Bu eserin;

kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve

elektronik ortamda kullanıma sunulması

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın desteğiyle

İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No	:	İSTKA/2012/BIL/233
Destek Programı	:	Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı
Projeyi Destekleyen	:	İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
Proje Adı	:	Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması
Proje Sahibi Kuruluş	:	İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Proje Yüklenicisi	:	Yordam BT Ltd. Şti.
Proje Uygulama Yeri	:	Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı İSTANBUL – Beyoğlu

Bu sayısal kopya; eğitim - öğretim, bilimsel araştırma veya haber amacıyla kullanılabilir.
Ticari ya da başka bir amaçla kullanımı yasaktır.

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

İ.B.B
ATATÜRK KİTAPLIĞI
O
7-02
1924
Belediye Osmanlıca Kitaplar Koleksiyonu

İstanbul Belediyes
İnkilâp Müzesi ve Kütüpha
Sayı : 36
R

8

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

BELEDİYE
KÜTÜPHANESİ
No. 0/7-2

297.411
AHM
1285 H.
1868

0/7-2

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

﴿ فهرست جلد الثانى من ترجمة الطحطاوى ﴾

٢	باب الامامة	١٤٦	باب الاستسقا
٤	فى بيان شروط العشرة	٢٥١	باب صلواة الخوف
	للامامة	٢٥٣	باب صلاة الجنازه
٣٧	بيان مدرك ولاحق ومسبوق	٢٧٥	بيان رحلت رسول الله صلى الله
			تعالى عليه وسلم الى دار البقاء
٤١	باب الاستخلاف	٢٩٨	باب الشهيد
٢٦	المسائل الاثناعشرية	٣٠٣	باب الصلاة فى الكعبه
٥٢	باب ما يفسد الصلاة	٣٠٥	كتاب الزكاة
	ومايكره فيها	٣٢٢	باب السائمه
٥٦	ابيات نفيسه فى حق سلام	٣٢٤	باب نصاب الابل
٨٩	باب الوتر والنوافل	٣٢٦	باب زكاة البقر
١٠٤	فى بيان شروط الاستخارة	٣٢٧	باب زكاة الغنم
١٢١	تراويح واداسها	٣٢٦	باب زكاة المال
٢٦	باب ادراك الفريضة	٣٣٤	باب العاشر
٣٥	باب قضاء الفوائت	٣٥١	باب الركاز
١٤٢	بيان اسقاط صلاة	٣٥٦	باب العشر
٤٥	باب سجود السهو	٣٦٤	باب المصرف
١٦٢	باب صلاة المريض	٣٧٧	باب صدقة الفطر
٧١	باب سجود التلاوة	٣٧٩	بيان قدرة الممكنه والميسر
٨٩	باب صلاة المسافر	٣٨٩	كتاب الصوم
٢٠٢	باب الجمعة	٣٩٧	بيان صوم يوم الشك
٢٠٥	فى بيان الاستنابه فى الخطبة	٣٩٩	بيان طريق الاثبات رمضان
٢٢٤	سفر فى يوم جمعه	٤٠٧	باب ما يفسد الصوم
٢٢٦	بيان قلم الاظفار نظما	٤٢٩	فصل فى العوارض المبيحة
٢٢٩	باب العيدين		لعدم الصوم
٢٤٠	بيان تكبير التشريق		
٢٤٤	باب الكسوف		

T.C.

الجلد الثانى من ترجمة الطحطاوى
على در المختار

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(باب الامامة) هى صغرى و كبرى فالكبرى استحقاق تصرف عام على الانام وتحقيقه فى علم الكلام ❊ بو باب امامت بياننده در اوده ایکی قسمدر صغری و کبرادر صغری نمازده اما متدر کبری جمیع مسلمین و حکملرنده اولان کمسه لر اوزرلرینه عام اولان تصرفه استحقاقدر و بو بحثك تحقیقی علم کلامده در بیان مشروح امامتك اثریدر اصل حقیقتی دنیوی و اخروی ناسك مصلحتلرینی حفظ و کندولره ضررلی اولان شیلردن کندولری زجر و منع ایچون اولان ریاست عامه در مسلمین ایچون تنفیذ احکام و اقامت حدود و سد ثغور و تجهیز جیوش وحمایهٔ بیضهٔ اسلام ومتلصصه ومتغلبه وقطاع طریقك شرلرینی قطع وجمعه واعیادی اقامه وعشور وصدقاتی اخذ ومنازعاتی قطع وشهاداتی قبول وکندولر ایچون ولی اولمیان صغار و صغائری تزویج و غنائمی تقسیم ایدر امامدن لابد ولازمدر ❊ عمدة النسفى ❊ موالی وقضات وامرانك ریاستلری عامه دکلدر ❊ ونصبه اهم الواجبات فلذا قدموه على دفن صاحب المعجزات ❊ امامی نصب اهم فرائضدندر بناً علیه نصب امامی اصحاب کرزین رضوان الله تعالى علیهم اجمعین صاحب معجزات رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك دفنی اوزرینه تقدیم ایتدیلر اثنین کوننده عازم داربقا اولدیلر ثلاثه کوننده ویا اربعا کیجه سنده ویا کوننده دفن اولندیلر ❊ مواهب لدنیه ❊ اشبو

سنت الی یومنا هذا باقیه در بر خلیفه دفن اولنمدی غیری نصب اولنمدقجه ❊ ویشترط کونه مسلما حرا ذکرا عاقلا بالغا قادرا قرشیا لاهاشمیا علویا معصوما ❊ امامك مسلم اولمسی شرط قلندی ❊ زیرا کافر مسلم اوزرینه والی اولامز الله ذو الجلال (ولن یجعل الله للکافرین على المؤمنین سبیلا) بیوردی ❊ دخی حر اولملی زیرا عبدك کندو نفسنه ولایتی یوقدر که حتی غیره والی اوله ولایت متعدیه ولایت قاصره نك فرعیدر صبی ومجنون عبد مثللودر ومذکر اولمق شرط قلندی زیرا طائفهٔ نسا وقرن فی بیوتکن آیت کریمه سیله بیوتده قرار ایله امر اولندیلر و مبنای حاللری ستر اوزره اولدی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کندولره عورت مالکه اولان قوم نجه فلاح بولور بیوردیلر دخی قادر اولملی یعنی تنفیذ احکام و اعانهٔ مظلوم وامثالی اشیاء من بوره یه مقتدر اولمقدر وقریشی اولمق شرط قلندی الائمة من قریش حدیث شریفنه بناً وانصار رضوان الله تعالی علیهم اجمعین خلافتی بو حدیث شریفله قریشه تسلیم بیوردیلر لاهاشمیا دیمك یعنی اولاد هاشمدن اولمق شرط دکلدر دیمك شیعه نك ابوبکر وعمر وعثمان رضی الله عنهمك امامتلرینی ابطاله توصلا شرط دیدکلری کبی علویا دیمك یعنی اولاد علیدن اولمق شرط دکلدر ینه شیعه نك بنی العباسك خلافتلرینی نفی ایچون شرط دیدکلری کبی معصوما دیمك یعنی امام معصوم اولمق لازم وشرط دکلدر اسماعیلیه ایله امامیه نك شرطدر دیدکلری کبی اولی اولان لاهاشمیا ولا علویا ولا معصوما دیمك ایدی حتی هر برینك مقابلی على حدة برقول اولدیغی ظاهر اولدی ❊ حلبی ❊ ویکره تقلید الفاسق وینعزل به الا لفتنة ❊ فاسقه امامتی تقلید یعنی امام ایتمك مکروهدر وفسق سببیله عزل اولنور الا عزلنده فتنه شائبه سی اولورسه فتنه نك ضرری خلعك ضررندن زیاده اولدیغندن اخف ضررین ارتکاب اولنور ینعزل به عنوانیله تعبیر کندونك عزلسز منعزل اولمسنه اشارتدر ومختار اولان ده بودر کندونك طریایله متصور د فوت اوله جق ردت وجنون مطبق وخلاصی امید ومأمول اولمیان اسیر ایله اسیر اولمق وعمی وخرس وصمم وعلومك نسیاننه بادی اولان مرض مثللو نسنه لر ایله امام منعزل اولور ❊ ابو السعود ❊ و یجب ان یدعى له بالصلاح وتصح سلطنة متغلب للضرورة ❊ امامه صلاح ایله دعا ایتمك واجبدر هر نقدر متغلبه اولورسه ده زیرا کندونك اصلاحنده رعیه نك اصلاحی واردر متغلبه نك سلطنتی صحیح اولور دفع فتنه ضرورتنه بناً ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك (اسمعوا واطیعوا ولو امر علیکم عبد حبشی اجدع) قول شریفنه بناً یعنی سزلر قبول واطاعت ایدك

هر نقدر سزلره برعبد حبشى اجدع امير قلنور ايسه ده اجدع بورنى مقطوع
معناسنه صحته كندو دن صادر اولان احكامك صحتى لازم كلور ❊ وكذا
صبى وينبغى ان يفوض امور التقليد على وال تابع له والسلطان فى الرسم هوالولد
وفى الحقيقة هو الوالى لعدم صحة اذنه بقضاء وجمعة كما فى الاشباه عن البزازية ❊
بنه بويلجه صبينك سلطنتى صحيح اولدى وامور تقليد كندويه تابع والى يه تفويض
اولنماق واجبدر وتفويض وقتنك حل وعقد صاحبلرينكدر صورتا ظاهرده
سلطان انجق ولددر حقيقتده انجق واليدر صبينك قضا ايله جمعه يه اذنى صحيح
اولمديغندن نته كم اشباهده بزازيه دن نقلا روايت اولندى ❊ وفيها لو بلغ
السلطان او الوالى يحتاج الى تقليد جديد ❊ بزازيه ده ذكر اولنديكه سلطان
ويا والى اثناء سلطنتده ويا ولايتده بالغ اولسه لر تقليد جديده محتاج اولورلر

❊ (فى بيان شروط العشرة للامامة) ❊

❊ و الصغرى ربط صلاة المؤتم بالامام بشروط عشرة ❊ امامت صغرى مؤتمك
صلاتنى شروط عشره ايله امامه ربطدر امامت صغرانك اشبو تعريفنى
صاحب نهر قرنداشندن بومنوال اوزره نقل ايلدى لكن بو تعريف اقتدانك
تعريفيدر زيرا امامت لفظى مصدر مبنى للمجهولدر امام متبعدر وابن عرفه نك
امامتى اتباع الامام فى جزء من صلاته ايله تعريفى امامك متبع اولمسنه دلالت
ايدر يعنى امامه نمازينك برجزئنده اتباع اولنمقدر اما ربط مذكور مبنى للفاعل
اولان ربط فعلنك مصدرى اولور ايسه مؤتمك صفتيدر اتمام معناسنه دركه
اقتدا ايتمك اولور يوق مبنى للمجهول اولان ربطك مصدرى اولورسه مؤتمك صلاتنك
صفتى اولور بوطه اولان انجق نماز اولديغى ايچون وهرحال اوزره امامته تعريف
اولمديه صالح اولماز بلكه اقتدانك تعريفيدر ❊ حلبى ❊ وشروط عشره دخى اقتدانكدر
شارح امامتك قلدى ونور ايضاح صاحبى امامتك شرطلرينى على حدة بيان
ايلديكه رجال اصحا ايچون نمازك شرطلرى التيدر اسلام و بلوغ وعقل وذكورت
وقرائت وسلامت من الاعذار اعذاردن مراد رعافكه بورون قنامق وفأفائه كه
زلزله وزننده تكلمده فاحرفنى چوق سويلك اوزره يده مه اولمق وتمتمه كه اياغى
مقطوع ولثغكه لساننده پلتكلك مثلا را حرفنى يانكلم ايتك كبى وطهارت
وستر عورت كبى بعض نمازك شرطلرينك فقدانيدر انتهى ورجال اصحا ايله نساء
اصحادن احتراز ايلدى زيرا نسانك امامتلرنده ذكورت شرط دكلدر وصبياندن
احتراز ايلدى وبونلرك امامتلرنده بلوغ شرط قلنمدى واصحانك غيريدن

احتراز ايلدى انلرده امامتلرينك صحتى شرط دكلدر ❊ لكن امامك حالى مؤتمك
حالندن اقوى ويامساوى اولمق شرطدر ❊ حلبى ❊ شارح رحمه الله شروط
عشره يى بيانه آغاز ايدب بيورر كه ❊ نية المؤتم الاقتداء ❊ من جهة الاعراب
يا شروط عشره دن بدلدر ياخود الاول نية المؤتم سبكنده در مبتداى محذوفه خبردر
يعنى شروط عشره دن بدل وياخود شروط عشره نك اولكيسى مؤتمك
امامه اقتدايه ويا امامك نمازينه شروعه ويا دخوله نيت ايتمسيدر اقتدايه
نيتك شرطى نيتك تحريمه يه مقارن وياخود تحريمه ايله كندونك بينده فاصل
اجنبى دخول ايتمه مك شرطيله متقدم اولمسيدر نته كم ما سبقده مرور ايلدى
❊ حلبى ❊ واتحاد مكانهما وصلاتهما وصحة صلاة امامه ❊ ايكنجى امامله
مؤتمك مكانلرينك اتحاديدر يعنى امامك حالنه مطلع اولملى اشتباه اولنماملى
حقيقة اتحاد مكان لازم دكل اوچنجى نمازلرينك اتحاديدر لكن نمازده
اتحاد لازم دكلدر زيرا متنفلك مفترضه اقتداسى صحيحدر شرط ثالثى بيانده
صواب اولان نور الايضاحك وان لا يكون مصليا فرضا غير فرضه عبارهسيدر
يعنى مقتدى امامك قيلديغى فرضك غيرى فرضى قلمامقدر ديمك انتهى
دردنجى مؤتمك رأينده امامك نمازينك صحيح اولمسيدر اما كندونك رأينده مفسد
اولسه ده امامك اعتقادنده اولمسه مثلا امام شافعيدن خروج دم كبى اقتدا صحيح
اولماز ❊ وعدم محاذاة امرأة وعدم تقدمه عليه بعقبه ❊ بشنجى امامه عورتك
عدم محاذاتيدر يعنى برابر طورممه سيدر زيرا شروطنه مقارن اولان محاذات
نمازى مفسده در ❊ النتجى ❊ مقتدينك امامه اوكجه سيله تقدم ايتمامسيدر
اما مؤتمك پارمقلرينك ويا موضع سجودينك تقدمى ضرر ايتمز ❊ صاحب بحر اصح
اولان مقتدينك قدمينك اكثرى تقدم ايتدكجه فساده كتمز ديدى ❊ وعلمه
بانتقالاته وبحاله من اقامة وسفر ❊ يدنجى مقتدينك امامك انتقالاتنه عالم
اولمسيدر يا بالذات امامى كوروب وياصوتنى استماع ايله ويا خلفنده او لاننى
كوروب ويا نداسنى ايشتمكله مكانلرينك اتحادى لازم دكل ❊ سكزنجى ❊ امامك
مسافرت ويا اقامت حاللرينه اطلاعيدر مثلا براز مقيملر ويا مسافرلر ويا مختلطلر
مصرده برامامه اقتدا ايتسه لر امام ايكى ركعت قيلدقده سلام ويرسه وجماعت
امامك حالنى بلمه سلر ظاهر اولان امام مقيمدر سهوا ايكى ركعت قيلدى ونمازلرى
باطل اولدى بس حالنده علمدن لازمدر نمازدن مقدم ويا صكره بن مسافرم
ديمه لى ❊ ومشاركته فى الاركان وكونه مثله اودونه فيها وفى الشرائط
كما بسط فى البحر ❊ طقوزنجى امامه اركانده مشاركتيدر يعنى امامله برابر
اركانك بعضنى كتورمسه نمازى باطل اولور اقتداسى باقى قالمز مثلا مقتدى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

امامدن اول رکوعه واروب وامام رکوع ایتمزدن اول کندی رکوعدن
قالقسه واول رکوعی قضا ایتمدن سلام ویرسه نمازی باطل اولور اما سلامدن
اول رکوعی قضا ایتسه نمازی باطل اولماز * حلبی * اونبجی ارکانده وشرائطده
مقتدینک امامک مثلی ویا امامدن دون اولمسیدر ارکانده مثلی اولمق مثلا ساجدک
وراکعک کندو مثلو ساجده وراکعه وبونلر ایله ایما ایده نک کندو مثلو ایما ایده نه
اقتداسی کبی دون اولمق ایما ایله نماز قلنانک راکعه وساجده اقتداسی کبی اشبو شرطله
ارکانده امامدن حال یوندن اقوی اولاندن احتراز ایلدی مثلا راکعک وساجدک
بونلر ایله ایما ایدەنه اقتداسی کبی اشته بوصحیح دکلدر شرائطده امامک مثلی
اولمق مثلا جمیع شرائطی مستجمع اولان کمسەنک کندو مثلو یه اقتداسی کبی وعارینک
کندو مثلو عاری یه اقتداسی کبی دون اولمق عارینک مکتسی یه اقتداسی کبی
وبو قید ایله کندودن حال یوندن اقوی اولاندن احتراز ایلدی مکتسی اولانک
عریان اولانه اقتداسی کبی نتەکم بحرده بو یلجه بسط وتفصیل اولندی * قیل وثبوتها
بارکعوا مع الراکعین ومن حکمتها نظام الالفة وتعلم الجاهل من العالم * بعض علما
بیوردیلرکه امامتک ثبوتی یعنی جماعتله نمازک مشروعیتی (وارکعوا مع الراکعین)
آیت کریمەسیله در قاضی بیضاوی اخضعوا مع الخاضعین ایله تفسیر ایتمشدر امامتک
وجماعتله نمازی ادا ایتمەنک مشروعیتنک حکمتندن بعضدر اوقات صلاتده
بین الجیران ملاقاتده تحصیل تعاهد ایله الفتک انتظامی وافعال صلاتی جاهلک
عالمدن تعلمی شارحک من تبعیضیه ایله تعبیرنده بونلردن غیری حکمت ولطائفی حاوی
اولدیغنه اشارت واردر * (هی افضل من الاذان) عندنا خلافا للشافعی
قاله العینی * ائمۀ حنفیه عندلرنده قول معتمد اوزره امامت اذاندن افضلدر
بعضیلر عکسیدر دیدیلر وبعضیلر مساواته ذاهب اولدیلر * حلبی * امام شافعی ایچون
خلاف واردر ایمدی مشار الیه اذانک افضلیتنه قائلدر * وقول عمر رضی الله عنه لولا
الخلافة لاذنت ای مع الامامة اذ الجمع افضل * دخی حضرت عمر رضی الله عنهک
خلافتم اولمایدی اذان تلاوت ایدردم دیمکدن مرادی امامتله ایکیسنی جمع ایدردم
دیمکدر جمع افضل اولدیغی ایچون یوقسه بوقول اذانک امامت اوزره افضلیتنی
ایجاب ایتمز بلکه کندولری امام اولدقلرندن مرادلری ایکی خیرک بینلرینی
جمع ایتمکدر خلافتک اذانه مانع اولماسی مبناسی تعظیم واجلال اوزره اواوب
اذان ایسه هرنقدر قربت ایسەده خلیفه یه رفع صوت ایدوب هرکسه
صوتنی اسماع لایق دکلدر اجابت ایدن بولنور ایتمیان بولنور * وقال بعضهم
اخاف ان ترکت الفاتحة ان یعاتبنی الشافعی اوقرأتها یعاتبنی ابو حنیفة فاخترت
الامامة * بعض علما رحمهم الله تعالی بیوردیلرکه مقتدی اولدیغم تقدیرجه فاتحه یی

ترک ایدرسم بکا امام شافعینک عتاب ایتمه سندن ویا قرائت ایدرسم
امام اعظمک معاتبه سندن خوف ایدرمده امامتی اختیار ایتدم * (والجماعة
سنة مؤکدة للرجال) قال الزاهدی ارادوا بالتأکید الوجوب الافی جمعة وعید
فشرط * جماعت رجاله سنت مؤکده در اسراع لایق دکل هرنقدر جمعه
ایچون اولورسه ده امام زاهدی فقها تأکید ایله وجوب مراد ایتدیلر دیدی
اخبارده ترک جماعت حقنده وارده اولان وعید شدیده بناً ومحیطده
تصریح اولندیکه بغیر عذر ترک ایدنه برکمسه ایچون رخصت یوقدر براهل
بلده ترک ایتسه لر اتیانیله امر اولنورلر قبول ایدرلرسه فبها والا قتال
اولنورلر بغیر عذر ترک ایدنه تعزیر شدید واجب اولور سکوت ایله
جیران آثم اولورلر لکن جمعه ایله عیدک صحتلرینه شرطدر * وفی التراویح سنة
کفایة وفی وتر رمضان مستحبة علی قول وفی وترغیره وتطوع
علی سبیل التداعی مکروهة وسنحققه * تراویحده جماعت سنت
کفایه در رمضانک وترنده علی قول مستحبه در ابراهیم حلبی افضل
اولان منزلنده ادا ایتمکدر دیدی رمضانک غیرینک وترنده ونافلەده
علی سبیل التداعی که درت ودرتدن اکثر جماعتله قیلمق مکروهه در
نوافلده کراهت یوقدر ظاهر اطلاقلری کراهتک تحریمی اولماسیدر
قریبا ادراک فریضه نک ما قبلنده بزتحقیق ایده رز ان شاالله تعالی * ویکره
تکرار الجماعة باذان واقامة فی مسجد محلة لافی مسجد طریق اومسجد لاامام
له ولا مؤذن * محله مسجدنده اذانله واقامتله تکرار جماعت مکروه قیلندی
مجتباده مذکور اولان مطلقا کراهتدر محله ایله تقیید یوقدر زیاده وجیه اولانده
اطلاقدر زیرا اذانک تکرارنده تخلیط وتلبیس واذان اولەده خطا اولمق مظنەسی
لازم کلور اما اذانک تکراری اولمقسزین اولورسه مطلقا کراهت اولمز یول اوزرنده
اولان ویا امامی ومؤذنی اولمیان مسجدلرده اذان واقامتله تکرار جماعت مکروه
دکلدر * بلکه افضل اولان هر برفریق علی حدة اذان واقامتله ادا ایتمکدر * بحر *
* (واقلها اثنان) واحد مع الامام ولو ممیزا او ملکا اوجنیا فی مسجد اوغیره
وتصح امامة الجنی اشباه * جماعتک اقلی ایکیدر * برمؤتم امامله برابر جمعەنک
غیرنده جماعت عد اولنور ایکیسیه جماعت اطلاقی مجاز یاخود حقیقت عرفیەدر
* قهستانی * ابو السعود اجتماعدن مأخوذ اولدیغندن حقیقت لغویه اولمسنه ذاهب
اولدی اما عیدده امامله برجماعت کفایت ایدر اول برهرنقدر ممیز ویا ملک ویا جنیده
اولورسه مسجدده ویا غیرده اولسون پس منزلنده زوجەسی ویا جاریەسی ویا اولادیله
جماعت اولان کمسه فضیلت جماعته نائل اولور عاقلک غیرینک اقتداسنه اعتبار

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اولنماز صبيله ملكك نمازلرى نافله اولديغندن متنفل معترضه اقتدالرندن مثاب اولورلر جنى مكلف اولديغى ايچون امامتى صحيح اولور ملك جنينك خلافنده در زيرا متنفلدر جبرائيل عليه السلامك رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه امامتى تعليم ايچوندر اعادهلريده محتملدر ✻ اشباه ✻ (وقيل واجبة وعليه العامة) اى عامة مشايخنا وبه جزم فى التحفة وغيرها قال فى البحر وهو الراجح عند اهل المذهب ✻ بعضيلر جماعت واجبدر ديديلر واكثر مشايخ بوقول اوزرهلردر تحفهده وغيرده بوقول ايله جزم ايلدى بحرده اهل مذهب عندنده راجح بودر ديديلر نهرده اقوالك اعدل واقواسى بودر ديدى اجناس نام كتابده استخفافا ترك ايدهنك شهادتى مقبوله اولمز ديدى اماسهوا ويا امامك اهل اهوادن اولمسى ويامقتدينك مذهبنه مراعات ايتمهمك تأويليله ترك ايدرسه شهادتى مقبوله اولور انتهى ✻ (فتسن اوتجب) ثمرته تظهر فى الاثم بتركها مرة (على الرجال العقلاء البالغين الاحرار القادرين على الصلاة بالجماعة من غير حرج) ولوفاتته ندب طلبها فى مسجد آخر الاالمسجد الحرام ونحوه ✻ بس جماعت ياسنت مؤكده اولور وياواجب اولور ثمرهٔ خلاف بركره تركيله آثمده اولور سنت دينلره كوره بركره تركده آثم اولمز واجب اولديغنه كوره اولور سنت اولديغنه نظرا ينه تركى عادت ايدرسه آثم اولور لكن واجبك اثمندن ادنى اولور (تتمه) رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك امته اقتداسى جائز اولور بلكه دنيادن برنبى خروج ايتمدى الاامتندن بررجلك ارقهسنده نماز قيلدى اثرده وارد اولديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم صباح نمازندن ايكنجى ركعتى عبدالرحمن بن عوف رضى الله تعالى عنهك خلفنده قيلدى رسول اللهك تأخرندن اصحاب كندوبى امامته تقديم ايتمشلر ايدى ✻ مواهب اللدنيه ✻ جماعت من غير حرج جماعتله نمازى ادايه قادر اولان احرار بالغين عقلا اولان رجال اوزرينه سنت وياواجب قيلندى رجال قيدى ايله نسا وصبيان خارج قالدى بالغين قيدى مستدرك اولدى احرار قيدى ايله عبيد خارج قالدى هرنقدر اذن ويرلمش اولورسه ده جماعت بركسهيى فوت ايتسه مسجد آخرده جماعت طلبى مندوبدر الامسجد حرامده وانك امثالنده طلب اولنمز امثالندن مراد مسجد نبوى ومسجد اقصى زيرا بونلرده نمازك فضيلتى بونلرك غيريده نماز فضيلتنك اوزرينه فائق اولور ابن ماجهنك انس بن مالك رضى الله تعالى عنهك روايتنى روايت ايتديكى كشينك كندو منزلنده قيلديغى نمازه برنماز ثوابى ومحلهسى مسجدنده قيلديغى نمازينه يكرمى بش كندوده جمعيت اولان مسجدده نمازينه بش يوز مسجداقصاده نمازينه بش بيك بنم بومسجدمده نمازينه اللى بيك مسجد حرامده نمازينه يوزبيك نماز ثوابى ويريلور

حديث شريفى مضمونه بناً ✻ حلبى ✻ عن الجامع الصغير ✻ (فلاتجب على مريض ومقعد وزمن ومقطوع يد ورجل من خلاف) اورجل فقط ذكره الحدادى (ومفلوج وشيخ كبير عاجز واعمى) وان وجد قائدا ✻ مقعد مكرم وزننده كتورمه ديمكدر زمن دخى كتورم معناسنه بس جماعته حضورده قدرت لازم اولديسه مريض وكتورم وخلافدن الى واياغى مقطوع ويافقط براياغى ومفلوجكه اعضاسى كوشنوب معاذالله خلط بلغمينك انصبابى سببيله مسالك روح قپانوب بدنينك برياكى طوتميان وكندو ايچون شيخ كبير وكندوبى التدن طوتوب جماعته كتوررجك كسهيى هرنقدر بولورسهده اعمى اولان كسهلر اوزرلرينه جماعت واجب اولمدى ✻ (والاعلى من حال بينه وبينها مطر وطين وبردشديد وظلمة كذلك) وريح ليلا لانهارا وخوف على ماله اومن غريم اوظالم اومدافعة احدالاخبثين وارادة سفر وقيامه بمريض وحضور طعام تتوقه نفسه ذكره الحدادى ✻ دخى كندو ايله جماعت بيننه يغمور وياچامور وبرد شديد وظلمت شديده وليل مظلمده ريح نهارده دكل وتحت يدنده بولنان مال اوزره خوف هرنه قدر امانت دخى اولورسهده ويامالى اولميان مفلس داينى خوفندن ويانفسى ومالى اوزره خوف ايتديكى ظالم ويابول وياغائط وياعدافعهسى ريح دخى ينه بويلهدر بونلرك مدافعهسى وارايكن جماعتله نمازه اقدام اولنمز خشوعك ذهابنه سبب اولدقلرى ايچون هرنه قدر جماعتى ترك كراهت تحريميه ايله مكروه ايسهده بونلر ايله نمازه اقدامك كراهتى اشددر وسفر ارادهسى وكندونك ذهابيله مريضه ضرر اصابت ايدن كسهنك مريضنك عندنده قيامى وكندويه نفسنك اشتاهى وشوقى اولان طعامك حضورى حائل ومانع اولورسه اشبو نوع كسهلره جماعت حضور واجب اولماز حدادى بويلهجه ذكر ايلدى ✻ وكذا اشتغاله بالفقه لابغيره كذا جزم به الباقانى تبعا للبهنسى اى الااذا واظب تكاسلا فلا يعذر ✻ ينه بويلهجه فقط علم فقهه اشتغال كرك تعليم وتعلمله وكرك تأليفله اولسون حائل اولورسه ينه جماعت واجب اولمز باقانى بهنسىيه اتباعا بويلهجه جزم ايتدى ✻ لكن فقهه اشتغالم وار ديو تكاسلا جماعتى تركه مواظبت ايدرسه فقهه اشتغال عذر اولمز ✻ ويعزر ولو بأخذ المال يعنى بحبسه عنه مدة ولاتقبل شهادته الابتأ ويل بدعة الامام اوعدم مراعاته ✻ جماعته حاضر اولميان كسه تعزير اولنور هرنه قدر تعزير مالنى اخذ ايله اولورسهده يعنى مال كندودن برمدت حبس اولنور يعنى على وجه التملك اخذ اولنماز واشبو اخذمال ايله تعزير جماعتى ترك ايدنه خاص دكلدر بلكه هربر تعزير مستحق اولانده جاريدر لكن باب التعزيرده اشبو

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قولك تضعيفى كاور كه بونده ظلمه يه باب ظلمى فتح واردر وتارك جماعتك
شهادتى مقبوله اولمز لكن جماعتى تركى امامك اهل بدعت اولوب ويا مأمومك
مذهبنه فرائضده ويا واجباتده عدم مراعاتندن ناشى اولورسه ينه معذوردر
❊ (والاحق بالامامة) تقديما بل نصبا مجمع الانهر (الاعلم باحكام الصلوة) فقط
صحة وفسادا بشرط اجتنابه للفواحش الظاهرة وحفظه قدر فرض
وقيل واجب وقيل سنة ❊ نمازه حاضر اولانلرك اوزرلرينه
اما مثله تقديمه بلكه امام نصب وتعيين ايتمكه احق واولى اولان فواحش
ظاهره دن اجتناب ودينده عدم طعن ونصب اولنمش امام راتب وصاحب
منزل اولميوب وفرض مقدارى آيت قرآنيه دن حفظ شرطيله فقط احكام
صلاته صحة وفسادا اعلم اولاندر عند البعض واجب مقدارى وعند البعض
سنت مقدارى قرآنى حفظ شرطدر صاحب بحر واجب مقدارى اولمغى ظاهردر
ديدى زيرا مقتضاى واجب تركيله اثمدر بوده نمازده نقصانى مورثدر
زيلعى وغيريلر سنت مقدارى اولمغى ترجيح ايلدى زيرا بو تقديم على سبيل الاولويتدر
بوكا مناسب اولان سنته مراعاتدر اعلميتك اقرئيت اوزرينه تقديمى قرائته
ركنده وعلمه جميع اركانده محتاج اولديغنه مبنيدر وعلم عقلدن افضلدر ❊
حموى ❊ (ثم الاحسن تلاوة) وتجويدا (للقراءة ثم الاورع) اى الاكثر اتقاء
للشبهات والتقوى اتقاء المحرمات ❊ بوندنصكره امامته زياده حقيق ولايق
اولان قراءتى تلاوت وتجويد يوندن احسن اولاندر يعنى كيفيت مخارج
حروفه ووقفه وبونلره متعلق اولان شيلره عالم اولمقدر ❊ قهستانى (تنبيه)
اصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعيندن قرآن عظيم الشانى حفظ
ايدن ابى بن كعب وزيد بن ثابت ومعاذ بن جبل وابو زيد الانصارى وعثمان
بن عفان حضراتيدر ابو الدرداء وعباده وتميم الدارى حضرتلرينك حافظ
اولوب اولمامسنده اختلاف اولنمشدر ❊ ابو السعود ❊ صكره امامته اولى اولان زياده
ورع صاحبى اولانكه شبهه لردن اتقا واحتراز ايدندر تقوى محرماتدن صاقنمقدر ورعه
تقوى لازم كلور من غير عكس زهد حلالدن برشيئى تركدركه شبهه لويه وقوع
خوفندن زهد جمله سندن اخصدر ❊ (ثم الاسن) اى الاقدم اسلاما فيقدم
شاب على شيخ اسلم وقالوا يقدم الاقدم ورعا وفى النهر عن الزاد وعليه يقاس سائر
الخصال فيقال يقدم اقدمهم علما ونحوه وحينئذ فقلما يحتاج للقرعة ❊ صكره
اسلام جهتندن اقدم اولى در ❊ زيرا عمرى اسلامده ممتد اولان كمسه نك عبادت واطاعتى
كثير اولور محيطده اكبر اورع اوزرينه تقديم اولنور ديدى بس اسلام ايچنده
نشأت ايدن ويا شيخدن اقدم اسلامله مشرف اولان شاب قريبا اسلامه كلان

شيخك اوزرينه تقديم اولنور فقها ورعى مقدم اولان تقديم اولنور ديديلر
نهرده زاددن نقلا ذكر اولنديكه ورعا اقدمك تقديمى اوزرينه سائر خصالده
قياس اولنورده علم وعلم كبى مسئله قرائده اقدم اولنلر برى برلرينك
اوزرلرينه تقديم اولنورلر بو تقديرجه قرعه يه احتياج قليل اولدى
❊ (ثم الاحسن خلقا) بالضم الفة بالناس (ثم الاحسن وجها) اى اكثرهم تهجدا زاد
فى الزاد ثم اصبحهم اى اسمحهم وجها ثم اكثرهم حسبا ❊ خلق خانك ضميله ولامك
سكونى وضميده لغتدر ناسه الفت يوندن احسن اولاندر صكره وجه يوندن
احسن اولانكه تهجدى اكثر اولاندر شارحك الاحسن وجها كلامنى اكثرهم
تهجدا ايله تفسيرى تفسير باللزوم قبيلندندر بدايعده بو تكلفه حاجت
يوقدر ديدى حالى اوزره ابقاده برضرر يوقدر زيرا صباحت وجه كثرت
جماعته سببدر ❊ حلبى ❊ زاد نام كتابده ثم اصبحهم تركيبنى زياده ايلدى يعنى صكره
امامته اولى اولان زياده صبيح الوجه اولانكه يعنى سماحت وبشاشتى اكبر اولان
ديمكدر اشبو صباحت وجه تناسب اعضا جهتندن اولان حسنه مغايردر
صكره حسنى اكثر اولاندر ماسبقده كه حسن وجه شارحك تفسيريله مفسر
اولمغله بونده تكراردن خلاص اولندى يوق بونده جميع اعضانك حسنى مراد
اولنسه ده اولور ❊ (ثم الاشرف نسبا) زاد فى البرهان ثم الاحسن صوتا وفى الاشباه
قبيل ثمن المثل ثم الاحسن زوجة ثم الاكثر مالا ثم الاكثر جاها ❊ صكره نسبا
اشرف اولان اولى در مثلا عباسى وحسنى وحسينى وزبيرى كبى برهان نام كتابده
ثم الاحسن صوتا كلامنى زياده ايلدى يعنى صفات مشروحه لرده تساويدنصكره صوتى
احسن اولان اولى در اشباهده ثمن المثل بحثندن اقدمجه ثم الاحسن زوجة
آه تركيبنى ذكر ايتدى يعنى بوندنصكره تقديمه اولى زوجه سى
احسن اولاندركه يعنى اهلينه محبتى زياده اولان ديمكدر غالبا محبت صاحب حسنه
اولديغندن ناكحينا ايلدى بونده تقديمه باعث نفسنك سائر نسايه تطلعندن عفتيدر صكره
مال يوندن اكثر اولاندر حلال اولورسه حرام اولورسه فاسق اولور حلال اولديغى
صورتده وجه تقديم ينه تعفف نفسيدر صكره جاها اكثر اولاندر اكر رضاء الله ه صرف
ايدرسه يوق صرف ايتزايسه فاسق اولور ❊ (ثم الانظف ثوبا) ثم الاكبر رأسا والاصغر
عضوا ❊ صكره ثوبى زياده پاك اولان امامته اولى در زيرا نظافت كثرت جماعته سببدر
بعضيلر قيمتده غلا ايله تفسير ايتديلر صكره اعضالرك باشه مناسبتيله بله باشى اكبر
وعضوى اصغر اولاندر زيرا هيئت مشروحه كبر عقله دلالت ايدر اما كبر رأس
يك فاحش اولوب تناسب اعضا بولنمامق عقلك عدم اعتدالنى مستلزم اولان
مزاجك تركيبنك اختلالنه دلالت ايدر ❊ (ثم المقيم على المسافر ثم الحر الاصلى على العتيق) ❊

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

صكره مقيم مسافر اوزرينه تقديم اولنور مسافرلر صلات رباعيه ده مقيمه
لاحق اولمق ايچون صكره حرالاصل معتق اوزرينه تقديم اولنور شرفنه بناً
❊ ثم المتيمم عن حدث على المتيمم عن جنابة ❊ صكره حدثدن ناشى متيمم جنابتدن ناشى
متيمم اوزرينه تقديم اولنور اخف حدثيدن اولديغندن (فائدة) ❊ لايقدم احد
فى التزاحم الابمرجح ومنه السبق الى الدرس والافتاء والدعوى فان استووا فى المجئ
اقرع بينهم انتهى كلام الاشباه ❊ برامر شرعى وياعاديده مزاحمده بركسه تقديم
اولنماز الابرمرجح ايله تقديم اولنور درسه وافتايه ودعوايه سبقت مرجحدندر ❊
كلمكده مساوى اولورلرسه بينلرنده قرعه ايتيلور اشباهك كلامى بونده نهايت بولدى
❊ وفى الفصل الثانى والثلاثين من حظر التاتارخانية وفى طلبة العلم يقدم السابق
فان اختلفوا اوثمة بينة فيها والاقرع كمجيئهم معا كما فى الحرقى والغرقى اذالم يعرف
الاول ويجعل كانهم ماتوا معا انتهى ❊ تاتارخانيه نك حظرندن اوتوز ايكنجى فصلده
ذكر اولنديكه علم اخذنده بربرينى تعاقب ايدن طلبهٔ علومده سابق
تقديم اولنور ❊ سبقت دعواسنده اختلاف ايدرسه لر بينه لرى اولورسه انه
كوزل يوقسه برابر كلدكلرى صورتده قرعه اولديغى كبى بونده ده قرعه اولور
برابر كلوب ترتيب معلوم اولمامق حرق ايله غرقده اولديغى كبى بونلرده اول وفات
ايدن معلوم اولميوب جمله سى بردن وفات ايمش حكم اولنديغندن برى اخره وارث
اوله مز بلكه هر برلرينه حياتده اولان ورثه لرى وارث اولورلر تاتارخانيه نك كلامى
منتهى اولدى ❊ وفى محاسن القراء لابن وهبان وقيل ان لم يكن للشيخ معلوم
جازان يقدم من شاء واكثرمشايخنا على تقديم الاسبق واول من سنه ابن كثير ❊
ابن وهبانك محاسن القراء نام كتابنده ذكر اولنديكه عند البعض شيخ ايچون وقف
وياطلبه جانبندن معلوم وظيفه اولمزسه شيخ ديلديكنى تقديم ايدر بو تقديرجه ديلرسه
اصلا تعليم ايتمز اكثر علما اسبقك تقديمى اوزرينه درلر بين الطلبه اول اشبو مقارعه
طريقنى وضع ايدن ابن كثير اولدى ❊ (فان استووا يقرع) بين المستويين
(اوالخيار الى القوم) فان اختلفوا اعتبر اكثرهم ولوقدموا غيرالاولى اساؤا بلا اثم ❊
امامته اولى اولان كسه لر اوصاف مشروحه لرده مساوى اولسه لر بينلرنده
قرعه ايتيلور فان استووده جمعدن مراد مافوق الواحددر وياخود قنغيسنى تقديم
ايدرلرسه جماعت مخيرلردر اما امام نصبندن برقوم اختلاف ايتسه لر اكثرلرينك
اختيار ايتدكلرى اعتبار اولنور اكر اولينك غيرينى تقديم ايتسه لر بلااثم اسائت
ايتمش اولورلر ❊ (و) اعلم ان (صاحب البيت) ومثله امام المسجد الراتب (اولى
بالامامة من غيره) مطلقا (الا ان يكون معه سلطان اوقاض فيقدم عليه) لعموم
ولايتهما وصرح الحدادى تقديم الوالى على الراتب ❊ معلوم اولسونكه تحقيقا

منزل صاحبى ومسجدده منصوب اولان امام امامته غيريلردن اولى در ❊
غيركرك صفات سابقه لر ايله متصف اولسون ويا اولمسون الاصاحب
بيت ويا امام ايله سلطان وياقاضى بولنورلر ايسه ولايتلرى عام اولديغندن رب البيتله
راتبك اوزرينه تقديم اولنورلر حدادى والينك راتب اوزرينه تقديمنى تصريح ايلدى
❊ (والمستعير والمستأجراحق من المالك) لما مر ❊ برمنزلى مثلا اعاره وياجاره
ايله اخذ ايدن كسه امامته اصل مالكدن احقدر ولايت كندولرك اولوب
مالكك اولمديغندن ❊ (ولوام قوما وهم له كارهون ان) الكراهة (لفساد فيه اولانهم
احق بالامامة منه كره) له ذلك تحريما لحديث داود لايقبل الله صلاة من تقدم قوما
وهم له كارهون (وان هو احق لا) والكراهة عليهم ❊ بركسه برقوم كندونك
امامتنى كريه كورورلر ايكن قوم مزبوره امامتله تقدم ايتسه اكراه اتوعك استكراهلرى
اول كسه ده اولان برفسادندن ناشى ياخود كندولرى امامته اول كسه دن
احق اولدقلرندن اوتورى ايسه اول كسه يه اول امامت كراهت تحريميه ايله
مكروهدر ائمهٔ حديثدن ابى داودك روايت ايتديكى الله ذوالجلال شول كسه نك
نمازنى قبول ايتمزكه برقوم كندونك امامتنى استكراه ايدرلر ايكن كندو قوم
مرقومه امامتله تقدم ايدر حديث شريفنه بناً يوق اول كسه امامته احق ايسه
اول كسه يه كراهت اولمز بلكه اول قومه اولور ❊ (ويكره) تنزيها (امامة عبد)
ولومعتقا قهستانى عن الخلاصة ولعله لما قدمناه من تقدم الحرالاصلى اذ الكراهة
تنزيهية فتنبه ❊ هرنقدر معتق اولورسه ده عبدك امامتى تنزيها مكروهدر
تعلمه تفرغى اولميوب وناسك كندويه اقتدايه رغبتلرى اولديغندن وتكثير
جماعت مطلوب ايكن تقليله مؤدى اولور معتقه عبد اطلاقى عموم مجاز اعتباريله كه
عبددن مراد كرك حالده وكرك ماضيده رقيتله متصف اولاندر واشبو امامت عبدك
كراهتنك علتى ماسبقده مرور ايدن حرالاصلك امامته تقديمنك اولويتيدر نه عبدك
حراوزرينه تقديمى خلاف اولى اولديغندن كراهت تنزيهى اولديسن متنبه اول
مقامك دقتنه فتنبه ايله اشارت ايتدى (واعرابى) ومثله تركمان واكراد وعامى (وفاسق
واعمى) ونحوه الاعشى نهر (الا ان يكون) اى غير الفاسق (اعلم القوم) فهو اولى ❊
دخى اعرابى كه باديه يعنى يازى وبيان يرلرده ساكن اولانلرك امامتلرى تنزيها مكروه
قيلندى كرك لغت عرب ايله تكلم ايتسونلر وكرك سائر لسانله ايتسونلر شهرستانده
ساكن اولوب لسان عربله تفوه ايدن عربيدر كراهت غالبا كندولرده جهل
اولديغندن تركمانكه برمحلده توطن ايتميوب سير وسياحت ايدن كسه لر واكراد
وعاميكه قلب كوزى كور يعنى جهل وبلادت وقساوت قلب صاحبى كسه لر اعرابى
كبيدر عامينك ماقبلنه عطفى عطف العام على الخاص قبيلندندر دخى فاسقك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

واعمانك واعمـا مثللو كيجـه ده وكوندزده ايوجه كورميان ضعف بصره مبتلا اولان اعشى نجاستدن احترازوحفظ ايده مدكارندن امامتلرى مكروهدر لكن فاسقك غيرى عبداعمى واعرابى جماعتك اعلمى اولورسه اول كمسه امامته اولادر اما فاسق اعلم تقـديم اولنمز زيرا تقديمنـده كندويه تعظيم اولمش اولور حالبـوكه شرعا فاسقه اهانت وبغض فى الله هركسه واجبدر تقديمنده كراهت تحريميه اولور ☼ابوالسعود ❋(ومبتدع) اى صاحب بدعة وهى اعتقاد خلاف المعروف عن الرسـول لابمعـاندة بل بنوع شبهة وكلّ من كان من قبلتنا (لايكفربهـا) حتى الخوارج الذين يستحلون دماءنا واموالنـا وسب اصحاب الرسـول وينكرون صفاته تعـالى وجواز رؤيته لكونه عن تأويل وشـبهة بدليل قبول شهـادتهم الاالخطابية ومنـا من كفرهم ❋ دخى مبتدعه يعنى صاحب بدعتك امامتى مكروهدر بدعت رسـول الله صلى الله تعـالى عليه وسلمك طرف باهر الشرفلرندن معروف ومشهور ورود ايدن سنت سنيه وطريقت بهيه نك خلافنى لاعن معـاندة نوعا شبهه دن ناشى خلافنى اعتقـاد ايتمكدر خلاف سنتى عنـادا اعتقاد ايتمك كفردر شمنى بدعتى جانب نبـويدن تلقى وقبـول اولنـان طريق حقك علمى ويا عملى خلافنى احداث ودين وطريقت قلمق ايله تعريف ايلدى هر بركمسه كه بزم اهل قبله مزدن اولدى ارتكاب بدعتله تكفير اولنمـاز مصنفك لايكفربهـا قولى مبتدع قولنك صفتيدر شارح وكل من كان يه خبرايتدى ضررى يوقدر ☼حلبى ☼ اه جمع الجوامع نام كتابده وشرحنده ذكر اولنديكه بزلراهل قبله دن براحدى ارتكاب بدعتله تكفير ايتمه يزصفات الله وافعال عبادى الله عظيم الشانك خلقنى وآخرتده جواز رؤيتى انكار ايدنلركبى اهل سنتدن مسـفورلرى بعض بعض تكفير ايدنده وار در اما بدعتلريله اهل قبـله اولمقدن خروج ايدن حدوث عالمى وبعثى وحشرا جسادى وعلم بالجزئيـاتى انكار ايدنلرك كفرلرنده بين العلماء نزاع يوقدر رسـول اللهك كتوردیكى بداهة معلوم اولان شـيلرك بعضنى منكر اولدقـلرندن انتهى حتى اهـل سنتك دملرينى ومالرينى استحلال ايدن وشيخينك ماعداسى اصحـاب رسوله سب وصفات اللهيى ورؤيتى انكار ايدن خوارج تكفير اولنمـازلر انكارلرى تأويله وشبهه دن ناشى اولديغنـدن مفهوم مخالفى لاعن شبهة وتأويل اولورسـه تكفير اولنه مزينـه دليل شهادتلرينك قبوليـدر الاخطابيـه طائفه سنك شهـادتلرى مقبوله دكلدر كندولره موافقت ايدن كمسه لر ايچون شهـادت زورى تجويز ايتدكارى لكن كافر دكللردر مذهب صحيح ضرورات ديندن اولديغى اصول معلومه دن اوليـان شيلرده مخالفتله براحد تكفير اولنمـاز اماخلاصه ده وغـيريده بعض صريح كفرلرينه دلالت ايدن قول امام اعظمدن منقول دكلدر بلكه تفريعـات مشايخدندر والله هو الموفق

بزلردن بعض خوارجى تكفر ايدنده واردر ❋(وان) انكر بعض ماعلم من الدين ضرورة (كفربهـا) كقوله ان الله تعـالى جسم كالاجسام وانكاره صحبة الصديق (فلا يصح الاقتـداء به اصلا) فليحفظ ❋ مبتدع اموز دينيـه دن اولديغى بالبداهة معلوم اولان بعض شيئى انكار ايلسه انكله تكفير اولنور وكندويه اصلا اقتـدا صحيح اولمز مثلا حاشا الله ذوالجـلال جسم كالاجسام قول باطلى وابو بكرالصـديق رضى الله تعـالى عنهك صحبتنى وياخـلافتنى انكارى كبى كالاجسـام قيد دكلدر يعنى مطلق جسم ديسه ينه كافر اولور جسم لا كالاجسام ديسه مبتدع عدر ☼ بحر ❋(وولدالزناء) هذا ان وجد غيرهم والافلا كراهة بحر بحثـا وفى النهر عن المحيط صلى خلف فاسق اومبتدع نال فضل الجمـاعة ❋ دخى ولد زنانك امامتى تنزيهـا مكروهدر اشـبو مرقوملرك اما متلرينـك كراهتـلرى كنـد ولرينك غيرى امامتـه احق بولنورسه واكر بولنمزسـه اصلا كراهت اولمز بحرده بحث وتفتيش اولنـدى نهرده محيطدن نقلا ذكر اولنديكه بركمسـه فاسقك ويا مبتدعك ارقه سـنده نمـاز قيلسه جماعت فضيلتنه نائل اولور ❋ وكذا تكره خلف امرد وسفيه ومفلوج وابرص شـاع برصه وشـارب خمر وآكل الربا ونمام ومراء ومتصنع ومن ام باجرة قهستانى ❋ ينه بويلجه تنزيهـا مكروهدر امردك هرنقدر صبيح الوجه اولمز ايسـه ده واموزنده شرعك وعقلك مقتضاسى اوزرينه كوزلجـه تصرف ايده ميـان سفيهك ومـفلوجك وبرصى شـايع اولان ابرصك وشـارب خمرك وآكل ربانك وعلى وجه الافسـاد بين النـاس نقل كلام ايدن نمامك اشـبو نميمه كبائردندر انسان اوزرينـه قبـولى حرامدر وناسك كورمسنى قصد ايدن مرائينك كرك تحسين طاعاتده تكلف ايتسـون ويااتمسون عادتى اوزرينـه ايتسـون عملى حبط ايدر ومتصنعك يعنى تكلف ايله تحسين طاعت ايدن مرائينك بومرائيدن اخصدر اشـبو بش فاسقده داخلدر دخى اجرتله امامت ايدن كمسه نك خلفلرنده نمازقيلمق اشبو قسم آخيرده كراهت طاعات اوزرينه استيجارك بطلاننه مبنيدر و بوطريقت متقـدمين طريقتيدر مفتى به اولان استيجار مزبورك جوازيدر شعـائر اسلامك تعطيلى خوفندن ☼ ابوالسعود ❋ زاد ابن ملك ومخالف كشـافعى لكن فى وتر البحر ان تيقن المراعاة لم يكره اوعدمها لم يصح وان شك كره ❋ ابن ملك ارقه لرنده نمـاز قيلمق مكروه اولان اشخـاص مرقومونك اوزرلرينـه ومخالف كشافعى قولى زياده ايتدى يعنى مذهبنك مخالفى اولان مثلا شافعى المذهب امامك ارقه سنده نمـازينه مكروه قيلندى ديمك اولور لكن بحرك وتر بحثنده ذكر اولنـديكه امامك مؤتمك مذهبنه مراعاتى متيقن اولورسـه مكروه اولمز اكرعدم مراعات واجبده اولورسـه مثلا قعدهٔ اولىده صلوات دعاسنى زياده كبى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

کراهتی موجبدر فسادی موجب دکلدر واکر فرضده وواجبده مراعات بولنور
سنتده اولمزسه اقتدا ترك اولنماز اقتدا ارجح اقوال اوزره واجب وواجبه
مراعات کراهت تنزیهیه یی ترکك اوزرینه مقدم اولدیغندن ❊ حلبی ❊ قول معتمد بودر
محققینك میللری بوکا اولوب وقواعد مذهب بوکا شهادت ایتدیکینه بناءً
واکر مقتدی امام مخالفك کندونك مذهبنه مراعاتنده شك ایدرسه نمازی
جائز مع الکراهه‌در اما جوازی حالنی صلاحه حملا نمازه اقبال وتوجهنده
غیرك مذهبنه مراعات ایتمسی کندونك مذهبنده‌ده مطلوب اولدیغندن
مراعاتنه مبنیدر وکراهتی بعض بزلرك عندمزده ترکی واجب اولان مثلا قعدهٔ
اولاده صلوات دعاسی کبی غیرك عندنده اتیانی سنت اولورده انی ترك ایتمز ❊ حلبی ❊
ظاهر اطلاقلری کراهتك تحریمیه‌یدر ❊ (و) یکره تحریما (تطویل الصلاة)
علی القوم زائدا علی قدر السنة فی قراءة واذکار رضی القوم اولا لاطلاق الامر بالتخفیف
نهر ❊ قرائتده واذکارده سنت قدرینك اوزرینده نمازی قوم اوزرینه تطویل
تحریما مکروه قیلندی جماعت راضی اولسون ویا اولمسون وجوبی اقتضا ایدن
امر تخفیف مطلق اولدیغندن ❊ وفی الشرنبلالیة ظاهر حدیث معاذ انه لایزید
علی صلاة اضعفهم مطلقا ولذا قال الکمال الا لضرورة وصح انه علیه الصلاة
والسلام قرأ بالمعوذتین فی الفجر حین سمع بکاء صبی ❊ شرنبلالیه‌ده ذکر
اولندیکه معاذ رضی الله تعالی عنهك روایت ایتدیکی حدیث شریفکه (ایها الناس
ان منکم منفرین من ام بالناس فلیخفف فان منهم المریض والضعیف وذا الحاجة) یعنی
ای ناس سزلردن بعض وارکه جماعتی نفرت ایتدیرر شول کمسه که امامت ایتدی
تخفیف ایتسون زیرا جماعتدن مریض وضعیف وصاحب حاجت واردر
اشبو حدیث شریفك ظاهری امام جماعتدن زیاده ضعیفلرك نمازینك اوزرینه
زیاده ایتمز سنت قدری اولسون ویا اولمسون جماعتده اضعف اولدیغی معلوم ویا ظن
غالب اولورسه واضعفدن مراد ذا الحاجته عام اولاندر حدیث شریفده
تصریح اولندیغنه بناءً اشبو مضمون سابقه بناءً کمال الا لضرورة دیدی
وصحیح اوله‌رق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم صباح نمازنده
برصبینك بکاسنی استماع بیورقده معوذتین سوره‌لرینی قرائت بیوردیلر
سنت اولان طوال مفصلدن تلاوت ایکن عورتك مصلحتی ایچون ترك
بیوردیلر ❊ (و) یکره تحریما (جماعة النساء) ولو فی التراویح (فی غیر صلاة
جنازة) لانها لم تشرع مکررة فلو انفردن تفوتهن بفراغ احداهن ولو امت
فیها رجالا لاتعاد لسقوط الفرض بصلاتها الا اذا استخلفها الامام وخلفه
رجال ونساء فتفسد صلاة الکل ❊ نسانك جنازه نمازینك غیریده

جماعتله نماز قیلملری مکروهدر هر نقدر تراویحده دخی اولورسه‌ده
زیرا امام تقدم ایدرسه زیادهٔ کشف لازم کلور یوق وسط صفده واقف اولورسه
امام مقامنی ترك ایتمك لازم کلور بونلرك ایسه هر برلری مکروهدر دیو
عنایه‌ده مذکوردر لکن بوکا کوره بر عورت فقط امام اولان عورت ایله
محاذیه اوله‌رق اقتدا ایتسه کراهت اقتضا ایتمز ❊ حلبی ❊ جنازه نمازنده
جماعتك مکروه اولمدیغی جنازه نمازی فرض اولوب وتقدمی ترك مکروه
اولمغله پس برامر فرضی فعل ایچون مکروه اشلمك بینیله ویاخود مکروهی ترك
ایچون فرض ترك بینلرنده دوران ایلدی بنابرین شق اول اختیار اولندیده جماعتله
نسانك میت نمازنی اتیانلری واجب اولدی ❊ بحر ❊ لکن بعض اعتراض ایراد ایتمشلرکه
فقط بر عورتك صلاتیله فرض ساقط اولور کراهتی ارتکابه‌ده احتیاج اولمز جنازه نمازی
مکررة مشروع اولمدی یعنی نسا جماعتله تکرار قیلسه‌لر ایکنجی نفلا مکروه اوله‌رق واقع
اولور یوقسه اصلا صحیح اولمزدیمك دکل هرنقدر عباره بونی موهم ایسه‌ده یوق نسا
علی وجه الانفراد بردبر قیلسه‌لر برینك نمازدن فراغیله سائرلرك نمازی فساده کیدر
جمله‌سنك بردن فراغلری نادردر ❊ حلبی ❊ جنازه‌ده عورت رجال ایله امامت ایتسه
عورتك نمازیله فرض کفایه سائرلردن ساقط اولدیغندن اعاده اولنمز اکر اعاده
اولنسه نفل مکروه اولور لکن خلفنده رجال ونسا اولان امام عورت استخلاف ایدرسه
جمله‌سنك نمازی فساده کیدرده اعاده لازم اولور اما رجال ایله امامك نمازلرینك فسادی
عورتله رجالك نمازلرینك عدم صحتی ایچوندر اما نسا ایله متقدمه‌نك نمازلرینك فسادی
تحریمهٔ کامله ایله نمازه دخول ایدوب تحریمهٔ ناقصه‌یه انتقال ایتدکلرندن کانه بر فرضدن
بر فرضه خروج ایتمش اولدیلر بناءً علیه جائز اولمدی ❊ حلبی ❊ (فان فعلن تقف الامام
وسطهن) فلو تقدمت اثمت الا الخنثی فیتقدمهن (کالعراة) فیتوسطهم امامهم
فتکره جماعتهم تحریما فتح ❊ امام من یؤتم به معناسنه مذکر اولسون
ویا مؤنث اولسون اسم اولوب وصف اولمدیغندن صواب اولان هانك ترکی اولدی
نسا جماعتله نماز مراد ایتسه‌لر امامه‌لری وسطلرنده واقف اولور تقدم ایدرسه
آثم اولور لکن خنثی عورتلری امامتده تقدم ایدر زیرا وسطلرنده قیلسه ذکوریتنه
کوره نسانك کندویه محاذاتلریله نمازی فساده کیدر پس نسانك دخی نمازلری
فساده کیدر نساء مذکوره‌لرك امامتلرینك توسطی عاری اولانلرك امامه‌لرینك
توسطلری کبی تشبیه توسطده وانفراد‌ده یوقسه من کل الوجوه دکلدر
زیرا عرات قاعدین ونسا قائمات اولدقلری حالده ادای صلات ایدرلر
عراتك جماعتله نماز ادالری مکروه قیلندی ❊ (ویکره حضورهن الجماعة)
ولو لجمعة وعید ووعظ (مطلقا) ولو عجوزا لیلا (علی المذهب) المفتی به لفساد

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

الزمان واستثنى الكمال بحثنا العجائز المتفانية ❊ فساد زمانه بنا‌ً مذهب مفتى به
اوزره مطلقا ليلا ونهارا هرنقدر عجوز دخى اولورسه‌ده نسانك جماعته
حضورى هرنقدر جمعه وعيدين ووعظ مجلسى اولورسه‌ده مكروه قلندى
ام المؤمنين حضرت عائشه رضى الله تعالى عنها وعن ابويها به نسا حضرت
عمر رضى الله تعالى عنهك كندولرى مساجده خروجدن نهيلرنده شكوا
ايتدكلرنده بيورديلركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اكر حضرت عمرك
بلديكنى بليدى سزلره خروجه اذن ويرمزدى مجموع النوازل نام كتابده ذكر اولنديكه
زوج زوجه‌يه ابوينك زيارتى وعياده‌سى وتعزيه‌سى ايچون خروجه اذن ويرر
ومحرملرينى زيارته‌ده رخصت ويرر اكرقابله ويا غاسله وغير اوزرنده وغيرك كندونك
اوزرنده حق اولورسه اذنله واذنسز خروج ايدر وحج دخى بويله‌در بونلرك
ماعداسى اجانبى زيارته وعياده‌يه ووليمه‌يه اذن ويرمز اكر اذن ويررسه
ايكيسيده عاصى اولورلر وحمامدن دخى منع اولنور مجلس علمه زوجك رضاسى
اولمقسزين خروج ايده‌مز اكر كندويه برنازله واقعه اولوب استفتايه
محتاجه اولسه اكر زوجى استفتا ايدوب كندويه خبر ويررسه خروجنه
رخصت يوق واكر استفتا ايتمزسه خروجنه اذن واردر هر برمسائل دينيه‌ده
زوجه لايق اولان برعالمدن تعلم ايدوب زوجه‌سنه تعليم ايتمكدر يوقسه بعض
كره تعلم امور دينيه‌سى ايچون خروجنه رخصت ويرمك اولى‌در عجوز مؤنثه
اشمدرتاسى لازم دكلدر اللى بردن آخر عمره‌دك اطلاق اولنور كمال عجوز متفانيه‌يى
استثنا ايلدى يعنى انلره ظهر وعصر وجمعه‌نك غيريده نماز ايچون خروجه
امام اعظمدن روايت واردر ❊ (كما تكره امامة الرجل لهن فى بيت ليس معهن
رجل غيره ولامحرم منه) كاخته (اوزوجته اوامته اما اذا كان معهن واحد
ممن ذكر اوامهن فى المسجد لا) يكره بحر ❊ كراهت مشروحه برمنزلده كندولر
ايله برابر كندولره امامت ايدن رجلك غيرى بررجل وياامامك مثلا همشيره‌سى كبى
برمحرمى ويازوجه‌ ويا امه‌سى اولميان رجلك برازنسايه امامتى مكروه اولديغى كبى
اما نساى مز بوره‌لر ايله برابر انلردن بركسه اولسه وياخود مسجدده قپوسى
مفتوح اوله‌رق امامت ايتسه كراهت اولمز ❊ (ويقف الواحد) ولوصبيا اما الواحدة
فتأخر (محاذيا) اى مساويا (ليمين امامه) على المذهب ولاعبرة بالرأس بل بالقدم
فلوصغيرا فالاصح مالم يتقدم اكثر قدم المؤتم لا تفسد ❊ مذهب مختار اوزره
مؤتم براولورسه هرنقدر صبى دخى اولورسه بلافرجه مساوى اوله‌رق امامك
صاغ جانبنده واقف اولور اما برعورت اولورسه امامدن تأخر ايدر محاذاتده
رأسه اعتبار يوقدر بلكه قدمك مساواتنه‌در اعتبار امامك قدمى صغير اولورسه

اصح اولان مؤتمك قدمنك اكثرى تقدم ايتمدكجه نماز فساده كتمز ❊ (فلو وقف
عن يساره كره اتفاقا ❊ امامك يسارى جانبنده طوررسه اتفاقا كراهت تنزيهيه ايله
مكروه اولور امام محمدك امامك خلفنده قلارسه نمازى جائز اولور يسارنده اولورسه
جائز مع الاسائه در قولنه بنا‌ً ❊ (وكذا) يكره (خلفه على الاصح) لمخالفته
السنة (والزائد) يقف (خلفه) فلو توسط اثنين كره تنزيها وتحريما لو اكثر
ولو قام واحد بجنب الامام وخلفه صف كره اجماعا ❊ يئه بويلجه برامامك
خلفنده اولورسه قول اصح اوزره مكروه اولور سنته مخالفتى ايچون بردن
زياده اولان مؤتم امامك ارقه‌سنده واقف اولور هرنقدر برى صبى دخى
اولورسه ❊ قهستانى‌ده ذكر اولنديكه مقتدى براولديغندن صاغده طورسه
بعده برآخر مؤتم دخى كلسه مقدمكى خلفه تأخر ايدر امام ايكى مؤتمك
وسطنده طورسه كراهت تنزيهيه ايله مكروه اولور ايكيدن اكثرك وسطنده
اولورسه تحريما مكروه اولور صفدن تقدم واجبنى ترك ايتديكى ايچون
صف اولده وقوف ممكن ايكن تأخرك كراهتنده اختلاف واردر قنيه‌ده ذكر
اولنديكه صف اولده وقوف ثانيدن ثانيده وقوف ثالثدن الى اخره افضلدر بحرده
ذكر اولنديكه خبرده وارددركه تحقيقا الله عظيم الشان جماعت مصليه
رحمت انزال بيوردقده اولا امامه ثانيا صف اولده امامك حذاسنده كنه صكره
صاغنده وصكره صولنده بولنان جماعتلره صكره صف ثانيه الى آخر الصفوف
نازل اولور ارقه طرفنده صف وار ايكن برمؤتمك امامك جنبنده طورمسى
اجماعا مكروهدر رجوع قهقرى ايله كيروصفه دخول امكانى اولورسه كراهتدن
خلاص اولور ❊ (ويصف) اى يصفهم الامام بان يأمرهم بذلك قال الشمنى
وينبغى ان يأمرهم بان يتراصوا ويسدوا الخلل ويسووا مناكبهم ويقف وسطا ❊
امام جماعته صف ايله امر ايدوب كندولر صف طوردررشمنى امامه لايقدر
كه جماعته نمازده تراصله يعنى نماز صفنده يكپاره كبى بربرينه يناشق
صيق طورمق ايله وخللى كه فرجه‌لرى سد ايدوب قپامق ايله واوموزلرى مساوى
وبرابر ايتمكله امر ايده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك (اقيموا الصفوف
وحاذوا بين المناكب وسدوا الخلل ولينوا بايديكم اخوانكم لاتذروا فرجات للشيطان
من وصل صفا وصله الله ومن قطع صفا قطعه الله) قول شريفلرينه بنا‌ً واامام وسطه
طورر واكر طورمزسه اسائت ايتمش اولور ❊ وخير صفوف الرجال اولها فى غير
جنازة ثم وثم ❊ جنازه نمازنك غيريده رجالك صفلرينك خيرليسى اولكى صفدر
ثم وثم على مراتب الصفوف آخرينه دكين رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
يكتب للذى خلف الامام بحذائه مائة صلاة وللذى فى الجانب الايمن خمس

ISTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

وسبعون صلاة وللذى فى الجانب الايسر خمسون صلات وللذى فى سائر الصفوف
خمس وعشرون صلاة) قول منيفلرينه بناً اما جنازه نمازنده صفوفك
خيرلوسى صكره كى صفدر خبرده وارد اولديكه بركسه نك اوزرينه اوچ صف
جماعت نمازقيله كندو ايچون معفرت اولنور التى كشى اولسه دخى اوچ صف قلنور
اوچ ايكى بر اوله رق ❊ ولو صلى على رفوف المسجد ان وجد فى صحنه مكانا كره
كقيامه فى صف خلف صف فيه فرجة ❊ رفوف رف كلمه سنك جمعيدر رف لسان
تركيده راف ديدكلرى كه اولرك ايچ ديوارلرنده ايدرلر پروازه خانه معناسنه يعنى
بركسه مسجدك صحننده يعنى وسطنده نماز قيله جق محل وار ايكن راف كبى اولان
فوقانى تختلرنده نماز قيلسه مكروهدر كندوده فرجه اولان صفك
وراسنده كى صفده قيامى مكروه اولديغى كبى اشبو قيامك كراهتى تحريمى
اولمق كرك ومن قطعه قطعه الله حديث شريفنه بناً ❊ قلت وبالكراهة
ايضا صرح الشافعية قال السيوطى فى بسط الكف فى اتمام الصف وهذا الفعل
مفوت لفضيلة الجماعة الذى هو التضعيف لا لاصل بركة الجماعة فتضعيفها
غير بركتها وبركتها هى عود بركة الكامل منهم على الناقص انتهى ❊ شارح ديركه
صورت مشروحه ده بويلجه ائمۀ شافعيه كراهتنه تصريح ايلدى و امام
سيوطى قدس سره بسط الكف فى اتمام الصف نام كتابنده بيورديكه اشبو صف اولده
فرجه وار ايكن صف ثانيده قيام فضيلت جماعت اولان تضعيفكه يكرمى
بش ويا يكرمى يدى قات اولمغى فوت ايديجيدر يوقسه اصل بركت جماعتى
فوت ايديجى دكلدر بو تقديرجه جماعتك ثوابنك تضعيفى بركاتنك غيريدر بركاتدن
مراد جماعتدن كاملك بركاتى كه كندونك اخلاصى سببيله نازل اولان
رحمتك حاضرينه كرك ناقص وكرك كامل بالعموم نزول وشموليدر لكن اهل
مذهبك عبارهلرندن منفهم اولان فقط كراهتدر يعنى امام سيوطى بو تأويله
كراهتدن خلاص ايده مز وكلامى بونده نهايت بولدى ❊ ولو وجد فرجة
فى الاول لا الثانى له خرق الثانى لتقصيرهم ❊ بركسه فرجهيى انجق صف
اولده بولسه اول كمسه ايچون صف ثانيىى خرق وشق واردر صف اولده
فرجهيى ترك ايتدكلرى تقصيرلرينه بناً حرمتلرى ساقط اولدى ❊ وفى الحديث
من سد فرجة غفرله وصح خياركم الينكم مناكب فى الصلاة ❊ حديث
شريفده واردر اولديكه بركسه صفده اولان فرجهيى سد ايتسه كندو ايچون
عفو ومغفرت اولنور وصحيح اوله رق خياركم الينكم مناكب فى الصلاة حديث
شريفى واقع اولدى يعنى سزلرك خيرلولريكز صفه دخول مراد ايدن كمسه النى
مصلينك اوموزينه وضع ايتدكده اول كمسهيه زياده لينت وملايمت ايدوب

صفه دخولنه معاونت ايدندر ❊ وبهذا يعلم جهل من يستمسك عند دخول
داخل بجنبه فى الصف ويظن انه رياء كما بسط فى البحر لكن نقل المص وغيره
عن القنية وغيرها مايخالفه ثم نقل تصحيح عدم الفساد فى مسئلة من جذب
من الصف فتأخر فهل ثم فرق فليحرر ❊ اشبو حديث شريفلر صفده يانته
بركسه دخول مراد ايتدكده استمساك ايدوب اول كمسهنك دخولنه مانعيت
اظهار ايدوب وبونى ريا ظن ايدن كمسهنك جهلى معلوم ومستبان اولدى
نتهكم بحرده بسط اولندى لكن مصنف وغيرى قنيهدن وغيريدن اشبو مضمون
سابقك مخالفنى ذكر ايلدى لكن حديث شريفه مخالفدر بعده صف اولدن
بركسهنك جذب اولنوب تأخرى مسئله سنده نمازك عدم فسادنى تصحيح
نقل ايلدى قنيهده ذكر اولنان مضمون مخالف غيره لينت ايدوب صفدن يورومك
كانه غيرك امرينه امتثال اولديغندن نمازى فساده ويرمكلكيدر لكن جواب
ممكنكه غيرك امرينه امتثال دكلدر بلكه لاينطق عن الهوى اولان رسول اللهك
لسان درربارلرى اوزره الله جليل الشانك امرلرينه امتثالدر جذبله دخول
فى الصفده فرق وارميدر بلى تحرير اولنور ❊ (الرجال) ظاهره يعم العبيد (ثم
الصبيان) ظاهره تعددهم فلو واحدا دخل الصف (ثم الخناثى ثم النساء) قالوا
الصفوف الممكنة اثنا عشر لكن لايلزم صحة كلها المعاملة الخناثى بالاضر ❊ اولا رجال
صف اولورلر رجالك ظاهرى عبيده شامل اولور بوندن فهم اولان بلوغك حريت
اوزرينه تقديميدر رسول اللهك (ليلينى منكم اولوا الاحلام والنهى) قول شريفنه بناً يعنى
سزلردن بالغلر بنى ولى ايتسونلر ديمكدر صكره صبيان صف اولنورلر ظاهرندن منفهم
اولان صبيان متعدد اولورسه ايكنجيده صف اولنورلر اما بر اولورسه صف
اوله ادخال اولنور صكره خنثالر صف اولورلر صكره نسوان فقها صفوف
ممكنهيى اون ايكى ديديلر وجه حصرى بويله بيان ايتديلركه مقتدى يامذكر
ويامؤنث وياخنثى اولور هر برلرى يابالغ ياغير بالغدر بونلرك هر برلرى حر وياغير
حردر اولا بالغ اولان حرلر تقديم اولنورلر صكره صبى اولان حرلر صكره بالغ
عبدلر صكره صبى عبدلر صكره حر اولان كبير خنثالر صكره حر اولان صغير خنثالر
صكره رق اولان كبير خنثالر صكره رق اولان صغير خنثالر صكره كبيره اولان حرهلر
صكره صغيره حرهلر صكره كبيره جاريهلر صكره صغيره على مراتبهم تقديم اولنورلر
❊ ابن اميرالحاج ❊ لكن صور مشروحهنك جملهسنك صحتى لازم كلمز خنثالرك معاملهلرى
اضريتله اولديغندن زيرا خنثالرك كندولر مثلاويه محاذاتى وكندولردن تأخرى
صحيح اولمز متقدمك وياحد متحاذينك انوثتى آخرك ذكورتى احتمالندن ناشى
بناً عليه خنثالر هر ايكيلرينك مابيننده فرجه وياحائل اوله رق صف واحد

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قیلنورلر بوتقدیرجه طقوز اولور ﴿ (واذاحاذته) ولوبعضو واحد وخصه
الزیلعی بالساق والکعب (امرأة) ولوامة (مشتهاة) حالا کبنت تسع مطلقا
وثمان وسبع لوضخمة اوماضیا کعجوز ﴾ حالا مطلقاکه کرك عبله اولسون
ویااولمسون طقوز یاشنده ویایدی ویا سکز یاشنده عبله که تامة الخلق اولورسه
ویاماضیده عجوزکبی مشتهات اولان عورت هرنقدر جاریه دخی اولورسه ده
وهرنقدر عضو واحد له برکسه یه محاذی اولورسه بعد وجود الشروط نمازی
فساده کیدر اذاکلمه سنك جوابی فسدت صلاته کلجك امام زیلعی عضوی ساقله
کعبه تخصیص ایلدی لکن بحرك بیاننه کوره اعضای عالیه دن اولورسه
دیسه ظاهر ایدی زیرا ایکی محاذینك بری مادون القامه اولان دکانده آخری
ارضده اولسه نمازی فساده کیدر بعض بدنله محاذات بولندیغنه بناً امرأه
یاننده بولندیغندن حالبوکه بونده ساقله کعبله بلکه قدمله محاذات یوقدر
واشبو محاذاتك فسادی انجق قیامده اولورلرسه حتی عورتك قدمی امامك
قدمنك خلفنده اولسه لکن طویله اولدیغندن باشی سجده ده امامك باشندن
ایلروده اولسه نمازلری جائزدر انتهی محاذات مفسده نك اصل تفسیر صحیحی
عورت من غیر حائل رجلك یانی باشنده ویا اوکنده اولمقدر * مجتبا * زیرا فقها
تصریح ایتدیلرکه بر عورت صفده بولندقده بر صاغنده و بر صولنده و برخلفنده
اوچ کسه نك نمازنی فساده ویرر شبهه یوقکه خلفنده اولانده ساق ویا کعبله
محاذات یوقدر ومرأه دن مراد باکر ویا امه ویا خنثی ویا زوجه ویا محرمدن
عامدر اشبو محاذاتده فساد فرض مقامك ترکنه مبنیدر زیرا نسانك
مقاملری تأخیردر عبدالله بن مسعود رضی الله عنهك روایت بیوردیغی (اخروهن
من حیث اخرهن الله) حدیث شریفنه بناً وحد مشتهاتده بین العلما اختلاف
واقع اولدی شارح وغیریلری سن اعتبار اولنمامغی تصحیح ایلدیلر بوکا کوره
یدی ویا سکز ویا طقوز ایله تحدید یرنده اولمز بلکه معتبر اولان جماعه صلاحیتی
اولان تامة الخلق عبله وضخمه اولمقدر ☼ زیرا فی زماننا چوق اولورکه سنی
طقوز ه رسیده اولور حالبوکه جماعه طاقتی اولمز عاقله ایله تقیید اولنمدیغی
مجنونه نك نمازی صحیح اولمدیغنه بناً اشتراك بولنمدیغی ایچوندر ﴿ (ولاحائل
بینهما) اقله قدر ذراع فی غلظ اصبع اوفرجة تسع رجلا (فی صلاة)
وان لم تتحد کنیتها ظهرا بمصلی عصر علی الصحیح سراج فانه یصح نفلا علی المذهب
بحر وسیجیٔ (مطلقة) خرج الجنازة (مشترکة) فمحاذاة المصلیة لمصل لیس
فی صلاتها مکروهة لا مفسد فتح (تحریمة) وان سبقت ببعضها (واداء)
ولوحکما کلاحقین بعد فراغ الامام بخلاف المسبوقین والمحاذاة فی الطریق ﴾

ومحاذیین مرقومین بینلرنده اقلی برارشون مقداری پارمق قالنلغنده ویاخود
بر رجله واسع فرجه یعنی فساده مانع حائل اولمیه رق تحریمه واداده مشترکه
صلات مطلقه ده امرأه مشروحه محاذیه اولسه دیمك وکندو ده محاذات
بولنان نماز قول صحیح اوزره متحد اولمز ایسه مثلا مرقومه عورتك صلات
عصری ادا ایدن کسه یه ظهره نیتله اقتداسی کبی نمازده کرك عید ویا وتر ویانافله
اولسون نمازلری فرض اوله رق فساده کیدر لکن مذهب مختار اوزره نفلا
نمازی صحیح اولور ☼ بحر ☼ وقریبا واذا فسد الاقتداء لایصح شروعه
قولنده اشبو بحثك تفصیلی کلور وبومذهب مختارك مقابلی امام محمدك اقتدانك
عدم صحتی قولیدر ☼ زیرا امام محمده کوره وصف باطل اولدقده اصلده
باطل اولور صلات مطلقه دن مراد رکوع وسجود صاحبی اولان نمازدر
هرنقدر لعذر ایما ایله اولورسه ده بوتقدیرجه جنازه نمازی خارج قالدی
دعادن عبارت اولدیغندن محاذات فساده ویرمدی ونمازده اشتراکلری شرط
اولدیغندن عورتك قیلدیغی نمازی قیلمیان کسه یه عورتك محاذاتی مکروهه در
مفسد دکلدر مظنهٔ شهوت اولدیغندن تحریمی اولمسی ظاهر در ومرقومه لرك
اشتراکلری تحریمه واداده اولمق لازمدر تحریمه ده اشتراك عورت نمازنی
محاذیه اولدیغی کسه نك نمازینه ویاخود محاذیه اولدیغی کسه نك امامنك
نمازینه بنا ایتمکدر هرنقدر نمازك بعضیسی ایله عورت سبقت اولندیسه ده
قول صحیحده عورتك نمازك اولنه وصولی شرط دکلدر بلکه بر ویا ایکی رکعتله
سبقت اولنسه بنه ادراك ایتدیکی جزده نماز فساده کیدر اداده اشتراك
بری اخره امام اولمق ایله یاخود مدرك کبی کندولرك حقیقة ادا ایتدکلری
نمازده کندولره امام اولمق ایله اولور مدرك نمازك تمامنه ایریشن کسه در
واداده اشتراك حکما دخی اولسه اولور امامك فراغندن نصکره ایکی لاحقکه
کندوبی حدث سبقت ایدوب کیدوب آبدست آلوب کلوب نمازه لحوق ایدن
بر عورت ایله بر رجل کبی بونلرده اداده اشتراك حکمادر لاحقین تعبیری تغلیبادر
مسبوقینله محاذات فی الطریق تحریمه ایله اداده اشتراکك خلافنده در زیرا
مسبوقکه مثلا نمازدن بر ویا ایکی رکعته یتشمیان کسه در قضا ایتدیکی
نمازده منفرددر مسبوقله لاحق دخی بونك مثلیدر وسبقت حدث
صورتنده ذهاباً وایاباً اثناء راهده رجل ایله مرأه نك محاذاتلری اصلاح
صلاتده اولوب حقیقت صلاتده اولمیوب اداده اشتراك منعدم
اولدی ☼ هرنقدر تحریمه موجود اولدیسه ده بطلان صلاتده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مجموعدن لازمدر ❊ (واتحدت الجهة) فلو اختلفت كما فى جوف الكعبة
وليلة مظلمة فلا فساد (فسدت صلاته) لو مكلفا والالا (ان نوى) الامام
وقت شروعه لابعده (امامتها) وان لم تكن حاضرة على الظاهر ولونوى
امرأة معينة اوالنساء الاهذه علمت نيته (والا) ينوها (فسدت صلاتها)
كما لواشار اليها بالتأخير فلم تتأخر لتركها فرض المقام فتح وشرطوا كونها عاقلة
وكونهما فى مكان واحد فى ركن كامل فالشروط عشرة ❊ دخى محاذاتده جهت
متحد اولورسه فساد تحقق ايدر پس جهت مختلف اولسه مثلا جوف كعبه ده
وياخارج كعبه ده وليلهٔ مظلمه ده اولديغى كبى بونده فساد يوقدر صورت مشروحه ده
وقت شروعده عورتك امامتنه امام نيت ايدرسه قول ظاهر اوزره عورت
وقت نيتده هرنقدر حاضره اولمز ايسه ده امامك نمازى فساده كيدر اكر حذاسنده
بولنديغى مكلف ايسه اما صبيه عورت محاذيه اولسه وصبى كندويه امامته
نيت ايتسه نمازى فساده كتمز تحريمه واداده اشتراك اولمديغنه بناءً زيرا عورتك
بوتقديرجه صبيه اقتداسى فاسددر بعد الشروع عورتك امامتنه نيت ايتسه ايكيسنكده
صلاتى صحيحه در امام قهستانى وقت شروعدن مقدم عورته امامته نيتى دخى
وقت شروعده نيت كبى قيلدى امرئهٔ معينه يه وياخود جماعت نسايه الافلانه
عورته دكل ديو نيت ايتسه نيتيله عمل اولنور ده تعيين ايتديكى عورتك محاذاتيله
نماز فساده كتمز يوق عورته اصلا نيت ايلمسه عورتك نمازى فساده كيدر نته كم
امام عورته تأخيرايله اشارت ايتسه اولده تأخر ايتمسه نمازى فساده كتديكى كبى
كندوده قيام فرض اولان مقامى ترك ايتديكنه بناءً فتحده بويلجه مسطوردر
فقهاى عظام عورتك عاقله اولمسنى و مكان واحده بر ركن كاملده بولنملرينى
شرط قيلديلر بوتقديرمكانلرى مختلف اولسه مثلا رجل برادم بويى مقدارى بردكان
اوزرنه وعورت يرده اولسه لر نمازلرى فساده كتمز محاذات تحقق ايتمديكيچون
بس محاذاتده فسادك شرطلرى اوندر بلكه دها زياده در اشتهاد وعدم الحائل
وصلاة مطلقه ونمازك تحريمه ده واداده مشترك اولمسى وجهتلرك متحد اولمسى وتكليف
ونيت وعورتك عاقله اولمسى ومكانلرينك اتحادى وركن كامل قدرى محاذاتك
بولنمسى اشبو شروط مشروحه اون بر در نيتك وقت شروعده ويا مقدم
بولنمسى دخى عد اولنورسه زياده يه وارر ❊ (ومحاذاة الامرد الصبيح) المشتهى ❊
لايفسدها على المذهب) تضعيف لما فى جامع المحبوبى ودرر البحار من الفساد
لانه فى المرأة غير معلول بالشهوة بل بترك فرض المقام كما حققه ابن الهمام ❊
ومذهب اصح اوزره بيغى ترلين ساده رو صاحب جمال وخو بلقا محبوب
ومرغوب مشتها يه محاذات نمازى فساده ويرمز امردك قيدينمز بودينايله

(تقيدى)

تقييدى مظنهٔ فساد اولديغندن ناشى يوقسه غيريلرينك فساده ويرماسى
باالطريق الاوليدر وامرد ايله خلوت و بلا شهوت كندويه نظر حرام دكلدر
و بعضلك باشندن اياغنه قدر عورتدر قوللرى امردى عورته الحاق ايدن قول شاذه
مبنيدر مصنف نصفت نصاب عليه رحمة الملك الوهابك اشبو عدم فساد قولى
جامع المحبوبى ودرر البحار نام كتابلرده ذكر و بيان اولنان فساد قوللرينى تضعيفدر
زيراعورتده فساد شهوت ايله معلول دكلدر بلكه فرض مقامى تركله معلولدر
يعنى تأخرى تركى ديمك ❊ (ولايصح اقتداء رجل بامرأة) وخنثى (وصبى
مطلقا) ولو فى جنازة ونفل على الاصح ❊ قول اصح اوزره مطلقا جنازه
ويانفل هر برنمازده رجلك نسايه وخنثايه وصبيه اقتداسى صحيح اولمادى
اما اقتدا صورتنده امامك نمازى صحيحدر وعورتك كندى مثللو عورته
وخنثاى مشكله اقتداسى صحيحدر ذكورتى احتمالندن ناشى خنثانك عورته
اقتداسى جائز دكلدر وصبيه اقتدانك عدم صحتى كندويه نماز فرض اولمديغى
ايچون وكندولره نماز ايچون امر تخلق وطبيعت ايچون يوقسه مأمور
اولدقلرندن دكلدر حتى مراهقه بلا قناع نماز قيلسه جائزدر بعضيلر عدم
فرض مفترضك متنفله اقتداسندن ناشيدر ديديلر على الاصح رجلك صبيه اقتداسنه
نسبتله فقط نفله راجعدر جائز اولمديغى هرنه قدر متنفلك متنفله اقتداسى
قبيلندن ايسه ده لكن بالغك نفلى اقوادر فساد صورتنده مضمون اولديغندن صبينك
نفلى بونك خلافنده در اصحك مقابلى اهل بلخك جوازى قوللريدر ❊ (وكذا لايصح
الاقتداء بمجنون مطبق اومتقطع فى غير حالة افاقته اوسكران) اومعتوه ذكره
الحلبى ❊ مطبق محسن وزننده برسنه يى بورياين سنه يه دينور بومنا سبتله
عقل وادراكى تماماستر وتغطيه ايدن جنون عارضه سينه جنون مطبق اطلاق
اولنور بويلجه مجنون مطبقه ويا افاقت حالنك غيريده بعض كسيلان مجنونه
مكلف اولمدقلرندن ويا سكران ويا معتوه كسه لره اقتدا صحيح اولمدى حلبى بويلجه
ذكر ايلدى ❊ (ولاطاهر بمعذور) هذا (ان قارن الوضوء الحدث اوطرأ
عليه) بعده (وصح لوتوضأ على الانقطاع وصلى كذلك) كالاقتداء بمفتصد
امن خروج الدم ❊ دخى طاهرك معذوره اقتداسى صحيح دكل اكر وضوئه
حدث مقارن اولورسه وياخود وضوءدنصكره حدث عارض اولورسه
اولى اولان طاهر بدلنده صحيح ايرادى ايدى شرعا معذور دخى طاهر اولديغنه
بناءً مسئلهٔ مشروحه ده اقتدانك عدم جوازى صحيح معذوردن حالا اقوى
اولوب وبرشى مافوقنده كى شيئى متضمن اولمديغندن زيرا امام خلفنده بولنان
كسه لرك نمازى ضامندر ❊ بحر ❊ اما عذرك انقطاعى اوزره آبدست السه

ISTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ونماز قلسه اقتدا صحيح اولدى خروج دمدن امين اولان مقصدده اقتدا صحيح اولديغى كبى بونده دخى اولى اولان نماز حالنده كندودن دم خروج ايتميان ديمك ايدى زيرا خروج دمدن امين اوليوب وكندودن دم خروج ايتميان كمسه يه اقتدا اولنسه نماز صحيحدر ﴿وكاقتداء امرأة بمثلها وصبى بمثله ومعذور بمثله وذى عذرين بذى عذر لاعكسه كذى انفلات ريح بذى سلس لان مع الامام حدثا ونجاسة﴾ دخى صورت مشروحه ده اقتدانك صحتى عورتك وصبينك كندى مثللرينه وايكى عذر صاحبنك برعذر صاحبنه اقتدا سنك صحتى كبى بونلرماقبللرينك مفهوم مخالفلريدر اما مسئلهٔ اخيره نك عكسيكى برعذر صاحبنك ايكى عذر صاحبنه اقتداسى صحيح دكلدر * انفلات ريح صاحبيكه اكسزين ريح بوشانان كمسه نك سلس بول صاحبنه اقتدا سنك عدم صحتى كبى بونده امامده حدث ونجاست اولديغى ايچون اشبو صورت عكسى تنظير در تمثيل دكلدر ﴿ومافى المجتبى الاقتداء بالمماثل صحيح الاثلثة الخنثى المشكل والضالة والمستحاضة اى لاحتمال الحيض فلواتفق صح﴾ ومافى المجتبى تركيبنده كى ماء موصول مبتدادر خبرى محذوف لا يرد علينا ديمكدر يعنى ومعذور بمثله قول سابقنه ورود ايدن سوأل كه خنثاى مشكل و ضاله ومستحاضه بونلرده معذورك كندى مثللرينه اقتدالرى صحيح اولمدى مادهٔ نقض اولدى اشبو سوأله ومافى المجتبى مقاديله جواب ويرركه مجتبى ده ذكر اولنان اقتدا بالمماثل صحيحدر الا اوچكه خنثاى مشكل وضاله ومستحاضه دكل قوليله بزم ومعذور بمثله اوزرينه سوأل وارد اولماز زيرا امام اولان ضاله ومستحاضه ده مثلا حيض اولمق احتماليله وخنثاده برى مذكر وبرى مؤنث اولمسيله مماثلت خصوصى منتفى اولمغله ايراد مزبور مندفع اولور حتى حيض احتمالى منتفى اولسه مثلا مرقومه لرده استحاضه تيقن ايتسه اقتدا صحيح اولور مماثلت بولنديغنه بناً ﴿(و) لا (حافظ آية من القرآن بغير حافظ لها) وهو الامى ولا امى باخرس لقدرة الامى على التحريمة فصح عكسه﴾ دخى قرآن عظيم الشاندن برآيتى حافظ اولانك برآيتى حافظ اولميانكه اول اميدر اكا اقتداسى صحيح دكلدر اشبو برآيتى حفظك كفايتى امام اعظم رحمه الله قوليدر ومعتمد اولان قولده بوقولدر امى امه منسوب ديمكدر زيرا شخص مرقوم والده سنك كندولرينى ولادت ايتدكارى كتابت وقرائته عدم معرفت حالتى اوزره فسادك ابتداى صلاتدن اولمسى امام كرخى مذهبيدر دخى امينك اخرسه اقتداسى جائز دكلدر امى تحريمه يه قادر اولديغنه بناً مفهوم مخالفامى افتتاح تكبيرينه قا[illegible]ر اولماز ايسه اقتدانك صحتيدر اما اخرسك اخرسه وامينك اميه اقتدالرى

صحيحدر بس صورت مشروحه نك عكسيكه اخرسك اميه اقتداسى صحيحدر ﴿(و) لا (مستور عورة بعار) فلوام العارى عرياناولابسين فصلاة الامام ومماثله جائزة اتفاقا وكذا ذوجرح بمثله وبصحيح﴾ دخى عورت محلى مستورك عريانه اقتداسى جائز اولمدى مصنفك اشبو عباره سى كبزك ولا مكتس بعار قولندن اصوبدر پس عارى عريانله ولابسلره امامت ايتسه امامك وكندونك مثلينك نمازى اتفاقا جائزدر اما امينك اميله قارئه امامتى مسئلهٔ مشروحه نك خلافنه در زيرا امام اعظم رحمه الله كوره جمله سنك نمازى فاسددر زيرا امى قاريه اقتدا ايتدكده نمازنى قرائتله ايتمك ممكندر * امامك قرائتى كندويه قرائت اولديغندن اما امامك طهارتى وسترى حكما مأمومه طهارت وستر اولمدى بنا برين مفترق اولديلر * بحر * ينه بويله صاحب جرحك كندى مثلو ايله وصحيحه امامتى يعنى كندو ايله مثلينك نمازلرى اتفاقا جائزدر تعبيرده اولى اولان مثله وصحيحا ايدى زيرا تقدير كلام وكذا اوام ذوجرح مثله وصحيحادر ام فعلى بنفسه متعديدر لكن شارحده صاحب بحره تبعيت ايتمش آنك عباره سى بويله در ﴿(و) لا (قادر على ركوع وسجود بعاجز عنهما) لبناء القوى على الضعيف﴾ ركوع وسجوده مقتدرك انلردن عاجزه اقتدالرى جائز دكلدر قويى ضعيف اوزرينه بنا لازم كلديكى ايچون وعجزده اصل اعتبار سجوده در حتى سجده دن عاجز اولوب ركوعدن اولميان ايما ايدر ﴿(و) لا (مفترض بمتنفل وبمفترض فرضا آخر) لان اتحاد الصلاتين شرط عندنا﴾ دخى مفترضك متنفله وفرض اخرادا ايدن مفترضه اقتداسى صحيح دكلدر لكن نفلا اقتدا ايتمه سى جائزدر فرضيت ساقط اولمش اولور زيرا عند الحنفيه امامله مأمومك نمازلرينك اتحادلرى شرطدر اقتدا مشاركت وموافقتدر بو ايسه انجق اتحاد ايله اولور صورت مشروحه ده ايسه اتحاد معلومدر اصل اتحاد امامك نمازينه نيتله مأمومك نمازينه دخولينك امكانيدر بوكا كوره امامك نمازى مقتدينك نمازنى متضمن اولور الامام ضامن حديث شريفنده مراد ده بودر * بحر * اشبو اتحادده متنفلك مفترضه اقتداسيله اولان نماز داخل اولدى ﴿وصح ان معاذا رضى الله تعالى عنه كان يصلى مع النبى صلى الله تعالى عليه وسلم نفلا وبقومه فرضا﴾ معاذ بن جبل رضى الله تعالى عنه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ايله نافله يى وقوميله فرضى اداسى صحيح وثابت اولدى زيرا روايت اولنور كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه معاذ رضى الله عنهك قومى امامتده نمازى تطويلندن شكوا ايتدكارنده سعادتله بيوردیلر يامعاذ بانغله اداى صلاتله و ياقومك اوزرينه تخفيف ايله

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بوندن ظاهر اولدیکه معاذ رضی الله تعالی عنهه احد امر ینکه یا کندو ایله قبله قومیله قبلیه و یاقومیله علی وجه التخفیف قبله کندولریله برابر قبلیه بوندن مستبان اولان مشار الیهك اما متدن متعیدر رسول الله ایله نمازی برابر ادا ایتدیکنه نظرا در یوقسه مطلقا منع دکلدر پس بوندن معلوم اولان فرضدن متعدر نافله دن دکلدر ❊(و) لا (ناذر) بمتنفل ولا بمفترض ولا (بناذر) لان کلا منهما کمفترض فرضا اخر (الا اذا نذر احدهما عین منذور الاخر) للاتحاد ❊ دخی ناذرك متنفله اقتداسی صحیح دکلدر ❊ نذر واجب اولدیغندن بناء القوی علی الضعیف لازم اولدیغیچون دخی ناذرك مفترضه اقتداسی جائز اولمدی ❊ اتحاد صلاتین بولنمدیغندن کأنه مفترضك مفترض آخره اقتداسی کبی اولور دخی ناذرك ناذر آخره اقتداسی صحیح دکلدر زیرا هر برلری فرض آخری مفترض کبیدر الا هر برلری آخرك منذورینك عینی نذر ایدرسه مثلا فلانك نذر ایتدیکی ایکی رکعت نمازی ادا ایتمکلکی نذر ایتدم دیمك کبی اتحاد بولندیغندن اقتدا جائز اولور ❊ ابو السعود ❊(و) لا (ناذر بحالف) لان المنذورة اقوی فصح عکسه وبحالف وبمتنفل ❊ دخی ناذرك حالفه اقتداسی صحیح دکلدر زیرا صلات منذوره اقوادر محلوف بهاده وجوب عارضیدر یمیننده بار اولمسی تحقیق ایچوندر پس صورت مشروحه نك عکسیکه حالفك ناذره اقتداسی صحیح اولدی بناء الضعیف علی القوی اولدیغندن وبحالف عکسه قوانك متضمن اولدیغی ناذر اوزرینه معطوفدر تقدیر کلام فصح اقتداء حالف بناذر وبحالف دیمکدر حاصل معنی حالفك ناذره و حالفه و متنفله اقتداسی صحیحدر دیمك حالفك حالفه اقتداسنك صحتی محلوف بها یمیننده بار اولمق ایچون وجوب عارضی اولدیغندن کانه متنفلك متنفله اقتداسی کبی اولمسیدر صورت حلف والله بن شوقدر نماز ادا ایده رم دیمکدر متنفله اقتداسنك صحتی محلوف بهانك نفلیلدر وجوبنه نظرا اقتدا صحیح اولمز ❊ بحر ❊ ومصلیا رکعتی طواف کناذرین ❊ بیت شریفی طواف عقیبنده ایکی رکعت نماز قلان ایکی کمسه ناذرین کبیدر یعنی احدهمانك آخره اقتداسی صحیح دکلدر زیرا نمازه سبب اولان احدهمانك طوافی آخرك طوافندن غیریدر رکعتی طوافك سنیتی قولنه نظرا اقتدا صحیحدر ❊ بحر ❊ ولو اشترکا فی نافلة فافسدا ها صح الاقتداء لان افسادها منفردین ❊ ایکی کمسه برنافله نمازده مشترك اولسه لر و فساده ویرسه لر لازم بالشروع اولدیغندن قضاده بری آخره اقتدا ایتسه اقتداسی صحیح اولدی نمازلرنده اتحاد اولدیغندن منفرد اولدقلری حالده فساده ویرسه لر اقتدا جائز اولمز سبب مختلف اولدیغندن ❊ ولو صلیا الظهر ونوی کل امامة الاخر

صحت لان نویا الاقتداء والفرق لایخفی ❊ ایکی کمسه صلات ظهری ادا ایتمك مراد ایتسه لر هر برلری آخره امامته نیت ایتسه نمازلری صحیحدر زیرا امامت من غیر نیة صحیح اولدیغندن نیت لغو اولدی وهر برلری کندولری نمازلرینه شروع ایدیجی اولدیلر اما هر برلری اقتدایه نیت ایتسه صحیح اولمز زیرا هر برلرینك امام ومؤتم اولمسی محال اولدیغندن اشتراك قصدلری صحیح اولمادی صورتین مشروحتین بینلرنده فرق من بود پوشیده دکلدر ❊ (و) لا (لاحق (و) لا مسبوق بمثلهما) لما تقرر ان الاقتداء فی موضع الانفراد مفسد کعکسه ❊ دخی لاحق ومسبوق کندولری مثللو لاحقه ومسبوقه اقتدالری صحیح اولمدی زیرا ماسبقده تقریر اولندیکه انفراد محلنده اقتدا مثلا مسبوقك لاحقه اقتداسی کبی نمازی مفسددر عکسیکه اقتدا محلنده انفراد مفسد اولدیغی کبی مثلا لاحقك لاحقه ویا مسبوقه اقتداسی کبی زیرا لاحق امامنك غیری یه اقتدایه قصد ایتدکده اولا منفرد اولمش اولور صکره اقتدا ایتمش اولورده اقتدا موضعنده انفراد ایتمش اولور دخی مسبوق ماسبق قضایه قیام ایدوب بعده مسبوق ماقام الیهی سجده ایله قیدلمز امام اوزرنده سجود تلاوت اولدیغنی تذکر ایتسه ومسبوق قضاسنه قیام ایتدیکی ماسبق سجده ایله تقیید ایتمکدن اول امامنه متابعته عودت ایتسه بنه اقتدا موضعنده انفراد اولور ❊ منح ❊ (و) لا (مسافر بمقیم بعد الوقت فیما یتغیر بالسفر) کالظهر سواء احرم المقیم بعد الوقت اوفیه فخرج فاقتدی المسافر ❊ دخی مسافرك مقیمه وقتك خروجندن صکره ظهر وعصر وعشا کبی سفر ایله متغیر اولور نمازلرده اقتداسی صحیح اولمدی مقیم افتتاح تکبیرنی کرك وقتدنصکره السون وکرك وقتده السونده بعده وقت خروج ایتدکده مسافر اقتدا ایتسون فاقتدی احرم ویا خرج فعللرینك هر برلرینك اوزرینه عطف اولنسه اولور سفر ایله متغیر اولمیان نمازلرده اقتدا جائزدر ❊ (بل) ان احرم (فی الوقت) فخرج صح (واتم) تبعا لامامه ❊ بلکه مسافر مقیمه وقتده اقتدا ایدیجی اولدیغی حالده افتتاح تکبیرنی السه بعده وقت خروج ایتسه نمازی صحیحدر امامنه اتباعا اتمام ایدر عبارده اولی اولان بل ان اقتدی فی الوقت دیمك ایدی ❊ اما بعد الوقت فلا یتغیر فرضه فیکون اقتداء بمتنفل فی حق قعدة اوقراءة باقتدائه فی شفع اول اوثان ❊ اما وقتك خروجندنصکره اقتدا ایتسه فرضی متغیر اولمز حقنده فرضیت مستحکم اولدیغندن بونده امامه تبعیتك براثری اولمز پس مسافرك شفع اولده اقتداسنه کوره قعده حقنده وشفع ثانیده اقتداسنه نظرا قرائت حقنده اقتداسی مفترضك متنفله اقتداسی قبیلندن اولور فی شفع اول قولی فی حق قعدة اوثان اوقراءة قولنه ناظرلردر لف ونشر مرتب جهسنه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(و) لا (نازل براكب) ولاراكب براكب دابة اخرى فلومعه صح ❊ دخى يرده
اولانك حيوان اوزرينه بنان كسه يه دخى راكب دابهٔ اخراده راكبه اقتدالرى صحيح اولمدى
مكانلرى مختلف اولوب واولكنده نازل ركوع وسجودوراكب ايما ايتديكندن بناء القوى
على الضعيف لازم كلور امدى راكبلر خارج عمرا ناتده بردابه اوزرينه برابر
راكب اولسه‌لر نافله ده مطلقا كه عذراولسون ويااولمسون فرضده عذرله احدهمانك
آخره اقتداسى صحيح اولور ❊ (و) لا (غيرالالثغ به) اى بالالثغ (على الاصح)
كما فى البحر عن المجتبى وحرر الحلبى وابن الشحنة انه بعد بذل جهده دائما حتما
كالامى فلايؤم الامثله ❊ الثغ احمر وزننده لسانى بلتك ادمه دينور بلتكلك تكلمده
برحرفدن برحرفه تحولدر مثلا رامحلنده ياى تحتيه يه تحول كبى دخى قول اصح
اوزره لساننده لثغ اولميان كسه‌نك اولان كسه‌يه اقتداسى صحيح اولمدى
نته كم بحرده مجتبادن نقلا بويلجه ذكر اولندى حلبى وابن شحنه تحرير ايتديلركه
الثغ دائما آناء الليل واطراف النهار مافى الوسعنى واجب اوله‌رق بذلله تعلم وتكرار
دنصكره امى كبى انجق كندو مثلنه امامت ايدر مثليتدن متبادر اولان كندوده
لثغ اولنان حرفده خاصة مثلى اولمقدر مثلا رابى غين حرفنه تبديل ايده‌نك لامه
تبديل ايده‌نه اقتداسى صحيح دكلدر بوده معذورك نظيريدر ❊ ولاتصح صلاته
اذاامكنه الاقتداء بمن يحسنه اوترك جهده او وجد قدر الفرض مما لا لثغ فيه هذا
هو الصحيح المختار فى حكم الالثغ ❊ يحسنه ضميرى سوق كلامندن مستنبط
اولان قرأته راجعدر يعنى الثغك نمازى صحيح دكلدر اكر كندويه قرائت قرأنى
كوزلجه ايدر كسه‌يه اقتدا ممكن اولورسه وياخود غايت مقدورينى صرفى ترك
ايتسه وياخود آيات قرآنيه‌دن كندوده لثغ اولميان فرض ادا اولنه‌جق قدر
آيت كريمه موجوده ايكن انى ترك ايدوب وكندوده لثغ اولان نظم مجيدى تلاوت
ايدرسه لكن اشبو عدم صحت منفردا وياكندو مثلنه امامت صورتنده الثغ
حقنده صحيح ومختار اولان حكم انجق اشته بوقول مشروحدر ❊ وكذا من لايقدر
على التلفظ بحرف من الحروف اولايقدر على احراج الفاء الابتكرار ❊ يعنى بويلجه
حرفلردن برحرفى تلفظه وياخود فانى مخرجندن اخراجه قادر اولميوب الا اول
حرفى مكررا تكلمه مقتدر اولان كسه‌نك حكمى اولايقدر على اخراج الفاء
عطف الخاص على العامدر واشبو فاحرفنى تكلمده چوق سويلمكه فأ
فائه دينور زلزله وزننده كلام عربده فيه فأ فأة ديرلر يعنى لسانى
اوزرينه فاحرفنك غلبه‌سى وارمقامنده تاده تمتمه تاده تمتمه دينلور يعنى
اشبو فاوياغيرى حرفى چوق تفوه ايدن بيمده كسه‌يه بذل جهد ايدوب
تكرارى دفعه سعى تام واجبدر يوق ازاله‌سى ممكن اولمزسه انجق كندو مثلنه

امامت ايدر وكوزلجه قرأن عظيم الشان تلاوت ايدن كسه‌يه اقتدا
ممكن ايكن ترك ايدرسه ويا خود بذل جهد ايتمزسه وياخود تكرار سزكندى ايله
فرض ادا اولنور آيت كريمه بولنورسه نمازى صحيح اولماز ❊ (و) اعلم انه (اذافسد
الاقتداء) باى وجه كان (لايصح شروعه فى صلاة نفسه) لانه قصد المشاركة
وهى غير صلاة الانفراد (على) الصحيح محيط وادعى فى البحرانه (المذهب)
قال المصنف لكن كلام الخلاصة يفيد ان هذا قول محمد خاصة ❊ معلوم اولسونكه
ولايصح اقتداء رجل بامرأة قولندنبرو ذكر اولنان وجوه مشروحه‌دن
قنغى وجهله اقتدا فساده كيدرسه نافله اوله‌رق دخى اولورسه ده كندى
نفسنك نمازينه شروعى صحيح اولماز مذهب مختار اوزره محيط مذهب صحيح
اوزره ديدى بحرده انجق مذهب بودر ديو دعوى ايلدى زيرا مقتدى
مشاركت قصد ايتمش اولور بو ايسه صلاة انفرادك غيريدر مصنف ديديكه
خلاصه‌نك كلامى اشبو شروعك عدم صحتى انجق امام محمد قولى اولديغنى
افاده ايدر ❊ قلت وقد ادعى فيمامر بعد تصحيح السراج بخلافه ان المذهب
انقلابها نفلا فتأمل ❊ اشبو قلت كلامى صاحب نهركدر ديركه تحقيق صاحب
بحر ماسبقده مصنفك واذا حاذته امرأة قولنده سراجك بونده ذكر اولنان
شروعك عدم صحتى قولنك خلافى اولان نفله انقلابى كلامنى تصحيحدنصكره
كندوده مذهب مختار نمازك نفله انقلابيدر ديو دعوى ايلدى ان المذهب
ادعى فعلنك مفعوليدر خلاصهٔ كلام صاحب بحر ماسبقده سراجدن نقل
ايتديكه بر عورت صلاة عصرى ادا ايدن كسه‌يه محاذيه صلات ظهره نيت
ايده‌رك اقتدا ايتسه قول صحيح اوزره امامك نمازى فساده كيدر
ومعلومدركه عورتك نمازى فرض اوله‌رق صحيح دكلدر واكر نافله اوله‌رق
دخى صحيح اولمسه محاذاتله نماز فساده كتمزايدى بعده سراجك قولنى تقويه
ايتديكى مذهب مختار نمازك نفله انقلابيدر بونده مذهب عدم انقلابدر شروع
صحيح دكلدر ديو تناقض ايلدى شارح فتأمل ايله مقامك خفاسنه اشارت
ايلدى زيرا ظاهر كلامندن منفهم اولان ادعى فعلنك فاعل ضميرينك
مصنفه عائد اولمسيدر حالبوكه صاحب بحره رجوعى تبين ايلدى ❊ وحينئذ فالاشبه
مافى الزيلعى انه متى فسد لفقد شرط كطاهر بمعذور لم تنعقد اصلا وان لاختلاف
الصلاتين تنعقد نفلا غير مضمون وثمرته الانتقاض بالقهقهة ❊ بو تقديرجه
برمسئله ده ايكى تصحيح تعارض ايتسه هر برلرينى برر محمل صحيحه
حمله بقدر الامكان بينلرينى توفيقه مراجعت اولنور ده بو مقامده زيلعيده
اولان قول اشبهه مراجعت اولنور اكر اقتدا شرطك فقديله فساده كيدرسه مثلا

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

طاهرك معذوره اقتداسی كبی اصلا نماز منعقد اولمز بو مقامده شرطدن مراد فرضدر ركنه عام اولمق ایچون مثلا برآیت حفظنده اولمقله ویاخود ركوع وسجوده عدم قدرتله اقتدا انك فسادی ركنك فقدانندندر شرطدن دكلدر مزبور معذورده هرنقدر طهارت موجود ایسه ده لكن خاصة مؤتمك طهارتنه مساوی دكلدر واكر نمازلرك اختلافی سببیله اقتدا فساده كیدرسه مثلا مفترضك مفترض آخره وناذرك ناذر اخره اقتدالری كبی نفل غیر مضمون اولهرق نماز نفلا منعقد اولور واشبو تفصیل مشروحك واختلافك ثمره سی قهقهه ایله آبدستك منتقض اولوب واولماسیدر شروعك صحتنه ذاهب اولنلره كوره اثناء صلاتده واقع قهقهه ایله وضوء منتقض اولور اصلا شروع صحیح اولمز دینلره نظرا منتقض اولمز ❊(ویمنع من الاقتداء)صف من النساء بلا حائل قدر ذراع او ارتفاعهن قدر قامة الرجل مفتاح السعادة ❊ نسانك ارشون مقداری حائل سز ویا برآدم بویی ارتفاعلری اولمقسزین صفی اقتدایه مانعدر اكر نسانك صفی تمام اولورسه ارقه سنده رجالك صفنك جمله سنی فساده ویریوق اوچ عورت اولورسه وراءلرنده اولان صفلردن حذالرندن آخر صفه قدر اوچر عدد رجالك نمازلری فساده كیدر واكر ایكی اولورسه فقط وراسنده اولان صفدن حذاسنده ایكی كمسنه نك نمازی فساده كیدر مفتاح السعاده نام كتابده بو وجهله مسطوردر ❊او (طریق تجری فیه عجلة) التی تجرها الثور (اونهر تجری فیه السفن) ولو زورقا ولو فی المسجد ❊ یاخود كندوده عجله كه كندوده اوكوزك چكدیكی آلتكه عربه تعبیر اولنان شی مرور ایتك ممكن اولان طریق نافذ ویاخود كندوده سفینه لر جاری اولور نهر هرنقدر سفینه زورقكه كوچك كمی دخی اولورسه ونهر مسجدك درونده اولورسه ده اقتدایه مانعلردر ❊(اوخلا) ای فضاء (فی الصحراء) اوفی مسجد كبیر جدا كمسجد القدس (یسع صفین) فاكثر الا اذا اتصلت الصفوف فیصح مطلقا كأن قام فی الطریق ثلثة وكذا اثنان عند الثانی لاواحد اتفاقا لانه لكراهة صلاته صار وجوده كعدمه فی حق من خلفه ❊ خلا قصر ایله فضاء سماء وزننده ساحه وككش میدانه دینور یعنی یا ایكی ویا اكثر صفه متسع اولور صحراده ویاقدس شریف مسجدی كبی قطعابیوك مسجدده بوش وخالی میدان اقتدایه مانع اولور الاصفلر بربرینه متصل اولورسه مطلقا كه كرك مابینده نهر اولسون وكرك طریق اقتدا صحیح اولور مثلا طریقده اوچ كمسه نك قائم اولوب وراء طریقده سائرجماعتك اقتداسی كبی امام ابی یوسف عندنده ایكی دخی اوچ كبیدر برابله اتفاقا اتصال صفوف اولمز یالكز

طوردیغندن نمازینك كراهتنه بناءً وراسنده بولنانلر حقنده وجودی عدم یرنده اولدی مابینده نهر اولدیغی تقدیرجه صورت اتصال یا نهرك اوزرنده كوپری اولمغله ویاخود سفینه لر بربرینه مربوطه اولوب اوزرلرنده وقوفله اولور لكن مسجد وبیت هرنقدر بیوك اولورلر ایسه ده مابینده اولان خلانك اقتدایه مانع اولمسی قول ضعیفدر اصح اولان مانع دكلدر بلا اتصال صفوف اقتدا جائزدر ❊(والحائل لایمنع) الاقتداء (ان لم یشتبه حال امامه بسماع اورؤیة ولو من باب مشبك یمنع الوصول فی الاصح (ولم یختلف المكان) حقیقة كمسجد وبیت فی الاصح قنیة ولا حكما عند اتصال صفوف ❊ مسجدده ویا بیتده حائل اقتدایه مانع اولمز سماع ویا امامی ویا مقتدییی رؤیت سببیله قول اصحده رؤیت هرنقدر وصوله مانع باب مشبكدن اولورسه ده امامك حالی مشتبه اولمیوب ومكان حقیقة قول اصحده مسجد وبیت كبی وحكما بونلرك غیریده صفوفك اتصالنده اولدیغی كبی مختلف اولمز ایسه ❊ولو اقتدی من سطح داره المتصلة بالمسجد لم یجز لاختلاف المكان درر وبحر وغیرهما واقره المصنف لكن تعقبه فی الشرنبلالیة ونقل عن البرهان وغیره ان الصحیح اعتبار الاشتباه فقط قلت وفی الاشباه وزواهر الجواهر ومفتاح السعادة انه الاصح وفی النهر عن الزاد انه اختیار جماعة من المتأخرین ❊ بركمسه مسجده متصل دارنك سطحندن امامه اقتدا ایتسه مكان مختلف اولدیغندن اقتدا جائز اولماز اما كندو ایله مسجدك بیننده اولان جدارك اوزرنده اتفاقا جائزدر ❊ هندیه ❊ مسئلۀ مشروحه درر وبحر وسائر كتابلردن منقولدر ومصنف دخی بونی اقرار ایلدی لكن شرنبلالی صاحب برهاندن وغیریدن نقلا قول مزبوره اعتراض ایراد ایتدیكه صحیح اولان مجرد امامك حالنك مقتدییه اشتباهیدر مكانك اختلافنك دخلی یوقدر مثلا مسجدك جوارنده اولان كمسه كندی منزلنده مسجدك امامنه اقتداسی جائزدر اكر بینلرنده طریق عام اولمزایسه ویا طریق صفله ممتلیٔ اولورسه ❊ هندیه ❊ شارح دیركه اشباهده وزواهر الجواهر ومفتاح السعادة نام كتابلرده تصریح اولندیكه اقتدانك جوازعدم جوازنده اصح اولان امامك حالنك مقتدییه مشتبه اولوب ویا اولماسنی اعتبار ایتمكدر ونهرده زاددن نقلا ذكر اولندیكه اشبو قول مشروح متأخریندن برجماعتك اختیارلریدر ❊ حاصلی قولینك ایكیسیده مصححدر ❊(وصح اقتداء متوضیٔ لاماء معه (بمتیمم) ولو مع متوضیٔ بسؤر حمار مجتبی (وغاسل بماسح) ولو علی جبیرة ❊ كندی ایله برابر صو اولمیان متوضینك متیممه اقتداسی صحیح

اولدی متیمم من بور هرنقدر سؤر حمار ایله توضی ایتمش اولورسه ده
اما مقتدی ایله برابر صو موجود اولورسه اقتدا صحیح اولمز کرك امامك
وجودمایه علمی مظنونی اولسون ویا اولمسون زیرا کندونك اخباریله
امامی صویی استعماله قادردر متوضینك متیممه اقتداسنك صحتی امامین عندلرنده در
مشار الیهمانك نزلرنده خلفیت اثنین که ما ایله تراب بینلرنده در طهارت
بردر قنغی سیله اولورسه اولسون امام محمد عندنده اقتدای مرقوم صحیح دکلدر
مومی الیهك نزدنده خلفیت طهارتین بینده اولدیغندن بناء القوی علی الضعیف
لازم کلور ❊ حلبی ❊ لکن بو اختلاف جنازه نمازینك غیریده در اما جنازه نمازنده
اتفاقا اقتدا صحیحدر دخی غاسلك ماسحه اقتداسی صحیحدر مسح هرنقدر جبیره
اوزرینه اولورسه ده ❊ (وقائم بقاعد) یرکع ویسجد لانه علیه الصلاة والسلام
صلی آخر صلاته قاعدا وهم قیام وابو بکر یبلغهم تکبیره وبه علم جواز
رفع المؤذنین اصواتهم فی جمعة وغیرها یعنی اصل الرفع اما ما تعارفوه فی زماننا
فلا یبعد انه مفسد اذ الصیاح ملحق بالکلام فتح ❊ دخی قائمك رکوع
وسجود ایدن قاعده اقتداسی صحیح اولدی امارکوع ویاسجودی وبرینی ایما ایله
ایتسه جائز اولمز وجواز امامین قولیدر امام محمد عندنده بناء القوی علی الضعیف
اولدیغندن جائز دکلدر اما وارد اولان حدیث شریف امام محمد عندنده
خصوصیته محمولدر احوط اولان خلافدن مراعاتدر مسئلهٔ مشروحه نك جوازی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك آخر صلاتنی قاعدا ادا ایدوب اصحاب
کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضراتنك قائمین اولوب وابو بکر
رضی الله تعالی عنهك رسول اللهك تکبیرنی اصحابه تبلیغ ایلمسنه مبنیدر
اشبو ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنهك تبلیغندن معلوم اولدیکه
جماعته امامك صوتی یا ضعفندن ویا کثرت جماعتدن واصل اولمسه جمعه
وغیری نمازلرده مؤذنلره اصل رفع صوت جائزدر اما احتیاج اولمدقده مذاهب
اربعه نك اتفاقلری کراهت تبلیغ اوزره در بدعت منکره در ❊ اما فی زماننا
بین الجهال متعارف اولان حالت ابلاغ اوزره زائد صیحهٔ مبالغه وصناعت
نغمیه یی اظهار ایچون تحریر نغمه اشتغال کلامه ملحق اولدیغندن نمازی
مفسد اولمق بعید دکلدر بلکه لفظهٔ جلاله نك واکبر لفظنك همزه لرینك
وبانك مدلرینی دخی بعضا مشتمل اولور بو دخی مفسددر فتح ده بویلجه
مسطوردر ❊ (وقائم باحدب) وان بلغ حدبه الرکوع علی المعتمد وکذا
باعرج وغیره اولی (وموم بمثله) الا ان یومی الامام مضطجعا والمؤتم قاعدا
اوقائما هو المختار ❊ حدب تعب وزننده ارقه چیقوب وکوکس وقارن

ایچرو کرملك وجهله قنبور اولمق معناسنه در دخی قائمك که یعنی رکوع
وسجود ایده نك ویاخود ایما ایله رکوع وسجود ایده نك احدبه اقتداسی صحیحدر
قول معتمد اوزره هرنقدر حدبی رکوع مرتبه سنه بالغ اولورسه ده اعرجه دخی
اقتداسی ینه صحیحدر ❊ وغیره اولی ترکیبی مبتدا وخبردر یعنی اعرجك غیری اقتدایه
زیاده اولادر دیمك دخی ایما ایله نماز قیلانك کندو مثلاوبه اقتداسی صحیحدر امام
کرك قائما ایما ایتسون وکرك قاعدا ❊ الا ان یومی الامام مضطجعا والمؤتم قاعدا اوقائما
هو المختار ❊ لکن امام یانی اوزرینه ایما ومؤتم قاعدا ویاقائما ایما ایدرسه
اقتداسی صحیح اولمز ومختار اولان قولده بودر مأمومك حالی قوی
اولدیغندن ❊ بحر ❊ (ومتنفل بمفترض فی غیر التراویح) فی الصحیح
خانیة وکأنه لانها سنة علی هیئة مخصوصة فیراعی وصفها
الخاص للخروج عن العهدة ❊ قول صحیحده تراویحك غیریده
متنفلك مفترضه اقتداسی صحیح اولدی نافله ده قرائت هرنقدر صکره کی
رکعتلرده فرض وفرضده نفل ایسه ده اقتدا ایله قرائتده امامه تابع
اولدیغندن عدم قرائت فساد اقتضا ایتمدی بلکه متنفل حقنده دخی امامی کبی
صکره کی رکعتلرده قرائت نافله اولدی ❊ بحر ❊ وبوندن مستبان اولدیکه
جماعتله نفلك کراهتی امام وجماعت متنفل اولدقلری صورتنده اما مسئلهٔ مذکوره ده
اولدیغی کبی امام مفترض وجماعت متنفل اولورسه کراهت اولمز ❊ حلبی ❊
اما تراویحده مفترضه اقتدا صحیح اولمز ظن ایده رمکه تراویح کندونی
ادا ایده نك غیریسه عدم اقتدا هیئت مخصوصه سنه ملابس اولان سنت
اولدیغندن امامدن تراویحه نیت وصف خاصنه کندوده مراعات اولندی
اقامت سنت عهده سندن خروج ایچون بوندن ظاهر اولان تراویحده نیتك
شرطیتیدر ❊ فروع صح اقتداء متنفل بمتنفل ومن یری الوتر واجبا بمن یراه
سنة ومن اقتدی فی العصر وهو مقیم بعد الغروب بمن احرم قبله للاتحاد ❊
متنفلك متنفله ووتری واجب اعتقاد ایده نه وعصرده وقبل الغروب افتتاح
تکبیرنی اخذ ایدن کسه یه بعد الغروب اقتدا ایدن مقیمك اقتدالری صحیح
اولدی صور ثلاثه ده نمازلر متحد اولدیغندن اولکنده اتحاد ظاهر در
ایکنجیده اتحاد هر برلرینك ادا ایتدکلری نماز وتر اولوب برینك سنت وبرینك
وجوب اعتقادی امر عارضیدر نمازلرینك اختلافنی ایجاب ایتمز اوچنجیده
ینه هر برلرینك نمازلری بر کونك عصریدر نهایتی امامك تحریمه سی قبل الغروب
اولدیغندن ادادر مقتدینك کی بعد الغروب اولدیغندن قضادر بو قدرجه
اختلافده اقتدایه مانع دکلدر کورمزمیسنکی قضا نیتیله ادا وعکسی
جائزدر ❊ حلبی ❊ اما مسافرك بعد الغروب رباعیده مقیمه اقتداسی صحیح

دكلدر * (واذا ظهر حدث امامه) وكذا كل مفسد فى رأى مقتد (بطلت
فيلزم اعادتها) لتضمنها صلاة المؤتم صحة وفسادا * بركسه نك امامنك حدثى
ظاهر اولسه نمازى باطل اولور واعاده سى لازم كلور صحت وفساد جهتندن امامك
نمازى مؤتمك نمازنى متضمن اولديغندن بنه بويلجه هر برمقتدينك مذهبنده
مفسد اولان شيئك ظهورى اعاده يى موجبدر مصنف واذا ظهر حدث امامه
بدلنده ولو ظهران بامامه ماءيمنع صحة الصلاة اعادهاديسه اولى اولور ايدى شارحك
وكذا كل مفسد قولنه شامل اولورايدى بوكا كوره حدثله تقييد اتفاقى اولور.
حدثك ظهورى يا امامدن حدث واقع اولدى آبدست الدى ديو شاهدك
شهادتيله ويا عدل اولان امامك كندو نفسندن اخباريله درعدل اولمزسه
اعاده مندوب اولور بطلت فيلزم اعادتها تعبيرلرى سبق انعقاد ايجاب ايدر
بوايسه مسلم دكلدر صاحب بحر اعاده دن مراد اتيان بالفرضدر يوقسه عند الفقهاء
مشهور اولان اعاده دكلدر ديو جواب ويردى * (كما يلزم الامام اخبار القوم
اذا أمهم وهو محدث او جنب) او فاقد شرط او ركن وهل عليهم اعادتها ان عدلا
نعم والا ندبت وقيل لا لفسقه باعترافه ولو زعم انه كافر لم يقبل منه لان الصلاة
دليل الاسلام واجبر عليه (بالقدر الممكن) بلسانه او (بكتاب او رسول
على الاصح) لو معينين والا لا يلزمه بحر عن المعراج * اعاده ء مرقومه نك لزومى امام
جماعته محدث ويا جنب ويا شرطى ويا ركنى فاقد اولەرق امامت ايتدكده
بقدر الامكان لسانيله ويا كتابيله ويا رسوليله قول اصح اوزره قوم معين
ومعلوملر ايسه انلره امامك اخبارنك لزومى كبى يوق قوم معين اولمزلر ايسه
امامه اخبار لازم دكل معراج الدرايه دن بحرده بويلجه منقولدر وقومه
اعاده لازم اولورمى اخبار ايدن امام عدل ايسه لازم اولور عدل دكل ايسه
مندوبدر بعضيلر اعاده لازم اولمز اعترافى سببيله فسقنه بناءً ديديلر * لكن
اعتراف عن قصد مثلا محدث اولەرق امامت ايتدم ديمكه محمولدر يوقسه
ورعندن عن شبهة ديرسه اعاده اولنور * نهر * امام مرقوم كندويى كافر زعم ايلسه
مقبول اولمز زيرا نماز باخصوص امام اولەرق اسلامه دليلدر قوانه عمل اولنمز
اسلام اوزرينه جبر اولنور ماسبقده مرورايدن فقط نمازايله مسلم اولمز بلكه مقتديا
متمما ادا لازمدر * وصحح فى مجمع الفتاوى عدمه مطلقا لكونه عن خطاء
معفو عنه لكن الشروح مرجحة على الفتاوى * مجمع الفتاواده قوم معين اولسون
ويا اولمسون اعاده نك عدم لزومى تصحيح اولندى خطادن ناشى اولديغندن
معفو عنه اولديغنه بناءً لكن شروح فتاوى اوزرينه مرجحدر وخطادن عفو
انجق امر اخروى اولان اثمدن اولور اما فساددن عفوك معناسى يوقدر

* (واذا اقتدى امى و قارئ بامى) تفسد صلاة الكل للقدرة على القرآءة بالاقتداء
بالقارئ سواء علم به اولا نواه اولا على المذهب * امى وقارئ برامى يه اقتدا ايتسه لر
جمله سنك نمازلرى فساده كيدر قارى يه اقتدا ايله قرائته قدرت بولنديغندن كرك
قارئ بلسون ويا بلمسون ويانيت ايتسون ويا ايتمسون معلوم اولسونكه امى يه
كوره ما تجوز به الصلاة قرآن تعليمنده مقدورنى صرف ايدوب كلى
اجتهاد ايله واجبدر بعده واجب قدرنى تعلمده جد وسعى ايدر يوق ايتمزسه
كنهكار اولور * بحر * فساد شروعك صحتنى ايجاب ايدر وفساد آوان قرائتده
حلول ايدر بوقول امام كرخينك قوليدر تبيينده ذخيره دن نقلا امام طحاوى روايتى
اوزره شروعك عدم صحتى تصحيح اولندى * وبو مذهب امام اعظم مذهبيدر امامين
عندنده فقط قارئك نمازى فساده كيدر * (او استخلف الامام اميا فى الاخريين)
ولو فى التشهد اما بعده فتصح لخروجه بصنعه (تفسد صلاتهم) لان كل ركعة
صلاة فلا تخلو عن القرآءة ولو تقديرا * ياخود امام ايكى صكره كى ركعتلرده
بلكه تشهدده اميبى استخلاف ايلسه نمازلرى فساده كيدر زيرا هر بر ركعت
بر نمازدر قرائتدن خالى اولمز هر نقدر تقديرا دخى اولورسه ده امامى حقنده
قرائته اهليت منعدم اولديغى ايچون امامته صلاحيتى اولميان كسه استخلاف
اولنديغندن نمازلرى فساده كتدى * حلبى * اما اولكى ركعتده
استخلاف فله بالاتفاق فساده كيدر محل خلاف ركعتين اخيرتين اولدقلرندن
تخصيص بالذكر اولنديلر اما تشهد نصكره استخلاف اولورسه
خروج بصنعه بولنديغندن نماز صحيح اولور * (وصحت لو صلى
كل من الامى والقارئ وحده) فى الصحيح (بخلاف حضور الامى بعد
افتتاح القارئ اذا لم يقتد به وصلى منفردا فانها تفسد فى الاصح) لما مر *
قول صحيحده امى ايله قارئك هر برلرى يالكز قلسەلر نمازلرى صحيح اولدى
كندولردن جماعته رغبت ظاهر اولمديغندن اما قارئك افتتاح تكبيرنى
اخذندنصكره امى حاضر اولوب قارى يه اقتدا ايتمكسزين منفردا نماز قلسى صورت
مشروحه نك خلافنه در زيرا بونده قول اصحده ماسبقده مرور ايدن قارييه
اقتدا ايله قرائته قدرت اولديغندن نماز فساده كيدر * (و) اعلم ان (المدرك
من صلاها كاملة مع الامام) * معلوم اولسونكه تحقيقا مدرك ركعت اولانك
ركوعندن برجزده مشارك اولوب وبعد القعدة الاخيرة سلام ويرەرك امامله برابر
نمازى كاملا ادا ايدن كسه در كندو ايله برابر افتتاح وسلام شرط دكلدر بونك
ظاهرى مدركك لاحق اولماسى لكن بعضا لحوقله وصفلنديغى اولور حتى
صاحب نهر ديديكه مقتدى يامدرك اولور يعنى امامك نمازنك اولنه يتيشور

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ويامسبوق اولور كه يعنى امامك نمازينك اولنه يتشمز بونلردن هر برلرى بعضا
لاحق اولورلر مدرك ايله لاحقده فرق اصطلاحيه‌در يوقسه من جهة اللغة
احدهما آخراوزرينه صادقدر ﴿ (واللاحق من فاته) الركعات (كلها او بعضها)
لكن (بعد اقتدائه) بعذر كغفلة وزحمة وسبق حدث وصلاة خوف ومقيم ائتم
بمسافر ﴾ لاحق شول بركسه‌دركه امامه اقتدا دنصكره نمازك ركعاتنك
كليسى ويابعضيسى غفلة وزحمة وسبق حدث وصلات خوف ومسافره مقيمك
اقتداسى اعذارى قبيلندن برعذر ايله كندويى فوت ايده كلها قولنه نظرا
اقتدا اول صلاتده اولور بعضها يه كوره ينه احتمالدركه اقتدا اول صلاتده
اوله بعض كندويى فوت ايده وبعضينه يتيشه ويحتمل كه نمازك بعضيسى كندويى
سبقت ايتدكدنصكره اثناى صلاتده اقتدا ايده بوكا كوره لاحق مسبوق اولور
كليسى فوت ايتديكينه كوره مدرك لاحق اولور زحمتدن مراد كندو ايله
اركان صلاتى ادا ممكن اولماز الا امام نمازك ياكليسندن ويابعضيسندن فارغ
اولدقدنصكره اولور سبق حدث عذرى مؤتمده‌ده اولور امامده‌ده صلات خوفده
لحوق طائفهٔ اولى حقنده اولور طائفهٔ ثانيه مسبوق عد اولنور ومسافره
اقتدا ايدن مقيم ركعتين اخيرتينه نظرا لاحقدر بعضا مسبوق اولديغى دخى
اولور امامنك نمازينك اولى كندويى فوت ايتديكى صورتده ﴿ وكذا بلاعذر
بان سبق امامه فى ركوع وسجود فانه يقضى ركعة ﴾ ينه بويلجه لاحق بعض
ركعاتك فوتى بلاعذرده اولور هر بر ركعتده ركوع وسجودده امامنى سبقت
صورتنده اولديغى كبى اشته بوكسه بر ركعت قضا ايدر زيرا ركعت ثانيه
اولى مقامنه ثالثه ثانيه رابعه ثالثه مقامنه قائم اولديده بر ركعت باقى قالديده
انده لاحق اولدى بر ركعتده سجود وركوعده سبقت باقيده معا اتيان ايتسه
ينه بر ركعتده لاحق اولور ﴿ وحكمه كمؤتم فلا يأتى بقرآءة ولاسهو ولا يتغير فرضه
بنية اقامة ويبدأ بقضاء مافاته عكس المسبوق ﴾ لاحقك حكمى مؤتمك حكمى
كبيدر قرائت وسجدهٔ سهو ايتمز مسافر اقامته نيتله فرضى متغير اولمز وفوت
اولان ركعاتى لاحق قضا ايله بدأ ايدر مسبوقك عكسى اولديغى حالده
يعنى مسبوق اولان امامنه متابعت ايدر بعده امام فارغ اولدقده ماسبق
قضا ايدر بونك عكسى ايتسه نماز فساده كيدر ☼ حلبى ﴿ ثم يتابع امامه
ان امكنه ادراكه والا تابعه ثم صلى مانام فيه بلا قراءة ثم ماسبق به بها ان كان
مسبوقا ايضا ﴾ ثم يتابع قولى يبدأ اوزرينه معطوفدر ان امكنه يبدأ قولنه
قيددر ادراك آخر صلاتده اولسه دخى كفايت ايدر يعنى ابتدا قضاى
مافاتدنصكره امامنه متابعت ايدر اكر صلاتده ادراك ممكن اولورسه واكر ادراك

ممكن اولمزسه امامنه متابعت ايدر صكره مثلا كندوده نائم اولديغى ركنى
بلاقرائة صكره لاحق اولديغى كبى اكر مسبوق ايسه‌ده ماسبق بهى قرائتله
ادا ايدر ﴿ ولوعكس صح واثم لترك الترتيب ﴾ صورت مشروحه‌ده مصلى امر
بالعكس ايتسه كه اول ماسبقى ثانيا مانامه‌يى ادا ايتسه نماز صحيح اولور وترتيبى
ترك ايتديكندن آثم اولور زيرا بين الركعات ترتيب فرض دكلدر جميع صلاتده
ركعات مكرر اولديغندن ترتيب ركعات انجق بوصورتده تصور اولنور
﴿ (والمسبوق من سبقه الامام بها او ببعضها وهو منفرد) حتى يثنى ويتعوذ
ويقرأ وان قرأ مع الامام لعدم الاعتداد بها لكراهتها مفتاح السعادة (فيما
يقضيه) اى بعد متابعته لامامه فلوقبلها فالاظهر الفساد ﴾ مسبوق شول
كمسه‌دركه امام كندويى نمازك جمله‌سيله سبقت ايده مثلا تشهدده وياسجدهٔ
سهوده وياتشهدنده امامنه مدرك اولان كمسه كبى ويابعضيله مثلا بر ويا ايكى
ركعتله سبقت ايتديكى كبى مسبوق امامنه متابعت ايتدكدنصكره قضا
ايتديكى ركنده منفرددر حتى ثنا وتعوذ وقرائت ايدر هرنقدر امامله برابر قرائت
ايتديسه‌ده كراهتنه بناءً كندويه اعتداد اولمديغندن ☼ مفتاح السعادة ☼ اما متابعتدن
اقدم قضا ايتسه مثلا امام كندويى بر ركعت سبقت ايدن كمسه متابعتى
نيتله تكبير السه واول ركعتى امامه متابعتدن اقدم قضايه شروع ايتسه
اظهر اولان نمازينك فساديدر اقتدا محلنده انفراد ايتديكندن ﴿ ويقضى
اول صلاته فى حق قراءة وآخرها فى حق تشهد فمدرك ركعة من غير فجر يأتى
بركعتين بفاتحة وسورة وتشهد بينهما وبرابعة الرباعى بفاتحة فقط ولا يقعد
قبلها ﴾ مسبوق قرائت حقنده نمازينك اولنى قضا ايدر كندويه قرائت فرضدر
امام هرنقدر صكره‌كى ركعتلرده قرائت ايتديسه‌ده ونمازينك آخرنى قضا ايدر
تشهد حقنده اولى اولان فى حق قعود ديمك ايدى زيرا تشهد قعده‌لرك
ايكيسنده‌ده واجبدر اما قعود اولكنده واجب ايكنجيده فرضدر پس صباح
نمازينك غيريده بر ركعته يتشن ايكى ركعتى فاتحه وسوره ايله كتورر وبينهماده
تشهد ايدر درت ركعتك دردنجى ركعتنده فقط فاتحه تلاوت ايدر وكندودن
اقدم قعود ايتمز ﴿ (الا فى اربع) فكمقتد احدها (لا يجوز الاقتداء به) وان صح
استخلافه فى حد ذاته لاحالة القضاء فلا استثناء اصلا كما زعم فى الاشباه ﴾
لكن مسبوق درت موضعده مقتدى كبيدر اولا كندويه اقتدا جائز دكل هرنقدر
حد ذاتنده استخلاف صحيح ايسه‌ده قضا حالنده دكلدر بوتقديرجه اصلا
استثنا يوقدر نته‌كم صاحب اشباه زعم ايلدى ﴿ نعم لونسى احد المسبوقين

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ففضى ملاحظا للاخر بلا اقتداء صح ❊ بلى احد مسبوقين سبقت اولنان ركنى نسيان ايتسه مسبوق اخرك قضاسنى ملاحظه ايده رك بلا اقتداء قضا ايتسه قضاسى صحيح اولور لكن اشبو فرعده اقتدا يوقدر بناً عليه استدراكك محلى دكلدر ❊ (و) ثانيها (يأتى بتكبيرات التشريق اجماعا) ❊ ثانيا مسبوق تشريق تكبيرلرينى اجماعا كتورر منفرد امام اعظمه كوره كتورمز ❊ (و) ثالثها (لوكبر ينوى استيناف صلاته وقطعها يصير مستأنفا وقاطعا) للاولى بخلاف المنفرد كما سيجئ ❊ اوچنجيسى مسبوق نمازينك بعضنى امامدن منفرد اوله رق ادا دنصكره نمازينك استيناف وقطعنى نيت ايده رك تكبير السه اولكنى مستأنف وقاطع اولور منفرد بونك خلافنه درنته كم قريبا كلور كه استيناف نيتيله من غير تلفظ بها تكبيرايله مستأنف اولمز منفردك نمازى كندونك بعضيسنده اقتدا وبعضيسنده انفراد اولنان نمازك غيريدر ❊ (و) رابعها (اوقام الى قضاء ماسبق به وعلى الامام سجدتا سهو) ولو قبل اقتدائه (فعليه ان يعود) وينبغى ان يصبر حتى يفهم انه لاسهو على الامام ❊ دردنجى مسبوق سبقت اولنان جزئى قضايه قائم اولسه وامامك اوزرينه سجدهٔ سهو لازم اولمش اولسه هرنقدر اقتدا سندن اول اولورسه ده مسبوقك اوزرينه عودت ايتمسك لازم اولور سجده ايله قيدلدقجه ومسبوقه لايق اولان سلام ثانى يه قدر صبرايتمكدر حتى امامك اوزرينه سهو اولمديغنى فهم ايليه ❊ ولوقام قبل السلام هل يعتدبادائه ان قبل قعود الامام قدر التشهد لاوان بعده نعم ❊ مسبوق سلامدن اول قائم اولسه اداسنه اعتبار اولنورمى الجواب اكر امامك تشهد مقدارى قعودندن مقدم قائم اولورسه اولنمز يوق صكره اولورسه اولنور ❊ وكره تحريما الالعذر كخوف حدث وخروج وقت فجر وجمعة وعيد ومعذور وتمام مدة مسح ومرور مار بين يديه فان فرغ قبل سلام امامه ثم تابعه فيه صحت ❊ امام سلامى ويرمزدن اول مسبوقه كوره قيام كراهت تحريميه ايله مكروهدر لكن حدث و وقت فجرك وجمعه نك وعيدك ومعذورك ومدت مسحك تمامى واوكندن مارك مرورى خوفندن قبل السلام قيام مكروه دكلدر مسبوق امامك سلامندن اول نمازدن فارغ اولسه بعده سلامده امامنه متابعت ايتسه نمازى صحيحدر بعض فسادنه قائل وار ايسه ده فتوى صحتنه در ☼ ❊ (ولولم يعد كان عليه ان يسجد) للسهو (فى اخر صلاته) استحسانا قيد بالسهو لان الامام لوتذكر سجدة صلبية او تلاوية فرضت المتابعة ❊ امامدن اول قيام ايدن مسبوق عودت ايتمسه استحسانا اخر صلاتنده سهو ايچون سجده ايدر امامك سهونى قضا ايتمش اولور سهو ايله تقييد اولنديغى سجدهٔ صلبيه

ويانلاويه تذكر اولنسه متابعتك فرض قلنديغنه مبنيدر زيرا فرضده متابعت فرضدر صلبيه ده فرضيت ظاهردر اما تلاويه ده فرضده متابعت زيرا تلاويه قعده يى رفع ايتديكندن قعده فرض اولديغندن كندوده متابعت فرض اولدى ☼ حلبى ❊ وهذا كله قبل تقييد ماقام اليه بسجدة اما بعده فتفسد فى صلبية مطلقا وكذا فى تلاوية وسهو ان تابع والالا ❊ اشبو مسبوقك سهويه وصلبيه وتلاويه ده امامنه متابعتى اكر قائم اولديغى ركعتى سجده ايله تقييد ايتمزدن اول ايسه واكر صكره ايسه صلبيه مطلقا كه متابعت ايتسون ويا ايتمسون فساده كيدر زيرا متابعتده رفضى وتركى قبول ايتميان ركعتى رفض واردر ومتابعتى تركده فرض اولان متابعتى ترك واردر ☼ حلبى ☼ ينه بو يلجه تلاويه ايله سهويه ده فساده كيدر اكر متابعت ايدرسه رفض مالايقبل الرفض اولديغندن يوق متابعت ايتمزسه فساده كيتمز اما سهويه ده عدم متابعتله فساده كيتمديكى سهويه واجب اولديغندن تلاويه ده واجبدر نهايتى رفع قعده يى موجبدر اول دخى مسبوقك انفرادينك استحكامندنصكره اولديغندن فساد ايجاب ايتمدى ☼ حلبى ☼ ❊ ولوسلم ساهيا ان بعد امامه لزمه السهو والالا ❊ مسبوق سهوا سلام ويرسه اكر امام سلام ويردكدنصكره اولورسه سهو ايچون سجده لازم اولور بوصورتده منفرد اولديغندن يوق برابر ويا امامدن مقدم سلام ويرسه بوصورتلرده مقتدى اولديغندن سجدهٔ سهو لازم اولمز ❊ ولوقام امامه الخامسة فتابعه ان بعد القعود تفسد والالا حتى يقيد الخامسة بسجدة ❊ امام بشنجى ركعته قالقسه مسبوق كندويه متابعت ايتسه اكر متابعتى بعد القعود اولورسه نمازى فساده كيدر انفراد محلنده اقتدا اولنديغندن يوق متابعت ايتمزسه بشنجى سجده ايله قيدلنجه يه قدر فساده كيتمز تقييد اولندقده ايكيسنك بردن نمازى فساده كيدر لكن نفله منقلب اولور بر ركعت دخى ضم اولنورده التى ركعت نفل كامل اولور ❊ ولوظن الامام السهو فسجد له فتابعه فبان ان لاسهو فالاشبه الفساد لاقتدائه فى موضع الانفراد والله اعلم ❊ امام نمازده سهوظنيله سجده ايلسه مسبوق دخى كندويه متابعت ايدوب صكره سهو اولمديغى ظاهر اولسه اشبه اولان مسبوقك نمازينك فساديدر انفراد محلنده اقتدا ايتديكيچون الله عظيم الشان حقيقت حاله اعلم واحكمدر وبالله التوفيق وبيده ازمة التحقيق

❊ (باب الاستخلاف) ❊

اشبو بابدن مقصود استخلاف اولوب بعض مؤتمك ومنفردك نمازلرينى بناً

طفيلى بالتبعية اوله رق بيان اولديغندن ترجمه ده استخلاف ذكر اولنديده
ماعداسى ترك اولندى استخلاف مصدر مبنى للفاعلدر يعنى امامك غيرينى
استخلافى مراددر وياخود مبنى للمفعولكه غيرك مستخلف اولمسيدر مراد
وسيله تازاندلردر اصل خلافت معناسى مراد اولوب طلب خلافت مراد
اولمديغندن ﴿ اعلم ان لجواز البناء ثلثة عشر شرطا كون الحدث سماويا
من بدنه غير موجب لغسل ولا نادر وجود ﴾ معلوم اولسونكه بنانك جوازى
ايچون اون اوچ شرط واردر اولا حدث سماوى اولملى يعنى كندوده
وسببنده عبدك اختيارى اولماملى مثلا عبدك صنعى اولقسزين
ريحك خروجى كبى اشبو شرطله كندوده عبدك صنعى اولان مثلا
شجه وعضه كه باشك يارلمسى ويابر عضوك اصرلمسى كبى شيلر وياعبدك
سببنده دخلى اولان مثلا سطح اوزره بركسه نك مشيندن برشى ساقط
اولوب مصلينك برعضوندن قان سيلان ايتمك خارج قالدى مرئه نك كرسى
كندونك صنعى اولقسزين مبلولا ساقط اولسه بنا ايدر واكر كندونك تحريكيله
ساقط اولورسه بنا ايده مز امام اعظم عندنده امامين ايچون خلاف واردر
وبدنندن خروج ايتملى مثلا خارجدن جواز صلاته مانع نجاست اصابت
ايتسه آنى غسل ايدوب بنا ايده مز حدث اطلاقى انجق بدندن خروج ايدنه در
وخارج موجب غسل اولماملى مثلا نمازده نوم سببيله احتلام اولمق وتفكر ايله
انزال واقع اولمق كبى بونلرده بنا اولنمز وحدث نادر الوجود مثلا قهقهه واغما
مثللو نسنه اولمالى دكل ﴿ ولم يؤد ركنا مع حدث اومشى ﴾ وحدث سبقت
ايتدكده محدث اوله رق ويامشى حالنده بر ركن ادا ايتمه ملى مثلا سجده ده حدث
سبقت ايتسه ادا قصديله باشنى رفع ايتمك كبى وياخود بعد الوضوء ايابى حالنده
قرائت كبى بونلرده بنا اولنمز استقبال لازمدر ✲ حلبى ﴿ ولم يفعل منافيا او فعلا له
منه بد ﴾ وحدث سماويدن صكره عمدا حدث كبى نمازه منافى نسنه كندودن
صادر اولماملى وياخود اشلمه سنده كندودن بد وافتراق اولان يعنى فعلنده
ضرورت اولميان مثلا صو موجود ايكن قيودن استقاء وياخود دلوه احتياج يوق
ايكن دلوك خرقنى دكمك ومن غير نسيان صو موجود ايكن اول محلدن ابعد
يردن صو طلبنه ذهاب مثللو شيلر اولملى دكل اولورسه بنايه مانعدر ﴿ ولم يتراخ
بلا عذر كزحمة ﴾ وازدحام كبى عذرسز بر ركن ادا ايده جك قدر مكث وتأخير
ايتمكسزين فورا بنا لازمدر اما العذر مكث ايتسه مثلا نوم حالنده حدث وبرمقدار
تراخى بولنوب بعده منتبه اولسه بنايه مانع دكلدر ورعافك عدم انقطاعى
عذردر ✲ بحر ﴿ ولم يظهر حدثه السابق كمضى مدة مسحه ﴾ دخى مسحنك مدتى

(تمام)

تمام اولان وصويى كورن متيمم كبى حدث سابق ظاهر اولماملى ﴿ ولم يتذكر فائتة وهو
ذو ترتيب ﴾ صاحب ترتيب اولوب اوزرنده وياامامنك اوزرنده اولان فائته يى متذكر
اولميه زيرا تذكر صورتنده نمازى باطل اولديغندن استيناف ايدر ﴿ بنا اولنمز
ولم يتم المؤتم فى غير مكانه ﴾ دخى مؤتم مكاننك غيريده اتمام ايتمه ملى اكر امام
ويااستخلاف اولنان فارغ اولمديسه يوق امام فارغ اولديسه عودت ايتمز
آبدست الديغى محلده اتمام ايدر واكر منفرد ايسه عودت ايله مكان وضوئنده
اتمام بينلرنده مخيردر افضل اولان قنغيسى اولديغنده اختلاف واردر ﴿ ولم يستخلف
الامام غير صالح لها ﴾ دخى امام امامته صلاحيتى اولميان عورت وياصبى
مثللويى استخلاف ايتماملى ايدرسه استيناف لازم اولور ﴿ (سبق الامام حدث)
سماوى لا اختيار للعبد فيه ولا فى سببه كسفرجلة من شجرة وكحدثه من نحو عطاس
على الصحيح (غير مانع للبناء) كما قدمناه (ولو بعد التشهد) ليأتى بالسلام
(استخلف) ﴾ امامى بنايه مانع اولميان كندوده وياسببنده عبدك اختيارى
اولميان حدث سماوى سبقت ايدرسه هرنقدر تشهددن صكره اولورسه ده سلام
ويرمك ايچون غيرينى استخلاف ايدر سبقت حدث سماويده مستعملدر لا اختيار
للعبد صفت كاشفه در سفرجله ايوا ديدكلرى مشهور ميوه در منفى يه مثالدر يعنى
كندوده وسببنده عبدك صنعى اولقسزين حدث سماوينك سبقتى اغاجندن
دوشن ايوا وعطاس مثللو شيدن نشئت ايدن حدثى كبى قول صحيح اوزره
اشبو شروط سابقه يى استكمال ايدن حدث مذكور بنايه مانع دكلدر نته كم
ماسبقده تقديم ايلدك امامين بعد التشهد سبقت ايدن حدثده خروج بصنعه
بولنديغندن آبدست المز ديديلر سلام واجب اولديغندن كندويى اتيان ايچون
توضى اولنمه سه دخى نماز صحيحدر ﴿ اى جاز له ذلك ولو فى جنازة باشارة
او جر لمحراب وللمسبوق ويشير باصبع لبقاء ركعة وباصبعين لركعتين ويضع يده
على ركبته لترك ركوع وعلى جبهته لسجود وعلى فمه لقراءة وعلى جبهته ولسانه
لسجود تلاوة اوصدره لسهو ﴾ يعنى صورت مشروحه ده هرنقدر جنازه ده
دخى اولورسه ده اشارتله ويامحرابه جرايله هرنقدر مسبوقى دخى اولورسه
استخلاف جائز اولور امام ومقتدى حقنده افضل اولان بنادر جماعتى صيانت ايچون
منفرده كوره استينافدر سراج وهاجك تصحيحى اوزره متونك كلاملرينك
ظاهرى جمله حقنده افضلى استينافدر ✲ بحر ✲ نه باقى قالديغى خليفه نك معلومى
اولمزسه امام بر ركعت قالديغنه بر پرمغله ايكى قالديغنده ايكيسيله اشارت ايدر
وركوعى تركى ايچون النى ديزى اوزرينه وضع ايدر وسجودى تركى ايچون
جبهه سنه وقرائت ايچون اغزينه وسجدهٔ تلاوت ايچون جبهه سنه ولسانته

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

وسهو ایچون النی کوکسونك اوزرینه قور سهو صدرده اولان قلبدن
اولدیغندن ✽ (مالم یجاوز الصفوف لوفی الصحراء) مالم یتقدم فحده السترة
اوموضع السجود علی المعتمد کالمنفرد ✽ یعنی امام صحراده اولورسه تقدم ایتمیوب
صاغینه وياصولنه ویاوراسنه مرور ایتدیکی تقدیرجه صفلری تجاوز ایتدیکی
مدتده استخلاف ایدر اما تقدم صورتنده قول معتمد اوزره منفردکبی حدی که
یاستره ویامحل سجوددر حتی مصلی کندودن حدث ظهوری ظنیله ستره‌یی
ویاموضع سجودی تجاوز ایلسه بعده خلاف ظاهر اولسه بنا ایدمز
✽ (ومالم یخرج من المسجد) اوالجبانة اوالدار (لوکان یصلی فیه) لانه علی امامته
مالم یجاوز هذا الحد ولم یتقدم احد ولوبنفسه مقامه ناویا الامامة ✽ دخی
مسجدویاجبانه ویادارده قیلسه انلردن خروج ایتمدکجه استخلاف ایدر اما خروج
ایتدیکی صورتده نماز باطل اولور ایمدی استخلاف صحیح اولمز هرنقدر خارجده
صفوف متصله وکندیسی صفلر آره سنده ایسه‌ده مناط خروج اولدیغندن
زیرا امام حد مشروحی تجاوز ایتمیوب ویاهرنقدر بنفسه اولورسه‌ده
برکسه امامته نیت ایده‌رك امامك مقامنه تقدم ایتمدکجه امام امامتی اوزره‌در
خلیفه امامته نیت ایتمدکجه امام اوله‌مز ✽ معراج الدرایه ✽ وان لم یجاوزه حتی
لوتذکرفائتةاوتکلم لم تفسد صلاة القوم لانه صارمقتدیا ✽ وامامك محلنه غیری کمسه
قائم اولدیغنه کوره هرنقدر امام حد مشروحی تجاوز ایتمزسه‌ده مز بور
غیرامامدر حتی اصل امام اول حینده برفائته تذکرایدوب ویاتکلم ایتسه قومك
نمازی فساده کتمز زیرا خلیفه امام اولك مقامنه قائم اولدقده اول کندویه
مقتدی اولور مسجددن خروج ایتسون ویاایتمسون ✽ ولوکان الماء فی المسجد
لم یحتج للاستخلاف ✽ صودرون مسجدده اولورسه استخلافه محتاج اولمز
بلکه آبدست آلور موضع امامته رجوع ایدر لکن مسجدده اولمزایسه استخلاف
افضلدر ✽ بحر ✽ (واستینافه افضل) تحرزا عن الخلاف ✽ خلافدن
تخلص ایچون استیناف افضلدر ✽ نمازه منافی برشیئله نمازی ابطال دن‌صکره
✽ (ویتعین) الاستیناف ان لم یکن تشهد (لجنون اوحدث عمدا)
أوخروجه من مسجد بظن حدث (اواحتلام) بنوم اوتفکر اونظر اومس بشهوة
(اواغماء اوقهقهة) لندرتها ✽ جنون ویاعمدا حدث وحدث وقوعی ظنیله
مسجددن خروجیله ویانومیله احتلام ویاتفکر ویانظر ویاشهوتله مس ایله
انزال ویااغما ویاقهقهه ایچون تشهد ایتمدکجه استیناف تعین ایدر ندرتلرینه
بناً ✽ (وکذا) یجوزله ان (یستخلف اذاحصر عن قراءة قدر المفروض)
لحدیث ابی بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه فانه لما احس بالنبی صلی الله

(تعالی)

تعالی علیه وسلم حصر عن القراءة فتأخر فتقدم النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
واتم الصلوة فلولم یکن جائزالما فعله بدائع وقالاتفسد وبعکس الخلاف لوحصر ببول
اوغائط ولوعجز عن رکوع وسجود هل یستخلف کالقراءة لم اره (لخجل)
ای لاجل خجل اوخوف اعتراه ✽ حصر فتحتینله تکلمده عاجزاولمق معناسنه‌در وعرف
شرعده قرآن کریم تلاوت ایدرکن ایلروسی خاطره کلمامکله طوتیلوب
دمیسته اولمق معناسنه مستعملدر وحصر معلوم ومجهول صیغه‌لریله جائزدر یعنی
کندویه مستولی اولان خوف ویاخجالتدن ناشی فرض مقداری قرائتدن عاجز اولان
کمسه ایچون بنه استخلاف جائزدر ابوبکر الصدیق رضی الله تعالی عنه حقنده
روایت اولنان حدیث شریفکه مشارالیه رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك نمازه تشریفلرینی حس وفهم ایتدکده قرائتدن حصر اولنوب
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم تقدم بیوروب نمازی اتمام بیورمسی
خصوصیدر اکرجائز اولمسه ایدی اشبو استخلافی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
اشلمزلرایدی بدائعده بویلجه مرسومدر امامین رحمهما الله تعالی اشبو حصر صورتنده
نمازفساده کیدردیو بیوردیلر جنابت کبی بودخی نادر اولدیغندن بول ویاغائط
مدافعه سندن حصرده استخلاف مشروحك عکسنه درکه امامین عندنده
جائز امام اعظم رحمه الله عندنده تعالی جائز دکلدر رکوع وسجوددن عاجز اولسه
استخلاف قرائتده اولدیغی کبی اولورمی شارح بن آنی کورمدم دیر ✽ (ولا)
یستخلف اجماعا (لونسی القراءة اصلا) لانه صار امیا ✽ امام قرائتی
قطعااونتسه امی اولدیغندن جماعتك نمازی باطل اولور واجماعا استخلاف
ایده‌مز ✽ (اواصابه) عطف علی المنفی (بول کثیر) ای نجس مانع من غیر
سبق حدثه فلو منه فقط بنی ✽ اواصابه کلامی منفی اولان اونسی قولنك
اوزرینه معطوفدر یعنی ویاخود امامه کندودن حدثی سبقت ایتمکسزین
اوزرینه جواز صلاته مانع بول کثیرکه یعنی خارجدن نجاست اصابت ایتسه
استخلاف ایده‌مز امافقط کندودن اصابت ایتسه بنا ایدر ✽ (اوکشف
عورته فی الاستنجاء) اوالمرأة ذراعها للوضوء (اذالم یضطرله) فلواضطرلم تفسد ✽
ویاخود رجل استنجاده عورت محلنی کشف ایتسه ویاخود عورت آبدست
ایچون ذارعنی کشف ایتسه اکر کشفده مضطر دکللر ایسه استخلاف ایتمزلر
یوق کشفده مضطرلر ایسه نمازلری فساده کتمز ✽ (اوقرأفی حالة الذهاب اوالرجوع)
لاداءه رکنامع حدث اومشی بخلاف تسبیح فی الاصح ✽ ویاخود ذهاب
ویااياب حالتلرنده قرائت ایتسه قول اصحده استخلاف ایده‌مز ذهاب صورتنده
رکنی حدثله ورجوعده مشیله ادا ایتدیکندن لف ونشر مرتبدر تسبیح وذکر

قرائتك خلافنه ملابسدر ❊ (اوطلب الماء بالاشارة اوشراء بالمعاطاة) للمنافاة
اوجاوزماء الى اخرالاقدر صفين اولنسيان اوزحمة اوكونه بئرا الان الاستقاء يمنع البناء
على المختار ❊ ياخود صويى اشارت ايله طلب ايتسه ويا خود معاطاته اشترا ايتسه
نمازه منافى عمل كثير ايشلديكندن استخلاف ايده مز وياخود صويى ترك ايدوب
اخر صويه مرور ايدرسه استخلاف ايده مز لكن ايكى صف قدرى ويانسيان
ويازحمت ويابئر اولديغندن ماء ثانى يه تجاوز ايدرسه استخلاف ايدر ماء ثانى
موجود ايكن استقا قول مختار اوزره بنايه مانع اولديغى ايچون معدوم
اولورسه بنايه مانع اولمز ❊ (اومكث قدر اداء ركن) وان لم ينو الاداء
(بعد سبق الحدث) الا لعذر كنوم ورعاف ❊ ياخود حدث سبقت ايتدكدنصكره
بر ركن ادا ايده جك قدر مكث ايدرسه هرنقدر ادايه نيت ايتمز ايسه ده ينه استخلاف
ايده مز لكن نوم ورعاف كبى عذره مبنى اولورسه اولور ❊ (واذا ساغ له
البناء توضأ) فورا بكل سنة (وبنى على ما مضى) بلا كراهة (ويتم صلاته ثمة)
وهو اولى تقليلا للمشى ❊ بركمسه يه بنا جائز اولدقده هر سنته مراعاتله بلامهلة
فورا آبدست آلور وبلا كراهة كچمش نمازينك اوزرينه بنا ونمازنى
آبدست الديغى محله قريب موضعده اتمام ايدر تقليلا للمشى اولى اولان
بودر ❊ (او يعود الى مكانه) ليتحد مكانها (كمنفرد) فانه مخير وهذا كله (ان فرغ
خليفته والا عاد الى مكانه حتما لو بينهما ما يمنع الاقتداء) كالمقتدى اذ سبقه الحدث) ❊
ياخود نمازك مكانى متحد اولسون ايچون مكاننه عودت ايدر منفرد عودت ايتديكى كبى
زيرا منفرد مخيردر اشبو مقتدينك مخير اولمسى خليفه سى اكر نمازدن فارغ
اولديسه يوق فارغ اولمديسه مكاننه عودت ايدر واجب اوله رق اكر بينلرنده اقتدايه
مانع برشى اولورسه كندويى حدث سبقت ايدن اصل مقتدى كبيدر ❊ (و) اعلم انه
(ان تعمد عملا ينافيها بعد جلوسه قدر التشهد) ولو بعد سبق حدثه تمت لتمام فرائضها نعم
تعاد لترك واجب السلام ❊ معلوم اولسونكه مصلى تشهد مقدارى جلوسدنصكره هرنقدر
حدث سبقت ايتدكدنصكره اولورسه ده نمازه منافى يعنى بنايه مانع مثلا قهقهه كبى
برعمله قصد ايتسه نمازى تمام وصحيح اولور نمازك فرضلرى تمام اولديغندن
غايتى واجب اولان سلامى ترك ايتديكندن اعاده سى لازم اولور سلامى تركله
كندوده تقرر ايدن نقصانى جبر ايچون وهر بر كراهت تحريميه ايله ادا اولنان
نمازك حكمى بودر ❊ (ولو) وجد المنافى (بلاصنعه) قبل القعود بطلت اتفاقا
ولو (بعده بطلت) فى المسائل الاثنى عشرية عنده وقالا صحت ورجحه الكمال
وفى الشرنبلالية والاظهر قولهما بالصحة فى الاثنى عشرية ❊ نمازه منافى مثلا
قهقهه كبى نسنه قبل القعود مصلينك صنعى وقصدى اولمقسزين بولسه

نمازى اتفاقا باطل اولور فعل مشروح تشهد مقدارى قعوددنصكره اولورسه
مسائل اثنا عشريه ده امام اعظم عندنده نمازى باطل اولور فرض اولان خروج
بصنعه بولنمديغى ايچون اما امامين صحيح اولور ديديلر امامين قولنى كمال حضرتلرى
ترجيح ايلدى وشرنبلاليه ده تصريح اولنديكه مسائل اثنا عشريه ده اظهر اولان
امامينك صحتنه حكملريدر ❊ وهى ماذكره بقوله (كما تبطل) لوفرع بالفاء
كما فى الدرر لكان اولى (بقدرة المتيمم على الماء) ❊ اشبو مسائل اثنى عشريه مشهوره مصنفك
كما تبطل قوليله ذكر ايتديكى مسائلدر يعنى مصلى تشهد مقدارى قعود
ايتدكدنصكره متيمم ايسه صويى استعماله قدرتله نمازينك بطلانى كبى قدرت
عادل اولان كمسه نك اخباريله ده اولسه اولور فقط رؤيت كفايت ايتمز درر ده
اولديغى كبى اكر تفريع فا حرفى ايله اولسه اولى اولور ايدى كاف ما قبلنده مشبه به
ايجاب ايتديكندن ❊ واما مسئلة رؤية المتوضى المؤتم بمتيمم الماء ففيها خلاف زفر
فقط وتنقلب نفلا ❊ اما متيممه اقتدا ايدن متوضينك صويى كورمسى مسئله سى
بس بونده خلاف فقط امام زفردندر اما ميندن دكلدر وباطل اولان وصف
اولان فرضيتدر اصل صلات نفله منقلب اولور شارحك اشبو كلامى
مصنفك بطلانى متيممه قصرى اوزرينه وارد اولان مز بورمتوضى مؤتمك دخى نمازى
باطل اولور سؤالنه ايكى وجهله جوابدر ❊ (ومضى مدة مسحه ان وجد
ماء) ولم يخف تلف رجله من برد والا فيمضى (على الاصح) كما مر فى بابه ❊ دخى
مدت مسحك كزرانيله ده قول اصح اوزره نماز باطل اولور اكر صويى بولوب
وصوغوقدن آياغينك تلفندن خوف ايتمز ايسه نته كم باب المسح على الخفينده
مرور ايلدى يوق صويى بوله مز سه وياخوفله بولورسه حالى اوزره امضا ايدر
لكن مفتى به اولان اولكى صورتده نماز باطل اولوب وظيفه نك تيممه انتقاليدر
وايكنجى صورتده ينه بطلان صلاتيله خفه مسحك استينافيدر ❊ (وتعلم امى آية)
اى تذكره اوحفظه بلاصنع (ولو كان) الامى (مقتديا بقارئ على ما عليه
الاكثر) لكن فى الظهيرية صحح الصحة قال الفقيه وبه نأخذ ❊ دخى امينك
آيت قرآنيه دن بر آيت كريمه يى بلاصنع واختيار تعلميكه يعنى تذكرى ويا حفظيدر قول
اكثر اوزره هرنقدر امى قارئه اقتدا ايديجى اولورسه ده اما تعلمك كندى معناسى
اراده اولنسه تعليم اقتضا ايتديكندن جائز اولمز نمازه منافى اولديغندن لكن بو صورتده
ظهيريه ده صلاتك صحتى تصحيح اولندى فقيه ابو الليث قدس سره بو قولى اخذ ايده رز وبونك
ايله عمل ايدرز ديدى ❊ (ووجود العارى ساترا) تصح به الصلاة ومثله اوصلى
بنجاسة فوجد مايزيلها او أعتقت الامة ولم تتقنع فورا ❊ دخى عاريه كند وايله نماز صحيح
اولور ساترك وجوديله ده نماز باطل اولور مذكور مثللودر نجاستله نماز قيلسه ده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ازاله ایده جك برشی بواسه ویاخود جاریه ازاد اولسه ده فورا قناع اتخاذ
ایتمسه ﴿ (ونزع الماسح خفه) الواحد (بعمل یسیر) فلو بكثیر تتم اتفاقا ﴾ دخی
ماسحك عمل یسیر ایله برخفنی نزعیله ده نماز باطل اولور اكر عمل كثیر ایله اولورسه
اتفاقا نماز تمام اولور نزع خفین دخی بنه بویلجه در ﴿ (وقدرة موم
علی الاركان) ﴾ دخی ایما ایله نمازادا ایده نك ایماسز اركانی ادایه قدرتیله ده نماز
باطل اولور ﴿ (وتذكر فائتة علیه اوعلی امامه وهو صاحب ترتیب) والوقت
متسع ﴾ وقده سعه وار ایكن صاحب ترتیب اولان اوزرنده ویاامامنك اوزرنده
فائتهینی تذكر ایله دخی نمازی باطل اولور وقت ضیق اولدقده اتفاقا نماز
تمام اولور ﴿ (وتقدیم القارئ امیا مطلقا وقیل لافساد لو كان) استخلافه
(بعد التشهد بالاجماع وهو الاصح) كما فی الكافی لانه عمل كثیر ﴾ مطلقا كه
كرك اولكی ایكی ركعتده وكرك ایكنجی ایكی ركعتده ویاتشهد مقداری قعوددن اول
ویاصكره قارئ امیی استخلاف ایلسه دخی نماز باطل اولور بعضیلر استخلافی
تشهد مقدارندن صكره اولورسه بالاجماع فساد اولمزدیدیلر وانجق اصح
اولان قول بودر عمل كثیر اولدیغندن نماز كندی ایله تمام اولور نته كم كافیده
بویلجه تصریح اولندی ﴿ (وطلوع الشمس فی الفجر) وزوالها فی العید
ودخول وقت من الثلثة علی مصلی القضاء ﴾ دخی شمسك طلوعیله صباح نمازنده
وبیرام نمازنده زوالیله وقضا قیلان كمسهیه كندوده نماز حرام اولان اوقات
ثلثهنك برینك دخولیله نماز باطل اولور ﴿ (ودخول وقت العصر) بان بقی
فی قعدته الی ان صار الظل مثلیه (فی الجمعة) بخلاف الظهر فانها لاتبطل ﴾ دخی
جمعهده عصرك وقتنك دخولیله كه یعنی قعده سنده برشیئك ظلی ایكی مثلی
مقداری اولنه قدر باقی قالمق ایله نمازینه باطل اولور امام اعظم نزدنده وقت
عصر ظل ایكی مثلی اولمقله اولدیغی ایچون ظهر جمعهنك خلافنده در یعنی
صلات ظهر وقت عصرك دخولیله باطل اولمز ﴿ (وزوال عذر المعذور)
بان لم یعد فی الوقت الثانی وكذا خروج وقته ﴾ دخی معذورك عذرینك
زوالیله كه یعنی وقت ثانیده عذر عودت ایتمیهرك نماز باطل اولور بس عذری
بعد القعود منقطع اولدقدنصكره امر موقوفدر اكر انقطاع كندوده واقع
اولان وقتدنصكره وقت كاملده انقطاع دائم اولورسه عن برء اولان انقطاع اولدیغی
ظاهر اولورده امام اعظم رضی الله تعالی عنه عندنده فساد ظاهر اولور نمازی قضا
ایدر وامامین عندلرنده ایتمز معذورك عذرینك وقتنك خروجی دخی بنه بویلجهدر
﴿ (وسقوط جبیرة عن برء) ﴾ دخی عن برء جبیرهنك یارهدن سقوطندن امام اعظم
عندنده نماز باطل اولور ﴿ (و) اعلم انه (لاتنقلب الصلوة فی هذه المواضع

العشرین (نفلا اذا بطلت الا) فی ثلاث (فیما اذا تذكر فائتة اوطلعت
الشمس اوخرج وقت الظهر فی الجمعة) كما فی الجوهرة زاد فی الحاوی والمومی
اذا قدر علی الاركان ﴾ معلوم اولسونكه اشبو یكرمی مواضع مذكورهده
نماز باطل اولدقده نافلهیه منقلب اولمز الا اوچ مسئلهده كه فائتهیی تذكر
ایتدكده ویا شمسك طلوعنده وجمعهده وقتك خروجنده نته كم جوهرهده
ذكر اولندی حاویده مومینك اركانه قدرتی مسئلهسنی زیاده ایلدی
صور مشروحهنك یكرمی یه بلوغی شارحك بعض ثوب نجس وصلاة الامة
بغیر قناع واوقات مكروههنك دخولی مسئلهلرینی زیادهسیلهدر یوقسه
اصل فقهانك بیان ایتدكلری اون ایكیدر بلكه شارحك زیاده ایتدیكی
من بور ثوب نجس وصلاة الامة عاری مسئلهسنه واوقات مكروههنك دخولی
طلوع شمس فی الفجر مسئلهسنه ومعذورك وقتنك خروجی مضی مدت مسئلهسنه
راجعلردر ﴾ ویزاد مسئلة المؤتم بمتیمم كما قدمنا والظاهر ان زوالها فی العید
ودخول الاوقات المكروهة فی القضاء كذلك ولم اره ﴾ شارح دیركه نافلهیه
منقلب اولان مسائل مشروحهنك اوزرلرینه مؤتم بمتیمم مسئلهسی دخی زیاده
اولنور هرنقدر خلافیاتدن دكل ایسهده ﴿ حلبی ﴾ ظاهر اولان عیدده شمسك زوالی
وقضاده اوقات مكروههنك دخولی دخی بنه بویلجهدر نفله منقلب اولمده زیرا اوقات
مكروهه ابتداء نفلك انعقادنه منافی دكلدر بقاسنه نجه اولور ﴾ (ولو استخلف
الامام مسبوقا) اولاحقا اومقیما وهو مسافر (صح) والمدرك اولی ﴾
امام مسبوقی ویالاحقی ویاخود كندی مسافر اولهرق مقیمی استخلاف ایلسه
صحیح اولور تحریمهده مشاركت بولندیغندن لكن سلامدن عجزلری
اولدیغندن اولی اولان عدم استخلافلریدر شارحك والمدرك اولی قولی بوكا
اشارتدر استخلافلری صورتنده لاحق كندویه عدم متابعتله اشارت ایدر
مافاتی قضادن فارغ اولنهدكین زیرا كندویه واجب اولان اولا مافات ایله بدأ
ایدوب بعده جماعت كندویه متابعت ایدوب انلره سلام ویردرمكدر ومقیم
ایكی ركعت ادادنصكره برمسافری تقدیم ایدر مسافرلره سلام ویردیرر
بعده مقیملر منفردین اولهرق قرائتسز ایكی ركعتی قضا ایدرلر ﴾ ولوجهل الكمیة
قعد فی كل ركعة احتیاطا ﴾ خلیفه مدرك اولدیغی صورتده كمیت صلات یعنی
صلاتك مقداری معلومی اولدیغندن امامك منتهی اولدیغی محلدن بدأ ایدر امام مسبوق
اولوب عدد ركعاته عالم اولمزسه هر بر ركعتده امامك آخر ركعتی اولمسی احتمالی
اولدیغندن احتیاطا قعود ایدر ﴾ ولو مسبوقا بركعتین فرضنا القعدتین
ولو اشارله انه لم یقرأ فی الاولیین فرضت القراءة فی الاربع ﴾ اكر خلیفه

ایکی رکعتله مسبوق اولور ایسه کندویه ایکی قعده فرض اولور دیرز بری
مامنه نیابة وبری کندونك قعدهٔ اخیره سی امام کندونك ایکی اولکی رکعتنده
قرائت ایتمدیکنی خلیفه یه اشارت ایتسه خلیفه یه دردنده قرائت فرض اولور
﴿ (فلواتم) المسبوق (صلاة الامام) قدم مدرکا للسلام (ثم) او (اتی بما ینافیها
کضحك (تفسد صلاته دون القوم المدرکین) لتمام ارکانها ﴾ مسبوق
امامك نمازنی اتمام ایلسه سلام ایچون برمدرك تقدیم ایدر بعده کندو نمازه منافی
مثلا ضحك کبی برشیئی اتیان ایتسه کندونك نمازی فقط فساده کیدر مفسد
تندونك نمازنك خلالنده بولندیغندن مدرکین اولان جماعتك نمازلری فساده
کتمز ارکان صلات تمام اولدیغندن ﴿ وکذا تفسد صلاة من حاله
کحاله) للمنافی فی خلالها ﴾ ینه بویلجه حالی کندونك حالی کبی اولان
مسبوقلرك نمازلری دخی فساده کیدر منافی خلال صلاتده اولدیغندن لکن
مدرکی سلام ایچون تقدیم ایتمسیله مسبوقلر منفردین اولدیلر بوتقدیرجه
ینه انجق کندونك نمازی فساده کیدر سائر مسبوقلرك نمازلرینه ضرر کلمز
﴿ (وکذا) تفسد (صلاة الامام) الاول (المحدث ان لم یفرغ فان فرغ) بان توضأ
لم یفته شئ (لا) تفسد فی الاصح لمامر انه کمؤتم ﴾ ینه بویلجه محدث اولان امام
اولك نمازی فساده کیدر اکر نمازدن فارغ اولمدیسه یوق آبدست آلوب وکندویی
نمازدن برشی فوت ایتمکسزین فارغ اولدیسه قول اصحده فساده کتمز ما سبقده
مسائل اثناعشریه نك ماقبلنده مرور ایدن امام نمازدن فارغ اولمدیسه مؤتم
کیبدر فارغ اولدیسه منفرد کیبدر مضمونه بناً ﴿ (وتفسد صلاة مسبوق)
عند الامام (بقهقهة امامه وحدثه العمد فی) ای بعد (قعوده قدر التشهد)
الا اذا قید رکعته بسجدة لتأکد انفراده ﴾ امام اعظم رحمه الله عندنده تشهد
مقداری قعوددن صکره امامك قهقهه ویا عمدا حدثیله مسبوقك نمازی فساده
کیدر امامین عندنده کتمز کلامله خروج من المسجده قیاسا امام اعظم ایچون
منهی که نمازی نهایت بولوب تمام اولان ایله مفسد بیننده فرق واردر لکن مسبوق
امامه متابعتی ترك ایدوب وبر رکعتی قضا ایدوب سجده ایله تقیید ایتدیسه
انفرادی تأکد ایتدیکندن فساده کتمز ﴿ (ولو تکلم) امامه (اوخرج من مسجده
) تفسد اتفاقا لانهما منهیان لامفسد ان واذا یلزم المدرکین السلام ویقومون
فی القهقهة بلاسلام ﴾ مسبوقك امامی تکلم ایلسه ویا مسجددن خروج ایتسه
تفاقا فساده کتمز بونلر منهیلر اولوب مفسدلر اولمدیغیچون اما قهقهه ایله
عمدا حدث بونلرك خلافنه درامامك نمازندن ملاقی اولدقلری جزئی فساده
ویررلر انك کبی مقتدینك نمازیده فساده کیدر بس اشبو منهیلر ایله نمازدن

خروج ایتدکلرندن مدرکلره سلام لازم اولدی قهقهه ده بلا سلام قیام
ایدرلر ﴿ (بخلاف المدرك) فانه کالامام اتفاقا ﴾ مدرك مسبوقك
خلافنده در اتفاقا امام کبیدر ﴿ (ولو لاحقا ففی فساد صلاته تصحیحان
صحح فی السراج الفساد وفی الظهیریة عدمه وظاهر البحر والنهر تأیید
الاول ﴾ امامی تکلم ویا مسجددن خروج ایدن لاحق اولورسه
نمازینك فساددنده ایکی تصحیح وار سراجده فساد وظهیریه ده عدم
فساد تصحیح اولندی ظهیریه قولنه علت سرد ایتدیکه مثلا نائم
کانه امامك خلفنده کبیدر امامك نمازی تمام اولمقله نائمك دخی نمازی تمام
اولدیغی کبی لاحقك دخی اولور بحرك ونهرك ظاهری قول اولی تأیید در
بیوردیلرکه امامك اوزرنده برشی باقی قالمدی لاحق امامك خلافنده در
﴿ (ولو احدث الامام) لاخصوصیة له فی هذا المقام (فی رکوعه اوسجوده
توضأ وبنی واعادهما) فی البناء علی سبیل الفرض (مالم یرفع رأسه) منهما (مریدا
للاداء اما اذا رفع) رأسه (مریدا به اداء رکن فلا) یبنی بل تفسد ولو لم یرد الاداء
فروایتان کما فی الکافی وفی المجتبی ویتأخر محدوبا ولا یرفع مستویا فتفسد ﴾
امام رکوعنده ویا سجودنده آبدستنی بوزسه آبدست الور وبنا ایدر باشنی رکوع
وسجوددن ادا مراد ایده رك رفع ایتمدیسه ورکوع وسجودی بنا ایتدیکی
تقدیرجه فرض اوله رق اعاده ایدر اما باشنی رکن اداسی اراده سیله رفع
ایلسه بنا ایتمز بلکه فساده کیدر باشنی ادا مراد ایده رك رفع ایتمدیکی صورتده
کافیده ایکی روایت ذکر اولندی مجتباده ذکر اولندیکه احدب کبی بلنی اکه رك
باشنی مستویا رفع ایتمکسزین تأخر ایدر نمازی فساده کیدر مجتبانك مطلقا رفعی
مفسد قیلماسی فساد روایتنی تأیید ایدر اشبو مسئله نك بومقامده امامه
خصوصیتی یوقدر یعنی منفرد ومقتدی ینه بویلجه در ﴿ (ولو تذکر) المصلی
(فی رکوعه اوسجوده) انه ترك (سجدة) صلبیة اوتلاویة فانحط من رکوعه
بلا رفع اورفع من سجوده (فسجدها) عقب التذکر (اعادهما) ای الرکوع
والسجود (ندبا) لسقوطه بالنسیان وسجد للسهو ولو اخرها لآخر صلاته قضاها
فقط ﴾ مصلی رکوعنده ویا سجودنده تذکر ایتسه که کندوسی سجدهٔ صلبیه
ویا تلاویه یی ترك ایتدی عقبنده باشنی رکوعدن رفع ایتمکسزین ویاخود سجده دن
رفع ایتدکدنصکره اول تذکر ایتدیکی صلبیه ویا تلاویه ایچون سجده ایلسه
رکوع وسجودی مندوب اوله رق اعاده ایدر نسیان سببیله ترتیب ساقط
اولدیغندن وسهو ایچون سجده ایدر سجدهٔ مرقومه یی آخر صلاتنه تأخیر ایدرسه
فقط قضا ایدر رکوع وسجودی افتراضا ویاندبا اعاده ایتمز اما قعدهٔ اخیره

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

BELEDİYE KÜTÜPHANESİ

اثناسنده وياصكره سجده ايتسه قعدهٔ اخيره‌يى فرض اوله‌رق اعاده ايدر ☼
﴿ ولوام واحدا) فقط (فاحدث الامام) اى وخرج من المسجد والافهو
على امامته كامر (تعين المأموم للامامة لوصلح لها) اى لامامة الامام (بلانية
لعدم المزاحم ﴾ بركسه فقط برمقتدى يه امامت ايدوب وآبدستى بوزلسه يعنى
مسجددن خروج ايتسه خروج ايتمديكى تقديرجه امامتى اوزره اولديغى
واستينافه افضل قولندن اقدمجه نته كم مرور ايلدى اشبو صورت مشروحه‌ده
مأموم امامته نيتسز تعين ايدر مزاحم اولمديغندن ونمازى حفظ ايچون اكر امامك
امامته صلاحيتى وارايسه ﴿ (والا) يصلح كصبى (فسدت صلاة المقتدى) اتفاقا
(دون الامام على الاصح) لبقاء الامام اماما والمؤتم بلاامام ﴾ مؤتم صبى كبى امامته
صلاحيتى اولمزسه اتفاقا مقتدينك نمازى فاسد اولور قول اصح اوزره
امامنكى اولمز امام امام اوله‌رق باقى اولوب ومؤتم امامسز قالديغندن ﴿ (هذا
اذالم يستخلفه فان استخلفه فصلاة الامام والمستخلف) كليهما (باطلة) اتفاقا ﴾ اشبو
عدم صلاحيت صورتنده فقط مؤتمك نمازينك فسادى اكر امام مؤتمى استخلاف
ايتمزسه يوق استخلاف ايدرسه ايكيسنك بردن نمازلرى اتفاقا باطلدر ☼
﴿ (ولوام) رجل (رجلا فاحدثا وخرجا من المسجد تمت صلاة الامام وبنى
على صلاته وفسدت صلاة المقتدى) لمامر ﴾ بررجل برديكر رجله امام اولسه
ايكيسيده حدثلسه ومسجددن خروج ايتسه‌لر امامك نمازى تمام اولور اوزرينه
بنا ايدر مقتدينك نمازى فاسد اولور ماسبقده مرور ايدن امام امام اوله‌رق باقى
اولوب مأموم بلا امام قالديغندن ﴿ (اخذه رعاف يمكث الى انقطاعه ثم
يتوضأ ويبنى) لمامر ﴾ برمصلى يى بورونقانى اخذ ايتسه انقطاعنه
قدر مكث ايدر بعده آبدست الور وبنا ايدر ماسبقده مرور ايدن
تأخر لعذرنك ضررى اولمديغنه بناً والله الموفق على التمام

﴿ (باب ما يفسد الصلاة وما يكره فيها) ﴾

اشبو باب نمازى فساده ويرن ونماز ايچنده مكروه اولان كرك تحريمى وكرك تنزيهى
شيلر بياننده‌در ﴿ عقب العارض الاضطرارى بالاختيارى ﴾ عارض اضطرارى
اولوب وعروضده اصل اولان سبق حدثى عارض اختياريله تعقيب ايلدى يعنى
آنك عقبنده ذكر ايلدى ناسيا كلامده هرنقدر اختيار يوق ايسه‌ده لكن
نمازى فساده ويرمك جهتندن عامد ايله ناسى كلامى بيننده مناسبت واردر
﴿ (يفسدها التكلم) هو النطق بحرفين اوحرف مفهم كع وق امرا ﴾ نمازى
تكلمكه يعنى ايكى حرفله ياخود معنيدار اولان صيغهٔ امر ايله ع وق كبى برحرفله

نطق وتلفظ فساده ويرر سجدهٔ سهو وتلاوت وشكر نمازى كبيدر اوائل اسلامده
نمازده كلام جائز ايدى بعده بعضيلر مكه‌ده وبعضيلر مدينه‌ده حرام اولدى ديديلر
هنديه‌ده بركسه نمازنده ناسيا وياعامدا خطأ وياقصدا قليلا وياكثيرا تكلم
ايتسه عند الحنفيه نمازى اعاده ايدر ديدى وقليل اولان برحرفى مفهم اولمقلغله تقييد
ايتمدى ﴿ ولو استعطف كلبا اوهرة اوساق حمارا لاتفسد لانه صوت
لاهجاء له ﴾ بركسه كلبدن وياكديدن عطوفت وشفقت طلب ايتسه وياحمارى
سوق ايتسه نمازى فساده كيتمز بونلر تعداد حروف اولميان صوت اولدقلرندن
﴿ (عمده وسهوه قبل قعوده قدر التشهد سيان) وسواء كان ناسيا اونائما اوجاهلا
اومخطأ اومكرها هو المختار ﴾ تكلمك عمد وسهوى تشهد مقدارى قعوددن
اقدم برابردر فساده ويرمكده سهو ايله نسيان بيننده فرق عند العقل حاصله
اولان صورتى هرنزمان ديلرسه ملاحظه ممكن اولورسه سهو وذهولدر يوق
ممكن اولميوب انجق كسب جديد دنصكره اولورسه نسياندر تكلم ناسيا
اولسون ويانائما ويامفسد اولديغنى جاهلا اولسون ويامخطأ كه قرائت
قصد ايدوب لسانته كلام ناس جارى اولمغله اولسون سهوده صاحبى تنبيهله متنبه
اولور خطاده اولمز وياخود بعد اتعاب اولور ☼ حموى ☼ ويامكرها اولسون قول مختار
بودر نائمله يقظانك بعض مسائلده فرقلرى يوقدر متيممك صو اوزرينه مرورنده
وصائمك افطارنده وصائمه‌نك جماعنده ومحرمك باشنى حلق ايتمه سنده ومحرمه‌نك
جماعنده وبرشخصك صيد اوزرينه وقوع وقتلنده وعرفه وقفه سنده وولدك
والداوزرينه وقوعيله موتنده ميراثدن محروم اولور وغيرك مالنك اوزرينه
انقلابيله اتلافده ضامن اولور وخلوتده برشخصك وجودى صحتندن مانع
اولمقده وزوجك زوجه اوزرينه وعكسنده خلوتده دخولنده ورضاع وآيت
سجده تلاوت كندويه وسامعنه سجده‌يى موجب اولمقده وعدم كلامه حلفده
تكلمده اشبو مآلى بعضيلر نظمله بيان ايلدى شارح ملتقى شرحنده نقل ايلدى
﴿ وحديث رفع عن امتى الخطأ محمول على رفع الاثم ﴾ اوناسيا اومخطأ
اومكرها قولنه وارد اولان سؤالى دفع ايدركه بنم امتمدن خطا رفع اولندى
حديث شريفى حكم اخروى اولان اثمك رفعنه محمولدر حكم دنيوى اولان
فساد ايله سؤال وارد اولمز ﴿ وحديث ذى اليدين منسوخ بحديث مسلم
ان صلاتنا هذه لايصلح فيها شئ من كلام الناس ﴾ ذى اليدينك
اسم عليلرى خرباقدر يدنده طول وارايدى حديث شريف اقصرت الصلاة
ام نسيت قال لم انس ولم تقصر قال بل نسيت يارسول الله فاقبل على القوم
فقال اصدق ذواليدين فاومؤا اى نعم زيلعى يعنى ذواليدينك روايت ايلديكى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حديث شريف مذكور مسلمك معاويه بن حكمدن روايت ايلديكى حديث
شريفله كه بيوركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك ارقه سنده نماز
قيلردق اصحاب رسول اللهدن بعض كمسه يه عطس واقع اولدى يرحمك الله
ديدم قوم بكا قتله نظر ايتديلر اللرينى دزلرى اوزرينه ضرب ايتديلر بلدمكه بنى
اسكات ايدرلر وقتا كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم فارغ اولنده بنى دعوت
ايلدى. راوى قسم ايدركه بن رسول اللهدن تعليم يوندن احسن بر معلم كورمدم
بنى نهر وزجر يعنى منع ايتمدى ولكن بيوردىكه بزم اشبو نمازيمزده
كلام ناسدن اصلا برشئ صالح اولمز انجق تسبيح وتكبير وقرائت قرآندر
☼ بحر ☼ ﴿ (الا السلام ساهيا) للتحليل اى (للخروج من الصلاة قبل اتمامها
على ظن اكمالها) فلا يفسد ﴾ الا نمازك اتمامندن اول اكمالى ظنيله تحليل كه
يعنى نمازدن خروج ايچون سهوا سلام فساده ويرمز تحليلى خروجله
تفسير لازميله تفسيردر نمازده فعلى حرام اولان شيلركندو ايله حلال اولديغندن
بو سلامه تحليل دينلدى ﴿ (بخلاف السلام على انسان) للتحية او على ظن
انها ترويحة مثلا او سلم قائما فى غير جنازة (فانه يفسدها) مطلقا وان لم يقل
عليكم ﴾ بركسه يه تحيت وتعظيم ايچون وياخود نمازى مثلا ترا ويحدن برترويحه
ظنيله وياخود جنازه نك غيريده قائما سلام مزبور ساهيا سلامك خلافنه در نمازى
مطلقا فساده ويرركرك خطابله عليكم ديسون ويا ديمسون وكرك قصدا
اولسون ويا اولمسون اولكى كلام اولديغندن ايكنجيده ركعتين اوزره
قطع مراد ايتديكندن اكمال ظنى بونك خلافنده در اوچنجى سلام مظنه سى
اولماديغندن اما جنازه نك قيامى مظنۀ سلام اولديغندن انده سلام ضرر ويرمدى
﴿ (ولو ساهيا) فسلام التحية مفسد مطلقا وسلام التحليل ان عمدا ﴾
يعنى سلام مزبور هر نقدر سهوا دخى اولورسه ده بس سلام تحيت مطلقا مفسددر
دخى سلام تحليل قصدا اولورسه ﴿ (ورد السلام) ولو سهوا (بلسانه) لا بيده بل يكره
على المعتمد ﴾ دخى هر نقدر سهوا دخى اولورسه ده لسانيله رد سلام عدم فساد صورت
مشروحه نك خلافنده در يعنى نمازى فساده ويرر اليله رد سلام فساده ويرمز
بلكه قول معتمد اوزره تنزيها مكروهدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
فعلى جوازى بياندر مصافحه ايله رد باليدك فرقنه شارح رحمه الله لانه
عمل كثير قوليله اشارت ايلدى ﴿ نعم لو صافح بنية السلام قالوا تفسد كأنه لانه
عمل كثير ﴾ بلى سلام نيتيله مصافحه ايلسه فقها فساده كيدر ديديلر ظن ايدرمكه
عمل كثير اولديغندن لانه ده كى ضمير منصوب مصافحه يه راجعدر تذكير لازم دكل
خبر اعتباريله مذكر قلندى بنية السلام قيدى قيد اتفاقيدر ﴿ وفى النهر عن صدر الدين

الغزى ﴾ (سلامك مكروه على من ستسمع ☼ ومن بعد ما ابدى يسن
ويشرع ﴾ نهرده صدر الدين غزيدن نقلا ذكر اولنديكه قريبا ذكر اولنوب
مسموعك اوله جق كمسه لره سنك سلام ويرمك تحريما مكروهدر ابدى صيغۀ
مجهول ايله يعنى سكا اشخاص معهوده نك ذكرى اظهار اولنوب معلومك
اولدقدنصكره سائر مواضعده مسنون ومشروع قيلندى ﴿ متصل وتال
ذاكر ومحدث ☼ خطيب ومن يصغى اليهم ويسمع ﴾ سلام مكروه اولان نماز قيلان
وقرآن تلاوت ايدن وذكر الله ايدن وحديث شريف تحديث وخطابت
ايدن وبونلرك كلاملرينى اصغا ايدوب واستماع ايدن كمسه لردر ﴿ مكرر فقه
جالس لقضائه ☼ ومن بحثوا فى الفقه دعهم لينفعوا ﴾ وفقه تكرار ايدن وقضا حالنه
ملابس جالسى دخى علم فقهده مباحثه ايدن ذواتى ترك ايله سلامله مشغول قيلمه كه
منتفع اولهلر ﴿ مؤذن ايضا او مقيم مدرس ☼ كذ الاجنبيات الفتيات
امنع ﴾ اتزان ايچون ايضا كلمه سنك همزه سى وصلله او مقيمده اوواو معناسنه
يعنى ينه بويلجه مؤذن واقامت ايدن ومدرس كندولره سلام ويرمك مكروهدر
تازه نورسيده اجنبيه لرى دخى سلامدن منع ايده رم كذلك عجوزلره بلا كراهة
سلام واردر ﴿ ولعاب شطرنج وشبه بخلقهم ☼ ومن هو مع اهل له يتمتع ﴾
لعاب لامك ضميله لاعبك جمعيدر شبه شينك كسريله مشابه معناسنه در
مفهوم بيت وشطرنج اوينيانلر واول صفتده انلره مشابه اولان مثلا طوله
وامثالى لعبله مشغول اولانلره سلام ويرمك واهليله ملاعبه وياجماعله تمتع
ايدنلره سلام مكروه قلندى ﴿ ودع كافرا ايضا ومكشوف عورة ☼ ومن هو
فى حال التغوط اشنع ﴾ دخى كافرى ومكشوف عورتى ترك ايت سلام ويرمه بول
وتغوط حالنده سلام زياده شنيعدر ﴿ ودع آكلا الا اذا كنت جائعا ☼ وتعلم
منه انه ليس يمنع ﴾ طعام اكل ايدن كمسه لره سلامى ترك ايت لكن سن جايع اولوب
وصاحب طعام سنى طعامدن منع ايتميه جكى معلومك اولورسه سلام مشروعدر
﴿ وقد زدت عليه المتفقه على استاذه ☼ كما فى القنية والمغنى ومطير الحمام ☼
والحقته فقلت ﴾ مرقوم صدر الدين ديركه تحقيق بن طالبك استاذه
سلام ويرمسنى مذكورك اوزرينه زياده ايلدم نته كم قنيه ده
مذكوردر دخى تغنى ايدن خواننده وقوش اوچوران قوشجويى زياده
ومزبورلره الحاق ايلدنده ديدم ﴿ كذلك استاذ مغن مطير ☼ فهذا ختام
والزيادة تنفع ﴾ اشبو مزبورلر كبى كندولره سلام ويرمك مكروهدر استاذ
ومغنى ومطير بونده كراهتك ذكرى ختام بوادى اشبو مواضع مشروحه اوزرينه زائد

سائر محللرده سلام نفع ويرر مشروعدر بعضيلر مكروه اولانلرك اوزرينه محل ضميله نظمله زوائد بيان ايتديلر ☼

﴿ابيات نفسيه درحق سلام﴾

وزدعد زنديق وشيخ ممازح ☼ ولاغ وكذاب بكذب يشيع ☼ ومن ينظر النسوان في السوق عامدا ☼ ومن دأبه سب الانام ويردع ☼ ومن جلسوا في مسجد لصلاتهم ☼ وتسبيحهم هذا عن البعض يسمع ☼ ولاتنس من لي هنالك صرحوا ☼ فكن عارفا ياصاح تحظى وترفع ☼ لكن زنديقك كافرده وتسبيح وتلبيه نك ذكرده دخوليله مداخله واردر وسيد اصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعينك رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه سلام ويرمه لريله شاكردك استاذه سلامنك كراهتنى رد ايلدى ﴿وصرح في الضياء بوجوب الرد في بعضها وبعدمه في قوله سلام عليكم بجزم الميم﴾ ضيانام كتابده مواضع مشروحه دن مثلا قرأن عظيم الشان تلاوت ايدن كمسه يه سلام مكروه بركمسه سلام ويرسه قارئه ردك وجوبيله تصريح اولندى ردسلامله قرائت فضليتنى جمع وتحصيل ممكن اولديغنه مبنى مذاكرهٔ علم واذان واقامت وسائرلرى دخى بنه بويلجه در صاحب بحر محلنك غيريده بولندقلرندن عدم وجوبله تصريح ايلدى دخى ميمك سكونيله سلام عليكم قولنده ردك عدم وجوبيله تصريح اولندى ﴿والتنحنح﴾ بحرفين (بلاعذر) امابه بان نشأ من طبعه فلا (او) بلا (غرض صحيح) فلوليحسين صوته اوليهتدى امامه اوللاعلام انه في الصلاة فلا فساد على الصحيح ﴾ دخى بلا عذر ولاغرض صحيح ايكى حرفله اوكسورك يعنى قحله وياضمله اح ديمك نمازى فساده ويرر حرفسز مكروهدر اتفاقا فساد يوقدر ☼ بحر ☼ اما بالطبع انساندن نشأت ايدن عذر ايله اولورسه فساد يوقدر اما تحسين صوت ويا امامى بلمك وياكندوسى نمازده اولديغنى اعلام اغراض صحيحه لرندن ناشى اولان اوكسوركده قول صحيح اوزره فساد يوقدر ﴿والدعاء بما يشبه كلامنا) خلافا للشافعي ﴾ دخى بزلرك كلامرينه مشابه مثلا عباددن سؤالى ممكن اولان اللهم اطعمنى وياقض دينى ويا ارزقنى فلانه امثالى شيلر ايله دعا نمازى فساده ويرر اما شافعى ايچون خلاف واردر اما عباددن طلبى محال اولان عافيت ومغفرت ورزق امثالى شيلر بزلرك كلامى قبيلندن دكلدر ﴿(والانين) هوقوله اه بالقصر (والتأوه) هوقوله آه بالمد﴾ دخى نمازى انينك قصر ايله اه ديمك وتأوه كه مد ايله آه آه ديمك فساده ويرر ﴿(والتأفيف) اف اوتف﴾

دخى تأفيفكه اف وياتف ديمك فساده ويرر ﴿(والبكاء بصوت) يحصل به حروف (لوجع اومصيبة) قيد للاربعة﴾ بكاء مد ايله صوت مع البكاء معناسنه قصر ايله فقط دموع معناسنه يحصل به حروف تصريح بما علم ضمنادر يعنى وجع ويامصيبتدن ناشى كندى ايله حروف حاصل اولور صوتله بكا دخى نمازى فساده ويرر لوجع اومصيبة مار الذكر اربعه يه قيددر اما بلا صوت كوز ياشنك خروجى ويابلا حرف صوت مفسد دكلدر ☼ نهر ☼ لكن خواهر زاده نعم مسموعله فساده كيدر ديدى ﴿الا المريض لايملك نفسه عن انين وتأوه لانه حينئذ كعطاس وسعال وجشاء وتثاؤب وان حصل حروف للضرورة﴾ لكن وجعى مشتد اولان مريض انين وتأوه دن نفسنه مالك اولمزسه هرنقدر حروف دخى حاصل اولورسه ضرورته مبنى فساد اولمز زيرا بوتقديرجه اخسرمق واوكسرمك وكگرمك واسنه مك كبى اولور ﴿(لا لذكر الجنة او النار) فلو اعجبته قراءة الامام فجعل يبكى ويقول بلى او نعم او آرى لاتفسد سراجية لدلالته على الخشوع﴾ جنت ويانار ذكرندن متأثر اولوب اغلر ايسه فساد يوقدر زيرا بو بكا نمازده مطلوب اولان خشوعه دلالت ايدر بس مصلى يه امامك قرائتى خوش كلوب اغلسه وبلى ويانعم ويا لغة فارسيه ايله آرى ديسه فساده كتمز خشوعه دلالت ايتديكندن ☼ سراجيه ﴿(و) يفسدها (تشميت عاطس) لغيره (بيرحمك الله ولو من العاطس لنفسه لا) وبعكسه التأمين بعد التشميت﴾ دخى نمازى اخسره نه غير كمسه نك يرحمك الله ايله خير دعاسى فساده ويرر اما عاطسك كندوسنه تشميت ايدوب يرحمنى الله ديمسى فساده ويرمز تشميت فقط اولكى عطسه ده واجبدر بعضيلر اوچنجيه دك ديديلر تشميتدن صكره آمين ديمك يرحمك الله ديمنك عكسنه در يعنى مثلا ايكى كمسه نمازقيلسه لر بريسى اخسرسه بونلرك غيرى بركمسه يرحمك الله ديسه كندولرى جميعا آمين ديسه لر نمازلرى فساده كيدر ﴿(وجواب خبر) سوء (بالاسترجاع على المذهب) لانه بقصد الجواب صار ككلام الناس﴾ دخى برخبر سوء ايچون استرجاع ايدوب ☼ انا لله وانا اليه راجعون ☼ ديمكله مذهب مختار اوزره نماز فساده كيدر بعضيلر اتفاقا كيدر ديديلر زيرا جواب قصديله كلام ناس كبى اولدى ﴿(وكذا) يفسدها (كلما قصد به الجواب) كان قيل امع الله اله فقال لا اله الا الله اوما مالك فقال الخيل والبغال والحمير او من اين جئت فقال وبئر معطلة وقصر مشيد﴾ اشبو وكذا يفسد كلامى تعميم بعد التخصيصدر يعنى ينه بويلجه نمازى فساده ويرر كندى ايله جواب قصد اولنان هر برشى مثلا مصلى امع الله اله ديان كمسه يه لا اله الا الله وياخود مامالك ديانه الخيل والبغال والحمير ويا من اين

T.C.

جئت دیه‌وبر معطلة وقصر مشید دنلك كبی بر شیدن زجر و برشیله امر ایچون
تهلیل ویاتسبیح دخی جواب كیدر جواب دخی مراد ایتیوب نمازده اولدیغنی اعلام
قصد ایدرسه فساد اولمز نته كم قریبا كلور امام قعدهٔ اولی یی سهوا ترك ایدوب
ركعت ثالثه یه قیام ایتسه مأموم تسبیح ایلمز زیرا امام قیامه قریب اولسه كندی ایچون
رجوع جائز اولمز وتسبیحك فائده سی اولمز بدایعده بویلجه مسطوردر مجتباده
امامین عندنده فساده كیدر دیدی ❊ (اوالخطاب ك) قوله لمن اسمه یحیی
اوموسی (یایحیی خذ الكتاب بقوة) اوومانلك بیمینك یاموسی (مخاطبا
لمن اسمه ذلك) اولمن بالباب ومن دخله كان آمنا ❊ ویاخود كندی ایله خطاب
قصد اولنان هر برشیله ینه نماز فساده كیدر مثلا مصلینك اسمی یحیی
ویاموسی اولان كمسه یه یایحیی خذالكتاب بقوة ویاخود ومانلك بیمینك یاموسی قولی كبی
اسمی یحیی اولان كمسه یه خطاب ایدیجی اولدیغی حالده ویاخود قپوده
اولان كمسه یه ومن دخله كان آمنا قولی كبی مصنفك مخاطبا لمن اسمه ذلك
قولی شارحك لمن اسمه یحیی قولندن مفیدر ❊ فروع سمع اسم الله
تعالی فقال جل جلاله اوالنبی صلی الله تعالی علیه وسلم فصلی علیه اوقراءة
الامام فقال صدق الله ورسوله تفسد ان قصد جوابه ❊ مصلی الله ذوالجلال
حضرتلرینك اسم شریفنی استماع ایتدكده جل جلاله دیسه ویاخود
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اسم شریفنی استماع ایتدكده تصلیه
ایتسه ویاخود امامك قرائتنی استماع ایتدكده صدق الله ورسوله دیوب
نفسنه اسماع ایتسه نمازی فساده كیدر ❊ ولوسمع ذكر الشیطان فلعنه
تفسد وقیل لا ❊ شیطان ذكرینی استماع ایتسه‌ده كندویه لعنت ایتسه فساده كیدر
بعضیلر كتمز دیدیلر ❊ ولوحوقل لدفع الوسوسة ان لامور الدنیا تفسد
لالامور الآخرة ❊ وسوسه‌نك دفعی ایچون حوقله كه لاحول ولاقوة الابالله دیسه
اكر امور دنیا ایچون اولورسه فساده كیدر امور آخرت ایچون اولورسه كتمز
(ولوسقط شیٔ من السطح فبسمل اودعی لاحد اوعلیه فقال آمین تفسد
ولایفسد الكل عندالثانی ❊ سطحدن برشی ساقط اولسه‌ده مصلی بسم الله
دیسه ویاخود كندویه ویاغیر كمسه یه دعا اولنسه ده آمین دیسه فساده كیدر
امام ثانی نزدنده من بورلك كلیسنده فساده كتمز اصالة صیغه‌لریله ثنا اولدقلرندن
اراده ایله متغیر اولمدیغندن نمازده اولدیغنی اعلام ایچون اولنه قیاسا ❊ زیلعی ❊
❊ والصحیح قولهما عملا بقصد المتكلم حتی لوامتثل امر غیره فقیل له تقدم فتقدم
اودخل فرجة الصف احد فوسع له فسدت بل یمكث ساعة ثم یتقدم برأیه
قهستانی معزیا للزاهدی ومرویأتی فتنبه ❊ لكن مسئلهٔ من بوره ده صحیح اولان

امامین قولیدر متكلمك قصدنه عملا حتی بر كمسه غیرك امرینه امتثال ایتسه
مثلا كندویه تقدم ایله دینلسه‌ده تقدم ایتسه ویاخود فرجهٔ صفه بر كمسه
دخول ایتسه اول كمسه ایچون توسیع ایتسه فساده كیدر بلكه برمقدار
مكث ایتمدیده بعده كندی رأیله تقدم ایتملی قهستانیده زاهدی یه اسناد ایله
بویلجه مرسومدر وبومسئله باب الامة ده مرورایلدی وماسیأتیده متن‌ده كلور
متنبه اول لكن فرع ثانیده معتمد اولان فساد یوقدر ❊ وقید بقصد الجواب لانه
لولم یرد جوابه بل اراد اعلامه بانه فی الصلاة لاتفسد اتفاقا ابن ملك وملتقی ❊
جواب قصدیله تقیید اولندیغی جواب مراد اولنمیوب بلكه نمازده اولدیغی
اعلام مراد ایتدكده اتفاقا فساد اولمدیغنه مبنیدر ❊ ❊ (وفتحه علی غیر امامه)
الا اذا اراد التلاوة وكذا الاخذ الا اذا تذكر فتلا قبل تمام الفتح ❊ دخی امامنك
غیری یه فتح نمازی فساده ویرر لكن تلاوت مراد ایدرسه فساده كتمز وفاتحدن
اخذ ایدن ینه بویلجه‌در فسادده لكن تذكر ایلسه ده فتح تمام اولمزدن اول
تلاوت ایلسه فساد اولمز اشبو صورت مشروحه‌ده فساد من غیر احتیاج
تعلیم وتعلم بولندیغی ایچوندر اشبو فتح مقتدینك كندی مثللو مقتدیه ومنفرده
ومصلینك غیری یه وامام آخره وامامك ومنفردك قنغی شخصه اولورسه
فتحه شاملدر فقها مقتدینك درعقب ساعتده امامنه فتح مكروهدر دیدیلر
وامامه كوره‌ده فاتحی فتحه مضطر قلمق مكروهدر بلكه قرائت مستحب مقدارینه
بالغ اولدیسه ركوعه وارر ویاخود آیت اخرایه انتقال ایدر ❊ محیط ❊ (بخلاف
فتحه علی امامه) فانه لایفسد (مطلقا) لفاتح وآخذ بكل حال الا اذا سمعه
المؤتم من غیر مصل ففتح به تفسد صلاة الكل ❊ امامنه فتح صورت مشروحه‌نك
خلافنه‌در اشبو فتح بهمه حال كه ما تجوز به الصلاة قرائت اولسون ویااولمسون
وآیت اخرایه انتقال وتكرار آیت اولسون ویااولمسون قطعا كه كرك فاتحه
وكرك آخذه فساد ویرمز لكن فاتح كندونك نمازنی قلیانك اصلا نماز قلیان
كمسه‌دن ویاخود كندونك نمازك غیری قیلان كمسه‌دن استماع ایدوبده انكله
فتح ایدر ایسه جمله سنك نمازی فاسد اولور اما كندونك نمازنی قلان مثلا
مقتدی آخردن استماع ایتسه ده فتح ایتسه فساده كتمز ❊ وینوی الفتح
لاالقراءة ❊ فاتح فتحه نیت ایدر قرائته نیت ایتمز مقتدی یه قرائت نهی اولدیغندن فتح
منهی دكلدر ❊ (ولوجری علی لسانه نعم) اوآری (ان كان یعتادها فی كلامه
تفسد) لانه من كلامه (والالا) لانه قرآن ❊ مصلینك لساننه نعم ویاآری
جاری اولسه اكر اشبو كلمه‌لری كلامنده عادت ایتمش ایسه كندونك كلامندن
اولدیغندن فساده كیدر یوق معتادی دكل ایسه قرآن اولدیغندن فساد

یوقدر لکن قرآن اولدیغی ایوجه مسلم دکلدر بلکه قرآنده مثلی واردر بونده
نعمده اولور آریده لغت فارسیه ایله قرائتك جوازینه کوره اولور آری کلمه‌سنی
مضارع صیغه سیله ده ضبط صحیح اولور اسمع واری آیت کریمه سنده اولدیغی کبی
﴿ (واکله وشربه مطلقا) ولوسمسمة ناسیا (الا اذا کان بین اسنانه مأکول)
دون الحمصة کما فی الصوم هو الصحیح قاله الباقانی (فابتلعه ﴾ دخی نمازی
مصلینك مطلقا که کرك عمدا وکرك سهوا اکلی وشربی هرنقدر ناسیا سوسام
مقداری دخی اولور سه‌ده نمازی فساده ویرر نماز ایچون حالت مذکره اولوب
صوم ایچون اولمدیغندن صومده نسیان ضرر ویرمدی لکن دیشلرینك ارا سنده
نخوددن قلیل مأکول بولنوبده آنی ابتلاع ایدرسه صومده اولدیغی کبی فساده
ویرمز انجق صحیح اولان بوقولدر نته کم باقانی بویلجه دیدی اما نخود مقداری
اولورسه صومی وصلاتی مفسد در صحیح اولانده بودر حمصه حانك کسری
ومیم مشدده‌نك فتحی ویا کسریله‌در ﴿ اما المضغ فمفسد کسکر فی فیه یبتلع ذوبه ﴾
اما بر طعامی چیکنك نمازی مفسددر عمل کثیر اولدیغندن اغزنده شکرك اریینی ابتلاع
یعنی یوتمق فساده ویردیکی کبی ﴿ (و) یفسدها (انتقاله من صلاة الی مغایرتها)
ولومن وجه حتی لوکان منفردا فکبر ینوی الاقتداء اوعکسه صار مستأنفا بخلاف
نیة الظهر بعد رکعة الظهر الا اذا تلفظ بالنیة فیصیر مستأنفا مطلقا ﴾ دخی
نمازی فساده ویرر مصلینك برنمازدن غیری نمازه انتقالی هرنقدر مغایرت
من وجه‌ده اولورسه حتی مصلی منفرد اولسه اقتدایه نیت ایله تکبیر ایتسه
ویاعکسنی ایتسه که مقتدی ایکن انفراده نیت ایتسه نمازی استیناف ایتمش اولور که
یعنی یکیدن شروع اولور اما ظهرك بر رکعتنی ادا دنصکره ظهره نیت مسئلهٔ
مشروحه‌نك خلافنه‌در یعنی مستأنف اولمز لکن نیتله تلفظ اولورسه مطلقا که
کرك متحده‌یه وکرك متغایره‌یه مستأنف اولور ایدی اولی اولان مطلقا کلمه‌سنك
حذفیدر زیرا مغایره‌نك حکمی تلفظله ویا عدم تلفظله مختلف اولمز اوعکسه
منفردا اوزرینه معطوفدر ﴿ (وقراءته من مصحف) ای مافیه قرآن
(مطلقا) لانه تعلم الا اذا کان حافظا لماقرأه وقرأ بلا حمل وقیل لا تفسد الابایة
واستظهره الحلبی ﴾ دخی مصحفدن قرائتکه یعنی کندوده قرآندن برشی
اولان شیکه هرنقدر دخی محرابدن دخی اولورسه‌ده مطلقا که قلیل ویا کثیر قرآنی حافظ
ویاغیر حافظ امام ویامنفرد هرنه اولورسه اولسون نمازی فساده ویرر تعلم وعمل کثیر
اولدیغندن الا قرائت اولنان قرآنه حافظ اولوب وبلا حمل قرآنی تلاوت ایدرسه فساده
کتمز بعضیلر انجق برآیتله فساده کیدر دیدیلر وحلبی استظهار ایتدی یعنی ظاهر اولان
بو قولدر دیدی جواز صلاتده وجنابت اولان کمسه حقنده تلاوت قرآنك حرمتنده

آیت تامه معتبره اولدیغندن ﴿ وجوزه الشافعی بلا کراهة وهما بها للتشبه
باهل الکتاب ای ان قصده فان التشبه بهم لایکره فی کل شیٔ بل فی المذموم
وفیما یقصد به التشبه کما فی البحر ﴾ امام شافعی رحمه الله مصحفدن قرآنی
بلا کراهة تجویز ایلدی امامین کراهتله تجویز ایلدی اهل کتابه تشبه
اولدیغندن زیرا انلر نمازلرنده مصحفلرندن اوقورلر لکن مسفورلره
تشبهه قصد لازمدر یوقسه انلره تشبه هرشیده مثلا اکل ویاشرب کبی شیلر
مکروه دکلدر بلکه مذموم وتشبه قصد اولنان شیلرده درنته کم بحرده
بویلجه مبسوطدر ﴿ (و) یفسدها (کل عمل کثیر) لیس من اعمالها ولا
لاصلاحها وفیها اقوال خمسة اصحها (مالا یشك) بسببه (الناظر) من بعید
(فی فاعله انه لیس فیها) ﴾ ویفسدها عطف العام علی الخاصدندر ☼ یعنی نمازی
قوللنه اولمیان هربر عمل کثیر که نماز اعمالندن ونمازی اصلاح ایچون دکلدر فساده
ویرر اماقولله نمازی فساده ویرن شیلر بابك اولنده سبقت ایلدی اعمال صلاتدن اولان
عمل کثیر مثلا رکوعك وسجده‌نك زیاده‌سی کبی بونلر نمازی مفسد دکلدر اعمال
صلاتدن اولدیغنه بناً ونمازی اصلاح ایچون اولان عمل کثیری حدث سبقت ایدن
کمسه‌نك وضوء ومشی کبی بونلر دخی مفسد دکلدر عمل کثیر بیان وتفسیرده فقهای
عظام ایچون اقوال خمسه واردر اصحی عمل کثیری شول برشیدرکه کندونك
فاعلنه نمازده اولدیغی بلمیان ومسافهٔ بعیده‌دن ناظر اولان کمسه انك سببیله
اول مصلینك نمازده اولمامسنه شك ایتمز قول ثانی ایکی ال ایله اشلنان عمل عمل کثیردر
هرنقدر برال ایله اشلنور ایسه‌ده وبرال ایله اشلنمسی ممکن اولان شیئی ایکی الیله
اشلسه عمل قلیلدر قول ثالث اوچ حرکهٔ متوالیه ایله اولورسه عمل کثیردر یوقسه
عمل قلیلدر قول رابع مصلینك رأینه تفویضدر قول خامس فاعلك مقصودی اولوب
کندوسی ایچون علی حده مجلس اولمقدر ﴿ وان شك انه فیها ام لا فقلیل لکنه یشکل
بمسئلة المس والتقبیل فتأمل ﴾ ناظر مرقوم فاعل مزبورك نمازده اولوب ویااولمامسنده
شك ایتسه اول فعل عمل قلیلدر لکن بونك اوزرینه مس وتقبیل مسئله‌سی ایله اشکال
وارد اولور فقط حقیقتده اشکال یوقدر زیرا برکمسه عورتی مس ویا تقبیل ایدرلکن
کورن کمسه مرقومك نمازده اولمدیغنه تیقن ایدر حلبی دیرکه بعض نسخه
کنارنده کوردمکه اشبو استدراك اصل نسخه سنده یوقدر
واولی اولان ام بدلنده اوایرادی ایدی ﴿ (فلا تفسد برفع یدیه فی تکبیرات الزوائد
علی المذهب) وما روی من الفساد فشاذ ﴾ اشبو تفریع قول اصحی تفریعدر
یعنی عمل کثیر قول اصح اوزره معنای مشروحه اولدیسه مذهب مختار اوزره
بیرام نمازنده تکبیرات زوائده رکوعه وارایکن وقالقرکن مصلینك اللرینی

رفعیله نماز فساده کتمز مکحول نسفینك امام اعظمدن روایت ایتدیکی رفع
مز بور ایله فساد روایة ودرایة شاذ در زیرا عمل کثیر ده قول مختار ذکر اولنان در
یوقسه ایکی ال ایله اولان عمل دکلدر * حلبی ﴿(و) یفسدها (سجوده علی نجس)
وان اعاده علی طاهر فی الاصح بخلاف یدیه ورکبتیه علی الطاهر ﴾ دخی
نمازی مصلینك نجس اوزرینه سجودی فساده ویرر هرنقدر شئ طاهر اوزرینه
اعاده ایدرسه ده زیرا نماز تجزی قبول ایتمز جزئك فسادیله کل فساده کیدر
اصحك مقابلی امام ابی یوسفك فقط سجده فساده کیدر نماز کتمز قولیدر حتی بر پاك
محله سجده‌یی اعاده ایتسه صحیح اولور زیرا نجس اوزرینه سجده‌یی ادا یوق
برنده در * منح * یدینله رکبتین قول ظاهر اوزره سجده‌نك خلافنه‌در یعنی انلری
نجس اوزرینه وضع ایلسه وطاهر اوزرینه وضعی اعاده ایتمسه نماز فساده کتمز
ظاهرك مقابلی ابو اللیثك عضو مشروحك موضعنك طهارتنك افترا ضی
قولیدر ﴿(و) یفسدها (اداء رکن) حقیقة اتفاقا (اوتمکنه) منه بسنة
وهو قدر ثلاث تسبیحات (مع کشف عورة اونجاسة) مانعة او وقوع لزحمة
فی صف نساء اوامام امام (عند الثانی) وهو المختار فی الکل لانه احوط قاله
الحلبی ﴾ دخی نمازی اتفاقا عورت محلی مکشوفه اوله رق ویاخود نجاست
مانعه ایله حقیقة بر رکن ادا فساده ویرر یاخود سنتله که اوچ تسبیح
مقداریدر بر رکنی ادایه قادر اوله ویاخود ازدحامدن ناشی صف نسایه
ویاخود امامك امامنه یعنی اوکنه واقع اولورسه امام ثانیه کوره ینه فساده‌ورر لزحمة
قیداتفاقیدر ﴿(وصلاته علی مصلی مضرب نجس البطانة) بخلاف غیر مضرب ﴾
دخی استارلی نجس مضرب که یوزینه دیکلمش سجاده اوزرینه نمازی
فاسددر لکن نجاست جبهه‌سیله ایقلرینك برینك تحتنده اولورسه غیر مضرب
مضربك خلافنه‌در هرنقدر بعض اطرافی اولورسه واستارلی اولان
ثوب ینه بویله‌در نجاست سفلی طرفندن اولورسه ملتقی ده وشرحنده
تصریح اولندیکه ینه بویله صحیحدر برطرفی نجس اولان بساطدن نجس
اولمیان طرفنده نماز قیلمق برطرفك حرکتیله طرف اخر حرکت ایتسون
ویاایتمسون مکانی پاك اولدیغندن وبرطرفی نجس اولان تخته‌نك طرف آخرنده
نمازینه جائزدر اکر غلیظ اولوب ایکی بچمیه قابل اولورسه ﴿ ومبسوط علی نجس
ان لم یظهر لون اوریح ﴾ دخی نجاست اوزرینه مبسوط یعنی دوشنمش سجاده
مصلای مرقومك خلافنه‌در اکر لون ویاریح ظاهر اولماز ایسه اوزرنده
نماز جائزدر ﴿(وتحویل صدره عن القبلة) اتفاقا (بغیر عذر) فلوظن
حدثه فاستدبر القبلة ثم علم عدمه ان قبل خروجه من المسجد لاتفسد وبعده

فسدت ﴾ بلاعذر جهت قبله‌دن صدرنی تحویل اتفاقا نمازی مفسددر
اماوجهنی کلا ویابعضا تحویل مکروهدر پس حدث ظنیله استدبار قبله
ایتسه‌ده بعده عدمی معلومی اولسه اکر مسجددن خروجندن اول اولورسه
فساده کتمز صکره اولورسه فساده کیدر منزلده مسجد حکمنده‌در ﴿ فروع
مشی مستقبل القبلة هل تفسدان قدر صف ثم وقف قدر رکن ثم مشی ووقف
کذلك وهکذا لاتفسد وان کثر مالم یختلف المکان ﴾ مصلی قبله طرفنه
مشی ایلسه نمازی فساده کیدر اکر صف قدری مشی ایدوب بعده بررکن
مقداری واقف اواوب صکره ینه مشی وواقف اولوب هکذا وهکذا الی
غیرالنهایة هرنقدر چوق اواورسه ده فساده کتمز مادام مکان مختلف
اولمدقجه وهکذادنصکره وان کثر قولنه حاجت یوقدر لکن عدم فساد
استدبار قبله اولمیوب ومسجددن ومنزلدن وجبانه‌دن خروج ایتمیله‌در خروج
سببیله مکان مختلف اولورسه فساده کیدر ﴿ وقیل لاتفسد حالة العذر
مالم یستدبر القبلة استحسانا ذکره القهستانی ﴾ بعضیلر عذر حالنده استدبار
قبله اولمدقجه استحسانا فساده کتمز دیدیلر هرنقدر مکان مختلف اولورسه
بعضك عباره‌سی انه غیر مفسد حالة الغزو والحج وغیرهما من السفر بل یکون
عباده اشبو مضمونی قهستانی ذکر ایلدی لکن قهستانیده حالة العذر بدلنده
حالة الغزودر ﴿ وهل یشترط فی المفسد الاختیار فی الخبازیة نعم وقال الحلبی
لافان من دفع اوجذبته الدابة خطوات اووضع علیها اواخرج من مکان
الصلاة اومص ثدیها ثلاثا اومرة ونزل لبنها اومسها بشهوة اوقبلها بدونها
فسدت لالوقبلته ولم یشتهها والفرق ان فی تقبیله معنی الجماع ﴾ نمازی مفسد اولان
شیلرده مصلینك اختیاریله اولمق شرطمیدر خبازیه‌ده شرطدر حلبیده شرط دکلدر
دیو ذکر اولندی زیرا دفع اولنان ویاخود دابه برقاچ خطوه جذب ایتسه یعنی
چکسه ویاخود دابه‌نك اوزرینه وضع اولنسه ویاخود نماز قلدیغی محلدن اخراج
اولنسه ویاعورتك ممه‌سنی اوچ دفعه ویاخود بردفعه سودی نازل اوله‌رق
امسه ویاشهوت ایله عورتی مس ویاشهوتسز تقبیل ایتسه نماز فساده کیدر
عورت رجلی تقبیل ایتسه‌ده رجل عورته اشتها ایتمسه فساده کتمز اشبو جمله
مصلیه اولان عورتی تقبیلی هرنقدر شهوتسز دخی اولورسه‌ده نمازینی فساده
ویروب وعورتك رجل مصلی‌یی بلاشهوة تقبیلنك غیر مفسد اولمسی بیننده فرق رجلك
مرئه‌یی تقبیلنده جماع معناسی اولمقدر شرح زاهدیده تقبیل صورتلرنده عدم فساد ایله
تصریح اولندی ﴿ معه حجر فرمی به طائرا لم تفسد ولوانسانا تفسد کضرب
ولومرة لانه مخاصمة اوتأدیب اوملاعبة وهو عمل کثیر ذکره الحلبی ﴾ مصلیله

ISTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

برابرطاش اولسه ده اول طاشی قوشه آتسه نمازی فساده کتمز انسانه آتسه فساده
کیدر ضربله فساده کتدیکی کبی هر نقدر برکره ده اولور ایسه ده زیرا یا مخاصمه
ویا تأدیب ویا ملاعبه در بو ایسه عمل کثیردر اشبو مضمونی حلبی ذکر ایلدی
✻ بقی من المفسدات ارتداد بقلبه وموت وجنون واغماء وکل موجب لوضوء اوغسل
وترك رکن بلاقضاء وشرط بلاعذر ومسابقة المؤتم برکن لم یشارکه فیه
امامه کأن رکع ورفع رأسه قبل امامه ولم یعده معه او بعده وسلم مع الامام
ومتابعة المسبوق امامه فی سجود السهو بعد تأکد انفراده اما قبله فیجب متابعته
وعدم اعادته الجلوس الاخیر بعد اداء سجدة صلبیة اوتلاویة تذکرها
بعد الجلوس وعدم اعادة رکن اداه نائما وقهقهة امام المسبوق بعد الجلوس الاخیر ✻
مفسدات دن باقی قالدی مصلینك معاذالله قلبیله ارتداد یکه مثلا کفره نیت
ایتمسی هر نقدر بعد حین اولورسه ده یاخود کفر اولان شیئی اعتقاد ایتمسی
کبی وموتی موتك نمازی مفسد اولمسینك ثمره سی وقت وجوبك اولندن تأخیر
ایتدیکینه نظرا اسقاط صلاتك لزومی وجنونی وجنونك نمازی فساده ویرمسی
یعنی بعد الافاقة قضاسی لازم اولور دخی اغماکه بایلمق وهر بروضوء ویاغسلی
موجب اولان شی اکن مسبوق بالحدثله سؤال وارد اولورکه مفسد دکل دیو
اولی اولان تعبیر بحرك وکل حدث عمد وموجب غسل کالاحتلام والحیض
عبارەسیدر دخی بلاقضاء رکنی ولاعذر شرطی ترك باقی قالدی قضا
مجازا فعل معناسنه در اما شرطك عذرایله ترکی مثلا سا ترك ومطهر نجاستك
عدم وجوبی وقبله یه توجهه عدم قدرت مفسد دکلدر دخی مقتدینك کندوده
امامنه مشارکت ایتمدیکی رکنده مسابقتی باقی قالدی مثلا رکوع ایدوب
وامامدن مقدم باشنی قالدیروب وامامله برابر ویاصکره اعاده ایتمیوب وامامله
برابر سلام ویرمك کبی وسلم مع الامام قولنه حاجت یوقدر دخی مسبوقك انفرادی
تأکد ایدوب مثلا قائم اولدیغی رکعتی سجده ایله تقیید ایتدکدنصکره
سجدهٔ سهوده متابعتی باقی قالدی اماقبل التأکد متابعت واجبدر ✻
ومتابعت ایتمسه فساده کتمز دخی بعد الجلوس تذکر ایتدیکی سجدهٔ صلبیه ویاتلاویه یی
ادادنصکره جلوس اخیری عدم اعاده مفسداتدن باقی قالدی اشبو صورت ترك رکنه
راجعدر دخی نائما ادا ایتدیکی عدم اعاده باقی قالدی دخی جلوس اخیردنصکره
مسبوقك امامنك قهقهه سی باقی قالدی بو صورتده مسبوقك نمازی فساده کیدر
مفسد اثنای صلاتده واقع اولدیغندن ✻ ومنها مد الهمزة فی التکبیر کما مر ✻
دخی مفسدات باقیه دندر تکبیرده همزه یی مد ایتمك نته کم ماسبقده مرور ایلدی
✻ ومنها القراءة بالالحان ان غیر المعنی والا لا الا فی حرف مد ولین اذا فحش

والا لا بزازیة ✻ دخی مواضع مشروحه دندر قرآن عظیم الشانی ازکیله
خوانندە کبی قرائت اکر معنی متغیر اولورسه یوق متغیر اولمزسه ضرر ایتمز لکن
حرف مد ایله حرف لینده معنی متغیر اولمز ایسه ده لحن فاحش اولورسه
فساده کیدر فاحش اولمزسه فساده کتمز حرف علت ساکن اولوب ماقبلنك
حرکه سی کندی جنسندن اولورسه حرف مددر یوق فتحه اولورسه حرف لیندر
✻ ومنها زلة القارئ فلو فی اعراب او تخفیف مشدد وعکسه او بزیادة حرف
فاکثر نحو الصراط الذین او بوصل حرف بکلمة نحو ایاك نعبد او بوقف وابتداء
لم تفسد وان غیر المعنی به یفتی بزازیة ✻ مسائل مشروحه دندر زلة القاری
مسئله سی اکر زلل اعرابده اولورسه هرنه قدر معنی متغیر اولورسه دخی فساد
یوقدر انجق بو قولله فتوی ویریلور اولی اولان تعبیرده اعراب بدلنده
حرکه دیمك ایدی حتی قو اما کلمهٔ منیفه سنك کسری مقامنه فتح ایله و نعبدنك
باسنك ضمی مکاننه فتحیله قرائت صورتلرنده اولان حرکهٔ بنائیه یه شامل
اولوردی اشبو زلل مشروحه ده فساد یوقدر معنالرنده تغییر دخی یوقدر
انما یخشی الله من عباده العلماء نظم مجیدنده علمایی نصبله لفظهٔ جلاله یی ضمله تلاوت
صورتنده معنی متغیر اولدیغندن متقدمین فساده قائللر ایسه ده متأخرین
اختلاف ایتدیلر ابن الفضل وابن مقاتل وابو جعفر وحلوانی وابن سلام
واسماعیل الزاهدی فساد یوقدر دیدیلر ✻ نهرده زاددن نقلا دیدیکه مشار الیهمك
قوللری پك وسعتلیدر ویاخود زلل مشددی تخفیفده ویا عکسنده ویا بر حرف
ویا اکثر زیاده سیله انا رادوه و الصراط الذین کبی مواضعده بنه
قول مفتی به اوزره فساد یوقدر الصراط الذین قرائتنده بر حرفدن زیاده
ومخففی تشدید واردر ویاخود بر حرفی بر کلمه یه وصله اولورسه مثلا ایاك الفی
اوزرینه وقف وکافی نعبدیه وصله ایاك نعبد کبی ویاخود بر حرفده وقف ومابعدندن
ابتدا مثلا احسن کلمه سنك حاسنده ویقطینك قافنده وقف ایدوب
مابعدلرندن ابتدا کبی اشبو زلل مشروحه ده هر نقدر تغییر معناده اولسه
قول مفتی به کوره فساد یوقدر ✻ بزازیة ✻ الا تشدید رب العالمین وایاك نعبد
فیترکه تفسد ✻ الا رب العالمین وایاك نعبد نظم کریمنده تشدیدی ترکله
فساده کیدر ✻ ولو زاد کلمة او نقص کلمة او نقص حرفا او قدمه او بدله باخر
نحو من ثمره اذا اثمر واستحصد تعالی جدر بنا انفرجت بدل انفجرت ایاب بدل
اواب لم تفسد مالم یتغیر المعنی الا مایشق تمییزه کالضاد والظاء فاکثرهم
لم یفسدها ✻ مصلی بر کلمه زیاده ویا نقصان ایلسه من ثمره اذا اثمر واستحصد
آیت کریمه سنده اولدیغی کبی ویا بر حرف تنقیص ایلسه تعالی جد ربناده کبی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

وياخود برحرفی تقديم ايتسه ويا بر ديكر حرفه تبديل ايتسه انفجرت بدلنده انفرجت
اواب بدلنه اياب كبی اشبو زلل مشروحه ده نماز فساده كتمز مادام معنی متغير
اولمدقجه اواب بدلنده اب قرائت ايتمك كبی الا تميزنده مشقت وعسرت اولان
مثلا ضاد ايله ظا كبی اكثر علما تغيير معناده اولسه ينه فساد يوقدر ديديلر
بزازيه ده ذكر اولنديكه ظا ايله غير المغظوب ديسه ياخود الضالينی ذال
وياظا ايله ديسه بعضيلر عوام مخارج حروفی فهم وتميز ايتمدكلرندن عموم بلوايه
بناً عدم فساده قائل اولديلر ويا اكثر مشايخ فساد ايله افتا ايتديلر بعضيلر
معنی متغير اولورسه فساده كيدر ديديلر بعضيلر عن قصد اولورسه فساد
اولور يوق لسانه جاری ويا تميزه عارف اولمزسه فساد اولمز ديديلر اعدل
اقوالده بودر بوكا كوره قرب مخرج اولسون ويا اولمسون فرق يوقدر بعضيلر
قرب مخرجی اعتبار ايتديلر مثلا قافله كاف كبی وياخود بر مخرجدن اوله سينله
صاد كبی بونده فساد اولمز بعض علما قارئك خطاسيله اصلا فساد اولمز ديديلر
☼قنيه ☼ابو القاسم الصغاردن حكايه اولنديكه نماز بر جهتدن فاسد ومن وجه غير
فاسد اولسه احتياطا فساد طرفنه حكم اولنور ☼لكن قرائت بابنده عموم بلوايه
بناً عدم فساد جانبی ترجيح اولنور مضمراتده ذكر اولنديكه نمازده خطای
فاحشله تلاوت ايتسه بعده اعاده ايتسه وصحيح اولهرق قرائت ايتسه نمازی
جائزدر ☼ ابو السعود ديديكه بوكا كوره مطلقا كرك معنی متغير اولسون
ويا اولمسون وكرك مثلی قرآنده اولسون ويا اولمسون قرائتده خطا فساد ايجاب
ايتمز ☼(وكذا لو كرر كلمة وصحح الباقانی الفساد ان غير المعنی نحو رب رب العالمين
للاضافة كما لو بدل كلمة بكلمة وغير المعنی نحو ان الفجار لفی جنات وتمامه
فی المطولات ☼ ينه بويلجه فساد يوقدر بر كلمه يی تكرار ايلسه امام باقانی معنی تغيير
اولنورسه فسادی تصحيح ايلدی رب رب العالمين كبی اضافت ايچون اضافت بيانيه
اولورسه ويا ثانی اولدن بدل اولورسه اضافت يوق كبی اولور ده ضرر ويرمز
نته كم بر كلمه يی بر كلمه يه تبديل ايله معنی متغير اولورسه فساده كتديكی كبی مثلا
ان الفجار لفی جنات كبی اشبو بحثك تمامی مطولاتده در ☼ نهرده ذكر اولنديكه
بر كلمه يی كلمهٔ اخرانك يرينه ذكر ايتدكده اول خطا ذكر اولنان كلمه نك مثلی
قرآن عظيم الشانده يا بولنور ويا بولنماز وعلی كلا التقديرين معناده تغيير ومخالفت
يا موجود اولور ويا اولمز اشبو صور اربعه دن اولكنده فساده كيدر مثلا
(انا كنا فاعلين) بدلنده غافلين تلاوتی كبی ايكنجيده كی مثلی قرآنده
موجود اولديغنه كوره فساد اولمز عليم بدلنده حكيم ديمك كبی
اوچنجيده ده فساده كيدر ان الفجار لفی جنات كبی دردنجيده فساده كتمز طعام

الاثيم بدلنده طعام الفاجر اوقومق كبی ☼(ولا يفسدها نظره الی مكتوب وفهمه)
ولو مستفهما وان كره ☼ نمازی مصلينك مكتوبه نظری وفهمی فساده ويرمز
هر نقدر فهمنی طالب اولورسه ده لكن نمازده اشتغالی موجب اولديغندن
كراهت واردر ونظر ايله قرائتده فساد واردر ☼(ومرور مار فی الصحراء
اوفی مسجد كبير بموضع سجوده) فی الاصح ☼ وقول اصحده صحراده ويا مسجد
كبيرده مصلينك سجده محلندن بر مارك مروری فساده ويرمز زيرا موضع سجود
مقداری مكانكه يعنی موضع قدمندن موضع سجودينه دكين نماز محلی مصلينك
حقيدر مسجد كبير قرق آرشون قدر اولاندر صغير قرقدن نقصان اولاندر قول
مختار بودر ☼قهستانی ☼(او) مروره (بين يديه) الی حائط القبلة (فی) بيت
و(مسجد صغير) فانه كبقعة واحدة (مطلقا) ولو امرأة او كلبا ☼ ياخود
مسجد صغيرده وبيتده مارك جانب قبله ده اولان حائطه قدر مصلينك قدامندن
مروری فساده ويرمز مطلقا كه مارك كرك عورت اولسون ويا كلب اولسون
زيرا من بورلر بقعهٔ واحده كبيدر ابوداود دك روايت ايتديكی (يقطع الصلاة
المرأة والحمار والكلب) حديث شريفنی ام المؤمنين حضرت عائشهٔ صديقه رضی الله تعالی
عنها وعن ابيها رد ايلدی ☼شرنبلاليه ☼(او) مروره (اسفل من الدكان امام
المصلی لو كان يصلی عليها) ای الدكان (بشرط محاذاة بعض) اعضاء
المار) بعض اعضائه ☼ ياخود مصلينك قدامنده دكانده قيلديغی
تقديرجه دكاندن اسفلده مارك مروری نمازی فساده ويرمز لكن آثم اولمق
مارك بعض اعضاسنك مصلينك بعض اعضاسنه محاذی ومسامت اولمسی
شرطيله دريوقسه مجرد سمت دكاندن مرور ايله كراهت واثم لازم كلمز مابينده
مثلا بر كسه ويا بردابه بولنسه كراهت اولمز دكان طرفنده اولان كسه يه اولور
☼(وكذا سطح وسرير وكل مرتفع) دون قامة المار وقيل دون السترة
كما فی غرر الاذكار ☼ طام وتخت وهر بر مارك بويندن نقصان محل مرتفع
دكان كبيدر بعضيلر ارتفاعی سترهدن مادونله بيان ايتديلر ستره بر آرشوندر
نته كم غرر الاذكارده مرسومدر لكن بحر غرری غلطدر ديدی زيرا اكر
غررك ديديكی كبی اوليدی راكبك مرورنده كراهت اولمزدی حالبوكه واردر ☼
☼(وان اثم المار) لحديث البزار لو يعلم المار ماذا عليه من الوزر لوقف اربعين
خريفا (فی ذلك) المرور لو بلا حائل ولو ستارة ترتفع اذا سجد وتعود اذا قام ☼ يعنی
صور مشروحه ده فساد يوقدر هر نقدر مار بلا حائل اولورسه مرورنده آثم
اولورسه ده حائل دابه وياقاعد اولان انسانك ظهريده اولورسه اولور قائمده
اختلاف واردر وهر نقدر ساجد اولدقده مرتفع اولور وقائم اولدقده عودت ايدر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ستره اولور سه ده يعنى سترهنك مدارى قيامى حالى اوزره در امام شبلى بدايعدن
نقل وحكايه ايتدى كه اشبو مرور بين يدى المصليده درت صورت واردر
اولكى ماره سائر محلدن مرور ممكن وقابل اولوب ومصليده ممر ناسه واقف
اولمامقدر بونده اثم ماره مخصوصدر ايكنجى مصلى ممر ناس اولان محله طوروب
ماره بشقه محلدن مرور ممكن اولمامقدر بونده اثم مصلى يه در اوچنجى مصلى ممره
تعرض ايدوب مار ايچون سائر محلدن مرور قابل امكانده اولمقدر بوصورتده
مروده ايكيسيده آثم اولورلر دردنجى مصلى ممره تعرض ايتميوب ماره سائر
محلدن مرور اولمقدر بوندن هيچ بريسى آثم اولمز مزبور مارك آثم اولديغى بزارك
روايت ايلديكى اكرمار مرورده اولان اثمى ووزرى بلسيدى قرق سنه وقوفى مرور
اوزرينه ترجيح ايدردى حديث شريفنه مبنيدر خريف فصول اربعهدن كوز
فصلنه دينور سنهيه اطلاقى بعض اولديغندن وسنهيه عام دينلديكى فصوله
عام اولديغندن حول اطلاقى كندوده احوال متحول اولديغندن وسنه
تعبيرلرى كندوده اشيا متغير اولديغنه مبنيدر ❊ ولو كان فرجة فلداخل ان يمر
على رقبة من لم يسدها لانه اسقط حرمة نفسه قنية ❊ ايلرو صفده مثلا برآدم
طوره جق محل اولسه داخل اولان كمسه ايچون كيروده كى صفدن اول فرجه يى
سد ايتيان كمسهلرك رقبهلرى اوزرينه مرور واردر كندى حرمتلرينى اسقاط
ايتدكلرندن لكن اكر مرور انجق وطئ رقبه ايله ممكن اولورسه وياخود مبالغه يه
محمولدر زيرا مسلمه اذيت حرامدر قنيه بلكه بونه اشارتدر ❊ (ويغرز) ندبا
بدائع (الامام) وكذا المنفرد (فى الصحراء) ونحوها (سترة بقدر ذراع) طولا
(وغلظ اصبع) لتبدو للناظر (بقربه) دون ثلثة اذرع (على) حذاء (احد
حاجبيه) لابين عينيه والايمن افضل ❊ امام ومنفرد صحراده ومثلنده برآرشون
طولنده وبر پارمق قالنلغنده ناظره ظاهر اولمق اوچ آرشون مقدارى قربنده
ايكى قاشنك برينك مقابلى اوزره مابين العينينه محاذى اولميدرق برستره غرز ايدر
مندوب اولهرق رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك سزلردن بريكز نماز قيلديغى
وقتده ستره يه متوجها قيلسون وقدامندن بركسه يى مرور ايتدرمسون حديث
شريفى مضمونينه بناً وجوبى صارف رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلمك صحراده سترهسز نماز ادا بيورمسى روايتيدر اما مك سترهسى
مأمومده سترهدر برآرشون مقدارى اولمسى اقلنى بياندر زياده اولسه ضرر
ايتمز صاحب بحر غلظنى اعتبار ايتدى اولى اولان ناظر بدلنده مار دون بدلندهقدر
اتيانى ايدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم صاغ جانب شريفنه ايتديكندن
افضل اولان سترهيى صاغ طرفه غرزدر ❊ (ولا يكفى الوضع ولا الخط)

وقيل يكفى فيخط طولا وقيل كالمحراب (ويدفعه) هو رخصة فتركه افضل بدائع
قال الباقانى فلو ضربه فمات لاشئ عليه عند الشافعى رضى الله تعالى عنه
خلافا لنا على مايفهم من كتبنا (بتسبيح) اوجهر بقراءة (اواشارة) ولايزاد
عليها عندنا قهستانى (لابهما) فانه يكره ❊ ستره ده غرز ايتميوب مثلا طولا وضع
وخط كفايت ايتمز مقصودى مفيد اولمديغندن بعضيلر كفايت ايدر ديديلر
قبله جانبنه طولا خط ايدر ظل سترهيه تشبيها بعضيلر محراب رسمنده هلال كبى
خط ايدر ديديلر مصلى مارى تسبيحله وياقراءتى جهر ايله هر نقدر اخفائيهده
اولورسهده وياشارتله دفع ايدر عند الحنفيه بونلرك اوزرينه زياده قلنمز ❊ قهستانى ❊
برى كفايت ايتديكى ايچون ايكيسيله بردن دفع اولنماز ايكيسيله دفع
مكروهدر دفع مشروع رخصتدر پس تركى افضلدر اعمال صلاتدن
اولمديغندن نمازده اسودينى قتل كبى ❊ بدائع ❊ باقانى ديديكه ضرب ايتسهده وفات
ايتسه ضاربه برشى لازم كلمز امام شافعى يه كوره حنفيه ايچوندر اختلاف
كتب حنفيهدن منفهم اولنه نظرا ❊ والمرأة تصفق لابطن على بطن واوصفق
اوسبحت لم تفسد وقد تركا السنة تاتارخانية ❊ عورت نمازده اولديغى
صاغ النك ايچنى صولنك اوستنه ضرب ايدهرك وياشارتله مارى دفع ايدر
الرك بطنى بربرينه ضربله سسلندر ميله اولماز الرك ايكسنى بردن تحويل وتحريك
اولديغندن رجل الرينى ضربله سسلندر ميله ومرئه تسبيحله دفع ايتسهلر
نمازلرى فساده كتمز نهايتى سنتى ترك ايتمش اولورلر تاتارخانيهده بويلجه مرسومدر
❊ (وكفت سترة الامام) للكل (ولو عدم المرور والطريق جاز تركها)
وفعلها اولى ❊ امامك سترهسى مأمومك كابسنه سترهدر نماز قيلنان محلدن
مرور وطريق عامه اولمزسه سترهيى ترك جائزدر وفعلى اوليدر زيرا ستره ده
بصرنى وراء سترهدن كف ومنع واردر وكندويه ربط خيال الله جمعيت
خاطرده اولور طريق عامهده نماز تحريما مكروهدر زيرا طريقده نماز ادا ايتمكده
ناشى مروردن منع واردر بوايسه ناسك حقيدر زيرا طريق جملهنك مرورى
ايچون موضوعدر پس كندو ايچون اولميان شيئله مشغول قيلمق جائز دكلدر
طريقله غيرك ارضى بيننده مضطر اولسه ارض مزروعه ايسه افضل اولان
طريقده قيلمقدر مزروعه اولمز ايسه مسلمك ايسه ارضده كافرك ايسه طريقده قيلار ❊
بحر ❊ (وكره) هذه تعم التنزيهية التى مرجعها خلاف الاولى فالفارق الدليل فان نهيا
ظنى الثبوت ولاصارف فتحريمية والا فتنزيهية (سدل) تحريما للنهى (ثوبه)
اى ارساله بلالبس معتاد ❊ مصلى يه ثوبنى بلا لبس معتاد ارسال ايدوب اشاغه صالى
ويروب صار قمق حقنده نهى اولديغندن تحريما مكروه قيلندى مفسد ايله مكروه

نمازه عارضلردر لكن مفسد قوى اولديغندن تقديم اولندى اشبو كراهتك
مرجعى اولىنك خلافى اولان تنزيهيه يه عامدر تحريميه ايله بينلرنده فرق
اكر نهيك ثبوتى ويا دلالتى ظنى اولوب وتحريمدن ندبه صارف بولنمزسه تحريميه
يوق نهيه دليل اولميوب بلكه تركك غير جازمى مفيد اولورسه وياصارف
بولنورسه تنزيهيه در ابو السعوده مرسومدركه برفعل واجب وياواجب
حكمنده سنتهدى قبيلندن اولورسه تركى تحريما مكروهدر يوق سنت زائده
وياادب اولورسه تركى تنزيها مكروهدر امام معروف كرخى سدلى مصلى ثوبنى باشى
ويااوموزى اوزره قيلوب واطرافنى اشاغه ارسال الله تفسير ايلدى بوصورتده
اكرطون اولمزسه كراهت كشف عورت احتمالندن ناشيدر يوق سراويل
ايله اولورسه اهل كتابه تشبه اولديغندن در واشبوسدلدن احتراز ايچون النى
ثوبنك يكنه ادخال ايدر وسطنى يعنى بلنى قوشق ايله بغلر بغلمزسه مكروهدر صنيع
اهل كتاب اولديغندن تحريما للنهى مضاف اليهد نصكره ديسه اولى ايدى
❊ وكذا القباء بكم الى وراء ذكره الحلبى كشدومنديل يرسله من كتفيه فلو
من احدهما لم يكره كحالة عذروخارج صلاة فى الاصح ❊ قباهر برقدامى يعنى اوكى
يارق ثوبدر عنترى كبى وجبه وبنش امثالى الك اول لبس ايدن سليمان
پيغمبر عليه الصلاة والسلام ايدى يعنى يكى وراسنه اوسال اولنوب قرتال قنادى
لبس اولنان اوكى يىرق ثوب يىنه بويلجه سدل ثوب كبى مكروهدر لكن اولى
اولان وكذا بدلنده ومنه ديمك ايدى زيرا صاحب بحر اشبو قبابى سدل ثوب
ماصدقندن قلدى اشبومضمونى حلبى ذكر ايلدى اوموزلرندن ارسال اولنان
شال ومنديل مكروه اولديغى كبى بركتفندن ارسال اولنورسه كراهت
اولمز برد وياحر كبى عذر حالنده وخارج صلاتده قول اصحده مكروه
اولمديغى كبى وباشه وضع اولنان طيلسان نمازده مكروهدر طيلسان باشه اورتلان
شالدر قاموس ترجمه سنده مرسومدر ❊ وفى الخلاصة اذا لم يدخل يديه
فى كم الفرجى المختار انه لا يكره وهل يرسل الكم او يمسك خلاف والاحوط
الثانى قهستانى ❊ خلاصه ده ذكر اولنديكه فرجه نوعندن اولان ثوبك يكندن يد
ادخال اولنمسه قول مختاره كوره كراهت يوقدر خلاصه نك اشبوقولى وكذا القباء
قولندن استدراك كيدر وكمى مصلى نمازده ارسالمى ايدر ويا امساكمى ايدر
بين العلما اختلاف واردر احوط اولان ايكنجيسكه امساكدر كبردن
ابعد اولديغندن نجم الائمه دن ارساله منقولدر ❊ (و) كره (كفه) اى رفعه ولو لتراب
كمشمر كم او ذيل ❊ وثوبى نمازده كركك مقدمى طرفندن وكرك خلف جانبندن انحطاط
وقتنده رفع ايتمك مكروهدر هر نقدر ترابدن محافظه ايچون اولورسه ده بعضيلر

كراهت يوقدر ديديلريكى واتكى چمره يوب يوقروصيغه يجى بكسه يه كراهت كبى
كرك مرفقينه قدر تشمير ايتسون ويا اعلاسنه دكين هر حالده كف ثوب ايتمش
اولور نمازدن اقدم اللرينى تشمير ايتسه ده بعده نمازه دخول ايتسه كراهتنده
اختلاف اولندى شرنبلاليه ده ذكر اولنديكه نمازده جبهه سندن ترابى
مسحده كراهت يوقدر صحيح اولان واردر لكن ترابدن اذيت اولورسه كراهت يوقدر
سلامدن صكره فراغدن مقدم مسح لا بأسدر تركى اوليدر زيرا جبهه سنده
اول تراب دائم اولدقجه كندو ايچون ملائكه استغفار ايدر وعرقكه درى مسحده
كراهت يوقدر ايجاب ايدرسه يوق ايتمزسه تنزيها مكروهدر ❊ بحر ❊ (وعبثه به)
اى بثوبه (وبجسده) للنهى الا لحاجة ولا بأس به خارج الصلاة ❊
دخى مصلينك ثوبيله وجسديله لالغرض ملاعبه سى مكروه قيلندى لكن
درى مسح ويا قشيمق ايجاب ايدرسه كراهت اولمز خارج صلاتده مزبور
عبثده بأس يوقدر كراهته دليل رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
تحقيق الله عظيم الشان سزلر ايچون اوچ شى مكروه قيلدى نمازده عبثى
صومده رفثى قبرستانده ضحككى مضمون حديث شريفيدر وبركسه نمازده
عبث ايدر كوردكده سعادتله بيورديلركه اكر بوكسه نك قلبى خشوع اوزره
اوليدى جوارحى دخى خضوع اوزره اولوردى ❊ (وصلاته فى ثياب
بذلة) يلبسها فى بيته (ومهنة) اى خدمة ان له غيرها والا لا ❊ بذله بانك
كسريله صندوقه وسپتله حفظ اولنميوب كونده لك تعبير اولنان ثوب مهنه
ميمك فتحى وكسرى وهانك سكونيله وتحريكله كلمه وزننده خدمت معناسنه يعنى
مصلينك منزلنده لبس ايدوب دنسدن صيانت ايتميوب وكندو ايله كبار مجلسلرينه
كيده مديكى وخدمت وقتنده لبس ايتديكى ايش اثوابى مقوله سى ثوبله
نمازى مكروه قيلندى اكر اول ثوبك غيرى ثوبى اولورسه يوق اندن غيرى ثوبى
اولمزسه كراهت اولمز صاحب بحرك تصريحنه نظرا كراهت تنزيهيدر مستحب اولان
رجل اوچ اثوابله قيلمقدر قميص وازار وعمامه وجميع بدنى ستر ايدر برثوبله
صارينوب قيلمق دخى بلا كراهة جائزدر مهنه بذله دن من وجه عامدر
منحك ظاهر كلامى ترادفلريدر ❊ (واخذ درهم) ونحوه (فى فيه لم يمنعه
من القرآءة) فلو منعه تفسد ❊ دخى نمازده قرائت مسنونه يه مانع اولميه جق قدر
اغزينه درهم مثللو كندوده شغل اوله جق نسنه المق مكروه قيلندى ساقز اخذى
مفسددر هر نقدر مضغ اولمزايسه ده ظاهر اولان كراهتك تنزيهى
اولمسيدر اكر قرائته مانع اولورسه نماز فساده كيدر اماملة منفردده مانعيت ظاهر در
امام مقتدى حكما دخى قارئ اولديغندن ينه فساده كيدر ❊ (وصلاته حاسرا

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اى كاشفا رأسه للتكاسل) و (لا) بأس به (للتذلل) واما للاهانة بها فكفر ولو سقطت
قلنسوته فاعادتها افضل الا اذا احتاجت لتكوير اوعمل كثير ❊ دخى تكاسل
وياحرارت ويا تخفيف ايچون باشى آچق نماز قيلمق مكروه قلندى حجتده تصريح
اولنديكه هر بر افعال مصلى يه ملايم اولميان نسنه نمازده مكروهدر تذلل ايچون
اولورسه لابأسدر تركى اوليدر ملتقطده كشف رأس مكروهدر زيرا اصل
خشوع قلبك خشوعيدر بونده هيئت صلاتى وتعظيمى ترك واردر ديدى صاحب
بحر اصلا كراهت يوقدر ديدى امانمازه اهانت ايچون اولورسه كافر اولور نمازده
قلنسوه سى ساقط اولسه اعاده ايدوب باشنه المسى افضلدر الا يكيدن تكوير
ايدوب صارمغه ويا عمل كثيره محتاج اولورسه اعاده ايتمز ❊ (وصلاته مع مدافعة
الاخبثين) اواحدهما (اوالريح) للنهى ❊ اخبثينكه بول له تغوط ويا بريننك ويا ريح
مدافعه سيله نمازى تحريما مكروهدر حقنده نهى اولوب وخشوعنك ذهابنه
بادى اولديغندن ❊ (وعقص شعره) للنهى عن كفه ولو بجمعه اوادخال
اطرافه فى اصوله قبل الصلاة اما فيها فتفسد ❊ دخى مصلينك باشنك
صاچنى اوروب وبوكسى مكروه قلندى كف ومنعندن نهى وارد اولديغى
ايچون كف مزبور نمازدن مقدم هرنقدر شعر رأسنى جمله ويا اطرافنى اصولنه
ادخال ايله وياخود نسوانك ايتديكى كبى صاچك اوركولرينى باشنك اطرافنه
لف ايدوب صارمقله اولورسده امانمازده كف نمازى فساده ويرركفسز
فقط اورمك مكروه دكلدر نهى حقنده اولان مضمون حديث شريف بن يدى عضوايله
سجده ايله وصاچى وثوبى كف ومنع ايتمميله امر اولندم مفاديدر وظاهر
اولان كراهتك تحريمى اولمسيدر وكف مشروح نماز ايچون اولسون ويا اولمسون
فرق يوقدر ❊ (وقلب الحصى) للنهى (الا لسجوده) التام فيرخص (مرة) وتركها
اولى ❊ وسجده محلندن خرده طاشلرى بردفعه دن زياده دفع ايتمك مكروه قلندى
حقنده وارد اولان لاتمسح وانت تصلى فان كنت لابد فاعلا فواحدة حديث
شريفنده اولان نهى ايچون يعنى سن نمازده ايكن بر محلى مسح ايتمه البته ايده جك اولوب
ومضطر اولورسك بركره ايله الاتمام سجده ايتمك ايچون بركره قلب حصايه رخصت وار
لكن رخصت تعبيرى ترك اولويتنى ايما ايدر خشوعه اقرب اولديغندن بعضيلر فعلى
افضلدر سجده وجه مسنون اوزرينه اولسون ايچون ديديلر لكن احاديث شريفه دن
ظاهر اولان تركك افضليتيدر وبو برسنت ايله بدعت بينلرنده حكمى تردد ايلسه
بدعتى ترك اتيان سنت اوزرينه راجحدر اصلرى ترجيح ايدر وقبل الصلوة سجده
محلنى تسويه ممكندر ❊ (وفرقعة الاصابع) وتشبيكها ولو منتظرا لصلاة
اوماشيا اليها للنهى ولايكره خارجها لحاجة ❊ دخى پارمق چاطردتمق وبربرينه

كچورمك هرنقدر نمازه منتظر وماشى اوله رق اولور ايسه ده لاتفرقع اصابعك نهيندن
ناشى ونمازده تشبيك اصابع حقنده عبد الله بن عمر رضى الله تعالى عنهمانك
تلك صلاة المغضوب عليهم قوللرينه مبنى خارج صلاتده كراهت يوقدر
اكر حاجت مس ايدرسه مثلا اراحهٔ مفاصل كبى بلا احتياج مكروهدر ❊
شيطاندن اولديغندن ❊ مجتبى ❊ (والتخصر) وضع اليد على الخاصرة
للنهى (ويكره خارجها) تنزيها ❊ دخى تخصر كه الى بوش بوكورى اوزرينه
نمازده وضع مكروهدر نهيه بناءً حديث شريفده تخصر حقنده
(راحة اهل النار) وارد اولدى مراد يهود ونصارادر ❊
انلر نمازلرنده بونكله استراحت ايدرلر وفعل شيطاندر حتى جنتدن هيئت
مشروحه اوزره هبوطى مرويدر ❊ بحر ❊ وخارج صلاتده تنزيها مكروهدر
بعضيلر تخصرى عصايه اتكا ايله تفسير ايتديلر (تتمه) خارج صلاتده عصايه
اتكا سنن انبيادندر لكن سنى قرقه رسيده اولدقده نصكره در رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم ابن انيس رضى الله تعالى عنهه بر عصا اعطا واحسان
بيورديلرده تخصر بها فان المتخصرين فى الجنة بيورديلر ❊ (والالتفات بوجهه
كله (او بعضه) للنهى و ببصره يكره تنزيها وبصدره تفسد كامر (وقيل)
قائله قاضيخان (تفسد بتحويله والمعتمد لا) ❊ دخى مصلينك وجهنك كليسيله
ويا بعضيسيله التفات حقنده نهى اولديغندن مكروهدر (اياك والالتفات فى الصلاة
فان الالتفات فى الصلاة هلكة) وارد اولمشدر وبصريله تنزيها مكروهدر
صدريله فساده كيدر نته كم ماسبقده مرور ايلدى قاضيخان تحويليله فساده
كيدر ديدى لكن معتمد اولان نماز فساده كيتمز سبق حدثده تونغى ايچون التفات وتحويل
عذره مبنيدر اصلا فساد يوقدر ❊ (واقعاؤه) كالكلب للنهى ❊ دخى نمازده
كلب كبى اليه لرى اوزرينه اوتوروب وايجكلرينى ديكوب وركبه لرينى صدرينه
ضم ايدوب والليرينى يره وضعله قعود مكروه قلندى ❊ نهى وارد اولديغندن
❊ (وافتراش) الرجل (ذراعيه) للنهى ❊ دخى رجلك قوللرينى ارضه
دوشه يوب كسلان وتهاون صفتى اوزره سجده ايتمسى تحريما مكروهدر
نهيه بناءً اما طائفهٔ نسا افتراش ايدرلر استر اولديغندن ❊ (وصلاته الى وجه
انسان) ككراهة استقباله فالاستقبال لو من المصلى فالكراهة عليه والا
فعلى المستقبل ولو بعيدا ولا حائل ❊ دخى وجه انسانه متوجها نمازى مكروهدر
صف اخيرده اولورسه ده بحرده ذكر اولنديكه اما مه مصلى يه استقبال
مكروهدر هرنقدر بينلرنده صفوف اولورسه ده نماز قيلان كمسه يه غيرى
كمسه نك استقبالنك مكروه اولديغى كبى پس استقبال مصليله مستقبلك قنغيسندن

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اولورسه كراهت آنك اوزرينه در هرنقدر بلا حائل بعيد اولورسه ده اما
حائل اولورسه مثلا ظهرى مصلى يه بركسه اولورسه كراهت اولمز ❊ منح
ظاهر اولان كراهت تحريميه در صورتده عبادته مشابه اولديغندن ❊ (ورد السلام بيده)
او برأسه كما مر ❊ دخى اليله و ياباشيله سلامى رد مكروهدر نته كم ماسبقده
مرور ايتدى ❊ فرع لابأس بتكليم المصلى و اجابته برأسه كما لو طلب منه
شئ او ارى درهما ❊ نماز قيلان كسه يه غيرى كسه نك كلام سويليوب
ومصلينك دخى اكا باشيله اجابتنده بأس يوقدر بنه تركى اوليدر مثلا مصليدن
متكلمك برنسنه طلبى ويا مصليه بر درهم كوسترمسى كبى ❊ وقيل اجيد
فاومأ بنعم اولا او قيل كم صليتم فاشار بيده انهم صلوا ركعتين ❊ دخى بركسه نك
اشبو نسنه جيدمى سؤالنده نعم وياخود لامفاديله ايما وقاچ ركعت ادا ايتديكز
جوابنده اليله ايكى ادالرينى اشارت كبى ❊ اما لوقيل له تقدم فتقدم او دخل
احد الصف فوسع له فورا فسدت ذكره الحلبى وغيره خلافا لما مر عن البحر ❊
اما مصلى يه تقدم ايله دينلسه ده تقدم ايتسه اشبو مسئله ماسبقده وقحه على غيرامامه
قولندن اقدمجه اتيانيله وعد اولنوب وشرنبلاليه دن نقلا تضعيف اولنمش ايدى
وياخود بركسه صفه دخول ايتسه ده مصلى فورى يعنى برمقدار توقف ايتمكسزين
اول دخول ايدنه برتوسيع ايتسه نمازى فساده كيدر حلبى وغيرى بو يلجه ذكر
ايلدى اختلاف بحردن نقلا عدم فساد قول معتمدى ايچوندر ❊ (و) كره
(التربع) تنزيها لترك الجلسة المسنونة (بغير عذر) ولا يكره خارجها لانه
عليه الصلاة والسلام كان جل جلوسه مع اصحابه التربع وكذا عمر رضى الله
تعالى عنه ❊ دخى بغير عذر تربع تنزيها مكروه قيلندى جلسهٔ مسنونه ترك
اولنديغندن خارج صلاتده مكروه دكلدر زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلمك اصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعينله اكثر جلوسى وحضرت
عمر رضى الله تعالى عنهك دخى تربع ايدى اما كبرسن واياق اغريسى كبى
عذره بناءً اولورسه كراهت اولمز لعذر واجبك تركنه رخصت اولورسه سنتك
تركى اولويتده قالور ❊ (والتثاؤب) ولوخارجها ذكره مسكين لانه من الشيطان
والانبياء محفوظون منه ❊ دخى نمازده اسنه مك مكروهدر مسكين خارج
صلاتده دخى كراهتى ذكر ايلدى شيطاندن اولديغندن انبيا عليهم الصلاة
والسلام بوندن محفوظلردر اشبو تثاؤب برتنفسدر كه كندودن بخاراتى دفع
ايچون فم منفتح اولور سبب منشئى معده نك امتلاسى وبدنك ثقلتيدر ظهورنده
ممكن اولورسه كظم ورد ايتملى مقتدر اولمزسه الني ويايكنى اغزنه وضع ايدر
ومجربا تدندركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اصلا اسنه دى

ديو تذكر ايلسه دفع اولور ❊ (وتغميض عينيه) للنهى الا لكمال الخشوع ❊
دخى نمازده كوزلرينى يومق مكروه قلندى عبدالله بن عباس رضى الله تعالى
عنهمانك رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن روايت بيورديغى اى امت
واصحابم سزلردن بريكز نمازه قائم اولدقده كوزينى تغميض ايتمسون يعنى يوممسون
مضمون حديث شريفنده اولان نهى ايچون ظاهر اولان كراهتك تحريمى اولمسيدر
سجده محلنه نظر سنتنى تركى موجب اولديغنه بناءً لكن كمال خشوع ايچون
اولورسه تغميضده كراهت اولمز ❊ (وقيام الامام فى المحراب لا سجوده فيه)
وقدماه خارجه لان العبرة للقدم (مطلقا) وان لم يشتبه حال الامام ان علل
بالتشبه وان بالاشتباه ولا اشتباه فلا اشتباه فى نفى الكراهة ❊ دخى امامك درون
محرابده قيامى مكروه قلندى محرابه سجده ايدوب واياقلرى خارج محرابده
اولورسه مطلقا كه امامت حالى جماعته مشتبه اولسون ويا اولمسون كراهت
اولمز اعتبار قدمه اولديغندن حتى بركسه فلانك دارينه دخول ايتم ديو يمين
ايلسه اياقلرينى وضع ايله حانث اولور هرنقدر بدنى خارجده اولورسه ده
اكر كراهت تشبه باهل الكتابله تعليل اولوب امامك حالى مشتبه اولمز ايسه يوق
اشتباهله تعليل اولنديغنه كوره اشتباه اولمزسه كراهتك نفينده شبهه يوقدر
❊ (وانفراد الامام على الدكان) للنهى وقدر الارتفاع بذراع ولابأس بمادونه
وقيل مايقع به الامتياز وهو الاوجه ذكره الكمال وغيره ❊ دخى امامك دكان
اوزرينه منفردا وناسك خلفنده قيامى مكروه قلندى حقنده نهى وارد
اولديغندن واهل كتابه تشبه ده وار وارتفاعك مقدارى بر ارشون قدر اولملى
اكسك اولورسه لابأسدر بعضيلر امامك اولديغى محلك ارتفاعى كندوسى ايله
امتياز واقع اوله جق قدردر ديديلر وزيانه وجه اولانده بو قولدر كمال وغيرى فقها
بو مضمونى ذكر ايلديلر وظاهر روايتده بو مضموندر بر خصوصده روايت مختلف
اولدقده ظاهر روايتله عمل اولنور ❊ (و كره عكسه) فى الاصح ❊
صورت مشروحه نك عكسيكه امام محل منخفضده يعنى الچقده قوم مرتفع موضعده
اولمق قول اصحده مكروه قلندى بونده امامى تحقير شائبه سى اولديغندن
اصحك مقابلى امام طحاوينك وقاضيخانك وعامهٔ مشايخك ذاهب اولدقلرى
عدم كراهت قوليدر بونده تشبه اولمديغندن ❊ وهذا كله (عند عدم العذر
كجمعة وعيد فلو قاموا على الرفوف و الامام على الارض او فى المحراب لضيق
المكان لم يكره كما لو كان معه بعض القوم فى الاصح وبه جرت العادة فى جوامع
المسلمين ❊ اشبو صورتين مشروحتينده كراهتك ثبوتى جمعه وعيد كبى
جماعتك كثرتندن ناشى امام ويا جماعت محل مرتفعده واخر اسفلده قائم اولمغى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ایجاب ایدر عذر اولمزسه واکر قوم مثلا تحتنده و امام ارضده ویا محرابده
اولسه‌لر مکان ضیق اولدیغندن کراهت اولمز نته کم امامك اولدیغی محلده
امامله برابر قومك بعضیسی اولدقده قول اصحده کراهت اولمدیغی کبی اشبو
امام ایله برابر بعض قوم بولنوب واخرغیر محلنده اولمق ایله مسلمین جامعلرنده
عادت جاریه اولدی ﴿ ومن العذر ارادة التعلیم او التبلیغ کما بسط فی البحر
وقدمنا کراهة القیام فی صف خلف صف فیه فرجة للنهی ﴾ امامك
محل مرتفعده قیامی اعذارندندر تعلیم ویا صوتنی تبلیغ اراده سی ویاخود
مبلغك صفه دخول ایتمیوب منفردا محل مرتفعده قیامنه ده عذر اولسه
اولور نته کم بحرده تفصیل اولندی ☼ شارح دیرکه کندوده فرجه اولان
صفك خلفنده‌کی صفده قیامك کراهتنك بیانتی ما سبقده تقدیم ایلدك
نهیه بناً ﴿ وکذا القیام منفردا وان لم یجد فرجة بل یجذب احدا من الصف
ذکره ابن الکمال لکن قالوا فی زماننا ترکه اولی فلذا قال فی البحر یکره وحده
الا اذا لم یجد فرجة ﴾ بنه بویلجه مؤتمك منفردا قیامی مکروه قیلندی لکن تبلیغ
ایچون اولورسه کراهت اولمز نته کم ما سبقده مرور ایلدی اکر صفده
فرجه بولنمزسه صفدن برکسه‌یی کیرو جذب ایدر بونی ابن کمال ذکر ایلدی
لکن فقها بیوردیلرکه فی زماننا جهلك کثرتنه بناً نمازك فساد نه مؤدی
اولمسی احتمالندن ترکی اولیدر بنا برین بحرده یالکز قیام مکروهدر لکن فرجه
بولنمزسه مکروه اولمز دیدی جذبه تصدی ایتمدی ﴿ (ولبس ثوب فیه تماثیل)
ذی روح ﴾ دخی کندوده ذی روح صورتی اولان ثوبی کیمك مکروه قیلندی
نماز قیلسون ویا قیلسون حامل صنمه مشابه اولدیغندن امام نوونك کلامندن
ظاهر اولان حیوان صورتی اولان تصویرك حرمتنه اجماعدر وکبائردندر
وصحیحنده ذکر اولنان ناسك یوم قیامتده عذاب یوندن اشدی مصورلردر
کندولره تعجیزا خلق ایتدیککز شیئه حیات ویرك دینیلور حدیث شریف
مضمونیله حقلرنده وعید شدید صادر اولمشدر مطلقا صنعتی حرامدر کرك
تحقیر اولنان شیده وکرك غیری شیده الله عظیم الشانك خلقنه مشابهت واردر
ثوبده ویابساطده ویا درهم ویا دینار واوانی وجدرانده هرنه ده اولورسه
اولسون خلاصده ذکر اولندیکه غیرك بیتنده صورت کورن کمسه‌یه ازاله سی
جائز بلکه واجبدر تماثیل تمثالك جمعیدر صورت حیوان معناسنه صورت عامدر
ذی روح صورتنك غیری تصویر جائزدر صلیب هرنه قدر صورت دکل
ایسه‌ده کندویه متوجها نماز مکروهدر تشبه اولدیغندن ﴿ (وان یکون
فوق رأسه او بین یدیه او بحذائه) یمنة او یسرة او محل سجوده (تمثال)

ولوفى وسادة منصوبة لا مفروشة ﴾ دخی مصلینك باشنك فوقنده ویاقدامنده
ویا یمنة ویا یسرة حذاسنده ویا سجده محلنده تمثال اولمق مکروه قیلندی
هرنقدر وساده منصوبه ده اولورسه ده مفروشه ده کراهت یوقدر
اهانت اولدیغندن حدیث سابق هرنقدر عام ایسه‌ده ابن حبانك صحیحنده
ذکر ایتدیکی جبریل امین علیه السلام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن
حجرهٔ سعادته دخوله استیذان ایلدکده دخول ایله دیو رخصت بیورلدقده
نه کیفیتله دخول ایده‌یم بیت شریفده صورت وار اکر بیتده البته صورت
اوله جق اولوب مجبور اولنورسه باشنی قطع ایله ویاخود وساده ویابساط ایله
مضمون حدیث شریفیله تخصیص اولنمشدر ومنزلده صورت قلمق مکروهدر
کندوده کلب ویا صورت اولان بیته ملك کیرمز حدیث شریفنه بناً
﴿ (واختلف فیما اذا کان) التمثال (خلفه والاظهر الکراهة و) لا یکره (لو کانت
تحت قدمیه) او محل جلوسه لانها مهانة (او فی یده) عبارة الشمنی بدنه لانها
مستورة بثیابه ﴾ تمثال ارقه طرفنده اولمقده اختلاف اولندی اظهر اولان
کراهتدر ☼ امام محمد رحمه الله جامع صغیرنده کراهتله تصریح ایلدی
وجامع صغیر امام مشار الیهك اخر تألیفیدر انده انجق حال کندونك اوزرینه
مستقر اولان قول ذکر اولنور صورت ایاقلرینك التنده ویا جلوسی محلنده
اولسه کراهت اولمز تحقیر محلی اولدیغندن متنك بعد الفروع لا قول آتیسی
بونده لا یکره تقدیرینه آیدر اولی اولان اسقاطیدر متن مستغنی اولدیغندن
ویاخود یدنده اولسه ینه کراهت اولمز شمنینك عبارهسی بدنه در یعنی بدننده
اولسه دیمك اولور ثوبیله مستور اولدیغندن ﴿ (او علی خاتمه) بنقش غیر
مستبین قال فی البحر ومفاده کراهة المستبین لا المستتر بکیس او صرة او ثوب
اخر واقره المصنف ﴾ ویاخود صورت نقش غیر مستبانله خاتمی اوزره اولورسه
ینه کراهت یوقدر ابو هریره رضی الله تعالی عنهك خاتمنده ایکی ذبابه
صورتی اولدیغنه بناً ودانیال پیغمبر علیه الصلاة والسلامك خاتمی حضرت
عمر رضی الله تعالی عنهك خلافتلری زماننده بولندقده فصنده برارکك
وبردیشی ارسلان صورتلریله وبینلرنده برصبی لحس ایدوب یلار اولدیغندن اشبو
نقش غریبی کورد کده حضرت عمر رضی الله تعالی عنه متغیر اولوب
کوزلرنده یاش نمایان اولدی وخاتمی ابو موسی الاشعری رضی الله تعالی عنهه
ویردی ☼ سبب تغیرینك اصلی بو که بخت النصرك غلبه واستیلاسی زماننده
کندویه بعض خبرویردیلرسنك وقتنده برولد تولد ایدر که سنی قتل ایدر
بناً علیه تتبع ایدوب تولد ایدن صبیانی قتل ایدردی ☼ وقتا که دانیال

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

عليه السلام ولادت بيوررلدقلرنده والده لرى كندولرنى بر مشيستانه القا ايلديلر
قتل خوفندن الله عظيم الشان كندوبى حفظ ايدر بر اسد وارضاع ايدر
بر ديشى ارسلان مؤكل قيلدى كندوبى لحس ايدرلر ايدى مشار اليه عليه السلام
الله ذو الجلال والكمالك كندولرك اوزرينه اولان منت ونعمتلرينى حفظ
ايچون خاتم مشروحى اتخاذ بيوررديلر ＊ بحرك مفادى صورتلى اولان نسنه
ظاهر ومستبان اولورسه كراهت اولوب يوق بر كيسه وياطوربه ويا ثوب
آخر ايله مستتر اولورسه كراهت اولماميدر ومصنف دخى اشبو مضمونى اقرار ايلدى
＊ (او كانت صغيرة) لا تتبين تفاصيل اعضائها للناظر قائما وهى على الارض
ذكره الحلبى ＊ ياخود صورت ارض اوزره ايكن قائما ناظره اعضالرينك
تفاصيلى تبين ايتميه جك مرتبه جدا صغيره اولورسه بنه كراهت اولمز زيرا
بودرجه صغاره تعبد اولنمديغندن كندو ايچون وثن حكمى اولمز بو مضمونى
حلبى ذكر ايتدى ＊ (او مقطوعة الرأس او الوجه) او ممحوة عضو
لا تعيش بدونه (او لغير ذى روح لا) يكره لانها لا تعبد وخبر جبريل مخصوص
بغير المهانه كما بسطه ابن الكمال ＊ ياخود باشى ويا وجهى قطع اولنمش وياخود
روح صاحبى اولميان شجر مثللو شيئه متوجها نمازده كراهت يوقدر زيرا
اشبو مار الذكر اشياء مشروحه لره عبادت اولنماز ياخود كندوسز تعيش
اولنميان عضوى محو اولنان صورتده كراهت اولمز بو تقديرجه ميت صورتى
كبى اولديغندن باشنى بر شيله صبغ ويا بر خيطله خياطه ويا قيرمق وغسلله ازاله
قطع كبيدر اما كوزلرينى وقاشلرينى ازاله يه اعتبار يوقدر ＊ جبرائيل
عليه السلامك خبريكه امام مسلمك جامعنده اخراج ايتديكى ام المؤمنين حضرت
عايشه رضى الله تعالى عنها وعن ابويهادن روايت اولنان جبرائيل عليه السلام
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه وعد بيورديكه فلان ساعتده سكا كلورم
وقتا كه اول ساعت كلدى جبرائيل عليه السلام كلمدى رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلمك مبارك اللرنده بر عصا وار ايدى عصايى القا ايلدى وبيورديكه
الله ذو الجلال ورسولى وعدينه خلف ايتمز بعده اطرافنه التفات بيوردى
سريرنك تحتنده بر كلب يوريسى كوردى وبيورديكه يا عايشه بونه در ونه وقتده
بو مجلسه دخول ايلدى يمين بيورديكه والله بلمم معلوم دكلدر اخراجيله امر
بيورديلر اخراج اولندقده جبريل امين عليه السلام تشريف ايتدى ورسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم بيورديلركه بزه وعد بيورديكز كه فلان ساعتده
كلورم ديو منتظر اولدق كلمديكز جواب بيورديلركه سعادت خانه كزده بولنان
كلب بزه مانع اولدى بزلر كندوده كلب ويا صورت اولان محله دخول ايتمه يز

اشبو خبر مهانت وحقارت محللرينك غيرى يه مخصوصدرنته كم ابن كمال ذكر ايلدى
＊ واختلف المحدثون فى امتناع ملائكة الرحمة بما على النقدين فنفاه عياض واثبته
النووى ＊ محدثين كرام رحمة الله عليهم اجمعين رحمت ملكلرينك نقدين اوزره اولان
صورتدن امتناعلرنده يعنى اول محله عدم دخوللرنده اختلاف ايتديلر قاضى
عياض امتناعى نفى ايلدى وامام نووى اثبات ايلدى ＊ امتناع حقنده وارد اولان
حديث منيرى قاضى عياض سائر ملائكه يه خاصدر ديو تأويل ايلدى اما حفظه ملكلرى
بنى آدمدن انجق جماع وخلاده مفارقت ايدر بخارى شرحنده مسطوردر
بلكه كراما كاتبين دخى بويلجه در (تتمه) نور الايضاح صاحبى نجاست قربنده
كزنمنك ونمازك كراهتنى زياده ايلدى دخى كندويه ميل واشتها اولنان طعام
حضورنده نماز مكروهدر ＊ (و) كره تنزيها (عد الاى والسور والتسبيح
باليد فى الصلاة مطلقا) ولو نفلا اما خارجها فلا يكره كعده بقلبه او بغمزه
انامله وعليه يحمل ما جاء من صلاة التسبيح ＊ دخى نمازده ايت كريمه لرى وسوره لرى
وتسبيحلرى اليله صايمق مطلقا كه فرضده ويا نافله تنزيها مكروه قلندى اما خارج
صلاتده مزبورلرى يديله عدده كراهت يوقدر نمازده مثلا قلبيله وياخود انامله
غمز ايله عدده كراهت اولمديغى كبى وصلاة تسبيحده اولان عد بونك اوزرينه
محمولدر اما مثلا جامعه كلان جماعتى وياغيرى نسنه صايمق مكروهدر اسانله عدا اتفاقا
مفسددر ＊ بحر ＊ فرع لا بأس باتخاذ المسبحة لغير رياء كما بسط فى البحر ＊
ريا سز تسبيح اتخاذنده بأس يوقدر زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
بر عورتك اولديغى محله تشريف بيورديلركه اوغرنده بر آز خرما چكردكى وياخود
خورده واوفق طاشلر ايله عدايدرك تسبيح ايدر سعادتله بيورديلركه سكا بوندن
ايسر وافضلى ايله خبر ويره يمى كندولرى اندن نهى ايتدى بلكه اندن ايسر
وافضله ارشاد بيورديلر اكر مكروه اولايدى بيان بيوررلر ايدى ＊ ابو السعود
＊ (لا) يكره (قتل حية او عقرب) ان خاف الاذى اذ الامر للاباحة لانه منفعة
لنا فالاولى ترك الحية البيضاء لخوف الاذى (مطلقا) ولو بعمل كثير على الاظهر
لكن صحح الحلبى الفساد ＊ ضررلرندن خوف ايدرسه مصلينك حيه وياعقربى
مطلقا كه عمل كثير ايله اولسون ويا اولمسون قول اظهر اوزره قتلنده
كراهت يوقدر صحيحينده وارد اولان اقتلوا الاسودين فى الصلاة الحية والعقرب
حديث شريفنه مبنى يعنى سزلر نمازده اسودينى يعنى يلان ايله عقربى قتل ايديكز
اذى خوفى اولمز ايسه مكروهدر مزبورلرك قتللرى حقنده امر وارد اولدقدن
صكره نيچون قتللرى مستحب اولمدى ديو سؤال اولنورسه ＊ جواب زيرا
امر اباحت ايچوندر بزلرك منفعتى ايچون اولديغندن اما پره وكهله امام اعظمه كوره

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ارضه دفن اولنور قتلی مکروهدر امام محمد بنم عندمده احب اولان قتلیدر دیدی
قنغیسنی ایتسه بأس یوقدر امام مشارالیهك دفنی اختیاراتمسی ظن ایدرمکه قاتلك
بدینه ویاثوبینه دم اصابتندن احتراز ایچوندر هرنقدر معفو ایسه ده
لکن اشبو کهله امثالی شیلرده دفن ویاقتل اگر مصلی یه تعرض واذاسی
اولورسه یوق اولمز ایسه قتل دکل اخذ مکروهدر لکن اشبو دفن وقتل
مشروحلر خارج مسجدده در اما داخل مسجدده اکر تعرض واذاسی
اولورسه قتلنده بأس یوقدر دفن طریقیله مسجده طرح اولنماز بوکا کوره
دفن مسجدك غیری یه نظرا اولور ☼ نهر ☼ پس قتل حیه بزم منفعتمز ایچون
اولدیسه قتلنده اذی وضرر وخوف اولان یرده اولی اولان قتلی ترکدر حیهٔ
بیضا کبی جن نوعندن اولوب وحقنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
(ایاکم والحیة البیضاء) بیوردقلرندن بلکه اولی اولان قتل حیه‌دن مطلقا اجتنابدر
جنی اولوب بر ضررلرینه دوچار اولمق خوفندن بلکه کوردکده (خل سبیل المسلمین
ومر) دیر مرور ایدرسه ترك ایدر زیرا جن طائفه سنك بعض ضررلری مشاهده
اولنور لکن قهستانیده تأویلات شرحندن نقلا ذکر اولندیغنه طائفهٔ جن
انسدن اضعفدر حتی برکسه‌یی اتلافه ومالنی سلبه وطعام وشرابنی افساده
مقتدر اوله‌مزلر لکن ابراهیم حلبی اشبو قتل صورتنده نمازك فسادنی تصحیح
ایلدی وجامع صغیر شارحلرینك اکثری ومبسوط شیخ الاسلام روایتی
فساد قولی اوزره‌لردر وکمال حق اولان فساددر دیدی لکن نمازده قتلنه
مباشرتله اثم اولمز ☼ بحر ☼ (و) لایکره (صلاة الی ظهر قاعد) اوقائم ولو (یتحدث)
الا اذا خیف الغلط بحدیثه ☼ مصلینك حذاسنده قاعد ویاقائمك ارقه‌سنه
متوجها نمازده کراهت یوقدر هرنقدر مزبور قاعد ایله قائملر تحدث
ایدرلرسه‌ده یعنی متحدثلره دخی کراهت یوقدر حتی شارح نقل ایتدیکه
اصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعیندن بعضیلر نماز قیلارلرایدی
وبعضیلر ذکر ایدرلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نهی بیورمزلر
ایدی ☼ بحر ☼ حدیثدن مراد ذکر جهریه عامدر (تنبیه) حدیث
شریفده ذکر جهرینك طلبنی ایجاب ایدن شی کلدی (مثلا وان ذکرنی
فی ملاء ذکرته فی ملاء خیر منه) کبی یعنی الله جلیل الشان بیورورکه اکر عبد بنی برجماعتده
ذکر ایدرسه بن اول عبدی اول جماعتدن خیرلو جماعتده ذکر ایده‌رم دیمك
پس ملاءده ذکر انجق جهرده اولور واسرارك طلبنی اقتضا ایدن حدیثده وارد در
بینلرنده توفیق اشخاصك واحوالك اختلافنه مبنیدر تلاوت قرآنده اولدیغی کبی
شول برمحلده که ریا ویاخود مصلینه ویانائمینه اذی احتمالی اولورسه اخفا

افضلدر خیر الذکر الخفی حدیث شریفی دخی بوکا محمولدر یوق ریا واذادن
خالی اولورسه افضل اولان جهردر عملا اکثر اولوب وفائده‌سنك سامعینه
تجاوزینه وذاکرك قلبنی ایقاظ ایتدیکنه بناء تاتارخانیه‌نك ذکرده رفع صوت
حرامدر دیدیکی جهر مضره محمولدر بزازیه‌ده مسجدده ذکردن منع اولنمز
(ومن اظلم ممن منع مساجد الله ان یذکر فیها اسمه) نظم مجیدندن احتراز
ایچون دیدی ☼ ابو السعود ☼ لکن متحدثلرك حدیثلرندن مصلی یه غلط خوفی
اولورسه تحدث مکروهدر ☼ (و) لاالی (مصحف اوسیف مطلقا اوشمع اوسراج)
اونار توقد لان المجوس انما تعبد الجمر لاالنار الموقدة. قنیة ☼ دخی مصحفه
متوجها نمازده کراهت یوقدر زیرا تقدیمی تعظیمدر وتعظیم دخی برعبادتدر
تخفیف کفر اولدیغی کبی پس عبادت عبادت اخرایه منضم اولمش اولور یاخود
سیفه متوجها نماز مکروه اولمدی زیرا سیف سلاحدر سلاحه توجهده
کراهت یوقدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قبحا تله عنزه که حربه تعبیر
اولنان مزراقدن صغیر سلاحه متوجها نمازی ادا بیوردیلر مطلقا که مرقوملر
مصلینك قدامنده موضوع ویامعلق اولسونلر شمع فتحتینله در میمك سکونی
لغت مولده در بین الناس استعمال اولنان اضعف لغتیندر مومه دینور که کیجه‌لر
شمعدانده یانار علی قول خاصة بال مومینه دینور یعنی دخی شمعه وسراجکه
چراغ وقندیل امثالی نسنه‌یه ویاندیریلان ناره متوجها نماز مکروه دکلدر زیرا
مجوس علولی آتشه عبادت ایتمز بلکه جمراته که قوره عبادت ایدرلر ☼ قنیة ☼
اشبو علت ماسبقك اوچنه‌ده علتدر ☼ (اوعلی بساط فیه تماثیل ان لم
یسجد علیها) لمامر ☼ ویاخود کندوده صورتلر اولان یایغی اوزره نماز
مکروه اولمدی اکر آنك اوزرینه سجده ایتمز ایسه ماسبقده مرور ایدن
مهاناته بناء ☼ فروع یکره اشتمال الصماء والاعتجار والتلثم والتنخم وکل عمل
قلیل بلاعذر کتعرض لقملة قبل الاذی ☼ اشتمال الصماء برآدم جامه‌سنی اللری ایله
بله طشرده قیلمامق بتون بدنی احاطه ایده‌رك بورنمك معناسنه کانه الّنی اخراج
ایده‌جك بر منفذ بولنمدیغندن صخرهٔ صما کبی اولدی یعنی هیئت مشروحه
اوزره ثوبله اکتسا اولنه‌رق نماز مکروه قیلندی ظن ایده‌رمکه کراهت تحریمیدر
زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سعادتله بیوردیلرکه سزلردن بریکزك
ایکی ثوبی اولورسه انلرده قیلسون انجق بر ثوبی اولورسه انی ازار ایدنسون
یهود طائفه‌سنك مشتمل اولوب صارینوب وبورندیکی کبی هیئت مرقومه
اوزره مشتمل اولمسون بوکا کوره نهی طائفهٔ یهوده تشبه‌دن احتراز ایچون اولور
دخی اعتجارکه صار یعنی باشك اطرافنه دولیوب دپه‌سنی اچیق قومق مکروه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قیلندی بونك حقنده نهی واردر وکراهت تحریمیدر ولو الجیه اهل کتابه تشبه
اله تعلیل ایلدی بلکه خارج صلاتده دخی مکروهدر دخی تلثمکه اغزی
وبورنی یشمق مثلا و نسنه ایله اورتوب ستر ایتمك نمازده تحریما مکروه
قیلندی مجوسك آتشه عبادتلری حاللرنده فعللرینه مشابه اولدیغندن دخی
تنحمکه درونden ویاانفدن نخامه القاسی مکروهدر اکرحروفسز اولورسه
واکر حروف ظاهر اولورسه مفسددر لکن ضروری اولورسه او کسورك کبیدر
دخی هر بر عمل قلیل مثلا بر اذاسی اولمقسزین قله یه یعنی کهله یه تعرض مکروهدر
امابعدالاذی ضرری یوقدر نته کم ماسبقده مرورایلدی ﴿و ترك کل سنة او مستحب
وحمل الطفل﴾ دخی هر برسنتی ویامستحبی ترك مکروهدر مثلا سجده یه ایتزکن
بلاعذر دزلرندن اقدم اللرینی یره وضع وقائم اولورکن اللرندن مقدم رکبه لرینی
بلاعذر رفع ورکوعده باشنی یوقارو رفع ویااشاغی تنکیس وتسمیه وتأمینی
جهر واللرنی قیامده ویارکوعده وسائر ارکانده بلاعذر محللرینه وضع ایتمه مك
کبی ورکوع وسجود تسبیحلرینی بالکلیه ترك ویاقدر مسنوندن تنقیص وانتقالاتده
مشروع اولان اذکاری انتقالاتك تمامندنصکره کتورمسی کبی اشبو صورت
اخیره ده ایکی خلل وار بری محلندن ترك وبری محلك غیریده اتیاندر خلاصهٔ
کلام اکر سنت مؤکدهٔ قویه اولورسه ترکی تحریما مکروهدر
واجبی ترك کبی یوق غیرمؤکده اولورسه ترکی تنزیها مکروهدر
امثلهٔ مشروحه ده اولدیغی کبی دخی نمازده طفلی کتورمك مکروهدر
﴿وماورد نسخ بحدیث ان فی الصلاة لشغلا﴾ رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك امامة بنت زینبی قائم اولدقده حمل بیوررلرایدی وساجد اولدقده
وضع ایدرلرایدی وارد اولان حدیث شریفی ان فی الصلاة لشغلا حدیث منیفیله
نسخ اولندی یعنی تحقیقا نمازده مشغوللق وار که سائر شیئه شغله آبیدر ☼
﴿ویباح قطعها لنحو قتل حیة وندابة وفور قدر وضیاع ماقیمته درهم
له اولغیره﴾ قتل حیه ودابه نك اورکوب قاچوب کتمسی وقزغانده اولان شیئك
قاینیوب بعضینك تلفی احتمالی وقیمتی بردرهم مقداری نسنه نك ضایع اولسی
خوفندن نمازی قطع مباحدر اشیاء مذکوره مصلینك کندونك اولسون
ویاغیرینك اولسون ودرهمدن دون اولسه دخی ینه بویله در وبرکافر مصلیدن
کندویه عرض اسلام طلب ایلسه ینه نمازی قطع مباحدر ﴿ویستحب
لمدافعة الاخبثین وللخروج من الخلاف ان لم یخف فوت وقت اوجماعة﴾
دخی اخبثین مدافعه سندن واختلافدن خروج ایچون وقتك خروجندن
ویاجماعتك فوتندن خوف ایتمزسه نمازی قطع مستحبدر سراجده ذکر اولندیکه

درهم مقداری نجاستله نماز اجماعا مکروهدر درهمدن اقل اولوب ونمازه
شروع اولنمش اولورسه اکر وقتده وسعت اولورسه افضل اولان نمازی قطع
ونجاستی ازاله ونمازی استقبالدر جماعت هرنقدر فوت اولورسه ده یوق
آخروقت اولورسه قطع ایتمز ﴿ویجب لاغاثة ملهوف وغریق وحریق﴾ مضطر
وناچار دادخواه مظلومه وصویه غرق اولان وآتشه یانان کمسه لره اغاثه واعانه ایچون
نمازی قطع واجب بلکه فرضدر اکرمقتدر ایسه کرك استغاثه اولنسون ویااولنمسون
☼شرنبلالی☼ واعمی نك قویویه وقوعی خوفی دخی ینه بویله در ﴿لالنداء احدابویه
بلااستغاثة الافی النفل فان علم انه یصلی لابأس ان لایجیبه وان لم یعلم اجابه﴾ بلااستغاثه
احد ابوینك ندالری ایچون نمازی قطع واجب دکلدر لکن نافله ده اجابت
واجبدر وابویندن مراد اصولدر هرنقدر عالی اولورلر ایسه ده بس استغاثه
صورتنده احدین ولدك نمازقیلدیغنی فهم ایدرسه ولدك عدم اجابتنده بأس یوقدر
معلوملری اولمز ایسه اجابت ایدر ﴿(ویکره) تحریما (استقبال القبلة بالفرج)
ولو (فی الخلاء) بالمدیث التغوط (وکذااستدبارها) فی الاصح﴾ دخی تحریما مکروه
قیلندی فرجله که یعنی قبل طرفیله نسادن ورجالدن قبله یه استقبال هرنقدر
بیت خلاده دخی اولورسه ده واستدباری دخی ینه بویله در قول اصحده بعضیلر
استدبارده کراهت یوقدر دیدیلر کراهتك ثبوتی رسول اکرم ونبی افخم صلی الله
تعالی علیه وسلمك کتب سته ده اخراج اولنان (اذا اتیتم الغائط فلا تستقبلوا
القبلة ولاتستدبروها ولکن شرقوا اوغربوا) حدیث لازم الامتثاللریله در شمسه
وقمره وریحه استقبال ینه بویله در برکسه ناسیا جهة مزبوره لره توجه ایتسه
تذکر ایتدکده کندو انحراف ایدوب دونمك مندوب بلکه واجبدر ممکن
اولدقجه بعضیلر ذیلیکه اتکی ارض اوزره ساقط اولورسه استقبال عد اولنماز
دیدیلر یوق ذیلی رفع اولنور ایسه کراهت اولور بعضا ضرورت وقتنده
بوقول تقلید اولنسه اولور ﴿(کما کره) لبالغ (امساك صبی) لیبول (نحوها او)
کما کره (مدرجلیه فی نوم اوغیره الیها) ای عمدا لانه اساءة ادب قاله منلا باکیر﴾
مرقوملره کراهتك اولدیغی صبی یی قبله جانبنه بول ویاتغوط ایچون طوتان بالغه اولدیغی
کبی وصبی مذکر اولورسه حریر ویاذهب ویافضه الباسی ینه بویله تحریما مکروهدر
وشمس وقمر وریحه صبی یی توجیه ینه بویله در دخی عمدا قبله جانبنه نوم ویاغیری حالده
ایاقلرینی اوزاتمه ده مکروه اولدیغی کبی زیرا مدمزبور سوء ادبدر که
مرجعی کراهت تنزیهیه در بومضمونی منلا باکیر دیدی ﴿(اوالی مصحف اوشیء
من الکتب الشرعیة الاان یکون علی موضع مرتفع عن المحاذاة) فلا یکره
قاله الکمال﴾ یاخود مصحفه ویاکتب شرعیه دن برشیئه ایاغنی اوزاتمقده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كراهت كبی لكن محاذاتدن مرتفع موضعده اولورسه كراهت اولمز اشبو
مضمونی كمال ديدی ظاهری ارتفاع هرنقدرقليل اولورسه‌ده ❊ (و) كما كره
(غلق باب المسجد) الالخوف علی متاعه به يفتی ❊ دخی مسجدك قپوسنی
قپامق مكروه اولديغی كبی لكن متاعنك ضياعی خوفی اولورسه غلق اولنور
انجق بوقول ايله فتوی ويريلور عبادتدن منعه مشابهت اولديغندن كراهت
اولدی ❊ (و) كره تحريما) الوطئ فوقه والبول والتغوط) لانه مسجد الی عنان
السماء ❊ دخی مسجدك فوقنده وطئ و بول وتغوط تحريما مكروه قيلندی زيرا
مسجدك مافوقی سمايه ناظر اولان كسه‌يه سمادن ظاهر ومرئی اولان
محله‌قدر مسجددر عنان عينك كسريله‌در درون مسجدده افعال مزبوره‌نك
كراهتی اولويتله‌در كراهتله حكم حقدر زيرا ولا تباشروهن
آيت كريمه سنده حرمت اعتكاف ايچون اولمغله ومسجد ايچون اولمغه محتملدر
پس آيت كريمه ظنيه اولدی انجق كندو ايله كراهت ثابت اولور ❊
حرمت اولمز ومسجدك عمودينه و يا ديوارنه اياغك چامورنی وپسلكنی سلمك
مكروهدر وقاذوراتدن مسجد صيانت اولنور ومسجده توكرك القاسی مكروهدر
وحصيرك فوقنه وتحتنه توكورلمز (ان المسجد ليزوی من النخامة كما ينزوی
الجلد من النار) حديث شريفنه بناً يعنی تحقيق مسجد نخامه‌دن تبعد ايدر
دری آتشدن تبعد وتنفر ايتديكی كبی مسجدك انزواسی حقيقة‌در ياخود ملائكه‌نك
انزواسی مراددر مصلی نخامه‌يی يكيله وياثوبيله اخذايدر يوم قيامتده
نخامهٔ مشروحه‌نك رايحه‌سی مسك كبی اولديغی مرويدر القاء
نخامه‌يه مضطر اولورسه حصيرك مافوقی ماتحتندن ضررينه‌دن اقلدر ❊
مسجددن اولمديغنه بناً حصير اولمزسه ترابه دفن ايدر زيرا دفن نخامه‌نك
كفارتيدرنته‌كم حديث شريفده وارددر نخامه‌يی يوزنده ترك اولنمز
❊ (واتخاذه طريقا بغير عذر) وصرح فی القنية بفسقه باعتياده ❊ دخی
مسجدی بغير عذر طريق اتخاذی مكروه درقنيه‌ده اتخاذی عادت ايدن كسه‌نك
فسقيله تصريح اولندی پس بركره ايله كراهت ثابت اولمز مسجددن مرور ايدن
يولو ياری ايتدكده نادم اولسه بعضيلر ديديلركه دخول ايتديكی مكاندن خروج ايدر
بعضيلر نادم اولديغی محلده نماز قيلار بعده مخيردرلرسه كيرو عودت ايدر
وياخود تجاوز ايدر بعضيلر محدث ايسه دخول ايتديكی محلدن كرو خروج ايدر ديديلر
❊ نهر ❊ اما مسجدك بعضی طريق ايتمكه مضطر اولنورسه جائزدر اندن جنب
وحائض وكافر مرور ايدر دابه مرور ايتمز نته‌كم قريبا وقف بحثنده كلور اعتكاف
نيتيله فسقدن خلاص اولور هرنقدر مكث واقامت ايتمز ايسه‌ده ❊ شرنبلالی ❊

❊ (وادخال نجاسة فيه) وعليه (فلا يجوز الاستصباح بدهن نجس فيه) ولا تطيينه
بنجس ❊ دخی مسجد ايچنه واوزرينه نجاست ادخالی مكروه قلندی هرنقدر
مسجده اصابت ايتمز ايسه‌ده بناً عليه مسجدده دهن نجسله استصباح ايدوب
قنديل امثالی نسنه ايقادی جائز وروا اولمدی دخی مسجدی نجسله تطيين
جائز اولمدی هرنقدر چاموره خلط اولنان صو پاك اولورسه‌ده اماطينله مادن
قنغيسی پاك اولورسه انی اعتبار ايدن كسه‌نك قولنه كوره تطيينده بأس يوقدر
❊ بحر ❊ (ولا البول) والفصد (فيه ولو فی اناء) ❊ دخی مسجدده بول وفصد
هرنقدر برقاب ايچنه اولورسه‌ده جائز اولمدی ❊ (ويحرم ادخال صبيان ومجانين
حيث غلب تنجيسهم والا فيكره) ❊ مسجدی تنجيسلری ظن غالب اولدقده
چوجقلری وديوانه‌لری مسجد ايچنه ادخال حرامدر يوق ظن غالب اولمزسه
مكروهدر) جنبوا مساجدكم صبيانكم ومجانينكم وبيعكم وشراءكم ورفع اصواتكم
وسل سيوفكم واقامة حدودكم وجمروها فی الجمع واجعلوا علی ابوابها المطاهر)
حديث شريفلرينه بناً مسجدده اخراج ريحده اختلاف اولندی ماسبقده
مرورايتديكی اصح اولان منعيدر ❊ وينبغی لداخله تعاهد نعله وخفه
وصلاته فيهما افضل ❊ ومسجده دخول ايدن كسه ايچون نعلنه وخفنه محافظه
لايقدرو پاك اولورلرسه كندولر ايله نماز افضلدر ❊ (لا) يكره ماذكر (فوق بيت)
جعل (فيه مسجد) بل ولا فيه لانه ليس بمسجد شرعا ❊ غلقدنبرو ذكر اولنان
مكروهات كندوده مسجد قلنان بيتك مافوقنده‌كی طاقنده اولمادی بلكه
كندولرده دخی اولمدی شرعا مسجد اولمديغندن بحرده مسطوردركه اره
وعورته كندی منزلنده نماز ايچون برخالی محل اتخاذی مستحبدر وبونكله
رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم دخی امر بيورمشلردر ❊ (و) اما
(المتخذ لصلاة جنازة اوعيد) فهو (مسجد فی حق جواز الاقتداء) وان انفصل
الصفوف رفقا بالناس (لافی حق غيره) به يفتی نهاية ❊ اما جنازه و بيرام نمازلری
ايچون اتخاذ اولنان مثلا جبانه تعبير اولنان محل اقتدا حقنده مسجددر
هرنقدر صفلر منفصل اولورلرسه‌ده ناسه رفق ايچون غيرشی حقنده مسجد كبی
دكلدر انجق بوقولله فتوی ويرلور و بوقولك مقابلی تاج الشريعه‌نك مصلای
عيدك مسجد كبی اولمسی قوليدر زيرا علی وجه الاعلان اعظم جموع ايچون
كندوده جماعتله نماز اقامتی ايچون حاضرلنمشدر شوقدر واركه دوابك ضياعی
خوفی اولورسه جبانه‌يه ادخالی جائزدر وقت ضرورتده مسجده دخی ادخال
دوابده رخصت واردر ❊ (فحل دخوله لجنب وحائض) كفناء مسجد
ورباط ومدرسة ومساجد حياض واسواق لاقوارع ❊ پس محل مشروحه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

جنبك وحائضك دخولى جائز وحلال اولدى مسجدك فناسى ورباطك ومدرسه
وحوضلرك وچارشولر مسجدلرينك يعنى حوضلرك اطرافنده نماز اداسى ايچون
بنا اولنان سكى ومصطبه‌لر كبى اقتدا حقنده اما يول اوزره اولان نمازكاهلر
رباط وماعطف عليه كبى دكلدر بلكه مسجد حكمنده‌در فناكسا وزننده خانه‌نك
اطرافنده اولان آچق حولى‌يه دينور ﴿ ولا بأس بنقشه خلا محرابه ﴾ فانه يكره
لانه يلهى المصلى ويكره التكلف بدقائق النقوش ونحوها خصوصا فى جدار القبلة
قاله الحلبى وفى حظر المجتبى وقيل يكره فى المحراب دون السقف والمؤخر انتهى وظاهره
ان المراد بالمحراب جدار القبلة فليحفظ ﴿ بجص وماء ذهب ﴾ لو ﴿ بماله ﴾ الحلال
﴿ لا من مال الوقف ﴾ فانه حرام ﴿ مال وقفدن اولميه‌رق نقاشك كندى حلال
مالندن اولورسه مسجدك محرابيكه قبله جانبنده اولان ديوارك ماعداسنى
كرجله والتون صويله نقشنده بأس يوقدر تركى اولى‌در ﴿ ان من اشراط
الساعة تزيين المساجد ﴾ حديث شريفنه مبنى يعنى مسجدلرى زينتلمك قيامت
علامتلرندن برعلامتدر لكن بحرك تصريحى اصلا كراهت اولمادقدر اما محراب طرفنى
نقش تحريما مكروهدر نماز قيلانلرى مشغول قيلديغنه بناأ نقوش غريبه وعجيبه ايله
تكلف مكروهدر باخصوص قبله جانبنده‌كى جدارده بومضمونى حلبى بيوردى
مصنفك لابأس ديديكى عدم تكلف صورتنده اولور مجتبانك حظرنده ذكر
اولنديكه بعضيلر محرابده مكروهدر سقفله مؤخر طرفنده دكلدر ديديلر ظاهر
تعليللرندن مستبان اولان محرابدن مراد قبله جانبنده بلكه يمين ويسارده بولنان
ديوارلردر زيرا اشغال بونلرده دخى اولور حفظ اولنسون وقفك مالندن نقش
حرامدر ﴿ وضمن متوليه لوفعل ﴾ النقش اوالبياض الا اذا خيف طمع الظلمة
فلابأس به كافى والا اذا كان لاحكام البناء اوالواقف فعل مثله لقولهم انه يعمر
الوقف كما كان وتمامه فى البحر ﴿ متولى مزبور نقشى وياباياضى ايشلسه
ضامن اولور مال وقفى تضييع ايتديكى ايچون الا صرف اولنمديغى صورتده مال
وقفه ظلمه‌نك طمعلرى خوفى اولورسه نقشده بأس يوقدر ظاهر اولان بونده
مراد طرفين مساوى اولان جوازدر يوقسه خلاف اولى دكلدر واكر نقش
وتبييض بنانك محكم ومتين اولمسى ايچون اولورسه وياخود نفس واقف
كندوسى اومثللو نقش ايتديسه ضمان لازم كلمز فقهاى كرام متولى كما كان وقفى
تعمير ايدر بيوردقلرينه بناأ اشبو بحثك تمامى بحرده مصرحدر مراد داخل
مسجددر صاحب نهايه‌نك تزيينده ناسى اعتكافه ونمازه انتظار ايچون مسجدده
جلوسه ترغيب وار قولنه بناأ بوكاكوره خارج مسجدى تزيين مكروهدر
مال وقفدن اصلا جائز دكل باخصوص ارباب وظائفه اضرار قصد اولنورسه

﴿ فروع افضل المساجد مكة ثم المدينة ثم القدس ثم قباء ثم الاقدم ثم
الاعظم ثم الاقرب ﴿ مسجدلرك افضلى يعنى ثواب يوننندن اكثر اولانى مكهٔ مكرمه كرمها
الله تعالى‌نك مسجديدر مكه وماعطف عليه حذف مضاف اعتبارى ايله‌در مسجد مكه
تقديرنده‌در بعده مدينهٔ منوره نورها الله تعالينك بعده قدس شريفك
بعده مد وقصر ايله منصرف وغير منصرف اوله‌رق قافك ضميله قبانك
بعده زياده قديم اولان بعده پك عظيم اولان بعده اقرب اولان لكن ابعد
اولانده كثرت خطوات اولديغندن چوق حسناتى موجبدر ﴿ ومسجد استاذه لدرسه
اولسماع الاخبار افضل اتفاقا ﴿ درس وياستماع اخبار ايچون استاذنك مسجدى
مزبور مساجد ثلثه‌كه اقدم واعظم واقرب اولان مسجدلردن اتفاقا افضلدر سماع
وصلوات فضيلتلرنى جمع ايتديكنه بناأ ﴿ ومسجد حيه افضل من الجامع ﴿
مصلى‌نك محله‌سى مسجدى جامع كبيردن افضلدر وعند البعض مصلينك كثرتنه بناأ
ثواب دخى چوق اولديغى ايچون جامع كبير افضلدر ﴿ والصحيح ان ما الحق
بمسجد المدينة ملحق به فى الفضيلة نعم تحرى الاول اولى وهو مائة فى مائة ذراع
ذكره منلا على فى شرح لباب المناسك ﴿ دخى صحيح اولان وقت سعادتده مسجد
اولان محل مباركه الحاق اولنان موضع فضيلتده مسجد مدينه‌يه ملحقدر
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك ﴿ لومد مسجدى هذا الى صنعاء لكان مسجدى ﴾
حديث شريفلرينه بناأ لكن ماسبقده مرور ايتديكه اصح اولان امام نوو ينك
ثوابك وقت سعادتده اولان مسجده اختصاصى قوليدر حديث شريفده اشارت
اولديغندن بلى زمان سعادتده اولان موضع اولى تحرى ايدوب انده نماز اداسنى اختيار
ايتمك اوليدر اول موضع اول مائة فى مائة ذراع دركه يعنى طولا يوز وعرضا يوز
ارشون محل مبارك ديمكدر بومضمونى منلا على لباب المناسك شرحنده ذكر ايلدى
﴿ ويحرم فيه السؤال ويكره الاعطاء وقيل ان تخطى ﴿ دخى مسجدده سؤال
حرامدر وسائله اعطا مكروهدر بعضيلر سائل ناسك رقابنى تخطى ايدوب
ديه‌لرسه مكروهدر يوقسه مكروه دكلدر ديديلر مختار اولان قولده بودر حتى
حضرت امام على كرم الله وجهه العالى نمازده برخاتمنى تصدق بيوردى الله ذوالجلال
كندولرنى ايت كريمه‌سنده ﴿ ويؤتون الزكوة وهم راكعون ﴾ مقول جليلى ايله مدح بيوردى
﴿ وانشاد ضالة اوشعر الامافيه ذكر ورفع صوت بذكر الا للمتفقه ﴿
دخى مسجد ايچنده برضايع اولان نسنه‌يى ارايوب صورمق مكروهدر رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمك اصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم
اجمعينه سزلر مسجدده برضاله صوروب سؤال ايدن كمسه‌يى كوردكده
كندويه ﴿ لاردها الله تعالى عليك ﴾ ديكز بيوردقلرينه بناأ يعنى الله تعالى سكا ضاله‌كى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

رد ایتمسون دیك ویاخود مسجد ده شعر اوقومق حرامدر لکن کندوده
ذکرالله ووعظ اولان شعر دکل زیرا رسوالله صلی الله تعالی علیه وسلمك حضور
سعادتلرنده مسجد ده شعر تلاوت اولنور ایدی. وحضرت حسان رضی الله تعالی عنهه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انشاد شعر ایله امر بیورر لر ایدی ❊ علی القاری ❊
دخی مسجد ده ذکر ایله رفع صوت حرامدر لکن متفقه ومدرس
امثالنه دکل ❊ والوضوء الافیما اعد لذلك ❊ دخی مسجد ده ابدست وجنابتك
غیری ایچون غسل حرامدر لکن آنك ایچون حاضرلنان محلده جائزدر ❊ وغرس
الاشجار الالنفع کتقلیل نزوتکون للمسجد ❊ دخی مسجد ده اغاج غرس ایتمك
مکروهدر کنیسایه مشابه اولدیغندن لکن یردن ترشح ایدن بعض صویك نم
وباشلغنی تقلیل کبی نفع ایچون اشجار غرسنده کراهت یوقدر واغاج ومیوه سی
مسجدك اولور ❊ واکل ونوم الالمعتکف وغریب ❊ ومسجد ده اکل طعام واویخو
مکروهدر لکن معتکف وغریبه دکلدر عبادت ایچون بنا قیلندیغندن قضا
وتدریس وفتوی ایچون قعودده بأس یوقدر ❊ ودخول آکل نحو ثوم ویمنع منه ❊
دخی صرمساق مثلو صوغان وطورپ وپورهسه اکل ایدن کمسهنك دخولی
مکروه قیلندی ومسجددن منع اولنور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اشبو
شجرهدن اکل ایدن بزم مسجدمزه البته قریب اولمسون قول شریفلرینه بناً
منع کراهتك تحریمی اولماسنه دلالت ایدر ❊ وکذا کل موذ ولو بلسانه وکل عقد
الالمعتکف بشرطه ❊ دخی بر موذینك بویلجه مسجده دخولی مکروهدر
هرنقدر آزاری لسانلهده اولورسه مثلا غیبت ونمیمه کبی اذیت ویرن شیلر مثلا
اغز قوقوسی وقولتق ودر قوقولری کبی دخی هر برعقد مسجد ده مکروهدر
لکن معتکفه اول عقده نفسی وعیالی ایچون محتاج اولوب وسلعهیعنی مناع مسجده
احضار اولنمامق شرطلری موجود اولورسه کراهت اولمز ❊ والکلام المباح
وقیده فی الظهیریة بان یجلس لاجله لکن فی النهر الاطلاق اوجه ❊ دخی
مسجده مباح دنیا کلامی مکروهدر ظهیریه صاحبی کلام ایچون جلوسله تقیید
ایتدی بوکا کوره عبادت ایچون جلوس ایتسهده بعده تکلم ایتسه کراهت اولمز
مسجد ده صنعت واجرتله کتابت مکروهدر اجرتسز کراهت یوقدر صبیانه
مسجد ده قرآن تعلیمی کتابت کبیدر اجرتله اولورسه کراهت واردر لکن صاحب
نهر زیاده وجیه اولان اطلاقدر دیدی بونده حرج اولدیغندن ماعدا منقوله مخالفدر
❊ وتخصیص مکان لنفسه ولیس له ازعاج غیره منه ولومدرسا ❊ دخی
مسجد ده نفسی ایچون مکان تخصیص ایتمك مکروهدر کندو ایچون غیری اول
محلدن قالدیرمق یوقدر هرنقدر مدرس دخی اولورسه ❊ واذا ضاق

فللمصلی ازعاج القاعد ولومشتغلا بقراءة اودرس بل ولاهل المحلة منع من لیس
منهم عن الصلاة فیه ❊ مسجد نماز قیلان کمسهلره ضیق اولسه مصلی قاعد اولان
کمسهلری لطفله قالدیرر عناد ایدرلرسه ازعاج ایدر هرنقدر قاعد قرائته ویادرسه
مشغول ایسهده بلکه اهل محله ایچون محلهدن اولمیان کمسهلری مسجدلرنده نمازدن
منع واردر ظاهر عبارهلرندن فهم اولنان هرنقدر مسجد ضیق اولمز ایسهده
لکن ابتدای مسئلهیه ربط اولنسهده اولور یعنی منع حین مضایقهده اولور دیمك
❊ ولهم نصب متول وجعل المسجدین واحدا وعکسه لصلاة لالدرس اوذکر ❊
واهل محله ایچون مسجدك امورنی رؤیت ایدر متولی نصبی واردر ونماز ایچون ایکی
مسجدی بربری ایکی قیلمق واردر درس ویاذکر ایچون دکل ❊ فی المسجد
عظة وقرأن فاستماع العظة اولی ❊ مسجدده بر محلده وعظ وبرآخر موضعده
قرأن تلاوت اولنسه وعظی استماع اولیدر وعظدن متعظ اولوب قرآندن
برشی فهم ایتهمسی احتمالندن ❊ ولاینبغی الکتابة علی جدرانه ❊ مسجدك
دیوارلرینه یازی یازمق لایق دکلدر کتابتك ساقط اولوب دپهلنمسی خوفندن
❊ ولابأس برمی عش خفاش وحمام لتنقیته ❊ ومسجدی تنقیه وتطهیر
ایچون یارسه وکوکرجین یوهسنی رمیدهه بأس یوقدر (اقروا الطیر علی مکناتها)
حدیث شریفی مسجدك غیری یه خاص اولور مسجدلرده تنقیه مطلوب اولدیغندن

❊ (باب الوتر والنوافل) ❊

وترواوك فتحی وکسریله شفعك ضدیدر نوافل نافلهنك جمعیدر نفل لغتده
زیاده معناسنه وشریعتده بزلرك لهمزه اولوب علیهمزه اولمیهرق مشروعه
اولان عبادت زائدهدر ❊ کل سنة نافلة ولاعکس ❊ هر برسنت نافلهدر
بوکا نظرا سنت نوافلده داخل اولدی سنت ایچون بشقه باب ویافصل
وضعنه حاجت اولمدی قضیهٔ مشروحهنك عکس لغویکه عکس کلیسی
یوقدر یعنی هر برنفل سنت دکلدر مثلا ضحی ویا اشراق کبی بروقتله تعیین
اولنمیان نوافل کبی ❊ (هو فرض عملا وواجب اعتقادا وسنة ثبوتا) بهذاوفقوا
بین الروایات ❊ وترعملا فرض واعتقادا واجبدر که یعنی مکلفه وجوبنی اعتقاد
واجبدر وثبوتا سنتدرکه یعنی ثبوتی سنت جهتندن معلوم اولدی هرنقدر
سنت وجوبنه دلالت ایدرسهده ابوداودك مرفوعا روایت بیوردیغی
(الوتر حق فمن لم یوتر فلیس منی قاله ثلاثا) دخی مسلمك روایت بیوردیغی (اوتروا
قبل ان تصبحوا) حدیث واجب الامتثاللرینه بناً امر وجوب ایچوندر فقها

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

روایتلری اشبو جمعله توفیق ایتدیلر ✻ وعلیه (فلایکفر) بضم فسکون ای لاینسب الی الکفر (جاحده) ✻ اشبو جمع اوزره وياخود فرض عملی اولوب اعتقادی اولمدیغنه بناً وتری انکار ایدن کفره نسبت اولنماز یکفر ضم وعقبنده سکونله صیغهٔ مجهولدر ✻ (وتذکره فی الفجر مفسدله کعکسه) بشرطه خلافاً لهما (و) لکنه (یقضی) ولایصح قاعداً ولا راکباً اتفاقاً ✻ وفرض عملی اولدیغندن صلات فجرده وتری تذکر فساد موقوفله فجری مفسددر ضیق وقت ونسیان وفوائتك التی اولمامسی شرطلرینه ملابس اولان عکسی کبی صباح نمازنی تذکری شروط مشروحه که عدم ضیق وقت وعدم نسیان وعدم صیرورت سته ایله وتری فساده ویردیکی کبی اما مین ایچون اختلاف واردر کندولرك عندلرنده وتر سنت اولدیغندن فساد ایله حکم ایتمزلر و وتره نیت ایتمکسزین جائز اولمامده وهر بر رکعتنده قرائتك وجوبنده فقها اجماع ایتدیلر اشبو بحثك تمامی وتفصیلی ✻ بحر ایله نهرده در ✻ لکن قضا اولنور قاعداً وراکباً اتفاقاً صحیح اولمز ✻ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك (من نام عن وتر او نسیه فلیصله اذا ذکره) حدیث شریفنه بناً وروایت صحیحه اوزره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کیجه بیندیی اوزره بلاعذر نافله قیلاردی وتری ارض اوزره قیلاردی ✻ بحر ✻ (وهو ثلاث رکعات بتسلیمة) کالمغرب حتی او نسی القعود لایعود ولو عاد ینبغی الفساد کما سیجیئ ✻ وتراوچ رکعتدر بر سلامله اخشام نمازی کبی یعنی کندوده قعدهٔ اولی واجبدر وقعدهٔ اولیده صلوات دعالری تلاوت اولنماز واوچنجی رکعتده فاتحه یه قصر اولنمق دخی فهم اولندیغندن ولکنه یقرأ الی آخره استدراکیله دفع اولندی حتی مغرب کبی اولدیغندن قعودی اونتسه نمازی فساده کیدر فرض اولمیانشی ایچون فرضی بوزدیغنه بناً بعضیلر فساده کیتمز دیدیلر ✻ لکن اسائت ایتمش اولور سجدهٔ سهو ایدر واجبی تأخیر ایتدیکندن وتر نافله کبی اولیدی صورت مشروحه ده قیام ایتدیکی رکعتی سجده ایله قیدلمدقجه قعوده عودت ایدردی نافله نك هر ایکی رکعتی بر نماز اولدیغندن ✻ (و) لکنه (یقرأ فی کل رکعة منه فاتحة الکتاب وسورة) احتیاطاً ✻ لکن وتردن هر بر رکعتده فاتحة الکتاب ایله سوره که اوچ آیت مقداری قرائت ایدر احتیاطاً یعنی قعوده عدم عودتده فرضیت ووجوب طرفنه رعایتله وهر بر رکعتده فاتحه وضم سوره ایله سنیتی طرفنه مراعاتله احتیاط تمام اولدی احتیاطاً کالمغرب قولی ایله ولکنه قوانه تعلیل اولور ✻ والسنة السور الثلاث وزیادة المعوذتین لم یختر ها الجمهور ✻ وترده ضم سوره ایتمه ده سنت اولان اوچ سوره که اعلی وکافرون واخلاصدر صاحب بحر مواظبت

مکروهدر دیدی معوذتینك زیاد اولنمسنی جمهور اختیار ایتمدی ✻ (ویکبر قبل رکوع ثالثته رافعاً یدیه) کما مر ثم یعتمد وقیل کالداعی ✻ اوچنجی رکعتك رکوعندن اول اللرینی قولقلرینك مقابلینه دك رفع ایده رك تکبیر ایدر افتتاح تکبیرنده کی کبی نته کم ماسبقده فقعس صمعجده مرور ایتدی بعده اعتماد ایدرکه صاغنی صولی اوزره وضع ایدر قرائت حالنده ایتدیکی کبی اصح اولان بودر بعضیلر دعا ایدن کمسه کبی اللرینی رفع ایدر دیدیلر ✻ (وقنت فیه) ✻ قنوت دعا معناسنه یعنی وترده وجوباً دعا ایدر دعاء القنوتده اضافت بیانیه در وجوبه دلیل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بعض اصحابه تعلیم بیوردقلرنده اجعله فی وترك امر شریفلریدر یعنی اشبوسزه تعلیم بیوردیغم دعایی وتریکزده قلیکز دیمك ✻ ویسن الدعاء المشهور ✻ وترده مشهور اولان دعا که اللهم انا نستعینك ونستغفرك ونستهدیك ونؤمن بك ونتوب الیك ونتوکل علیك ونثنی علیك الخیر کله نشکرك ولا نکفرك ونخلع ونترك من یفجرك ✻ اللهم ایاك نعبد ولك نصلی ونسجد والیك نسعی ونحفد نرجو رحمتك ونخشی عذابك ان عذابك بالکفار ملحق در ✻ سنت قیلندی الفاظ مرقومه ده سینله تاطلب ایچوندر نؤمن بك رسوللکی جانب معنویکدن کتور دیکی شیلرده تصدیق ایدرز دیمك ونشکرك خضوع اوزره نعمتکی اعتراف ایدرز دیمك ولا نکفرك نعمتکی انکار ایتمیز ونترك من یفجرك سکا عاصی اولانی ترك ایدرز ماقبلنی عطف تفسیر نسعی نسرع معناسنه نحفد نخدم معناسنه نرجو نطمع ملحق لاحق معنالرینه در احسن اولان دعای مرقومه اللهم اهدنا فیمن هدیت وعافنا فیمن عافیت وتولنا فیمن تولیت وبارك لنا فیما اعطیت وقنا شر ما قضیت انك تقضی ولا یقضی علیك وانه لایذل من والیت ولایعز من عادیت تبارکت ربنا وتعالیت ضم اولنمقدر قنوت دعاسنده انجق ربنا اتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار ویاخود اوچ کره یارب ویاخود اللهم اغفرلی دیسه کفایت ایدر کرك دعایی تلاوته مقتدر اولسون وکرك اولمسون ✻ ابو السعود ✻ ویصلی علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم به یفتی ✻ دخی قنوتده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه صلات ایدر انجق بو قولله فتوی ویریلور حق اولان بودر امام نسائی اسناد حسنله روایت بیوردیلرکه قنوت حدیثنده وصلی الله علی النبی واردر دخی امام طبرانی حضرت علی کرم الله تعالی وجهه دن روایت بیوردیلرکه کل دعاء محجوب حتی یصلی علی محمد صلی الله تعالی علیه وسلم واقعاتده مسطوردرکه هر بر دعاده صلات اولمق مستحبدر اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد الی آخره بونك مقتضاسی قنوتده دخی اشبو

T.C.

صيغه ايله اولمق اولى در ☼ بحر ☼ حلبيده وصلى الله على سيدنا محمد النبى وآله وسلم
مرسومدر ﴾ وصح الجد بالكسر بمعنى الحق وملحق بمعنى لاحق ﴿ جد جيمك
كسريله حق معناسنده احاديث صحيحه ده الجد كلمه سنك ذكرى ثابت اولدى يعنى
حق اولان عذابك كفاره لاحقدر ديمك ملحق حانك كسرى وفتحيله لغتدر
كسرى افصحدر ﴾ ونحفد بدال مهمله بمعنى نسرع فان قرئ بذال معجمة فسدت خانية
كانه لانه كلمة مهملة ﴿ نحفد كلمه سى نونك فتحى وفانك كسريله دال مهمله ايله
سرعت معناسنه ذال معجمه ايله قرائت اولنسه نماز فساده كيدر خانيه ده
بويلجه مسطوردر شارح ديركه ظن ايدرمكه فساد ذال معجمه ايله كلمه مهمله
اولديغندن ﴾ (مخافتا على الاصح مطلقا) ولو اماما لحديث خير الدعاء
الخفى ﴿ مصلى وترده قول اصح اوزره مطلقا كرك امام اولسون وكرك
اولمسون مخافت اوله رق قنوت ايدر دعانك خيرليسى خفيدر حديث شريفنه
بناً ذخيره ده امام بين الجهر والمخافتة قرائت متوسطله قرائت ايدر ديدى ارقه سنده كى
مقتدى يه قرائت ممكن اولسون ايچون ﴾ (وصح الاقتداء فيه) ففى غيره اولى
ان لم يتحقق منه ما يفسدها فى اعتقاده فى الاصح كما بسطه فى البحر (بشافعى) مثلا
(لم يفصله بسلام) لا ان فصله (على الاصح) فيهما للاتحاد وان اختلف الاعتقاد ﴿
قول اصح اوزره وترده ايكى ركعتده سلامله فصل ايتمزسه مثلا شافعى يه
اقتدا صحيح اولدى وصفنده هرنقدر اختلاف وار ايسه ده اصل وتره نيت ايتمه ده
هر برلرى متحددر اختلاف يوقدر وجوب وسنيت اعتقادنده در اختلاف يوق
ايكيده سلامله فصل اولورسه قول اصح اوزره اقتدا صحيح اولمز بس وترك
غيرى اولان فرض ويا نافله ده نيت متحد اولديغندن اقتدانك صحتى اولويتله
ثابتدر وترده نيت مختلفدر قول اصحده مقتدينك اعتقادنده امامدن نمازى
فساده ويرد برشى تحقق ايتمزسه نتكم بحرده بسط وتفصيل اولندى اصحك
مقابلى مخالفه اقتدانك عدم جوازيدر زيرا عبد عهده دن انجق جزما ادا ايله
خروج ايدر مخالفه اقتداده جزم يوقدر مفسد احتمالندن بس شكله
عهده دن خروج اولمز ابو بكر الرازى هرنقدر سلامله فصل ايدرسه بيله
اقتدا صحيح اولور وبقيهٔ وترى امامله ادا ايدر كندونك اعتقادنده مجتهد فيه
اولديغندن امامى سلاميله خروج ايتمز ديدى ارشاد نام كتابده وترده شافعى يه اقتدا
جائز دكلدر ديدى زيرا مفترضك متنفله اقتداسى اولور لكن رازينك كلامنى
شارح ما سبقده فى اعتقاده فى الاصح قوليله رد ايلدى زيرا رازينك كلامى معتبر
اولان امامك رأيى اولمقدر بو ايسه ضعيفدر وارشادك كلامنى للاتحاد
وان اختلف الاعتقاد قوليله رد ايلدى بحرده حنفيه يه كوره وترك وجوبنى اعتقاد

(واجب)

واجب دكلدر ديدى ﴾ (و) لذا (ينوى الوتر لا الوتر الواجب كما فى العيدين)
للاختلاف ﴿ وترى اعتقادده اختلاف اولديغندن مصلى وتره نيت ايدر وتر
واجبه نيت ايتمز عيدينده اولديغى كبى اختلافه بناً ﴾ (ويأتى المأموم بقنوت
الوتر) ولو بشافعى يقنت بعد الركوع لانه مجتهد فيه ﴿ مقتدى وترك قنوتنى
قرائت ايدر هرنقدر اقتداسى ركوعدنصكره قنوت ايدر شافعى يه اولورسه ده
ركوعدنصكره كتورر امامله برابر سائر ادعيه لرى وثنا وتشهد وتسبيحات كبى
امامك حقنده نه مثللو واجب ايسه كندو حقنده دخى او يلجه واجبدر ومطلق
قنوتده امامه متابعت ايدر يوقسه امامك قرائت ايتديكنك عينى قرائت لازم
دكل مثلا شافعى اللهم اهدنا وحنفى اللهم انا نستعينك اوقور مأموم قنغيسنى
تلاوت ايتسه اولور بيرام تكبيرلرى كبى بو دخى مجتهد فيه در ☼ ﴾ (لا الفجر) لانه
منسوخ (بل يقف ساكتا على الاظهر) مرسلا يديه ﴿ فجرده قنوت ايتمز زيرا
فجرده قنوت منسوخدر انس بن مالك رضى الله تعالى عنه بيوررلركه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم صباح نمازنده ركوعدنصكره رعل وذكوان وعصيه نام
قبيله لره بددعا بيوررلر ايدى قرادن يتمش ويا سكسان قدر ذوات ذوى الاحترامى قتل
ايتدكلرينه بناً بعده كندولرينك اوزرلرينه غالب اولنوب اخذ انتقام
اولندقده ترك بيورديلر بس اشبو تركلرى نسخه دلالت ايدر بلكه مقتدئ
مرقوم قول اظهر اوزره اللرينى صالى ويره رك سكوتله واقف اولور زيرا
قيامده صاغى صول اوزرينه وضع كندوده ذكر مسنون اولان قيام طويلده
سنتدر اشبو بعد الركوع اولان ذكر عند الحنفيه مسنون دكلدر اشبو مسئلهٔ
مشعر وحه شافعى يه اقتدانك جوازينى اشعار ايلدى لكن اقتداى مرقوم اختلاف
محلرنده احتياطله مشروطدر مثلا امام مرقوم كندوده نجاست اولان قلتيندن
آبدست الممق كبى دخى ثوبنى ياش منيدن غسل وقوروسندن فرك ايتمك كبى
اكر جواز صلاته مانع ايسه وبين الفوائت ترتيبه رعايت كبى وربع رأسى مسح كبى
وقهقهه دن وفصددن توضى كبى وامام اقتدادن اقدم وقتيه يى ادا ايتمه مك كبى
خلاصهٔ كلام مقتدينك اعتقادندن امامدن نمازينى فساده ويرد برشى تحقق
ايتمه ملى زيرا اكثر علمانك ذاهب اولدقلرى قول صحيح اعتبار مقتدينك رأينه
اولمقدر هرنقدر بعضيلر عبرت امامك رأينه ديديلر ايسه ده هندوانى وبعض فقها
كبى بحرده مسطوردركه شافعى يه اقتدا اوچ قسمدر اولكى كندودن حنفيه
مذهبنه احتياط معلوم ومتيقن اولمقدر اشبو امامه اقتداده اصلا كراهت يوقدر
ايكنجى كندودن عدم احتياط معلوم اولمقدر بونده اصلا صحت يوقدر فتاواى
زاهديده مرسومدركه برشافعى المذهب اولان كمسه يى احتجام ايدر كورسه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بعد الاحتجام غائب اولسه اصح اولان شافعی یه مرقومده اقتدا صحیح اولمقدر جائزکه احتیاطا آبدست المش اوله کندولرینه حسن ظن اولی در اوچنجی امام مشار الیهك مراعات وعدم مراعاتندن برشی ظاهر اولمسا مقدر بونده کراهت واردر ومسئله شافعی یه اقتدایه خاص دکلدر مخالفینك قنغیسی اولسه بویله در ☼ ﴿(ولونسیه) ای القنوت (ثم تذکره فی الرکوع لایقنت فیه) لفوات محله ﴾ مصلی قنوتی اونتسه بعده رکوعده خاطرینه کلسه رکوعده قنوت ایتمز قنوتك محلی فوت اولدیغی ایچون زیرا قنوت انجق قیامده مشروع اولدی برجهتدن قیام وبرجهتدن قیام اولمیان رکوعده ادا اولنمز اما بیرام تکبیرلری محضا قیامه خاص دکلدر زیرا بیرام نمازینك ایکنجی رکعتنده رکوع تکبیری انحطاط وقتنده ادا اولنور واشبو رکوع تکبیری ایسه بیرام تکبیرلرندن محسوبدر بس بریسی بغیر عذر محضا قیامده اولمیه رق اداسی جائز اولدیسه باقیسنی بعذر قیامك غیریده ادا اولوتیله اولور ☼ بحر ﴿(ولایعود الی القیام) فی الاصح لان فیه رفض الفرض للواجب ﴾ ناسی مرقوم یعنی قنوتی اونوتان قول اصحده قیامه عودت ایتمز ☼ یعنی ذکر لازم واراده ملزومجه بعدالرفع قنوت ایتمز بس قیامه عدم عودت رکوعدنصکره عدم قنوتدن کنایه در اکر سؤال اولورسه که البته رکوعدن قیامه عودت اولنور جواب ممکنکه اول قومه در قیام دکلدر بو یلجه اصطلاح اولمشدر اصحك مقابلی عودت وقنوت ایدوب ورکوعی اعاده روایتیدر بعد الرفع من الرکوع تذکر ایدرسه اتفاقا قیامی اعاده ایتمز زیرا عودت مزبورده واجب ایچون فرضی ترك واردر بوایسه علی قول نمازی مبطلدر وعلی قول اسائه یی موجبدر حق اولان قول ثانیدر نته کم سجود السهو بابنده کلور ﴿(فان عاد الیه وقنت ولم یعد الرکوع لم تفسد صلاته) لکون رکوعه بعد قرآءة تامة (وسجد للسهو) قنت اولا لزواله عن محله ﴾ صورت مزبورده قنوتی اونوتان کمسه قیامه عودت ایلسه وقنوت ایتسه ورکوعی اعاده ایتمسه نمازی فساده کتمز رکوعی قرائت تامه دنصکره اولدیغنه بناءً وسهو ایچون سجده ایدر قنوت ایتسون ویا ایتمسون قنوت محلندن زائل اولدیغیچون ﴿(رکع الامام قبل فراغ المقتدی) من القنوت قطعه و(تابعه) ولو لم یقرأ منه شیئا ترکه ان خاف فوت الرکوع معه بخلاف التشهد لان المخالفة فیما هو من الارکان اوالشرائط مفسدة لافی غیرها درر ﴾ مقتدی قنوتدن فارغ اولمزدن مقدم امام رکوعه وارسه قنوتی قطع ایدر وامامه متابعت ایدر قنوت بر وقتله موقت وبرمقدار ایله معین اولمدیغندن قنوت دعاسنك بعضنی قرائتله واجب ادا اولنمش اولور مقتدی قنوتدن اصلا برشی قرائت ایتمسه مثلا یا سهوا ویا عمدا سکوت

ایتسه‌ده حتی امام رکوعه وارسه قنوتی ترك ایدر امامله برابر رکوعك فوتندن خوف ایدرسه زیرا ارکاندن وفرائضدن برشیده امامه مخالفت ایتمك نمازی مفسددر تشهد قنوتك خلافنده‌در یعنی امام مقتدی تشهددن فارغ اولمزدن اول سلام ویرسه ویاقیامه قالقسه مقتدی تشهدی اتمام ایدر بعده امامه متابعت ایدر زیرا تشهد اولده قیامده طول اولدیغندن استدراك ممکندر ثانیده امامك سلامندنصکره سلام ممکندر ارکان وشرائطك غیری اولان مثلا قنوتده مخالفت مفسد دکلدر درر ده بویلجه مسطوردر ﴿(قنت فی اولی الوتر او ثانیته سهوا لم یقنت فی ثالثته) اما لوشك انه فی ثانیته او ثالثته کرره مع القعود فی الاصح والفرق ان الساهی قنت علی انه موضع القنوت فلا یتکرر بخلاف الشاك ورجح الحلبی تکراره لهما ﴾ مصلی صلات وترك اولکی ویا ایکنجی رکعتنده سهوا قنوت ایتسه اوچنجیده قنوت ایتمز اما قنوتی ایکنجیده ویا اوچنجیده ایتدیکنده شك ایتسه قول اصحده قعود ایله برابر قنوتی تکرار ایدر مسئلتین مشروحتین بیننده فرق ساهی موضع قنوتده قنوت ایتدیکندن تکرار اولنماز شاك مزبورك خلافنده ملابسدر زیرا کندوده محل تعیین ایتمدی حلبی ایکیسنده‌ده تکراری ترجیح ایلدی ﴿ واما المسبوق فیقنت مع امامه فقط ویصیر مدرکا بادراك رکوع الثالثة ﴾ اما رمضان المبارکده صلات وترده بر ویا ایکی رکعتله مسبوق امامیله فقط قنوت ایدر قضاء مافاتده ثانیا قنوت ایتمز امامله برابر قنوتله مأمور اولدیغندن اول رکعت قنوتك محلی اولور بعده قنوت ایتسه تکرار اولور واوچنجی رکعتك رکوعنه ادراکله مدرك اولور اقوا اده نمازینك اولنی قضا ایتدیکندن قضا ایتدیکی رکعتلرده قنوت ایتمز واکر ایتسه محلنك غیریده قنوت ایتمش اولور ﴿(ولایقنت لغیره) الا النازلة فیقنت الامام فی الجهریة وقیل فی الکل ﴾ وترك غیریده قنوت اولنمز الا برمصیبت نزولنده امام جهریه‌ده وعند البعض کلیسنده قنوت ایدر ﴿ فائدة خمسة یتبع فیها الامام قنوت وقعود اول وتکبیر عید وسجدة تلاوت وسهو ﴾ بش شیده امامه اتباع اولنور یعنی امام انلری ایدرسه مقتدیده ایدر یوق امام ایتمزسه مؤتمده یعنی مقتدیده ایتمز بش شی قنوت وقعود اول و بیرام تکبیری وتلاوت ویا سهو ایچون اولان سجده‌لر ﴿ واربعة لا یتبع فیها زیادة تکبیر عید او جنازة ورکن وقیام الخامسة ﴾ درت شیده امامه اتباع اولنماز قرائت دخی اشبو دردك اوزرینه زیاده قیلنور اول درت بیرام تکبیرلرینی هر بر رکعتده امام مثلا مجتهد فیه اولان سکزك اوزرینه زیاده ایلسه وجنازه تکبیرینی دردك اوزرینه زیاده ورکنی وبشنجی یه قیامی زیاده ایلسه کندویه اتباع اولنمز ﴿ وثمانیة تفعل مطلقا الرفع لتحریمة والثناء وتکبیر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

انتقال وتسميع وتسبيح تشهد وسلام وتكبير تشريق ❊ سكزشی مطلقا یعنی
امام كرك اشلسون وكرك اشلمسون اشلنور افتتاح تكبیری ایچون اللى قالدرمق
وسبحانك اوقمق وهر بر انتقال تكبیرلری وتسمیع كه یعنی تحمید وركوع
وسجودده تسبیح وامام قعدهٔ اولیده قعود ایدرسه كندو ایله تشهد قرائت
ایتمك اما قعود ایتمزسه امامه متابعت ایدر نته كم ماسبقده مرور ایلدی وسلام
ویرمك اكر امام تكلم ایدوب ویا مسجددن خروج ایدرسه اما عمدا حدثلرسه
ویا قهقهه ایدرسه نمازلرنده جزء اخیر فساده كتدیكندن سلام ویرمز
وتكبیر تشریق ❊ (وسن) مؤكدا (اربع قبل الظهر و) اربع قبل (الجمعة و
اربع (بعدها بتسلیمة) فلو بتسلیمتین لم تنب عن السنة ولذا لو نذرها لایخرج
عنه بتسلیمتین وبعكسه یخرج ❊ برسلامله درت ركعت قبل الظهر ودرت ركعت
جمعه دن اول ودرت ركعت صكره مؤكده اوله رق سنت قلندی ظهری منفردا دخی
ادا ایتسه ترك اولنمز ❊ رسول الله صلى الله تعالى علیه وسلم سعادتله بیوردیلركه
بركسه قبل الظهر اولان درت ركعتی ترك ایلسه شفاعتمه نائل اولمز جمعه دنصكره
جمعه نك صحتنده شك اولان محلده نوبت آخر ظهر ادركت وقته
ولم اصله بعد دیه رك درت ركعت ادا ایدر ودردنده ده ضم سوره ایدر جمعه
صحیحه اولدیسه اوزرنده اولان قضایه صرف اولنور قضا یوقسه
نافله اولور بعده درت برروایكی براوله رق التی ركعت سنت
ادا اولنور سنت مشروحه لری ایكی سلامله ادا ایتسه سنت مقامنه قائم اولمز
سنت درت اوله رق وارد اولوب ودردی بردن اداده اولان مشقت ایكیشرده
اولان مشقتدن اكثر اولدیغندن بناءً علیه تسلیمهٔ واحده ایله درت ركعت نذر
ایدن كمسه تسلیمتینله ادا ایتسه عهدهٔ نذردن خروج ایتمز اما عكسیكه ایكی
سلامله درت ركعت نذر ایلسه ده برسلامله ادا ایتسه عهدهٔ نذردن خلاص اولور
❊ (وركعتان قبل الصبح وبعد الظهر والمغرب والعشاء) شرعت البعدیة
لجبر النقصان والقبلیة لقطع طمع الشیطان ❊ وایكی ركعت صباح نمازندن مقدم
وظهر ومغرب وعشادنصكره مسنون قیلندی وسنت اولمسی اكثر كتابدن على طریق
الحكم منقولدر بلكه فقها بعض احكام ذكر ایتدیلركه وجوبنه دلالت ایدر نته كم
شرحده كلور سنت مذكوره ده قل یا ایها الكافرون واخلاص سوره لری تلاوت
اولنور قهستانیده سورهٔ الم نشرح لك ایله سورهٔ فیل قرائتی عدونك كیدنی
دفعده مجربدر دیو تصریح اولندی وسنت مزبوره یی منزلنده واول وقتده
ویاخود مسجدك قپوسنده ویا مسجد شتویده اكر امام صیفیده ایسه ویا عكسیله
ادا ایدر بالضروره مسجدده ادا ایجاب ایدرسه مسجدك بر طرفنده ادا ایدر

جماعته مخالفتله درونِ صفده ادا اشد كراهتله مكروهدر صكره كی سنتلرك
عبدك بعض نقصانلرینی جبر واتمام ایچون مشروع اولمشدر زیرا عبدك هرنقدر
رتبه سی جلیله ایسه ده ینه تقصیردن خالی قالمز بعضیلر نوافلك كلیسی عبدك
فرائضدن ترك ایتدكلرینی جابردر دیدیلر زیرا خبرده وارددركه یوم قیامتده
عبد نمازلری اوزره محاسبه اولنور اكر نمازدن برشیئی ترك ایتمش ایسه جانب
معنویٔ رب العالمیندن خطاب عزت كلوركه نظر ایدك عبدمك نافله سنی
بولورمسز اكر بولنورسه فرائض اندن اكمال اولنور واولكی سنتلر شیطانك
فرائضی تركه اولان طمعنی قطع ایچوندر زیرا عبدك سنتی ادایه مسارعتنی
كوردكده فرضی تركندن قطع امید ایدر ❊ ❊ (ویستحب اربع قبل العصر
وقبل العشاء وبعدها بتسلیمة) وان شاء ركعتین وكذا بعد الظهر لحدیث الترمذی
من حافظ على اربع قبل الظهر واربع بعدها حرمه الله على النار ❊
عصردن وعشادن اول وعشادنصكره برسلامله درت ركعت مستحب قیلندی واكر
دیلرسه ایكی ركعت قیلارینه بو یلجه بعد الظهر سنتی درت قلمق مستحبدر امام ترمذینك
روایت ایلدیكی شول بركسه كه قبل الظهر درت وبعد الظهر درت ركعته
مداومت ایدر الله ذوالجلال كندوبی ناره حرام ایدر حدیث شریف مفادنه
بناءً یعنی الله عظیم الشان ذنوبنی عفو ومغفرت ایدر وخصملرینی ارضا ایله
كندوسی اصلا جهنمه داخل اولمز دیمك ویاخود عدم دخولندن مراد توفیق
باری ایله عقابه مستحق اولور ذنوبدن بری اولمسیدر ویا تأبیدك ویا نارده مدت
اقامتده نارك حرارت وشدتنك احساسنك حرمتیدر ظاهر اولان وان شاء ركعتین
سنن ثلاثه مرقومه یه راجعدر صاحب بحرك تخییرنه بناءً ❊ (وست بعد المغرب) لیكتب
من الاوابین (بتسلیمة (اوثنتین اوثلاث والاول ادوم واشق وهل تحسب المؤكدة
من المستحب ویؤدی الكل بتسلیمة واحدة اختار الكمال نعم ❊ اخشام نمازندنصكره
برویاایكی ویااوچ سلامله التی ركعت دخی مستحب قیلندی مصلی اوابیندن كتب
اولنمق ایچون اوابین اوابك جمعیدر مبالغه ایله توبه واستغفار ایله الله تعالى یه
رجوع ایدیجی معناسنه اولكیكه التیسنی برسلامله ادا عملا زیاده دواملیدر زیرا
التیسنه بردن نیت ایتدكده غالبا ادا ایدر غالبا ایله تقیید مجرد نیتله كلیسنی ادا
واجب اولمدیغندندر بلكه هر برشفعه شروع عله اول شفع لازم بالشروع اولور
وطولنه بناءً نفسه پك مشقتلودر ظهردن وعشادنصكره كی درتده واخشامدن
صكره كی التیده سنت مؤكده مستحبدن حساب اولنور وكلیسی برسلامله ادا اولنورمی
كمال الدین قدس سره احتساب اولنوب وبرسلامله ادا اولنمیی اختیار ایلدی ❊ (وحرر
اباحة ركعتین خفیفتین قبل المغرب واقره فی البحر والمصنف) واخشام نمازندن

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مقدم ایکی خفیفه رکعتك اباحه سنی محرر تحریر ایلدی وصاحب بحر ومصنف اقرار
ایلدی لکن اکثر علما انکار ایلدیلر * (و) السنن (آکدها سنة الفجر) اتفاقا
ثم الاربع قبل الظهر فی الاصح لحدیث من ترکها لم تنله شفاعتی ثم الکل سواء *
سنتلرك زیاده مؤکده اولانی اتفاقا صباحك سنتیدر جامع مسلمده اولان (رکعتا
الفجر خیر من الدنیا ومافیها) حدیث شریفنه بناً وابوهریره رضی الله تعالی
عنه بیوردیلرکه سزلر صباح نمازینك ایکی رکعت سنتنی ترك ایتمکز هرنقدر سزلری
خیل یعنی فرس طرد ایدوب قوشدوررسه ده وسنت مرقومه یی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم سفرده وحضرده صحتده وسقمده ترك بیورمدی وسنندن
وجوبنده اختلاف انجق بونده واقع اولدی سائرلرده اولمدی بوندنصکره آکد
قول اصحده ظهردن مقدم اولان درتدر (من ترکها لم تنله شفاعتی) حدیث
شریفنه بناً حدیث شریف ترکدن تنفیره مبنیدر یاخود درجاتك زیاده سی
ایچون اولان شفاعت خاصه مراددر یوقسه شفاعت عظمی جمیع مخلوقاته
شاملدر بعضیلر آکدیتده کلیسی برابردر دیدیلر بعضیلر صباحدنصکره
اخشامك بعده ظهرك صکره کی سنتیدر بعده یتسونك صکره کی سنتیدر
بعده قبل الظهر اولان سنتدر دیدیلر بوندنصکره سائر سنتلرك کلیسی
برابردر * (وقیل بوجوبها فلا تجوز صلاتها قاعدا) ولا راکبا اتفاقا
(بلاعذر علی الاصح) * بعضیلر فجرك سنتنك وجوبیله حکم ایتدیلر
بوکا کوره سنت مرقومه یی قول اصح اوزره بلاعذر قاعدا
وراکبا ادا اتفاقا جائز اولمز اصحك مقابلی هرنقدر عذرسز
اولورسه ده قاعدا ادا سنتك جوازیدر اتفاق لفظنك ذکری علی الاصح قولنه
معارضدر یوقسه اتفاقا راکوبه قید اولورسه تعارض زائل اولور شرنبلالی
قاعدا جوازك صحتنی نقل ایلدی * (ولا یجوز ترکها لعالم صار مرجعا فی الفتاوی
بخلاف باقی السنن) فله ترکها لحاجة الناس الی فتواه * دخی سنت مشروحه
فتوایه مرجع اولان عالم ایچون ترکی جائز اولمدی سائرسنن بونك خلافنده در ناسك کندونك
فتواسنه احتیاجی اولدیغندن ترکی جائزدر بلکه قاضی ومدرس دخی علت
مزبوره یه نظرا عالم مشار الیه کبیدر * (ویخشی الکفر علی منکرها
وتقضی) اذا فاتت معه بخلاف الباقی * وسنت مرقومه نك منکری اوزره کفر
قورقولور وجوبنه قول اولدیغندن واجبی انکار هرنقدر موجب کفر دکل
ایسه ده لکن خوف اولنور فرضه قریب اولدیغندن معه لفظی علی طریق التنازع
تقضی ایله فاتت فعللرینه متعلقدر * یعنی فجرك سنتی فرضیله برابر فوت
اولورسه برابر قضا اولنور فقط کندی قضا اولنمز سائر سنتلر فجرك

خلافنده ملابسدر اصلا قضا اولنمز * (ولو صلی رکعتین تطوعا مع ظن ان الفجر
لم یطلع فاذا هو طالع) اوصلی اربعا فوقع رکعتان بعد طلوعه (لا تجزیه عن رکعتیها
علی الاصح) تجنیس لان السنة ما واظب علیه الرسول بتحریمة مبتدأة * فجر طلوع
ایتمش ایکن طلوع ایتمدی ظنیله نافله ایکی رکعت نماز قیلسه ویاخود درت رکعت
قیلسه لکن ایکیسی قبل الطلوع وایکیسی بعد الطلوع واقع اولسه قول اصح اوزره فجرك
سنتنك مقامنده قائم اولمز تجنیس نام کتابده بویلجه مسطوردر زیرا سنت رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك تحریمهٔ مبتدأه مواظبت بیوردیغی شیدر اشبو تعلیل
مسئلهٔ ثانیه نکدر مسئلهٔ اولی سنت مرقومه نك وجوبی قولی اوزره مفرعدر
یعنی عدم اجزا وجوبنه مبنیدر لکن اصح اولان مسئلهٔ اولیده اجزادر
شارحك تجنیس اشارتنك مقتضاسی مسئلتینك ایکیسیده تجنیسده اولمقدر لکن
اویله دکلدر زیرا مسئلهٔ اولی خلاصه نکدر نتکم منح وبحر ونهر صاحبلری تصریح
ایتمشلردر وتجنیسده مسئلهٔ اولیده اجزا ایله مرسومدر * (وتکره الزیادة علی اربع
فی نفل النهار وعلی ثمان لیلا بتسلیمة) لانه لم یرد (والافضل فیهما الرباع بتسلیمة)
وقالا فی اللیل المثنی افضل قیل وبه یفتی * کوندز نافله سنده دردك اوزرینه وکیجه ده
سکزك اوزرینه برسلامله زیاده اتفاق روایتله مکروه قلندی زیرا اثرده وارد اولوب
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت اولنمدی اکرزیاده مکروه اولمیدی
جوازی بیان ایچون زیاده بیوررلر ایدی بوندن مستبان اولان کراهتك
تحریمی اولمسیدر کیجه ده وکوندزده افضل اولان برسلامله درت رکعتدر امامین
کیجه ده ایکیده برسلام افضلدر بیوردیلر انجق بوقولله فتوی ویریلور دینلدی
امام اعظم رضی الله عنهك درتده برسلام ویریلور قولنی مشایخ عظام ترجیح ایتدیلر
نفسه مشقت اکثر اولدیغندن انما اجرك علی قدر نصبك وارد اولمشدر واختلاف
مزبور تراویحله سنت مؤکده نك غیریده در ثمان کلمه سنك اصلی ثمانی ایدی تخفیف
ایچون یاساکن قیلنوب اجتماع ساکنین اولدی یاایله تنویندن یاحذف اولندی حاصل
کلام ثمانی کلمه سنك یاسی حالت رفعیله حالت جرنده تنوین ایله برابر ساقط اولور
نصب حالنده ثابت اولور جمع اولمدیغندن لکن جوار مجراسنه جاری اولور
بعض شعرده غیر منصرف اوله رق ورودی جمع توهمنه مبنیدر قاض کلمه سنك
اعرابیله معربدر یاحذف اولنده قده حرکات ظاهره ایله معرب اولور هذه ثمان
ومررت بثمان ورأیت ثمانا کبی (تنبیه) کیجه نمازی کوندز نمازندن افضلدر
(تتجافی جنوبهم عن المضاجع وفلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین) آیت کریمه لرینه
بناً ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشلرکه شول کمسه که
کیجه نمازنده قیامی تطویل ایتدی الله جلیل الشان یوم قیامتده کندودن اهوال

وشدائدى تخفيف بيور ر ❊ شرنبلالى ❊ (ولا يصلى على النبى صلى الله تعالى عليه وسلم
فى القعدة الاولى فى الاربع قبل الظهر والجمعة وبعدها) ولو صلى ناسيا فعليه
السهو وقيل لا شىٔ ❊ ظهردن وجمعه دن مقدم وجمعه دن صكره اولان
درت ركعتلى سنتلرده قعدهٔ اوليده صلوات دعاسى تلاوت اولنماز اكر ناسيا
صلات ايدرسه اوزرينه سجدهٔ سهو لازم اولور بعضيلر اولمز ديديلر شىٔ
بولمجه بيوردى ❊ (ولا يستفتح اذا قام الى الثالثة منها) لانها لتأكدها اشبهت
الفريضة ❊ وسنن مشروحه دن اوچنجى ركعته قائم اولدقده استفتاح ايتمز
يعنى سبحانك يى تلاوت ايتمز احكام ثلاثهٔ مرقومه نك ثبوتى سنن مزبوره نك
تأكدندن ناشى فرضه مشابه اولديغنه مبنيدر ❊ (وفى البواقى من ذوات
الاربع يصلى) على النبى صلى الله تعالى عليه وسلم (ويستفتح) ويتعوذ ولو نذرا
لان كل شفع صلاة) وقيل لا يأتى فى الكل وصححه فى القنية ❊ سائر درت
ركعتلى نمازلرده صلوات دعاسى تلاوت اولنور وتعوذ واستفتاح اولنور
هر نقدر نماز نذر اولورسه ده ينه نافله در فرضيت ويا وجوب عارضيدر وهر برشفع
بر نمازدر بعضيلر كليسنده صلوات واستفتاح اولنماز ديديلر وقنيه ده بو قولى تصحيح ايلدى
لكن ضعيف اولديغندن صيغهٔ تمريضله تصدير اولندى ❊ (وكثرة الركوع والسجود
احب من طول القيام) كما فى المجتبى ورجحه فى البحر لكن نظر فيه فى النهر من ثلاثة
اوجه ❊ ركوع وسجودك كثرتى عند الشارع قيامك طولندن محبوبدر رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمك (عليك بكثرة السجود واعن على نفسك بكثرة
السجود واقرب ما يكون العبد من ربه وهو ساجد) اقوال منيفه لرينه بناءً وسجده
غايت تواضع وعبوديت در نته كم مجتباده مذكوردر وصاحب بحر بو قولى ترجيح
ايلدى ويبورديكى كثرت ركعات طول قيامدن افضلدر زيرا قيام وركوع
وسجود وسيله اوله رق مشروع قيلندى نته كم فقها اشبو مضمونله صلات
مريضده تصريح بيورديلركه مريض قيامه قادر اولوب ركوع وسجوده
قادر اولمسه كندودن قيام ساقط اولور قيامه قدرتى وار ايكن اصل
مقصوددن عجزى اولديغندن وقرائتك اصل ركنيتنده اختلاف وار ايكن فقها
ركن زائددر ديو تصريح ايتديلر ركوع وسجود بونك خلافنه در ركنيتلرنده
واصالتلرنده اجماع واردر نته كم ماسبقده مرور ايلدى وايكى ركعتك
اوزرينه زائد اولان فرضده قيامك قرائتدن تخلفيله بس بو قولى ترجيح ايلدى
لكن نهرده اشبو ترجيحى اوچ جهتله رد ايلدى اولا جهت ترجيحده صاحب بحرك بيان
ايلديكى قيامك ركوع وسجوده وسيله اولمسندن افضل اولمامسنى تسليم ايتمم نيجه
جائز دكلدر قيامك طولنك افضليتى كندوده قرائتك كثرتنه بناءً اوله

وقرأن عظيم الشانك كليسنى قرائت ايتسه فرض اوله رق واقع اولور تسبيحات
انجق سنتدر ثانيا قرآنك ركن زائد اولمسندن ركوع وسجودك افضليتى
لازم كلديكى ينه مسلم دكلدر ❊ ثالثا قيامك فرضده قرائتدن تخلفى ما نحن
فيهمزدن دكلدر زيرا موضوع مسئله نافله ده در نافله ايسه كليسنده قرائت
واجبدر بحرك جهت ترجيحده ايراد ايتديكى اوچ دليلك كبرالرينى منعله
نهر رد ايلدى ❊ ونقل عن المعراج ان هذا قول محمد وان مذهب الامام افضلية
القيام وصححه فى البدائع قلت وهكذا رأيته بنسختى المجتبى معزيا لمحمد فقط فتنبه ❊
دخى صاحب نهرمز بورردنى تأييد ايچون اشبو بحرك ترجيح ايلديكى مصنفك كلامى
امام محمد قوليدر امام اعظم رحمه اللهك مذهبى قيامك افضليتيدر ديو معراجدن
نقل ايراد ايلدى وصاحب بدايعده امام اعظمك قولنى تصحيح ايلدى شارح
ديركه بنم مجتبى نسخه مده انجق امام محمده نسبت اولنه رق اشبو متنده ذكر اولنان
قولى كوردم سن متنبه اولكه امام اعظمك قولى تقديمه اليقدر امام ابى يوسف
مصلينك آناء ليلده اورادى اولورسه كثرت سجود افضلدر يوقسه
طول قيام افضلدر بيورديلر ❊ وهل طول قيام الاخرس افضل كالقارى
لم اره ❊ شارح ديركه اخرسك قارى كبى طول قيامى افضل ميدر بن بر محلى
كورمدم صاحب بحر ديركه ظاهر اولان ركوع وسجودينك كثرتينك افضليتيدر
زيرا قيامك افضليتى انجق قرائت ايچوندر بونده ايسه معدومدر بعض
هوامشده بو يولجه كوردم ❊ حلبى ❊ (ويسن تحية) رب (المسجد وهى ركعتان
واداء الفرض) اوغيره وكذا دخوله بنية فرض او اقتداء (ينوب عنها)
بلا نية ❊ مسجدك ربسى اولان ذات بيچونه تحيه مسنوندر تحيه ذات جليله
اولوب مسجده اولمديغنه تنبيها شارح رب مضافنى تقدير ايلدى وقت كراهتك
غيريده تحيه سنتدر ايكى ركعتدر فرضى ادا ويا خود فرضك غيرى مثلا سنتى
اداسنه بو يولجه داخلك منفرد ويا امام فرض نيتيله ويا اقتدا نيتيله دخولى
بلا نية تحيه مقامنده قائم اولور ❊ وتكفيه لكل يوم مرة ولا تسقط بالجلوس
عندنا بحر ❊ كندوده دخول تكرر ايدن هر بر كون ايچون بر كره تحيهٔ مسجد
كفايت ايدر كرك دخول اولده ايتسون وكرك اخيرده مخيردر مذهب حنفى
مسجد ده جلوسله ساقط اولمز زيرا تحيه مسجده تعظيم وحرمت ايچون
مسنوندر قنغى وقتده ادا ايدرسه مقصود حاصل اولور لكن افضل اولان
هر بر دخولده ادادر ❊ بحر ❊ قلت وفى الضياء عن القوت من لم يتمكن منها
لحدث اوغيره يقول ندبا كلمات التسبيح الاربع اربعا ❊ شارح ديركه ضياده
قوت نام كتابدن نقلا مسطوردركه بركمسه حدثدن ويا خود حدثك غيرى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

BELEDİYE KÜTÜPHANESİ

مثلا خوف ویا ازدحامدن ناشی تحیهٔ مسجد اداسنه مقتدر اولمسه مندوب
اوله‌رق درت تسبیح کلملریکه سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبردر
درت کره دیرکلماتک تسبیحه اضافتی کلك جزئه اضافتی قبیلندندر ﴿ولو تکلم
بین السنة والفرض لایسقطها ولکن ینقص ثوابها) وقیل تسقط (وکذا کل
عمل ینافی التحریمة علی الاصح) قنیة ﴾ کرك سنت قبلیه وکرك بعدیه
کندی ایله فرضك بیننده تکلم سنتی اسقاط ایتمز لکن ثوابنی تنقیص ایدر
بعضیلر اسقاط ایدر دیدیلر بوکا کوره اعاده سی لازم کلور قول اصح اوزره
هر بر تحریمه‌یه منافی اولان اکل وشرب وبیع امثالی شیلرینه بویلجه‌در ❊ قنیه
﴿وفی الخلاصة لو اشتغل ببیع اوشراء او اکل اعادها وبلقمة اوشربة لاتبطل﴾
خلاصه‌ده ذکر اولندیکه برکمسه فرضله سنتك بیننده بیعه ویاشرایه ویا اکله
مشغول اولسه سنتی اعاده ایدر عمل کثیر اولدیغندن بر لقمه ویا بر شربه ایله
باطل اولمز عمل قلیل اولدیغنه بناءً ﴿ولو جیء بطعام ان خاف ذهاب حلاوته
اوبعضها تناوله ثم سنن الا اذا خاف فوت الوقت ولو اخرها لآخر الوقت لاتکون
سنة وقیل تکون﴾ فرضی ادادنصکره طعام کتوریلوب حاضر اولسه
اکر طعامك لذتی کلا ویا بعضا زائل اولمسندن خوف ایدرسه اولا طعامی
تناول ایدر بعده سنتی ادا ایدر اولکی سنت دخی ینه بویلجه‌در لکن وقتك فوتی
خوفی اولورسه طعامی تناول ایتمز سنتی ادا ایدر سنتی آخر وقته دك تأخیر
ایتسه سنت اولمز بعضیلر اولور دیدیلر ﴿فروع الاسنار بسنة الفجر افضل وقیل
لا﴾ صباح نمازینك سنتنی وقت اسفار یعنی الاجه قارانلقده ادا افضلدر بعضیلر
دکلدر دیدیلر ﴿نذر السنن واتی بالمنذور فهو السنة وقیل لا﴾ برکمسه سنتی
نذر ایلسه منذوری ادا ایتسه سنتی ادا ایتمش اولور زیرا نذر کندوبی سنیتدن
اخراج ایتمز کورمزمسنکه برکمسه ظهرك سنتنه شروع ایتسه صکره قطع
ایلسه صکره ادا ایلسه سنت اولور غایتی قطعله وصف وجوب زائد اولور
بعضیلر سنت اولمز دیدیلر زیرا التزامله بشقه نماز اولدی سنت مقامنه قائم
اولمز ﴿اراد النوافل ینذرها ثم یصلیها وقیل لا﴾ نافله مراد ایدن کمسه اولا
نذر ایدر صکره ادا ایدر واجب ثوابنه نائل اولور ریادن ابعد اولدیغنه بناءً
بعضیلر نذر ایتمز دیدیلر نذر ایله عبادتده ثقلت وسآمت نفس حاصل اولدیغنه بناءً
﴿ترك السنن ان راها حقا اثم والا کفر﴾ برکمسه سنتی حق اعتقاد ایدرك ترك ایدرسه
آثم اولور یوقسه علی وجه الاستخفاف ترك ایدرسه کافر اولور ﴿والافضل
فی النفل غیر التراویح المنزل الالخوف شغل عنها والاصح افضلیة ماکان
اخشع واخلص﴾ تراویحك غیری نافله‌ده افضل اولان منزلده ادادر لکن برشیئه

شغله ترك خوفندن منزلده ادا اولنمز اصح اولان کندوده خشوع وخضوعك
وفرت وکثرتی اولوب وریا وسمعه‌دن خالص اولان محلك افضلیتیدر ﴿وندب
رکعتان بعد الوضوء) یعنی قبل الجفاف کما فی الشرنبلالیة عن المواهب﴾
وضوءدن وغسلدنصکره اعضا قورومزدن مقدم ایکی رکعت
نماز مندوبدرنته‌کم شرنبلالیه‌ده مواهب لدنیه‌دن نقلا ذکر اولندی
﴿(و) ندب (اربع فصاعدا فی الضحی) علی الصحیح من بعد الطلوع الی الزوال
ووقتها المختار بعد ربع النهار﴾ طلوع شمسدنصکره یعنی کندوده نافله
جائز اولان وقتدن صکره زوال وقتنه دکین ضحاده درت رکعت
وزیاده نماز مندوب قیلندی صلات ضحانك ثمراتندندرکه صلات لیل مقامنه
قائم اولور وغنا ورزقده برکاتی مورثدر ومستحب اولان اولکی رکعتده
والشمس وضحیها ایکنجیده والضحی قرائت اولنمقدر نته‌کم حدیث شریفده
وارد اولمشدر وافضل اولان وقتی ربع نهاردنصکره‌در ﴿وفی المنیة اقلها
رکعتان واکثرها اثنا عشر واوسطها ثمان وهو افضلها کما فی الذخائر الاشرفیة
لثبوته بفعله وقوله علیه السلام واما اکثرها فبقوله فقط﴾ منیه نام کتابده
ذکر اولندیکه صلات ضحانك اقلی ایکی رکعتدر زیرا حدیث شریفده صلات
ضحایی ایکی رکعت ادا ایدن غافلیندن کتب اولنمز وارد اولمشدر واکثری
اون ایکیدر ینه حدیث شریفده اون ایکی رکعت ادا ایدن کمسه‌یه جنتده بربیت
بنا اولنور وارد اولمشدر واوسطی سکزدر وافضل اولانده بودر نته‌کم
ذخائر اشرفیه نام کتابده مسطوردر اشبو سکزك افضلیتنك ثبوتی رسول الله صلی الله
علیه وسلمك فعلی وقول شریفیله اولدیغنه مبنیدر اما اکثری انجق قول شریفیله
ثابتدر البته ایکیسیله ثابت بریله ثابتدن اولیدر وینه حدیث شریفده وارددرکه سکز
قیلان قانتیندن درت قیلان عابدیندن کتب اولنور التی قیلانه اول کون کندویه
اول التی رکعت خیریوندن کفایت ایدر ﴿وهذا لو صلی الاکثر بسلام واحد
اما لو فصل فکلما زاد افضل کما افاده ابن حجر فی شرح البخاری﴾ صلات ضحاده
سکز رکعتك افضل اولدیغی اکر اکثری بر سلامله ادا ایدرسه اما
مابینلرینی فصل ایدرسه هر نقدر زیاده ایدرسه افضلدر زیاده نافله‌در
نته‌کم اشبو مضمونی ابن حجر بخاری شرحنده افاده ایلدی وحدیث قدسیده
(ابن آدم ارکع لی اربع رکعات من اول النهار اکفك آخره) وارد اولمشدر
﴿ومن المندوبات رکعتا السفر والقدوم منه﴾ دخی مندوباتدن سفره
کیدرکن وسفردن کلدکده ایکی رکعت نماز منزلده ادا لازم دکلدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك مسجدده ادالری مرویدر ﴿وصلاة

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

الليل و اقلهـا على ما فى الجوهرة ثمان ولو جعله اثلاثا فالاوسـط افضل ولوانصافا فالاخير افضل ﴾ دخى كيجه نمـازى مندوبادندر جوهرهده ذكر اولنديغنه كوره اقلى سـكزدر فضيلتى حقنـده حديث شريف وافردر ازجمله صحيح مسلمـده مرفوعا تصريح اولنان (افضل الصيام بعد رمضـان شهر الله المحرم وافضل الصلاة بعد الفريضة صلاة الليـل) حديث شريفيدر دخى امام طبرانينـك مرفوعا بيـان بيور ديغى (لاتدع عن صلاة الليل ولو حلب شـاة) حديث منيفدر صلاة عشادنصكره اولان نماز ليلدن عد اولنور هر نقدر نومدن اول اولورسهده كيجه عبادت ايدن كيجه‌يى اوچ قسم قيلوب اوسطده عبـادت ايتمك افضلدر جوف ليل اولوب وكندوده حركت قليل اولمغله خشـوعه اقرب اولديغنـدن وثلثـاتى نوم و ثلثى عبـادته تخصيص ايت ايكى قسم ايدرسه افضـل اولان نصف اخيردر ﴾ واحيـاء ليلة العيدين و النصف من شـعبان و العشر الاخير من رمضـان والاول من ذى الحجةو يكون بكل عبادة تعم الليل اواكثره ﴾ دخى ايكى بيرام كيجه لرينى احيـا و شعبان معظمك نصفى كيجه سنى فضيلتندن ناشى احيـا ورمضـان شريفك عشر اخيرى وذى الحجه نك عشر اولى كيجه لرينى احيا مندوبادندر و اشبو ليالئ مشروحه‌يى احيـا اوزره مسجدلرده اجتمـاع مكروهـدر و كيجه نك كليسنه ويا اكثرينـه عام وشـامل اولور هر بر عبـادتله احيـاء مزبور اولور بلكه مجرد انتبـاهله ده اولور عبـدالله بن عبـاس رضى الله تعـالى عنهمادن مرويدركه بركمسه يتسونمـازنى جماعتله ادا ايلسـه وصبـاح نمازنى ينـه جماعتله ادايه نيت يلسه احيـا ثوابنه نائل اولور

﴾ (فى بيـان شروط صلاة الاستخـارة) ﴾

﴾ ومنهـا ركعتا الاستخارة ﴾ دخى مندوبادندر ايكى ركعت استخـاره نمازى يعنى جنـاب ذات جليلدن خيرطلبى مراددر (من سعادة المرء استخـارته) وارد اولمشـدر ✽ حضرت جابر رضى الله تعـالى عنه دن مرويدركه رسـول الله صلى الله تعـالى عليه وسـلم بزلره هر بر اموردده استخـاره‌يى امر بيـوررلر ايدى قرآندن سـوره‌يى تعليمى كبى سـعادتله بيوررلر ايديكه سزلردن بريكز برامره شروع ايتـديكيكز وقتده فرضك غيرى ايكى ركعت نمـاز ادا ايتسون عقبنده (اللهم انى استخيرك بعلمك واستقدرك بقدرتك واسـئلك من فضلك العظيم فانك تقدر و لا اقدر و تعلم و لا اعلم وانت علام الغيـوب اللهم ان كنت تعلم ان هذا الامر خيرلى فى دينى و معاشى وعاقبة امرى اوقال عاجل امرى وآجله فاقدره لى

و يسره لى ثم بارك لى فيه وان كنت تعلم ان هذا الامر شرلى فى دينى و معـاشى وعاقبة امرى اوقال عاجل امرى وآجله فاصرفه عنى واصرفنى عنه واقدر لى الخير حيث كان ثم رضنى به قال و يسمى حاجته) يعنى امر بدلينه حاجتيكه شروع ايده حكى مثلا بيع وياشراء ويا سـفر ويانكاح هرنه ايسـه انى ذكر ايده مثلا ان هذا النكاح خيرلى ديه وروايتين بيننى جمع ايدوب وعاقبة امرى وعاجله وآجله ديسه احرى والقدر وحج وجهـاد امثالى امور خيريه ده استخاره تعيين وقته محمولدر يوقسـه نفس فعله دكلدر واستخـاره ايتدكده قلبى قنغى طرفنـه منشرح اولوب ميل ايدرسه انى ايشله‌يه وامرنى الله عظيم الشانه تفويض ايده البته برطرف اولسون ديوجزم ايتميه اولكى ركعتده قل ياايهـا الكافرون ايكنجيده سـورهٔ اخلاص ضمى مستحبدر عقيب صـلاتده دعاى مزبورى تلاوت ايدر وهر برامور مهمه ده ايده بعده شروع ايده اكر حقنده خيرلى ايسه الله جليل الشان اسبابنى تسهيل ايله حصول پذير اولوب عاقبتى محمود اولور يوق اسباب مسبباته مطابق كلميوب تحصيلى متعـذر اولورسـه معلوم اولوركه جنـاب ميسر المرادات تركنى اختيـار بيـوردى عدم حصولندن متألم اولميه زيرا خيرلوسى تركيـدر صوكى كوزل اولور شيخ محى الـدين العربى قدس سره فتوحاتده بيـوررركه اهل اللهه كوره لايق ومنـاسب اولان كيجه‌ده ويا كوندوزده بروقت تعيين ايدوب هركون اول وقتـده صلات استخـاره‌يى عادت ايدهلر و دعايى تلاوت ايدوب حاجتـنى تسميه محلنده (اللهم ان كنت تعلم ان جميع ماأتحرك فيه فى حقى و فى حق غـيرى وجميع مايتحرك فيه فى حقى وفى حق اهلى وولدى وما ملكت يمينى من ساعتنا هذه الى مثلها من اليوم الآخر خيرلى فى دينى) الى اخره دعاى مرقومى تلاوت ايده وان كنت تعلم ان جميع ماأتحرك فيـه فى حقى وفى حق غيرى وجميع مايتحرك فيـه فى حقى وفى حق اهلى وولـدى وماملكت يمينى من سـاعتنا هـذه الى مثلهـا من اليـوم الآخر شرلى فى دينى الى اخره ديه شيخ مشـار اليه قدس سره بيورركه كندونك حركتى و كندونك حقنـده غيرك هر بر حركتـلرى انجق خير اولـور بر يوم وقت معينده مداومت اولنـه تجربه ايلدك وخيرينى كوردك انتهى فاقدره كلمهسـنى اصيلى دالك كسريله ضبط ايلدى سـائر اهل لغت كسريله وضميـله ضبط ايتـديلر اقض لى به وهيئه معنـاسـنه در ✽ ﴾ واربع صـلاة التسبيح بثـلاثمائة تسبيحـة وفضلهـا عظيم ﴾ دخى اوچيـوز تسبيح ايله دردت ركعت تسبيح نمـازى صـلات منـدوبه دندر ملتقط صاحبى تسبيح نمازينـك صفتنى بويلجه بيـان ايتـديكى اولا تكبير وثنا ايدر بعده اون بش كره سبحـان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر ديرصكره تعوذ ايدر وفاتحه وضم سـوره دنصكره قبل الركوع كلمات مرقومه‌يى

اون كره دخى دير واون كره ركوعده واون كره قومه ده وهر برسجده ده وبين السجدتين جلسه ده دخى اونر كره تلاوتله درت ركعتى اتمام ايدر هنديه ده قبل الظهر ادا اولنور ديو مرسومدر عبد الله بن عباس رضى الله عنهمادن اشبو نماز ايچون ضم سوره دن سؤال اولندقده (الهيكم التكاثر ووالعصر وقل يا ايها الكافرون واخلاصله) جواب بيورديلر امام غزالينك بياننه كوره لاحول ولاقوة الا بالله العلى العظيمى زياده روايتيده واردر اشبو صلات مشروحه نك فضيلتى عظيمدر زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم عميسى عباس رضى الله تعالى عنهه سعادتله اى بنم عمم سكا برشى اعطا ايده يم اكر اشلرسك الله عظيم الشان كناهنك اول وآخرنى قديم وحديثنى خطاسنى وعمدينى صغير وكبيرنى كزلو وآشكاره سنى عفو ومغفرت بيورر ديدى بعده بيورديلركه اكر قدرتك اولورسه هر يوم اشبو تسبيح نمازينى بركره ادا ايله يوق مقتدر اولمزسك جمعه ده بركره يوقسه آيده بركره يوقسه سنه ده بركره يوقسه مدت عمرنده بركره اشله اشبو حديث شريفى محدثيندن ابو داود وابن حبان وامام طبرانى روايت بيورديلر وآخر حديثده كناهك دكزلرك كپوكى قدر اولورسه ده الله غفور سكا مغفرت بيورر بيورديلر منذرى ديديكه اشبو حديث شريف طرق كثيره دن روايت اولندى چوق كمسه لر تصحيح ايلديلر ۞ ﴿وار بع صلات الحاجة وقيل ركعتان وفى الحاوى انها اثناعشر بسلام واحد وبسطناه فى الخزائن﴾ دخى مندوباتندر درت ركعت حاجت نمازى بعضيلر ايكى ركعت ديديلر حاويده صلات حاجت برسلامله اون ايكى ركعتدر ديو مصرحدر شارح رحمه الله تعالى ديركه اشبو صلات حاجتك بحثنى خزائن نام تأليفمزده بسط وتفصيل ايلدك عدد ركعاتده اختلافك منشئى روايتك اختلافى ظن ايده رم نهرده صلات استخاره يى استقباالده اوله جق نسنه ايچون اولمغله صلات حاجتى نازل اولان بر وقعه ايچون اولمغله فرق ايلدى امداد الفتاح صاحبى ايكى ركعتدر ديدى عبد الله ابن ابى اوفى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن روايت ايدركه سعادتله بيورديلركه بركمسه ايچون عند الله ويا عند الناس برحاجتى اولسه كوزلجه آبدست السون ايكى ركعت نماز قيلسون بعده الله ذوالجلال حضرتلرينه حمد وثنا و رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه صلات وسلام ايتسون صكره (لااله الا الله الحليم الكريم سبحان الله رب العرش العظيم الحمد لله رب العالمين اسئلك موجبات رحمتك وعزائم مغفرتك والغنيمة من كل بر والسلامة من كل اثم لاتدع لى ذنبا الا غفرته ولا هما الا فرجته ولا حاجة لك فيها رضى الا قضيتها يا ارحم الراحمين) ديسون بيورديلر ۞ ﴿وتفرض القراءة﴾ عملا ﴿فى ركعتى الفرض﴾ مطلقا اما تعيين الاولين فواجب على المشهور ﴾

(مطلقا كه)

مطلقا كه كرك اولكى ايكى ركعتده وكرك ايكنجى ايكى ركعتده ويابر اولكندن وبر ايكنجيدن فرضك ايكى ركعتده قرائت عملا فرضدر بس جاحدى كافر اولمز فرض قطعى اولمديغى قرائتك فرضيتنده اختلاف اولديغندن ابو بكر الاصم ايله سفيان الثورى قرائت نمازده اصلا فرض دكلدر ديديلر حسن بصرى انجق بر ركعتده فرضدر ديدى ائمهٔ حنفيه عندنده ايكى ركعتده امام مالك نزدنده اوجده وامام شافعى يه كوره دردنده فرضدر (فاقرؤا ما تيسر من القرآن) نظم مجيدينك مفادى قرائتك بر ركعتده فرضيتيدر امر تكرار اقتضا ايتمديكندن لكن حنفيه ايكنجى ركعتده اولكى كبى اعتبار ايتديلرده اولكنده قرائتى ايجاب دلالة ايكيسنده ده ايجابدر ديديلر اما ايكى اولكى ركعتى قرائتله تعيين قول مشهور اوزره واجبدر بعضيلر فرضدر ديديلر تحفه ده وغيريده اشبو فرضيتى تصحيح ايلدى ۞ ﴿وكل النفل﴾ للمنفرد لان كل شفع صلاة لكنه لايعم الرباعية المؤكدة فتأمل ﴾ دخى منفرد ايچون هر بر نافله ده قرائت فرضدر للمنفرد بدلنه لغير المؤتم ديسه اولى ايدى امامه عام اولوردى زيرا نافله نك هر برشفعى بر نمازدر حتى ثالثه يه قيام صورتنده صلوات وثنا وتعوذ اولور ثالثه يه قيام يكيدن افتتاح تكبيرى مرتبه سنده در لكن اشبو لان كل شفع صلوة تعليلى قاصردر درت ركعتلى سنن مؤكده لره شامل دكلدر زيرا بونلرده ثالثه يه قيام تحريمهٔ مبتدئه كبى دكلدر بلكه دردى برصلات مستقله در حتى شفع ثانيده استفتاح وقعدهٔ اولى ده صلوات اولمز فتأمل جوابه اشارت اولسه اولوركه درت ركعتلى سنتلر مؤكده اولدقلرينه كوره هرنقدر بعض احكامده صلاة واحده اعتبار اولنورسه ده بنه بعض احكامده هر شفعى بر نمازدر مثلا درت ركعتلى سنت مؤكده يه نيت ايتسه وشروع ايتسه شارعه انجق ايكى ركعت لازم اولديغى كبى انجق ايكى ركعت قضا ايدر اكر قطع ايلسه ظاهر روايتده بس بعض احكامده رباعيهٔ مؤكده نك هر شفعى بر نماز اولدى ﴿و﴾ كل ﴿الوتر﴾ احتياطا ﴾ دخى وترك كليسنده قرائت فرض قيلندى احوطله عمل ايچون زيرا وترده نفليت رايحه سى واردر بس كندوده قرائتده احتياطا لازم اولدى قرائت بنفسه مقصود اولان ركن اولوب قعده كبى اولمديغندن ۞ ﴿ولزم نفل شرع فيه﴾ بتكبيرة الاحرام او بقيام لثالثة شروعا صحيحا ﴿قصدا﴾ ﴾ افتتاح تكبيريله ويا ثالثه يه قيامله شروع صحيحله قصدا كندويه شروع اولنان نافله قطع اولنسه قضاسى لازم اولور ثالثه يه قيامده شفع اولى صحيحا ادا لازمدر يعنى شفع اولى ادادنصكره ثانى يى افساد ده ايتسه مجرد ثانينك قضاسى لازم اولور اوله سرايت

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ایتمز هر برشفع برنماز اولدیغندن ❊ بحر ❊ اماشروع صحیحله شروع اولنمسه مثلا امیه
ویانسایه ویامحدثه اقتدا کبی ویا قصدا اولمسه مثلا اوزرنده اداسی ظنیله برنمازه
شروع اولنسه‌ده بعده اوزرنده اولمدیغی ظاهر ومعلوم اولسه‌ده اول نمازی فساده
ویرسه قضاسی لازم کلمز عن قصد اولمدیغندن دخی صباح نمازینی ادا اثناسنده
شمس طلوع ایتسه ویافرضی اداایدرکن فائته‌یی تذکر ایلسه ویاامومی اثنای
صلاتده ارکانی ایماسز ادایه قادر اولسه ویاخود متیممه اقتداایدن متوضی صویی
کورسه ویاجمعه‌ده عصرک وقتی دخول ایتسه ویاخود فرضی قضاده اوقات
ثلثهٔ مکرهه‌نک بری داخل اولسه اشبوصور مشروحه‌ده قصد بولنمدیغی
ایچون قضاسی لازم کلمز ❊ الااذا شرع متنفلا خلف مفترض ثم قطعه
واقتدی ناویاذلك الفرض بعد تذکره اوتطوعا آخر اوفی صلاة ظان اوامی
اوامرأة اومحدث یعنی وافسده فی الحال امالواختار المضی ثم افسده لزمه
القضاء ❊ مشروع فیه اولان نافلهٔ مرقومه جمیع احوالده لازم بالشروع
اولور لکن مفترضك خلفنده متنفلا شروع ایدوب بعده قطع ایدوب اول فرض
اوزرینه اولدیغی تذکر ایتدکدنصکره اول فرضه نیت ایده‌رك اقتدا
ایتسه لازم بالشروع اولمز زیرا شروع ایتدیکی فرضی ادایله مؤدی اولور
قطعی فرضی اکمال ایچوندر ویاخود تطوع اخره نیت ایتسه ینه لازم بالشروع
اولوب قضاسی لازم اولمز زیراثانیا متنفل ایکن قضاسی لازم کلور دخی اوزرنده
اداسی لازم ظنیله شروع ایدوب بعده لزومی تبین ایتمیله فی الحال فساده ویرسه
ویاامی‌یه ویاعورته ویامحدثه اقتدا ایتسه فساده ویرسه قضالازم اولمز امافی الحال
فساده ویرمسه مضی اختیار ایتسه‌ده بعده فساده ویرسه قضا لازم اولور
مضی اختیار انجق رکعتی سجده ایله تقییدایله اولور اوفی صلاة ظان ترکیبی ظاهرا
متنفلاقولی اوزرینه معطوف اولوب مستثنی اولمق اقتضا ایدر حالبوکه اویله
دکلدر بلکه قصدا قولنك محترزیدر ومصنفك قریبا کلان اوشرع ظانا
انه‌علیه قولنی مکرردرصورت مسئله برکسه برفرض اوزرنده ظنیله اول فرضه
شروع ایتسه بعده اوزرنده اولمدیغی تبین ایتسه‌ده فساده ویرسه قضاسی لازم اولمز
اصل مسئله‌دن مرادبودرظاهر عباره‌دن متبادر اولان برکسه مثلااوزرنده صلات
ظهروارظن ایدن کسه‌یه اقتدا ایتسه بعده امام تذکر ایلسه که صلات ظهری ادا ایتدی
پس نمازی فساده ویرسه مؤتم اوزره قضالازم اولمز حالبوکه بویله دکل بلکه قضالازمدر
زیرا مؤتمك فعلی مضموندر امامنکی دکلدر صاحب بحربویلجه تصریح ایلدی
❊ (ولوعند غروب وطلوع واستواء) علی الظاهر ❊ لازم بالشروع اولان
نفله شروع هرنقدر غروب وطلوع واستوا وقتلرنده اولورسه‌ده ظاهر

روایت اوزره قضاسی لازمدر روایت ظاهره‌نك غیریده لازم دکلدر ❊ (فان افسده
حرم) لقوله تعالی ولاتبطلوا اعمالکم (الابعذر) ❊ شارع مشروع فیه
فساده ویرسه افسادی حرام اولور الله عظیم الشانك (ولاتبطلوا اعمالکم)
قول شریفنه بناً لکن بعذر اولورسه حرام اولمز مثلا وقت مکروهده شروع کبی
وغیرك کندودن استغاثه‌سی کبی بحرده مصرحدر که اوقات مکروهه‌ده
نمازه شروع ایدن کسه‌یه قطع واجبدر کراهت تحریمیه‌دن خلاص ایچون
وبوقطع ابطال عمل دکلدر بلکه وجه اکمل اوزره ادا ایچون ابطالدر بوایسه ابطال
عد اولنمز اشبونمازی سائروقت مکروهده قضا ایتسه کفایت ایدر ناقص اوله‌رق
واجب اولدی وواجب اولدیغی کبی ادا ایتدیکندن ناشی ❊ (ووجب قضاؤه) ولوفساده
بغیرفعله کمتیمم رأی ماء ومصلیة اوصائمة حاضت) ❊ فساده کیدن نمازك قضاسی
واجبدر هرنقدر فساد شارعك فعلیله اولمز ایسه‌ده مثلا صویی کورن متیمم
وحیض کورن مصلیه ویاصائمه کبی وفساد عذر ایله ویاعذرسز اولسون حنفیه
صلات ایله صومك افسادنده قضانك لزومی اوزره اتفاق ایتدیلر وعذر ایله
ایکیسنده‌ده افساد حلالدر وعذرسز نمازده حلال دکلدر صومده عذرسز
افسادك اباحه‌سنده اختلاف اولندی ظاهر روایتده مباح دکلدر ❊ بحر
❊ واعلم ان مایجب علی العبد بالتزامه نوعان مایجب بالقول وهو النذر
وسیجیٔ ومایجب بالفعل وهو الشروع فی النواقل ویجمعها قوله ❊ معلوم
اولسونکه عبدك کندی التزامیله اوزرینه واجب اولان ایکی نوعدر قولیله
واجب اولان نذردر اول نذردر ایمان بحثنده قریبا کلورکه نذر منجز اولوب وکندوده
شرطلری جمیعاموجود اولورسه لازم اولور شرطلری نذر اولنان شی معصیت
اولمامق وکندی جنسندن واجب اولمق وناذرك ایجابندن اول واجب اولمامق
ومالك اولدیغی شیدن اکثر اولمامق وعبادت مقصوده اولمق معصیته نذر
حرامدر اکل وشرب وجماع وطلاق ووضوء وعیادهٔ مریض ودخول مسجد
وبناء رباط امثالی مباحاتله نذر لازم اولمز بررکعت نمازنذر ایتسه ایکی رکعت
لازم اولور واوچ ایتسه درت لازم اولور نذر معلق اولورسه شرط بولندقده
وفا لازم اولور اکرشرط وجودنی مراد ایتدیکی شی اولورسه مثلا جلب منفعت
ویادفع مضرت کبی مثلا مریض شفا بولورسه ویاعدو وفات ایدرسه فلله علی صوم
اوصلاة کذا کبی واکر تعلیق وجودنی مراد ایتمدیکی نسنه‌یه اولورسه مثلا
ان دخلت الدار وکلمت فلانا کبی وفاایله کفارت یمین بیننده مخیردر شرطك وجودندن
مقدم معلق تعجیل جائزدکل وتمامه فی البحر ایکنجیسی عبدك فعلیله واجب اولانکه
نوافله شروعدر کندویه شروعله لازم اولان نوافل شاعر صدر الدین

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

الغزی رحمه الله تعالی نك بحر بسطندن اولان اشبو قولی جمع ایدر (نظم) من النوافل
سبع تلزم الشارع ۞ اخذا لذلك مما قاله الشارع ۞ یعنی نوافلدن یدی نوع
عبادت شروع ایدن کمسه یه لازم اولور و اشبو لزوم شارعکه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك بیوردیغی وحیدن اخذ و استنباطله در شارع
لفظنده جناس تام واردر ۞ صوم صلاة طواف حجه رابع ۞ عکوفه عمرة احرامه
السابع ۞ یدی نوع شروعله لازم اولان نوافل صوم وصلات وطواف طوافه
شروعله یدی یه اتمام لازم اولور ۞ دردنجیسی نادرك حجیدر دخی اعتکاف وعمره
ویدنجی احرامیدر احرامده حج وعمره یه تعرض اولنمدیغی تقدیرجه مغایرت
بولنور ده تکراردن خلاص اولور هرنقدر حج وعمره احرامی مستلزملر
ایسه ده ۞ (وقضی رکعتین لو نوی اربعا) غیر مؤکدة علی اختیار الحلبی
وغیره (ونقض فی) خلال (الشفع الاول او الثانی) ای وتشهد للاول والا یفسد
الکل اتفاقا ۞ نمازه شروع ایدن حلبینك وغیرینك اختیارلرینه کوره سنت
مؤکده نك غیری درت رکعت نافله یه نیت ایدوب شفع اولك ویا شفع ثانینك
خلالنده نقض ایلسه ایکی رکعت قضا ایدر شفع ثانی خلالنده نقض
اولدیغنه کوره ایکی رکعت قضا اولندیغی شفع اول ایچون تشهد اولنورسه
یوق اولنمزسه اتفاقا کلیسی فساده کیدر درت رکعتی قضا اوزرینه لازم اولور
اتفاقا هر برشفعه شروعی صحیح اولدیغندن شفع اولك فساده کتدیکی انجق
کندونك مستقل نماز اولمسی قعدهٔ اولانك بولنمسیله اولدیغندندر پس قعدهٔ
اولی بولنمزسه دردی برنمازدر افساده قضاسی لازمدر حلبی وغیری
فضلی وصاحب نصاب روایت غیر ظاهره اوزره درت رکعتلی سنت مؤکده ده
افساد صورتنده صلات واحده اولدیغندن دردینی قضا لازمدر کندوده
استفتاح اولمدیغندن دیدیلر حتی کندوده شفیعه بیع ایله اخبار اولنسه ده
شفع ثانی یه انتقال ایتسه شفعه دعواسی باطله اولمز و مخیره یه بویله در وانتقال
مزبور خلوت صحیحه نك صحتنه مانعدر ۞ والاصل ان کل شفع صلاة الابعارض
اقتداء او نذر او ترك قعود اول ۞ نافله لرده اصل اولان هر بر شفعی مستقلا
برنمازدر لکن امور ثلاثهٔ مذکوره دن برعارض ایله هر برشفع برنماز اولمز مثلا بر متطوع
صلات ظهری ادا ایدن کمسنه یه اقتدا ایتسه بعده قطع ایلسه درت رکعت قضا ایدر
کرك اولنده اقتدا ایتسون و کرك قعدهٔ اخیره ده زیرا اقتدا ایله امامك نمازینی
التزام ایتمش اولور اوده درتدر ۞ حلبی ۞ ویا خود نذر عارضه سیله بهر شفع
برنماز اولمز مثلا درت رکعت نذر ایلسه اتفاقا درت رکعت لازم اولور زیرا بونده
سبب وجوب درده موضوع اولان صیغهٔ نذردر نافله یه شروع بونك خلافنه در

زیرا سبب شروع نافله ده وضعله ثابت دکلدر بلکه مؤدایی بطلاندن
حفظدر بو ایسه ایکی رکعتله حاصلدر زیاده سی بلا ضرورة لازم دکلدر
۞ بحر ۞ ویا قعود اولی ترك عارضه سیله دردی قضا لازم اولور مثلا درده
نیت ایتسه اوچ رکعت ادا ایتسه وقعود اولی ترك ایتسه ده فساده ویرسه
قول صحیح اوزره درت رکعت قضا لازم اولور ۞ (کما) یقضی رکعتین
(لو ترك القرآءة فی شفعیه) ۞ مسئلهٔ مشروحه ده ایکی رکعت قضا ایتدیکی
درت رکعتلی نماز قیلان کمسه نك ایکی شفعنده قرائتی ترك صورتنده ایکی رکعت
قضا ایتدیکی کبی ۞ مصنف رحمه الله اشبو کما لو ترك القرآءة اه کلامی
عند اهل المذهب مسائل ثمانیه ایله ملقبه اولان مسائلك بیاننه شروعدر
حقیقتده مسائل مرقومه اون بش صورتدر طقوزنده ایکی رکعتك قضاسی
لازم اولور لکن بعض صورتك بعض صورتده تداخلی ایله التی اولور والتیسنده
درت رکعتك قضاسی واجب اولور بو دخی تداخل ایله ایکی یه راجع اولور
رکعاتك جمله سنده قرائت صورتیله احتمال عقلی اون التی اولور نتکم
نهرده مفصلا مسطوردر وشرحده دخی بوکا اشارت کلور معلوم اولسونکه
مسائل مزبوره ده قاعده شفع اول هرنه زمانکه قرائتی ترکله فساده کیدرسه
امام ابی یوسف قتنده تحریمه باقی قالور قرائت رکن زائد اولدیغندن حتی
نماز کندوسز بولنور شوقدر وارکه ادانك صحتی انجق کندی ایله در
واداآنك فسادی ترکی اوزره برشی زیاده سیله تحریمه باطل اولمز ۞ امام محمد عندنده
قرائتی رکعتك برنده ویا ایکیسنده ترکله فساده کیدر زیرا قرائت رکعتینك
هر برنده فرضدر شفع کندوده قرائتی ترکله فساده کتدیکی کبی برنده ترکله ده
فساده کیدر پس تحریمه باقی قالمز ۞ امام اعظم رضی الله تعالی عنه کوره کندوده
قرائتی ترکله شفع اول فساده کتدکده تحریمه باطل اولور شفع ثانی یه شروع
صحیح اولمز فساد برنده قرائتی ترکله اولورسه تحریمه باقی قالور شفع ثانی یه
شروع صحیح اولور اشبو بحثك تفصیلی بحرده در امام زفر رحمه الله تعالی امام محمده
موافقت ایتمشدر وامام نسفی رحمه الله تعالی ائمهٔ دومی الیهمك قوللرینی نظمله اشبو ابیاتده
بیان بیورمشلردر (نظم) تحریمة النفل لاتبقی اذا ترکت ۞ فیها القرآءة
اصلا عند نعمان ۞ والترك فی رکعة قد عده زفر ۞ کالترك اصلا وایضا
شیخ شیبان ۞ وقال یعقوب تبقی کیفما ترکت ۞ فیها القرآءة فاحفظه
باتقان ۞ پس شفعینده قرائت ترك اولندیغنه کوره امامین عندلرنده
تحریمه باطل اولدیغندن انجق ایکی اولکی رکعتی قضا ایدر امام
ابی یوسفه کوره تحریمه باقی اولدیغندن درت رکعت قضا ایدر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

﴿ (اوتركها فى الاول) فقط ﴾ ياخود قرائتى فقط شفع اولده ترك ايدرسه اتفاق فقها ايله مجرد شفع اولى قضا ايدر فساده كتديكندن لكن بو صورتده اختلاف شفع ثانيده در امامينه كوره شفع ثانيه يه شروع صحيح دكلدر فاسد اوزره بنا اولديغندن حتى شفع ثانيده قهقهه ايله طهارتى منتقض اولمز امام ابى يوسف عندنده شفع ثانيه شروع صحيحدر ﴿ وكندوده قرائت بولنديغندن فساده كتمدى ﴿ لكن قعدهٔ اولى ادا اولنديسه يوق اولنما ديسه اوزرينه درت ركعتى قضا لازم اولور ﴿ بحر ﴿ (او الثانى) ﴾ ياخود يالكز شفع ثانيده قرائتى ترك ايدرسه تاركنه شفع ثانى يى قضا اجماعا لازم اولور شفع اول اتفاقا صحيح اولور ﴿ (اواحدى) ركعتى (الثانى) ﴾ ياخود ايكنجى شفعك ايكى ركعتنك برينك قرائتنى ترك ايلسه يعنى ركعت ثالثه نك ويا رابعه نك قرائتنى ايكى صورتدرتار كه صكره كى ايكى ركعتى قضا لازم اولور اتفاق علماى كرام ايله اولكى ايكى اتفاقا صحيح اولور ﴿ (اواحدى) ركعتى (الاول) ﴾ ياخود شفع اولك ركعتلرينك برنده قرائتى ترك ايتسه يا اولكنده يا ايكنجيده بنه ايكى صورتدر فقط ايكى اولكى ركعتلرى قضا اجماعا لازم اولور لكن اختلاف بشقه جهتدندر امام محمده كوره شفع ثانينك تحريمه سى صحيح اولمدى ﴿ بناء الفاسد على الفاسد اولديغندن پس شفع ثانى يى قضا لازم دكلدر كندويه شروع صحيح اولمديغندن امامينه كوره شفع ثانى صحيحدر تحريمه باقى اولديغندن تكلم اصلرنده تحريمه نك بقاسى معلوم اولدى شفع اول فساده كتدى برنده قرائت ترك اولنديغندن پس قضاسى لازم اولدى ﴿ (اوالاول واحدى الثانى لاغير) لان الاول لما بطل لم يصح بناء الثانى عليه ﴾ ياخود قرائت شفع اول ايله انجق شفع ثانينك برنده ترك اولسه امامينه كوره اولكى ايكى ركعتى قضا لازم اولدى شفع ثانى يى قضا لازم اولمز كندويه شروع صحيح اولمديغندن فاسد اوزره بناسنه بناً امام ابى يوسفه كوره دردى قضا لازم اولور امام مشار اليه نزدنده شفع اولده قرائتى ترك تحريمه يى ابطال ايتمديكندن ايكى شفعك ايكيسنه ده شروعى صحيح اولديغندن ايكيسنده قضا لازم اولديغنه بناً شارحك لان الاول تعليلى صور ثلثهٔ سابقه نك اوجيكه فى شفعيه او فى الاول فقط اوالاول واحدى الثانى لاغيريه علاندر يعنى اشبو صور ثلثه ده انجق ايكى ركعت قضا اولنديغى شفع اول كندوده قرائت ترك اولنميله باطل اولديغندن شفع ثانى اوزرينه بنا صحيح اولمديغندن ديمكدر ﴿ فهذه تسع صور للزوم ركعتين ﴾ درده نيت ايدوب ايكى ركعت قضاسى لازم اولان اشبو طقوز صورتدر كه اولكى قرائتى ايكى شفعده ترك صورتى ايكنجى فقط شفع اولده اوچنجى فقط شفع ثانيده دردنجى وبشنجى

شفع ثانينك برنده التنجى ويدنجى شفع اولك برنده سكزنجى وطقوزنجى شفع اول ايله شفع ثانينك برنده ترك قرائت صورتلريدر ﴿ (و) قضى (اربعا) فى ست صور (لو ترك القراءة فى احدى كل شفع او فى الثانى واحدى الاول) ﴾ التى صورتدر شارع درت ركعت قضا ايدر هر بر شفعك بر ركعتنده قرائتى ترك ايلسه وياخود شفع ثانيده شفع اولك بر ركعتنده ترك ايلسه فى احدى كل شفع تركيبى درت صورتى مشتملدر زيرا شفع اولك اولكى ركعتنده ترك بر صورت ايكنجيده بر صورت شفع ثانى دخى ينه بويلجه در او فى الثانى واحدى الاول تركيبى دخى ايكى صورتى مشتملدر شفع اولك اولكى ركعتنده ترك بر صورت ايكنجيده بر صورت جميعا التيدر لكن اشبو التى صورتده درت ركعت قضا اولنمسى امامين عندلرنده در امام محمده كوره انجق ايكى اولكى ركعتلرى قضا ايدر اشبو مسئله ده امام ابى يوسفك قولى امام اعظم رضى الله عنهك قولى كبى درت ركعت قضا اولنمغى امام محمد امام ابى يوسفدن روايت ايلدى لكن امام ابى يوسف انكار ايلدى ﴿ بن سكا انجق ايكى ركعت قضا اولنمغى روايت ايتدم ديدى ﴿ اشبو مسئله امام ابى يوسفك امام محمده انكار ايتديكى مسائل سته نك بريدر بيور ديلركه بن سكا امام اعظمدن بو التى مسئله يى بويله روايت ايتدم مرويدركه امام ابى يوسف امام محمددن التماس ايتديلركه كندودن روايت اوزره بر كتاب تأليف ايده امام مشار اليه دخى اجابت بيوروب جامع صغير نامنده كتابى روى محمد عن يعقوب عن ابى حنيفه ديه رك طريق اسناده سلوكله جمع وتأليف بيوروب كندولرينه عرض وتقديم ايتدكده پسنديده واستحسان ايدوب بيور ديلركه ابو عبد الله بندن روايت ايتديكى مسائلى كوزلجه حفظ واتقان بيورمشلر لكن التى مسئله يى بندن روايتلرى اوزره ضبط ايده ممشلر بن كندولرينه اويلجه روايت ايتمدم ديو انكار بيورديلر بو انكارلرى امام محمده بالغ اولدقده بيورديلركه بن حفظ وضبط ايتدم بلكه كندولرينه نسيان واقع اولمش اولكى اشبو قرائت مسئله سنى بيور ديكه بن ايكى ركعت قضا اولنمه يى روايت ايتدم ايكنجى كونش طلوع ايتدكدنصكره آبدست الان مستحاضه ظهرك وقتى خروج ايده نه دكين نماز ادا ايدر امام ابى يوسف بيورديلركه اويله دكل بن ظهرك وقتى دخول ايده نه دكين نماز قيلار روايت ايلدم اوچنجى مالك مملوكنى غاصبدن اشترا ايدن مشترينك عتقينه اجازت ويرسه نافذ اولور ينه انكار بيورديلركه بن نافذ اولمز روايت ايلدم دردنجى كافرستاندن هجرت ايدن حاملك نكاحى جائز اولمزينه انكار بيورديلركه بن سكا جائز اولور روايت ايتدم نهايتى وضع حمل ايده نه قدر زوج تقرب ايتمز بشنجى ايكى كسه نك مشترك اولدقلرى عبد عتق ايتدكلرى معتقلرينى قتل ايلسه بعده بريسى عفو ايلسه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قان دعوالری امام اعظم رضی الله عنهه كوره باطل اولور و امامين قيمتنك ربعنى
شريكنه و يرر و ياخود ربع ديتله فدا ايدر ديدیلرينه بيور ديلركه اشبو مسئله ده
بن سكا انجق امام اعظمك قولی بزم قولمز كبی در ديو روايت ايلدم اختلاف
روايت ايتدم بلكه اختلافی انجق كندی ايچون ايكی ولد اولوب وكندوبی
عبدی قصدا قتل ايدوب وولدك بريسی عفو ايتديكی صورتده ذكر ايتدم امام
محمد اختلافی ايكيسنده ده ذكر ايتدی التجنيسی بركسه وفات ايتسه انجق
براوغلو ايله برعبدنی ترك ايلسه عبد سيدم بنی حال صحتنده عتق ايتدی ديو
دعوی ايلسه بركسه ده ميت مرقوم اوزره بيك غروش حق دعوی ايلسه وعبدك
قيمتی بيك غروش ايدوب وابن ايكيسنده تصديق ايلسه عبد قيمتنده سعی ايدر
حق صاحبی قيمتنی اخذ ايدر وعبد حردر بيورديلرينه انكار ايدوب بن انجق
سعی ايتديكی مدتده عبددر روايت ايتدم بيور ديلر ❊ شرح المغنی للهندی ❊
❊ وبصورة القرائة فی الكل تبلغ ستة عشر ❊ ركعتلرك جمله سنده قرائت صورتيله
اون التی یه بالغ اولور اشبو قرائت صورتنده نماز صحيح اولور ايكی يادرت ركعت
قضاسنه محتاج اولمز ❊ ❊ لكن بقی ما اذا لم يقعد اوقعد ولم يقم لثالثة اوقام
ولم يقيدها بسجدة اوقيدها فتنبه ❊ شارح ديركه لكن شول برصورت باقی قالدی
بيان اولنمديكه ايكی اولكی ركعتده قرائت اولندی وقعدهٔ اولی بولنمدی
وصكره كی ركعتلر فساده كتدی اشبو صورتك حكمی اجماعا درت ركعت قضادر
نهرده بويلجه مرسومدر لكن شرحده اشبو صورته اولا ای وتشهد للاول
والا يفسد الكل قوليله وثانيا اوترك قعود اول قوليله اشارت اولندی باقی قالدی
استدراكی موقعنده دكلدر وياخود قرائت وقعود اول بولنوب ثالثه یه عدم
قيام صورتی باقی قالدی بوصورتده اصلا قضا اولمز شفع اول تمام اولوب وشفع
ثانی یه شروع بولنمديغندن بوصورت دخی مصنفك بوندنصكره كلان
ولاقضاء لوقعد قدر التشهد ثم نقض قولنك عينيدر ياخود اوچنجی یه قائم اولدی
لكن سجده ايله تقييد ايتمدی وياخود سجده ايله تقييد ايتدی اشبو صورتلرده انجق
ركعتين اخيرتينی قضا ايدر اولكی ركعتلرده قرائت بولنمديغندن اشبو ايكی صورت
دخی مصنفك ماسبقده مرور ايدن وقضی ركعتين لونوی اربعا ونقض فی خلال
الشفع الاول اوالثانی قولنك عينيدر زيرا شفع ثانيده نقض اشبو ايكی صورته
شاملدر بلكه فتنبه امريله اشبو صورتلرك ماسبقده دخولنه اشارت ايلدی ❊
و❊ ميز المتداخل ❊ اشبو صور مشروحه ده صورتا مختلف وحكما متحد اولان
متداخل صورتلری بربرندن تمييز ايله وميز المتداخل عنايه نك عباره سيدر
اشبو اون بش صورتك يديسنی سكزده داخل قيلدی زيرا متنده مذكور اولان

سكزك التيسنده ايكی ركعتك قضاسی لازم كلدی وايكيسنده درت ركعتك
قضاسی لازم كلدی لكن مزبور التی تفصيل اولندقده طقوز اولور وايكی التی
اولوب جمعا اون بش اولور وكندوده ياايكی ركعتك قضاسی واجب اولور يادرت
ركعتك قضاسی واجب اولور حكمنی اعتبار ايدرسك فقط ايكی مسئله اولور بلكه
تداخل اواحدی الثانی اواحدی الاول اوالاول واحدی الثانی قولنده در
اشبواوچ تفصيل التی اولور ماقبلنده كی اوچه ضمله طقوز اولور اجمال ايله اوچدر
ماقبلنه ضمله التيدر واربعا لوترك القراءة فی احدی كل شفع اوفی الثانی واحدی
الاول قولی دخی ينه بويلجه تفصيلله التی اجمال ايله ايكيدر بلكه حقيقتده
تداخل يوقدر انجق اجمال ايله تفصيلدر ❊ وحكم مؤتم ولوفی تشهد كامام ❊
مؤتمك حكمی امامك حكمی كبيدر هرنقدر اتمامی تشهدده اولور سه ده يعنی
مثلا برمتنفل برمتنفله درت ركعتلی نمازده اقتدا ايتسه امام شفع اوله شفع
ثانيدنك مثلا بر ركعتنده قرائت ايتسه امامه درت ركعت قضاسی لازم اولديغی
كبی مقتدی یه ده درت ركعت قضاسی لازم اولور زيرا امامه اقتدا ايله امامه لازم اولانی
كندی دخی التزام ايتمش اولور سائر صورتلريده بوكا قياس ايله ❊ حلبی وبحر ❊
❊ (ولاقضاء لو) نوی اربعا و (قعد قدر التشهد ثم نقض) لانه لم يشرع
فی الثانی ❊ درت ركعته نيت ايدوب شفع اولده تشهد مقداری قعود ايدوب
بعده نمازی نقض ايدن كمسه یه برشيئی قضا لازم كلمز زيرا شفع ثانی یه شروع
ايتمدی ❊ ❊ (اوشرع) فی فرض (ظانا انه عليه) فذكر اداءه انقلب نفلا غير
مضمون لانه شرع مسقطا لاملتزما ❊ وياخود برفرض اوزرنده ظنيله كندويه
شروع ايتسه بعده تذكر ايلسه كه انی ادا ايتمش ينه قضاسی لازم كلمز
نفل غير مضمونه منقلب اولور زيرا مسقطا شروع ايتمشدر ملتزما دكلدر بومسئله
مصنفك ماسبقده شرع فيه قصدا قولنك مفهوم مخالفنی تصريحدر ❊ (او)
صلی اربعا فاكثر (لم يقعد بينهما) استحسانا لانه بقيامه جعلها صلاة واحدة
فتبقی واجبة والخاتمة هی الفريضة ❊ وياخود بركسه درت واكثر نماز قيلسه
وهر برشفع بيننده قعود ايتمسه استحسانا ينه قضا لازم دكلدر قياس اولان
قعده يی تركله شفع اولك فساديدر زيرا هرشفعك برنماز اولمسنك مقتضاسی
كندوده قعده نك فرضيتيدر لكن بلاقعده قياميله كندوبی برنماز قيلدی قعده
واجب اوله رق باقی قالدی انجق فرض اولان خاتمه دركه يعنی قعدهٔ اخيره در
كرك درتده وكرك التيده اما اصلا قعود ايتمسه وياخود اوچك باشنده قعود
ايتسه نماز فاسد ده كيدر ودردی قضا واجب اولور نتكم ماسبقده مرور
ايتدی ❊ وفی الترشيح صلی الف ركعة ولم يقعد الافی آخرها صح خلافا لمحمد

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ويسجد للسهو ولايثنى ولايتعوذ فليحفظ ❋ ترشيح را ايله واو ايله ده نسخه در يعنى
ترشيحده ذكر اولنديكه بركسه بيك ركعت نماز قيلسه انجق آخرنده قعود ايتسه
صحيح اولور زيرا قعود نمازدن خروج ايچون مشروع وفرض قيلندى وقتاكه
ثالثه يه قائم اولوب قعود بولنديسه تبين ايلديكه ماقبلى خروج وقتى
دكلدر زيلعى اشبو مسئله يى بويلجه تعليل ايلدى لكن تراويح
بوحكمدن خارجدر هيئت مشروعه سنك خلافى اولديغندن شارح
رحمه الله تعالى سجود السهوده مصنفك ولوترك القعود الاول فى النفل سهوا سجد له
ولم تفسد قولنده لانه كما شرع ركعتين شرع اربعا ديدى يعنى نفل ايكى ركعت مشروع
اولديغى كبى درتده مشروع اولدى ديمك اولور امام محمد ايچون خلاف واردر
يعنى امام مشاراليه مسئلهٔ مشروحه ده قياسه نظرا فساده قائلدر ومسئلهٔ
مزبوره ده سجدهٔ سهو ايدر قعده يى كرك عمدا ترك ايتسون وكرك سهوا وعمد
صورتنده معتمد اولان سجده اولماقدر واولديغى تقديرجه سجدهٔ عذر تعبير اولنور
❋ حلبى ❋ وشفع ثانيلرده ثنا وتعوذ اولمز زيرا اشبو سبحانك ايله تعوذ انجق ابتداى
صلاتده اولور شفع ثانى ايسه انجق شفع اولده قعود ايله مستقل نماز اولور وقعود
اولميجق كليسى برنماز اولور ❋ حلبى ❋ فليحفظ ايله مقامك دقتنه اشارت ايدر
❋ (ويتنفل مع قدرته على القيام قاعدا) لامضطجعا الابعذر (ابتداء و) كذا (بناء
بعد الشروع بلاكراهة فى الاصح كعكسه بحر ❋ ابتداء وقول اصحده
بعد الشروع بلاكراهة قيامه قادر ايكن قاعدا نافله نماز ادا ايتمك جائزدر
يانى اوزرينه مضطجعا انجق عذر ايله جائزدر عكسى كبى كه قاعدا ابتدا قائما اتمام
اتفاقا جائز اولديغى كبى زيرا ام المؤمنين حضرت عايشه رضى الله تعالى عنها وعن
ابويهادن مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم نافله يى قاعدا ابتداء
بيوررلر ايدى وورد لرينى تلاوت بيوروب حتى اون آيت مقدارى قالدقده
قيام بيوررلر ايدى ركعت ثانيه يى دخى اشبو وجه ايله ادا بيوررلر ايدى بو مسئلهٔ
مشروحه نفلك فرائض وواجباته مخالف اولديغى مواضعندندر ونفل سنت
مؤكده يه وتراويحه شاملدر لكن قاضيخان فتاواسنده باب التراويحده ذكر
ايتديكه اصح اولان صباح نمازينك سنتنى بلاعذر قاعدا ادا جائز اولمز تراويح بونك
خلافنه در فرقلرى سنت فجرك مؤكده اولمسنده اصلا اختلاف يوقدر تراويحك
تأكدى فجرك سنتنك تأكدندن دوندر شوقدر واركه تراويحده ده قعود سلفدن متوارث
اولان عمله مخالفدر حسام الدين بويلجه بيورديلر ❋ وفيه اجر غير النبى صلى الله
تعالى عليه وسلم على النصف الابعذر ❋ يعنى بحرده مسطوردركه رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلمك غيرينك اجروثوابى قعود صورتنده نصف اوزره در لكن عذره بناً

قاعدا ادا ايدرسه يينه قائما اداكبى ثوابى تامدر اما رسول اكرم ونبى افخم صلى الله
تعالى عليه وسلمك قائما وقاعدا اجرلرى تام وكاملدر تشريف وتكريمه بناً
زيرا حديث شريفده وارد اولديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
قاعدا نماز ادا بيوردقلرنده على وجه الاستفسار كندولرندن سؤال اولنديكه
سزلر سعادتله بيورديكزكه كشينك قاعدا نمازينك اجرى قائما اجرينك
نصفى اوزره در حالبوكه جناب سعادتمآبكز قاعدا نماز ادا بيورديكز جواب
باصواب بيورديلركه بلى اويله نصفله مأجوردر لكن بن سزلر كبى دكلم انتهى
بحر ❋ (ولا يصلى بعد صلاة) مفروضة (مثلها) فى القراءة اوفى الجماعة اولا تعاد
عند توهم الفساد للنهى ❋ متنده ذكر اولنان (ولا يصلى بعد صلاة مثلها)
بالفظ حديث شريفدر وياخود عبدالله بن عمر رضى الله عنهدن براثردر يعنى
صلات مفروضه يى بردفعه ادا دنصكره قرائتده وياجماعتده مثليله بردخى
تكرار ادا اولنمز اثرده وارددركه عبد الله بن عمر رضى الله تعالى عنهما برمحلده
جماعتله نماز ادا اولنوركن ادا ايتمديلر قعود بيورديلر كندودن نيچون نماز
قيلمدك ديو استفسار اولندقده جواب بيورديلركه بن نمازى قيلدم ورسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمدن استماع ايتدمكه برنماز بركونده ايكى دفعه ادا اولنمز
بس تكرارى مكروهدر امام شافعى رحمه الله تكرارينه اجازت ويرمشدر وحقنده
نهى اولديغندن فساد توهمى اولدقده اعاده اولنمز امابر واجبى ترك ويابر مكروهى
ارتكابله برخلل تحقق ايتدكده اعاده مكروه دكلدر بلكه واجبدر ❋ بحر ❋ ومانقل
ان الامام قضى صلاة عمره فان صح نقول كان يصلى المغرب والوتر اربعا
بثلاث قعدات ❋ امام اعظم رحمه الله مدت عمرنده ادا ايتديكى نمازى قضا
ايتدى منقولى صحيح اولديغى مسلم دكل فرضا صحيح اولسه امام مشاراليه
مغربى ووترى اوچ قعده ايله درت قيلاردى ديرز ❋ (ويقعد) فى كل نفله
(كما فى التشهد على المختار) ❋ نافله يى قاعدا ادا ايتديكينه كوره قول مختار اوزره
نوافلك كليسنده تشهدده قعودى كبى قعود ايدر يعنى افضل اولان بودر يوقسه
نه نوع جلوس ايتسه جائزدر واشبو قول امام زفرك امام اعظمدن روايت
ايتديكى قولدر ابوالليث انجق فتوى بوقول اوزره در ديدى وبعضيلر محتبيا
ويامتربعا قعود ايدر ديديلر تشهد وقتنده انجق تشهدده قعودى كبى قعود ايدر
قعودى كرك عذر ايله اولسون وكرك عذرسز اولسون ❋ (و) يتنفل المقيم
(راكبا خارج المصر) محل القصر (مومئا) فلوسجد اعتبر ايماء لانها انما شرعت
بالايماء (الى اى جهة توجهت دابته) ولوابتداء عندنا ❋ ائمهٔ حنفيه عندنده اول
امرده دابه سى قنغى جهته متوجه اولورسه اولسون مقيم محل قصر اولان

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

خارج مصرده ايما ايله نافله نماز ادا ايدر مسافرك تنفلى اولى بالطريقـدر ماشى ايله
سابح تنفل ايده مزلر مفرد صيغه سيله اتيانى جماعتله ادا ايتـدكلرى صورتده
امامك نمازى صحيح اولوب جماعتك نمازنك فسادينـه اشارت ايچوندر امامله
جماعت دابهٔ واحده اوزره محمل واحـد ده اولسه لر نمازلرى جائز اولور محملك
برطرفنده اولدقلرنده جائز اولديغى كبى كرك نزوله مقتدر اولسـون ويا اولمسـون
محل قصر نصبله خارج مصردن بدلدر فائده‌سى خارج قريه ايله خارج اخبيه‌يه
شموليدر مومئا همزه ايله ويا ايله اسم فاعلدر سجده‌نك ايماسنى ركوعك ايماسـندن
اخفض قيلار باشنى برنسنه اوزرينه وضع ايتمز ايتسـه دخى ينه ايما اعتبار اولنور
انجق ايما ايله مشروع اولديغنـدن دابه كرك سائره اولسـون وكرك
واقفه ولوابتـداء ديمه‌سى يعنى ابتدا ده اسـتقبال قبله شرط دكلدر زيرا قبله‌نك
غيرى‌يه نماز جائز اولديسـه افتتاح دخى جائزدر لكن امام شافعى ابتدا ده جهة
كعبـه‌يه توجهنى شرط ايتدى ❊ شرنبلاليه ❊ اوعلى سرجه نجس كثير عنـد
الاكثر ولوسـيرها بعمل قليـل لابأس به ❊ متنفل مرقومك دابه سـنك سرجى
ويا ركابى اوزره هرنقـدر نجس كثير اولورسـه ده اكثر علمـا نزدنده جائزدر
ضرورته بنـاً اما متنفلك كندونك اوزرنده اولان نجـاست مانع صـلاتدر
ضرورت اولمديغنـدن دابه اوزره نمـاز قيلان عمل قليل ايله دابه‌يى سورسـه
بأس يوقـدر ❊ (ولوافتتح) النفـل (راكبا ثم نزل بنى وفى عكسـه لا) لان
الاول ادى اكمل ممـا وجب والثـانى بعكسه ❊ متنفل راكبا افتتاح تكبيرنى السـه
بعده بلا عمل كثير اياغنى بوكـوب نزول ايتسه بنـا ايدر عكسـنده بنـا ايتمز ❊
زيرا اولكى صـورتده واجب اولاندن اكملله ادا ايتمش اولور واحرامى ركوع
وسجودى مجوز اوله رق منعقد اولدى نزوله مقتـدر اولد يغنـدن بس ركوع
وسجـود ايله اتيـانى صحيح اولـدى ❊ ايكنجى اولك عكسـنده در زيرا نازلك
احرامى ركوع وسجودى موجب اوله رق منعقـد اولدى بغير عذر اوزرينـه
لازم اولانى تركه قادر اولمز ❊ حلبى ❊ (ولو افتتحها خارج المصر ثم دخـل المصر
اتم على الدابة) بايماء (وقيـل لا) بل ينزل وعليه الاكثر قاله الحلبى وقيـل يتم
راكبا مالم يبلغ منزله قهسـتانى ويبنى قائمـا الى القبلة او قاعدا ❊ متنفل خارج
مصرده نمـازه شروع ايدوب بعده مصره داخل اولسه دابه اوزره ايمـا ايله
اتمـام ايدر هرنقدر منزله وصول اولديسـه ده بعضيلر دابه اوزره اتمـام ايتمز
بلكه نزول ايدر ديديلر واكثر علمـا اشبو قول اوزره لردر وحلبيده بوقولى ديدى
بعضيلر منزلنه بالغ اولمدقجه راكبا اتمـام ايدر ديديلر قهسـتانيده بويلجه
مرسومدر ويبنى بل ينزل اوزرينه معطوفدر يعنى نزول ايدر وقبله‌يه متوجهـا

(قائما)

قائمـا وياقاعدا بنـا ايدر ❊ ولوركب تفسـد لانه عمل كثير بخلاف النزول ❊
صورت مزبوره ده بعد النزول والبناء دابه‌يه راكب اولسه نمـاز فسـاده كيدر
ركوب عمل كثير اولديغنـدن نزول ركوبك خلافنده در اما غيرى كمسه كندوبى
دابه‌يه وضع ايتسـه فسـاده كتمز كنـدودن اصل عمل صـادر اولمديغنـدن
❊ (ولوصـلى على دابة فى) شـق (محمل وهو يقـدر على النزول) بنفسـه
(لاتجوز الصلاة عليها اذا كانت واقفة الا ان تكون عيدان المحمل على الارض)
بان ركـز تحته خشـبة ❊ بنفسه نزوله مقتدر اولان كمسه محملك برطرفنـده
دابه اوزره نمـاز قيلسـه دابه واقف ايسـه اوزرنده نمـاز جائز دكلـدر
لكن محفه نك اغاچلرى ارض اوزره مثلا ما تحتنه اغاج دكلمش كبى اولورسه
جائزدر اما نزوله انجق معينله مقتدر اولورسه ايمـا ايله جائز اولور عذره بنـاً
سـائره اوله رق نمـازك جائز اولمديغى اولويتـله در واقفـه قولنى ايراد ى
الا ان تكون عيـدان اه قولى ايچوندر بان ركز قولنـده بابدلنده كاف ايله تعبير
اولنسـه اولى ايدى تنظير اولوب تصوير اولمديغنـه بنـاً ❊ (واما الصـلاة
على العجلة ان كان طرف العجلة على الدابة وهى تسير اولا) تسـير (فهى صلاة
على الدابة فتجوز فى حالة العـذر) المذكور فى التيمم (لا فى غيرهـا) ❊ عجلة
فتحاتله عربه‌وقاكلى‌يه وقوچى‌يه‌دينور اما عجله اوزره نمـاز دابه اوزره نمـاز
كبيدر تيممده ذكـر اولنـان مثلا ماله ونفسـنه خوف امثالى عذره بنـاً
اولورسـه جائز اولور عذرسز اولمز اكر عجله‌نك طرفى دابه اوزره اولورسـه
يورسون ويا يورمسون لكن عجله ارض اوزره دابه واقف اولورسه تحتنده
خشبه يعنى اغاج مركوزه اولان محمل حكمنده اولور ده ارض كبى اولور ❊ ومن العذر
المطروطين يغيب فيـه الوجـه وذهاب الرفقاء و دابة لاتركب الابعناء او بمعـين
ولو محرما لان قدرة الغير لاتعتـبر حتى لوكان مع امه مثـلا فى شق محمل واذا نزل
لم تقـدر تركب وحدهـا جازله ايضـا كما افاده فى البحر فليحفظ ❊ عجله ويا دابه
اوزره نمـازى مبيح اولان عذر دندر مطر وكنـدوده وجه غائب اولور طين
بس جزئى رطوبت عـذر اولمز ورفيقلرك ذهابى وانجـق معينله ويا مشـقتله
بنيلان دابه معين هرنقدر محرمى دخى اولورسـه زيرا غيرك قدرتى معتبر دكلدر
بركسه والده سيله مثلا محفه ده اولسه نازل اولسه والده سى يالكز ركوبه مقتدره
اولمسه والده سنه محفه ده نمـاز جائز اولديغى كبى كندويه دخى جائز اولور ❊ بحرده
بويلجه افاده ايلـدى حفظ اولنسون حتى لوكان تفريعى ايوجه ظاهر دكل
مسئلهٔ مستقله اوله رق بيان اولنسه اولى اولورايدى ❊ (وان لم يكن طرف العجلة
على الدابة جاز) لو واقفة لتعليلهم بانها كالسرير ❊ عجله‌نك برطرفى دابه اوزرينه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اولميوب ودابه واقفه اولسه اوزرنده نماز جائز اولور سير ايكيدر ديو
تعليللرينه بنا ❊ (هذا) كله (فى الفرض) و الواجب بانواعه وسنة الفجر
بشرط ايقافها للقبلة ان امكنه والا فبقدر الامكان لئلا يختلف بسيرها
المكان ❊ اشبو نزوله عدم قدرت ومحملك ماتحتنه خشبه وضعى وعجله نك
بر طرفنك دابه اوزرينه اولمسى شرطلرينك كليسى فرضده و واجبك كرك
واجب لعينه وكرك واجب لغيره هر برنوعنده انواعك جمعندن مراد مافوق
الواحددر وفجرك سنتنده در وجوبنه قول اولديغندن احتياط ايچون اشياء
مزبوره لرى ممكن اولورسه قبله يه متوجها ايقاف شرطيله يوق ممكن اولمزسه
بقدر الامكان استقبال قبله كافيدر ايقافك اشتراطى اشياء مرقومه نك
سيرلريله مكان مختلف اولمامق ايچوندر ❊ (واما فى النفل فيجوز على المحمل
والعجلة مطلقا) فرادى لا بجماعة الا على دابة واحدة ❊ اما محمل وعجله اوزره
نافله مطلقا يعنى واقفه اولسون ويا سايره قبله يه متوجه اولسون ويا اولمسون
نزوله قادر اولسون ويا اولمسون عجله نك طرفى دابه اوزرينه ويا دكل جائزدر
قول معتمد اوزره منفرد اوله رق جماعتله اولميه رق لكن دابهٔ واحده اوزره
اولورلرسه جماعتله جائزدر بلكه دابهٔ واحده نك اوزرنده كى اولان
محملك ايكى طرفلرنده دخى اولورلرسه ينه جماعت جائزدر ❊ (ولو جمع بين
نية فرض ونفل) ولو تحية (رجح الفرض) لقوته وابطلها محمد والائمة الثلاثة ❊
بركمسه فرض ونفل بيننده نيتى جمع ايلسه نفل هرنقدر تحيه دخى اولورسه ده
قوتنه بنا فرض ترجيح اولنور اول نيت فرضه كفايت ايدر نفل ايچون
ثواب اولمز اما تحيهٔ مسجد وسنت وضوء وضحى وكسوف نمازلرينه
بر نماز ايله نيت ايلسه جمله سنك ثوابى اعطا اولنور لكن امام محمد وائمهٔ
ثلاثه نيت مرقومه يى ابطال ايتديلر ❊ (ولو نذر ركعتين بغير طهر لزماه به
عنده) اى ابى يوسف كما لو نذر بغير قراءة اوعريانا او ركعة وكذا نصف
ركعة عند ابى يوسف وهو المختار (واهدره الثالث) اى محمد ❊ بركمسه
آبدستسز ايكى ركعت نماز نذر ايلسه امام ابى يوسفه كوره كندويه طهارتله ايكى
ركعت لازم اولور قراءتسز وياخود عريانا ويا بر ويانصف ركعت نذرنده امام
ابى يوسف عندنده لازم اولديغى كبى مختار اولانده بودر امام ثالثكه امام محمد
نذر مزبورى هدر ايلديكه نذر اولمز ديدى بر ويانصف ركعتده امام ابى يوسفه كوره
ايكى واوچده درت لازم اولور زيرا تجزى قبول ايتميان شئ ذكر كلينى ذكر
كبيدر مصنفك عنده قولنده ضمير مذكور ومعلوم اولميان شيئه راجعدر بلكه
بومثللو محلده متعارف اولان امام اعظمه عائد اولمسيدر ❊ (او) نذر عبادة (فى مكان

كذا فاداه فى اقل من شرفه جاز) لان المقصود القربة خلافا لزفر والثلاثة ❊ وياخود
بركمسه بر عبادتى فلان مكانده قيلمغى نذر ايتسه ده اول مكانده شرف جهتندن اقل
اولان مكانده اول نذرى ادا ايلسه جائزدر مقصود قربت اولديغندن مثلا
بيت الحرامده اداسنى نذر ايدوب قدس شريفده ادا ايتمك كبى اختلاف امام
زفر ايله ائمهٔ ثلاثه ايچوندر مشار اليهم انجق نذر اولنان محلده ويا اول محلدن
اشرف محلده ادا اولنور ديورديلر قنيه ده مرسومدركه بركمسه نفسنه فلان
وقتده نمازى واجب قيلسه بعينه اول تعين ايدر اول وقت فوت اولورسه قضا ايدر
صوم كبى بر سلامله درت ركعت نذر ايلسه تشهدده صلوات دعاسنى وقيامده
سبحانك تلاوت ايدر ❊ (ولو نذرت عبادة) كصوم وصلوة (فى غد فحاضت فيه
يلزمها قضاؤها) لانه يمنع الاداء لا الوجوب (ولو) نذرتها (يوم حيضها لا)
لانه نذر بمعصية ❊ بر عورت يارنكى كونده مثلا صوم وصلوت كبى بر عبادت نذر
ايدوب واول كونده حيض كورسه عبادت مزبوره يى قضا لازم اولور زيرا حيض
ادايه مانع اولور وجوبه اولمز عبادتى حيضى كوننده ادايه نذر ايتسه لازم
اولمز معصيتله نذر اولديغنه بنا ❊ (التراويح سنة) مؤكدة لمواظبة الخلفاء
الراشدين (للرجال والنساء) اجماعا ❊ تراويح تسليمه وزننده ترويحه نك جمعيدر
وليالئ رمضانده ادا اولنان تراويح نمازينك هر درت ركعتنه اطلاق اولنور وراحت
كلمه سندن تفعيله در كه مرهٔ واحده در تسليمتين بيننده برمقدار آرام واستراحت
اولنمغله تسميه اولنمشدر اطلاقات شرعيه دندر اجماعا رجال ونسايه سنت
مؤكده در خلفاء راشدينك مواظبتلرينه بنا اختيار نام كتابده مذكوردركه
امام ابى يوسف امام اعظم رحمه اللهدن تراويحدن و حضرت عمر رضى الله تعالى
عنهك تراويح حقنده فعلدن سؤال ايتدكده جواب بيورديلركه سنت مؤكده در
و حضرت عمر رضى الله تعالى عنهك اختراعى كندى نفسندن پيدا ايتمه دكلدر
بلكه رسول اللهدن معهود ومحفوظ اصله مبنيدر صاحب كنز سنيتيله جزم ايلدى
وصاحب هدايه وظهيريه تصحيح ايلدى و خلاصه ده ذكر اولنديكه مشايخ
تراويحك سنت اولمسنده اختلاف ايتديلر لكن امام حسنك امام اعظمدن
سنتدر روايتيله اختلاف منقطع اولدى و رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
سنتيدر سعادتله بيورديلركه الله عظيم الشان سزلره رمضانك صيامنى فرض
بيورديلر بن دخى سزلره قيامنى سنت ايتدم مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم شهر رمضانك يكرمى اوچنجى كيجه سى نماز ايله ثلث اوله قدر كيجه
قائم اولديلر يكرمى بشنجى كيجه سى نصف الليل ويكرمى يدنجى كيجه اصحاب كرام
رضوان الله تعالى عليهم اجمعين سحوره يتشمز ظن ايتديلر خلفاء راشدين

تغلیبه محمولدر اکثری مراد در زیرا ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنهك
رأیلری یوقدر ✻ حضرت عمر رضی الله تعالی عنهك وقتنده ظهور ایتدی
ابی بن کعب رضی الله عنه رجال وتمیم الداری نسا ایچون امام نصب اولندیلر
وعلیکم بسنتی وسنة الخلفاء الراشدین ✻ وارد اولمشدر و صحیحنده
ام المؤمنین حضرت عایشه رضی الله تعالی عنها وعن ابویها دن مرویدر که
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدا کیجه نماز قیلدی وکندو ایله برابر
ناس قیلدیلر وایکنجی کیجه ینه قیلدیلر بعده اوچنجی کیجه ینه ناس مجتمع اولدیلر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم خروج بیورمدیلر و قتا که صباح اولدقده
بیوردیلر که تحقیق نه ایشلدیکز کوردم و بنی سزه خروجدن منع ایتمدی الا
سزلره فرض اولمسی خوفی منع ایلدی ترکنه عذر بیوردیلر ✻ (ووقتها بعد
صلاة العشاء) الی الفجر (قبل الوتر وبعده) فی الاصح فلو فاته بعضها وقام الامام
الی الوتر اوتر معه ثم صلی مافاته ✻ تراویحك قول اصحه کوره وقتی یتسو نمازندن
صکره فجره دکلو وتردن مقدم ووتردنصکره در بعضیلر بین العشاء والوتردر
دیدیلر واشبو قول ترجیح اولندی وبرجماعت بیوردیلرکه وقتی کیجهنك کلیسدر
صلات عشا ایله وتردن مقدم ویامؤخر اولسون مصلی یی تراویحك بعضیسی
فوت ایتسه وامام وتره قالقسه امامله برابر وتری ادا ایدر بعده مافاتی ادا ایدر
✻ (ویستحب تأخیرها الی ثلث اللیل) او نصفه ولا تکره بعده فی الاصح ✻
تراویحی کیجهنك ثلثنه ویا نصفنه دکین تأخیر مستحبدر قول اصحده نصفندن
صکره اداده کراهت یوقدر صلات لیل اولوب وصلات لیلده افضل اخرنده
اولان اولدیغنه بناً لکن احسن اولان عدم تأخیردر فوتی خوفندن ✻ امداد
الفتاح ✻ (ولا تقضی اذا فاتت اصلا) ولا وحده فی الاصح (فان قضاها کانت
نفلا مستحبا ولیس بتراویح) کسنة مغرب وعشاء ✻ قول اصحده تراویح فوت
اولدیغنه کوره جماعتله ومنفردا اصلا قضا اولنمز فرضا قضا اولنسه نفل
مستحب اولور تراویح اولمز مثلا فوت اولان اخشام ویتسو سنتلری کبی ✻ (والجماعة
فیها سنة علی الکفایة) فی الاصح فلو ترکها اهل مسجد اثموا الا لو ترك بعضهم وکل
ماشرع بجماعة فالمسجد فیه افضل قاله الحلبی ✻ تراویحده جماعت قول اصحده سنت
کفایه در مصحح محیط وخانیه صاحبلریدر ✻ بس بر مسجد اهالیسی ترك ایتسه لر
آثم اولورلر بعضیسی ترك ایتسه آثم اولمزلر هر بر نمازکه جماعتله مشروع قیلندی
کندوده افضل اولان مسجدده ادا اولنقدر حلبی بویلجه بیوردی
✻ (وهی عشرون رکعة) حکمته مساواة المکمل للمکمل (بعشر تسلیمات)
فلو فعلها بتسلیمة فان قعد لکل شفع صحت بکراهة والا نابت عن شفع واحد به

یفتی ✻ تراویح اون سلامله یکرمی رکعتدر یکرمی اولمسینك حکمتی
دیمك کسریله مکمل اولان تراویحك عددی وفتحیله مکمل
اولان وتراویح ایله فرائضك عددینه مساوی اولمسیدر هرنقدر وتردن مقدم
ادا اولنور ایسه ده ینه وتری تکمیلنه مانع دکلدر سنن رواتب دخی هرنقدر مکمل
ایسه ده اشبو شهر مبارکك کمال پرفضائلنه بناً بو مکمل دخی زیاده قلندی
✻ نهر ✻ اکر تراویحی هرشفعده برقعود ایله جملهسنی برسلامله ادا ایدرسه کراهتله
صحیح اولور یوق تراویحدن بهرشفعده قعود بولنمزسه انجق شفع واحدی ادا
ایتمش اولور باقیسی نافلهیه محسوب اولور ماسبقده مرور ایدن ماینلرنده تشهدسز
بیك رکعت نماز قیلسه نافله اولور قوللرینه بناً انجق اشبو قول ایله فتوی
ویرلور ✻ (یجلس) ندبا (بین کل اربعة بقدرها وکذا بین الخامسة
والوتر) ویخیرون بین تسبیح وقراءة وسکوت وصلوة فرادی نعم تکره صلاة
رکعتین بعد کل رکعتین ✻ بهر درت رکعت بینلرنده درت رکعت قدری مندوب
اولهرق جلوس ایدر صواب اولان بین کل اربعة مقابلنده درر کبی بین کل
تراویحتین ویا کنز صاحبی کبی بعد کل اربع دیمك ایدی ممیز رکعت اولدیغندن ینه
بویلجه خامسه ایله وتر بیننده دخی جلوس ایدر ولکن خلاصهده صحیح اولان بونده
عدم استحبابدر دیدی بین الترا ویحتین جلوسده تسبیح قرائت وسکوت ومنفردا
نماز بینلرنده مخیرلردر قهستانیده (سبحان ذی الملك والملکوت سبحان ذی العزة
والعظمة والقدرة والکبریاء والجبروت سبحان الملك الحی الذی لا یموت سبوح
قدوس ربنا ورب الملائکة والروح لا اله الا الله نستغفر الله نسئلك الجنة ونعوذبك
من النار) دیردیو مصرحدر اهل مکه یدی طواف وایکی رکعت نماز قلارلر
واهلی مدینه درت رکعت نماز قلارلر بلی خلاف متوارث اولدیغندن بهر ایکی
رکعتدنصکره ایکی رکعت نماز مکروهدر ✻ (والختم مرة سنة) ومرتین
فضیلة وثلاثا افضل (ولا یترك) الختم (لکسل القوم) لکن فی الاختیار
الافضل فی زماننا قدر مالا یثقل علیهم واقره المصنف وغیره ✻ تراویحده هر بر رکعتده
اون آیت تلاوتیله بر کره ختم سنتدر زیرا رمضان شریفده تراویحك رکعتلرینك
عددی التیوزدر وآیت قرآنیه التی بیکدن زیادهدر بس بهر رکعتده اون آیت
تلاوتیله ختم حاصل اولور ویکرمی یدیسنده ختم ایدر انك لیلهٔ قدر اولدیغنده
اخبارك کثرتنه بناً (تمه) شلبی کشافدن روایتا نقل ایدرکه آیت
قرآنیهنك جملهسی التی بیك التیوز التمش التی آیتدر بیکی وعد وبیکی وعیددر
وبیکی امر وبیکی نهیدر وبیکی قصص وبیکی خبر وبش یوزی حلال وحرامدر
ویوزی دعا وتسبیحدر التمش التیسی ناسخ ومنسوخدر انتهی ایکی کره ختم

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

فضيلتدر واوچ افضلدر جماعتك كسلانلغندن ناشی ختم ترك اولنمز لكن اختيارنام كتابده مسطوردر كه فی زماننا افضل اولان جماعته ثقلت ويرميه جك مقداری تلاوتدر واشبو قولی مصنف وسائرلری اقرار ايتديلر زيرا تكثير جماعت تطويل قرائتدن افضلدر ❊ وفی المجتبی عن الامام لوقرأ ثلاثا قصارا اوآية طويلة فی الفرض فقد احسن ولم يسیٔ فماظنك بالتراويح ❊ مجتباده امام اعظمدن نقلا ذكر اولنديكه بركسه فرضده هرنقدر فجرده وظهرده اولورسه‌ده اوچ آيت قصار ويابرآيت طويله قرائت ايتسه كوزل ايتمش كتو ايتمامش اولور يعنی سنة قرآئت اولان طوال واوساط وقصار مفصللری تركله مكروهی ارتكاب ايتمش اولمز بس فرضده بويله اولنجق تراويح نرده قالور مجتباده مرسومدر كه تراويحده فی زماننا اوچ قصه ويابر اوزون آيت تلاوتيله متأخرين فتوی ويرديلر جماعته ملالت وثقلت حاصل اولوب تعطيله مؤدی اولمسون ايچون بلكه احسن اولانده بودر انتهی ❊ بحر ❊ وفی فضائل رمضان الزاهدی افتی ابوالفضل الكرمانی والوبری انه اذا قرأ فی التراويح الفاتحة واية اوآيتين لايكره ومن لم يكن عالما باهل زمانه فهو جاهل ❊ امام زاهدينك فضائل رمضاننده مذكوردر كه ابوالفضل الكرمانی وامام وبری افتا ايتديلر كه بركسه تراويحده فاتحه وبر ويا ايكی آيت قرائت ايتسه مكروه اولمز مجمع الانهر صاحبی انجق بوقولله فتوی ويريلور ديدی شارحك اطلاقنك ظاهری سورهٔ مدثرك آيتلری كبی آيت قصيره يه شمول ايدر افضل اولان تسليمه‌لر بينلرنده تعديلدر امابعض بعضك اوزرينه فاضل اولسه لابأسدر تسليمهٔ واحده‌ده ركعت ثانيه ركعت اولی اوزرينه فاضل اولسه مستحب اولمسنده شك يوقدر اولی ثانيه اوزرينه زائده اولسه استحبابنده اختلاف واردر ❊ بحر ❊ زمانينك اهلنك حالنه عالم اولميان كمسه جاهلدر بس امام اولان كمسه جماعتك حالنه عالم اولمليدر ❊ (ويأتی الامام والقوم بالثناء فی كل شفع ويزيد) الامام (علی التشهد الا ان يمل القوم فيأتی بالصلوات) ويكتفی باللهم صل علی محمد لانه الفرض عند الشافعی ❊ امام وجماعت تراويحك هرشفعنده سبحانك تلاوت ايدر وامام تشهدده صلواتی وسائر دعالری زياده ايدر الا جماعته ملال كلورسه صلواتی قرائت ايدر واللهم صل علی محمد كلماتيله اكتفا ايدر زيرا بومقدار امام شافعی رضی عنه العالی عندنده فرضدر بحرونهر صاحبلرينك ظاهر كلاملری صلوات دعالرينك تمامنك تلاوتيدر كندولرينك عباره‌لرنده ويكتفی باللهم آه يوقدر ❊ (ويترك الدعوات) ويجتنب المنكرات هذرمة القراءة وترك تعوذ وتسمية وطمانينة وتسبيح واستراحة ❊ صلواتدنصكره تلاوت اولنان دعالری ترك ايدر هذرمه دحرج وزننده تيز تيز سويليوب وتيز تيز اوقومق معناسنه منكراتدن بدلدر وقطعده جائزدر يعنی تراويحده سرعة قرائت وتعوذ وتسميه‌يی وطمانينتی وتسبيحی وبر

درت ركعت بينلرنده استراحتی ترك امثالی منكراتدن اجتناب ايده ظاهر اولان ترك طمانينتله هذرمه‌نك ماعداسنده كراهت تنزيهيه‌در ❊ (وتكره قاعدا) لزيادة تأكيدها حتی قيل لاتصح (مع القدرة علی القيام) كما يكره تأخير القيام الی ركوع الامام للتشبه بالمنافقين ❊ قيامه قادر ايكن تراويحی قاعدا قيلمق مكروهدر تأكيدينك زياده سنه بناأ حتی قاعدا صحيح اولمز دينلدی زيرا امام اعظمدن مرويدر كه بركسه بلاعذر صباح نمازينك سنتنی قاعدا قيلسه جائز دكلدر تراويح دخی بنه بويلجه در سنت مؤكده اولدقلرينه مبنی كراهت مشروحه مقتدينك تراويحده قعود ايدوب حتی امام ركوع ايتدكده قالقوب ركوع ايتمسی مكروه اولديغی كبی زيرا بونده نمازه تكاسلی اظهار ومنافقينه تشبهی اعاده‌واردر زيرا الله تعالی انلرك حقلرنده (واذا قاموا الی الصلوة قاموا كسالی ❊ بيورمشدر ❊ (ولوتركوا الجماعة فی الفرض لم يصلوا التراويح جماعة) لانها تبع فصليه وحده يصليها معه ❊ برقوم فرضی جماعتله ادا ايتمسه‌لر تراويحی جماعتله ادا ايده‌مزلر تراويح فرضه تابع اولديغندن بس فرضی منفردا ادا ايدن تراويحی امامله ادا ايدر ❊ (ولولم يصلها) ای التراويح (بالامام) اوصلاها مع غيره له ان (يصلی الوتر) معه بقی لوتركها الكل هل يصلون الوتر بجماعة فليراجع ❊ بركسه تراويحی امامله ادا ايتسه ويا غيری امامله ادا ايتسه وتری امامیله ادا ايدر فرضله تراويحك كليسنده جماعتی ترك ايتديكی صورتده وتری جماعتله ادا ايدرمی اشبو مسئله بيان اولنمدی باقی قالدی محلنه مراجعت اولنسون لكن مسئلهٔ سابقه‌ده لانها تبع تعليللری بوصورتده وتری جماعتله اداپی اشعار ايدر زيرا وتر امام اعظم رضی الله عنه نزدنده تراويحه‌ده عشايه‌ده تابع دكلدر ❊ (ولايصلی الوتر ولا (التطوع بجماعة خارج رمضان) ای يكره ذلك لوعلی سبيل التداعی بان يقتدی اربعة بواحد كما فی الدرر ❊ خارج رمضانده وتر ونافله جماعتله جائز اولمز يعنی علی سبيل التداعی كه مثلا درت كمسه برامامه اقتدا ايده‌رك اولورسه مع الكراهة صحيح اولورنته‌كم درده بويلجه مصرحدر ❊ ولاخلاف فی صحة الاقتداء اذلا مانع نهر وفی الاشباه عن البزازية يكره الاقتداء فی صلاة رغائب وبرآءة وقدر الا اذا قال نذرت كذا ركعة بهذا الامام بالجماعة انتهی ❊ صورت مشروحه‌ده اقتدايه مانع اولمديغندن صحتنده اختلاف اولنمدی نهرده بويلجه مسطوردر اشباهده بزازيه‌دن نقلا ذكر اولنديكه صلات رغائبده ونصف شعبان وقدر كيجه‌لرنده اقتدا مكروه قيلندی لكن شوقدر ركعت اشبو امامله جماعت ايله نذر ايتدم ديرسه

كراهت اولمز زيرا عهده دن خروج انجق جماعتله اولور شارحك كلامندن
مفهوم اولان نذر فقط مقتديدن اولوب امامدن اولمقدر واقعده ده اوليله اولملى
يوقسه ناذرك ناذره اقتداسى لازم كلور بوايسه جائز دكلدر ناذرك متنفله
اقتداسنده بناء القوى على الضعيف لازم كلور ديو سؤال اولنورسه جواب
ممكندركه بناء القوى على الضعيف اقتدايه انجق قوت ذاتيه اولان محلده مانع
اولور بو مقامده قوت عرضيه در نذر سببيله در رغائب رغيبه نك جمعيدر
مرغب فى ثوابها معناسنه در ﴿ قلت وتتمة عبارة البزازية من الامامة
ولا ينبغى ان يتكلف كل هذا التكلف لامر مكروه ﴾ شارح ديركه امامت
بحثنده بزازيه نك عبارهسنك تتمهسى امر مكروه ايچون هركس اشبو تكلفى
ايتمك لايقدر تكلفدن مراد نذردر ﴿ وفى التاتارخانية لولم ينو الامامة
لاكراهة على الامام فليحفظ ﴾ تاتارخانيه ده مرسومدركه صورت مشروحه ده
امام امامته نيت ايتمسه امامه كراهت اولمز زيرا كراهت انجق كندونك نيتيله
اولور اما كندى متنفلا نمازه شروع ايتدكدنصكره ناذر كندويه اقتدا ايتسه كندويه
كراهت اولمز غيرك فعليله اولديغندن ناشى ايمدى بوخصوص حفظ اولنسون ﴿ (وفيه)
اى رمضان (يصلى الوتر وقيامه بها) وهل الافضل فى الوتر الجماعة ام المنزل
تصحيحان لكن نقل شارح الوهبانية مايقتضى ان المذهب الثانى واقره المصنف
وغيره ﴾ رمضان شريفده وترى جماعتله قيلار وقيامى جماعتله در وترده
افضل اولان جماعتميدر ويا منزلميدر بونده ايكى تصحيح واردر كمال جماعتى
ترجيح ايلدى لكن شارح وهبانيه مذهب مختار ايكنجيكه منزلده اداتى
ايجاب ايدن شيئى نقل ايلدى ومصنف وغيرى بونى اقرار ايلدى ونهرك وذخيرهنك
مختارلرىده بودر لكن شرحده قريبا سبقت ايدن كل ماشرع بجماعة فالمسجد
فيه افضل عبارهسى قول اولى ترجيح ايدر

﴿ باب ادراك الفريضة ﴾

اشبو باب فريضهيه ادراكده يعنى فرضك غيرى يه شروع ايدوب بعده كندوبى
جماعتله تحصيلك كيفيتى بياننده اولان بابدر اصل مقصود بالذات اولان
مسائل ادراك فريضهيه متعلق اولان مسائلدر سائرلرك ذكرى بالتبعدر
بلكه حق اولان اشبو باب مسائل شتى ايله مترجم اولمق ايدى ﴿ (شرع فيها
اداء) خرج النافلة والمنذورة والقضاء فانه لا يقطعها (منفردا) ﴾ بركمسه
فرضه منفردا ادا ايدهرك شروع ايتسه بعده اول فرضه شروع اولنسه

قائما برسلامله نمازنى قطع ايدر فيها ضميرى ايله نافله ومنذوره واداء قوليله
قضا خارج قالدى يعنى اشبو مزبورهلرى شارع قطع ايتمز نافلهيى ايكى ركعته
اتمام ايدر منفرد اولميوب هرنه قدر فاسقه دخى اقتدا ايتمش اولسه قطع ايتمز
﴿ (ثم اقيمت) اى شرع فى الفريضة فى مصلاه لا اقامة المؤذن ولا الشروع
فى مكان وهو فى غيره (يقطعها) لعذر احراز الجماعة ﴾ يعنى بعد الشروع
المذكور اقامت اولنسه يعنى شارع مرقومك مصلى سنده فريضهٔ مذكورهيه
شروع اولنسه جماعتى احراز عذرينه بناءً شارع نمازنى قطع ايدر حاصل كلام
اقيمتدن مراد شروعدر يوقسه مؤذنك اقامتى دكلدر ومصلاسنده شروعدر
يوقسه كندونك اولديغى محلك غيريده شروع دكلدر علتك مقتضاسى
قطعك استحبابيدر لكن اعدل اقوال اوزره احراز جماعت واجب اولديغنه
نظرا قطع واجبدر شروع فى العمل وجوب قطعه معارضدر دينلسه اولور
عذرك احرازه اضافتى بيانيهدر يعنى اكمال ايچون نقض اكملدر مسجدى
تعمير وظهرى جمعه ايچون نقض كبى وسجده سنده جبهه سنه ديكن
اصابت ايدن كمسهنك باشنى رفع ودخى يكنى رفع بعده وضعى ايكى سجده
اولمديغى كبى ﴿ كما لوندت دابته اوفار قدرها اوخاف ضياع درهم من ماله
اوكان فى النفل فجئ بجنازة وخاف فوتها قطعه لامكان قضائه ﴾ مزبور
قطعك جوازى دابهسنك اوركوب ويا قازغاننك قاينيوب ويا مالندن درهم
مقدارينك ضياعندن خوفنك ويا نافله نمازده ايكن جنازه حاضر اولوب
فوتى خوفى اولسه قضاسى ممكن اولديغندن قطعى كبى يعنى اشبو مواضع
مشروحهده قطعك جوازى كبى شارع مزبورده قطع جائزدر ضياع ضادك
فتحيله سحاب وزننده در ودرهم قيد احترازى دكلدر بلكه درهمدن دون
اولان دخى بويلهدر ﴿ ويجب القطع لنحو انجاء غريق اوحريق ﴾ صويه
غرق اولان وآتشه يانان امثالى مثلا قيويه دوشن اعمايى ويرتجى حيوان
اغزندن انسانى خلاص كبى محللرده نمازى قطع واجبدركه يعنى
فرضدر ﴿ ولودعاه احدابويه فى الفرض لا يجيبه الا ان يستغيث به ﴾ مصلى بى
پدرى ويا والدهسى فرض نمازده چاغرسه نمازده اولديغنه عالم اولسون
ويا اولمسون اجابت ايتمز ظاهر اولان حرمت اجابتدر لكن كندودن استغاثه
ايدوب غوث واعانه طلب ايدرسه اجابت ايدر برامر مهلكدن ابوينك غيرينك
استغاثهسى دخى بويلهدر نتهكيم ماسبقده مرور ايلدى ﴿ وفى النفل ان علم
انه فى الصلاة فدعاه لا يجيبه والا اجابه ﴾ نافله نمازده احد ابوين ندا ايتسه
اكر نمازده اولديغنه عالم اولهرق چاغرديسه اجابت ايتمز بحرك عبارهسى

لابأس ان لا يجيبه در بونك مقتضاسى اجابتك افضليتيدر يوق نمازده اولديغنه عالم اولميه‌رق چاغرديسه اجابت ايدر بوندن ظاهر اولان اجابتك وجوبيدر زيرا حال عمده اولى اوليجق عدم عمده واجب اولور ❊ (قائما) لان القعود مشروط للتحلل وهذا اقطع لا تحلل ويكتفى (بتسليمة واحدة) هو الاصح غاية ❊ شارع مشروح قائما بر سلامله اكتفا ايده رك قطع ايدر زيرا قعود تحلل ايچون مشروطدر بو ايسه قطعدر تحلل دكلدر انجق اصح اولان قول بودر غاية البيانده بو وجهله مرسومدر لكن اشبو اختلاف ثالثه‌يه قيام ايدوب سجده ايله قيد لمديغنه كوره‌در اما قيام ركعت اوليده اولورسه ظاهر اولان قطعده اختلاف اولمامقدر زيرا علت سرد ايتديلر كه بر ركعتدن دون اولديغندن محل رفضدر ❊ (ويقتدى بالامام) وهذا (ان لم يقيد الركعة الاولى بسجدة او قيدها) بها (فى غير رباعية او فيها و) لكن (ضم اليها) ركعة (اخرى) وجوبا ثم يأتم احرز اللنفل والجماعة ❊ صورت مشروحه‌ده بعد القطع امامه اقتدا ايدر اشبو حكم مشروح ركعت اولى سجده ايله تقييد اولنمديغنه كوره وياخود رباعيه‌نك غيرى اولان فجر ايله مغربده ركعت اولى يى سجده ايله قيدلديسه وياخود رباعيه‌ده ركعت اولى يى سجده ايله قيدلديسه ولكن اول ركعته واجب اوله‌رق بر ركعت دخى ضم ايدر مؤداى بطلاندن صيانت ايچون بعده اقتدا ايدر نفلله جماعتى حفظ ايچون تعليلده لف ونشر مرتب واردر اما فجر ايله مغربده اتمام ركعتله امر اولنسه فجرده نماز تمام اولور مغربده اكثرك حصوليله تمامه مشابه اولور حاصل كلام بر كمسه فرضه شروع ايتسه ركعت اولى يى سجده ايله قيد لمقسزين اقامت اولنسه قطع ايدر و اقتدا ايدر واكر ركعت اولى يى سجده ايله قيدلديسه رباعيه‌ده ايسه شفعه اتمام ايدر و اقتدا ايدر اوچنجى سجده ايله قيدلمديسه قيدلديسه اتمام ايدر عصرك غيرده ينه اقتدا ايدر رباعيه‌نك غيرده ايكنجى ايچون سجده ايتديسه قطع ايدر و اقتدا ايدر سجده ايتديسه اتمام ايدر و اقتدا ايتمز ❊ (وان صلى ثلاثا منها) اى الرباعية (اتم منفردا ثم اقتدى) بالامام (متنفلا ويدرك) بذلك (فضيلة الجماعة) حاوى (الا فى العصر) فلا يقتدى لكراهة النفل بعده ❊ درت ركعتلى نمازدن اوچنى ادا ادنصكره اقامت اولنسه منفردا اتمام ايدر بعده افضل اولان متنفلا امامه اقتدادر معتمد اولان قول بودر (لا يصلى بعد صلاة مثلها) حديث شريفنه بنا أ بعضيلر فرضه و بعضيلر اكمال فضيلته نيت ايدر ديديلر وياخود امر الله عظيم الشانه تفويض اولنور خارج رمضانده جماعتله نفل مكروهدر سؤالى ايراد اولنورسه جواب ويريلور كه اماملة جماعت ايكيسى بردن متنفل

اولورلر ايسه ما نحن فيهمزده اويله دكل اشبو متنفلا اقتدا ايله منفردا ادا ايتديكى فرضده جماعت ثوابى اولان مضاعفة اجره نائل اولور حاوى القدسى كتابنده بو وجهله مصرحدر الا بعد العصر نفلده كراهت اولديغى ايچون عصرده اقتدا ايتمز ودرء المفسدة مقدم على جلب المصلحة در ❊ (والشارع فى نفل لا يقطع مطلقا) ويتمه ركعتين ❊ نافله‌يه شروع ايدن كمسه كرك سجده ايتسون وكرك ايتمسون قطع ايتمز ايكى ركعته اتمام ايدر رباعيه‌دن شفع ثانى‌يه شروع ايتسه ينه بو وجهله‌در بهر شفع بر ركعت اولديغندن ❊ (وكذا سنة الظهر و) سنة (الجمعة اذا اقيمت او خطب الامام) يتمها اربعا (على) القول (الراجح) لانها صلاة واحدة وليس القطع للاكمال بل للابطال خلافا لما رجحه الكمال ❊ ظهرك وجمعه‌نك سنتلرى ينه بو وجهله سائر نوافل كبى اقامت اولنوب ويا امام خطبه ايتدكده قطع اولنمز قول راجح اوزره درده اتمام ايدر زيرا صلات واحده‌در حتى شفع ثانيلرنده سبحانك وتعوذ تلاوت اولنمز وقطع اولندقده اكمال ايچون اولمز بلكه ابطال ايچون اولور زيرا قطع ايتدكده اولكى قيلديغى كبى قيلر اما فرضده منفردا قطع ايدر جماعتله ادا ايدر اشبو قول كمالك ترجيح ايتديكى ايكى ركعتك باشنده قطع ايدر قولنه مخالف اولدى زيرا بعد الفرض قضا ممكندر و ايكى ركعتك باشنده سلامده ابطالده يوقدر وبلا سبب استماع ووجه اكمل اوزره اداده فوت اولمزلر ❊ (وكره) تحريما للنهى (خروج من لم يصل من مسجد اذن فيه) جرى على الغالب والمراد دخول الوقت اذن فيه او لا ❊ كندوده اذان تلاوت اولنان مسجددن نمازى ادا ايتميان كمسه‌نك خروجى تحريما مكروه قيلندى حقنده ابن ماجه‌ده مسطور اولان (من ادرك الاذان فى المسجد ثم خرج لم يخرج لحاجة وهو لا يريد الرجوع فهو منافق) حديث شريفنك متضمن اولديغى نهيه بنا أ يعنى بر كمسه بر مسجدده اذانه يتشسه بعده خروجى موجب بر مصلحت اولمقسزين ورجوع مراد ايتميه رك خروج ايتسه اول كمسه منافقدر اخبار بمعنى انشادر اذانله تقييد غالبه محمولدر يوقسه اصل مراد وقتك دخوليدر اذان تلاوت اولنسون ويا اولنمسون وخروج من غير صلاة ايله مراد جماعتله نمازى ادا ايتمامكدر كرك مسجددن خروج اولسون وكرك اولمسون مثلا مسجدده مكث ايدوبده جماعتله نمازى ادا ايتمك كبى ❊ (الا لمن ينتظم به امر جماعة اخرى) او كان الخروج لمسجد حيه ولم يصلوا فيه او لاستاذه لدرسه او لسماع الوعظ او لحاجة ومن عزمه ان يعود نهر ❊ لكن كندى ايله جماعت اخرى‌نك امر منتظم اولان مثلا شول بر امام ويا مؤذن كه كندولرينك مسجددن غائب اولمريله جماعت متفرقه اولور اشته بو نوع

كسه‌يه بعدالندا خروج مكروه اولمز زيرا خروج ايتمسه معناده صورت تكميلى
ترك ايتمش اولور وياخود خروجى كندوده اهل محله‌نك نماز قيلدقلرى محله‌سى
مسجدينه يتشمك ايچون اولورسه ويااستاذينك درسينه وياسماع وعظه
يتشمك ايچوك ويابرحاجتى اولوب وينه عودت ايتمك قصديله خروج اولورسه
اشبو صور مشروحه‌ده كراهت اولمز نهرده بويلجه مسطوردر ﴿ (و)
الا (لمن صلى الظهر والعشاء) وحده (مرة) فلايكره خروجه بل تركه للجماعة
(الاعند) الشروع فى (الاقامة) فيكره لمخالفته الجماعة بلاعذر وبل يقتدى
متنفلا لمامر ﴾ دخى ظهر ايله عشايى يالكز بركره ادا ايدن كمسه‌يه خروجى
مكروه اولمدى زيرا بردفعه كندودن داعيه اجابت بولندى ايكنجيده لازم دكل
بلكه جماعتى ترك كراهتى واردر لكن اقامته شروع وقتنده مزبوره خروج
مكروهدر بلاعذر جماعته مخالفت ايتديكنه بناً بلكه متنفلا اقتدا ايدر مرور
ايدن احرازا للنفل والجماعة قولندن ناشى ﴿ (و) الا (لمن صلى الفجر والعصر
والمغرب مرة) فيخرج مطلقا (وان اقيمت) لكراهة النفل بعدالاولين وفى المغرب
احد المحظورين البتيراء او مخالفة الامام بالاتمام ﴾ دخى فجرى وعصرى ومغربى
بردفعه ادا ايدن كمسه‌يه بعدالندا خروج مكروه دكلدر هرنقدر اقامت اولنسه
دخى مطلقا خروج ايدر فجر ايله عصردنصكره نافله مكروه اولديغندن مغربده
اقتداده ايكى محظورك برى لازمكلوربرى بتيراكه بترائك مصغريدر بتراء كندو ايچون
ايكنجى اولميان برركعتدر اوچه بتراء لازم كلور بترادده محذوف واردر الصلاة
البتيراء تقديرنده‌در صلاة بتراء فقط برركعت اولورسه باطله‌در اوچ اولوب
امامله اولورسه بعضيلر فاسده‌در ديديلر درت ايله اعادسى لازمدر صحيح
اولان كراهة تحريميه ايله مكروهدر ✿ حلبى ✿ وبريسى اتمام ايتديكينه كوره امامنه
مخالفتدر بالاتمام مخالفته متعلقدر فرضا مغربده امامله برابر متنفلا شروع ايتسه
درده اتمام ايدر امامه مخالفت نوعا مشروع اولوب سنته مخالفت اصلا مشروع
اولمديغندن ✿ حلبى ✿ وفى النهر ينبغى ان يجب خروجه لان كراهة مكثه بلاصلاة
اشد ﴾ نهرده ذكر اولنديكه اوقات مشروحه‌ده لايق اولان خروجك
وجوبيدر زيرا بلاصلاة مكثك كراهتى اشددر زيرا جماعته مخالفت وزر عظيمدر
وامامه طعنه مؤدى اولور ﴿ قلت افاد القهستانى ان كراهة التنفل بالثلاث
تنزيهية وفى المضمرات لو اقتدى فيه لاساء ﴾ شارح رحمه الله ديركه قهستانى
نفل بالثلاثك كراهتى تنزيهيه‌در ديو افاده ايلدى ومضمراتده مغربده امامه متنفلا
اقتدا ايتسه اسائت ايتمش اولور ديدى وفى المضمرات قهستانينكدر كندو كلامنى
تأييد ايچون ايراد ايلدى ✿ لكن حلبى قهستانينك قولى مردود ديدى صاحب

هدايه كراهتيله تصريح ايدوب وغاية البيان صاحبى بدعتدر ديوب وقاضى خانك
حرامدر ديو تصريحنه بناً صاحب بحر ظاهر اولان هدايه‌نك قوليدر ديدى زيرا
مشايخ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بتيرادن نهى ايلدى ديو استدلال
ايلديلر اشبو نهى ظنى الثبوت قطعى الدلالة در اصول حنفيه‌يه كوره كراهة
تحريميه افاده ايدر ﴿ (واذا خاف فوت) ركعتى (الفجر لاشتغاله بسنتها
تركها) لكون الجماعة اكمل ﴾ بركمسه صباح نمازنك سنتنه اشتغاللە فرضك
فوتندن خوف ايتسه سنتى ترك ايدر جماعتله ادا اكمل اولديغندن خروج
وقت خوفندن ترك بالطريق الاولى در ترك تعبيرندن بعد الشروع عدم قطعه تنبيه
واردر جماعتك اكمل اولديغى حقنده وعد ووعيد وارد اولديغنه مبنيدر
سنت حقنده هرنقدر وعد وارد ايسه‌ده تركنده وعيد يوقدر وجماعتك ثوابى
اعظمدر مكمل ذاتى اولديغندن سنت مكمل خارجيدر اشبو سنتك بوحكمله
تخصيص اولنمسى كندو ايچون فضيلت عظيمه اولديغندندر حقنده رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم (ركعتا الفجر خير من الدنيا ومافيها) بيورمشلردر
﴿ (والا) بان رجا ادراك ركعة فى ظاهر المذهب وقيل التشهد واعتمده المصنف
والشرنبلالى تبعا للبحر لكنه ضعفه فى النهر (لا) يتركها بل يصليها عند باب
المسجدان وجد مكانا والاتركها لان ترك المكروه مقدم على فعل السنة ﴾ واكرسنتك
فوتندن خوف ايتميوب ظاهر مذهبده برركعته يتيشه‌جكنى مأمول ايدرسه
ترك ايتمز بلكه يربولورسه مسجدك قپوسنده سنتى ادا ايدر يوق ايسه ترك ايدر
زيرا مكروهى ترك سنتى فعلدن مقدمدر سنتده سنت اولان منزلنده وياخود
مسجدك قپوسنده ممكن اولمزسه مسجد خارجكه يازمسجدى اولان صفه‌ده
ادا ايتمكدر مسجد براولوب صفه اولمزسه عمودك ارقه‌سنده وياصفدن بعيد
مسجدك برطرفنده ادا ايدر ايكى محلده ادا مكروهدر برى صفه مخالط اوله‌رق
صفك اراسنده جماعته مخالف اوله‌رق وبرى صفله كندونك بيننده حائل
اولميه‌رق صفك ارقه‌سنده قيلمقدر لكن اولكى كراهت بوندن اشددر بعضيلر
تشهدده يتيشه‌جكنى اميد ايدرسه ترك ايتمز ديديلر مصنف وشرنبلالى بحره
تبعيتله اشبو قوله اعتماد ايتديلر لكن نهرده بوقولى تضعيف ايلدى ﴿ ثم
ماقيل يشرع فيها ثم يكبر للفريضة او ثم يقطعها ويقضيها مردود بان درء
المفسدة مقدم على جلب المصلحة ﴾ بوندنصكره امام زاهدينك سنته شروع
ايدر لازم بالشروع اولدقدنصكره فرض ايچون تكبير ايدر ياخود بعد الشروع
قطع ايدر وقضا ايدر قولى مردوددر زيرا ابطال مفسده‌سنى دفع بعد الفجر
اتيان سنت مصلحتندن مقدمدر وامام سرخسى بيوردىلركه لازم بالشروع

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

واجب بالنذردن اقوى دكلدر امام محمد بيور ديلركه منذوره بعد الفجر قبل طلوع الشمس ادا اولنمز وقطع قصد يله نماز ايله امر برامر مستحسن دكلدر ☼ ﴿ ولايقضيها الابطريق التبعية (ا) قضاء (فرضها قبل الزوال لابعده) فى الاصح لورود الخبر بقضائها فى الوقت المهمل بخلاف القياس فغيره عليه لايقاس ﴾ صباح نمازينك سنتنى قضا ايتمز لكن قول اصحده زوالدن مقدم صكره اولميه‌رق فرضنك قضاسنه تبعيتله قضا ايدر قضا اطلاقى مجازدر وقت مهملده خلاف قياس اوله‌رق قضاسى حقنده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك ليلهٔ تعريسك صباح نمازنده فرضله برابر قضاسى خبرى وارد اولديغنه بنأ تعريس آخر ليلده استراحت ونوم ايچون مسافرينك نزوليدر خلاف قياس اولديغى قضا واجبه خاص بوسنت اولديغندن وقت مهملك غيرى كندونك اوزرينه قياس اولنمز ﴿ (بخلاف سنة الظهر) وكذا الجمعة (فانه) ان خاف فوت ركعة يتركها ويقتدى (ثم يأتى بها) على انها سنة (فى وقته) اى الظهر (قبل شفعه) عند محمد وبه يفتى جوهرة ﴾ ظهرك وجمعه نك سنتى صباحك سنتينك خلافنه‌در زيرا مصلى مزبورلرك بر ركعتينك فوتندن خوف ايدرسه سنتى ترك ايدر امامه اقتدا ايدر بعده امام محمده كوره ظهرك وقتنده شفعندن اقدم يعنى صوك سنتدن مقدم سنت اولمق اوزره ادا ايدر امام اعظم نفل اوله‌رق ادا ايدر بيوردى امام يوسف صكره كى سنتدن صكره اولكى سنتى ادا ايدر ديدى انجق امام محمد قوليله فتوى ويريلور لكن فتح قدير امام يوسف قولنى ترجيح ايدوب دليل سرد ايلديكه اولكى درت موضع مسنوننده تأخير اولندى بلاضرورة صكره كى ايكى ركعت محلنى فوت ايتمز جوهره ده بو يلجه مرسومدر ﴿ واما قبل العشاء فمندوب لا يقضى اصلا ﴾ اما عشادن مقدم اولان سنت مندوبدر اصلا قضا اولنمز عصرك سنتندن سكوت اولنديغى بعد العصر وقت مكروه اولديغندن قضا توهمى اولمديغنه بنأدر ﴿ (ولايكون مصليا بجماعة) اتفاقا (من ادرك ركعة من ذوات الاربع) لانه منفرد ببعضها (لكنه ادرك فضلها) ولو بادراك التشهد اتفاقا لكن ثوابه دون المدرك لفوات التكبيرة الاولى واللاحق كالمدرك لكونه مؤتما حكما ﴾ درت ركعتلى نمازدن بر ركعته يتيشن كسه اتفاقا جماعتله نماز ادا ايتمش اولماز اما مدرك ثلاثده اختلاف وار قريبا كلور مزبورك جماعتله مصلى اولمديغى نمازك بعضيسنده منفرد اولديغنه مبنيدر من ذوات الاربع قيد احترازى دكلدر ثنائى وثلاثى يه بو يلجه در رباعى ذكرى وكذا مدرك الثلاث ايچوندر لكن اتفاقا جماعت ثوابنه نائل اولور هرنقدر تشهدده يتشسه‌ده لكن ثوابى مدركك ثوابندن نقصاندر افتتاح

تكبيرنى فوت ايتديكندن اهل صولك تصريحلرى واركه مسبوقك فعلى اداى قاصردر مدركك فعلى اداى كاملدر لاحق مدرك كبيدر حكما مؤتم اولديغندن حتى بركسه نمازك اولنه ايرشسه وايوسه وآخر صلاتده قائم اولسه حالبوكه مقدما جماعتله نماز ادا ايده رم ديو حلف ايتمش اولسه يميننده بار اولور اشبو ولايكون مصليا اه مسئله سنك محلى ايمان بحثنده ذكر ايدى لكن لكنه ادرك فضلها قولنه توطئه اوله‌رق ذكر ايتدى زيرا توهم اولنوركه ادراك فضلله ادراك جماعت بينلرنده تلازم واردر اشبو توهمى دفع ايچون بو محلده ذكر اولندى بس بركسه ظهرى جماعتله ادا ايدرم ديو حلف ايلسه كليسنى امامله ادا ايله حانث اولور شورغيفى اكل ايتميم ديو حلفده انجق كليسنى اكلده حانث اولديغى كبى بونكله امام سرخسينك ماسبق‌نده اولان كلامى تضعيف اولنور ﴿ (وكذا مدرك الثلاث) لايكون مصليا بجماعة (على الاظهر) وقال السرخسى للاكثر حكم الكل وضعفه فى البحر ﴾ قول اظهر اوزره بو يلجه رباعيدن اوچه ثلاثيدن ايكى يه وثنائيدن بره ايريشن كسه جماعتله نماز ادا ايتمش اولمز امام سرخسى اكثر ايچون كل حكمى وار ديدى بحرده آنفا مرور ايدن مسئلهٔ رغيفله امام سرخسينك اشبو قولنى تضعيف ايلدى ﴿ (واذا امن فوت الوقت تطوع) ماشاء (قبل الفرض والالا) بل يحرم التطوع لتفويته الفرض ﴾ نمازك وقتنك فوتندن امين اولورسه فرضدن مقدم ديلديكى قدر نافله ادا ايدر يوق امين اولمزسه نافله ادا ايتمز بلكه فرضك فوتنه مؤدى اولديغندن نافله حرامدر ﴿ (ويأتى بالسنة) مطلقا (ولو صلى منفردا على الاصح) لكونها مكملات واما فى حقه عليه الصلاة والسلام فلزيادة الدرجات ثم قول الدرر وان فاتته الجماعة مشكل بما فتدبر ﴾ قول اصح اوزره مطلقا كه جماعتله ويا منفردا مسافر ويا مقيم سنتى ادا ايدر سنتلر مكملاتدن اولديغنه بنأ بعضيلر منفردا قيلارسه مخيردر منفردا اداده مواظبت روايت اولنمديغنه مبنى ديديلر زيلعى احوط اولان قول اولدر ديدى زيرا قبل الفرض اولان سنت مصليدن شيطانك طمعنى قطع ايچون مشروع اولمشدر وبعد الفرض اولان سنت فرضده متمكن اولان نقصانى جبر ايچوندر بوتقديرجه منفرد مزبورلره زياده محتاجدر وسنتلر حقنده وارده اولان نصوص منفرد ايله جماعتى فرق ايتمدى اطلاقى اوزره جارى اولور مكملاتدن اولمسى سنت بعديه‌ده ظاهر اولور قبليه‌ده ايوجه ظاهر دكلدر قبليه شيطانك طمعنى قطع ايچوندر مكركه قطع طمع دخى مكملاتدن عد اولنه ☼ اما رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك حق عاليلرنده سنن ازدياد درجات وانهاء كمالات ايچوندر زيرا كندولرينك نمازلرنده نه خلل وارونه طمع شرنبلالى بوندنصكره دررك وان فاتته الجماعة قولى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ماسبقده مرور ايدن اذا خاف فوت ركعة من الظهر لو صلى سنته تركها ايله اشكالده در تدبر ايله يعنى بينلرنده تعارض واردر دررك مفادى هرنقدر جماعت فوت اولور سه ده ينه سنت ادا اولنور ماسبقك مفهومى سنت ادا اولنديغنه كوره ظهرك بر ركعتى فوت اولور خوفى اولدقده سنتك تركيدر لكن تعارضك دفعى ممكنكه دررك مرادى جماعتى فوت اولوب نمازى منفردا ادا ايدرسه سنتى ادا ايدر ديمك ماسبقدن مراد سنت ادا اولنديغنه كوره ظهرك بر ركعتى فوت اولور خوفنده سنت ترك اولنور ديمك اوله اصل دررك عباره سى قال بعض مشايخنا لايأتى بها لانه انما يأتى بها اذا ادى الفرض بالجماعة لكن الاصح ان يأتى بها وان فاتته الجماعة الا اذا خاف فوت الوقت فحينئذ تترك انتهى بوكا كوره اشكال اولمز ﴿ ولو اقتدى بامام راكع فوقف حتى رفع الامام رأسه لم يدرك) المؤتم (الركعة) لان المشاركة فى جزء من الركن شرط فلم توجد فيكون مسبوقا فيأتى بها بعد فراغ الامام ﴾ بر كمسه ركوعده اولان امامه اقتدا ايتسه برمقدا طورسه ويا ركوعه وارسه لكن كندونك ركوعندن اقدم امام باشنى ركوعدن رفع ايتسه مؤتم اول ركعته يتشمش اولمز وركوعده امامه يتيشن كمسه ايكى تكبيره محتاج اولمز عندالبعض اولور بر تكبير ايله ركوعه نيت ايتسه افتتاح ايتمسه جائز اولور ونيتى لغو اولور * بحر * زيرا ركندن برجزده مشاركت شرطدر بس صورت مشروحه ده بولنمديغندن مسبوق اولور ده بعد فراغ الامام آنى كتورر ﴿ بخلاف مالوادركه فى القيام ولم يركع معه فانه يصير مدركا لها فيكون لاحقا فيأتى بها قبل الفراغ ﴾ امامه قيامده يتيشوب كندو ايله برابر ركوع ايتميان كمسه صورت مزبوره نك خلافنه در زيرا بو كمسه اول ركعته يتشمش اولور و لاحق اولور ده اول ركعتى قبل الفراغ ادا ايدر بعد الفراغ ايتسه ده اولور ﴿ ومتى لم يدرك الركوع معه تجب المتابعة فى السجدتين وان لم تحسبا له ولا تفسد بتركهما ﴾ مصلى هرنه زمانكه امامله برابر ركوعه يتشمسه كندويه سجده لرده امامه متابعت لازم اولور هرنقدر حساب اولنمزلر ايسه ده و تركله نماز فساده كيتمز ﴿ فلو لم يدرك الركعة ولم يتابعه لكنه اذا سلم الامام فقام واتى بركعة فصلاته تامة وقد ترك واجبا نهر عن التجنيس ﴾ بس ركعت اولى يه ارشمسه و امامه متابعت ايتمسه لكن امام سلام ويردكده قائم اولسه و اول ركعتى ادا ايلسه نمازى تمام اولور و واجبى ترك ايتمش اولور نهر تجنيسدن نقلا بويلجه ذكر ايلدى اشبو مسئله ومتى لم يدرك قولنك عينيدر اعاده يه داعى تجنيسه نسبتى ظن ايده رم ﴿ (ولو ركع) قبل الامام (فلحقه امامه فيه صح) ركوعه وكره تحريما ان قرأ الامام قدر الفرض (والالا) يجزيه ﴾ بر كمسه

(امامدن)

امامدن مقدم ركوع ويا سجده ويا قيام ويا قعود ايتسه امامى دخى كندويه ركوعده يتشسه ركوعى صحيح اولور اكر امام فرض مقدارى قرائت ايتمش ايسه لكن تحريما مكروه اولور * رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك (لاتبادرونى بالركوع والسجود) و (اما يخشى الذى يركع قبل الامام ويرفع ان يحول الله رأسه رأس حمار) قول شريفلرينه بنا أ يعنى سزلر بنى ركوع ويا سجود ايله تقدم ايتميكز واما مدن مقدم ركوع ويا رفع رأس ايدن كمسه الله عظيم الشان حضرتلرى باشنى حمار باشنه تحويل ومسخ ايتمسندن خوف وخشيت ايتمزمى ديمك يوق امام ركوعده لاحق اولمسه يعنى كندو رأسنى امام ركوع ايتمكسزين رفع ايتسه وياخود امام ركوعده لاحق اولسه لكن مقتدينك ركوعى امامك فرض مقدارى قراءتندن اقدم اولسه ركوعى كفايت ايتمز * حلبى ﴿ ولو سجد المؤتم مرتين والامام فى الاولى لم تجزه سجدته عن الثانية وتمامه فى الخلاصة ﴾ امام سجدۀ اولى ده ايكن مؤتم ايكى دفعه سجده ايلسه ايكنجى سجده سنه كفايت ايتمز ايكنجى يى اعاده لازمدر اشبو مسئله نك تمام تفصيلى خلاصه ده در صاحب خلاصه دركه مقتدى امامدن مقدم باشنى رفع ايدوب امام دخى سجده يى اطاله ايدوب مقتدى امام سجدۀ ثانيه ده ظنيله ينه سجده ايتسه حالبوكه امام سجدۀ اولى ده اولسه مقتدى اكر امامه متابعت ويا امامك اولديغى سجده يه ويا سجدۀ اولى يه نيت ايلسه جائز اولور يوق سجدۀ ثانيه يه نيت ايلسه حالبوكه امام اولكى سجده ده اولسه جائز اولمز اعاده ايتمز ايسه نمازى فساده كيدر

﴿ (باب قضاء الفوائت) ﴾

اشبو باب فوت اولان نمازلرك قضاسى احكامى بياننده درا حكام كيفيت قضايه وغيرى يه شاملدر ﴿ لم يقل المتروكات ظنا بالمسلم خيرا اذا لتأخير بلا عذر كبيرة لاتزول بالقضاء بل بالتوبة او الحج ﴾ مصنف عليه الرحمه فوائت بدلنه متروكات تعبير ايتمديكى مسلمه خير ظننه مبنيدر زيرا ترك قصدى مشعر در فوت آنك خلافنه در مسلمه قصدا ترك ايتمز حسن ظنى لازمدر قصدى ترك ايدنه كندودن دم سيلان ايده نه قدر ضرب شديد لازمدر و نمازى ادا ايدنه دك حبس اولنور صوم رمضانى ترك ايدن دخى ينه بويلجه در قتل انجق انكار واستخفافيله لازم كلور امام احمد وعلمادن جم غفير كسلا نلغله ترك ايدن كافر اولور ديديلر صاحب مواهب امام مشار اليهدن بويلجه نقل ايلدى

اذالتأخير قولى ظنا بالمسلم عليتنه علتدر يعنى بلا عذر تأخير كبيره در قضا ايله
زائل اولمز بلكه شروطنه ملابس توبه ويا حج مبرور كبائره كفارت
اولديغنه مبنى قضا توبه‌نك شروطنك تمامندندر و قضا ايله انجق اثم ترك
زائل اولور عدم فعل اوزره معاقب اولمز تأخيرى ايچون هرنقدر عقاب
اولنور ايسه ده ❊ ومن العذر العدو وخوف القابلة موت الولد لانه
عليه الصلاة والسلام اخرها يوم الخندق ❊ تأخيرى موجب اولان
عذرلردندر كندونك وجوديله نماز ممكن اولميان عدم محاصر مثلا قائم
ويا قاعد اولديغى تقديرجه عدونك كورمه سى خوفى اولدقده كورنميه جك
مقدارى هيئت اوزره قيلار مسافرك قطاع طريق وخرسز خوفى دخى بونه
بولجه در وقابله يعنى ابه‌خاتونك ولدك موتندن خوفى دخى اعذار جمله سندندر
اما موتى ظن غالب اولورسه تأخيرى واجب اولور زيرا رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم مشركلرك كندولرينى حفر خندق كونى مشغول
قيلدقلرنده درت وقت نمازى تأخير بيورديلر حتى كيجه‌نك بر مقدارى تجاوز
ايتدكده بلال حبشى رضى الله عنه امر بيورديلر اذان تلاوت بيوردى
واقامت ايتدى ظهرى بعده اقامت ايتدى عصرى بعده اقامتله عشايى ادا بيورديلر
هر بروقت ايچون اذانك تكرارى روا يديده واردر ❊ فتح القدير ❊ ثم الاداء
فعل الواجب فى وقته وبالتحريمة فقط بالوقت يكون اداء عندنا و بركعة عند الشافعى ❊
بوندنصكره واجبى وقتنده ادا ايتمك ادادر ائمهٔ حنفيه عندلرنده ادا اولور
وشافعى نزدلرنده وقتده بر ركعتى اتيانله ادا اولور اشبو ثم الاداء فعل الواجب
قولنى شارحك ذكرينى داعى مصنف عليه الرحمه نك ادايى بياندن فارغ
اولوب قضا بيانه شروعيدر ادانك تقديمى اكمليتنه بناءدر ادا ايچون انواع
واردر اداء كاملدر مكتوباتى جماعتله ادا كبى و اداء قاصردر منفردا ادا كبى
واداء شبيه بالقضادر لاحقك امامك فراغندن نصكره اولان فعلى كبى ادا
اولمسى وقت باقى اولديغندن قضايه شبيه اولديغى امامله برابر اداسنى التزام
ايدوب اول دخى فوت اولديغى ايچون ادا مأمور به اقسامنك بريدر ايكنجيسى
قضا اوچنجيسى اعاده در ❊ والاعادة فعل مثله فى وقته لخلل غير الفساد
لقولهم كل صلاة اديت مع كراهة التحريم تعاداى وجوبا فى الوقت واما بعده
فندبا ❊ اعاده فسادك غيرى خللدن ناشى وقتنده واجبك مثلنى اتياندر اعاده‌يى
اشبو تعريف ايله بيان فقهانك كل صلوة اديت الى اخره كلامندن مستنبطدر
زيرا اديت قوللرى مقدما فرضك اتيانى اقتضا ايدر فعل مثله قولى تعاد لفظندن
مأخوذ در لخلل غير الفساد قوللرى مع كراهة التحريم لفظندن اخذ اولنمشدر

يعنى هر بر نمازكه كراهت تحريميه ايله ادا اولندى وجوبا وقتده وندبا
بعد الوقت اعاده اولنور قوللرينه بناءً ❊ والقضاء فعل الواجب بعد وقته
واطلاقه على غير الواجب كالتى قبل الظهر مجاز ❊ قضا وقتندنصكره واجبى
اشلمكدر ظهرك اول سنتى كبى واجبك غيرى اوزرينه قضا اطلاقى مجازدر زيرا قضا
ادا واعاده كبى مأمور به قسمندندر مأمور به ايسه حقيقة واجبدر بوكا كوره
سنت اشبو القاب ثلثهٔ مشروحه ايله وصفلنمز ❊ (الترتيب بين الفروض
الخمسة والوتر اداء وقضاء لازم) يفوت الجواز بفوته للخبر المشهور من نام
عن صلوة وبه يثبت الفرض العملى ❊ فروض خمسه بينلريله وتر بيننده
اداء وقضاء ترتيب لازمدر كندونك فوتيله جواز فوت اولور
مصنفك لازم بدلنده صدر الشريعه كبى فرض ديمديكى مطلق فرض
قطعى‌يه صرف اولنديغنه مبنيدر محيط كبى شرط ديمديكى زيرا
شرط نسيان ايله ساقط اولمز ترتيب ايسه نسيانله ساقط اولور ❊ معراج نام كتابك
صاحبى كبى واجب ديمدى زيرا واجب كندونك فوتيله جواز فوت اولماز بونده ايسه
فوت اولور پس مشايخك عباره سى مختلف اولديغندن مصنف مرحوم
بر تعبير بيورديكى كندوده انلرك هر برلرى اوزره جريان ممكن اولور ❊ ابو السعود ❊
و بونده جوازدن مراد حل دكلدر اشبو ترتيبك فوتى سببيله غير مرتبك صحتنك
منعدم اولمسى مشهور اولان من نام عن صلاة اونسيها فلم يذكرها الا وهو يصلى
مع الامام فليصل التى هو فيها ثم ليقض الذى تذكر ثم ليعد التى صلى مع الامام
خبرينه بناءً در ❊ حلبى ❊ يعنى بركمسه نوم ويانسيان سببيله بر وقت نمازى فوت ايتسه
واول نماز خاطرينه انجق امامله نماز ادا ايدركن كلسه اول نمازى ادا ايتسون
بعده تذكر ايتديكى نمازى اعاده ايتسون صكره امامله قيلديغى نمازى اعاده
ايتسون ديمك اشبو حديث شريفدن مستبان اولان امامله برابر نمازى قيلر ايكن
فائته‌يى تذكر ايدن كمسه امامك نمازنى قطع ايتمز بلكه اتمام ايدر نافله
اولور واشبو حديث مشهور ايله فرض عملى ثابت اولور ظنى المتن قطعى الدلالة
اولديغندن (فروع) بركمسه بركوندن بر وقت نماز ترك ايدوب
لكن قنغى وقت اولديغى معلومى اولمسه اوقات خمسه نك جمله سنى قضا ايدر
زيرا اول كونك نمازى واجب اولديغى متقين در عهده‌ٔ واجبدن شك ايله خروج
ايده مز حاويده مرسومدركه بركمسه بركون وبر كيجه‌نك نمازندن بر ركعتنده
قرائتى ترك ايتديكنى تذكر ايلسه انجق فجر ايله وترى قضا ايدر زيرا اوقات
خمسه دن بر ركعتده قرائتى ترك انجق فجر ايله وترده نمازى ابطال ايدر مسافر
اوقات خمسه‌يى قضا ايدر كندويه نمازك جمله سنده قرائت واجب اولديغندن

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

نمازی اداسنده شك ایتسه وقتده ایسه اعاده سی واجب اولور صكره ایسه
اولمز ❊ (وقضاء الفرض والواجب والسنة فرض وواجب وسنة) لف ونشر
مرتب ❊ فرضك ومنذوره ومحلوف علیها وفساده ویردیكی نفلك قضاسی كبی
واجبلرك وسنتك قضاسی فرض وواجب وسنتدر اشبو بیان مشروح لف ونشر
مرتب اوزره در ❊ و جمیع اوقات العمر وقت للقضاء الا الثلثة المنهیة كامر ❊
اوقات عمرك جمله سی قضا ایچون وقتدر كندوده قضا صحیح اولدیغندن قضاء صلات
هرنقدر فوری ایسه الا لعذر تأخیر اولنور لكن اوچ منهی اولان طلوع واستوا
وغروب وقتلری قضایه وقت دكللردر نتكم ماسبقده اوقات صلاتده مرور
ایتدی ❊ (فلم یجز) تفریع علی اللزوم (فجر من تذكر انه لم یوتر) لوجوبه
عنده ❊ بس صلوات مرقومه بینلرنده ترتیب لازم اولدیسه وتری ادا ایتمدیكنی
تذكر ایدن كسه نك صباح نمازی جائز اولمدی كندونك عندنده وتر واجب
اولدیغندن مصنفك اشبو فلم یجز قولی لزومه تفریعدر وفساد موقوفدر ❊
❊ (الا) استثناء من اللزوم فلا یلزم الترتیب (اذا ضاق الوقت) لمستحب حقیقة
اذ لیس من الحكمة تفویت الوقتیة لتدارك الفائتة ❊ مصنف علیه الرحمه
استثنا ایله ساقط اولدیغی محللری بیانه شروع ایدر بیورركه حقیقة ونفس
الامرده وقت مستحب ضیق اولسه فائته ایله وقتیه بیننده ترتیب لازم اولمز
الا لزومدن استثنادر بعضیلر اصل وقتك ضیق اولمسنی اعتبار ایدیلر ارجح
اولان قول اولدر وقت ضیق ایكن فائته یی تقدیم ایلسه صحیح اولور وكندوسی
آثم اولور حقنده نهی وارد اولدیغندن اشبو صورت مشروحده ترتیبك عدم لزومی
فائته نك تداركی ایچوندر ❊ ولو لم یسع الوقت كل الفوائت فالاصح جواز
الوقتیة مجتبی ❊ وقتده فوائتك كلیسنی ادایه وسعت اولمسه اصح اولان وقتیه نك
جوازیدر مثلا بر كسه نك اوزرنده عشا ایله وتر اولوب بعده فجری ده ادا ایتمسه
حتی وقتدن انجق وتر وفجری ادایه واسع وقت اولوب كلیسنی ادایه وقتده سعه
اولمسه ظاهر كلاملرندن مستبان اولان وتری ادا ایتمدكجه صباح نمازینك عدم
جوازینی ترجیحدر مجتبی صاحبی اصح اولان وقتیه نك جوازیدر دیو تصریح
ایلدی ❊ حلبی ❊ وفیه ظن من علیه العشاء ضیق وقت الفجر فصلاها وفیه
سعة یكررها الی الطلوع وفرضه الاخیر ❊ ینه بویلجه مجتبا ده ذكر اولندیكه یتسو
نمازینی ادا ایتمیان كسه صباح نمازینك وقتی ضیق ظنیله صباح نمازینی ادا
ایتسه حال بو كه ظننه كوره وقتده سعه اولسه شمسك طلوعنه قدر نمازی
تكرار ایدر فرضی الك صكره قیلر ❊ (اونسیت الفائتة) لانه عذر ❊ یاخود
فائته یی نسیان ایتسه ینه ترتیب ساقط اولور زیرا نسیان تكلیفی مسقط اولان

عذر سماویدر عبدك وسعنده دكلدر نسیان برشیئی وقت حاجتده تذكر ایدهمامكدر
نسیان ترتیبی مسقطدر كرك فائته لر بیننده اولسون وكرك فائته ایله
وقتیه بینلرنده اولسون ❊ (اوفاتت ست اعتقادیة) لدخولها فی حد التكرار
المقتضی للحرج (بخروج وقت السادسة) علی الاصح ولو متفرقة اوقدیمة
علی المعتمد ❊ ویاخود قول اصح اوزره التنجی نك وقتنك خروجیله التی وقت فرائض
اعتقادیه نك فوتیله ده ترتیب ساقط اولور فرض عملی اولان وتر سائر فوائته
التی حساب اولنمز ظن ایده رمكه كندی ایچون مستقل وقت اولمدیغندن التی
وقت خروجه مؤدی اولان تكرار حدنده داخل اولدیغی ایچون یعنی تكراری
اقتضا ایدن عدد حدنده دیمك زیرا فوائت التی اولدقده كندوده اوقات خمسه دن
بروقتك تكراری لازم اولور اصحك مقابلی امام محمددن روایت اولنان سادسه نك
وقتنك خروجی قولیدر وقول معتمد اوزره فوائت كرك متفرقه اولسون
وكرك قدیمه اولسون ❊ لانه متی اختلف الترجیح رجح اطلاق المتون بحر ❊
زیرا برمسئله ده ترجیح هرزمانكه مختلف اولدیغی بونده حدیثه ایله قدیمه
اعتبارنده اولدیغی كبی متونك مطلق ذكر ایتدكلری ترجیح اولنور
بومقامده التی وقت اعتبار ایتمیی مطلق ذكر ایتدیلر حدیثه
وباقدیمه ایله تقیید ایتمدیلر ❊ (اوظن ظنا معتبرا) ای یسقط لزوم
الترتیب ایضا بالظن المعتبر كمن صلی الظهر ذاكرا لتركه الفجر فسد ظهره
فاذا قضی الفجر ثم صلی العصر ذاكرا للظهر جاز العصر اذ لا فائتة علیه فی ظنه حال
اداء العصر وهو ظن معتبر لانه مجتهد فیه ❊ ویاخود اوزرنده فائته اولان كسه
اوزرنده فائته اولمدیغنی ظن معتبر ایله ظن ایدرسه مواضع مشروحه
كبی لزوم ترتیب ینه ساقط اولور مثلا صباح نمازینی ترك ایتدیكنی
متذكر اوله رق صلات ظهری ادا ایدن كسه نك نمازی یعنی ظهری فاسده كیدر
بس فجری قضا ایتدكدنصكره ظهری متذكر اوله رق عصری ادا ایلسه عصر
جائز اولور ادای عصر حالنده ظننده اوزرنده فائته اولمدیغنه بناً اشبو
ظن ایسه معتبردر زیرا ادای عصر مجتهد فیهدر وبعضیلر صحتنه قائلدر ویا ظنك
معتبر اولدیغی مجتهد فیه دیمك منحده اشبو قولی اونسیت قولندنصكره ذكر
ایلدی ومناسب اولانده بودر ❊ بحرك ظن معتبر نسیانه ملحقدر قولنه بناً
❊ وفی المجتبی من جهل فرضیة الترتیب یلحق بالناسی واختاره جماعة من ائمة
بخاری وعلیه یخرج مافی القنیة صبی بلغ وقت الفجر وصلی الظهر مع تذكره جاز
ولا یلزم الترتیب بهذا العذر ❊ مجتباده ذكر اولندیكه بركسه ترتیبك فرضیتنه

جاهل اولسه ناسی‌یه لاحق اولور اشبو قولی بخاری امام‌لرندن بر جماعت
اختیار ایلدی ظاهر اولان اشبو جهل صورتی ظنك غیری مسقط خامسدر زیرا
ظنده ادراك اولور بو مقامده مراد کندوده ترتیبك وجوبینه وعدمنه ادراك
اولمیان خلوذهن اولان جهل بسیطدر ٭ واشبو الحاقه نظرا قنیه‌ده اولان
وقت فجرده بالغ اولوب وفجری متذکر اوله‌رق ظهری ادا ایدن صبینك نمازی
جائز اولوب بوقدر وقتله ترتیب لازم اولمد یعنی خروج ایدر زیرا بوقدر وقتده
تعلیم اولمز وکندولرده غالب اولان جهلدر ٭ (ولایعود) لزوم الترتیب (بعد
سقوطه بکثرتها) ای لفوائت (بعود الفوائت الی القلة) بسبب (القضاء) لبعضها
علی المعتمد لان الساقط لایعود ٭ قول معتمد اوزره فوائتك کثرتنه بناء ترتیب
ساقط اولدقدنصکره بعضیسنی قضا سببیله قلته عودت ایله ترتیبك لزومی عودت
ایتمز ساقطك عودت ایتدیکنه بناء مثلا برکمسه برماه نمازی ترك ایلسه بعده
قضا ایلسه لکن بروقت قالسه اول وقت خاطرنده اوله‌رق وقتیه‌یی ادا ایلسه
نمازی صحیح اولور ٭ (وکذا لایعود) الترتیب (بعد سقوطه بباقی المسقطات)
السابقة من النسیان والضیق حتی لوخرج الوقت فی خلال الوقتیة لاتفسد وهو مؤد
هو الاصح مجتبی لکن فی النهر والسراج عن الدرایة اوسقط للنسیان والضیق ثم
تذکر واتسع الوقت یعود اتفاقا ونحوه فی الاشباه فی بیان الساقط لایعود فلیحرر ٭
ماسبقده مرور ایدن نسیان وضیق وقت مسقطاتیله ترتیب ساقط اولدقدن
صکره ینه عودت ایتمز حتی وقتیه‌نك اثناسنده وقت خروج ایتسه نماز فساده
کتمز قول اصح اوزره اول کمسه نمازی ادا ایدیجیدر قضا ایدیجی دکلدر
بعضیلر وقتده ادا اولنان ادا خارج وقتده اولان قضادر دیدیلر لکن نهرده
وسراجده درایه‌دن نقلا ذکر اولندیکه ترتیب نسیاندن وضیق وقتدن ناشی
ساقط اولسه بعده تذکر ایلسه ووقت واسع اولسه ترتیب اتفاقا عودت ایدر واشبو
مضمونك مثلی اشباهده الساقط لایعود بیاننده دخی مذکوردر ٭ (وفساد
اصل (الصلاة بترك الترتیب موقوف) عند ابی حنیفة سواء ظن وجوب الترتیب
اولا ٭ امام اعظمه کوره ترتیبی ترکله اصل صلاتك فسادی موقوفدر کرك
ترتیبك وجوبنی ظن ایتسون وکرك ایتمسون امامین نزدلرنده باتا فساده کیدر
لکن امام محمد عندنده وصفك فسادیله برابر اصل دخی فساده کیدر امام ابی یوسفه
کوره فقط وصف باتا فساده کیدر شارح رحمه الله اصل مضافنی تقدیر ایله نهره
متابعت ایلدی صواب اولان امامین قولی اولان وصف صلات اولان فرضیتك
بطلانیدر امام محمد رحمه الله تحریمه فرض ایچون عقد اولندی وقتاکه فرضیت
باطل اولدیسه اصل صلات دخی باطل اولدی دیدی ٭ امامین تحریمه فرضیت

وصفیله اصل صلات ایچون منعقده اولدی وصفك بطلانندن اصلك بطلانی
لازم کلمز دیدیلر ٭ بحر ثمرهٔ خلاف صورت مشروحه‌ده نمازدن خروج ایتمزدن
اقدم قهقهه ایدن کمسه‌نك طهارتنك منتقض اولمسنده ظاهر اولور امامین
عندنده منتقض اولور امام محمد نزدنده اولمز لکن آنفا مرور ایدن من نسی
صلاة اه حدیث شریفی امام محمدك علیهنه حجتدر زیرا حدیث شریف نفله
انقلابنه دلیلدر ارشاد شارحی ظن ایده‌رمکه امام محمد حدیث شریفه واقف
اولمدی اکر اولیدی مخالفت ایتمزدی دیدی ٭ (فان کثرت وصارت الفوائت
مع الفائتة ستاظهر صحتها) بخروج وقت الخامسة التی هی سادسة الفوائت
لان دخول وقت السادسة غیر شرط لانه لوترك فجر یوم وادی باقی صلواته
انقلبت صحیحة بعد طلوع الشمس ٭ فساد موقوفله فاسد اولان نمازلر کثرت
بولوب فائته ایله التی اولسه فائته‌نك التجیسی اولان خامسه‌نك وقتنك خروجیله
فواسدك صحتی ظاهر اولور تحقیق اولان صحح خروج وقتدر یوقسه ذکر
ایده جکی صلاة تصحح خمساه قولندن منفهم اولان صلات دکلدر وفوائت بدله
صلوات تعبیر ایتسه اولی ایدی بش وقت نماز فوت اولمدیغندن وفواسدك
صحتی خامسه‌نك وقتنك خروجیله اولدیغی غیر متروکه اولان سادسه‌که
فائته ایله سابعه اولور انك وقتنك دخولی صحته شرط اولمدیغنه مبنیدر زیرا
خامسه‌نك وقتنك خروجیله حرجی موجب حد تکرار بولنور حتی سادسه‌نك
وقتنك دخولی شرط اولمدیغندن مثلا برکمسه برکونك صباح نمازینی ترك ایلسه
سائر نمازلرینی ادا ایلسه ایکنجی کونك طلوع شمسندن صکره فواسد صحته
منقلب اولور بو صورتده خامسه‌نك وقتی خروج ایتدی سادسه‌نك وقتی
دخول ایتمدی وقت ضحی وقت مهمل اولدیغندن واوقات خمسه‌یی اداده
فائته‌یی تذکر دخی لازمدر تذکر اولنمسه نسیانه بناء ترتیب ساقط اولور ٭ (والا)
بان لم تصر ستا (لا) تظهر صحتها بل تصیر نفلا وفیها یقال صلاة تصحح خمسا واخری
تفسد خمسا ٭ واکر فواسد کثرت بولوب التی اولمز ایسه فرضیتك صحتی ظاهر
اولمز بلکه نافله اولور واشبو فائتهٔ مشروحه حقنده بر نمازی تصحیح ایلر وبردفعهٔ
اخراده فساده ویرر دیولغز دینلدی یعنی متروکه ایکنجی کونك صباح وقتنده
کرك صباح نمازندن مقدم وکرك مؤخر قبل طلوع الشمس ادا اولنورسه
خمسهٔ موقوفه‌یی افساد ایدر یوق شمس متروکه ادا اولنمسزین طلوع ایدرسه
خمسهٔ مزبوره صحیح اولور واشبو تقدیردن مستبان اولدیکی تصحیح خامسه‌نك
وقتنك خروجیدر هرنقدر متروکه اتیان اولنمسزکده اولورسه بوکا کوره
شارحك صلاة تصحح خمسا قولی صحیح اولمز ٭ حلبی ٭ اخری تعبیری طلوع شمسدن

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مقدم ویامؤخر اداسی اعتباریله یوقسه کندی ذاتنده برنماز در ❊ (ولومات وعلیه
صلوات فائتة واوصی بالکفارة یعطی لکل صلوة نصف صاع من بر) کالفطرة ❊
برکمسه اوزرنده بچمش نمازلری اوله رق وفات ایتسه وکفارت ایله که اسقاط
صلات ایله وصیت ایتدکده بهرنماز ایچون فطره کبی بغدای ویااونندن
ویاسویقندن نصف صاع وخرما ویاشعیردن برتون صاع اعطا اولنور لکن
فائته‌یی هر نقدر ایماایله اولورسه ده ادایه قادر اولورسه وصیت لازم اولور اولمز
ایسه اولمز وصیتك لزومی قضانك لزومنك فرعیدرینه بویلجه افطار ایدن مسافر
ویامریض اقامت ویاصحتدن اقدم وفات ایتسه‌لر کفارت وصیتی لازم دکلدراداده
معذور اولدقلرندن قضاده معذوراولملری بالطریق الاولیدر ❊ زیلعی ❊ زبیدن
نصف صاع ویاتمام صاع اعطااولنمه سنده اختلاف واردر وقیمتلرینی درهمدن
اعطا افضلدر متوفانك عمری حساب اولنوب غلامده مدت صبااون ایکی
وانثی ده مدت صبا طقوز یاش اخرا جیله مقدارمی قوم مالندن اعطااولنور مالی یوق
ایسه دور اولنور ❊ (وکذا حکم الوتر) والصوم وانما (یعطی من ثلث ماله) ❊
وترك وصومك حکمی ینه بویلجه‌در وترامام اعظم رضی الله عنه عندنده فرض عملی
اولدیغندن وقدرمز بور انجق ثلث مالندن اعطا اولنور ❊ ولولم یترك مالا یستقرض
وارثه نصف صاع مثلا ویدفعه لفقیر ثم یدفعه الفقیر للوارث ثم وثم حتی یتم ❊ متوفی
مال ترك ایتمسه وارثی مثلا نصف صاع استقراض ایدر برفقیره ویرر بعده اول فقیر
وارثه ویرر بعده وارث فقیره ویرر وفقیر وارثه ویرر حتی اوزرنده اولان کفارت تمام
اولنه‌قدر امامال ترك ایتسه‌ده وصیت ایتمسه لکن ولیسی ویااجنبی تبرع ایلسه
جائزدر ووارثك استقراضی علی طریق التبرعدر یوقسه اوزرینه واجب دکلدر
واستقراض ووارث قیدلری قیداحترازی دکللردر حتی کندی مالندن ویاوارثك
غیری ویرسه جائزدر ❊ (واوقضاها ورثته بامره لم یجز) لانها عبادة بدنیة ❊
نمازلری میتك ورثه‌سی ویااجنبی امریله ویاامرسز قضا ایلسه جائز اولماز زیرا نماز
عبادت بدنیه‌در هر بر مکلف کندی بدنیله فعاله مطالبدر غیری ایده‌مز صوم
دخی ینه بویلجه‌در ❊ (بخلاف الحج) لانه یقبل النیابة ❊ حج نمازك
خلافنه‌در نیابتی قبول ایتدیکندنکه یعنی هرنقدر امریله اولمسه دخی حجده
نیابت حج مقامنه قائم اولور هرنقدر وصیت اولنمسه‌ده خثعمیدن فرض ساقط
اولور خبرده وارد اولدیکه برعورت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن
سؤال ایتدیکه پدریمه حج فرض ایدی کبرسندن رکوب ونزوله مقتدر اولمدیغندن
حجی اداایتمکسزین وفات ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کندویه
باباسی ایچون حجی تجویز بیوردیلر وصیت ذکر اولنمدی لکن نیابتدن مرادامر وتوکیل

دکلدر بلکه معنای مشروحدر ❊ ولوادی للفقیر اقل من نصف صاع لم یجز
ولواعطاه الکل جاز ❊ کفارت ایچون برفقیره نصف صاعدن اقل ویرسه جائز اولمدی
دخی برفقیره کفارتك کلیسنی ویرسه جائز اولدی کفارت یمین بونك خلافنه‌در یعنی برفقیره
تمام صاع ویرمسی جائز دکلدر (فکفارته اطعام عشرة مساکین) آیت کریمه سنده
عدد منصوص اولدیغندن محده تصریح اولندیکه کفارت صلات کندوده
عدد شرط اولمقده کفارت یمیندن مفارق اولدی ونصف صاعدن اقلك
برفقیره اعطا اولنمه سندن منع اولدیلر ❊ واوفدی عن صلاته فی مرضه لایصح
بخلاف الصوم ❊ مرضی حالنده برکمسه نمازی ایچون فدیه ویرسه صحیح اولمز
بلکه وصیت ایتمك اوزرینه واجبدر اماصوم صلاتك خلافنه‌در شیخ فانی‌یه کوره
حال مرضنده فدیهٔ صومی اعطاسی جائزدر اماصومه مقتدی اولدقده ویردیکی
باطل اولور ❊ (ویجوز تأخیر الفوائت) وان وجبت علی الفور (لعذرالسعی علی العیال
وفی الحوائج علی الاصح) ❊ اهل وعیال نفقه‌لری ایچون سعی عذرندن ناشی کچمش نمازلرك
قضاسنی تأخیر جائزدر هرنقدر فوراوزره واجب ایسه ده وظفربولوب فرصت
دوشدکده قضا ایتملی اهمال ایتمامـلی قول اصح اوزره کندو نفسنه محتاج
جلب نفع ودفع ضرر امثالی حوائجنده دخی تأخیر فوائت جائزدر مضمراتده
صلاة مفروضه‌لرده اولان سنن وصلات ضحی وتسبیح امثالی اخبارده وارد
اولان نافله‌لرك ماعداسی نوافلله اشتغالدن قضای فوائته مشغول اولمق اهم واولی‌در
دیومرسومدر ❊ وسجدة التلاوة والنذر المطلق وقضاء رمضان موسع وضیق
الحلوانی کذافی المجتبی ❊ سجدهٔ تلاوت وبروقته تعلیق اولنمیان نذرمطلق ورمضان
اورجی قضاموسعدر یعنی هرنه زمان قضااولنسه اولور فورا لازم دکلدر اماندر
بروقتله تعیین اولنورسه اول وقتده اولمق لازمدر اول وقتده اولمزایسه سائر وقتده
قضا اولنور امام حلوانی وعامری مزبوره‌لرده وجوبی تضییق ایدوب فوریدر
دیدیلر حلوانی حانك فتحی ولامك سکونیله غیرقیاس اوزره حلوایه منسوبدر
زیرا پدر بزرکوارلری حلوا فروش اولوب طلبهٔ علومه مجانا حلوا اعطا ایدوب
اوغلومه دعاایدیکز دیواستدعاسنده علمدن حظ وافر تحصیل ایتمشدر وفقهده امام
اولمشدر ❊ (ویعذر بالجهل حربی اسلم ثمة ومکث مدة فلا قضاء علیه)
لان الخطاب انمایلزم بالعلم اودلیله ولم یوجد ❊ دارحربده اسلامله مشرف
اولوب وبرمدت انده مکث واقامت ایدن حربی امور شرعیه‌یه جهلیله
معذوراولور اوزرینه قضالازم اولمز زیراخطابك توجه ولزومی انجق احکام شرعیه‌یه
علمله ویاعلمه دلالت ایدن مثلا دار اسلامده بولنمغله‌در دار اسلام مظنهٔ علمدر
جهلله معذور اولمز عالم منزله‌سنه تنزیل اولنوب قضای صلاتله مخاطب اولور

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بنابرين دار اسلامده مسلمان اولان معذور اولماز مز بورده علم ويادليل علم بولنمديلر
ولم يوجدا كلمه سنده اولى اولان مفرد صيغه سى ايدى عطف اوحرفى ايله
اولديغندن ✻ (كما لا يقضى مرتد ما فاته زمنها) ولا ماقبلها
الا الحج لانه بالردة يصير كالكافر الاصلى (و) لذا (يلزم باعادة
فرض) اداه ثم (ارتد عقبه وتاب) اى اسلم (فى الوقت) لانه حبط بالردة
قال تعالى ومن يكفر بالايمان فقد حبط عمله وخالف الشافعى بدليل فيمت
وهو كافر ✻ مسئلهٔ مشروحه ده قضانك اولمديغى مرتدك ردتى زماننده
واندن مقدم فوت ايتديكى نمازى قضاسى اولمديغى كبى مصنفك وشارحك
باب المرتد ده تصريحلرى مرتدك قضا ايله مطالبه اولنمه سيدر وشارح
نمازى ترك معصيتدر معصيت ايسه ردت ايله زائل اولمز ديو قضانك لزومنه
علت سرد ايلدى لكن حجى قضا ايدر زيرا ردتله كافر اصلى كبى اولور اشبو علت
احكام متقدميه در لكن حال كفرنده فوت اولانى عدم قضا سنه وحجى قضاسنه
علتى ظاهردر وحجى قضادن مراد فعليدر زيرا كافرك مقدما حجى فعلى يوقدر
ولا ماقبلها حكمنده علت مرقومه ايوجه ظاهر دكلدر زيرا كندودن
بوندن اقدم اسلامك تحقيقى يوقدر وردتله كافر اصلى كبى اولديغندن اولا
كندوبى ادا ايدوب بعده عقبنده مرتد اولوب ووقتده توبه ايدوب اسلامه
كلديكى فرضى اعاده ايله قضا لازم اولور فرض مشروح ردتله حبط وباطل
اولديغندن حبوط بطلان معناسنه در نته كم الله جليل الشان (ومن يكفر بالايمان
فقد حبط عمله) بيوردى ✻ امام شافعى روح الله سره حنفيه مسئلهٔ مشروحه ده
مخالفت ايلدى اعاده لازم اولمز ديدى الله ذو الجلالك (ومن يرتدد منكم
عن دينه فيمت وهو كافر فاولئك حبطت اعمالهم فى الدنيا والاخرة واولئك
اصحاب النار هم فيها خالدون) قول شريفنه بناءً زيرا آيت كريمه ده احباط
عمل ردت اوزره موته تعليق اولندى موت مزبور ايسه بولنمدى ✻ قلنا افادت
عملين وجزائين احباط العمل والخلود فى النار فالاحباط بالردة والخلود بالموت
عليها فليحفظ ✻ شارح عليه الرحمه حنفيه طرفندن امام شافعى يه اعاده نك
عدم لزومنى منعله جواب ويروب ديركه آيت كريمه ايكى عمل كه برى ومن يرتدد
وبرى فيمت وهو كافر در وايكى جزا كه برى احباط العمل وبرى خلود فى النار در
بونلرى افاده ايتدى بس احباط ردتله وخلود ردت اوزره موتله در بوكا كوره
نظم مجيدده لف ونشر مرتب اولور واشبو افاده يى آيت كريمه ده ايكنجى دفعه ده
اسم اشارت اعاده اولنه رق واولئك اصحاب النار بيوريلوب هم اصحاب النار
دينلمديكى تأييد ايدر ايمدى بوصورت كوزلجه حفظ اولنه ✻ فروع صبى احتلم

 (بعد)

بعد صلاة العشاء واستيقظ بعد الفجر لزمه قضاؤها ✻ برصبى يتسو نمازينى ادا
ايتدكدنصكره نائم واحتلام اولسه وبعد الفجر خوابندن بيدار اولسه صلات
مزبوره يى قضا كندويه لازم اولور اولا مزبور نمازى اداسى نافله اولوب
وبعده كندويه خطاب توجه ايدوب ونوم خطابه مانع اولمديغنه بناءً مختار
اولان قول بودر بعضيلر اوزرينه قضا لازم اولمز ديديلر قبل الفجر بيدار
اولورسه اجماعا قضا ايدر ✻ صلى فى مرضه بالتيمم والايماء مافاته فى صحته صح
ولا يعيد لوصح ✻ بركسه صحتى حالنده فوت ايتديكى نمازى مرضى حالنده
تيمله وايما ايله ادا ايتسه صحيح وجائز اولور معذور اولديغندن اما بغير عذر
انجق فوت ايتديكى كبى قضا ايدر بس مسافر حضرده فوت ايتديكى رباعى يى
سفرده درت قضا ايدر مقيم سفرده فوت ايتديكى رباعى يى اقامتده ايكى قضا ايدر
وصلات مزبوره يى مرضندن صحت بولدقده اعاده ايتمز ✻ كثرت الفوائت
نوى اول ظهر عليه او آخره وكذا الصوم لومن رمضانين هو الاصح وينبغى
ان لا يطلع غيره على قضائه لان التأخير معصية فلا يظهرها ✻ قضايه
قالمش نماز چوق اولدقده مصلى اوزرنده اولان صلات ظهرك الك اولكينه
ويا الك صكره كينه ديو نيت ايدر صوم دخى يته بويلجه در ✻ اكر ايكى رمضاندن
اولورسه يعنى الك اولكينه ويا الك صكره كينه ديو نيت ايدر انجق اصح اولان
قول بودر اما صومده قضا بر رمضاندن اولورسه اول ويا اخر ديمه يه حاجت اولمز
حتى بر رمضاندن ايكى كون قضاسى اولسه تعيين ايتمكسزين برينى قضا ايتسه
جائز اولور صومده سبب اولان شهر بر اولديغندن نمازده سبب وقت مختلف
اولوب سببك اختلافيله واجب مختلف اولديغى ايچون نمازده تقييد لازم
اولدى ولايق وواجب اولان قضا ايدن كمسه نك غيرى كندونك قضاسنه مطلع
اولممقدر تأخير معصيت اولوب اظهارى لايق وسزاوار اولمديغندن ✻ والله تعالى
اعلم ✻ يعنى اول ستار العيوب اولان ذات بيچون حقيقت حاله زياده عالمدر

✻ (باب سجود السهو) ✻

اشبو باب سجود سهو احكامى بياننده در وقتا كه مصنف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب
فرض ويا نفل نمازك ادا وقضاسى ذكرندن فارغ اولديسه نمازده واقع نقصانلرى
جابر يعنى طولدريجى اولان شيئك بياننه آغاز وشروع ايلدى ✻ من اضافة الحكم
الى سببه ✻ سجودك سهوه اضافتى حكمك سببنه اضافتى قبيلندندر بعضيلر
بر فعلك سببنه اضافتى قبيلندندر ديسه اولى اولور ايدى ديديلر ✻ واولاه بالفوائت

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

لانه لاصلاح مافات ✻ اشبو سجود سهوى فوائتك عقبنده ذكر و بيان ايتدى اصلاح
مافات ايچون اوديغندن يعنى مطلقا اصلاحده قضاء فوائته مشابه اولدى واولاه
بالفوائت بدلنده واولى الفوائت به ديسه اولى اولور ايدى ✻ وهو والنسيان
والشك واحد عند الفقهاء ✻ يعنى سهو ونسيان وشك عندالفقهاء العظام شئ
واحددر يعنى سهو ايله نسيانله سجدهٔ سهو لازم اولديغى كبى شكله ده
لازم اولور نته كم اخر بابده كلور لكن ارباب لغت شك من غير ترجيح بين الطرفين
تردد در ونسيان لدى الحاجة برشئ استحضار ايده ممكدر ديو بينلرينى
فرق ايتديلر تحرير نام كتابده نسيانله سهو بيننده من حيث اللغة فرق يوقدر
ديو ذكر ايلدى ووقت حاجتده برشئ عدم استحضاردر ديو معنالرينى بيان
ايتدى وسراج الوهاجده نسيان برشيئك ذهنده حضوروندنصكره غروبيدر
سهو حضورى اولسون ويا اولمسون مطلقا غروبيدر ديو بينلرينى تفريق ايلدى
✻ والظن الطرف الراجح والوهم الطرف المرجوح ✻ ظن راجح اولان طرفدر
وهم طرف مرجوحدر ✻ (يجب له بعد سلام واحد) عن يمينه فقط لانه
المعهود ✻ سهو فقط صاغنه بر سلام ويردكدنصكره ايكى سجده و تشهد وسلام
واجبك تركى سببيله واجب اولور ثوبان رضى الله تعالى عنهك رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمدن روايت ايتديكى من سها فى الصلاة فليسجد
سجدتين حديث واجب الامتثالى قرينه بناءً وجه دماء كبى جبر نقصان
ايچون مشروع اولديغندن واجبدر نهايتى جبر كسر جنسندن
اولديغندن كندوده مالك دخلى اولان حجده دماء ايله اولدى نمازده
اولمدى ظاهر كلامرندن منفهم اولان سجده ايتمسه آثم اولور واجبى
ترك ايتديكندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك سلامدن
مقدم ومؤخر سجدهٔ سهو بيورمسى روايتى و (لكل سهو سجدتان بعد السلام)
قول شريفى بينلرنده نوعا تعارض اولديغندن فقها قول طرفنى اختيار ايتديلر
قولك فعل اوزرينه ارجحيتى اولديغنه بناءً خلاف اولورتده در مصلى سجدهٔ سهوده
برسهو دخى ايتسه سجدهٔ سهو لازم اولمز حكايه اولنور كه امام محمد بن حسن
رحمه الله تعالى خاله سى اوغلو امام كسائى جنابنه استفسار ايتديكى علم فقهه نه دن
ايچون مشغول اولميورسكز جواب ويرديلر كه بر علمده مهارت ويد طولى صاحبى
اولدقده سائر علومه كندوبى ايصال واهدا ايدر امام محمد بيورديلر كه فقهدن سزه
برشى سؤال ايدهيم علم نحوجه جواب ويرك بركمسه سجود سهوده سهو ايتسه نه يوررسك
برمقدار تفكردنصكره امام كسائى مرقومك اوزرينه سجدهٔ سهو لازم اولمز بيوردى امام
محمد بوجوابى فن نحوك قنغى بابندن اخراج بيوردك ديدكده حضرت امام كسائى ان المصغر

لايصغر بابندن ديو جواب ويردى امام محمد مشار اليهك فطانتنه تعجب ايتدى
معهود ومشهور اولان قول اشبو صاغ جانبنه سلام قوليدر هرنقدر جهة قدامه
ويا ايكى طرفنه سلامدنصكره سجدهٔ سهو اولور قوللرى دخى وار ايسه ده
✻ وبه يحصل التحليل وهو الاصح بحر عن المجتبى ✻ واشبو جانب يمينه
فقط سلامله تحليل حاصل اولور انجق اصح اولانده بودر بحرده مجتبادن
نقلا بو يلجه مرسومدر ✻ وعليه لواتى بتسليمتين سقط عنه السجود ولو سجد
قبل السلام جاز وكره تنزيها ✻ فقط جانب يمينه سلامله تحليل حاصل اولديسه
ايكى طرفه سلام ويرسه كندودن سجود ساقط اولور سلامدن مقدم سجده
ايتسه جائزدر كراهت تنزيهيه ايله بعضيلر جائز دكل ديديلر ✻ وعند مالك
قبله فى النقصان وبعده فى الزيادة فيعتبر القاف بالقاف والدال بالدال ✻ امام
مالك قتنده نقصان سببيله اولان سجده سلامدن مقدمدر زيادهده سلامدنصكرهدر
قبلك قافى نقصانك قافيله بعدك دالى زيادهنك داليله اعتبار اولنور امام ابى يوسف
رحمه الله امام مالك عليه الرحمه يى هارون الرشيدك مجلسنده سجدهٔ سهو زياده
ونقصاندن ناشى اولسه نه جواب ويررسك ديو كندولرينى الزام وافحام بيورديلر
لكن كتب مالكيهده مذكور اولان زياده ونقصاندن ناشى ايكى سجده جمع اولسه
سلامدن مقدم اولمقدر ✻ (سجدتان و) يجب ايضا (تشهد وسلام) لان سجود
السهو يرفع التشهد دون القعدة لقوتها بخلاف الصلبية فانها ترفعهما وكذا التلاوية
على المختار ✻ سهو ايچون ايكى سجده واجب اولديغى كبى تشهد وسلام
دخى واجب اولور زيرا سجود سهو تشهد ايله سلامى رفع ايدر قعدهيى رفع ايدهمز
قوتلو اولديغندن زيرا قعده فرضدر واجب ايسه فرضى رفع ايدهمز بناءً عليه
سهو ايچون سجدهيى ايدوب قعود ايتمسه نمازى فساده كيتمز اشبو قعود ركن
اولمديغندن ✻ بحر ✻ واجب اولان ايكى سجده ايكن فقهانك سجود السهو ديو مفرد
ايله تعبيرلرى اضافتك عموم افاده ايتديكى ايچوندر سجدهنك تكبيرنى وتسبيح
ثلاثهسنى ذكر ايتمدكلرى معلوم اولديغندن وبونلر سنت اولدقلرندن اماسجدهٔ
صلبيه سجده سهوك خلافندهدر يعنى صلبيه تشهد ايله قعدهيى ايكيسنى بردن
رفع ايدر موقعلرنده واقع اولمدقلرندن ناشى زيرا محلرى اخر صلاتدر پس صلبيه
قعدهدنصكره ادا اولندقده تبين ايتديكى قعده ايله تشهدك وقوعلرى اثناى
صلاتدهدر بنابرين باطل اولديلر قول مختار اوزره تلاويه دخى صلبيه كبيدر
تشهد ايله قعدهيى رفع ايدر زيرا سجدهٔ تلاوت ركن اولان قرائتك اثريدر انك
حكمنى اخذ ايلدى بر روايتده تلاويه سهويه كبيدر واجب اولوب فرض اولمديغندن
✻ حلبى ✻ ويأتى بالصلاة على النبى صلى الله تعالى عليه وسلم والدعاء فى القعود

الاخیر فی المختار وقیل فیهما احتیاطا ❊ مصلی سهو صورتنده قعدهٔ اخیرده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه صلوات شریفه‌یی وسائر دعالری قول مختارده کتورر انلرك محللری اولدیغندن ایچون بعضیلر ایکیسنده ده احتیاطا اتیان ایدر دیدیلر ❊ (اذا کان الوقت صالحا) فلوطلعت الشمس فی الفجر او احمرت فی القضاء او وجد ما یقطع البناء بعد السلام سقط عنه فتح ❊ سجدهٔ سهوك وجوبی وقتك سجده‌یی کندوده ادایه صلاحیتی صورتنده در بس صباح نمازنده کون طوغسه ویا عصرده قضاده شمس قزارسه ویا سلامدنصکره بنایی قطع ایدر قهقهه وکلام وعن قصد حدث امثالی نسنه بولنسه سجدهٔ سهو ساهیدن ساقط اولور اما ادای عصرده احمرار شمس اولسه سجدهٔ سهو ساقط اولمز ❊ ابو السعود ❊ وفی القنیة لو بنی النفل علی فرض سها فیه لم یسجد ❊ قنیه‌ده مذکوردر که برکسه کندوده سهو ایتدیکی فرضك اوزرینه نافله‌یی بنا ایتسه فرضده سجدهٔ سهو ایتمز نفلك اخرنده ایدر بوکا کوره مصنفك ما سیأتیده اولان وضم الیها سادسة لتصیر الرکعتان له نفلا وسجد للسهو الی آخره قولی قنیه‌نك اشبو لم یسجد قوله منافی دکلدر ویاخود قنیه‌نك قولی عن قصد اولان بنایه مصنفنكه لاعن قصد اولانه محمولدر ❊ (بترك) متعلق بیجب (واجب) مما مر فی صفة الصلاة سهوا ❊ بترك قولنده اولان باء جاره یجب فعلنه متعلقدر یعنی سجود سهو ماسبقده صفة صلاتده مرور ایدن واجبی سهوا ترکله واجب اولور ثنا وتعوذ وتسمیه امثالی سنتلری ترکله سجده واجب اولمز فرضی ترك ایدرسه نمازفساده کیدر لکن واجبی ترکك تحقیقی لازم دکلدر شك صورتنده سجده واجب اولدیغندن ترك واجب تشهدی ترك ویانقصان ایتمك وقنوت تکبیرنی وبیرام نمازنده ایکنجی رکعتده رکوع تکبیرنی ترك کبی بحر صاحبی قنوت تکبیرنده اختلاف نقل ایتدی ولایق اولان عدم وجوبی ترجیحدر دیدی دخی فاتحه‌یی ویا اکثرینی ترك کبی بعضیلر اقلنی ترکله ده سجده واجب اولور دیدیلر بلافصل فاتحه‌یی تکرارنده دخی سجده واجبدر اما سوره ایله فصل ایدرسه دکلدر صکره‌کی رکعتلرده فاتحه‌یی ترك ایتسه سجده لازم دکلدر قول صحیح اوزره سنت اولدیغندن سوره‌یی فاتحه اوزرینه تقدیم ایتسه سجده لازمدر صکره‌کی رکعتلرده ضم سوره ایتسه قول اصحده برشی لازم کلمز سلامی سهوا ترك ایلسه مثلا قعده‌یی تطویل ایتمکله نمازدن فارغ اولدم ظن ایدوب بعده عدم فراغی معلومی اولسه سلام ویرر وسجده ایدر واجبی تاخیر ایتدیکندن تجنیس نام کتابده بوبلجه مرسومدر قیامده فاتحه‌دن مقدم تشهد ایتسه محل ثنا اولدیغندن اوزرینه سجده لازم اولمز صکره ایتسه سجده لازم اولور سوره تأخیر اولندیغندن قعدهٔ اخیره‌ده تشهدی تکرار

ایتسه دعا وذکر محلی اولدیغندن برشی لازم کلمز دخی اعتدالی ترکله ورکوعی ایکی وسجده‌یی اوچ ایتمکله سجده لازم اولور افتتاح تکبیرینی ایکی ایتسه مثلا بردفعه ایتدکدنصکره شك ایتسه واعاده ایلسه بعده مقدم ایتدیکی خاطرینه کلسه سهو واجب اولور ❊ محیط ❊ اشبو تکرار صورتلرنده معتبر اولان اولکی میدر یوقسه ایکنجی میدر اولکیدر محلنه تصادف ایتدیکندن ایکنجی تکراردر ❊ فلا سجود فی العمد قیل الا فی اربع ترك القعدة الاولی وصلاته فیه علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم وتفکره عمدا حتی شغله عن رکن وتأخیر سجدة الرکعة الاولی الی اخر الصلاة نهر ❊ بس عن قصد اولان ترکده سهو سجده‌سی یوقدر لکن درت محلده عمدده سهو سجده‌سی اولور دینلدی اولا قعدهٔ اولی‌یی ترك ثانیا قعدهٔ اولیده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوزرینه صلوات وثالثا عمدا نمازده کندوی‌یی برکندن مشغول ایده‌نه‌دك تفکر رابعا رکعت اولانك ایکی سجده‌سنك برینی اخرصلاته‌دك تأخیر اشبو مواضع اربعه‌ده سجدهٔ سهو واردر واجبی ترك هرنقدر عمدا اولورسه‌ده دردنجیده رکعت اولی واخرصلات قیدلری ظاهر اولان اتفاقی اولمقدر زیرا رکعت ثانیه‌نك سجده‌سنی تأخیر واخر صلاته‌دك تأخیر اولنیوب رکعت ثانیه‌یه تأخیر ایلسه حکم ینه بوبلجه‌در اشبوقوله قائل اولنلرك عندنده بوکا سجدهٔ عذر تسمیه اولنور یعنی عمدا ایتدیکی شیئه اعتذار ایچون دیمك اولور اشبو مسائل مشروحه نهردن منقولدر ❊ (وان تکرر) لان تکراره غیر مشروع (کرکوع) متعلق بترك واجب (قبل قراءة) الواجب لوجوب تقدیمها ❊ سهو هرنقدر تکرار ایدرسه‌ده ینه انجق ایکی سجده واجب اولور زیاده اولمز تکراری مشروع اولمدیغندن واجبی ترکك مثالی واجب قدری قرأن تلاوتندن مقدم رکوع ایتمك کبی قرائت مشروحه‌یی رکوع اوزرینه تقدیم واجب اولدیغی ایچون مصنفك کرکوع قولی ترك واجبه مربوطدر وتمثیلدر تعلق نحوی دکلدر فاتحه‌دنصکره اوچ آیتدر ❊ ثم انما یتحقق الترك بالسجود فلو تذکر ولو بعد الرفع من الرکوع عاد ثم اعاد الرکوع الا انه فی تذکر الفاتحة یعید السورة ایضا ❊ بوندنصکره قرائتی ترك انجق سجده ایله تحقق ایدر رکوعدن رفعدنصکره قرائتی ترکنی تذکر ایتسه قرائته عودت ایدر بعده فرض اوله‌رق رکوعی اعاده ایدر الا شوقدر وارکه فاتحه‌یی تذکر ایتدکده سوره‌یی برابر اعاده ایدر بینلرنده ترتیب لازم اولدیغندن رکوعی اعاده ایتدیکی کبی ❊ (وتأخیر قیام الی الثالثة بزیادة علی التشهد بقدر رکن) وقیل بحرف وفی الزیلعی الاصح وجوبه باللهم صل علی محمد ❊ دخی واجبك ترکی ایکی رکعتلی اولمیان فرضده رکن

مقداری تشهد اوزرینه زیاده ایله ثالثه یه قیامی تأخیر کبی حلبی بلا سنة رکن
مقدا رنی سبحان و بحمده ایله تقدیر ایلدی بعضیلر برحرف زیاده سیله
سجده واجبدر دیدیلر زیلعی ده اصح اولان اللهم صل علی محمد الفاظنی زیاده
ایله سهوك لزومیدر دیو تصریح اولندی عندالبعض وعلی ال محمد دیمد کجه سجدهٔ
سهو واجب اولمز بدایعده مذکوردر که مرقوم صلوات شریفه ایله سهوك وجوبی
امام اعظم رحمه الله قتنده در امامین همامین رحمهما الله تعالی نزدلرنده واجب دکلدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه صلوات شریفه کتورمه ده نقصان اولمزکه
سهو ایله جبر اولنه بیوردیلر امام اعظمك وجوبه قائل اولمسنك وجهی
فرض اولان قیامك تأخیری یوقسه صلوات شریفه اتیانی دکلدر غایتی تأخیر
صلوات ایله اولدی مناقبده حکایه اولندیکه امام اعظم رحمه الله رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمی رؤیاده کوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
کندویه بیوردیلرکه بکا صلوات شریفه کتورن کمسه یه نیچون سهو ایجاب ایتدك
جواب بیوردیکی سهو ایتدیکی ایچون وجوابی استحسان بیوردیلر ☼ بحر انتهی ☼
قهستانی روضه دن نقلا بعض زمانمز اهالی سندن امامین قولیله فتوی ویردیلر دیو
ذکر ایلدی محیطده امام محمد رحمه الله صلوات شریفه ایچون سهوی استقباح ایلدی
ونه کوزل دیدی روح الله روحه دیومر سومدر لکن مضمراتده فتوی امام اعظم قولنه در
دیومر سومد ﴿ (والجهر فیما یخافت فیه) للامام (وعکسه) لکل مصل فی الاصح
والاصح تقدیره (بقدر ماتجوز به الصلاة فی الفصلین) ﴾ دخی واجبك ترکی قول
اصحده امامه کوره اخفائیده جهر وهر بر مصلی یه نظرا عکسیکه جهریه ده اخفا کبی
لکن عباره ده قلب واردر صواب اولان فیما یخافت لکل مصل وعکسه للامام
عباره سیدر یعنی هر بر مصلی یه کوره منفرد ویا امام اخفائیه ده جهر ایتسه
وعکسیکه امام جهریه ده اخفا ایتسه سهو سجده سی واجبدر صورت مشروحه ده
کرك اخفا محلنده جهر کرك عکسنده اصح اولان ماتجوز به الصلاة مقداریله
تقدیردر زیرا جهر ایله اخفادن قلیلدن احترا ز ممکن دکلدر اما کندو ایله نماز
صحیح اولان امام اعظمه کوره برامامینه کوره ایکی آیت کثیردر وکندودن احتراز
ممکندر قهستانی اشبو سجدهٔ سهوك لزومی کندونك اوزرینه اخفا لازم
اولوب ناسیا قصد جهر صورتنده در اما اوزرینه اخفا لازم اولدیغی معلومی
اوله رق انجق کلمات وحروفی اظهار وبیان ایچون جهر ایدرسه اوزرینه برشی
لازم اولمز بوصورتده جهرك قلیل وکثیری برابر در بحرده جهر ایله اخفاده
منفرده برشی لازم اولمز بلکه حکم مزبور امامه خاصدر دیدی ﴿ (وقیل) قائله
قاضیخان (یجب) السهو (بهما) ای بالجهر والمخافتة (مطلقا) ای قل او اکثر (وهو ظاهر

الروایة) واعتمده الحلوانی ﴾ بعضیلر جهر ایله اخفا ایله از ویا چوق سهو واجبدر دیدیلر
اشبو قیلك قائلی قاضیخاندر و بوقول ظاهر روایتدر امام حلوانی معتمد اولان قول
بودر دیدی صاحب بحر اصحاب فتوانك معتمدلرینك نقل ایتدیکی ظاهر روایتدن
عدول ایتمامك لایقدر دیدی (تنبیه) فقها تصریح ایتدیلر که برکمسه
ادعیه ویا ثنا ویا تشهددن برشیده سهوا جهر ایتسه برشی لازم کلمز ☼ بحر ☼
﴿ (علی منفرد) متعلق بیجب (و مقتد بسهو امامه ان سجد امامه) لوجوب
المتابعة (لابسهوه) اصلا ﴾ سجدهٔ مشروحه منفردك وامامی سهو وسجده ایدن
مقتدینك اوزرلرینه واجب اولور مقتدی یه متابعت لازم اولدیغندن زیرا
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سجدهٔ سهو بیوردیلر واصحاب کزین
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین متابعت ایتدیلر اشبو امامك سهوی مقتدینك اوزرینه
سجدهٔ سهوك وجوبنه سبب آخردر برکمسه سهو ایدن امامه سجدهٔ سهوك
برینی ایتدکدنصکره اقتدا ایتسه سجدهٔ اخراده امامه متابعت ایدر واولایی قضا
ایتمز امام ایکیسنی ایتدکدنصکره اقتدا ایتدکده انلری قضا ایتدیکی کبی
اما امامدن سجده ساقط اولسه مثلا سجده دن مقدم تکلم ویاعن قصد حدث لمك
ویا مسجددن خروج کبی سببلر ایله مقتدیدن دخی ساقط اولور ☼ بحر ☼ مقتدینك
کندونك سهویله اصلا که نه سلامدن مقدم ونه مؤخر سجدهٔ سهو لازم اولمز
زیرا مأموم یالکز سجدهٔ سهوی امامك سلامندن مقدم ایتسه امامه مخالفت
ایتمش اولور یوق امام سلام ویردکدنصکره ایتسه نمازدن امامك سلامیله
خروج ایتمش اولور واما امام کندویه تابع اولسون دینسه تابع اصل اولمق
لازم کلور ﴿ (والمسبوق یسجد مع امامه مطلقا) سواء کان السهو قبل الاقتداء
او بعده (ثم یقضی مافاته) ولو سها فیه سجد ثانیا ﴾ مسبوق مطلقا که کرك
سهو اقتدادن اول اولسون ویاصکره اولسون امامیله برابر سجده ایدر بعده
مافاتی قضا ایدر امامله برابر سلام ویرمز اکر قصدا امامله سلام ویرسه نماز
فساده کیدر یوق سهوا ویرسه فساده کیتمز وسجدهٔ سهو ده لازم اولمز اکر
امامله برابر ویا امامدن مقدم سلام ویرسه واکر امامدن صکره سلام ویرسه
سهو لازم اولور منفرد اولدیغندن مسبوق سجدهٔ سهو ده امامنه متابعت ایتیوب
ماسبق قضایه قائم اولسه استحسانا نمازینك آخرنده سجدهٔ سهو ایدر تحریمه
متحده اولدیغندن کانه نماز واحد اولدی مافاتی قضاده اکر سهو ایدرسه
بردخی سجدهٔ سهو ایدر زیرا حکما ایکی نمازده ایکی سهودر تکرار دکلدر امامله
برابر سجدهٔ سهوی ایتسه مافاتی قضاده اولان سهودن ناشی سجده سی
ایکیسنه کفایت ایدر ☼ بحر ☼ ﴿ (وکذا اللاحق) لکنه یسجد فی آخر صلاته ولو

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

سجد مع امامه اعاده ﴾ لاحق دخی مسبوق كبیجه در امامنك سهویله كندویه
سجدهٔ سهو واجب اولور لكن شوقدر وار كه لاحق آخر صلاتنده سجده ایدر امامله
برابر ایتمز فرضا ایتسه اعاده ایدر و قتنده ایتمدیكندن وآنك ایله نماز فساده كتمز
﴿ والمقیم خلف المسافر كالمسبوق وقیل كاللاحق ﴾ مسافره اقتدا ایدن مقیم
مسبوق كبیدر یعنی نمازینی اتمامه قیام ایدوب سهو ایتدكده كندویه سجدهٔ
سهو لازم اولور زیرا امامك نمازی تمام اولدقدنصكره كندو منفرد حكمنده اولور
بعضیلر لاحق كبیدر دیدیلر ادا ایتدیكنده سهو ایدر سه سجده ایتمز قرائت
ایتمدیكندن كانه امامك خلفنده اولدیغندن ﴿ (سها عن القعود الاول من الفرض)
ولو عملیا واما النفل فیعود مالم یقیده بالسجدة (ثم تذكره عاد الیه) وتشهد ولا
سهو علیه فی الاصح (مالم یستتم قائما) فی ظاهر المذهب وهو الاصح فتح ﴾
فرضدن قعود اولی سهو ایلسه فرض هر نقدر وتركی عملی دخی اولور سه ده
بعده سهوی خاطرینه كلسه ظاهر مذهبده تمام قائم اولمدقجه انجق اصح
ولان بودر قعود اوله عودت ایدر و تشهد ایدر وقول اصحده اوزرینه سجدهٔ
سهو ده لازم اولمز بعضیلر قیامه قریب اولمدقجه عودت ایدر دیدیلر بعض
روایتده دزلری اوزره قائم اولورسه عودت ایدر و سجدهٔ سهو ایدر اما نافله ده
هر نقدر رباعیهٔ مؤكده دخی اولور سه ده مادام ثالثه یی سجده ایله قید لمدقجه
عودت ایدر قرائت حقنده بهر شفعی بر نماز اولدیغندن احتیاطا عودتله امر
اولندی وقتا كه عودت ایدر سه قعودك فرضیتی تبین ایدر بس فرض اولان قیامك
رفضی فرض ایچون اولدیغندن جائز اولور ضرر ایتمز بعضیلر عودت ایتمز دیدیلر
فرض كبی اولدیغنه بناً ✲ حلبی ﴿ (والا) ای وان استتم قائما (لا)
یعود لاشتغاله بفرض القیام (وسجد للسهو) لترك الواجب (فلو عاد الی القعود)
بعد ذلك (تفسد صلاته) لرفض الفرض لما لیس بفرض وصححه الزیلعی ﴾
والا ایله لم یستتم نفی نفی اولدیغندن شارح رحمه الله وان استتم ایله تفسیر
ایلدی یعنی ساهیٔ مشروح تمام قائم اولور سه قعوده عودت ایتمز فرض
اولان قیامده مشغول اولدیغندن و سهو سجده سنی ایدر واجبی ترك ایتدیكندن
تمام قائم اولدقدنصكره قعوده عودت ایلسه نمازی فساده كیدر فرض اولمیان
شی ایچون فرضی ترك ایتدیكندن زیلعی اشبو قولی تصحیح ایلدی لكن كمال نفس
الامرده بو تصحیح ظاهر دكل دیدی زیرا اشبو مسئله ده قعدهٔ اولایه رجوعده
غایتی نمازده بر مقدار قیامی زیاده وار بو ایسه هر نقدر حلال دكل ایسه ده نمازه
مخل ده دكل زیرا معلومدر مادون الركعتی زیاده نمازی فساده ویرمز نهایتی اشبو
زیاده ده رفض فرضله فرق وار دینور سه جواب ویریلور كه رفض فرضدن

اثم لازم كلور فسادك لزومی ایوجه ظاهر دكل اشبو تفصیلدن قول مصححك
مقابلینك ترجیحی ظاهر اولدی لكن نهرده ابن شحنه دن نقلا خط سیرامیدن حكایة
تمام قائم اولمدیغی صورتده اختلاف وتمام قائم اولدقده فساده عدم خلافی
ذكر ایلدی ابن عوفله زوزنینك قدوری شرحلرنده ذكر ایتدیكی كبی
﴿ (وقیل لا) تفسد لكنه یكون مسیئا ویسجد لتأخیر الواجب (وهو الاشبه)
كما حققه الكمال وهو الحق بحر ﴾ بعضیلر بعد الاستتمام قعوده فساده كتمز دیدیلر
لكن اسائت ایتمش اولور وواجبی تأخیر ایتدیكندن سجدهٔ سهو ایدر واشبه
اولانده بودر نتكم آنفا كمالك تحقیقی مرور ایتدی وانجق حق اولانده بودر
✲ بحرده بویلجه مرسومدر اولی اولان لتأخیر الفرض وهو القیام ویاخود
لتأخیر الواجب وهو القعود دیمك ایدی ﴿ وهذا فی غیر المؤتم اما المؤتم فیعود
حتما وان خاف فوت ركعة لان القعود فرض علیه بحكم المتابعة سراج وظاهره
انه لو لم یعد بطلت بحر ﴾ اشبو عدم استتمام صورتنده عودت واستتمامده عدم عودتك
تفصیلی مؤتمك غیری حقنده در اما مؤتم واجب اوله رق عودت ایدر
هر نقدر امامله برابر ركعت ثالثه نك فوتندن خوف ایدر سه ده
زیرا مؤتمك اوزرینه قعود امامه متابعت ایچون فرضدر سراجده بویلجه مذكوردر
اشبو سراجك قعود فرضدر دیو تعلیلنك ظاهری عودت ایتمز سه نمازی
باطل اولور ✲ بحر ✲ اشبو مسئلهٔ مشروحه نك صورتی امام قعدهٔ اولی ده
تشهد ایدوب وقائم اولدقده ارقه سنده بولنان جماعتك بعضیسی تشهدی
اونودوب قیام ایتسه اوزرینه عودت ایدوب وتشهد ایتمك واجبدر بعده
امامنه متابعت ایدر هر نه قدر ركعت ثالثه نك فوتی خوفی اولور سه ده
اما منفرد بونك خلافنده در ﴿ قلت وفیه كلام والظاهر انها واجبة فی الواجب
فرض فی الفرض نهر ولنا فیها رسالة حافلة فراجعها ﴾ شارح رحمه الله
دیر كه سراجك من جهة المتابعة مؤتمك اوزرینه قعودك فرضیتنده نظر واردر
قولی مسلم دكلدر زیرا ظاهر اولان واجبده متابعت واجب وفرضده فرض اولمقدر
بلكه سنتده مشاركت سنتدر نهرده بویلجه مرسومدر ✲ شارح دیر كه اشبو
متابعت امام حقنده بزم بر مسائل متابعتی جامعه رساله مز واردر ای طالب اكا
مراجعت ایله ﴿ (ولو سها عن القعود الاخیر) كله او بعضه (عاد) ویكفی
كون كلا الجلستین قدر التشهد (مالم یقیدها بسجدة) لان مادون الركعة
محل الرفض وسجد للسهو لتأخیر القعود ﴾ قعدهٔ اخیره دن كلیسندن ویا بعضیسندن
سهو ایدوب قیامه قالقسه سجده ایله قید لمدقجه عودت ایدر وقعودی
تأخیرندن ناشی سهو ایچون سجده ایدر مادون الركعة محل رفض اولدیغندن

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مثلا نصف تشهد مقداری قعود ایدوب بعده قیام وعودت ایدوب بر مقدار
دخی جلوس ایتسه جلستین تشهد مقداری اولسه کفایت ایدر لتأخیر القعود
قولی بعض سبب سهو واجب اولان سلامی ترکدر دینلری رده اشارتدر زیرا
سلام قعود دنصکره درو قعود ایسه هنوز موجود دکلدر ﴿ وان قیدها ﴾ بسجدة
عامدا او ناسیا او ساهیا او مخطئا (تحول فرضه نفلا برفعه) الجبهة عند محمد وبه
یفتی لان تمام الشیٔ باخره فلو سبقه الحدث قبل رفعه توضأ وبنی خلافا لابی یوسف
حتی قال زه صلاة فسدت اصلحها الحدث ﴿ مسئلهٔ مشروحهده خامسه‌یی عمدا
ونسیانله ویا سهوایله ویا خطاایله سجده ایله قیدلسه امام محمد قتنده جبهه‌سنی سجده دن
رفعله فرضی نفله محول اولور وانجق بو قول ایله فتوی ویریلور زیرا بر شیئك تمامی
آخری ایله در رفع ایسه سجده نك آخریدر زیرا برشی ضدی ایله نهایت بولور
بنا برین برکسه امامدن مقدم سجده ایتسه امامی سجده ده کندویه ایرشسه
جائز اولور واکر وضعله تمام اولیدی جائز اولمزدی امامدن مقدم مؤتمك
ادا ایتدیکی هر بر رکن جائز اولمدیغندن ☼ بحر ☼ پس خامسه‌یی سجده ایله قیدلیان
کمسه‌یه قبل الرفع حدث سبقت ایلسه آبدست آلور وبنا ایدر یعنی فرضك
اوزرینه قعود وسلامله اتمام ایدر امام ابی یوسف ایچون خلاف واردر یعنی مشار
الیهك نزدنده قعوده عودت ایتمز وفرضی باطل اولور حتی امام محمدك اشبو سبق
حدث صورتنده اولان قولنی استماع ایتدکده بو ردیکه نه کوزل نمازکه فساده
کتدی وکندویی حدث اصلاح ایلدی زه کلمه‌سی زاء مکسوره ایله بر نسنه
استحسان اولندقده دینلور بعضا تهکما اسائت ایدن کمسه‌یه احسنت دینلدیکی کبی
امر مستقبحده ده استعمال اولنور هایی بعضیلر کسر ایله وبعضیلر سکونله قف
وزننده ضبط ایتدیلر ﴿ والعبرة للامام حتی لو عاد ولم یعلم به القوم حتی سجدوا
لم تفسد صلاتهم مالم یتعمدوا السجود وفیه یلغز ای مصل ترك القعود الاخیر
وقید الخامسة بسجدة ولم یبطل فرضه ﴿ خامسه‌یی سجده ایله تقییددن اقدم
عودت ایدوب واتمامده اعتبار امامه در حتی امام عودت ایتسه وقوم عودته عالم
اولمسه‌لر سجده ایتسه‌لر سجودلری عن قصد اولمدقجه نمازلری فساده کیتمز
قصدا اولورسه فساده کیدر اقتدا محلنده انفراد ایتدکلرندن واشبو نماز حقنده
لغز تکلم اولنورکه قنغی مصلیکه قعدهٔ اخیره‌یی ترك ایلدی وخامسه‌یی سجده ایله
قیدلدی وفرضی باطل اولمدی لکن خامسه‌یی سجده ایله تقییدی صورتا در
زیرا امامك قیامنك ورکوعنك ارتفاضیله کندولرکده قیام ورکوعلری ترك
اولنمش اولور حقیقة خامسه بولنمز ﴿ (وضم سادسة) ولو فی العصر والفجر
(ان شاء) لاختصاص الکراهة والاتمام بالقصد (ولا یسجد للسهو علی الاصح)

لان النقصان بالفساد لا ینجبر ﴿ خامسه‌یی سجده ایله تقیید ایله فرض نفله
محول اولدقده دیلرسه سادسه ده ضم ایدر هر نقدر عصرده وفجرده ده
اولورسه ده بعضیلر سادسه ضم اولنماز دیدیلر وفجره مناسب رابعه در
وبعد العصر نافله نك مکروه اولدیغی واتمامك وجوبی نافله‌یه شروع قصدا
اولدیغنه مبنیدر لاختصاص الکراهة ولو فی العصر والاتمام ان شائیه راجعدرلر
ان شاء قیدندن منفهم اولان ضمك ندبیدر وجوبنه ده قائل واردر صورت
مشروحه ده قول اصح اوزره سجدهٔ سهو ایتمز فساد ایله اولان نقصان منجبر
اولمدیغندن ﴿ (وان قعد فی الرابعة) مثلا قدر التشهد (ثم قام عاد وسلم) ولو سلم
قائما صح ثم الاصح ان القوم ینتظرونه فان عاد تبعوه (وان سجد للخامسة سلموا)
لانه تم فرضه اذ لم یبق علیه الا السلام ﴿ مثلا رباعینك رابعه‌سنده ویا ثلاثینك
ثالثه سنده ویا ثنائینك ثانیه سنده تشهد مقداری قعود ایتسه بعده قائم اولسه
عودت ایدر وسلام ویرر قائما دخی سلام ویرسه صحیح اولور بوندنصکره
صورت مزبوره ده اصح اولان جماعت امامه منتظر اولورلر قعده‌یه عودت
ایدرسه کندویه اتباع ایدرلر یوق خامسه‌یه سجده ایدرسه قوم سلام ویررلر
امامك فرضی تمام اولوب اوزرنده انجق سلام قالدیغندن اصحك مقابلی قوم امامه
اتباع ایدرلر نمازلری قعده ایله تمام اولدیغندن وجه اصحیت امامه بدعتده
اتباع اولمقدر ﴿ (وضم الیها سادسة) ولو فی العصر وخامسة فی المغرب
ورابعة فی الفجر به یفتی (لتصیر الرکعتان له نفلا) والضم هنا آکد ولا عهدة لو قطع
ولا بأس باتمامه فی وقت کراهة علی المعتمد ﴿ صورت مشروحه ده قول اظهره
کوره ندبا وعند البعض وجوبا خامسه‌یه سادسه ضم ایدر هر نقدر
عصرده ایسه ومغربده خامسه وفجرده رابعه ضم ایدر انجق بو قولله فتوی
ویریلور واشبو ضم مشروحی ایدرکه ایکی رکعت کندویه نفل اوله وبونده
ضم زیاده آکددر زیرا فرضی تمام اولدی پس اشبو ایکی رکعتی قطع ایدوب
سجدهٔ سهو ایتمسه واجبی ترك لازم کلور یوق قطع ایتمیوب قیامدن
جلوس ایدوب وسجدهٔ سهو ایتسه سجدهٔ سهوی وجه مسنون اوزره ادا ایتمش
اولور بناء علیه سادسه‌یی ضم ایدوب رکعتین اوزره جلوس ایدوب
وسجدهٔ سهو ایتمك لازم اولدی اما اولکی مسئله بونك خلافنه در زیرا کندوده
فرضیت باقی قالمدیکه نقصاننك تدارکینه محتاج اولنه ☼ حلبی ☼ وقطع ایدرسه
اوزرلرینه برشی لازم کلمز مقصود اولمدیغندن وقول معتمد اوزره وقت کراهتده
اتمامنده باس یوقدر بوکا کوره اتمامی خلاف اولی اولور ﴿ (ویسجد للسهو)
فی الصورتین لنقصان فرضه بتأخیر السلام فی الاولی وترکه فی الثانیه ﴿

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

صورتين سابقتين كه عودت ايدوب وسلام ويردیکی وياخود ضم سادسه
ايتديکی صورتلرده سهو ايچون سجده ايدر واولكنده سلامی تأخير ايله
وايکنجيده کندويه خاص اولان فرض سلامکه کند وايله فرض اولان
قعده بيننده نماز اوليان سلامدر انی ترکله فرضی نقصان اولديغندن
بومقامده الينك باشنده سلامی هرنقدر جميع صلاتدن اخراج ايتديسه‌ده
لكن کندوبی سلام مخصوص مشروح فوت ايتدی ﴿ (و) الركعتان
(لا ينوبان عن السنة الراتبة) بعد الفرض فی الاصح لان المواظبة
عليهما انما كانت بتحريمة مبتدأة واواقتدی به فيهما صلاهما ايضا وان افسد
قضاهما به يفتی نقايه ﴾ رکعتان مرقومتان قول اصحده فرضدنصکره
اولان سنة راتبه مقامنه قائم اولمزلر اشبو قول امام اعظم رحمه الله قوليدر
امامين رحمهما الله قائم اولور ديديلر قائم اولمدقلری سنة راتبه‌يه مواظبت
انجق تحريمهٔ مبتدئه ايله اولديغيچوندر حتی برکسه دردنجيده اوتورب
بعده قيام وضم سادسه ايدن کسه‌يه اقتدا ايتسه فرضی ادا ايتديکی اول
ايکی رکعتده ايدر اکر کندوده اقتدا ايتديکی نافله‌يی فساده ويررسه اول ايکی
رکعتی قضا ايدر انجق بوقول ايله فتوی ويريلور نقايه‌ده بويلجه مسطوردر ۞
﴿ ولوترك القعود الاول فی النفل سهوا سجد ولم تفسد استحسانا) لانه كما شرع ركعتين
شرع اربعا ايضا وقد منا انه يعود ما لم يقيد الثالثة بسجدة وقيل لا ﴾ نافله‌ده
برکسه قعود اولی سهوا ترك ايدرسه سجدهٔ سهو ايدر واستحسانا نمازی فساده کتمز
قياميله جمله‌سی برنماز اولمش اولورده قعدهٔ اولی واجب خاتمه فرض اولور زيرا نفل
ايکی رکعت مشروع اولديغی کبی درتده مشروع در ثالثه‌يی سجده ايله
قيدلمديغی صورتده عودت ايدر ديو شارح مصنفك سها عن القعود الاول
ديديکی محلده ذکر ايلدی بعضيلر فرض کبی اولديغندن عودت ايتمز ديديلر
واولی اولان ايضا کلمه‌سنك حذفيدر كالفظندن معناسی منفهم اولديغندن ۞
﴿ (واذا صلی ركعتين) فرضا اونفلا (وسها فيهما فسجد له بعد السلام ثم اراد
بناء شفع عليه لم يكن له ذلك) البناء ای يكره له تحريما لئلا يبطل سجوده بلا ضرورة ﴾
برکسه فرض ويانافله ايکی رکعت نماز قيلسه وانلرده سهو ايتسه وبعد السلام
سجده ايلسه بعده اول ادا ايتديکی نمازك اوزرينه ايکی رکعت نماز بنا ايتمك
مراد ايتسه اول بنا کند وايچون اولمزکه يعنی تحريما مکروه اولور بلاضرورة
واجب اولان سجده‌سی باطل اولمق ايچون بونفل اوزرينه بناده امافرضه بناده
ايکی کراهت دخی واردر بری فرضك سلامنی تأخير وبری بلاتحريمة مبتدأة نفله
دخول واشبو صکره‌کی نفلی نفل اوزرينه بناده‌ده اولور اکر اول ايکی

رکعته نيت ايتديسه ﴿ (بخلاف المسافر) اذا نوی الاقامة لانه لولم يبن بطلت ﴾
مسافر اقامته نيت ايدرسه مسئلهٔ سابقه‌نك خلافنده‌در يعنی ايکينك اوزرينه
بنا ايدر سجدهٔ سهودنصکره وکندويه‌درت قيلمق لازم اولور زيرا مسافر اقامته
نيت ايلسه اوزرينه لازم اتمامی بنا ايتمسه نمازی باطل اولور بونده هرنقدر
نقض واجب وار ايسه‌ده لكن کندودن اعلی اولان فرض باطل اولمسون
ايچون کندويه تحمل اولندی ۞ ﴿ (ولوفعل ماليس له) من البناء (صح) بناؤه
(لبقاء التحريمة ويعيد) هو والمسافر (سجود السهو علی المختار) لبطلانه بوقوعه
فی خلال الصلاة ﴾ کندو ايچون اوليان بنايی ايتسه تحريمه باقی اولديغندن
بناسی صحيح اولور کندی ومسافر قول مختار اوزره سجود سهوی اعاده ايدر
اثنای صلاتده وقوعيله باطل اولديغندن بعضيلر اعاده ايتمز ديديلر زيرا جابر
اوله‌رق واقع اولديغندن کندويه اعتبار اولنور علی المختار قولی مسافرکده
سجدهٔ سهوی اعاده‌سنده اختلافی موهمدر حالبوکه بونده اختلاف يوقدر بلکه
اختلاف ماقبلنده‌کی مسئله‌ده‌در بوکاکوره اولی اولان بحرکبی والمسافر کلمه‌سنی
مشبه‌به ايده‌رك علی المختار قولنك عقبنده ذکر ايدی ﴿ (سلام من عليه
سجود السهو يخرجه) من الصلاة خروجا (موقوفا) ان سجد عاد اليها
والالا ﴾ اوزرينه سجدهٔ سهو لازم اولان کسه‌نك سجده‌دن مقدم سلامی
کندوبی نمازدن خروج موقوفله اخراج ايدرسه اکر سجده ايدرسه نمازه عودت ايدر
يوقسه ايتمز اشبو قول امامين قوليدر امام محمد وزفر سلام مرقومی اصلا
نمازدن اخراج ايتمز جبر بالسجود تحريمهٔ صلاتده متحقق اولديغندن ديديلر
امداد الفتاح ۞ ﴿ وعلی هذا (فيصح الاقتداء به ويبطل وضوءه بالقهقهة ويصير
فرضه اربعا بنية الاقامة ان سجد) للسهو فی المسائل الثلاث ﴾ اشبو سجدهٔ
سهوی ادا ايدرسه نمازه عودت ايتديکنه کوره کندويه اقتدا صحيح اولور
وقهقهه ايله آبدستی باطل اولور واقامته نيتيله فرضی درت اولور اشبو مسائل
ثلثه‌ده سهو سجده‌سنی ايتديسه امام محمد ايله امام زفرقتنده مطلقا اقتدا صحيح
اولور ۞ نهر ﴿ (والا) يسجد (لا) تثبت الاحكام المذكورة كذا فی عامة الكتب ﴾
واکر سجده ايتمزسه احکام مذکورهٔ ثلثه ثابت اولمز عامهٔ کتبده
بويلجه مرسومدر ﴿ وهوغلط فی الاخيرتين والصواب انه لايبطل وضوءه
ولايتغير فرضه سجد اولا لسقوط السجود بالقهقهة وكذا بالنية لئلا يقع فی خلال
الصلاة وتمامه فی البحر والنهر ﴾ اشبو حکم مزبور ايکی صکره‌کنده غلطدر
صواب اولان امامينه کوره آبدستنك باطل اولماسيدر زيرا قهقهه حرمة
صلاته تصادف ايتديکندن طهارت منتقض اولمدی وقهقهه‌دنصکره سجده‌يه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

عـودتده معذوردر امام محمده كوره مطلقـا منتقض اولور ومسافرك فرضى متغير اولمز سجده ايتسـون ويا ايتمسـون سجده قهقهه ايله سـاقط اولديغنـدن زيرا قهقهه سجده‌يه منـافيدر يـنـه بوالجـه سجده نيتله ده سـاقط اولور سجـود اثنـاى صلاتده واقع اولمسـون ايچون زيرا قبل السجود اقامتـه نيت ايتـدكده حكم امامينه كوره فرضنك متغير اوليـوب وسجـده سـنك سقـوطيـدر سجده ايتسـه حرمت صلاته عودت ايتمش اولور فرضى درده متغير اولمش اولور سجده سى خلال صلاتده اولور اكاده اعتبار اولمد يغنـدن كندويه اشتغالده برفائده اولمز ❊ بحر ❊ (ويسجد للسهو ولو مع سلامه) ناويا (للقطـع) لان نية تغـيير المشروع لغو (مالم يتحـول عن القبـلة اويتكلم) لبطلان التحريمـة ولونسـى السهو اوسجدة صلبية اوتلاوية يلزمه ذلك مادام فى المسجد ❊ سجدهٔ سهوى قطعله ايدر هرنقدر قطعه نيت ايدەرك سلامله اولورسه ده مادام قبله دن تحول ويا تكلم ايتمدكجه زيرا مشروع اولان سجـدهٔ سهوى تغيـيره نيت لغودر صريح طلاقله ابانه يه نيت كبى وظهرده التى يه نيت كبى تحول ويا تكلم بولندقده تحريمه باطـل اولور اما اوزرنده صلبيه ويا تلاويه اولـديغى خاطرنده ايكـن سـلام ويرسه نمـازى فسـاده كيدر زيرا سلامدنصكره خاطرنده اولان شيئى قضايه مقتدر اولمز اما نسيانله سلام ويرسـه فسـاده كتمز لكن تذكر ايتدكده اولا صلبيه‌يى صكره تلاويه‌يى ادا ايدر سجدهٔ سهوى ويا صلبيه‌يى ويا تلاويه‌يى اونودرسـه مادام مسجدده اولدقجـه كـنـديه لازمدر بوندن ظـاهر اولان هرنقـدر قبله دن متحـول اولورسـه ده صحراده اولورسـه خلفنه ويا يمينه ويا يسـارينه صفى تجاوز ايدرسـه صلبيه فسـاده كيدر تلاويه ايله سهويه ده نقصـان وعدم جبر تقرر ايدر قدامى طرفنه كيدرسـه ستره اولورسه آنى تجـاوز ايتمدكجه بنـا ايدر اولمزسه موضع سجودى تجاوز ايدرسه عودت ايتمز انجق اصح اولان قول بودر ❊ (سلم مصلى الظهر) مثـلا (على) رأس (الركعتين توهما) اتمامها (اتمها) اربعا(وسجد للسهو) لان السـلام ساهيا لايبطل لانه دعاء من وجـه ❊ مثـلا صلات ظهرى اداايدن كمسـه اتمامنى توهم ايده‌رك ايكيده سلام ويرسه درده تكميل ايدر وسجدهٔ سهو ايدر زيرا سهوا سلام نمـازى ابطال ايتمز من وجه دعادر كـندو ايله مؤمنينه امان طلب اولنور دعا ايسه نمـازى قطع ايتمز (تنبيه) ذواليـدين رضى الله تعالى عنهـك روايت ايتديكى حديث شريفـدن منفهم اولان رسـول الله صلى الله تعـالى عليـه وسلمدن بتسو نمازينك ايكى ركعتدن سهو واقع اولدى اقصرت الصـلاة ام نسيت ديو كندولرندن استكناه اولندى مشارق شريف شارحى رسول الله صلى الله تعالى

عليه وسلمك انما انا بشرا نسى كما تنسون فاذا نسيت فذكرونى حـديث شريفى شرحنده بيوردیكه اشبو حديث شريفده انبياء ذيشان عليهم صلوات الرحمن حضراتنـه سهوك جوازينـه ايما واردر بعضيلر جائز دكلـدر زيرا سهو غفلتدر انلر ايسـه غفلتـدن منزهلردر ديديلر جـواب ممكنكه اخبـار عن الله اولان تبليغ رسـالت وتبيين شريعتده كندولردن سهو ممتنعدر بونلرك ماعدا سـنده جائزدر ❊ ورسـول الله صلى الله تعـالى عليـه وسلمك سهوى الله ذوالجـلال حضرتيله كمال شـغل وتفكر مقامى اولديغـندن اولدى حتى بومضمونده بعض شـعر بيـورديلركه (نظم) يا سـائلى عن رسـول الله كيف سها ❊ والسـهو عن كل قلب غافل لاهى ❊ قد غاب عن كل شئ سره فسها ❊ عماسوى الله فى التعظيم لله ❊ ابو السـعود ❊ (بخلاف مالو سلم على ظن) ان فرض الظهر ركعتان بان ظن (انه مسـافر اوانها الجمعة اوكان قريب عهد بالاسـلام فظن ان فرض الظهر ركعتان اوكان فى صلاة العشـاء فظن انها التراويح فسـلم)اوسلم ذاكرا ان عليه ركنا حيث تبطل لانه سـلام عمد وقيل لاتبطل حتى يقصد به خطـاب آدمى ❊ مسـئلهٔ مشروحه‌نك خلافنه‌در شوبر مسـئله كه بركمسه كندويى مسـافر ظنيله ظهرك فرضى ايكى ظن ايدوب وياجمعـه‌در ويا اسـلامه دخـولى قريب العهد اولديغندن ظهرك فرضى ايكى ركعت ظن ايدوب سـلام ويرسـه ويا يتسو نمازنده اولسـه ده تراويح ظنيله سـلام ويرسه ويا خود اوزرنده بر ركـن اولديغى متذكر اوله‌رق سلام ويرسه اشـبو صور مشروحه ده سلام عمدا اولديغندن نمـاز باطل اولور بعضيلر سـلامله برآدمه خطـاب قصد اولنمدقجه باطل اولمز ديديلر ❊ (والسهو فى صلاة العيـد والجمعة والمكتوبة والتطوع سـواء) والمختار عنـد المتأخرين عـدمه فى الاولين لدفع الفتنة كما فى جمعة البحر واقره المصنف وبه جزم فى الدرر ❊ سهو بيرام وجمعـه نمـازلرنده فرضده ونافـله ده بردر عنـد المتأخرين مختار اولان ايكى اولكنده بالكه هر برجمع كثيرده سهوك عدميدر وتشويشى دفع ايچون نته كم بحرك جمعه بابنده مرسومدر ❊ ومصنف مرحوم قول مختارى اقرار ايلدى وبونكله منلا خسرو جزم ايلدى لكن درر محشيسى وانى دررك كلامنى جمع كثير حضوريله تقييد ايلـدى يعنى جمعـه ده وبيرامده جمع كثير اولمزسه تركى موجب كثرت اولمديغندن سجده ايدر ديمك ❊ (واذا شك فى صلاته (من لم يكن ذلك) اى الشك (عادة له) وقيل من لم يشـك فى صلاة قط بعـد بلوغه وعليـه اكثر المشـايخ بحر عن الخلاصة (كم صلى اسـتأنف) بعمل مناف وبالسـلام قاعدا اولى لانه المحلل ❊ شك كـندو ايچون عادت اولميـان وعند البعض بعد البلوغ اصلا نمـازده شك ايتميـان كمسـه نمازى حالنده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

شك ايتسه كه نمازی قاچ ركعت ادا ايلدی اول نمازی نمازه منافی برعمله دخی
قاعدا اولسون ويا اولمسون سلامله سلام محلل اولديغندن استيناف ايدر
اما نمازه منافی برعملله نمازی كيرو دوندرميوب مجرد قلبندن استينافه نيت
ايتسه اولمز وآنكله نمازدن خروج ايتمش اولمز واول حال اوزره ظن غالبيله نمازی
اكمال ايتسه نماز باطل اولماز شوقدر واركه شك ايتديكی نماز فرض ايسه
نفله منقلب اولور مجددا فرضی ادا لازم اولور يوق نافله ايسه قضاسی لازم
اولور هرنقدر اكمال ايتديسه ده استيناف واجب اولديغندن شكده طرفين
مساوی اولور فی صلاته قولندن مستبان اولان شكك نمازده اولمسيدر اما
بعدالفراغ مثلا اوچ ويا درت ادا ايتدم ديو شك ايتسه برشی لازم اولمز امرنی
صلاحه حملا درت قيلمش دينلور وكم كلمه سنده ده اشارت واركه شكك صفتك
اتحاديله عدد ده در اما شك فقط صفتده اولسه مثلا ظهر نيتيله بر ركعت
قيلسه بعده شك ايتسه كه عصرده در بعده اوچنجيده نافله ده ديو شك ايتسه
صكره دردنجيده ينه ظهردر ديو شك ايتسه فقها ظهرده اولمش اولور
شكه اعتبار اولنمز بيورديلر ❋ (وان كثر) شكه (عمل بغالب ظنه ان كان) له
ظن للحرج (والا اخذ بالاقل) لتيقنه (وقعد فی كل موضع توهمه موضع قعوده
ولو واجبا لئلا يصير تاركا فرض القعود او واجبه) ❋ بر مصلينك شكی چوق اولسه
اكر كندو ايچون ظن اولورسه دفعا للحرج ظن غالبيله كه اكبر رأيله
عمل ايدر زيرا هر برشكده نمازی اعاده ايدر دينلسه حرج اولور كثرت
اكثرقولی اوزره مرهٔ ثانيه ايله شمس الائمة السرخسی قولنه كوره اعتياد ايله
فخر الاسلام كلامنه نظرا برنمازده ايكی دفعه اولمسيله در واكر كندو ايچون
ظن اولمز ايسه اقل ايله عمل اولنور انده يقين اولديغندن حتی موضع قعودی
توهم ايلديكی هربر محلده قعود ايدر هرنقدر قعود واجب اولورسه ده فرض
ويا واجب اولان قعودی ترك لازم كلمسون ايچون مثلا درت ركعتلی نمازده
اولكنده ويا ايكنجيده اولديغنده شك ايتسه اول ركعتی اولی عد ايدر بعده
قعود ايدر صكره قيام ايدر بر ركعت دخی قيلر ينه قعود بعده قيام وينه قعود
صكره ينه قيام وقعود ايله درت قعده ايتمش اولور ايكيسيكه اوچنجيله
دردنجی فرضلردر وايكسی واجبلردر ❋ (و) اعلم انه (اذا شغله ذلك) الشك
فتفكر (قدر اداء ركن ولم يشتغل حالة الشك بقراءة ولا تسبيح) ذكره فی الذخيرة
(وجب عليه سجود السهو فی) جميع (صور الشك) سواء عمل بالتحری او بنی علی الاقل
فتح لتأخير الركن لكن فی السراج انه يسجد للسهو فی اخذ الاقل مطلقا وفی غلبة
الظن ان تفكر قدر ركن ❋ معلوم اولسونكه مصلينك شك مزبور مشغول قيلوب

اداء ركن مقداری متفكر اولسه واول حالده قرائت وتسبيحه مشغول اولمسه
شك صورتلرينك جمله سنده كرك تحری وغلبهٔ ظنله معلومی اولسون وكرك
اقله بنا ايتسون اوزرينه سجدهٔ سهو لازم اولور ركعتی تأخير ايتديكندن اما
قرائته وياتسبيحه مشغول اولسه سجده لازم اولمز اداء ركن مقداری سنته
رعايت ايتمكسزين مثلا بركره سبحان الله ديمك كبی اولور سه ده اولور لكن
سراجده اقله عملده اداء ركن قدری تفكر ايتسون ويا ايتمسون سهو سجده سنی
ايدر زيرا اقله بناده زياده احتمالی اولديغندن مطلقا نقصان بولنديغی ايچون
برجابردن لازمدر غلبهٔ ظنده تفكر ايدرسه سهو لازم اولور ديو تصريح
اولندی ❋ فروع اخبره عدل بانه ما صلی اربعا وشك فی صدقه وكذبه اعاد
احتياطا ❋ مصلی يه برعادل كسه درت ركعت قيلمدك ديو خبر ويرسه مرقومده
مزبورك صدق وكذبنده شك ايتسه احتياطا اعاده ايدر اشبو مسئله شك مزبور
صورتلرندن مستثنادر بونده تفصيل سابق اجرا اولنمز صورت شكدن اولديغی
مخبرك صدقنه شكی نمازده شك اولديغی ايچوندر اما كندونك عندنده درت
قيلديغی متيقن اولورسه مخبرك قولنه التفات اولنمز واكر تصديق ايدرسه اعادهسی
فرض اولور بلكه اعاده احتياطا قولندن دخی ظاهر اولان افترا ضدر كندو ده
عهدهٔ فرضدن يقينا خروج بولنمديغندن واكر ايكی عدل اخبار ايدرسه شكينه
اعتبار اولنمز انلرك قوليله عمل اولنور نتكم مراقی الفلاح نام كتابده بو يلجه مرسومدر
❋ ولو اختلف الامام والقوم فلو الامام علی يقين لم يعد والا اعاد بقولهم ❋
امام ايله جماعتك كليسی اختلاف ايتسه اكر امام كندو قولنده يقين اوزره
اولورسه اعاده ايتمز يوقسه انلرك قوليله اعاده ايدر اما صورت مشروحه ده
قوم اختلاف ايدوب بعضيسی اوچ وبعضيسی درت قيلدی ديسه امام قنغيسنك
قولنه قائل ايسه آنكله عمل اولنور هرنقدر برداه اولورسه ده اكر امام نمازی اعاده
ايدوب قوم دخی كندويه اقتدا ايدرلرك اعاده ايدرلرسه صحيح اولور زيرا اكر
امام صادق اولورسه اقتداء المتنفل بالمتنفل اولور كاذب اولورسه مفترضك
مفترضه اقتداسی اولور ❋ شك انها ثانية الوتر ام ثالثته قنت وقعد ثم صلی اخری
وقنت ايضا فی الاصح ❋ بركسه وترك ايكنجيسنده ويا اوچنجيسنده اولديغنده
شك ايتسه اول ركعتده قنوت وقعود ايدر بعده بر ركعت دخی قيلر قول اصحده
ينه قنوت ايدر واعادهٔ قنوتده سهو ايله شكك فرقی يوقدر ❋ شك هل كبر للافتتاح
اولا او احدث اولا او اصابه نجاسة اولا او مسح رأسه اولا استقبل ان كان
اول مرة والا لا ❋ بركسه افتتاح ايدوب ويا ايتمديكنده ويا طهارتنه حدث عارض
اولوب اولمديغنده ويا بدننه ويا ثوبنه ويا مكاننه جواز صلاته مانع نجاست

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اصابت ايدوب ويااتمديكنده و آبدستدن فارغ اولمزدن مقدم باشنه مسح اولوب
ويااولمسنده شك ايتسه اكر صور مشروحه نك جمله سنده ابتدا وقوعى
ايسه استيناف ايدر يوق بو مثللو شك كندويه چوق واقع اولورسه التفات
اولنمز ﴿ واختلف لوشك فى اركان الحج وظاهر الرواية البناء على الاقل وعليك
بالاشباه وفى قاعدة اليقين لايزول بالشك ﴾ اركان حجده شك صورتنده بين
العلماء العظام اختلاف واقع اولدى ظاهر روايت اقله بنادر اشبو بحثك تحقيقنى
اشباهك اليقين لايزول بالشك قاعده سندن طلب ايله

﴿باب صلوة المريض﴾

مرضى بعضيلر يعنى يزول بحلوله فى بدن الحى اعتدال الطبائع الاربعه ايله تعريف
ايدرلر لكن تعريف بالاخفى قبيلندندر زيرا مرض لفظندن مرادى فهم مزبور
تعريفدن فهمدن اجلى در كشف الاسرارده حالة للبدن خارجة عن المجرى
الطبيعى ديو بيان اولنمشدر ✲ بحر ﴿ من اضافة الفعل لفاعله اومحله ومناسبته
كونه عارضا سماويا فتأخر سجود التلاوة ضرورة ﴾ صلاتك مريضه اضافتى فعلك فاعلنه
ويامحلنه اضافتى قبيلندندر هر بر فاعل محلدر عكسى دكلدر كه مثلا مريض نمازه
محلدر و فاعلدر وتحرك الخشبة تركيبنده خشبه حركته محلدر وفاعلدر اشبو بابى
سجود سهوك عقبنده ذكرك مناسبتى هر بر لرى عارض سماوى اولديغنه مبنيدر
سهوك مريض اوزرينه تقديمى سهو مريضدن و صحيحدن هر بر لرينه شامل اولوب
اعم اولمغله كندونك بيانته حاجت زياده مس ايتديكندن ناشيدر پس
مناسبت مشروحه يه بنا أسجدۀ تلاوت سجود سهودن ضرورتا تأخر ايلدى
يوقسه هر بر لرى نمازك جزئى كبى اولمق و ياخود هر بر لرى نمازده واقع
سهو ويا تلاوت اوزره ترتب ايدوب و كندولرندنصكره سجود اولمق مناسبتيله
سجدۀ تلاوه نك حقى سهو ايله برابر ذكر اولنمق ايدى شوقدر واركه سجدۀ سهو
نمازه مخصو صدر سجدۀ تلاوت نمازده اولديغى كبى نمازك خارجنده ده اولور
﴿ (من تعذر عليه القيام) اى كله (لمرض) حقيقى وحده ان يلحقه
بالقيام ضرر به يفتى (قبلها او فيها) اى الفريضة (او) حكمى
بان (خاف زيادته او بطأ برئه بقيامه او دوران رأسه
او وجد لقيامه المائشديدا) ﴾ فرض نمازدن مقدم ويانماز اثناسنده
قيامله كندويه ضرر اولان مرض حقيقى دن ناشى قيامك كليسى اوزرينه
متعسر اولان كمسه وياخود قيام سببله مرضنك زياده سندن ويامرضك

صاغلمسينك ممتد وكچ اولمسندن وياباش دونمسى خوفى وياقيامله الم شديد
بولمسيله مرض حكميدن اوتورى قيامك كليسى اوزرينه متعسر اولان كمسه
قاعدا نمازى ادا ايدر مرض حقيقينك تعريفى مريضه قيامله ضرر لاحق اولمقدر
انجق بو قول ايله فتوى ويريلور تعذردن مراد تعسردر يوقسه عدم
امكان دكلدر قيامى كله لفظيله تفسير قريبا متنده ذكر اولنان وان قدر
على بعض القيام قام قولنه مبنيدر نهر مرض حقيقى يى ما يتعسر به القيام ايله
حكمى يى مالا يتعسر ولكن يشتد به المرض او يمتد ايله تفسير ايلدى اشبو تفسير
حلبينك مرض حقيقى ما يتعذر معه القيام ايله تفسيرندن اولى در وبيرام
ووتروندر اولنان نمازلر دخى فرضه ملحقلردر كندولرده قيام لازمدر
ومرضك ازديادى يا تجربه ايله ويا طبيب حاذق مسلمك اخباريله در دوران
رأس مرضدن ناشى اولمسه ده اولور مثلا سفينه ده اولمق كبى وقيامده
الم شديد بولمق مرض حقيقيدندر حكميدن عدى اوجه ظاهر دكلدر
﴿ او كان لو صلى قائما سلس بوله او تعذر عليه الصوم كما مر ﴾
سلس فرج وزننده در مرض حكمى ياخود قائما نماز قلدقده بولنى طوته ميوب
بلا اختيار سيلان واقع اولمق وياخود قائما قيلديغى تقديرجه كندويه صوم
متعذر اولمق كبى يعنى اشبو نوع كمسه لر نمازى قاعدا ادا ايدرلر
وصائم اولورلر بركمسه قيامه قادر اولوب سجده يه مقتدر اولمسه قاعدا ادا ايدر
وياخود قيام ايتدكده كندى وبى عد وكورسه وياخود برخيمه ده اولسه ده
قيامه مقتدر اولمسه وطشره خروج ايتسه يغمور وچامور دن نماز قلمغه
قادر اولمسه قاعدا قيلرينه بو يلجه يارم باش اغريسى باشك نصفى دردناك
اولور وديش وكوز اغريسنه مبتلا اولوب قيامه قدرتى اولميان كمسه بنه
قاعدا نمازى ادا ايدر قهستانيده بو يلجه مرسومدر بنه بو يلجه يول اوزره
محفه ده اولوب نازل اولدقده يولده قلاجغى دركار اولان كمسه فرائضى
محملى اوزره قيلر ونزول وركوبه مقتدر اولميان مريض راكب دخى بنه بو يلجه در
✲ بحر ✲ تتمه كم شارحك بيان ايتديكى سلس بول وتعذر صوم مسئله لرى
شروط صلاة بابنده وقد يحتم القعود كمن يسيل جرحه اذا قام او يسلس بوله
او يبدو اربع عورته او يضعف عن القراءة اصلا او عن صوم رمضان ولو اضعفه
عن القيام الخروج لجماعة صلى فى بيته منفردا به يفتى ديديكى محلده
مرور ايتمشدى ✲ حلبى ﴿ (صلى قاعدا) ولو مستندا الى وسادة او انسان فانه
يلزمه ذلك على المختار (كيف شاء) على المذهب لان المرض اسقط عنه الاركان
فالهيآت اولى وقال زفر كالمتشهد قيل وبه يفتى ﴾ مذهب مختار اوزره

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

هرنه درلو دیلرسه یعنی متربعا ویا محتبیا یعنی کنده کیرمك ویا متشهد کبی معذور
مشروح قاعدا نمازی ادا ایدر هرنقدر وسادهیه ویا انسانه استناد ایله اولورسهده
قول مختار اوزره کندویه استناد لازم اولدیغندن علی المختار قولنك ظاهری
مسئلهنك خلافنه اولمسی ایما ایدر لکن بحر وقهستانی صاحبلری اختلاف حکایه
ایتدیلر وقعودك بر کیفیتله تقیید اولنمدیغی ایسر اولدیغندندر مریض مذکورك
قعودی مرض ارکانی اسقاط ایتدیکندن هیئتی اسقاطی بالطریق الاولی
اولدیغیدر لکن ارکانك سقوطی تعسر ایچوندر هیئتده او قدر عسرت اولماز امام
زفر رحمه الله تشهددهکی قعودی کبی قعود ایدر دیدی خلاصه وتجنیس
صاحبلری انجق اشبو امام زفر قولیله فتوی ویریلور دیدیلر صاحب نهر اختلاف
مریضك تشهد حالنك غیریده قعودنده اما تشهدی حالنده اتفاقا قعودی جلسهٔ
معتادهسی اوزرهدر دیدی لکن شارحك ذکر ایتدیکی علت تشهد حالنده
اولان قعودده جاریدر ❊(برکوع وسجود وان قدر علی بعض القیام)
ولو متکئا علی عصا او حائط (قام) لزوما بقدر ما یقدر ولو قدر اية او تکبیرة
علی المذهب لان البعض معتبر بالکل ❊ برکوع لفظنده که باصلی فعلنه متعلقدر
یعنی مرقوم مریض قاعدا رکوع وسجود ایله نمازی قیلار مریضك هیئت مشروحه
اوزره نمازینك جوازی محدثینك عمران بن حصین رضی الله تعالی عنهدن روایت
ایلدکلری باسور مرضنه مبتلا ایدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن نمازدن
سؤال ایتدم سعادتله بیوردیلرکه ایاق اوزره ادا ایله یوق قدرتك اولماز ایسه قاعدا
ادا ایله اکاده قادر اولماز ایسك یانك اوزره بر روایتده اکاده قادر اولمزسك ارقك
اوزره ادا ایله الله عظیم الشان برقوله تکلیف بیورمز الا وسعنده اولان تکلیفی
بیورر حدیث شریفلهدر مریض بعض قیام اوزره قادر اولسه هرنقدر عصایه
ویا جداره اتکا ایلهده اولورسه قدرتی مقداری قائم اولمق لازمدر مذهب مختار
اوزره هرنقدر برآیت ویاخود بر تکبیره مقدار اولورسهده زیرا بعض کلله معتبردر
بس قیامك کلیسنه قادر اولورسه کلیسنی وبعضیسنه قادر اولورسه بعضیسنی ایدر
❊(وان تعذرا) لیس تعذرهما شرطا بل تعذر السجود کاف (لا القیام اومأ) بالهمز
(قاعدا) وهو افضل من الایماء قائما لقربه من الارض ❊ رکوعله سجود متعذرا
اولور قیام ممکن اولورسه قاعدا ایما ایله ادا ایدر وقاعدا قائما ایمادن افضلدر ارضه
قریب اولدیغندن لکن قاعدا ایمایه رکوعله سجودك بردن تعذری شرط دکلدر
بلکه فقط سجدهنك متعذر اولمسی کفایت ایدر اومأ مهموز اللامدر برکسهنك
جبهه سنده وانفنده جراحت اولسه ایما ایله قیلر جرح مجرد جبهه سنده اولسه
ایما جائز اولماز بلکه انفی اوزره سجده ایدر وایماده رکوع ایچون ادنی انحنا وسجود

ایچون، اندن دونی کفایت ایدر یوخسه بقدر الامکان جبهه یی ارضه تقریب
لازم دکلدر ❊(ویجعل سجوده اخفض من رکوعه) لزوما ❊ ومومی مشروح سجده
سنی رکوعندن اشغی قیلمق لازمدر ❊(ولا یرفع الی وجهه شیأ یسجد
علیه) فانه یکره (تحریما فان فعل) بالبناء للمجهول ذکره العینی (وهو یخفض
برأسه لسجوده اکثر من رکوعه صح) علی انه ایماء لا سجود الا ان یجد حجم قوة الارض ❊
مریض وجهنه برشی رفع ایدوب اوزرینه سجده ایتمز تحریما مکروه اولدیغی ایچون
اما یوزینه رفع ایتمیوب ارض اوزره موضوع اولان مثلا اغاج ویا وساده یعنی یصدق
امثالی نسنه اوزرینه سجده اولنورسه انده کراهت اولماز ❊ قهستانی بویلجه تصریح
ایتدی هیئت مشروحه اوزره نمازك کراهتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك
نهینه بنادر روایت اولنور که عبدالله بن مسعود رضی الله تعالی عنه قرنداشنك
عیادهسنه کتدی کوردیکه نماز قیلر لکن وجهی مقابلهسنده بر نسنه
رفع اولنوب آنك اوزرینه سجده ایدر اول رفع اولنان شیئی رفع ایدن کسهنك
یدندن نزع ایدوب بیوردیکه برشیدرکه بونی سزه شیطان عرض ایلدی سجده
ایچون ایما ایدیکز ومرفوع اولان نسنه اوزرینه سجدهیی عبدالله بن عمر رضی الله
تعالی عنهما بر مریضدن کوردکده اتتخذون مع الله آلهة بیوردیلر مثلا رفع مزبور
اشلنوب وباشنی سجده ایچون خفضی رکوع ایچون خفضندن اکثر ایدرسه
نمازی صحیح اولور ایما اولوب سجود اولمدیغندن وکندویه سجده ورکوع ایدن
کسهنك اقتداسی صحیح اولماز لکن ارضك قوتینك حجمه ومقدارینی بولورسه ایما
اولماز اشبو عبارهده اولی اولان حجم لفظنك حذفیدر ملتقی شرحنده حذف
اولندیغی کبی وبو استثنا دخی محلنده دکلدر زیرا کندویه برشی رفع اولندقده
حجم ارضك بولنمسی اولمز قوت ارضك بولنمسی انجق ارض اوزره موضوع
نسنهنك اوزرینه سجدهده اولور بس مریض ارض اوزره موضوع نسنه اوزرینه
سجده ایتسه قوت ارضی بولوب وارضدن ارتفاعی نصف ذراعدن اقل
اولورسه سجدهسی صحیح اولور یوقسه ایما اولور حلبی بویلجه تصریح ایلدی
بوندن ظاهر اولان ارتفاع نصف ذراع اولورسه مضر اولمقدر لکن اصل
مضرت ضرورت اولماز ایسه نصف ذراعدن اکثردهدر ابو السعود
دیدیکی بر ویا ایکی کریج ارتفاعنده اولان مثلا وساده ویا خشب امثالی ارتفاعی
قدر مانع اولمیان نسنه اوزرینه سجده ایدوب قوت ارضی بولسه جائز اولور
نمازی رکوع وسجود ایله اولمش اولور ❊(والا) ای وان لم یخفض رأسه
بل وضع المرفوع علی جبهته (لا) یصح لعدم الایماء ❊ واکر باشنی اکیوب
بلکه شیء مرفوعی جبهه سی اوزره وضع ایدرسه اوزرینه فرض اولان سجده

ایچون ایما اولمدیغندن نمازی صحیح اولمز زیرا منهی اولان ابطال عملی مرتکب اولدیغندن حرام اشلمش اولور ❊(وان تعذر القعود) ولو حکما (اومأ مستلقیا علی ظهره (ورجلاه نحو القبلة) غیر انه ینصب رکبتیه لکراهة مد الرجل الی القبلة ویرفع رأسه یسیرا لیصیر وجهه الیها ❊ برکسه‌یه قعود متعذر اولسه مثلا طبیب حاذق مسلمك کوزندن صویو نزع ایچون کندویه برقاچ کون ارقه‌سی اوزره یاتمه‌سیله امر ایدوب قعود و سجوددن نهییله اولدیغی کبی تعذر هرنقدر حکماده اولورسه صورت مشروحه‌ده ایما ایله مستلقیا یعنی ارقه‌سی اوزره نمازی جائز اولور زیرا حرمة اعضا حرمة نفس کبیدر ❊ بدایع ❊ وایاقلری قبله جانبنه اولور شوقدر وارکه قبلیه ایاغنی مد مکروه اولدیغندن دزلرینی دیکر و وجهی قبلیه کلمك ایچون باشنی آز رفع ایدرکه قاعده مشابه اوله‌ده ایماایله رکوع وسجوده قادر اوله زیرا استلقاده ایمایه اصحا مقتدر اولمز مریض نه کیفیتله ایدر ❊(اوعلی جنبه) الایمن اوالایسر ووجهه الیها (والاول افضل) علی المعتمد ❊ یاخود صاغ ویا صول یانی اوزره ووجهی قبله‌یه ایما ایدر لکن افضلی صاغ طرفی اوزره‌در وقول معتمد اوزره افضل اولان مستلقیا ایمادر زیرا مستلقینك اشارتی قبله‌نك هواسی اوزره‌در اولدخی عنان سمایه قدر قبله‌در ومضطجعك اشارتی ایاقلری جانبنه‌در قول معتمدك مقابلی احد طرفه اضطجاعك عدم جوازیدر لکن استلقا متعذر اولورسه جائز اولمسیدر ❊ (وان تعذر الایماء) برأسه (وکثرت الفوائت) بان زادت علی یوم و لیلة (سقط القضاء عنه) وان کان یفهم فی ظاهر الروایة (وعلیه الفتوی) کمافی الظهیریة لان مجرد العقل لایکفی لتوجه الخطاب ❊ مریضه باشیله ایما متعذر اولوب برکون وبرکیجه اوزرینه یاساتله ویااوقاتله زیاده اولمغله فوائت کثرت بولسه کندودن قضا ساقط اولور ظاهر روایتده هرنقدر عقلی باشنده اولوب فهم وادراك صاحبی اولورسه‌ده فتوی اشبو قول اوزره‌در امافهم وادراك صاحبی اولمسه اتفاقا قضا ایتمز ظاهر روایتك خلافی تأخیر اولنوب ساقط اولمامق قول صحیحیدر ومحل خلاف مرضندن افاقت بولدیغنه کوره اما افاقت بولمیوب اول حالده وفات ایدرسه اتفاقا اوزرینه برشی لازم اولمز بحرده سراجدن نقلا مرسومدرکه اشبو مسئله درت وجه اوزره‌در اکر مرضی برکون وبرکیجه‌دن زیاده‌یه ممتد اولوب و لایعقل اولورسه اجماعا قضا ایتمز یوق عقلی باشنده اوله‌رق برکون و برکیجه‌دن اقل اولورسه اجماعا قضا ایدر واکر مدت مزبوره‌دن اکثر وعاقل ویااقل غیر عاقل اولورسه محل اختلافدر ❊ وافاد بسقوط الارکان سقوط الشرائط عندالعجز بالاولی ولایعید فی ظاهر الروایة

بدائع ❊ مصنف رحمه الله ارکانك عجز وقتنده سقوطیله شرائطك عجز وقتنده سقوطنك بالطریق الاولی اولدیغنی افاده ایتدی شرائط وسیله کبی اولوب ارکاندن ادنی اولدیغندن پس مریضك وجهی قبله‌نك غیریه متوجه اولسه وبنفسه تحوله مقتدر اولسه قادر اولدیغی جهته قیلر زیرا انجق وسعنده اولان اودر کندوینی تحویل ایدر کمسه‌یی بولوب اکا امر ایتمسه قبله‌نك غیریه نماز قلسه امام اعظمه کوره جائز اولور ینه بویلجه کندوینی پاك محله تحویل ایدر کمسه وار ایکن مکان غیر طاهرده قیلر برمریضه آبدست وتیمم ممکن اولمسه مملوکی اوزره مزبوره آبدست الدرمق ویاتیمم ایتدرمك واجبدر عکسی واجب اولدیغی کبی زوجین بونك خلافنه‌در نمازك وقتی حاضر اولوب پاك محل بولمسه ایما ایدر واعاده ایتمز ❊ (ولواشتبه علی مریض اعداد الرکعات والسجدات النعاس یلحقه لایلزمه الاداء) ولو اداها بتلقین غیره ینبغی ان یجزیه کذا فی القنیة ❊ برخسته‌یه لاحق اولان اویوشقلق وفتوردن رکعتلرك و سجده‌لرك عددلری مشتبه اولسه کندویه نمازی ادا لازم اولمز غیرك تلقینیله ایدرسه جائز اولور نتکم قنیه‌ده مسطوردر بعضیلر تعلیم وتعلم اولدیغندن فساده کیدر دیدیلر نمازده مصحفدن قرائت ایتسه‌ویا برکمسه کندویه تعلیم ایتسه فساده کتدیکی کبی ❊ (ولم یومئ بعینه وقلبه وحاجبه) خلافا لزفر ❊ مریض نمازده کوزیله وقاشیله وقلبیله ایما ایتمز امام زفر ایچون خلاف واردر اکا کوره قاشیله قادر اولمزسه کوزیله یوق انکله‌ده قادر اولمزسه قلبیله ایما ایدر عدم ایما عمرانك وابن عمرك باشیله ایمایه قادر اولمزسه الله ذوالجلال کندودن عذری قبول ایتمکله زیاده حقیق ولا یقدر حدیث شریفلرینه بنا ادر ❊ (ولو عرض له مرض فی صلاته یتم بما قدر) علی المعتمد ❊ برکسه‌یه نمازده مرض عارض اولسه قول معتمد اوزره قدرتی ایله ادا ایدر یعنی قادر اولورسه رکوع وسجود ایله قاعدا یوقسه ایما ایله یوقسه مستلقیا قیلر بناء الادنی علی الاعلی اولدیغندن بو صورتده نمازك بعضیسی کامل وبعضیسی ناقص اولور استقبال صورتنده کلیسی ناقص اولور پس بعضی کامل اوله‌رق ادا البته اولیدر امام ابی یوسفدن صورت مشروحه‌ده استقبال ایدر دیو روایت اولندی تحریمه‌سی رکوعی وسجودی موجب اوله‌رق منعقده اولدیغندن انلرسز جائز اولمدیغندن ❊ (ولو صلی قاعدا برکوع وسجود فصح بنی ولوکان) یصلی (بالایماء) فصح لایبنی الا اذا صح قبل ان یومئ بالرکوع والسجود ❊ برمریض قاعدا رکوع وسجود ایله نماز ادا ایدرکن اثنای صلاتده صحت بولسه بنا ایدر قائمك قاعده اقتداسی صحیح اولدیغندن

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

امام رضی الله عنه بنا ایتمز دیدی ایما ایله ادا اثناسنده صحت بولنوب قائما ویاقاعدا
رکوع وسجوده قادر اولسه بنا ایده مز زیرا راکعك وساجدك ایما ایدنه
اقتداسی جائز اولمدیغندن بناسی دخی جائز اولمدی لکن رکوع وسجود ایله
ایمادن اقدم افاقت بولدیسه بنا ایدر برکنی ایما ایله ادا ایتمدیکندن بناء القوی
علی الضعیف اولمدی ✻ (کما لو کان یومی مضطجعا ثم قدر علی القعود ولم یقدر
علی الرکوع والسجود) فانه یستأنف (علی المختار) لان حالة القعود اقوی
فلم یجز بناؤه علی الضعیف ✻ صورت مشروحه ده بنانك جائز اولمدیغی یاتی اوزره
ایما ایدرکن قعوده قادر اولوب رکوع وسجوده قادر اولمیان کمسه نك
بناسنك جائز اولمدیغی کبی زیرا اشبو مریض قول مختار اوزره نمازنی یکیدن
قیلر زیرا قعود حالنده ایما اقوی اولدیغندن ضعیف اوزرینه بناسی جائز اولمدی
✻ (وللتطوع الاتکاء علی شئ) کعصا وجدار (مع الاعیاء) ای التعب بلا کراهة
وبدونه یکره ✻ نافله نمازقیلن بی مجال متعوب اولدقده کندویه بلا کراهة
عصا ویا جدار مثللو بر نسنه یه اتکا وار در تعب ومشقتسز اتکا مکروهدر
اما مفترضه هر نقدر تعب اولورسه ده ینه قیام لازمدر یعنی برکمسه نافله یه
قائما شروع ایدوب بعده قعود ویا اتکا مراد ایتسه اکر تعب کبی بر عذر ایچون
اولورسه اتفاقا بلا کراهة جائزلردر واکر بلا عذر اولورسه قعود مبطلدر اتکا مکروهدر
امامین نزدلرنده لکن صحیح اولان امام اعظمه کوره قعودك عدم کراهتیدر
✻ (و) له (القعود) بلا کراهة مطلقا هو الاصح ذکره الکمال وغیره ✻ دخی
متطوع ایچون قعود وارد ر کرك کندی ایچون یورغونلق اولسون ویا اولمسون
اصح اولان بودر بو مضمونی کمال وغیری کمسه لر ذکر ایلدی اصحك مقابلی امامینك عدم
اعیا یعنی مشقت اولمدیغی صورتده بطلانی قوللریدر دخی بعض مشایخك امام اعظم
رضی عنه الاکرم عندنده بلا عذر قعود مکروهدر قوللریدر ✻ (صلی الفرض
فی فلك) جار (قاعدا بلا عذر صح) لغلبة العجز (واساء) وقالا لا یصح الا بعذر
وهو الاظهر برهان ✻ فلك سفینه معناسنه مفرد وجمع اوله رق استعمال اولنور قرینه ایله
بینلری فرق اولنور مفرد اولدقده ضمه سی قفلك ضمه سی کبیدر جمع اولدقده
اسدك ضمه سی کبیدر مفرد یله جمعی متحد اولان الفاظی بعض شعرا نظمله
بیان ایتمشلر (نظم) فلك هجان دلاص یافتی وکذا ✻ شمال الجمع والافراد
متحد ✻ دلاص دالك کسریله سرت اولمیان براق نسنه یه اطلاق اولنور
مفرده کی کسره کتابك کسره سی یرنده جمعنده کی کرامك کسره سی یرنده در
هجان کتاب وزننده صویی وجنسی پاك دوه یه دینور مذکر ومؤنث ومفرد
وجمع اوله رق استعمال اولنور بعض کناز وامام لفظلرینی دخی زیاده ایدرلر

ناقة کناز ونوق کناز دیرلر سمز دوه معناسنه حاصل معنی برکمسه سفینهٔ جاریه ده
بلا عذر قاعدا فرض نمازی قیلسه صحیح اولور دوران رأس کبی قیامدن عجزه بادی
شی غالب اولدیغندن لکن شبههٔ خلافدن خلاص ایچون قیام افضلدر
وممکن اولورسه سفینه دن خروج افضلدر سکونت قلب اولدیغندن لکن مصلیٔ
مرقوم اسائت ایتمش اولور امامین قاعدا نماز انجق عذر ایله صحیح اولور
دیدیلر اظهر اولانده بودر برهان بو یلجه تصریح ایلدی ✻ (والمربوطة
فی الشط کالشط) فی الاصح ✻ نهرك کنارنده مربوطه اولان سفینه قول اصحده
نهرك کناری کبیدر کندوده قاعدا نماز اتفاقا جائز اولمز ✻ (والمربوطة بلجة
البحر ان کان الریح تحرکها شدیدا فکالسائرة والا فکالواقفة) ✻ وبحرك
انکننده دمر اوزره مربوطه اولان سفینه یی اکر ریح حرکت شدیده ایله تحریك
ایدرسه سفینهٔ سائره کبیدر یوق اصلا ویا تحریك شدید ایله تحریك اولمزسه
سفینهٔ واقفه حکمنده در یعنی کندوده قاعدا نماز جائز اولمز ✻ ویلزم استقبال
القبلة عند الافتتاح وکلما دارت ✻ فرضده ویا نافله ده افتتاح تکبیرنده سفینه
هر بر طرفه دور ایتدکده استقبال قبله لازمدر واکر ممکن اولمز وقت امکانه دك
نماز تأخیر اولنور ✻ شرنبلالی ✻ ولو ام قوما فی فلکین مربوطتین صح والا لا ✻
ایکی ربط اولنمش سفینه لرده برکمسه بر قومه امامت ایتسه صحیح اولور حکما
مکان متحد اولدیغندن اما ایکی دابه ده اولمق بونك خلافنده در (فرع)
برکمسه صویه غرق اولسه کندویه تشبث ایدوب ایما ایله نمازی ادا ایده جك قدر
بر حشیش امثالی نسنه بولورسه نمازی تأخیر کندویه مباح اولمز حتی اول حالده
وقت خروج ایدوب وفات ایتسه نماز اوزرینه دین اولور شیٔ مز بوری
بولمزسه تأخیر مباح اولور ✻ قهستانی عن الروضة ✻ (ومن جن او اغمی
علیه) ولو بفزع من سبع او آدمی (یوما ولیلة قضی الخمس وان زاد
وقت صلاة) سادسة (لا) للحرج ✻ جنون عقلی سلب ایدر برآفتدر
اغما عقلی ستر ایدر برآفتدر یعنی برکمسه بر کون و بر کیجه مجنون اولوب ویا کندویه
اغما واقع اولوب بایلسه مز بورلر هر نقدر یرتجی حیواندن ویا آدمیدن خوفندن
ناشی اولورسه ده بش وقت نمازی قضا ایدر واکر التنجی نمازك وقتی زائد اولورسه
امام محمده کوره حرج اولدیغندن قضا ایتمز امام ابی یوسف عندنده بر کون و بر کیجه نك
اوزرینه برساعت زمانیه زائد اولورسه قضا ایتمز ثمرهٔ خلاف بونده ظاهر
اولور که مثلا برکمسه وقت زوالده مجنون اولسه ایرتسی کون زوالدن آز بر
وقتد نصکره افاقت بولسه امام محمده کوره قضا ایدر امام ابی یوسفه کوره ایتمز
وساعتدن مراد ساعت زمانیه در ساعت فلکیه دکلدر واصح اولان امام محمد

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قوليدر ديو مبسـوط وذخيره وكالدن نقـل اولنـدى ❊ ولوافاق فى المدة فان لافاقتـه معلوم قضى والالا ❊ مريض مدت مشروحه اثناسنده بعضا افاقت بولسه اكر افاقتى ايچون وقت معلوم اولورسه مثلا صباح وقتنده كندودن مرض برمقدار خفت بولوب قليلا افاقتده اولوب بعده ينه اغماعارض اولسه اشبو افاقت معتبردر ماقبلندهكى اغمـا حكمى باطل اولور اكر بركون وبر كيجهدن اقل اولورسه قضا ايدر واكر افاقتى ايچون وقت معلوم اولمزسه مثلا بغتـة بعضـا افاقت بولوب صحيحلر كبى تكلم ايدوب بعده ينه اغمـاده اولسه بوافاقته اعتبار اولنميوب قضـا ايتمز ❊ حلى عن البحر ❊ (زال عقله ببنج اوخمر) اودواء (لزمه القضاء وان طالت) لانه بصنع العباد كالنوم ❊ بنج بانك كسريله هرشيئك اصل وبنيادينه دينيلور يقال رجع الى بنجه اى اصله وفتحيله بانك ديدكلرى نباتك اسميدر وتخمنه بانك تخمى ديرلر عقل وادراكى افساد ايدر بنكيلك ديدكلرى حالتك محدثيدر اسرار وغنچه وحشيش كبى اسملرى واردر يعنى بركسهنك عقلى بنجيله وياخمر ايله ويابرغيرى دوا ايله زائل اولوب سرسم وشـوريده حال اولسـه كندويه نمازى قضا لازم اولور نوم كبى صنع عباد ايله ومعصيت اولان شى ايله حاصل اولديغندن مدتى هرنقدر طويل اولورسه ده موجب تخفيف اولمديغندن حتى سكراناولانك طلاقى واقعدر زيرا نص آفت سماويه ايله حاصل اولان اغمـا حقنده وارد در صنع عباد ايله حاصل اولانده جارى اولمز حتى تشميت عاطس دخى عطاس سماويه اولمق لازم اولديغندن صنع عباد ايله اولان مثلا انفيه نشفيله اولان عطاسده تشميت واجب اولمدى وعطاس اوچك اوزرينـه زائد اولسـه زكامدن اولديغى تبين ايتديكندن ينـه تشميت اولنماز ❊ (ولوقطعت يداه ورجلاه من المرفق والكعب وبوجهه جراحة صلى بغير طهارة ولاتيمم ولايعيـد هو الاصح) وقدم فى التيمم ❊ بركسـهنك اللرى مرفقـلرندن واياقلرى كعبلرندن مقطوع ووجهنده ياره اولسه طهارتسز وتيممسز نمـازى قيلر واعاده ايتمز وانجق اصح اولان قـول بوقـولدر وتيمم بحثنده مرور ايتـدى وتيمم مصدر صيغهسـيله عطف الخاص على العامدر وباشى مسح دخى مزبوردن ساقط اولور ممكن اولمديغنـدن وياخـود اكثره تبعيتله ❊ وقيل لاصلاة عليـه وقيل يلزمه غسل موضع القطع ❊ وبعضيلر اوزرينه نماز لازم دكل ديديلر وبعضيلر كندويه توضى ايتـدير كسـنه بولنورسـه موضع قطعى غسل كندويه لازمدر ديديلر اشـبو ايكى قـول اصحك مقـابليدر ❊ فروع امكن الغريق الصلاة بالايماء بلا عمل كثير لزمه الاداء والالا ❊ صويه غرق اولان كمسه ايماايله عمل كثيرسز نماز ممكن اولورسـه كـندويه اداسى لازم اولور واكر عمل كثيرسز اداممكن اولمزسـه مثلا سـابح وسائف كبى يعنى جهاد ده سـيفله ضرب ايدن كمسه كبى

اداسى لازم اولمز قضا لازمدر قضانك لزومنك ثمرهسى فديهنك تركهدن اخراجيدر بعضيلر ادا ساقط اولديغى كبى قضادخى ساقط اولور ووصيت دخى لازم دكل ديديلر ❊ امره الطبيب بالاستلقاء لبزغ الماء من عينه صلى بالايماء لان حرمة الاعضاء كحرمة النفس ❊ بزغ باء موحدهنك فتحيله وزانك سكونيله وغين معجمه ايله كوزدن صو المق معناسـنه نونله عين مهمله ايلهده اولسـه اولور يعنى كوزده اولان صويى اخراج معناسنه يعنى بركسـهيه طبيب حاذق مسلم عدل ويامستور الحال كوزنده اولان صويى الق ويا اخراج ايچون ارقهسى اوزره ياتمه ايله امر ايتسه ايما ايله نمازى ادا ايدر زيرا حرمت اعضـا حرمت نفس كبيدر ❊ مريض تحته ثياب نجسـة وكلما بسط شئ تنجس من ساعته صلى على حاله وكذا لولم يتنجس الا انه يلحقه مشقة بتحريكه ❊ برمريضك تحتنك ثيـابى نجسه اولوب وهرنهزمان برپاك نسـنه بسط اولنسه اول ساعتده متنجس اولوب اول نسـنهنك اوزرنده پاك اوله رق نماز ممكن اولميوب بلكه ياقبـل الشروع وياأثناء صـلاتده متنجس اولسـه حالى اوزره نمازى ادا ايدر ينـه بويلجه شئ مبسوط سـاعتنده متنجس اولميـوب لكن مريضك تحريكيله كندويه مشقت طارى اولوب مرضى مزداد اولسـه ينـه حالى اوزره قيلر اماطهـارت تامـه اوزره نمازى ادا ممكن اولورسـه برقوله كوره شئ آخر بسطى لازمدر ❊

❊(باب سجود التلاوة)❊

تلاوت قرائت معنـاسنه اولان تلا فعلينك مصدريدر تبع معناسنه اولان تلانك مصدرى تلودر تلاوت تعبيرنده اشارت واركه بركسه سجده آيتنى كتابت وياتهجى ايدسـه كندويه سجده واجب اولمز وتهجيله نماز فساده كتمز قرأنده بولنديغنـدن ❊ من اضـافة الحكم الى سببه ❊ سجود التلاوة تركيبى حكمك سببنه اضـافتى قبيلنـدندر لكن حكم سجدهنك وجوبيـدر سجود دكلدر بنـاأ عليـه شـارح عليه الرحمة من اضافة الفعل الى سـببه ديسه اولى اولوردى ياخود حكم محكوم به معناسندهدر ❊ (يجب ب) سبب (تلاوة آية) اى اكثرها مع حرف سجدة (من اربع عشرة آية) اربع فى النصف الاول وعشر فى الثانى ❊ اون درت سجده آيتلرندن كنـدوده سجود حرفلرى اولان كلمـه ايله برابر آية سجـدهنك اكثرينى تلاوت سـببيله سجود تلاوت واجب اولور رسول الله صـلى الله تعـالى عليـه وسلمك السجـدة عـلى من سمعهـا قول شريفنـه بنـاأ زيرا عـلى الزام ايچـوندر متنـك مفـادى انجـق تلاوتك سـبب اولمسيدر صاحب كنزك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كافيسنده كى بيانى و بعضيلر سبب اوچدر ديديلر تلاوت وسماع وتلاوت ايدن
كسه‌يه اقتدادر هر نقدر مقتدى استماع ايتمزسه ده و كندوده اولان
فقط سجده كلمه سنى تلاوت ايدوب سائرلرى ايتمسه سجده واجب اولمز
آيت سجده نك اكثرنى تلاوت ايدوب سجده كلمه سنى تلاوت ايتمسه ينه واجب
اولمز معدود ومؤنث اولورسه ماقبليله مركب اولان عشره كلمه سنده شينك كسرى
وسكونى جائزدر و بعضيلر اصل اوزره مفتوحدر ديديلر لكن افصح اولان لغت
شينى تسكيندر و بو لغت حجازيه در مذكرده شين انجق مفتوح اولور
احد عشر تركيبنده بعضا عين ساكن اولور توالى حركات اولمسون ايچون
حتى قرادن ابو جعفر سكونله قرائت ايتدى ❊ حموى ❊ سورهٔ نملده سجود
رب العرش العظيم نظم مجيدنده لازم اولور صاد سوره سنده انابده سجده
حم ده ان كنتم اياه تعبدون ده وسورهٔ انشقاقده لا يسجدون كلمه سنده
واجب اولديغى كبى ❊ ابو السعود ❊ نظم مجيدده اون درت سجده نك
دردى نصف اولده واونى نصف اخيرده‌در ❊(منها اولى الحج) اما ثانيته
فصلاتية لاقترانها بالركوع (وص) خلافا للشافعى واحمد ونفى مالك سجود
المفصل ❊ آيت مشروحه دندر سورهٔ حجده اولان اولكى سجده آيتى
ايكنجيسى صلاتيه‌در ركوعه مقارن اولديغندن يعنى نماز سجده سيدر تلاوت
ترتب ايدن سجده دكلدر حتى ركوعله برابر ذكر اولنمسى بونى تأييد ايدر وصاد
سوره سنده كى سجده‌در اشبو ايكى سجده نك تخصيص بالذكر اولنمسى محل خلاف
اولدقلرندندر امام شافعى واحمد رحمهما الله تعالى سورهٔ صادده اولان سجده‌ده مخالفت
ايتديلر وسورهٔ حجده اولكنه تخصيص ايتمدى بلكه ايكنجيده دخى سجده
واردر ديدى ينه امام شافعى نزدنده اون درت اولور تجنيسده مذكوردركه
تاليله سامعك هر برلرى كندولرى اعتقادلرينه نظر ايدرلر مثلا بزلره كوره
حجده اولان ايكنجى سجده آيتنده سجده يوقدر امام شافعى قتنده واردر زيرا
بونده سامع تاليه تابع دكلدر كه انك مذهبيله عمل ايده بونده بينلرنده شركت اولمديغندن
بو خارج صلاتده‌در اما نمازده اولورسه متابعت لازمدر مشاركت بولنديغندن وامام
مالك قدس سره حضرتلرى مفصل سجده‌سيكه سورهٔ نجمده وانشقاقده وقلمده اولان
سجده‌لردر بونلرى نفى ايلدى ❊(بشرط سماعها) فالسبب التلاوة وان لم يوجد
السماع كتلاوة الاصم والسماع شرط فى حق غير التالى ولو بالفارسية اذا اخبر ❊
سجدهٔ تلاوت آيت سجده‌يى سماع شرطيله واجب اولور بس سبب تلاوتدر سماع
هر نقدر اولمزسه‌ده اصمك يعنى صاغرك تلاوتنده اولديغى كبى شارح رحمه الله فالسبب
التلاوة قوليله اشارت ايدركه سجده‌يه سماع سبب اولديغى كبى تلاوت

دخى سببدر مصنفك كلامندن تالينك حكمى معلوم اولمديغندن كلامنده قصور واردر
فابدلنده واو ايراد ايتسه اولى اولور ايدى تالى حقنده تفريع ايو جه ظاهر اولمديغندن
وان لم يوجد السماع كلامندن مراد بالفعل سماعك عدم وجوديدر كتلاوة الاصم
قرينه سيله يوقسه صمم مثللو عوارض اولميجق كندو نفسنه اسماع وياخود
اذنى اغزنه تقريب ايدن كسه‌يه سماع شرطدر تكم هندوانينك مذهبى بودر
وصحيح اولانده بودر تصحيح حروفله اكتفا ايدن امام كرخى ايچون خلاف
واردر ❊ حلبى ❊ سماع تالينك غيرى حقنده هر نقدر سجده آيتى لغت فارسيه
ايله مترجم تلاوت اولنورسه ده خبر ويرلديكنه كوره شرطدر لكن تالينك
غيرى مؤتم‌ده شاملدر حالبوكه مؤتمده شرط اقتدا وامامك سجده ايتمسيدر
هر نقدر استماع ايتميوب بلكه امامك تلاوتى وقتنده حاضر اولمز ايسه‌ده
حلبى ❊ اما لغت فارسيه ايله مترجم اوله‌رق آيت سجده‌يى تلاوت ايدن كسه حقنده
اتفاقا سجده واجبدر فهم ايتسون ويا ايتسون ولغت فارسيه اولديغى كندويه
اخبار اولنمازسه معذوردر بعضيلر اوزر ينه واجب اولمغله فهم ايله قيدلديلر
❊(او) بشرط (الائتمام) اى الاقتداء (بمن تلاها) فانه سبب لوجوبها
ايضا وان لم يسمعها ولم يحضرها للمتابعة ❊ ياخود سجدهٔ تلاوتك وجوبى
آيت سجده‌يى تلاوت ايدوب وسجده ايدن امامه اقتدا شرطيله‌در زيرا اقتدا
سجده‌نك وجوبنه سببدر تلاوت سبب اولديغى كبى مقتدى هر نقدر سجده
آيتنى استماع ايتميوب وقرائتى وقتنده حاضر اولمزسه‌ده امامنه متابعة ينه
كندويه سجده واجبدر بلكه مقتدى شافعى اولان امامه سورهٔ
حجدن ايكنجى سجده آيتنده دخى وجوبا اتباع ايدر مشاركت بولنديغندن
اما خارج صلاتده بونك خلافنه‌در شارحك فانه سبب قولنده عباره‌نك ظاهرندن
فهم اولنان ضميرك ائتمامه رجوعيدر بو ايسه خطادر زيرا ائتمام سجوده سبب دكلدر
بلكه سبب امامك تلاوتيدر ائتمام وجوبك شرطيدر نتكم متنك وشرحك
صراحتلرندن مستباندر بدايعده مسطوردركه امامك اخفائيه‌ده سجده
آيتنى تلاوت مكروهدر زيرا يا سجده‌يى ترك ويا تلبيس قوم كراهتندن خالى اولمز
جمعه ده وعيدينده دخى سجده آيتى تلاوت اولنمق لايق دكلدر لكن قرائتك آخرنده
اولورسه ضرر ويرمز ❊(ولو تلاها المؤتم لم يسجد) المصلى (اصلا) لا فى الصلاة
ولا بعدها (بخلاف الخارج) لان الحجر لا ثبت لمعينين فلا يعدوهم حتى لو دخل معهم
سقطت ❊ معينين ميمك ضميله در مؤتم امامله سجده آيتنى فرضا تلاوت
ايتسه مصليكه نفس تالى وامام وسائر مقتديلره سجدهٔ تلاوت اصلاكه
نه نمازده ونه نمازدن صكره لازم اولمز تالى امر بور قرائتندن محجور اولديغندن

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

امام محمد رحمه الله سبب بولنوب و مانع اولمدیغندن سجده لازمدر بیوردیلر
اما خارج صلاتده اولان مثلا تالینك امامنك غیری اولان امام واكا اقتدا ایدن
ومنفردا نماز قیلان ویا اصلا نماز قیلمیان كسه‌لر تالیٔ مر قومك خلافنده در زیرا حجر
ومنع معینین مصلیلر اولان ایچون ثابت اولدی بناء علیه حجر كندولری تجاوز ایلمز
حتی بر كسه كندولرایله برابر نمازه دخول ایتسه كندودن سجده ساقط اولور
(فرع) امام اعظم رضی الله تعالی عنهدن مرویدر كه امام آیت سجده یی منبرده
تلاوت ایلسه نزول ایدوب كندو وجماعت برابر سجده ایدرلر زیرا موطأ
نام كتابده مسطوردر كه رسول اكرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلم
جمعه كوننده منبرده سجده آیتنی تلاوت بیوردی ونزول
ایدوب اصحاب كزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
كندولریله برابر سجده ایتدیلر ❋ فتح القدیر ❋ ولا تجب علی من تلافی
ركوعه اوسجوده اوتشهده للحجر فیها عن القراءة ❋ كندولرده قرائتدن منع
اولندیغندن ركوعده وسجودده وتشهدده سجده آیتنی تلاوت ایدن كسه‌یه
سجدهٔ تلاوت واجب دكلدر معتمد اولان بودر مرغینانی واجب اولور
نمازده ادا ایدر دیدی ❋ (بشروط الصلاة) المتقدمة (خلا التحریمة)
ونیة التعیین ویفسدها ما یفسدها وركنها السجود اوبدله كركوع مصل وایماء
مریض وراكب ❋ اشبو سجدهٔ تلاوت افتتاح تكبیری ایله وتعیین نیتك
ماعداسنده ماسبقده مرور ایدن نمازك شرطلرینه ملابسدر مثلا وقت بونده
دخی شرطدر بونك وقتی مدتی عمردر اوقات ثلاثهٔ مكروهه بولنمامق بونده دخی
شرطدر لكن مزبور وقتلرده آیت سجده تلاوت اولنوب اول وقتده ادا
اولنورسه جائزدر تحریمه افعال مختلفه یی توحید ایدر شی اولوب سجدهٔ
تلاوتده افعال مختلفه بولنمدیغندن شرط اولمدی وفلان سجده آیتندن ناشی
دیو تعیین نیت لازم دكلدر اما سجدهٔ تلاوته دیو نیت لازمدر شكر وسهو
سجده‌لرندن احترازایچون ونمازی فساده ویرن سجدهٔ تلاوتیده فساده ویرر
سجدهٔ تلاوتك ركنی سجود ویاخود سجودك بدلی اولان مصلینك ركوعی ومریضك
وراكبك ایماسیدر راكبدن مراد خارج مصرده دابه اوزره تلاوت ویا استماع
ایدندر قیاس اولان واجب اولدیغندن راحله اوزره ایمانك بلاعذر عدم
جوازیدر لكن تلاوت امر دائمی اولدیغندن تطوع منزله سنده اولدیده
استحسانا جائز كورلدی ارض اوزره واجب اولان دابه اوزره ادا اولنمز
تماما واجب اولدیغندن ایما ایله ساقط اولمز ❋ (وهی سجدة بین تكبیرتین)
مسنونتین جهرا وبین قیامین مستحبین (بلا رفع ید وتشهد وسلام و فیها

تسبیح السجود) فی الاصح ❋ واشبو تلاوت سجده سی كندوده رفع ید
وتشهد وسلام اولمقسزین جهر ایله سنت اولان ایكی تكبیره بینلریله مستحب اولان
ایكی قیام بینلرنده بر سجده در ایكی تكبیردن مراد بری وضع وبری رفع
تكبیرلریدر جهردن مراد منفرده كوره كندی نفسنه خلفنده كسه
اولدیغنه كوره اول كسه‌یه اسماعدر صاحب بحر اشبو سجدهٔ تلاوتك اداسنده
مستحب اولان اولا قائم اولوب سجده ایتمكدر دیدی زیرا خروا سجدا ویخرون
للاذقان ❋ آیت كریمه‌لرنده خرو نظمندن مراد قیامدن سقوطدر وام المؤمنین
حضرت عائشه رضی الله تعالی عنها وعن ابویها دن روایت اولنان بودر
وسجده دنصكره قیام ایدوب بعده قعود ایتملی ومستحب اولان تالی كندوسی
تقدم ایتملی وجماعت ارقه سنده صف اولوب سجده ایتملیلر وتالیدن مقدم
باشلرینی رفع ایتملی وبو حقیقت اقتدا دكلدر حتی امامك سجده سی بر سبب ایله
فساده كتدكده قومك سجده‌لرینه سرایت ایتمز وبونده عورت رجله امامته
صالحه اولور وسجده ایده‌جك اولدقده قلبیله نیت ایدر ولسانیله اسجد لله
سجدة التلاوة الله اكبر دیر وبونده رفع ید اولمدیغی اشبو تكبیر انحطاط ایچون
اولوب تحریمه ایچون اولمدیغندندر وسلام اولمدیغی سلام سبق تحریمه اقتضا ایدن
تحلیل ایچون اولدیغنه مبنیدر وسلامك غالبا مشروعیتی تشهد نصكره در
وقول اصحده اشبو سجدهٔ تلاوتده مسنون اولان تسبیح نمازك سجودنده اولان
تسبیح دركه سبحان ربی الاعلی در لكن بحر بو سجدهٔ تلاوت فرض نمازده
اولدیغنه كوره‌در دیدی اما نافله‌ده ویا خارج صلاتده اولورسه اثرده وارد اولان
مثلا سجد وجهی للذی خلقه وصوره وشق سمعه وبصره بحوله وقوته فتبارك الله
احسن الخالقین كبی دخی اللهم اكتب لی عندك بها اجرا وضع عنی بها وزرا
واجعلها لی عندك ذخرا وتقبلها منی كما تقبلتها من عبدك داود كبی دیلدیكی
شیلری تكلم ایدر دیدی انتهی ❋ (علی من كان) متعلق بیجب (اهلا لوجوب
الصلاة) لانها من اجزائها (اداء) كالاصم اذا تلا (او قضاء) كالجنب
والسكران والنائم ❋ علی كلمه‌سی یجب فعلنه متعلقدر یعنی سجدهٔ تلاوت نمازك
اجزاسندن برجزكبی اولدیغندن اداً ویا قضا وجوب صلاته اهل اولان كسه‌لرك
اوزرینه واجب اولور پس ترك ایتدیكنه كوره قول معتمدده فدیه ایله
وصیت اوزرینه واجب اولور ووجوب صلاته اهلیته شرط اولان مثلا
اسلام وعقل وبلوغ وحیض ونفاسدن طهارت امثالی شرطلر بونده دخی
شرط قلنور شارحك لانها من اجزائها تعلیلنده تعبیرده اولی اولان لانها كجزء
من اجزائها دیمك ایدی اداء وجوبه آیت سجدهٔ تلاوت ایدن اصمله تمثیلی سائرلره

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بالطريق الاولى اولديغندن قضا واجب اولان جنب وسكران ونائم كبى سكرانى
اول فعل شنيعدن زجر ومنع ايچون عقلى باشنده عداولنديده قضاايله حكم اولندى
نائمدن استماع ايدن كسه يه وجوبنده اختلاف واردر صحيح اولان وجوبدر
وقدورى شرحلرنده عدم وجوبك اصحيتنه ذاهب اولمشلردر نائم اوزره واجب
اولمده ايكى روايت واردر وجوبه قائل اولنلرك دليللرى اهليت بولنوب وسماع
وتلاوتده قصدك عدم اشتراطيدر عدم وجوب روايتنك وجهى تلاوتك
كندودن بلا تمييز ومعرفة صدوريدر بناأ عليه تلاوتى عدم تلاوت حكمنده
اولدى ونوح افندى بومقامى بويلجه تحقيق ايتدى ﴿ (فلا تجب على كافر وصبى
ومجنون وحائض ونفساء قرؤا اوسمعوا) لانهم ليسوا اهلا لها ﴾ بس وجوبه
اهليت لازم اولديسه كافر وصبى ومجنون وحائض ونفساء اوزرلرينه سجدهٔ تلاوت
واجب اولمدى كرك قرائت ايتسونلر وكرك استماع ايتسونلر سجده يه اهل اولمدقلرندن
وبرقوله كوره كافر فروع شريعتله مكلف اولمديغندن شارح اهلا لها مكاننده
اهلا له ديسه اولى اولور ايدى مرجع وجوب اولديغندن ﴿ (وتجب بتلاوتهم)
يعنى المذكورين (خلا المجنون المطبق) فلا تجب بتلاوته لعدم اهليته ولوقصر
جنونه فكان يوما وليلة اواقل تلزمه تلا اوسمع ﴾ مزبورلردن مجنون مطبقكه
التى وقت نماز مدتيكه بركون وبركيجه دن زياده ويا اكثر مدتده مجنون كسه نك
ماعداسنك تلاوتلريله استماع ايدن كسه لره سجده واجب اولور اشبو مجنون
مشروحك آيت سجده يى تلاوتيله سامعه وكندويه واجب اولمز اهليتى اولمديغندن
لكن بوتعليل مزبورلردن سائر كسه لرده ده جاريدر حالبوكه حكم مدعيلرى متخلفدر
انلردن سماعله سجده واجبدر مزبورلرك مدت جنونى قصير اولوب وبركون وبركيجه
ويا اقل اولسه كندويه واستماع ايدن كسه يه كرك تلاوت ايتسون
وكرك استماع ايتسون سجده لازمدر زيرا سجده نماز كبيدر مدت مزبوره ده
مرقومه نماز لازمدر ﴿ وان اكثر لاتلزمه بل تلزم من سمعه على ماحرره منلاخسرو
لكن جزم الشرنبلالى باختلاف الرواية ونقل الوجوب بالسماع من المجنون
عن الفتاوى الصغرى والجوهرة قلت وبه جزم القهستانى ﴾ واكر جنونى
اكثر اولوب غير مطبق اولورسه كندويه لازم اولمز بلكه كندودن استماع
ايدنه لازم اولور منلاخسروك تحريرى اوزره خلاصهٔ تحريرلرى بودركه جامع
كبير تلخيصندن نقلا مجنوندن سماعله سجده واجب دكلدر وتاتارخانيه دن نقلنه
كوره واجبدر واشبو ايكى نقل بينلرنده اولان منافاتدن مشار اليه جواب
ويرديكه تلخيصده اولان عدم وجوب مجنون مطبقه كوره در خانيه ده كى وجوب
مطبقك غيريه نظرا در ومجنونى اوچ قسمه تقسيم ايلدى قاصر وكامل غير

مطبق كه قاصردن اكثر اولاندر وكامل مطبقكه جنونى اصلا زائل اولميانلر
اولكنده كندويه وكندودن استماع ايدن كسه يه سجده واجبدر ايكنجيده
تلاوتيله كندويه لازم اولمز كندودن سامعه لازم اولور واوچنجيده كندويه ده
وكندودن استماع ايدن كسه يه ده لازم اولمز انتهى لكن شرنبلالى دررحاشيه سنده
روايتك اختلافيله جزم ايدوب ديديكه مجنوندن سماعله سجودك وجوبى وعدم
وجوبى قوللرينك هر برلرينك تصحيحى منقولدر پس قاضيخانك كلامى برروايته
وتلخيصك كلامى برروايت اخرايه حمل اولنور منافاتى دفعده اشبو توفيق جنونى اوچه
تقسيم توفيقندن اوفقدر زيرا مراتب جنون مطبق وغير مطبق قسملرينه منحصردر
قسم ثالث ثانيده مندرجدر مطبق امام ابى يوسفه كوره سنه نك اكثرنده
ويابركون وبركيجه دن اكثرده اول حال اوزره اولاندر امام محمد اولا برماه
اول حال اوزره مبتلا اولاندر ديدى بعده بوندن رجوع ايدوب برسنه مبتلادر ديدى
امام اعظم عندنده برماهدر انجق اشبو قول اوزرينه فتوى ويريلور لكن نمازده
التى وقت معتبردر آنكله فتوى ويريلور اما صوم وزكات اختلاف مشروحه
اوزره در وشرنبلالى مجنوندن سماعله وجوب سجده يى فتاواى صغرادن
وجوهره دن نقل ايلدى بونده مجنوندن مراد غير مطبقدر شارح ديركه
قهستانى دخى بونكله جزم ايلدى ﴿ (لا) تجب (بسماعه من الصدى
والطير) ومن كل تال حرفا ولا بالتهجى اشباه ﴾ صدا چاغردقده طاغ وكنبد
مثللو شيلردن منعكس اولان صوته دينور آية سجده يى صدادن وياطيردن دخى
هربر تاليدن برحرف سماعله دخى تهجيله سجده واجب اولمز اشباهده بويلجه مرسومدر
ابو السعود خلده الله فى دارالخلود جندن سماعله واجب اولور ديو نقل ايلدى بعضيلر
طيردن سماعله واجب اولور ديديلر ومن كل تال حرفا آخر بابده متنده ذكر
اولنان مسئله يى تكرار درظن اولنوركه بونده ذكرى كندوده سجده واجب
اولميان محللرى تعداد اولنديغندن مسئلهٔ مشروحه يى ذكر محلى اولى اولان
بومحل اولديغنه تنبيه در تهجيله تلاوتده نماز فساد، كنز ﴾ قرآن عظيم الشانده
بولنديغندن آية سجده يى كتابتله سجده واجب اولمز ﴾ بحر ﴿ (و) لا من (المؤتم
او) كان السامع (فى صلاته) اى صلاة المؤتم بخلاف الخارج كامر ﴾ دخى مؤتمدن
آيت سجده يى استماع ايدن كرك امام وكرك مأموم مؤتمك نمازنده اولورسه
كندويه سجده واجب اولمز اما كندونك نمازينك خارجنده اولورسه بونك
خلافنده در نتكم ماسبقده ولو تلا المؤتم لم يسجد اصلا ديديكى محلده مرور ايلدى
﴿ (وهى على التراخى) على المختار ويكره تأخيرها تنزيها ويكفيه ان يسجد عدد ما عليه
بلا تعيين ويكون مؤديا وتسقط بالحيض والردة (ان لم تكن صلوية) فعلى الفور لصيرورتها

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

جزأ منها وأثم بتأخيرها ويقضيها مادام فى حرمة الصلاة ولو بعد السلام فتح ✱ واشبو سجدۂ تلاوت قول مختار اوزره تراخى اوزره دركه فورى دكلدر اكر نمازده اولمزسه زيرا دلائل وجوبده تعيين وقت يوقدر بس وقتدن برجزء غير معينده واجب اولور اول جز فعلا تعيينله متعين اولور انجق اوزرنه وجوبك تضييق سائر واجبات موسعه لر كبى آخر عمرنده اولور ✱ بحر انتهى تأخيرى تنزيها مكروهدر فورى اولسه تحريمى اولوردى ساجدك اوزرنده اولديغى قدرى بلا تعيين سجود كفايت ايدر و ادا ايتمش اولور اشبو قول مختار امام محمد ايله امام اعظم رحمهما الله تعالى قوللريدر امام ابى يوسف رحمه الله تعالى نزدنده وجوب فوريدر حتى مشار اليه نزدنده بعد مدت قضا اولور ادا اولمز و سجدۂ تلاوت نمازده عارض اولان حيضله وردتله ساقط اولور ابو السعود ديديكه فقها تصريح ايتديلركه برعورت سجدۂ تلاوتى تأخير ايدوب بعده حيض كورسه ساقط اولور لكن ردت صورتنده وقت عمر اولديغندن وباقى قالان عمرنده اسلامه كلدكده حج كبى ساقط اولمز شارحك فعلى الفور قولى شرط مقدرك جوابيدر فان كانت صلوية فعلى الفور تقديرنده در يعنى سجدۂ تلاوت نمازه منسوب اولوب يعنى آيت سجده نمازده تلاوت اولنورسه وجوبى فوريدر نمازدن جزء اولديغندن تأخيريله آثم اولور وحرمت صلاتده دائم اولوب نمازه منافى برشى كندودن صادر اولمدقجه قضا ايدر هرنقدر سلامدنصكره اولورسه ده فتح قديرده بويلجه مرسومدر ✱ ثم هذه النسبة هى الصواب و قولهم صلاتية خطأ قاله المصنف لكن فى الغاية انه خطأ مستعمل وهو عند الفقهاء خير من صواب نادر ✱ بوندنصكره اشبو صلوية كلمه سنده اولان نسبتكه الفى واوه قلب وتايى حذف ايله اولان نسبتدر انجق صواب بودر زيرا ادبا مذكرى مؤنثه نسبتده مثلا رجلى بصريه نسبت كبى تايى حذف ايدوب بصرى ديديلر بصرتى ديمديلر مؤنثى نسبتده ايكى تا جمع اولمسون ديو بصرية كبى علمانك صلاتية قوللرى ايكى جهتدن خطادر اولا الفى واوه قلب ايتمدكلرى ثانيا ايكى تانك جمعى اشبو مضمونى مصنف مرحوم بيورديلر لكن غايه نام كتابده تصريح اولنديكه علمانك بوصلاتية تعبيرلرى استعمال اولنان خطا قبيلندندر بو ايسه عند الفقهاء نادر الاستعمال اولان صوابدن خيرليدر غلط مشهور لغت فصيحه دن اولى ديدكلرى كبى زيرا علمانك مقصودلرى معانيله احكام افاده سيدر وتعبيرلرده اشهر اولان السنه لرده جارى اولاندر وفيه مافيه ✱ (ومن سمعها من امام) ولو باقتدائه به (فائتم به قبل ان يسجد الامام لها (سجد معه و) لو ائتم (بعده لا) يسجد اصلا كذا اطلق فى الكنز تبعا

للاصل (وان لم يقتد به اصلا سجدها) وكذا لو اقتدى به فى ركعة اخرى على ما اختاره البزدوى وغيره وهو ظاهر الهداية ✱ بركمسه سجده آيتنى برامامدن استماع ايتسه واول آيت ايچون امام سجده ايتمزدن اول مرقوم سامع كندويه اقتدا ايتسه مرقوم امامله برابر سجده ايدر مرقومك امامتى كرك مزبور سامعك كندويه اقتداسيله اولسون وكرك ذاتنده غيرك اقتداسيله امام اولمش اولسون اما امام سجده ايتمز مأموم دخى سجده ايتمز هرنقدر سجده آيتنى استماع ايدرسه زيرا مأموم نمازده يالكز كندو باشنه سجده ايتسه امامنه مخالفت ايتمش اولور خارج صلاتده ايتسه صلاتيه اولديغندن خارج صلاتده قضا اولنمزينه بويلجه مقتدى آيت سجده يى امامدن استماع ايتميوب بلكه وقت صلاتده حاضر اولمزسه دخى اماملە برابر سجده يى ايدر امام سجدۂ تلاوتى ايتدكدنصكره اقتدا ايدرسه مقتدى سجدۂ تلاوتى ايتمز اقتداسى كرك آيت سجده يى تلاوت ايتديكى ركعتده اولسون وكرك غيرى ركعتده اولسون كنزده اصله تبعا بويلجه اطلاق وجهى اوزره بيان ايلدى زيرا اقتدا ايله سجدۂ تلاوت صلاتيه اولديغندن خارج صلاتده قضا اولنمز كنزك مقابلى بزدويدن نقل اولنان قول آيدر اما مه اصلا اقتدا ايتمزسه سامع تلاوت سجده سنى ايدر ينه بويلجه امامه ركعت اخراده اقتدا ايدرسه بزدوينك وغيرينك مختارلرى اوزره سامع سجده ايدر اشبو بزدوينك كلامى هدايه نكده ظاهريدر بو مقامده وكذا بدلنده وقيل دينلسه مناسب اولورايدى مقابله ظاهر اولسون ايچون ✱ (ولو تلاها فى الصلاة سجدها فيها لا خارجها) لمامر وفى البدائع واذا لم يسجد اثم فتلزمه التوبة ✱ امام ويا منفرد سجده آيتنى نمازده تلاوت ايدرسه نمازده سجده ايدر نمازك خارجنده ايتمز ماسبقده مرور ايدن سجدۂ تلاوتك نمازدن جز اولمسنه مبنى وكامل ناقصله ادا اولنمديغندن بدايعده ذكر اولنديكى اكرتالى مزبور نمازده سجده ايتمزايسه واجبى ادا ايتميوب وقضاسى ممكن اولمديغندن كناهكار اولورده كندويه توبه لازم اولور ✱ (الا اذا فسدت الصلاة بغير الحيض) فلو به تسقط عنها السجدة ذكره فى الخلاصة (فيسجدها خارجها) لانها لما فسدت لم يبق الا مجرد التلاوة فلم تكن صلاتية ولو بعد ما سجدها لم يعدها ذكره فى القنية ويخالفه ما فى الخانية تلاها فى نفل فافسده قضاه دون السجدة الا ان يحمل على ما اذا كان بعد سجودها ✱ الا حيضدن غيريله نماز فساده كيدرسه خارج صلاتده سجدۂ تلاوتى اتيان ايدر زيرا نماز فساده كتدكده انجق تلاوت باقى قالور اول ايسه صلاتيه دكلدر تلاويه سجده سنى ايتدكدنصكره نماز فساده كيدرسه سجده يى اعاده ايتمز زيرا مفسد انجق فساده مقارن اولان جزئى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

فساده ویرر نمازك جمیع جزلرینی فساده ویرمز واول فساده کیدن نمازی قضاده
سجدهٔ تلاوتی ایتمز قضاده تلاوت تحقق ایتمدیکندن بس قضاده سجدهٔ
تلاوتی قضا ایتسه خارج صلاتده اولانی صلاتده ادا ایتمك لازم اولور واكر
نماز حیضله فساده کیدرسه کندودن سجده ساقط اولور زیرا حیض فرضی اسقاط
ایتدیسه واجب دخی کندویه تبعیتله ساقط اولدی اشبو مضمونی صاحب
قنیه ذکر ایلدی لکن بومذکور خانیه ده ذکر اولنان برکسه آیت سجده یی
نافله نمازده تلاوت ایدوب ونمازی فساده ویرسه نمازی قضا ایدر سجده یی ایتمز
قوللرینه مخالفدر فسادك سجدهٔ تلاوتدنصکره اولمسیله جواب ممکندر ❊
❊(وتؤدی برکوع وسجود) غیر رکوع الصلاة وسجودها (فی الصلاة) وکذا
فی خارجها ینوب عنها الرکوع فی ظاهر المروی بزازیة (لها) ای للتلاوة ❊
نمازده تلاوت سجده سی نماز رکوعی وسجده سنك غیری تلاوت ایچون رکوع
وسجود ایله ادا اولنور زیرا رکوعده دخی خضوع معناسی واردر وسجود قولنده
واو او معناسنه در برکسه نمازده سجدهٔ تلاوت ایدوب وقائم اولدقده قرائة
قرأن ایتمکسزین قیام عقیبنده رکوع ایتسه مکروهدر بلکه قیامدنصکره قرائت
بعده رکوع لایقدر آیت سجده آخر سوره ده اولورسه سورهٔ اخرادن برقاج
آیت تلاوت ایدر ینه بویلجه ظاهر روایتده خارج صلاتده رکوع سجدهٔ تلاوت
مقامنه قائم اولور لکن اشبو قول سدید دکلدر قیاسا واستحسانا رکوع سجده دن
ناشی کفایت ایتمز زیرا خارج صلاتده رکوع قربت اولمدیغندن قربت مقامنه
نائب اولمز لکن قاضیخان خارج صلاتده رکوعك سجدهٔ تلاوت منابنه نائب
اولمسنه ذاهب اولدی ❊(و) تؤدی (برکوع صلات) اذا کان الرکوع
(علی الفور من قراءة آیة) اوآیتین وکذا الثلاث علی الظاهر کما فی البحر (ان نواه) ای
کون الرکوع لسجود التلاوة علی الراجح ❊ دخی سجدهٔ تلاوت نمازك رکوعیله ده
ادا اولنور اکر رکوع بر ویا ایکی وقول ظاهر اوزره اوچ آیت عقیبنده فورا اولوب
وقول راجح اوزره رکوعك سجدهٔ تلاوت ایچون اولمسنه نیت ایدرسه صاحب
بحر اکثر مشایخ طول قرائت ایچون برشی تقدیر ایتمدیلر دیدی ظاهر اولان طول
قرائت انلره کوره مجتهدك رأینه مفوضدر بس قرائت طویل اولدقده هرنقدر
سجدهٔ تلاوته نیت ایدرسه رکوع وسجدهٔ صلبیه کفایت ایتمز زیرا سجدهٔ
تلاوت مضیقا واجب اولدیغندن دین اولدی دین ایسه له سنه اولان شیله
قضا اولوز علیهنه اولان شیله قضا اولمز رکوع وسجود ایسه علیهنه در کندولر
ایله دین ادا اولنمز بعضیلر فوری اولورسه نیت لازم دکل دیدیلر قهستانی
اشبو قول امام محمد رحمه الله اللهکدر دیدی بلکه ظاهر اولان رکوعده

سجدهٔ تلاوته نیت اولدیغی کبی نمازك رکوعنه دخی نیتدن لازمدر
بوقسه رکوع فقط تلاوتك اولور سجدهٔ تلاوت نمازده رکوعله ادا اولندیغندن
❊(و) تؤدی (بسجودها کذلك) ای علی الفور (وان لم ینو) بالاجماع ❊
دخی سجدهٔ تلاوت نمازك رکوعیله ادا اولندیغی کبی اجماعا عقیب تلاوتده
نمازك سجده سیله ده ادا اولنور هرنقدر نمازك سجده سنده نیت ایتمز ایسه ده
❊ ولو نواها فی رکوعه ولم ینوها المؤتم لم تجزه ویسجد اذا سلم الامام ویعید
القعدة ولو ترکها فسدت صلاته کذا فی القنیة ❊ تلاوت عقیبنده امام رکوعنده
سجده یه نیت ایدوب مؤتم نیت ایتمسه مؤتمك سجودی سجدهٔ تلاوت مقامنه قائم
اولمز زیرا امام رکوعده سجدهٔ تلاوته نیت ایتدکده سجده یه رکوع تعیین ایتمش
اولور بعضیلر کفایت ایدر دیدیلر نتکم قهستانیده مصرحدر صورت مشروحه ده
امام سلام ویردکده مؤتم سجده ایدر وقعده یی اعاده ایدر قعده یی ترك ایدرسه
نمازی فساده کیدر زیرا تلاوت قعده یی رفع ایتدکده عدم اعاده صورتنده
فرائض صلاتدن برفرض اولان ترك اولنمش اولور قنیه ده بویلجه مرسومدر
وینبغی حمله علی الجهریة نعم لو رکع وسجد لها فورا ناب بلانیة ❊ لایق اولان
قنیه نك اشبو کلامنی جهریه یه حملدر زیرا اخفائیه ده آیت سجده تلاوت
اولندیغنه واقف اولمز مکرکه امامی کندویه خبر ویرمش اوله اکر کندودن تکلم
ویا مسجددن خروج امثالی برشی صادر اولمز ایسه ینه سجده ایدر معلوم
اولسونکه جهریه ده سجدهٔ تلاوتی مستقلا ایتمك افضلدر هرنقدر رکوعه
قریب اولورسه ده جماعت تلاوته عالم اولدقلرنده سجدهٔ تلاوت اولمسنده اشتباه
اولمدیغندن اما سریه ده اولورسه سجده ده نیت احری والیقدر افتتان جماعت
خوفندن زیرا بعض اولور که کورن کمسه لر رکوعی ناسیا سجده ایتدی ظن
ایدرلر وکورمینلر رکوع ایتدی ظنیله رکوع ایدرلر اما سجودده نیت ایدرسه
اشبو محذورلردن خلاص اولور ❊ حلبی ❊ اوت امام آیت سجده دنصکره بر
ویا ایکی ویا اوچ آیت تلاوت ایتمزدن اقدم فورا رکوع وسجود ایتسه مقتدینك
سجده سی امامنك سجده سنه تبعیتله تلاوت سجده سنه نائب اولور کرك مقتدی نیت
ایتسون وکرك ایتمسون شارحك نعم لو رکع قولی لم تجزه قولندن استدراکدر
یعنی امام رکوعده سجدهٔ تلاوته نیت ایتدیکنه نظرا در مؤتمه کفایت ایتمدیکی
امام رکوعده نیت ایتمسه مثلا فقط سجده ده نیت ایتسه ویاخود اصلا نیت ایتمسه
مؤتمه برشی یوقدر سجده یه نیت ایتسون ویا ایتمسون ❊ حلبی ❊ نعم لو رکع
وسجد لها قولنده لها لفظنی شارحه کوره حذف اولیدر زیرا رکع فعلنه
تعلق ایتسه قنیه نك عباره سنك عینی اولور استدراکه منافی اولور یوق

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

رکع و سجد فعللرینه تعلق ایدرسه رکع یه تعلق ایتدیکنه کوره سجدهٔ تلاوت
آنکله ادا اولنمش اولور سجودده تلاوت نیتی لغو اولورده ینه قنیه نك کلامنه
راجع اولور بس فقط سجده یه تعلق تعین ایتدی لکن بونده ده قصور وار
زیرا بوندن مستفاد اولان سجدهٔ تلاوته کفایت انجق سجودده کندویه نیت
اولدیغنه کوره اولمقدر بو ایسه خلاف واقعدر زیرا ماسبقده معلومك اولدیکه
سجدهٔ تلاوته نیت سجودده اولسون ویا اولمسون بینلرنده فرق یوقدر * حلبی *
* ولو سجد لها فظن القوم انه رکع فمن رکع رفضه وسجد لها ومن رکع وسجد سجدة
اجزأته عنها ومن رکع وسجد سجدتین فسدت صلاته لانه انفرد برکعة تامة *
امام تلاوت ایچون سجده ایتدکده جماعت رکوع ایتدی ظنیله رکوع ایتسه‌لر
رکوعی بوزارلر تلاوت ایچون سجده ایدرلر یوق جماعت رکوع و بر سجده ایدرسه
اول سجده تلاوت سجده سنه کفایت ایدر صورت مشروحه‌ده جماعتدن رکوع
وایکی سجده ایدن کسه‌نك نمازی فساده کیدر اول کسه رکعت تامه ایله منفرد
اولوب امامنه مخالفته اولدیغندن * (ولو سمع المصلی) السجدة من غیره لم یسجد
فیها) لانها غیر صلاتیة (بل) یسجد (بعدها) لسماعها من غیر محجور * بر نماز
قیلان کسه امام ویا مؤتم ویا منفرد کندو ایله برابر نمازده اولمیان کسه‌دن
کرك کندونك امامنك غیری امام اولسون وکرك اکا مؤتم اولسون وکرك
منفرد اولسون یاخود اصلا مصلی اولمسون اشبو قومدن سجده آیتنی استماع
ایتسه صلاتیه اولمدیغندن نمازده سجدهٔ تلاوتی ادا ایتمز بلکه نمازدنصکره
ادا ایدر محجور اولمیان کسه‌دن استماع ایتدیکندن اما مثلا مؤتم کبی
محجوردن استماع ایدرسه اکر کندونك صلاتنده اولورسه سجده ایتمز
یوقسه ایدر منع معینین کسه‌لردن اولدیغندن انلری تجاوز ایتمز اکر سؤال
اولنورسه که نمازده استماع اولندیغندن سجدهٔ تلاوت نمازده ادا اولنملیدی
جواب ویریلورکه واقعا سماع درون نمازده اولدیسه ده لکن تلاوت خارج
صلاتده اولدیغندن خارج صلاتده ادا اولندی سبب سماع اولدیغنه مبنی جواب
تلاوت اولدیغنه بنا قیلندی * (ولو سجد فیها لم تجزه) لانها ناقصة للنهی فلا
یتأدی بها الکامل (واعاده) ای السجود لما الا اذا تلاها المصلی غیر المؤتم و لو بعد
سماعها سراج * سامع مزبور سجدهٔ تلاوتی نمازده ادا ایتسه کفایت ایتمز
زیرا نمازده ادا اولنان سجده ناقصدر کندودن نهی اولندیغندن زیرا نمازده
مصلی اولدیغی رکنی اتمام ملہ یارکن اخره انتقال ایله مأمور اولدیغندن اشبو
سجدهٔ تلاوتی نمازه ادخالدن نهی اولنمشدر زیرا تلاوتك حکمی نمازدن فراغدن
صکره‌یه منوطدر بس تلاوت انجق فراغدنصکره سجده‌یه سبب اولدیغندن

سبینك اوزرینه تقدیمی جائز اولمدی اما اوقات مکروهه‌ده تلاوت ایتسه بونك
خلافنه‌در یعنی اوقات مزبوره‌ده اداسی جائز اولور هرنقدر ناقصه ایسه‌ده سبب
حالا تحقق ایتدیکندن بس صورت مشروحه‌ده نهیه بناءً سجده ناقص اولدیسه
کندو ایله کامل ادا اولنمزده ایتدیکی سجده‌یی اعاده ایدر لکن مؤتمك غیری اولان
مصلی آیت سجده‌یی تلاوت ایدوب ونمازده سجده ایدرسه کفایت ایدر اعاده ایتمز
هرنقدر تلاوت سماعدنصکره اولورسه‌ده مؤتم نمازدنصکره سجده ایدر سجده‌سی
صلاتیه اولمز زیرا تلاوت ایتدیکنه اعتبار اولنمز که خارجیه دخی کندویه تابع اوله
مؤتمك غیری امامله منفرد درنته کم سراجده مذکوردر * (دونها) ای الصلاة لان
زیادة مادون الرکعة لا یفسد الا اذا تابع المصلی التالی فتفسد لمتابعته غیر امامه ولا تجزیه عما
سمع تجنیس وغیره * سجدهٔ مرقومه‌یی اعاده ایدر نمازی اعاده ایتمز مادون
الرکعتی زیاده نمازی فساده ویرمدیکندن لکن مصلی تالیه متابعت ایدرسه نمازی
فساده کیدر امامنك غیری‌یه متابعت ایتدیکندن و استماع ایتدیکندن ناشی
ایتدیکی سجده کفایت ایتمز زیرا ایتدیکی منهی عنه اولوب وفرضه تبعیتله فساده
کتدیکندن کامل مقامنه قائم اولمز مصلی امامه ومؤتمه ومنفرده شاملدر لکن
لمتابعته غیر امامه قولی مؤتمه اختصاصنی ایجاب ایتدیکندن اولی اولان قول
مزبور بدلنه لمتابعته غیر امامه ان کان مقتدیا وللاقتداء فی محل الانفراد ان کان
منفردا او اماما دیمك ایدی زیرا امام منفرد حکمنده‌در جواب ممکنکه متابعتدن
مراد موافقتدر اقتدا دکلدر سجدهٔ تلاوتده عورته متابعت وتالی امامه تقدم
جائز اولدیغندن اشبو مضمون مشروح تجنیس وغیریده مبسوطدر * (واذا تلاها
فی غیر الصلاة فسجد ثم دخل فی الصلاة فتلاها) فیها (سجد اخری) ولو لم
یسجد اولا کفته واحدة لان الصلاتیة اقوی من غیرها فتستتبع غیرها وان اختلف
المجلس ولو لم یسجد فی الصلاة سقطتا فی الاصح واثم کامر * برکسه سجده آیتنی
نمازك غیریده تلاوت ایتسه وعقیبنده سجده ایدوب بعده نمازه دخول ایدوب
ینه اول آیتی نمازده تلاوت ایتسه بر سجده دخی ایدر صلاتیه اقوی اولدیغندن
اضعفه تابع اوله‌مز واکر اولکنده سجده ایتمدیسه کندویه بر سجده کفایت ایدر
زیرا صلاتیه اقوی اولدیغندن غیر کندویه تابع اولور هرنقدر مجلس مختلف
اولورسه‌ده لکن آثم اولورنته کم ماسبقده مرور ایلدی وخارجیه‌نك صلاتیه اوزرینه
سبقتی تبعیتنه مانع دکلدر زیرا سجدهٔ تلاوتك مناسبی تداخل اوزره‌در یعنی
سببلری متداخل اولدیغی ایچون بر سجده ماقبلنده کندن وما بعدنده کندن
اوتوری اولور واکر نمازده سجده ایتمزسه قول اصحده خارجیه و صلاتیه ایکیسی
بردن ساقط اولورلر بر روایتده خارجیه ساقط اولماز صلاتیه‌یه تابع اولمدیغی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ایچون لکن بحر اتحاد مجلس شرطدر دیدی حتی مجلس تلاوت ایله مجلس
صلات تبدل ایتسه هر برلری ایچون مستقلا سجده ایدر زیلعیده وشرنبلالیه ده
دخی بو یلجه مرسومدر ﴿ (ولو کررها فی مجلسین تکررت وفی مجلس) واحد
(لا) تتکرر بل کفته واحدة وفعلها بعد الاولی اولی قنیة ﴾ سجده آیتنی ایکی
مجلسده تکرار ایلسه تلاوت سجده سی تکرر ایدر معلوم اولسونکه مجلس
بعضا حقیقة وبعضا حکما مختلف اولور حقیقة مختلف اولان مجلس بعضا
حکما متحد اولور مثلا بیوك ویا کوچك مسجدده ویا بیتده ویا دارده بر زاویه‌دن
بر زاویه‌یه انتقالده اولدیغی کبی بونده وجوب تکرر ایتمز لکن دار بیوك اولورسه
تکرر ایدر وهر بر اقتدا صحیح اولان محلده مکان متحد عد اولنور اما مسجد ایله
دارك غیریده بر ویا ایکی خطوه مشی ایله مجلس مختلف اولمز اوچله مختلف
اولور اما حکما مختلف اولمق مثلا تلاوتدنصکره عقد نکاح وبیع وشرا امثالی
بشقه بر فعل کثیره مشغول اولوب صکره آیت سجده یی ینه تلاوت ایتمك کبی
اشته بونده وجوب ینه تکرر ایدر اما بر ویا ایکی لقمه اکلی ویا قیام وقعود
ویا تکبیر وتسبیحه اشتغال امثالی عمل قلیل اتیانی مزبور عمل کثیرلرك خلافنه در
بونلرده دخی وجوب تکرر ایتمز اما اشبو مزبور عمل قلیله اشتغال بر امرده
مخیر اولان کمسه حقنده اختلاف مجلس قبیلندندر اعراضه دلالت ایتدیکندن
* حموی عن البرجندی * اما آیت سجده‌یی بر مجلسده تکرار ایلسه وجوب تکرر ایتمز
بلکه کندویه بر سجده کفایت ایدر واول بر سجده‌یی اولکی تلاوتدنصکره ایتمه‌سی
اولی در قنیه‌ده بو یلجه مبسوطدر صورت مشروحه ده بر سجده‌نك کفایت
ایتمسی خبرده وارد اولان جبریل امین علیه السلامك وحیله نزول وتشریفلرنده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سجده آیتنی تلاوت بیورر ایدی * ورسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم استماع ایدوب واصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم
اجمعین حضراتنه قرائت بیوروب وانجق بر دفعه سجده ایتمه سنه مبنیدر ومجلس
متفرقاتی جامعدر وهر بر تلاوتده سجده ایجابنده حرج واردر باخصوص
معلم ومتعلم اولان کمسه‌لره بو ایسه نص ایله منفیدر ﴿ وفی البحر التأخیر احوط
والاصل ان مبناها علی التداخل دفعا للحرج بشرط اتحاد الآیة والمجلس ﴾ صاحب
بحر صورت مشروحه ده سجده‌یی تأخیر احوطدر دیدی زیرا بعض علما
نزدلرنده سجدۀ تلاوتده تداخل حکمنده در سببده دکلدر حتی اولکی تلاوت
ایچون سجده ایدوب بعده تلاوتی اعاده ایلسه کندویه بشقه سجده لازم
اولور حد شرب وحد زنا کبی اشبو اتحاد مجلسده بر سجده‌نك کفایت ایتمسی
دفعا للحرج تداخله مبنیدر روایتك ومجلسك اتحادی شرطدر اما بر کمسه قرآن

عظیم الشانك کلیسنی مجلس واحدده تلاوت ایلسه کندویه اون درت سجده
لازم اولور زیرا مجلس جنسی مختلف اولان کلمه‌لری کلام واحد منزله‌سنده قیلمز
مثلا بر کمسه‌یه بیك درهم وبر کمسه‌یه یوز آلتون وعبدنه عتق اقرار ایدن کمسه‌دیه
مجلس واحد مزبورلرك کلیسنی اقرار واحد قیلمز ﴿ (وهو تداخل فی السبب)
بان یجعل الکل کتلاوة واحدة فتکون الواحدة سببا والباقی تبعا لها
وهو الیق بالعبادة لان ترکها مع وجود سببها شنیع ﴾ وهو ضمیری
متنه نظرا وفی مجلس واحد لاتتکرر قولندن مفهم اولان عدم تکراره
راجعدر شرحه کوره تداخله راجعدر یعنی عدم تکرار ویا تداخل
سببده تداخلدر یعنی کلیسی تلاوت واحده کبی قیلنورده بریسی سبب وباقیسی
اکا تابع اولور اشبو فتکون الواحدة سببا تفریعی کوزل دکلدر فتأمل واشبو تداخلك
سببده اولوب حکمده اولمدیغی عبادته زیاده لایقدر زیرا عبادتك سببی
موجود ایکن ترکی زیاده شنیعدر ﴿ (لا) تداخل (فی الحکم) بان یجعل کل تلاوة
سببا لسجدة فتداخلت السجدات فاکتفی بواحدة لانه الیق بالعقوبة لانها
للزجر وهو ینزجر بواحدة فیحصل المقصود والکریم یعفو مع قیام سبب العقوبة ﴾
یعنی مزبور تداخل حکمده یعنی کندونك اوزرینه وجوبله حکم اولنان شیده
دکلدر حکمده اولمق هر بر تلاوت بر سجده‌یه سبب اولوبده سجده‌لر تداخل
ایدوبده فقط بر سجده ایله اکتفا اولنمغله اولور زیرا اشبو حکمده تداخل عقوبته
الیقدر عقوبت زجر ایچون اولوب عبد بر عقوبت ایله منزجر اولوب
مقصود یعنی انزجار حاصل اولدیغندن اما عبادت بونك خلافنده در زیرا عبادتدن
مقصود معبوده کمال تعظیمدر بو ایسه دائما عبدد ن مطالبه‌در اما صاحب
کرمك عفوی درکاردر هرنقدر سبب عقوبت قائم اولورسه‌ده یعنی آخرتك
حکمی دخی انشاء الله تعالی دنیاکی عقوبت واحده اوزرینه زیاده ایله مؤاخذه
اولنمز ﴿ وافاد الفرق بقوله (فتنوب الواحدة) فی تداخل السبب (عما قبلها
وعما بعدها) ولاتنوب فی تداخل الحکم الاعما قبلها حتی لو زنی فحد ثم زنی فی المجلس
حد ثانیا ﴾ مصنف نصفت نصاب علیه رحمة الملك الوهاب فتنوب الواحدة
قولیله سببده اولان تداخلله حکمده اولان تداخلك فرقلرینی افاده ایلدی
یعنی تداخل سببده اولدیغنه کوره مثلا بر سجده ماقبلنده‌کی تلاوتدن ناشی
اولور اماتداخل حکمده اولدیغنه نظرا انجق ماقبلندن ناشی اولور حتی بر کمسه
زنا ایدوب وکندوده حد زنا اجرا اولندقدنصکره ینه اول مجلسنده زنا ایتسه
ینه ثانیا حد زنا اجرا اولنور اما حد قذف بونك خلافنه در بر دفعه حد اجرا
اولندقدنصکره بر دخی قذف ایلسه ثانیا کندویه اقامت حد اولنمز کذبنك

ظهوريله اولكى حدايله قذف مندفع اولديغندن ﴿ (واسداء الثوب) ذاهبا وآيبا (وانتقاله من غصن) شجرة (الى) غصن (آخر وسبحه فى نهر اوحوض تبديل للمجلس اوالاية (فتجب) سجدة اوسجدات (اخرى) ﴾ جلاهك ذاهبا وآيبادر زن ايوب ارشون يايمسى دخى بركسه نك اغاجك بردالندن آخر دالنه انتقال ايلمسى دخى نهرده وياحوضده يوزمسى تالى حقنده مجلسى وسامع حقنده آيتى تبديلدر بس مجلس متحد اولورسه برسجده ويامتبدل اولورسه بشقه سجده واجب اولور ﴿ بخلاف زوايا مسجد وبيت وسفينة سائرة وفعل قليل كاكل لقمتين وقيام وردسلام وكذادابة يصلى عليها لان الصلاة تجمع الاماكن ولولم يصل تتكرر ﴾ صورت مرقومه مسجدك وبيتك وجريان ايدن سفينه نك زوايه لرى وايكى لقمه اكل ايتمك وقيام وردسلام امثالى فعل قليلك خلافنه در يعنى بونلرده تبديل مجلس يوقدرينه بويلجه اوزرنده نماز ادا اولنان يوريين حيوان نماز اماكننى جمع ايتديكندن زيرا دابه اوزره نمازك صحتيله حكم اتحاد مكانه دليلدر ونماز قيلمزسه سجده تكرر ايدر دابه نك سيرى كندويه منسوب اولديغندن حتى اتلاف ايتديكنى كندو ضامن اولور ﴿ (كما) تتكرر (لوتبدل مجلس سامع دون تال) حتى لوكررها راكبا يصلى وغلام يمشى تتكرر على الغلام لا الراكب ﴾ صورت مشروحه ده تكرر سامعك مجلسنك تبدل ايدوب تالينك ايتمديكى صورتده سامعه تكرر ايدوب تاليه ايتمديكى كبى بونك عكسنده عكسيدر حتى بركسه سجده آيتنى راكبا نمازقيله رق تكرار ايلسه ومثلا غلامى يوريسه غلامك اوزرينه سجده تكرر ايدر راكبه ايتمز غلامك حقنده مجلس تبدل ايدوب راكبك حقنده تبدل ايتمديكندن زيرا صلات متفرقى جمع ايدر ﴿ (لا) تتكرر (فى عكسه) وهو تبدل مجلس التالى دون السامع على المفتى به وهذا يفيد ترجيح سببية السماع ﴾ مسئلۀ سابقه نك عكسنده كه تالينك مجلسنك تبدل ايدوب سامعك تبدل ايتمديكنده قول مفتى به اوزرينه تكرر ايتمز مقابلى صاحب كافينك صورت عكسده سامعه تكرر ايدر قوليدر واشبو اولكى صورتده مجلس تلاوتك اتحاديله سامعه سجده نك تكرريله حكم ايكنجيده مجلس تلاوتك تبدليله سامعه تكررك عدم وجوبى ايله حكم سماعك سببيتك ترجيحنى افاده ايدر زيرا اكر تلاوت سبب اولسه ايدى سامع حقنده امر بالعكس اولوب تالى كبى اولوردى بس ايكى قولك بريسى بودر لكن ماسبقده مرور ايتديكه سماع شرطدر ومختار اولان قولده بوقولدر وسامعه سجده نك تكرر ايدوب تالى اوزرينه ايتمديكى شرع تالى حقنده تلاوت متكرره نك تعددينى حكما ابطال ايلدى مجلسى متحد اولديغندن حقيقة ابطال يوقدر سامع حقنده اشبو ابطال مزبور ظاهر اولمدى بس حقيقت تعدد اعتبار

اولنديده وجوب تكرر ايتدى ﴿ واما الصلاة على الرسول صلى الله عليه وسلم فكذلك عند المتقدمين وقال المتأخرون تتكرر اذ لا تداخل فى حقوق العباد ﴾ واما رسول عليه الصلاة والسلامك اسم شريفلرى مكررا ذكر اولندقده اوزرلرينه صلوات شريفه نك حكمى عند المتقدمين آيت سجده نك تكررى كبيدر لكن بونده نظر واردر زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك اوزرينه صلوات شريفه كتورمك حقنده وارد اولان دليل خاصدر تعميم يوقدر متأخرين تكرر ايدر ديديلر حقوق عبادده تداخل اولمديغندن وعدم تكرر كندولرينه جفادر نته كم حديث شريفده واردر ﴿ واما العطاس فالاصح انه ان زاد على الثلاث لا يشمته خلاصة ﴾ اما اخسرمقده اصح اولان اوچك اوزرينه زياده اولورسه تشميت اولنمز حضرت عمر رضى الله تعالى عنهدن روايت اولنان مجلسلرنده اوچدنصكره عطاس واقع اولان كسه يه قم فانتثر فانك مزكوم قوللرينه بناً انتثار نثرك مطاوعيدر بورنده اولان نسنه يى طشقروب چيقارمق معناسنه مزكوم زكام عارضه سنه مبتلا اولان كسه در ﴿ (وكره ترك آية سجدة وقراءة باقى السورة) لان فيه قطع نظم القرآن وتغيير تأليفه واتباع النظم والتأليف مأموربه بدائع ومفاده ان الكراهة تحريمية ﴾ سجده آيتنى ترك ايدوب باقيسنى قرائت مكروه قيلندى زيرا بونده نظم قرآنى قطع وتأليفنى تغيير وسجده دن استنكافه مشابهة واردر ٭ بحر ٭ وقرآندن برمقدارى ترك وسجده دن فرار واردر بونلر ايسه اعمال مسلمين واخلاق مؤمنيندن دكلدر ٭ نهر ٭ حال بوكه نظم وتأليفه اتباعا (فاذا قرأناه فاتبع قرآنه) آية كريمه سيله مأموربه در آية كريمه ده قرآنه تأليفه ايله مفسردر بدايعك مفادى كراهتك تحريمى اولمسيدر ﴿ (لا) يكره (عكسه) لكن (ندب ضم آية اوآيتين اليها) قبلها اوبعدها لدفع وهم التفضيل اذا الكل من حيث انه كلام الله فى رتبة وان كان لبعضها زيادة فضيلة باشتماله على صفاته تعالى ﴾ صورت مشروحه نك عكسى تحريما مكروه اولمدى وندب قولى تنزيهى اولمسنه دلالت ايدر وعدم كراهت نمازك غيريده در نمازده مكروهدر ٭ قهستانى ٭ لكن ماقبلنده ويامابعدنده تفضيل وهمنى دفع ايچون سجده آيتنه بر ويا ايكى آيت ضمى مندوب قيلندى زيرا كليسى كلام الله اولديغى جهتدن برتبه ده در هرنقدر بعضيسى ايچون مثلا صفات الله اوزرينه مشتمل اولديغندن فضيلۀ زائده اولديسه ده اما قرآن اولديغى جهتدن بربرينه مزيت ورجحانى يوقدر ٭ ﴿ واستحسن اخفاؤها عن سامع غير متهيء للسجود واختلف التصحيح فى وجوبها على متشاغل بعمل ولم يسمعها ﴾ سجده آيتنى سجود ايچون حاضر لنميان سامعدن اخفا مستحسن كورلدى تاليه كوره حاللرى معلوم اولميان كسه لردن اخفا

لايقدر زيرا جهر ايتدكده اوزرلرينه سجده‌يى موجب اولور بعض اولور كه
نكاسلا ادا ايتيوب معصيتده بولنورلر * بحر * برعمله مشغول اولوب سجده آيتنى
استماع ايتيان كمسه‌يه سجده‌نك وجوبنده تصحيح مختلف اولدى ﴿ والراجح
الوجوب زجرا له عن تشاغله عن كلام الله فنزل سامعا لانه بعرضية ان يسمع ﴾
اختلاف مشروحدن قول راجح سجده‌نك وجوبيدر كلام الهى استماعدن
تشاغلدن كندويى زجر ايچون ومعرض سماعدن اولديغندن سامع
منزله سنه تنزيل اولندى سجده اصح اولان عدم وجوبدر ديو تصريح اولندى
شرط وياسبب اولان سماع بولنمديغندن ﴿ (ولوسمع آية سجدة) من قوم
(من كل واحد) منهم (حرفالم يسجد) لانه لم يسمعها من تال خانية فقد افاد
ان اتحاد التالى شرط ﴾ بركمسه سجده آيتنى برقومك هر برندن برحرف اوله‌رق
استماع ايتسه سجده ايتمز تاليدن ايت سجده‌يى استماع ايتمديكندن حالبوكه
صاحب خانيه تعليلنده اتحاد تالى شرطدر ديو افاده ايلدى ﴿ مهمة لكل
مهمة ﴾ يعنى اشبو مذكور انسانى هر برمهمه ايقاع ايدن امر وياخود تحصيلا
ويا ازالة كندويه اهتمام اولنان هر برامر ايچون كندويه اهتمام ودقت اولنمغه
لايق وسزا وار برفائده در ﴿ فى الكافى قيل من قرأ آى السجدة كلها فى مجلس
وسجد لكل منها كفاه الله ما اهمه وظاهره انه يقرأها ولاء ثم يسجد ويحتمل ان يسجد
لكل بعد قرآئتها وهو غير مكروه كما مر ﴾ كافيده ذكر اولنديكه بركمسه سجده آيتلرينك
كليسنى برمجلسده تلاوت ايدوب وهر برلرى ايچون سجده ايتسه الله جليل
هر برامر مهمنه كافى اولور دينلدى ظاهر عباره‌دن مستبان اولان متوالية سجده
آيتلرينك تلاوت اولنوب بعده سجده اولنمقدر وهر آيتك قرائتى عقيبنده
هر برلرى ايچون سجده‌يه ده محتملدر بلكه اولى اولان بودر تأخيرى تنزيها
مكروه قيلنديغندن وكذلك صورت اوليده نظم قرآنى تغيير وار اشكالنى دفع
ايچون زيرا صورت ثانيه‌ده سجود فاصلدر هيئت مشروحه اوزره سجده آيتلرينى
قرائتده كراهت يوقدر سجده آيتنه بر ويا ايكى آيت ضمى مندوبدر قوللرى آيت
سجده‌يى يالكز تلاوتك خلاف اولى اولمسنى موهم ايسه‌ده اشبو قول متفق عليه
دكلدر زيرا بحرده مذكوردركه قرآن عظيم الشاندن سجده آيتنى خاصة تلاوتده
ضرر يوقدر بلكه طاعتدر سورقرآنيه‌دن برسوره‌يى قرائت كبى تكم مروايتدى *
﴿ وسجدة الشكر مستحبة به يفتى لكنها تكره بعد الصلاة لان الجهلة يعتقدونها
سنة اوواجبة وكل مباح يؤدى اليه فكروه ﴾ سجدهٔ شكر مستحبدر انجق
بوقولله فتوى ويريلور مقابلى امام اعظمك كراهت قوليدر اشباهك قاعدهٔ
اولى‌سنده مسطوردركه معتمد اولان اختلاف سجدهٔ شكرك سنت اولمسنده‌در

(جوازنده)

جوازنده اختلاف يوقدر سجدهٔ شكرك صورتى مثلا كندويه برنعمت ظاهره
تجدد ايدن وياخود كندويه الله عظيم الشانك برمال وياولد احسان ايلديكى
كمسه ويابر ضايع اولان نسنه‌سى بولنسان ويابر بلا ويا مصيبت دفع اولدقده
ويا برمريضى شفا بولوب ويابر غائبى قدوم ايتدكده سجدهٔ تلاوت كبى سجدهٔ
شكرى ايتمكدر امابغير سبب سجده قربتده دكل مكروهده دكل *هنديه* لكن
سجدهٔ شكر نمازدن صكره مكروهدر جهله‌نك سنت ويا واجب اولمسنى اعتقاد
ايتملرندن ناشى زيرا هر برمباحكه اعتقادى مشروحه مؤدى اولور مكروهدر
لكن بو اعتقاد ومداومت صورتنده در سجدهٔ شكر بويله دكلدر واشبو
مسئله‌يى آخر بابده ذكر اولى ايدى ﴿ ويكره للامام ان يقرأها فى مخافتة ونحو
جمعة وعيد الا ان تكون بحيث يؤدى بركوع الصلاة اوسجودها ﴾ امامه كوره
سجده آيتنى اخفائيه‌ده تلاوت مكروهدر جماعته التباس اولديغندن وجمعه
وعيد مثللو جمع كثير صاحبى اولان هر نمازده هرنقدر فرض اولورسه دخى
ينه آيت سجده‌يى تلاوت مكروهدر لكن نمازك ركوعى وياسجوديله سجدهٔ تلاوت ادا
اولنور حيثيته ملابس اولورسه كراهت اولمز مثلا سجده آيتيله ركوع بينى
درت آيتله فصل ايتمه‌مك كبى لكن امامه كوره ركوعده نيت ايتمه‌مك لايقدر
مقتدينك سجدهٔ تلاوته نيت ايتيوب سلامدنصكره قعده‌يى اعاده ايله سجده‌يى
مطالبه اولنمسندن اوتورى ﴿ ولوتلا على المنبر سجد وسجد السامعون ﴾
بركمسه سجده آيتنى منبر اوزره تلاوت ايتسه تالى منبرده سجده ايتمكه قادر
اولمزسه سامعلر ايله برابر ارض اوزره سجده ايدرلر ماسبقده بلاتفصيل
منبر اوزرنده نزول روايتى مرور ايتدى ومعتمد اولانده بودر

﴿ (باب) صلاة (المسافر) ﴾

امام قسطلانى بخارى شريف شرحنده تفسير ثعلبيدن نقلا بيورديكه عبدالله
بن عباس رضى تعالى الله عنهما بيورديلر اول قصر اولنان نماز رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلمك غزوهٔ انماردره عسفان نام محلده قصر ايتديكى صلات عصردر
اهل سفر بلاتقدير قطع مسافه‌در بو مقامده مراد سفر خاصدركه كندوسيله
قصر صلات واباحهٔ فطر ومدت مسحك اوچ كونه ممتد اولمسى وجمعه وعيدين
واضحيه‌نك سقوطى وحره‌يه محرمسز خروجك حرمتى كبى احكامك كندوسيله
متغير اولديغى سفردر *ابو السعود* ﴿ من اضافة الشئ الى شرطه اومحله ﴾ اشبو
صلاة المسافر تركيبى برشيئك شرطنه وياخود محلنه اضافتى قبيلندندر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

زیرامسافره کندوایچون باب وضع اولنان صلات مخصوصه ایچون شرطدر ومسافر
محلدر وفعلك فاعلنه اضافتی قبیلندندر دیسکده اولور هر بر فاعل محل اولدیغندن
﴿ ولایخفی ان التلاوة عارض هو عبادة والسفر عارض مباح الا بعارض فلذا اخر ﴾
شارح رحمه الله تعالی اشبو صلاة مسافرك سجدهٔ تلاوتدن تأخیرینك وجهنی بیانه
وبینلرنده اولان عروض مناسبتنك بیانه آغاز ایدوب بیورر که پوشیده دکلدر که
تلاوت تحقیقا بر امر عارضیدر که عبادتدر ریا وسمعه عارضه سیله عبادت اولمز
سفر بر امر عارضیدر که مباحدر الا حج وجهاد کبی بعض عارضه ایله عبادت اولور
وبعضا معصیت اولدیغیده اولور لکن تلاوتده اصل اولان عبادت وسفرده
اصل اولان اباحه در پس عبادت اشرف اولدیغندن سفری تأخیر ایلدی
﴿ وسمی به لانه یسفر عن اخلاق الرجال ﴾ یسفر کلمه سی یانك فتحیله ثلاثیدن
مضارعدر یعنی مسافره مسافر تسمیه سی اخلاق رجالدن ویاخود وجه ارضدن
کشف وایضاح ایتدیکندندر پس احدهما اخرك اخلاق واوصافنی کشاده
ایتدیکندن صیغهٔ مبالغه ایله تعبیر اولندی مفاعل اصل فعل معناسنه اولسه ده
اولور ﴿ (من خرج من عمارة موضع اقامته) من جانب خروجه وان لم یجاوز
من الجانب الاخر ﴾ من لفظی مبتدادر قول آتیده اولان صلی فعلی خبریدر من عمارة
بدلنده بیوت دیسه اولی اولور ایدی اخبیه یه شمولی ایچون حتی نور الایضاحده بیوت
تعبیر ایلدی زیرا اهل اخبیه حقنده انلری مجاوزه لازمدر موضع اقامتده شهرك
اطرافنده اولان سور وبار ومساکن داخل اولور حتی قاضیخان صحیح اولان
مصره متصل قریه یی تجاوز لازمدر دیدی اما فنای مصره متصل قریه یی
تجاوز لازم دکل فنایی تجاوز ایتسه کفایت ایدر عمرانانه متصل بساتینی تجاوز
شرط دکلدر اما فی الاصل شهره متصل معمور اولوب حالا خرابی سبیله منفصل
اولان محله یی قصر صلات حقنده تجاوز لازمدر ﴿ وفی الخانیة ان کان بین الفناء
والمصر اقل من غلوة ولیس بینهما مزرعة یشترط مجاوزته والافلا ﴾ فناء کساء
وزننده خانه نك اوکنده اولان آچق حولی یه دینور یعنی جوانب الدار معناسنه در
غلوه تمره وزننده اوق اتمی مسافه در مجتباده اوچیوز ارشونله درتیوز مابینیله تفسیر
اولندی خانیه ده ذکر اولندیکی فنا ایله مصر بیننده غلوه مقداردن اقل مسافه
اولوب ومابینلرنده مزرعه اولمزسه مسافر حکمنك اجراسنده فنایی تجاوز
شرط قلندی یوق مابینی مسافهٔ مشروحه دن اقل اولمزسه مجاوزه شرط اولمز
اما سفردن عودتده عمرانه دخول ایتمدکجه مدت سفر تمام اولمز ﴿ (قاصدا)
واو کافرا ومن طاف الدنیا بلا قصد لم یقصر (مسیرة ثلاثة ایام ولیالیها) من اقصر
ایام السنة ﴾ یعنی شول برکسه که چیقدیغی طرفدن اقامت محلنك عمارتندن

ایام سنه نك اقصرندن اوچ کون واوچ کیجه لك مسافه یه قصد ایده رك
هر نقدر کافر اولور سه ده خروج ایتسه مسافر اولور اما خروج ایدوب
وقصد ایتمسه ویا قصد ایدوب خروج ایتمسه مسافر اولمز بلکه قبل الصلاة نیت دخی
لازمدر کافرا قصدك صورتی بودر که بر کافر اوچ کونلك مسافه یی قصد ایده رك
خروج ایدوب واثنای راهده شرف اسلامله مشرف اولسه قصر ایدر اما صبی
اثنای راهده بالغ اولسه قصر ایتمز بعضیلرمز بورلر اتمام ایدرلر وبعضیلر قصر
ایدرلر دیدیلر اوچ کونلك مسافه یه قصد ایتمکسزین دنیایی طواف ایدن
کمسه قصر ایتمز مثلا ایکی کونلك مسافه بلده یه اقامت ایچون قصد ایدوب
وبالغ اولدقده بر کونلك مسافه بر بلدهٔ اخرایه کتمك کندو ایچون ایجاب ایتسه
وهلم جرا اروی زمینی کشت کذار ایتسه مسافر عداولنمز محلی معلوم اولمیان
دشمان طلبی ایچون عسکریله خروج ایدن امیر کبی بونلر هر نقدر مدت مدیده
سیر واقامت ایتسه لر نمازی قصر ایتمز اما حین رجوعلرنده مدت سفر اولورسه
قصر ایدرلر وخروج ایتدیکی جانبك غیریدن عمارتی تجاوز لازم دکلدر ☼
﴿ ولایشترط سفر کل یوم الی اللیل بل الی الزوال ولا اعتبار بالفراسخ علی المذهب ﴾
لیله قدر یومك کلیسنده سفر شرط قلنمدی بلکه زواله قدر کفایت ایدر زیرا
زوال فجردن غروبه قدر اولان وقت نهار شرعینك اکثریدر بوایسه طلوع شمسدن
غروبه قدر اولان نهار فلکینك نصفیدر بونده کره سنه نك اقصر ایامنده فجردن
زواله قدر مصرده ومصره مساوی اولان عرضده یدی ساعتدن ربع
نقصاندر اوچ کونك مجموعی یکرمی ساعتله ربع ساعتدر وعرضده بلدانك
اختلافیله مختلف اولور ومذهب مختار اوزره فرسخله اعتبار یوقدر فرسخ
اون ایکی بیك خطوه مسافه در بریدك ربعیدر میل کندونك ثلثیدر مقابلی
امام اعظم رحمه الله دن روایت اولنان مدت سفر اوچ مرحله در وهر
بر مرحله سی بش ویا بشله وثلث ویا التی ویا یدی فرسخدر قوللریدر صاحب
بحر دیر که بن فقهانك بو مثللو امام مشارالیهك مذهب وقولنه بالخصوص نص
صریحه مخالف فتوالرندن تعجب ایدرم ﴿ (بالسیر الوسط مع الاستراحات
المعتادة) حتی لو اسرع فوصل فی یومین قصر ﴾ مسافهٔ مشروحه نك مدت
سفر عد اولنمه سی استراحات معتاده ایله بر اوسط سیر اوسط که قافله ده دوه نك مشی
وپیاده نك یوریمه سیدر بو قسه فرسك ویا اولاقك سیرلری معتبر دکلدر
وعربه جر ایدن بقره نك ده سیری معتبر دکلدر ☼ سیری زیاده
بطیء اولدیغندن حتی بر کمسه سرعت ایدوب اوچ کونلك مسافه یی
ایکی کونده قطع ایتسه قصر ایدر اطاله ایدوب مثلا بر ماهده قطع

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ايدسه اقامته نيت تخلل ايتمزسه قصر ايتديكى كبى استراحات معتاده نك مدت
سفرده اعتبارى مسافره كوره نفسنك ودابه سنك استراحتى ايچون نزولدن
لازم اولديغنه مبنيدر بناءً عليه فجردن فجره دك سير شرط اولمدى دابه طاقت
كتوره مديكندن بس آدمينك عدم طاقتى اولويتله ثابتدر بنا برين مدت
استراحت مدت سفره ضرورة ملحق اولدى ✵ ولو لموضع طريقان احدهما مدة
السفر والآخر اقل قصر فى الاول لا الثانى ✵ بر محلك ايكى طريقى اولسه بر مدت
سفر آخرى اقل اولسه سلوكى اولكنه اولورسه قصر ايدر ✵ ايكنجيده ايتمز
درياده اعتبار اعتدال ريحه در ✵ (صلى الفرض الرباعى ركعتين) وجوبا
لقول ابن عباس رضى الله عنهما ان الله فرض على لسان نبيكم صلاة المقيم اربعا
والمسافر ركعتين ولذا عدل المصنف عن قولهم قصر لان الركعتين ليستا قصرا
حقيقة عندنا بل هما تمام فرضه والاكمال ليس رخصة فى حقه بل اساءة ✵ مصنفك
اشبو صلى الفرض من خرج قولنك خبريدر يعنى استراحات معتاده ايله سير وسطله
اوچ كون واوچ كيجه لك مسافه يه قصد ايده رك اقامت محلنك عمارتندن بركمسه
خروج ايتسه وجوبا كه فرض اوله رق درت ركعتلى فرضلرى ايكى ركعت
ادا ايدر ومزبور ايكى ركعتده قرائت فرضدر بس برمسافر اتمام ايدوب صكره كى
ركعتلرده اقامته نيت ايتمكسزين قرائت ايتسه نمازى صحيح اولماز فرضله تقييدندن
وترده وسننده ورباعيله تقييدندن فجرده ومغربده قصر اولمديغى مستبان اولدى
وقصر فرض اولديغندن اقامته نيت ايتميوب وايكى ركعتك باشنده قعود ايتميان
مسافر درده اتمام ايلسه نمازى فساده كيدر مسافر مزبورك مر قوم نمازى
وجوبا ايكى قيلمسى ابن عباس رضى الله عنهمانك تحقيقا الله عظيم الشان سزك
نبيكزك لسانى اوزره مقيمك نمازنى درت ومسافرك كنى ايكى فرض ايلدى قولنه
مبنيدر دخى عبدالله بن عمر رضى الله عنهمادن مرويدركه تحقيقا رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمك اسان در دبارلرى اوزره مسافرك نمازنى قصر
اولميه رق ايكى تمام ركعتدر وابو هريره رضى الله تعالى عنهدن روايت اولنوركه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سعادتله بيورردلركه سفرده نمازى اتمام ايدن
حضرده قصر ايدن كبيدر بس مسافرك فرضى ايكى ركعت اولديغندن
مصنف عليه الرحمه فقهانك قصر قوللرندن عدول ايتديده صلى ديدى زيرا اشبو
مسافرك ادا ايتديكى ايكى ركعت بزم عندمزده حقيقة قصر دكلدر بلكه فرضك
تماميدر ومسافر حقنده اكمال رخصت دكلدر بلكه اسائت در ✵ قلت وفى شروح
البخارى ان الصلوات فرضت ليلة الاسراء ركعتين ركعتين سفرا وحضرا الا المغرب
فلما هاجر عليه الصلاة والسلام واطمأن بالمدينة زيدت الا الفجر لطول القراءة

فيها والمغرب لانها وتر النهار ✵ شارح ديركه بخارى شريف شرحلرنده مسطوردركه
تحقيقا سفرده وحضرده اخشام نمازينك غيرى نمازلر ليلهٔ اسراده ايكيشر
ايكيشر فرض قيلندى وقتاكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم هجرت
بيوروب مدينهٔ منوره ده اطمينان واستراحت بيوردقده ✵ رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلمه ثلثه كونده اتمام صلاتله وحى نازل اولمغله نمازلر
زياده قيلندى وسعادتله بيورديكه اى معاشر مسلمين ربكزك فرضنه اقبال وتوجه
ايديكز زيرا مقيم ايچون نماز اكمال اولنديكه صلات حضرده ايكى ركعت زياده
قيلندى لكن فجرده كندوده طول قرائت اولديغندن ومغرب وتر نهار اولديغنه بناءً
زياده اولمدى ✵ فلما استقر فرض الرباعية خفف فيها فى السفر عند نزول
قوله تعالى فليس عليكم جناح ان تقصروا من الصلاة وكان قصرها فى السنة
الرابعة من الهجرة وبهذا تجتمع الادلة انتهى كلامهم فليحفظ ✵ وقتاكه سفرده
وحضرده رباعيه نك فرضيتى مستقر اولديسه الله ذو الجلال حضرتلرينك
(فليس عليكم جناح ان تقصروا من الصلاة) قول شريفى نازل اولدقده
سفرده درت ركعتلى نمازده تخفيف اولندى لكن بونك ظاهرى امام شافعينك
قولنى تأييد ايدر وماسبقده مرور ايدن ابن عباس رضى الله تعالى عنهمانك قولنه
معارض اولور ومواهب لدنيه ده وشرحنده مذكوردركه دليللر طرفينده قائمدر
وتخفيفك رخصة اسقاط اوزرينه حملنده ده بر مانع يوقدر واشبو قصر هجره نك
دردنجى سنه سى غزوهٔ انمارده صلات عصرده واقع اولدى واشبو ابن عباسك
قولنى نقلدن صكره بخارى شرحلرندن نقلله بزم وامام شافعينك قوللرينه دلالت
ايدن دليللر مجتمع اولدى بس بزم دليلمز ابن عباس رضى الله تعالى عنهمانك
ان صلاة المسافر ركعتان قوليدر وامام شافعينك مسافره نمازى اتمام جائز
ونماز كندونك حقنده درتدر قولى بعد الهجرة زياده سنه بناءً در فقهانك
كلاملرى بونده منتهى اولدى حفظ اولنسون ✵ (ولو) كان (عاصيا بسفره)
لان القبح المجاور لا يعدم المشروعية (حتى يدخل موضع مقامه) ان سار مدة
السفر والا فيتم بمجرد نية العود لعدم استحكام السفر ✵ مزبور مسافر هرنه قدر
سفريله عاصى اولورسه ده زيرا قبح مجاور مشروعيتى اعدام ايتمز مسافر مرقوم
نمازى ايكى قيلر موضع اقامتنه دخول ايدنه قدر اكر مدت سفر سير ايتديسه
يوق مدت سفر سير ايتمديسه مجرد عوده نيتله نمازى اتمام ايدر سفرك استحكامى
بولنديغى ايچون ✵ (او ينوى) ولو فى الصلاة اذا لم يخرج وقتها ولم يك لاحقا
(اقامة نصف شهر) حقيقة او حكما لما فى البزازية وغيرها ✵ يا خود مسافر
حكمنك اجراسى حقيقة ويا حكما اون بش كون اوتورميه نيت ايلمليدر هرنقدر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

نمازده اولورسه اکر نمازك وقتی خروج ایتیوب وکندو لاحق دکلسه
اما کندی نمازده ایکن وقت خروج ایدوب واقامته نیت ایتسه مزبور نمازده
فرض درده متحول اولمز اما مسافر لاحق اولوب اول صلاتده امام مسافره
اقتدا ایدوب بعده آبدستی بوزیلوب ویا کندویه نوم طاری اولوب امامك
فراغندنصکره اویخودن بیدار اولوب اقامته نیت ایتسه نمازی اتمام ایتمز
زیرا لاحق حکمده امامك خلفندهده کیدر وقتا که امام فارغ اولدیسه فرض
استحکام پیدا ایتدیده امام حقنده متغیر اولمدیغی کبی لاحق حقنده متغیر
اولمدیغی ایچون لاحقك حکمی امامك فراغندنصکره اولمغله قیدلندی ٭ حلبی ٭
حکم مزبور بزازیهده وغیریده تصریح اولندیغنه مبنیدر ﴿ لو دخل الحاج
الشام وعلم انه لایخرج الامع القافلة فی نصف شوال اتم لانه کناوی الاقامة ﴾
شوالده ویامقدم شام شریفه دخول ایدوب ویقین ایتسه که انجق نصف
شوالده قافله ایله برابر خروج ایدر نمازی اتمام ایدر مقیم کبی اولدیغندن
﴿ بموضع) واحد (صالح لها) من مصر اوقریة اوصحراء دارنا وهومن اهل
الاخبیة (فیقصر ان نوی) الاقامة فی (اقل منه) ای من نصف شهر ﴾
یعنی مسافر مرقومك اقامته نیتی اقامته صالح اولان مصر ویاقریه ویاکندو
اهل اخبیهدن اولان کمسهنك دار اسلام صحراسندن برمحلده اولمغله اولور
امادار حرب صحراسنده بولنان کمسهنك حکمی انلرك دارینه دخول ایدن
عسکرك حکمی کبیدر اهل اخبیهدن اولمیان کمسهنك حکمی انلرك دارینه
دخول ایدن عسکرك حکمی کبیدر اهل اخبیهدن اولمیان کمسهنك مفازهده نیتی
قصره مانع اولمز پس اون بش کوندن اقل اقامته نیت ایدرسه ایکی رکعت
قیلر هرنقدر برساعت اقل ایسهده ﴿ (او) نوی (فیه لکن فی) غیر صالح
کـ (بحر او جزیرة) او نوی فیه لکن (بموضعین مستقلین) کمکة و منی ﴾
ویا دریا وجزیره مثللو اقامته صالح اولمیان یرده ویامکه ومنا کبی یرده که مستقل
محللرده اون بش کون اقامته نیت ایتسه ینه قصر ایدر کمیجیلر مسافرلردر
سفینه کندولره وطن عد اولنمز امام حسن ایچوندر اختلاف ومنالفظنده
غالب اولان تذکیر وصرفدر کاتبی الفله ویا ایله جائزدر صاحب نهایه الفه قصر ایلدی
﴿ فلو دخل الحاج مکة ایام العشر لم تصح نیته لانه یخرج الی منی وعرفة فصار
کنیة الاقامة فی غیر موضعها وبعد عوده من منی تصح کما لو نوی مبیته
باحدهما او کان احدهما تبعا للآخر بحیث تجب الجمعة علی ساکنه للاتحاد
حکما ﴾ پس عشر ذی الحجهده مکهیه دخول ایدن حاجی اقامته نیت ایده مز
زیرا ایام مزبورهده منایه وعرفاته خروج ایدر کانه محلنك غیریده اقامته نیت

(اولدی)

اولدی اما بش کون مقدم دخول ایتمش اولسه اون بش کون تمام اولدیغندن
اقامته نیتی صحیح اولور منادن عودت ایتدکدنصکره اقامته نیتی صحیح
اولور نیت که برنده بیتوتته نیت ایدوب و اول نیت ایتدیکی محله دخول
ایتدکده اقامته نیتی صحیح اولدیغی کبی ویاخود موضعینك بری آخره تابع اولسه
مثلا کند و دن صوت استماع اولنان مصره قریب قریه کبیکه حکما متحد
اولدیغندن کندوده ساکن اولنه جمعه واجب اولور محلده اقامته نیت صحیح
اولدیغی کبی ﴿ (اولم یکن مستقلا برأیه) کعبد وامرأة (اودخل بلدة
ولم ینوها) ای مدة الاقامة (بل ترقب السفر) غدا اوبعده (ولو بقی)
علی ذلك (سنین) الا ان یعلم تأخر القافلة نصف شهر کامر ﴾ ویاخود عبد
وعورت کبی رأینده مستقل اولمیان تابع اقامته نیت ایتسه ویا بر بلدهیه دخول
ایدوب واون بش کون اقامته نیت ایتمسه بلکه بوکون ویارن خروج ایدهرم دیو
سفره مترقب اولوب واول ترقب اوزره نیچه سنه باقی قالسه ینه قصر ایدر لکن
قافلهنك اون بش کون تأخری معلوم اولورسه اتمام ایدر نتکم بزازیه مسئلهسنده
مرور ایتدی تتمه ایادیٔ کفاردن فرار ایدوب مثلا بر مغارهده توطن ایدوب
اون بش کون اقامته نیت ایدن اسیر مقیم اولمز نتهکم اهل حرب اسلامی فهم
ایدوب کندولردن مسافهٔ سفره فرار قصدیله خروج ایدن کمسهنك نیتنه عمل
اولنمز مقیم اولمدیغی کبی بر تاجر برحاجتی ایچون برمدینهیه دخول ونصف شهر
قضای حاجتی ایچون اقامته نیت ایتسه مقیم اولمز مصلحتی کورلدیکنه نظرا
رجوع و کورلمدیکنه کوره اقامت بینلرنده متردد اولدیغندن بس نیت مستقره
اولمدی بوکا کوره قضای حاجت ایچون نیت اولمسه اتمام ایدر ﴿ (وکذا) یصلی
رکعتین (عسکر دخل ارض حرب او حاصر حصنا فیها) بخلاف من دخلها
بامان فانه یتم (او) حاصر (اهل البغی فی دارنا فی غیر مصر مع نیة الاقامة
مدتها) للتردد بین القرار والفرار ﴾ نیت بو یلجه اهل حرب ترابنه دخول ایدن
ویاخود انده بر قلعهیی محاصره ایدن عسکر نمازی ایکی رکعت قیلر اما امانله
دخول ایدن کمسه مزبور عسکرك خلافنهدر نمازنی اتمام ایدر امانله داخل
اولنه اهل حرب تعرض ایتمدیکندن یاخود امامه اطاعتدن خروج ایدن اهل بغی
مدت مشروحهده اقامته نیت ایدر دار اسلامده مصرك غیریده محاصره ایدن
عسکر ایکی رکعت ادا ایدر قرار ایله فرار بیننده متردد اولدیغندن ﴿ (بخلاف
اهل الاخبیة) کعرب وترکمان (نووها) فی المفازة فانها تصح (فی الاصح) وبه یفتی
اذا کان عندهم من الماء و الکلأ مایکفیهم مدتها لان الاقامة اصل الا اذا قصدوا
موضعا بینهما مدة السفر فیقصرون ان نووا سفرا والا لا ولو نوی غیرهم الاقامة

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

معهم لم يصح فى الاصح ❊ اخبيه خبانك جمعيدر يوكدن بيت معناسنه كه خيمه
مراددر يعنى عرب وتركمان واكراد واتراك ورعاة طوافه امثالى اهل اخبيه
مفازه لرده اقامته نيت ايدرلر ايسه مزبور عسكرك خلافنه قول اصحده اقامته
نيتلرى صحيح در وانجق بوقولله فتوى ويريلور اكر مدت اقامتلرنده كندولرينه
كفايت ايدر اولدقلرى محلده صو وچاير اولورسه كلأ جبل وزننده حيواناتى
رعى ايتدكلرى نباتاتدر زيرا اقامت اصلدر لكن بينلرنده مدت سفر اولان محله
قصد ايدرلرسه سفره نيت ايدرلرسه نمازى قصر ايدرلر يوق سفره نيت ايتمزلر ايسه
قصر ايتمزلر ان نووا قولى اذا قصدوبى تكراردر مسامحه‌يه مبنيدر ارباب خبانك
غيرى كندولر ايله برابر اقامته نيت ايتسه قول اصحده صحيح اولماز امام ابى يوسف
مقيم اولور ديدى ❊ والحاصل ان شروط الاتمام ستة النية والمدة واستقلال
الرأى وترك السير واتحاد الموضع وصلاحيته قهستانى ❊ خلاصهٔ كلام
أتمامك شرطلرى التيدر اقامته نيت ومدت كه مثلا نصف شهر واستقلال
رأى كه عبد ويانسا كبى غيره تابع اولمامق وسيرى ترك ايتمك حتى
سيرى حالنده اقامته نيت ايتسه صحيح اولماز زيرا سفرده ركوب ومشى امثالى
عمله احتياج اولديغندن مجرد نيت كفايت ايتمدى بلكه فعله مقارنتى شرط
قيلندى صائم كبى افطاره نيت ايله مفطر اولمز اقامتده احتياج ترك فعله اولديغندن
مجرد نيت كفايت ايدر تجارت ايچون اولان عبدى خدمتنه نيت كبى واتحاد محل
واقامته صلاحيتدر قهستانيده بويلجه مرسومدر صاحب نهر شروط مشروحه‌يى
نيت ايچون قيلديغنه ذاهب اولديغندن بش عد ايتدى قهستانى اتمام ايچون
اولمسنه قائل اولديغندن التى ديدى كلاملرى بيننده منافات يوقدر بعض
كندوده اقامته نيت اولنان محله دخول لحاجة اولمامق وقرار ايله فرار بيننده
متردد اولممغى دخى شروط مذكوره‌نك اوزرينه زياده ايدرلر ❊ ابو السعود ❊
❊ (فلو اتم مسافران قعد فى) القعدة (الاولى تم فرضه و) لكنه (اساء) لو عامدا
لتأخير السلام وترك واجب القصر وواجب تكبيرة افتتاح النفل وخلط النفل
بالفرض وهذا لايحل كما حرره القهستانى بعد ان فسر اساء باثم واستحق النار ❊
مسافر نمازينى درده اتمام ايتسه اكر قعدهٔ اولى‌ده قعود ايدرسه فرضى تمام
وصحيح اولور اولينده قرائت ايتسه يوق قرائت بولنمزسه صحيح اولمز لكن
اسائت ايتمش اولور اكر قصدى ايدرسه فرض اولان سلامى تأخير وفرض
اولان قصرى ونافله‌ده واجب اولان افتتاح تكبيرينى ترك ونافله‌يى فرضه خلط
ايتديكندن اسائت ايتمش اولور اشبو اشياء اربعهٔ مشروحه اساء فعلى اثم
واستحق النار ايله تفسير اولندقدنصكره حلال اولمزنته كم قهستانى بويلجه

تحرير ايلدى يعنى توبه ويا عفو اولمزسه نار ايله عذابه مستحق اولور ديمك ❊
❊ (ومازاد نفل) كمصلى الفجر اربعا ❊ مزبور مسافرك نمازينك اوزرينه
زياده اولان نافله‌در ظهرك وعشانك سنتى مقامنه قائم اولمز بعضيلر سفرده سنت
مقامنه قائم اولور ديديلر صباح نمازينى درت قيلانك زياده‌سى نافله اولديغى كبى
❊ (وان لم يقعد بطل فرضه) وصار الكل نفلا لترك القعدة المفروضة الا اذا نوى
الاقامة قبل ان يقيد الثالثة بسجدة لكنه يعيد القيام والركوع او قوعه نفلا
فلا ينوب عن الفرض ولو نوى فى السجدة صار نفلا ❊ مرقوم مسافر قعدهٔ اولى‌ده
قعود ايتمزسه فرضى باطل اولور وكليسى امامين نزدلرنده نافله اولور امام محمد ايچون
اختلاف بطلان فرض قعدهٔ مفروضه‌يى ترك ايتديكى ايچوندر لكن اوچنجى سجده ايله
قيدلمزدن اقدم اقامته نيت ايدرسه فرضى باطل اولمز درده متحول اولور لكن
قيامى وركوعى اعاده ايدر نافله واقع اولديغندن فرض مقامنه قائم اولمز
اما سجده‌ده نيت ايدرسه نافله اولور ❊ (وصح اقتداء المقيم بالمسافر فى الوقت
وبعده فاذا قام) المقيم (الى الاتمام لا يقرأ) ولا يسجد للسهو (فى الاصح) لانه
كاللاحق والقعدتان فرض عليه وقيل لا قنية ❊ وقتده ووقتدنصكره مقيمك
مسافره اقتداسى صحيح اولدى زيرا مسافرك ايكى حالده نمازى بردر وقعده كندو
حقنده فرضدر مقتدى حقنده فرض دكلدر وضعيفى قوى اوزرينه بنا جائزدر
مقيم اتمامه قائم اولورسه قول اصحده قرائت وسهو ايچون سجده ايتمز امام حلوانى
قرائت ايدر ديدى وسجدهٔ سهوده شارح سهو سجده‌سى ايدر ديو قول بيان
ايلدى مزبورك قرائت ايتمديكى لاحق كبى اولوب وقعده‌لر اوزرينه فرض
اولديغندن بعضيلر قعدهٔ اولى فرض دكلدر ديديلر ❊ ❊ (وندب للامام)
هذا يخالف الخانية وغيرها ان العلم بحال الامام شرط لكن فى حاشية الهداية
للهندى الشرط العلم بحاله فى الجملة لا فى حال الابتداء وفى شرح الارشاد ينبغى
ان يخبرهم قبل شروعه والا فبعد سلامه (ان يقول) بعد التسليمتين فى الاصح
(اتموا صلاتكم فانى مسافر) لدفع توهم انه سها ❊ قول اصحده امامه كوره ايكى
طرفنه سلام ويردكدنصكره جماعته سزلر نمازيكزى اتمام ايديكز بن مسافرم
ديمك مندوب قيلندى كندونك سهوى توهمنى دفع ايچون امامك اشبو قولنك
مستحب اولوب واجب اولمديغى امامه نمازنك صحتنى جماعته تعريف لازم اولمديغنه
مبنيدر زيرا جماعته لايق اولان اول نمازلرينى اتمام بعده امامدن سؤالدر ومصنف
مرحومك اشبو وندب للامام اه مضمونى خانيه‌نك وسائر فتاوانك ان العلم
بحال الامام شرط كلاملرينه مخالفدر برندن شرطيه وبرندن عدم شرطيه
فهم اولديغندن لكن هنديه‌نك هدايه حاشيه سنده امامك حالنه فى الجمله كه

ابتداده ویا انتهاده علی شرطدر ابتداده اولمق لازم دکلدر دیو مصرحدر
وارشاد شرحنده مسطوردر که لایق اولان امام نمازه شروعدن مقدم جماعته
اخبار ایتمکدر مقدم اخبار ایتمزسه سلامدنصکره ایتمکدر خلفنده حالنه
واقف اولمیان کمسه اولوب وکندو ایچون امام کتمزدن کندو ایله اجتماع
میسر اولمیوب امام مقیم اولوب نمازینی افسادی ظنیله کندو نمازینك فسادیله
حکمی احتمالندن (ولونوی الاقامة الالتحقیقها بل لیتم صلاة المقیمین لم یصر مقیما ❊
مزبور امام اقامته نیت ایتسه لکن نیتی اقامتی تحقیق ایچون اولمیوب بلکه مقیملرك
نمازینی اتمام ایچون اولسه مقیم اولمیوب فرضی درده منقلب اولمز ❊ واما اقتداء
المسافر بالمقیم فیصح فی الوقت ویتم لابعده فیما یتغیر لانه اقتداء المفترض بالمتنفل
فی حق القعدة لواقتدی فی الاولیین اوالقراءة لوفی الاخریین ❊ اما مسافرك مقیمه
اقتداسی وقتده صحیح اولور ودرده اتمام ایدر تبعیتله فرض درده متغیر اولدیغندن
اقامته نیتله متغیر اولدیغی کبی مغیر سبب اولان وقته متصل اولدیغندن مزبورك
اقتداسی وقتدنصکره سفر ایله متغیر اولان رباعیاتده صحیح اولمز زیرا ایکی اولکی
رکعتلرده اقتدا ایدرسه قعده حقنده صکره‌کی رکعتلرده ایدرسه قرائت
حقنده مفترضك متنفله اقتداسی اولور وقتدنصکره اولمق امام ومأموم حقنده
نماز فائته اولمیله اولور اما سفر ایله متغیر اولمیان وثلاثی نمازلرده ادا وقضاء
حکم مختلف اولمز ومتنفلدن مراد مفترضه مقابل اولاندر بوکا کوره
واجب اولان قعدهٔ اولیٰ ده داخل اولور وصکره‌کی ایکی رکعتده امام حقنده
قرائت سنتدر ❊(ویأتی) المسافر (بالسنن) ان کان (فی حال امن وقرار والا)
بان کان فی خوف وفرار (لا) یأتی بها هو المختار لانه ترك لعذر تجنیس قیل الاسنة الفجر ❊
مسافر امن وقرار حالنده سنتلری ایشلر یوق خوف ویا فرار حالنده اولورسه
عذره بناءً اولدیغندن ترك ایدر مختار اولان بودر تجنیس نام کتابده بویله
مرسومدر وبعضیلر صباح نمازینك سنتنی اتیان ایدر دیدیلر وبعضیلر اخشامك
سنتنی وبعضیلر مطلقا وبعضیلر حالت نزولده اتیان ایدر حالت رکوبده ایتمز دیدیلر ❊
امداد الفتاح ❊(والمعتبر فی تغییر الفرض اخر الوقت) وهو قدر مایسع
التحریمة (فان کان) المکلف (فی اخره مسافرا وجب رکعتان والا فاربع) لانه المعتبر
فی السببیة عند عدم الاداء قبله ❊ فرضك متغیر اولمسنده معتبر اولان اخر وقتدر
آخر وقتده تحریمه واسع اوله جق قدردر پس مکلف اخر وقتده مسافر اولورسه
ایکی رکعت واجب اولور یوقسه درت واجب اولور مقدم ادا اولنمدیغنه کوره
سببیده معتبر اولان اخر وقت اولدیغندن ❊(الوطن الاصلی) هو موطن
ولادته اوتأهله اوتوطنه (یبطل بمثله) اذا لم یبق له بالاول اهل فلو بقی لم یبطل بل یتم

فیهما الاغیر) ❊ وطن اصلیکه ولادتی ویاتزوجی ویاتوطنی موضعیدر کندونك مثلیله
باطل اولور اکر اولکنده کندو ایچون اهل وعیال باقی قالمدیسه یوق اولکنده
اهل باقی قالورسه وطن اصلی کندو مثلیله باطل اولمز بلکه انجق ایکسنده ده مجرد
دخول ایله اتمام ایدر هرنقدر اقامته نیت ایتمزسه ده ❊(و) یبطل (وطن
الاقامة بمثله و (بالوطن) الاصلی و) بانشاء (السفر) والاصل ان الشیٔ یبطل بمثله
وبمافوقه لابمادونه ❊ وطن اقامت کندو مثلیله ووطن اصلیله وموضع
اقامتدن سفر انشاسیله باطل اولور اصل یعنی قاعده بودر که برشیٔ کندو مثلیله
وکندودن اعلی ایله باطل اولور ادنی ایله باطل اولمز وطن اصلی وطن اقامتله
ووطن سکنی ایله باطل اولمدیغی کبی ❊ ولم یذکر وطن السکنی وهو ما نوی فیه اقل
من نصف شهر لعدم فائدته وماصوره الزیلعی رده فی البحر ❊ مصنف رحمه الله تعالی
کندوده نصف شهردن اقل اقامته نیت اولنان وطن سکنایی ذکر ایتمدی
فائده‌سی اولمدیغی ایچون امام زیلعی نك تصویر ایلدیکی برکسه سفر قصد
ایتمکسزین لمصلحة کندو شهرندن برقریه‌یه خروج ایدوب وانده اون بش
کوندن اقل اقامته نیت ایتسه انده مقیم اولدیغندن نمازی اتمام ایدر بعده مزبور
قریه‌دن سفر مراد ایتمیه‌رك خروج ایدوب صکره بلده سنه دخول وبر محلده بر کیجه
اقامت ایتمکسزین کندو ایچون برسفر ظهور ایدوب سفر ایتسه نمازی قصر ایدر
واکر مرقوم مسافر قریهٔ مزبوره‌یه مرور ودخول ایتسه نمازی اتمام ایدر
کندونك مأمومندن ومتلندن کندوبی ابطال ایدر برشی بولنمدیغندن اشبو مسئله‌یی
بحر صاحبی رد ایلدیکه حالا باقیدر سفری ابطال ایدر برشی یوقدر بلکه سفر وطن
سکنایی مبطلدر زیرا ماسبقده مرور ایتدیکه انشای سفر اقامت وطنی ابطال
ایدر وطن سکنایی نیجه ایتمز پس زیلعینك لانه لم یوجد مایبطله قولی ممنوع اولدی
انتهی ❊(والعتبر نیة المتبوع) لانه الاصل لاالتابع (کامرأة) وفاها مهرها
المعجل (وعبد) غیر مکاتب (وجندی) اذا کان یرتزق من الامیر او بیت المال
(واجیر) واسیر وغریم وتلمیذ (مع زوج ومولی وامیر ومستأجر) لف ونشر مرتب ❊
اشبو سفر خصوصنده اعتبار متبوعك نیتنه در سفر واقامته مقتدر اصل اولدیغندن
حامل محمولیله برابر اعمی قائدیله برابر بوحکمده داخللردر اکر قائد اجیر اولورسه اعتبار
اعمانك نیتنه در واکر متطوع اولورسه قائد ایله محمولك نیتی اعتبار اولنور زوجیله برابر اولان
مهر معجلنی ویردیکی عورت واغاسیله اولان عبد غیر مکاتب وامیردن ویابیت المالدن
مرزوق اولوب وکندو ایله اولان عسکر ومستأجر ایله اولان اجیر واسیر ومدیون محبوس
وتلمیذ امثالی تابعلرك نیتلرینه اعتبار یوقدر اشبو ترتیب مشروحده لف ونشر مرتب
واردر مهر معجلی توفیه اولنمیان عورت متابعت ایتمز ❊ قلت فقید المعیة ملاحظ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

فى تحقق التبعية مع ملاحظه شرط اخر محقق لذلك وهو الارتزاق فى مسئلة الجندى
ووفاء المهر فى المرأة وعدم كتابة العبدوبه بان جواب حادثة جزيرة كريد سنة
ثمانين والف ❊ شارح رحمه الله ديركه مسئلهٔ مرقومه ده تبعيتك تحققنده
معيت قيدى معتبردر تبعيتدن ناشى محقق اولان شرط آخر ملاحظه سيله برابركه
شرط مزبور جندى مسئله سنده ارتزاق عورتده وفاء مهر وعبدك مكاتب اولمسى
واشبو تفصيل سابقله بيك سكسان تاريخنده كريد جزيره سنده واقع حادثه جوابى
ظاهر اولدى طحطاوى ديركه حادثهٔ مزبوره يه مطلع وواقف اوله مدم ظن
ايده رمكه اميرايله عسكره متعلق برحادثه اوله شارحك آخر كتابده تأليف كتابدن
بيك يتمش برسنه سنده فارغ اولديغى بيانه كوره اشبو مزبور جزيرهٔ كريد وقعه سى
بعد التأليف شارحدن الحاق اولنمش اوله ياخود بعض تلامذه سنك الحاقى اوله
وحادثهٔ مشروحه بعض نسخه ده مفقوده در ❊ (ولا بد من علم التابع بنية المتبوع
فلو نوى المتبوع الاقامة ولم يعلم التابع فهو مسافر حتى يعلم على الاصح) وفى الفيض
وبه يفتى كما فى المحيط وغيره دفعا للضرر عنه فافى الخلاصة عبد ام مولاه فنوى المولى
الاقامة ان اتم صحت صلاتهما والا لا مبنى على خلاف الاصح ❊ سفر خصوصنده
متبوعك نيتنه تابعك علمندن لازمدر پس متبوع اقامته نيت ايليوب تابع عالم اولمسه
قول اصح اوزره تابع مسافر در متبوعك نيتنه عالم اولنه دك وفيض القديرده مفتى به
اولان بودر ديو بيان اولندى نته كم محيطده وغيريده بو يلجه مذكور در كندودن
ضررى دفع ايچون زيرا تابعك علم وخبرى اولمقسزين متبوعك اقامته نيتيله فرضى
درت اولسه كندويه غيرى طرفندن ضرر عظيم لاحق اولور بو ايسه منفيدر پس
خلاصه ده ذكر اولنان برعبد اغاسنه امامت ايدوب واغاسى اقامته نيت ايلسه اكر نمازنى
اتمام ايدرسه نمازلرى صحيح اولور يوق اتمام ايتمزسه نمازلرى صحيح اولمز عبدك فرضى تمام
اولمديغندن نمازى باطل اولوب ومولاسنك نمازى عبدك نمازينك اوزرينه بنا ايله باطل
اولديغندن اشبو مسئله قول غير اصحه مبنيدر ❊ (والقضاء يحكى) اى يشابه (الاداء
سفرا وحضرا) لانه بعد ما تقرر لا يتغير غير ان المريض يقضى فائتة الصحة
فى مرضه بما قدر ❊ قضا سفرا وحضرا ادايه مشابهدر زيرا بر دفعه متقرر
اولدقدنصكره متغير اولمز شو قدر واركه مريض حال صحتنده فوت اولان نمازنى
مرضى حالنده وسعى مقدارنجه قضا ايدر عذر محقق اولديغندن حال مرضنده
اولان فائته يى صحتى حالنده اصحا كبى قضا ايدر عذر زائل اولديغندن واولى
اولان اشبو مسئله يى فرع مستقل قلمقدر زيرا استثنانك وجهى يوقدر ❊ فروع
سافر السلطان قصر ❊ پادشاه سفر شرعيله سفر ايتدكده نمازى قصر ايدر
يعنى بلادك كليسى كندونك تحت حكومتنده اولديغندن بلد واحد توهم اولنمز

(تزوج)

BELEDİYE KÜTÜPHANESİ No.

❊ تزوج المسافر ببلد صار مقيما على الاوجه ❊ مسافر بر بلده ده تزوج ايتسه
زياده وجيه اولان قول اوزره مقيم اولور ❊ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
(من تزوج من بلدة فهو منها) قول شريفلرينه بناً ونفس تزوجله مقيم اولور
هرنقدر توطنه نيت ايتميوب ومدت اقامته قصد ايتمز ايسه ده ومحل خلاف رجلده در
امامرئهٔ مسافره نفس تزوجله اتفاقا مقيمه اولور زيلعى اشبو قول اوجهى قيل ايله
تصدير ايلدى پس بوندن ظاهر اولان مقابلنك ترجيحيدر بوكا كوره ترجيحده
اختلاف اولور ❊ طهرت الحائض وبقى لمقصدها يومان تتم فى الصحيح كصبى
بلغ بخلاف كافر اسلم ❊ حائض اولان مسافره اثناى راهده پاك اولوب ومحل
مقصودنه ايكى كونلك مسافه قالسه قول صحيحده نمازنى اتمام ايدر ما مضى ده
كندوده نماز ساقط اولديغندن كندوده حكم سفر اعتبار اولنمدى وقتا كه
اداى صلاته اهل اولنده اول وقتدن اعتبار اولندى اثناى طريقده بالغ اولان
صبينك مقصودى اولان محله مدت سفردن اقل اولان مسافه ده اتمام اولنوب
ما مضى يه كندوده تكليف اولنمديغندن خلال طريقده اسلامله مشرف اولان
كافر صبى مزبورك خلافنده در يعنى ما بقاده قصر ايدر كافر فروع شرعيلر ايله
مخاطب اولديغى قول اصحنه بناً ❊ عبد مشترك بين مقيم ومسافر ان تهايآ
قصر فى نوبة المسافر والا يفرض عليه القعود الاول ويتم احتياطا ولا يأتم
بمقيم اصلا ❊ مقيمله مسافر بيننده مشترك اولان عبد اكر مرقوملر مهايات
ايدرلر ايسه مسافرك نوبتنده قصر ايدر يوق مهايات ايتمزلر ايسه مزبور
عبده مسافره نظرا قعود اول فرض اولور ومقيمه نظرا اتمام ايدر احتياط ايچون
احتياطا حكمنه راجعدر عبد مزبور وقتده ووقتدنصكره وشفع اولده وشفع
ثانيده اصلا مقيمه اقتدا ايتمز ❊ وهو مما يلغز قال لنسائه من لم تدر منكن كم ركعة
فرض يوم وليلة فهى طالق فقالت احداهن عشرون والثانية سبعة عشر
والثالثة خمسة عشر والرابعة احدى عشر لم يطلقن لان الاولى ضمت الوتر والثانية
تركته والثالثة ليوم الجمعة والرابعة للمسافر والله اعلم ❊ اشبو عبد مزبور كندو
حقنده على وجه السؤال المستور المرام نازكانه كلام تفوه اولنسا ن شيدندر
مثلا برقاچ جهتدن استفسار اولنور كه قنغى شخصكه فرض نمازنى درت قيلر
وكندويه قعود ثانى كبى قعود اول فرض اولور وقنغى كمسه كه وقتده مقيمه
اقتداسى صحيح اولمز ومسافر ومقيم اولميان كمدر ومهايات صورتنده بر كون
اتمام وبر كون قصر ايدن نه نوع كمسه در عبد معهود در ديو لغزدن جواب
ويريلوب لغز ايله معمانك فرقى سؤال طريقيله على وجه الستر والتعمية تكلم اولنورسه
لغزدر يوقسه معما در بركمسه نسالرينه بر كون وبر كيجه نك فرض نمازى

قاچ رکعتدر سزلردن قنغیکز بازسه اول بوشدر دیدکده بریسی یکرمی وآخری
اون یدی واوچنجی اونبش ودردنجی اون بر دیسه بوش اولمزلر زیرا اولکی
اوقات خمسه یه وتری ضم ایتدی ایکنجی ترک ایتدی اوچنجی یوم جمعه یه نظرا
دردنجی مسافر حقنده در ✲ الله عظیم الشان حقیقت حاله زیاده عالمدر وترفرض
عملی اولوب زوجك کلامنده فرض عملی یه شامل اولسون ایچون مایلزم فعله ایله
تفسیر اولنمغله کلام صادق اولور اوچنجیده ودردنجیده وتر ضم اولنمدی

(باب الجمعة)

جمعه اجتماعدن مأخوذ در فرقت افترا قدن اخذ اولندیغی کبی یوم وصلاة
کندویه مضاف قیلندی بعده استعمالك کثرتنه بنأ مضاف حذف اولندی
وکندویه جمعه تسمیه کندوده ناس جمع اولدیغی ویا آدم علیه الصلاة
والسلامك خلقتی کندوده جمع ویا حوا رضی الله تعالی عنها ایله اجتماعلری
کندوده اولدیغنه بنأ در تحسین وتزیین معناسنه اولان اعرابدن مأخوذ اولان
یوم عروبه ایله ده تسمیه اولنور کندوده ناس تزیین ایتدیکی عربا اترابا آیت کریمه سی
دخی بو قبیلدندر محسنات لبعولتهن ایله مفسردر اکثر علما جمعه نك مدینۀ
منوره ده فرضیتنه قائلدر جمعه حقنده وارده اولان آیت مدینه ده نازله
اولدیغندن وجمعه کونی کیجه سندن افضلدر زیرا کیجه نك فضلیتی جمعه
نمازی ایچون نماز ایسه یومده در مضمراتده بویلجه مرسومدر واشبو بابك
ماقبلنده کی بابه مناسبتی لعارض نمازك تنصیفیدر شوقدر وارکه بونده تنصیف
صلاة ظهره خاصدر ماقبلنده کی مسافرده هر برر باعیه ده در وجه تقدیم عمومیدر
وجمعه بعینه ظهری تنصیف دکلدر بلکه ابتداء فرضدر ✲ بحر ✲ بتثلیث المیم
وسکونها ✲ یعنی جمعه لفظنده میمك حرکات ثلثه سیله وسکونیله ده لغتدر ✲ (هی
فرض) عین (یکفر جاحدها) لثبوتها بالدلیل القطعی کما حققه الکمال ✲ اشبو جمعه
نمازی فرض عیندر کتابله وسنتله واجماعله ثابتدر منکری کافر اولور
(یاایها الذین آمنوا اذا نودی للصلاة من یوم الجمعة فاسعوا) دلیل قطعیسیله ثابت
اولدیغندن زیرا اشبو آیت کریمه ده صلاتدن مراد اجماعا جمعه نمازیدر نتکم کمال
بویلجه تحقیق ایلدی ✲ (وهی فرض) مستقل آکد من الظهر ولیست بدلا منه
کما حرره الباقانی معزیا لسری الدین ابن الشحنة ✲ جمعه بنفسه مستقل فرضدر
اختلاف قدورینك ومن صلی الظهر فی منزله یوم الجمعة ولاعذر له کره
وجازت الصلاة قولندن اخذا بعض جهله نك حنفیه یه نسبت ایتدکاری جمعه نك

عدم افتراضی قولی ایچوندر لکن کندولرینك ایتدکاری کبی دکلدر بلکه
کراهتدن مراد حرمتدر فرضی ترك ایتدیکی ایچون صلاة ظهرك صحتنك وجهی
قریباذکر اولنور صاحب بحرك قولنه بنأ وفرضیتی ظهرك فرضیتندن آکد در
کمال اشبو آکدیت قولنی اصحاب مذهبنه نسبت ایتدی وآکدیت اکفار جهتندن
دکلدر زیرا هر بر فرضی انکار کفردر بلکه آکدیت ثوابنك کثرتندن وکندو ایچون
ظهرده اولمیان مثلا جماعت ومصر وسلطان امثالی شروطك اشتراطندندر ✲
وجمعه ظهردن بدلده دکلدر شوقدر وارکه الله ذوالجلال اشبو فرضی فرض
جمعه ایله اسقاطله بزلره امر بیوردی سری غنی وزننده شرف واصالتله
مروتلو آدمه دینور شحنه محافظ بلد معناسنه اشبو مضمون سابقی نتکم
باقانی سری الدین بن شحنه یه نسبت ایده رك تحریر ایلدی ✲ وفی البحر
وقد افتیت مرارا بعدم صلاة الاربع بعدها بنیة آخرظهر خوف اعتقاد عدم
فرضیة الجمعة وهو الاحتیاط فی زماننا ✲ بحرده ذکر اولندیکه بن برقاچ دفعه
فتوی ویردمکه جمعه دنصکره آخرظهر نیتیله درت رکعت نماز یوقدر جمعه نك
عدم فرضیتنی اعتقاد خوفندن فی زماننا اشته بوعدم اربع احتیاطدر ✲
✲ واما من لایخاف علیه مفسدة منها فالاولی ان تکون فی بیته خفیة ✲ اما کندونك
اوزرینه جمعه نك عدم فرضیتی اعتقاد مفسده سی خوف اولنمیان کمسه یه
اولی اولان قول ثانیه مراعاة صلات مزبوره خفیة منزلنده اولمقدر ✲
✲ (ویشترط لصحتها) سبعة اشیاء الاول (المصر وهو ما لایسع اکبر مساجده اهله
المکلفین بها) وعلیه فتوی اکثر الفقهاء مجتبی لظهور التوانی فی الاحکام ✲
جمعه نك صحتی ایچون یدی شی شرط قیلندی نهرده جمعه نك وجوب واداسیچون
شرطلر واردر دیدی مزبور شرطلرك بعضیسی مصلیده وبعض آخری مصلینك
غیریده در اداسنك شرطنك انتفاسیله اداسی صحیح اولماز اما وجوبنك شرطی
بولنمز ایسه اداسی صحیح اولور بعض شعرا شروط مذکوره یی نظمله بیان
ایلدی ✲ وحر صحیح بالبلوغ مذکر ✲ مقیم وذوعقل لشرط وجوبها ✲ ومصر
وسلطان ووقت وخطبة ✲ واذن کذا جمع لشرط ادائها ✲ ابو السعود ✲ مصر که یعنی
مسور ومحدود اولان بلد شول برشیدرکه کندوده موجود اولان اهلنه اکبر
مساجدی واسع اولمیان اشبو تعریف اکثر قریه یه شاملدر مکلفین قیدی نسا
وصبیان ومسافر امثالی اصحاب اعذاردن احتراز ایچوندر واکثر فقهانك فتواسی
اشبو قول اوزره در مجتباده بویلجه مرسومدر مصرك اشبو تعریفله تعریف
اولنوب وفتوانك بوقول اوزرینه اولمسی احکام شرعیه یی انفاذ واجراده
حکامك تقصیر وتکاسللری ظاهر اولدیغندن زیرا مصری کندوده اقامت

حدود وتنفيذ احكام ايدر امير وقاضى اولان هر بر موضعدر ديو تعريف ايتدكلرينه كوره چوق محلده جمعه جائز اولمز مكر جواب ويرله كه بالفعل اجراسى لازم دكل امكانى كافيدر قريبا ذكر اولنان يقدر على اقامة الحدود قولى دخى بونى مؤيددر بوكا كوره اولى اولان اشبو تعليلى تركدر ❊ وظاهر المذهب انه كل موضع له امير وقاض يقدر على اقامة الحدود كما حررناه فيما علقناه على الملتقى ❊ ظاهر مذهبده مصر هر بر موضعدركه كندو ايچون اقامة حدوده مقتدر امير وقاضى اوله ومشار اليهما انجق كند و ايچون قريه وقضا وچارشو وزوقاق اولان بلدده اولور بالفعل تنفيذواقامة حدود لازم دكلدر مفتى يى ذكر ايتديكى قاضينك ذكرى ايله اكتفا ايچون زيرا صدر اولده قضا مجتهدك وظيفه سيدر حتى قاضى ووالى افتايه مقتدر اولمسه مفتينك وجودى شرط اولور ❊ خلاصه ❊ شارح ديركه تنكم اشبو مضمونى ملتقى اوزره اولان تعليقاتمزده تحرير ايلدك ❊ وفى القهستانى اذن الحاكم ببناء الجامع فى الرستاق اذن بالجمعة اتفاقا على ماقاله السرخسى واذا اتصل به الحكم صار مجمعا عليه فليحفظ ❊ قهستانيده ذكر اولنديكه رستاقده يعنى مصره تابع قريه لرده حاكمك جامع بناسيله اذنى جمعه يه اتفاقا اذندر امام سرخسينك قولى اوزرينه اذن مزبوره حكم متصل اولورسه اذن مجمع عليه اولور حفظ اولنسون اكر بنايه اذن اولمزسه اول قريه ده جمعه جائز اولمز وبحرك مفازه ده وقريه ده جمعه صحيح اولمز حضرت على كرم الله تعالى وجهه نك لاجمعة ولا تشريق ولاصلاة فطر ولا اضحى الافى مصر جامع اومدينة عظيمة قولنه محمولدر ❊ (اوفنائه) بكسر الفاء (وهو ما حوله (اتصل به) اولا كما حرره ابن الكمال وغيره (لاجل مصالحه) كدفن الموتى وركض الخيل والمختار للفتوى تقديره بفرسخ ذكره الولوالجى ❊ فنا كسر فا ايله كسا وزننده قاموس ترجمه سنده خانه نك اوكنده اولان آچق حولى يه ويوره يه دينور ديو مبين در لكن مصنفك بياننه كوره مصره متصل اولسون ويا اولمسون موتى دفنى وآت سكرتمسى وعسكر جمعى وجنازه نمازى وسهم رمى امثالى مصلحتلرى ايچون مصرك اطرافنده اولان خالى يردر ابن كمالك وغيرينك تحريرلرى كبى امام ولوالجى فتوايه مختار اولان فرسخله تقديردر ديو ذكر ايلدى ❊ (و) الثانى (السلطان) ولومتغلبا اوامرأة فيجوز امرها باقامتها لا اقامتها ❊ سلطان برهان وزننده حجت وبرهان ودليل معناسنه در يقال له سلطان اى حجة وپادشاهك قوت وسطوتنه اطلاق اولنور واتباعله لامك ضمى جائزدر يقال للملك سلطان عظيم اى قدرة عظيمة ووالى وپادشاهه اطلاق اولنور تذكير وتأنيثله استعمال

اولنور تذكيراغلبدر وسلطان الدم وجودده قانك غلبه وطغياننه دن عبارتدر وهر شيئك ياوزلغنه دينور وشدت سلطنته اطلاق اولنور (يقال سلطان الشتاء اى شدته) جمعه نك ايكنجى شرطى سلطاندر جمع كثير ايله ادا اولنديغندن بعض تقديم وياتقدم وياغيرى جهتدن منازعه واقع اولور لكن جمعه نك امرنى اتمام ايچون سلطاندن لازمدر مجمع الفتاواده مسطوردركه مسلمين اوزرينه كفار غلبه ايلسه مسلمينه جمعه واعياد اقامتى جائزدر وكندولرك تراضيلريله قاضى اولور وكندولره والى مسلم التماسى واجب اولور انتهى كفاية المبتدئين ❊ وهداية الامين نام كتابده مرسومدركه امام علاء الدين ونجم الدين زاهديدن سؤال اولنديكه بعض دياردده كفارطرفندن والى نصب اولنان مسلم جمعه واعياد حقنده والى اولورمى جوابنده اولور كتب ايتديلر مزبور سلطان هرنقدر متغلب وياعورت اولورسه ده امريله جمعه نك اقامتى جائزدر جمعه يى مرئه نك اقامتى جائز دكلدر لكن باب الامامتده مرور ايدن اما مده ذكورت شرط اولمق عورتك سلطنتنك انجق تغلبا اولمسنى ايجاب ايدر بوكا كوره شارح رحمه الله ولوامرأة ديملى ايدى يعنى مزبور متغلب هرنه قدر عورت اولورسه ده ديمك متغلب كندوده امامت شرطلرينك برى بولنميه اندر خلاصه ده المتغلب من لاعهدله اى منشورله ايله بيان ايلدى يعنى متغلب كند و ايچون عهد ومنشور اولميان وبين الرعية سيرتى امراجه سنه وحكومتى والى جه سنه اولورسه كندونك حضورى ايله جمعه جائز اولور ❊ بحر ❊ (اومأموره باقامتها) ولوعبدا ولى عمل ناحية وان لم تجز انكحته واقضيته ❊ وياخود سلطانك طرفندن جمعه نك اقامتيله مأمور اولان كمسه در هرنه قدر برناحيه نك عملنه مولى اولان عبد اولورسه ده عبد مزبورك نكاحلرى وقضالرى هرنقدر جائز اولمازايسه ده زيرا انكحه واقضيه ولايت ايجاب ايدر مرقومك ايسه كندو نفسنه ولايتى يوقدر ❊ غيره نجه اولور ❊

❊ (فى بيان الاستنابة فى الخطبة) ❊

❊ (واختلفوا فى الخطيب المقرر من جهة الامام الاعظم او) من جهة (نائبه هل يملك الاستنابة فى الخطبة فقيل لامطلقا) اى لاضرورة اولا الا ان يفوض اليه ذلك ❊ امام اعظم كه پادشاه طرفندن وياخود پادشاهلر وقاضى القضاة كبى نائبى جانبندن كندويه خطابت تقرير وتوجيه اولنان خطيبده اختلاف اولنديكه مزبور خطيب خطبه ده غيرى يى استنابه ايدوب وكيل ايتمكه مالك اولورمى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بعضیلر مطلقا که ضرورت اولسون ویا اولمسون استنابه اولمز دیدیلر زیرا خطبه بعده
اقامت قضاکبی افعال سلطاندندر غیری ایچون جائز اولمز انجق کندونك اذنیله
اولوربس صورت مشروحه ده اذن بولنمدیسه استنابه جائز اولمدی صاحب
بحر دیرکه بزم وقتمزده اشبو قول ایله بعض قضاة عمل ایتدی حتی بلا اذن
بعض استنابه ایدن خطیبی خطابتدن اخراج ایتدی انتهی لکن امر استنابه کندویه
تفویض اولنورسه توکیلی جائز اولور ❊ (وقیل ان لضرورة جاز) والا لا ❊
بعضیلر استنابه ضرورته بناً اولورسه جائز یوقسه اولمز دیدیلر اشبو قول سابقله
لاحق بینلرینی توفیق اولمیه صالح اولور ❊ (وقیل نعم) یجوز (مطلقا) بلاضرورة
لانه علی شرف الفوات لتوقته فکان الامر به اذنا بالاستخلاف دلالة
ولا کذلك القضاء ❊ بعضیلر استنابه مطلقا جائزدر هر نقدر ضرورت اولمز ایسه ده
دیدیلر جمعه موقت اولمغله فوته قریب اولدیغندن ناشی بس اقامهٔ جمعه یه
اذن دلالة استخلافه اذندر زیرا اقامتله امردن مقصود وقتنده جمعه یی تحصیل
وجمعه یه حث وتحریضدر واستنابه نك مطلقا جوازنده تحصیلنه محافظه
واردر قضا بویله دکلدر زیرا وقت مخصوص ایله مقید اولمیوب بلکه هر وقتده
تحصیل اولندیغندن کندو ایله امر دلالة استخلافله امر اولمز ❊ (وهو الظاهر)
من عباراتهم ففی البدائع کل من ملك الجمعة ملك اقامة غیره وفی النجعة فی تعداد
الجمعة لابن جرباش انما یشترط الاذن لاقامتها عند بناء المسجد ثم لا یشترط
بعد ذلك بل الاذن مستصحب لکل خطیب وتمامه فی البحر ❊ اشبو استنابه نك
مطلقا جوازی قولی فقهانك عباره لرندن ظاهردر بدایعده مذکوردرکه
هر بر جمعه امامتنه مالك اولان کمسه غیری مقامنه اقامته قادردر اشبو قول
خطیبه مطلقا استنابه نك جوازنده صریحدر یاخود صریح کبیدر نجعه
تحفه وزننده اسم کتابدر ابن جرباش جیمك وراءنك ضمه لریله بحر صاحبنك
مشایخندن شیخلرینك برینك اسمیدر یعنی ابن جرباشك نجعه فی تعداد الجمعه
نام کتابنده ذکر اولندیکه جمعه نك اقامتی ایچون قبل سلطاندن اذن انجق مسجدك
یکی بناسی وقتنده شرطدر بوندنصکره شرط دکلدر بلکه هر بر خطیبه حین
بناده اذن مستصحبدر یعنی نمازده وخطبه ده وياخود فقط برنده غیری توکیل
کندویه جائزدر دیمك یوخسه هر برکمسه مراد ایتدیکی مسجدده نماز قیلدرمغله
مأذوندر دیمك دکل نتهکم ابن جرباشك عبارهسنده متوهم اولان بودر
اشبو مسئله نك تمام وتفصیلی بحرده در ❊ وماقیده الزیلعی لا دلیل له ❊
زیلعینك استخلاف انجق مجددا محدث اولان مسجدده اولور دیو تقیید نك
دلیلی یوقدر ابوالسعودك اشبو قولی رد ایتدیکی استنابه وقت ضرورتده

اولور قولنه مبنیدر ❊ وماذکره منلا خسرو وغیره رده ابن الکمال
فی رسالة خاصة برهن فیها علی الجواز بلا شرط واطنب فیها وابدع ولکثیر
من الفوائد اودع ❊ منلا خسروك وغیرینك ذکر ایلدیکی خطیب ایچون
استنابه اولمز لکن امر استنابه کندویه تفویض اولنورسه قولنی ابن کمال رسالهٔ
مخصوصه سنده رد ایلدی بلا شرط استنابه جائز اولدیغنه آنده برهان
سرد ایلدی و رسالهٔ مشروحه ده کلامی علی وجه التطویل والمبالغة بیان
وابداع ایدوب وفائدهٔ کثیره آنده ایداع ایلدی ❊ وفی مجمع الانهر انه جائز مطلقا
فی زماننا لانه وقع فی تاریخ خمس واربعون وتسعمائة اذن عام وعلیه الفتوی ❊
مجمع الانهر نام کتابده ذکر اولندیکه فی زماننا مطلقا که ضرورت اولسون
ویا اولمسون استخلاف جائزدر زیرا طقوز یوز قرق بش تاریخنده هر بر خطیب
ایچون استنابه واردر دیو اذن عام واقع اولدی هر بر شخص ایچون دیلدیکی
مسجدده جمعه یی قیلدیرر دیمك دکل ❊ حلبی انتهی ❊ قاضیخان ذکر ایتدیکه
برکمسه خطیبك حضورنده اذنسز خطابت ایتسه جائز اولماز لکن امریله اولورسه
اولور ابو السعود دیدیکه خطیبك صراحة اذنی اولمقسزین مثلا غیبتنده
برکمسه خطابت ایتسه جائز اولور غیبتی دلالة اذن عد اولنور ❊ وفی السراجیة
لو صلی احد بغیر اذن الخطیب لا یجوز الا اذا اقتدی به من له ولایة الجمعة
ویؤید ذلك انه یلزم اداء النفل بجماعة واقره شیخ الاسلام ❊ سراجیه ده
مسطوردرکه برکمسه مأذون خطیبك اذنی اولمقسزین نماز قلدرسه جائز اولمز
لکن کندو ایچون ولایة جمعه اولان کمسه مثلا خطیب اقتدا ایتسه جائز اولور
زیرا مزبوره اقتدا دلالة اذندر اما حاضر اولوب اقتدا ایتمزسه صورت
مزبوره نك خلافنده در ماسبقده مرور ایدن خانیه نك عبارهسی بوکا محمولدر
وکندو ایچون ولایت جمعه اولان کمسه نك اقتداسی اولمدیغنه کوره امام
ومأمومین حقلرنده نفل اولوب ونافله ده علی سبیل التداعی جماعت تحریما
مکروه اولمق عدم جوازی تأیید ایدر لکن بونده کراهت مسلم دکل زیرا
کراهتك ثبوتی نفل نیتیله شروع اولندیغنه مبنیدر بو مقامده شروع فرض
نیتیله در غایتی شرطی بولنمدیغندن نفل اولدی بناءً علیه حلبی وجه تأییدا بوجه
ظاهر دکلدر دیدی ❊ (مات والی مصر فجمع خلیفته او صاحب الشرط) بفتحتین
حاکم السیاسة (او القاضی المأذون له فی ذلك جاز) لان تفویض امر العامة
الیهم اذن بذلك دلالة ❊ شرط فتحتینله امور رعیته محافظه ایدن توفنکجی باشی
وباش چاوش امثالی والی وحاکمه دینور یعنی مصر والیسی مثلا وفات ایتدکده
مقامنه خلیفه نصب اولنان ویا صاحب شرط ویاخود کندویه اقامت جمعه ایله

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اذن و یریلن قاضی اقامت جمعه ایلسه جائز اولور زیرا امور عامه یی کندولره
تفویض دلالة اقامة جمعه یه اذندر زیرا من بورلرك مولی اولمسی امور مسلمینك
انتظامی ایچوندر بو ایسه اهم اموردندر ﴿فلقاضی القضاة بالشام ان یقیمها
وان یولی الخطباء بلااذن صریح ولا تقریر الباشا وقالو یقیمها امیر البلد ثم الشرطی
ثم القاضی ثم من ولاه قاضی القضاة﴾ مثلا شامده اولان قاضی القضاة ایچون
جمعه یی اقامت وکندویه صراحة اذن و پاشانك تقریری اولمقسزین خطبا
نصبی جائزدر کندویه هرنقدر صراحة اذن اولمزسه ده قضایه استخلاف جائز
اولدیغی کبی علما جمعه یی اولا امیر بلده بعده شرطی بعده قاضی بعده قاضی القضاتك
مولی قلدیغی خطیب اقامت ایدر دیدیلر ﴿(ونصب العامة) الخطیب (غیر معتبر
مع وجود من ذکر) اما مع عدمهم فیجوز للضرورة﴾ مذکورلر موجود ایکن
قاضیدن وخلیفه سندن اذن اولمقسزین عوام ناسك خطیب نصبی معتبر دکلدر
﴿(وجازت) الجمعة (بمنی فی الموسم) فقط (ا) وجود (الخلیفة اوامیر الحجاز)
اوالعراق اومکة ووجود الاسواق والسکك وکذا کل ابنیة نزل بها الخلیفة
وعدم التعبید بمنی للتخفیف﴾ قول معتمده کوره فقط موسم حجده مناده جمعه
جائز اولور خلیفه که امام ویاخود حجاز ویا عراق ویامکه امیری وچارشو
وزوقاقلر بولند یغندن بنه بو یلجه کندویه خلیفه نزول ایدر هر ابنیه
بولندیغندن بس ایام موسمده منا مصر اولور سائر ایامده قریه اولور بعضیلر
مناده جمیع ایامده جمعه جائز اولور دیدیلر مصر اولدقدنصکره کندوده
اوزرلرینه صلاة عید لازم اولان مثلا اهل مکه امثالی کمسه لر بیرام نمازینی
ادا ایتمدکلری حجاج مناسك حجی ادایه مشغول اولدقلرندن تخفیفه مبنیدر ۞
۞ ابوالسعود ﴿(لا) تجوز (لامیر الموسم) لقصور ولایته علی امور الحج حتی لو اذن له
جاز (ولا بعرفات) لانها مفازة﴾ مجرد حجاجك امورنی رؤیت وتسویه ایچون
امیر نصب اولنان امیره موسم ایچون اقامت جمعه جائز دکلدر ولایتی امور حجه
مقصور اولدیغنه بناءً اما کندویه مکه ویا عراق امیری طرفندن اقامت جمعه یه
اذن ویرلسه جائز اولور دخی عرفاتده اقامت جمعه جائز اولمز مفازه صحرا اولوب
منا کبی ابنیه اولمدیغنه بناءً عرفات تسمیه سی کندوده آدم علیه الصلاة والسلام له
حوا رضی الله تعالی عنها ملاقی اولوب بینلرنده معارفه حاصل و بربرلرینه
واصل اولدقلرینه مبنیدر بعضیلر غیر وجه دخی بیان ایدرلر ۞ عینی ﴿(وتؤدی
فی مصر واحد بمواضع کثیرة) مطلقا علی المذهب وعلیه الفتوی شرح المجمع
للعینی وامامة فتح القدیر دفعا للحرج﴾ مذهب مختار اوزره مطلقا که اول محلده
ضرورت اولسون ویا اولمسون بلدك ایکی جانبی نهر فصل ایتسون ویا ایتمسون

جمعه بر شهرده مواضع کثیره ده وعند البعض انجق ایکی موضعده ادا اولنور
لا جمعة الا فی مصر خبری مطلق اولدیغیچون بس فقط مصر شرط قیلندی
فتوی انجق بو قول اوزرینه در عینی نك مجمع شرحنده فتح القدیرك امامت بحثنده
بو یلجه مرسومدر مواضع متعدده ده اداتك مشروعیتی حرجی دفع ایچوندر
زیرا اتحاد موضعی الزامده حرج بین واردر اکثر حاضرینه مسافه نك تطویلنی
ایجاب ایدوب وتعددك عدم جوازینه دلیل بولنمدیغندن بلکه قضیه
ضرورت اتحادك عدم اشتراطیدر باخصوص موضع مصر کبی
شهر عظیم اولورسه تکمیل کمال بو یله دیدی والله جلیل (لایکلف الله
نفسا الاوسعها وماجعل علیکم من حرج) بیوردی ﴿وعلی المرجوح فالجمعة
لمن سبق تحریمة وتفسد بالمعیة والاشتباه فیصلی بعدها آخر ظهر وکل ذلك
خلاف المذهب فلا یعول علیه کما حرره فی البحر﴾ قول مرجوح اوزره که
موضعینك غیریده تعددك عدم جوازی ایله قولدر جمعه تحریمه یوننده سبقت ایدن
کمسه ایچوندر وعند البعض فراغله سبقت ایدن وعند البعض ایکیسیله سبقت
ایده نکدر معیتله که تحریمه ده مقارنتله و معیتده اشتباهله فساده کیدر بس
جمعه دن و سنتدنصکره آخر ظهر نیتیله نماز قیلنور حلبی اولی اولان
جمعه دنصکره سنتی بعده ظهر آخیر نیتیله درت بعده ایکی رکعت وقت سنتنی
ادا ایتمکدر و اکر جمعه صحیحه اولدیسه سنتی ادا ایتمش اولور یوق صحیحه
اولمدیسه ظهری سنتیله ادا اولور دیدی ۞ ابو السعود ۞ اشبو اقوال مشروحه نك
کلیسی مذهب اصحك خلافیدر کندونك اوزرینه اعتماد اولنماز تکمیل صاحب بحر
بحرده بو یلجه تحریر ایتدی ۞ وذکر ایتدیکه ظهر آخیر نیتیله درت رکعت نماز
مذهب مختاره مخالف قول ضعیفه مبنیدر بس احتیاط اقوای دلیلین ایله عمل
اولدیغندن بونده احتیاط ظهر آخیرك فعلنده اولمدی بلکه ترکنده اولدی زیرا
فعلنده جهله نك جمعه نك عدم فرضیتنی اعتقاد ایتملری مفسده سی واردر کندودن
مفسدهٔ مشروحه خوفی اولمیان کمسه یه کوره ینه اولی اولان منزلنده ادا
اولنور مفسده احتمالندن ﴿وفی مجمع الانهر معزیا للمطلب والاحوط نیة اخر ظهر
ادرکت وقته لان وجوبه علیه باخر الوقت قنیة﴾ مجمع الانهر ده مطلبدن نقلا
ذکر اولندیکه ظهر اخیره نیتده احوط اولان وقتنه یتشدیکم صکره کی ظهره
دیو نیت ایتمکدر زیرا وجوبی آخر وقتیله در وظهر اخیره ده قعدهٔ اولاده تشهده
قصر ایدر وقعدهٔ اولی یی ترکله فساده کتمز وشفع ثانیده سبحانك یی قرائت
ایتمز وشفع ثانیده ضم سوره ایتمه ده اختلاف واردر لایق اولان ایتمکدر اکر
اوزرنده قضا یوقسه زیرا فرض اوله رق واقع اولورسه سوره ضرر ویرمز

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

يوق نفل اولورسه سوره واجب روا كراوزرنده قضا اولورسه سوره ضم ايتمز
وكندو ايچون اقامت مكروه هدر اشبو ظهر آخير ايچون مذهبده اصل يوقدر
بلكه بعض متأخرين وضع ايتديلر مصر واحده تعددينك عدم جوازندن ناشى
جمعه نك صحتنده شكه بناً وبعض موالى ءمصردن مراد كندوده اقامت حدود
وتنفيذ احكام ايدر والى و قاضيدن لازمدر بونلر ايسه الآن معدوملردر ديو
جمعه نك عدم صحتنى زعم ايتدكلرندن ظهر اخير تعين ايتدى ديديلر بو ايسه
دينده ضلالتدر زيرا تنفيذ احكام واقامة حدود بالفعل بولنمق لازم دكل بلكه
شرط مجرد قدرتدر وعباره لرندن منفهم اولان مظلوميندن ظلمى بالفعل دفع
مصرك تحققنده شرط دكلدر قدرت كفايت ايدر وبالفعل دفعك شرط اولمسنه
اصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين دن جم غفيرك حجاج ظالمكه
مشهور يوسف ثقفيك ارقه سنده نماز قيلمه لرى دلالت ايدر حالبوكه مزبور
اظلم خلق الله ايدى ✻ ابو السعود ملخصا ✻(و) الثالث (وقت الظهر
فتبطل) الجمعة بخروجه (مطلقا ولو لاحقا بعذر نوم او زحمة على المذهب لان
الوقت شرط الاداء لا شرط الافتتاح ✻ جمعه نك صحتنك اوچنجى شرطى وقت
ظهر در حتى وقت خروج ايتسه جمعه اوله رق قضا اولنمز بلكه ظهر اوله رق
اولور وقتدن صكره صحيح اولمز مقدم صحيح اولمديغى كبى زيرا رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم خارج وقتده جمعه يى ادا بيورمدى بنا برين وقتك
شرطيتى ثابت اولدى بس مذهب اصح اوزره مطلقا كرك تشهد مقدارى
قعوددن مقدم اولسون وكرك صكره اولسون وهر نقدر لاحق اولورسه ده
ويا نوم عذريله ويا مزاحمه ايله اولسون جمعه وقتك خروجيله باطل اولور
شرطى فوت اولديغندن واوزرينه ظهر اوله رق بناده اولنمز قدرا وحالا واسما
مختلف اولدقلرندن زيرا وقت جمعه نك تماميتك شرطيدر فقط افتتاحك شرطى
دكلدر ✻(و) الرابع (الخطبة فيه) فلو خطب قبله وصلى فيه لم تصح ✻ خطبه
فعله وزننده مفعول معناسنه فعله خطبدن مأخوذ در خطب فى الاصل ايكى
كمسه بينلرنده اولان كلام معناسنه در دردنجى شرطى وقت ظهرده خطبه در
بس وقتدن اقدم خطبه ايدوب وقت ظهرده نمازى قيلسه صحيح اولمز ✻(و)
الخامس (كونها قبلها) لان شرط الشئ سابق عليه (بحضرة جماعة تنعقد) الجمعة
(بهم ولو) كانوا (صما او نياما فلو خطب وحده لم يجز على الاصح) كما فى البحر
عن الظهيرية لان الامر بالسعى للذكر ليس الا لاستماعه والمأمور جمع وجزم فى الخلاصة
بانه يكفى حضور واحد ✻ بشنجى جمعه كندولر ايله منعقد اولور بالغ وعاقل ذكور
اولان جماعتك حضورنده خطبه نك نمازدن مقدم اولمسيدر زيرا بر شيئك

شرطى كندونك اوزرينه سابقدر قوم هر نقدر سفر ويا مرض امثالى شيلر ايله
معذورين اولورلر ايسه ده وصاغر ونائم اولورلر ايسه ده زيرا مأمور به ذكره
سعيدر بو ايسه حاصلدر بوندنصكره سماعى شئ آخردر واشبو شرطك اشتراطى
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك جمعه يى نمازدن مقدم خطبه سز ادا
بيورممه لريدر بس بر كمسه يالكز خطبه ايتسه قول اصح اوزره جائز اولمز
تكم بحرده ظهيريه دن نقلا مسطوردر اصحك مقابلى فتحده وقهستانيده اولان
يالكز خطبه نك جوازى قوليدر وجماعتك حضورى ذكره سعيله امر انجق استماع
ايچون اولوب ومأمور جمع اولديغى ايچوندر لكن اصم ونائمده
استماعك اولمسى بوكا منافيدر خلاصه ده بر كمسه نك حضورى كفايت ايدر
ديو جزم ايلدى ✻ ✻(وكفت تحميدة او تهليلة او تسبيحة) للخطبة المفروضة
مع الكراهة وقالا لابد من ذكر طويل واقله قدر التشهد الواجب (بنيتها فلو حمد
لعطاسه) او تعجبا (لم ينب عنها على المذهب) كما فى التسمية على الذبيحة لكنه
ذكر فى الذبائح انه ينوب فتأمل ✻ خطبهٔ مفروضه ايچون تحميده ويا تهليله
ويا تسبيحه مع الكراهة خطبه نيتيله كفايت ايدر آية كريمه ده ذكر مطلق
اولديغندن امام اعظم نص قاطعه نظرا ذكرك فرضيتيله حكم ايلدى وخطبه نك
ايكى اولمسنك سنيتيله حكم ايلدى ✻ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
اشلديكنه بناً ظاهر اطلاقى كراهتك تحريمى اولمسيدر قهستانيده الاان
المكتفى به مخطئ ومسيئ تصريحى تنزيهى اولمسنه دلالت ايدر مستحب اولان
اماميك كندويه عادتا خطبه تسميه اولنان تحميد وتسبيح ودعا قوللريدر انتهى
اماميندن خطبه ذكر طويلدن لازمدر بيوردیلر ذكرك اقلى عبده ورسوله يه قدر
واجب اولان تشهد مقدارى اولمقدر واجب قيدى صفة كاشفه در بس
عطاسندن ناشى ويا تعجبا حمد ايتسه مذهب مختار اوزره خطبه مقامنده قائم
اولمز ذبيحه ده عطاس ايچون اولان حمد تسميه منابنه نائب اولمديغى كبى
او تعجبا قولنك بدلنه او سبح تعجبا ديسه اولى ايدى مذهبك مقابلى امام
اعظمك كفايت ايدر قوليدر لكن ذبايحده ذكر اولنديكه عطاس حمدى خطبه
منابنه نائب اولور فتأمل ايله ذبايحده امام مشار اليهك قولنه قائل اولملرينه اشارت
واردر ✻ ✻(ويسن خطبتان) خفيفتان وتكره زيادتهما على قدر سورة من طوال
المفصل (بجلسة بينهما) بقدر ثلاث آيات على المذهب وتاركهما مسئ على الاصح كتركه
قراءة قدر ثلاث آيات ويجهر بالثانية لا كالاولى ويبدأ بالتعوذ سرا ويندب ذكر
الخلفاء الراشدين والعمين ✻ مذهب اصح اوزره اوچ آيت مقدارى بينلرنده جلسه ايله
ايكى خطبهٔ خفيفه سنت قيلنديلر وامام طحاوى قدس سره العالى منبردن جلوسى محلنى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مس ایده جك مقداری قعود ایدر دیدی مز بور ایکی خطبه یی طوال مفصلدن
بر سوره مقدارینك اوزرینه زیاده ایتمك مکروه قیلندی اولکنده الله ذوالجلال
حضرتلرینك اتم استحقاق واکمل لیاقتله کندویه اهل ومستحق اولدیغی حمد
وستایش ایله کندویه ثنا ایله وتشهد ایله ورسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمه صلاتله ووعظ وتذکیر ایله بدأ ایدر وخطبهٔ ثانیه ده ینه حمد وثنایی
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه صلواتی اعاده ایدر جماعت قبله یه
استقبالله استماع وانصات ایدرلر جلسه یی ترك ایدن قول اصح اوزره اسائت ایتمش
اولور خطبه ده اوچ آیت مقداری قرائتی تاركك مسیئ اولدیغی کبی زیرا
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم خطبه ده (والعصر) سوره سنی وبردفعه
(لایستوی اصحاب النار واصحاب الجنة) آیهٔ کریمه سنی وبردفعهٔ اخریده
(ونادوا یامالك) نظم مجیدینی تلاوت بیوردیلر وخطبهٔ ثانیه ده اولی ده کی کبی
اولیه رق جهر ایدر یعنی قوم استماع ایده جك مقداری جهر ایدر استماع ایتمزلر
ایسه ده دخی کفایت ایدر ✽ بحر ✽ وخطبهٔ اولی دن اقدم سرا تعوذ ایله بدأ ایدر ✽
وخلفاء راشدین وعمین مکرمین ومحترمینك خطبه ده ذکرلری مندوب اولدی
وخطبهٔ ثانیه ده مؤمنین ومؤمناته دعایی زیاده ایدر خطبهٔ اولاده کی وعظ
بدلنه بونده وعظ ایتمز بونده آیت قرائتی مسنوندر ✽ بحر ✽ عمین حمزه ایله عباس
رضی الله تعالی عنهمادر ﴿ لا الدعاء للسلطان وجوزه القهستانی ویکره
تحریما وصفه بما لیس فیه ﴾ خطبه ده سلطان ایچون دعا مندوب اولمدی قهستانی
تجویز ایلدی یعنی تجویزی نقل ایلدیکه بعده پادشاهه عدل وانصافله دعا
ایدر مدحندن اجتناب ایده رك زیرا مدحلری کفر وخسراندر نته کم ترغیبده وغیریده
مسطوردر انتهی واشبو مضمون ماسبقده امامت بحثنده ذکر اولنان پادشاهه
صلاحله دعا واجبدر قوللرینه مناسبدر بوکا کوره شارحك لا الدعاء
للسلطان قولی منظور فیهدر لکن شارح بونده صاحب بحره تبعیت ایتدی
زیرا مومی الیه دیدیکی اما پادشاهه دعا مستحب دکلدر زیرا اعطادن بوندن
سؤال اولندقده بیوردیکه بومحدثدر خطبه انجق تذکیر اولدی خلاصه ده
وغیریده ذکر اولندیکه قول صحیح اوزره جمعه ده امامه تقرب تباعددن افضلدر
بعضیلر تباعدی اختیار ایتدیلرکه حتی خطبه ده ظلمه نك مدحنی استماع ایتمیه لر
حتی مزبورلرك مدحنه شروع اولندقده تکلمده بأس یوقدر دیدیلر انتهی
محشی طحطاوی دیرکه شارح مرحومك امامت بحثنده ذکر ایتدیکی بونده
ذکر ایتدیکینه منافی دکلدر زیرا بونده کراهت خطبه یه خاصدر انده وجوب
خطبه نك غیری یه کوره در وکذب اولدیغنه بنأ کندولرده اولیان وصفله

مثلا غزا ایتمیان سلطانه غازی دیمك کبی کندولری توصیف تحریما مکروه
قیلندی ﴿ ویکره تکلمه فیها الا الامر بمعروف لانه منها ﴾ خطیبك خطبه ده
دنیا کلامی تکلمی تحریما مکروهدر لکن بر معروف ایله امر ایچون اولورسه
ضرر ایتمز اولدخی خطبه قبیلندندر وخطبه ووعظده خوف ورجایه
متعلق آثار واخبار ذکر اولنملی فقط خوفدن ویارجادن ذکردن
نهی وارد اولوب واولکی قنوط وایکنجی امنه مفضی اولدقلرندن
ایکیسی بینینی جمع ایتملیکه حتی عبد بین الخوف والرجا اوله وابوبکر
رضی الله تعالی عنهدن مرویدرکه رحمت ورجایه مناسب شی ذکری
واجبدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك یسروا ولاتعسروا وبشروا
ولاتنفروا قول شریفلرینه بناً ﴿ ومن السنة جلوسه فی مخدعة عن یمین المنبر
ولبس السواد وترك السلام من خروجه الی دخوله فی الصلاة وقال الشافعی
اذا استوی علی المنبر سلم مجتبی ﴾ منبرك صاغ طرفنده مخدعه که خزینه وکیلر کبی
نسنه بولنورسه انده یوقسه اول جانبده خطیبك جلوسی وخلفاء راشدینه
اقتدأ سیاه اثواب لبسی زمان اولده مشهور ایدی آلان مهجوردر ومنبره
خروجندن نمازه دخولنه دك سلامی ترك سنتدر امام شافعی منبر اوزرینه مستوی
اولورسه سلام ویردیدی مجتباده بو یلجه مرسومدر ﴿ (وطهارة وستر) عورة
(قائما) دخی خطبتان مشروحتان ایاق اوزره طهارتله وستر عورتله مسنون
قیلندیلر پس محدثه وجنبه مکروهدر امام ابی یوسف مزورله جائز دکل دیدی
قاعدا ومضطجعا جائز مع الکراهة در ✽ ابو السعود ✽ ﴿ وهل هی قائمة مقام
رکعتین الاصح لا ذکره الزیلعی بل کشطرها فی الثواب ﴾ واشبو خطبه ایکی
رکعت نماز مقامنه قائم اولورمی اصح اولان اولمز بونده نمازده شرط اولان
استقبال قبله وطهارت امثالی شیلر شرط اولمدیغندن بعضیلر اولور دیدیلر
انجق وقتك دخولندن صکره جائز اولدیغندن زیلعی بو یلجه ذکر ایلدی
بلکه خطبه ثوابده جمعه نمازینك ثوابینك نصفی اولور نته کم نمازك ثوابی
کندولره تماما ثابت اولور خطبه یی استماع ایتمینلر ثوابدن محرومدرلر ﴿ ولو خطب
جنبا ثم اغتسل وصلی جاز ولو فصل باجنبی فان طال بان رجع لبیته فتغدی
او جامع واغتسل استقبل خلاصة ای لزوما لبطلان الخطبة سراج لکن
سیجیئ انه لا یشترط اتحاد الامام والخطیب ﴾ برکسه جنابت اوله رق خطابت
ایدوب بعده اغتسال ایدوب نمازی قیلسه جائز اولور غسل اعمال صلاتدن
اولدیغی ایچون فاصل عد اولنمز واکر اجنبیله طویلا فصل ایدرسه مثلا
منزلنه رجوع واکل طعام ویاجماع واغتسال ایتمك کبی خطبه باطل اولدیغندن

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

وجوبا اعاده ایدر خلاصه ده وسراجده بویلجه مرسومدر لکن قریبا کلورکه
امامله خطیبك اتحادی شرط دکلدر بس برخطیب نماز ایچون غیری یی وکیل
ایتسه صحیحدر خطبه یی اعاده لازم دکلدر ظاهر اولان اشبو مسئله استدراك
اولیوب فرع مستقل اولمقدر بحرده خلاصه دن نقلا مسطوردرکه برصبی
اذن سلطانله خطابت ایتسه بررجل بالغ دخی امامت ایتسه جائز اولور ✵ (و) السادس
الجماعة واقلها ثلاثة رجال) ولو غير الثلاثة الذين حضروا الخطبة
(سوى الامام) بالنص لانه لابد من الذاكر وهو الخطيب وثلاثة سواه بنص
فاسعوا الى ذكر الله ✵ شرط سادس جماعتدر جماعتك دخی اقلی
امامدن ماعدا اوچ رجل اولمسی منصوصدر رجالك مطلق ذكر اولنمسی
عبيده ومسافرينه ومرضيه وامیه واخرسلره شمولنی ایمایدر جمعه بعضیلرك هربر
احده وبعضیلرك امی واخرس كبی كندو امثالنه اماملری صحیح اولدیغندن امی
واخرس مافوقلرنده اولان امامه اقتدا ایدرلر ورجال ایله نسا وصبیاندن
احتراز ایلدی بونلرك جمعه ده اصلا امامته صلاحیتلری اولمدیغندن یالکز
كندولره جمعه صحیح اولمدی زیرا فاسعوا الى ذكر الله نصیله برذاكردنكه خطیبدر
واندن ماعدا اوچدن لازمدر وجمعه ده جماعت وامام هربرلری على حدة
شرط اولدقلرندن بری آخرده اعتبار اولنماز لکن امام ابی یوسف رحمه الله امامله
اوچ اولملی دیدی زیرا امام ذكرا للهه ساعیدر وذكرالله تحصیل ایدیجیدر
واوچك غیری ذاكرك وجودنك اشتراطنه آیت كریمه ده نص یوقدر ومسكینده
اشبو امام ابی یوسف قولنی تصحیح ایتدی ونمازه حاضر اولان اوچ خطبه یه
حاضر اولانك هرنقدر غیری اولورسه ده لکن اشبو شارح ولو غير الثلاثة الذين
حضروا الخطبة قولنك بدلنه ولو غير من حضر الخطبة دیسه اولی ایدی جماعت بر
ویاایکی اولسه ده اولوردینلرك قوللری اوزرینه ده جاری اولدیغندن شوقدر واركه
شارح مرحوم مصنفه مماشات ایتدی زیرا مصنف رحمه الله ماسبقده
خطبه نك صحتنه جماعتك حضورنی شرط ایتدی ✵ حلبی انتهى ✵ (فان نفروا
قبل سجوده) وقالا قبل التحريمة (بطلت وان بقى ثلثة) رجال ولذا اتى بالتاء
(او نفروا بعد سجوده) اوعادوا اوادركوه راكعا اونفروا بعد الخطبة
وصلى باخرين (لا) تبطل (واتمها) جمعة ✵ جماعت امامك سجودندن مقدم
نفرت ایدوب متفرقین اولسه لر امامك تحریمه دن اقدم نفرت ایتسه لر دیدی
اشبو صورتده جمعه باطل اولور اما تحریمه دنصكره ركعتی سجده ایله تقییددن
اقدم جماعت نفرت ایتسه امام اعظم رحمه اللهه كوره جمعه فساده كیدر ظهری
اعاده ایدر مادون الركعته اعتبار اولمدیغی ایچون امامینه كوره جمعه یی

اتمام ایدر جماعتدن اوچ كمسه امامله باقی قالورسه مراد رجال اولدیغندن ثلثة
تا ایله ایراد اولندی پس نسا وصبیاندن اوچ ورجالدن بر ویاایكی قالسه اكا اعتبا اولنمز
لکن معدود محذوف اولیجق اسماء عددك تذكیری وتأنیثی جائز اولدیغنه
كوره ثلاثة لفظندن ذكورت اشتراطنه دلالت اولنمز ولو سلم مطلق ذكورته
دلالت ایتسه رجولیته دلالت ایتمز ویاخود امامك سجودندنصكره جماعت
متفرق اولسه لر ویاخود عودت ایدوب امام ركوعده ایكن ایرشسلر ویاخطبه دن
صكره جماعت نفرت ایدوب آخر كمسه لر ایله جمعه یی ادا ایلسه نمازی باطل
اولمز جمعه اوله رق منفردا اتمام ایدر اداك انعقادینك شرطی اولان مشاركت
بولندیغندن ادانك انعقادی ركعتی سجده ایله تقییدایله در ✵ بحر ✵ و جماعت بقای
جمعه یه شرط دكلدر و لونفروا بعد الخطبة و صلی باخرین قواندن ماسبقده مرور
ایدن ولو غير الثلاثة الذين حضروا الخطبة قولی مفیددر بو اونی تكرار در ✵ (و)
السابع (الاذن العام) من الامام وهو يحصل بفتح ابواب الجامع للواردين
كافی فلا يضر غلق باب القلعة لعدو او لعادة قديمة لان الاذن العام مقرر لاهله
و غلقه لمنع العدو لا المصلی ✵ یدنجیسی امامدن واماماك نائبندن اذن عامدر
زیرا شعائر اسلامدن وخصایص دیندن اولدیغیچون جمعه نك على سبيل الاجتهاد
اقامتی واجب اولدی وصراحة اذن لازم دكل بلكه اذن عام مكلفیندن جمعه یه
حاضر اولان واردینه جامعك ابوابنی فتحله حاصل اولور كافیده بویلجه
مرسومدر بس عدودن ویاعادت قدیمه دن اوتوری قلعه نك قپوسنی قاپامق
ضرر ایتمز زیرا اهل قلعه ایچون اذن عام مقرردر وقاپونك سدی عدویی منع
ایچون یوخسه مصلی یی منع ایچون دكل حتی داخل قلعه یه نماز ایچون دخول
مراد ایتسه ویاجمیعا داخل اولسه لر منع اولنمزلر ✵ (نعم لو لم يغلق لكان احسن
كما فی مجمع الانهر معزيا للشرح عيون المذاهب قال وهذا اولى مما فى البحر والمنح
فليحفظ ✵ بلی غلق اولنماق احسندر اگر غلق عادت قدیمه یه مبنی اولورسه
اما كندولری نمازده ایكن دخوللری خوفی اولان عدودن ناشی اولورسه ظاهر
اولان غلقك وجوبیدر نتكم مجمع الانهرده عیون المذاهب شرحنه نسبتله بویلجه
مرسومدر مجمع الانهر صاحبی دیدیكه اشبو قول مشروح بحر ومنحده اولان
اذا غلق ابواب الحصن وصلى بعسكره واهله لا يجوز قوللرندن اولیدر وجه اولویت
مزبور قول ناسك نمازدن منع اولنمری قیدی ایله تقییددن لازم ایكن مطلقا
ذكر ایتملریدر ✵ (فلو دخل امير حصنا) او قصره (واغلق بابه وصلى
باصحابه لم تنعقد) ولو فتحه واذن للناس بالدخول جاز وكره فالامام فى دينه
ودنياه الى العامة محتاج فسبحان من تنزه عن الاحتياج ✵ بس برامیر قلعه یه

ویاقصر بنه دخول ایدوب ویاقپوسنی اغلاق ایدوب واصحابیله نماز قیلسه
جمعه منعقده اولمز ناسی منع ایچون اولورسه اماعدوك منعی ویاخود عادت قدیمه یه
مبنی اولورسه اولور نتکم قریبا مرور ایلدی واکر قپویی فتح ایدوب وناسه
دخولله اذن ویرسه مع الکراهة جائز اولور مسجد جامعك حقنی قضا
ایتمدیکندن جمعه یی جامعده قیلوب لکن مقصوره نك قپوسنی قاپایوب ناسه اذن
ویرمسه علما اختلاف ایتدیلر امام دین ودنیاسنده عامه یه محتاجدر عامه کندویه
محتاج اولدیغی کبی احتیاجدن منزه ومبرا بلکه جمیع مخلوقك کندویه اشد
احتیاجله محتاج اولدیغی ذات بی مثلی نقایص عیوبدن تنزیه وتقدیس ایدرم
﴿(وشرط لافتراضها) تسعة تختص بها (اقامة بمصر) واما المنفصل عنه فان
کان یسمع النداء تجب علیه عند محمد وبه یفتی کذا فی الملتقی وقدمنا عن الولوالجیة
تقدیره بفرسخ ورجح فی البحر اعتبار عوده لبیته بلا کلفة ﴾ جمعه نك افتراضی
ایچون جمعه یه مختص اولان طقوز شرط قیلندی وجوب ادا اوزرینه مقدم
اولدیغندن اشبو شروطك تقدیمی واجب ایکن شروط ادادن تأخیر اولنمسی
سلفه اقتداء در ☼ حموی ☼ اشبو طقوزك اختصاصله وصفلنمسی متنده ذکر اولنان
شروط اون بر اولوب ایکیسیکه عقل ایله بلوغ جمعه یه خاص اولمدیغندن ناشیدر
نتکم شارح دخی بوکا تنبیه ایلدی ☼ حلبی ☼ اقامة بمصر متنه کوره شرط
فعلینك نائب فاعلیدر عطف قبل الربط اوله رق شرحه کوره یا بدل یا مبتدای
محذوفه خبردر یعنی اقامت مصر جمعه نك افتراضنه شرط قیلندی اقامت قیدیله
مسافر خارج قالدی مصر ایله مصرك غیریده اقامت اخراج اولندی لکن فان
کان یسمع النداء ایله استثنا اولنان دکل اما مصردن منفصل محلده اکرندا استماع
اولنورسه جمعه سامعك اوزرینه واجب اولور امام محمده کوره وانجق
بو قول ایله فتوی ویریلور ملتقی ده بویلجه مرسومدر ولوالجیه دن نقلا مرور
ایتدیکه مصردن منفصل فرسخله تقدیر اولنمشدر ☼ بحرده بیتنه زحمتسز
عودینك اعتباری ترجیح اولندی ﴿(وصحة) والحق بالمریض الممرض
والشیخ الفانی ﴾ دخی صحت جمعه نك وجوبنه شرط قیلندی اشبو صحت
شرطیله مزاجی سیئ وعلاجی ممکن اولان مریض خارج قالدی بوکا کوره سلامة
العینین والرجلین عطفی مغایردر لکن ابو السعود بو عطفی عطف الخاص
قبیلندن قیلدی مریضی کوروب وکوزه دن کمسه مریضه الحاق اولندی
اکر مریض کندونك خروجیله ضایع اولورسه دخی شیخ فانی مریضه الحاق
اولندی کندویی دابه یه بندیروب نمازه کتورر کمسه سی بولنان کمسه نك اوزرینه

جمعه نك وجوبنده اختلاف اولندی کندونك یدندن طوتوب مسجده
کتورر کمسه سی اولان اعماده اختلاف اولندیغی کبی ﴿(وحریة)
والاصح وجوبها علی مکاتب ومبعض واجیر ویسقط من الاجر
بحسابه لو بعیدا والا لا ولو اذن له مولاه وجبت وقیل یخیر جوهرة ورجح فی البحر
التخییر ﴾ دخی حریتدر اصح اولان جمعه نك مکاتب ومبعض واجیر اوزرلرینه
وجوبیدر لکن اجرتندن حسابنجه ساقط اولور اکر مسجد بعید اولورسه
بعید اولمزسه ساقط اولمز مستأجر ایچون اجیری جمعه دن منع بوقدر دقائق
قولی اوزره وظاهر متون دخی بونك اوزرینه در ابو حفص منع ایدر دیدی
اغاسیله برابر حفظ دابه ایچون جمعه یه حاضر اولان عبده واجب اولمز اغاسی
اذن ویررسه واجب اولور بعضیلر اذن صورتنده عبد مخیردر دیدیلر جوهره آه
بحرده اشبو تخییر قولی ترجیح اولندی ☼ ﴿(وذکورة) محققة (وبلوغ
وعقل) ذکرهما الزیلعی وغیره ولیسا خاصین ﴾ ذکورت محققه در پس خنثای
مشکل اوزرینه واجب اولماز آخر ایله معامله نك مقتضاسی ذکورت احتمالندن
اوتوری وجوبیدر لکن انوثت احتمالنه بناءً مصلی یه محاذی اولمامق ☼ ابو السعود ☼
دخی بلوغ وعقلدر بونی زیلعی وغیری ذکر ایلدی واشبو بلوغله عقل جمعه یه
خاص دکلدر بلکه هر تکلیفاتده شرطلردر ﴿(ووجود بصر) فتجب علی الاعور ﴾
دخی بصرك وجودیدر پس اعور که یك چشم وشاشی آدم اوزرینه جمعه واجب
اولور واعمایه مطلقا که قائدی اولسون ویا اولمسون ویا قائدی اجرتله اولسون
ویا تبرعله اولسون امام اعظم قتنده واجب اولمز قادر بقدرة الغیر قادر عد
اولنمدیغندن ☼ نهر ﴿(وقدرته علی المشی) جزم فی البحر بان سلامة احدهما
له کاف فی الوجوب لکن قال الشمنی وغیره لا تجب علی مفلوج الرجل ولا مقطوعها ﴾
دخی مشیه قدرتدر بحرده بر آیاغك سلامتی جمعه نك وجوبنه کفایت ایدر
دیو جزم ایلدی شمنی وغیری آیاغی مفلوج ومقطوع اوزره جمعه واجب دکل
دیدی لکن اشبو استدراك ایوجه ظاهر دکل زیرا بحرك کلامی آیاغك
برینك سلامتیله آخرینك اوزرینه مشیه قادر اولمغه مانع اولمیان مجرد اعرجه
حمل اولنوب وشمنینك کی مشیه عدم قدرته کوره در ☼ ابو السعود ☼ ﴿(وعدم
حبس و) عدم (خوف و) عدم (مطر شدید) ووحل وثلج ونحوهما دخی حبس وسلطان
ظالمدن اختفا وحرامیدن خوف اولمامق ومطر شدید وچامور وقار امثالی نسنه
اولمامقدر ﴿(وفاقدها) ای هذه الشروط او بعضها (ان) اختار العزیمة و
(صلاها وهو مکلف) بالغ عاقل (وقعت فرضا) عن الوقت لئلا یعود علی موضوعه
بالنقض وفی البحر هی افضل الا للمرأة ﴾ اشبو جمعه نك وجوبی شرطلرینك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كليسنى ويا بعضيسنى فاقد اولان كمسه عزيمت اختيار ايدوب كندو مكلف يعنى
عاقل بالغ اوله‌رق جمعه‌يى ادا ايتسه وقتدنكه ظهردن فرض اوله‌رق واقع
اولور يعنى وقتك فرضى ظهردر شوقدر واركه بزلرآنى جمعه ايله اسقاطله
مأمورز امام زفر وقتك فرضى جمعه‌در ديدى ثمرهٔ خلاف بونده ظاهر اولوركه
مثلا بركمسه وقتك فرضنه ديو نيت ايتسه جمهوره كوره ظهره شروع ايتمش
اولور امام زفره كوره اولماز اما ايكيسنه بردن نيت ايدرسه قول اصح اوزره
جمعه‌يه شروع ايتمش اولور اشبو صورت مشروحه‌ده جمعه‌نك وقتك فرضندن
اوتورى وقوعى اصل وضع اولنديغى شى كه تسهيلدر اكا نقضله كه مشقتله
عودت ايتمك ايچوندر يعنى فرض مقامنه قياملة حكم ايتميوب بلكه ظهرك
لزوميله حكم اولنسه موضوعنك اوزرينه نقضله عود اولور زيرا صلاة ظهر
مرقومك حقنده تسهيل ايچون رخصت ايدى وقتاكه عزيمتى اختيار ايدوب
مشقته تحمل اولوب جمعه‌يى ادا ايتسه صحيح اولور بوندنصكره اوزرينه ظهر
لازم دينلسه كندوبى مشقته القا وكندونك حقنده موضوع اولان سهولتى
نقض اولور بحرده ذكر اولنديكه فاقد مز بوره اشبو جمعه‌يى عزيمت وجهى
اوزره افضلدر لكن عورته دكل نمازينى منزلنده اداسى افضل اولديغندن ☼
❊(ويصلح للامامة فيها من صلح اماما لغيرها فجازت لمسافر وعبد ومريض وتنعقد)
الجمعة (بهم) اى بحضورهم بالطريق الاولى ❊ جمعه‌نك غيريده امامته صلاحيتى
اولان كمسه جمعه‌ده‌ده امامته صلاحيتى اولور بس مسافر وعبد ومريض ايچون
امامت جائز اولدى صبيله عورته جائز اولمدى صبى اصلا وعورت رجاله امامته
اهل اولمدقلرندن ومرقوملرك حضورلريله جمعه بالطريق الاولى منعقده اولور
زيرا امامتلرى صحيح اوليجق مأموم اولملرى اولويتله اولور ❊(وحرم لمن لاعذرله
صلاة الظهر قبلها) اما بعدها فلايكره غاية (فى يومها بمصر) لكونه سببا
لتفويت الجمعة وهو حرام ❊ يوم جمعه‌ده مصرده اوزرينه جمعه واجب
اولوب معذور اولميان كمسه‌يه جمعه‌دن مقدم صلاة ظهرى ادا حرام اولدى
جمعه‌يى فوت ايتمكه سبب اولديغنه بناً بوايسه حرامدر بس حرامه مؤدى
اولان دخى حرامدر اما جمعه‌دنصكره صلاة ظهر مكروه دكلدر حرام اولان
جمعه‌يى تفويتدر معذوره كوره ظهرى امامدن مقدم اداده اتفاقا كراهت
يوقدر ☼ ❊(فان فعل ثم) ندم و (سعى) عبربه اتباعا للآية ولو كان
فى المسجد لم تبطل الا بالشروع قيد بقوله (اليها) لانه لو خرج لحاجة او مع
فراغ الامام اولم يقمها اصلا لم يبطل فى الاصح فالبطلان به مقيد بامكان ادراكها
(بان انفصل عن) باب (داره) والامام فيها ولو لم يدركها لبعد المسافة

فالاصح انه لا يبطل سراج (بطل) ظهره لا اصل الصلاة ولا ظهر من اقتدى به
ولم يسع (ادركها اولا) بلا فرق بين معذور وغيره على المذهب ❊ مرقوم
غيرى معذور جمعه‌دن مقدم ظهرى ادا ايتسه بعده نادم وپشيمان اولوب جمعه‌يه
سعى ايله كندو منزلنك قپوسندن منفصل اولسه ادا ايتديكى ظهرى باطل اولور
جمعه‌يه يتشسه ويتشمسه مذهب اصح اوزره معذور ايله غير معذور
بيننده فرق اولمقسزين نمازه مشيده سكينت ووقار مطلوب ايكن هروله‌يى
موجب اولان سعيله تعبير اولنمسى آيت كريمه‌يه اتباعا در نظم مجيدده سعى ايله
امر بيورلمسى كندوده برشيئه مشغول اولميوب مسارعته اشارت ايچوندر.
ظهرى مسجدده ادا ايتمش اولسه انجق جمعه‌يه شروعله باطل اولور جمعه‌يه
سعى ايله تقييد كندو حاجتى ايچون خروج ايدوب ويا امام فارغ اولدقدنصكره
ويا امام اصلا ادا ايتمز ايسه قول اصحده باطل اولمديغنه مبنيدر بس سعيله بطلان
جمعه‌يه ادراكك مكانيله مقيددر يعنى امام نمازده ايكن كندو خانه‌سنك
بابندن منفصل اولمزدن اقدم باطل اولمز بعد مسافه‌دن جمعه‌يه ايرشمسه اصح
اولان عدم بطلاندر وباطل اولديغنه كوره ظهر باطل اولور اصل صلات باطل
اولمز بلكه نافله اولور وكندويه اقتدا ايدوب جمعه‌يه سعى ايتميان مقتدينك نمازى
دخى باطل اولماز بطلانى امام حقنده بعد الفراغ اولديغندن مأمومه ضرر
ويرمدى واشبو نماز حقنده لغز تكلم اولنوركه قنغى نمازدركه امامك فساده
كيدر مأمومك كيتمز عدم ادراكى صورتنده ظهرى بردخى ادا فرض اولور
لكن بحر معذور حقنده جمعه‌يه سعيله مأموريت اولمديغندن سعيله بلكه جمعه‌يه
شروعله ظهرى باطل اولمز ديو سؤال ايراد ايلدى زيرا كندودن فرض
ساقط اولدى ونقضيله‌ده مأمور اولمديغندن غايتى جمعه نافله اوله‌رق واقع
اولدى نتكم امام زفر دخى بو يلجه بيوردى ❊(وكره) تحريما (لمعذور ومسجون
ومسافر (اداء ظهر بجماعة فى مصر) قبل الجمعة وبعدها لتقليل الجماعة
وصورة المعارضة وافاد ان المساجد تغلق يوم الجمعة الا الجامع ❊
معذور ومحبوس ومسافر ايچون جمعه‌دن اول وصكره مصرده جماعتله
ظهرى ادا تحريما مكروه قيلندى تقليل جماعتى ومعارضه صورتنى موجب
اولديغندن مصنف مرحومك اشبو صورت مشروحه‌ده كراهتله حكمى
جمعه كوننده كندوده جمعه ادا اولنميان مسجدلرك قپانوب لكن اقامة
جمعه اولنان جامعلرك مفتوح اولمسنى افاده ايتدى صورت معارضه جمعه‌نك
غير اقامتيدر ❊ وكذا اهل مصر فاتتهم الجمعة بجماعة) فانهم يصلون الظهر
بغير اذان ولا اقامة ولا جماعة ويستحب للمريض تأخيرها الى فراغ الامام

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

وکره ان لم یؤخرهو الصحیح ❊ یعنی بویلجه برمصرا هالیسی جماعتله جمعه‌یی
ادا ایده‌مسه‌لر ظهری جماعتله اداکندولرینه مکروهدر اذانسز واقامتسز
بلاجماعة ادا ایدرلر اشبو بلااذان ولا اقامة قیدلری هرنقدر مشبه به طرفندن
مذکور دکل ایسه‌ده ینه مراددر مریضه بلکه هر برمعذوره کوره امام
جمعه‌دن فارغ اولنه قدر صلاة ظهری تأخیر مستحب قیلندی کندویه غیری
کمسه اقتدا ایدوب جمعه‌یی ترک ایتمسی احتمالندن ویاخود عافیت بولوب
جمعه‌یه حضورندن ناشی تأخیر اولنمزسه تنزیها مکروهدر انجق صحیح
اولان بودر ❊ (ومن ادرکها فی تشهد او سجود سهو) اوتشهده علی القول به
فیها (یتمها جمعة) خلافا لمحمد (کما) یتم (فی العید) اتفاقا کما فی عید الفتح لکن
فی السراج انه عند محمد لم یصر مدرکا له ❊ برکسه جمعه‌یه تشهدده ویا جمعه‌ده
سهو سجده‌سی اولور دیدکلری قول اوزره سجدهٔ سهوده ویا تشهدنده یتشسه آنی
جمعه اوله‌رق اتمام ایدر عیدده اتفاقا اتمام ایتدیکی کبی قرائتده جهر ایله
اخفا بینده مخیردر ومتأخرین عندنده مختار اولان جمعه‌ده وعیدنده سجدهٔ
سهو اولمقدر جمعه اوله‌رق اتمامده امام محمد ایچوندر اختلاف مشار الیهه
کوره ظهریتنی اعتبار ایده‌رک درت قیلر وجمعه اولمسی اعتباریله ایکینک
باشنده التده قعود ایدر ونافله اولمسی اعتباریله صکره کی ایکی رکعتده قرائت
ایدر وایکنجی رکعتده یتشورسه اتفاقا اتمام ایدر نتکم منحک عید بحثنده بویلجه
مسطوردر لکن سراجده مرسومدرکه صورت مشروحه‌ده امام محمد
عندنده عیدده مدرک اوله‌مز نفل اوله‌رق عید اولمیه‌رق اتمام ایدر اشبو
استدراک اتفاق حکایه‌لرینک اوزرینه‌در ❊ (وینوی جمعة لا ظهرا) اتفاقا فلو
نوی الظهر لم یصح اقتداؤه ثم الظاهر انه لافرق بین المسافر وغیره نهر بحثا ❊
تشهدده ویاسجود سهوده جمعه‌یه واصل اولان اتفاقا جمعه‌یه نیت ایدر
هرنقدر امام محمدده کوره ظهر اوله‌رق اتمام ایدرسه‌ده بس ظهره نیت
ایدرسه اتفاقا اقتداسی صحیح اولمز بوندنصکره ظاهر اولان اشبو مسئله‌ده
مسافرایله غیرمسافر حقنده جمعه اوله‌رق ایکی اداایتمده فرق یوقدر نهرده
بحثی مفصلا مرسومدر ظهیریه صاحبی مسافر ظهیر اوله‌رق درده اتمام
ایدردیدی ❊ (اذ خرج الامام) من الحجرة ان کان والافقیامه للصعود شرح
المجمع (فلاصلاة ولاکلام الی تمامها) وان کان فیها ذکرا لظلمة فی الاصح
(خلا قضاء فائتة لم یسقط الترتیب بینها وبین الوقتیة) فانها لاتکره سراج
وغیره لضرورة صحة الجمعة والا ولو خرج وهو فی السنة او بعد قیامه لثالثة
النفل یتم فی الاصح ویخفف القراءة ❊ وقتاکه امام کندونک جمعه کوننده

جلوسی ایچون اتخاذ اولنان مکان وار ایسه اندن خروج ایتدکده ویا منبره
صعود ایچون قیامی وقتنده خطبه تمام اولنه دکین نماز جائز دکلدر ❊
بلکه حرامدر ویاخود تحریما مکروهدر علی الخلاف ❊ ودنیا
کلامی دخی یوقدر اما تسبیح وتهلیل امثالی خطبه‌یه شروع اولنه قدر
جائز بعد الشروع جمله‌سی تحریما مکروهدر ❊ بدایع (تنبیه) جمعه کوننده
تبکیرکه مساجده ارکن کلمک مقبول ومطلوبدر خبرده وارد اولدیکه جمعه‌ده
تبکیر ایدن مکهٔ مکرمه‌یه بدنه هدی ایدن کبیدر اندنصکره واران شاة
واندنصکره واران دجاجه واندنصکره واران بیضه هدی ایتمش کبیلردر قول
اصحده هرنقدر خطبه‌ده ظلمه‌نک ذکری بولنور ایسه‌ده ینه انصات لازمدر
بعضیلر انلرک ذکرنده تکلم جائزدر دیدیلر الا کندو ایله وقتیه بیننده ترتیب ساقط
اولمیان فائته‌یی قضاده نماز واردر مکروه دکلدر خلافلاصلاة قولندن استثنادر
جمعه‌نک صحتی ضرورتندن ناشی واکر ترتیب ساقط اولمش ایسه قضاده
مکروهدر نتکم سراجده وغیریده مرسومدر مصلی سنته ایکن ویاخود
نافله‌ده اوچنجی‌یه قیامندنصکره خطیب منبره خروج ایتسه قول اصحده
اتمام ایدر وقرائتی تخفیفله واجب مقدارینه قصر ایدر اولکنده صلات واحده
منزله‌سنده‌در ایکنجیده لازم بالشروع اولوب ابطال عمل حرام اولدیغنه
بناءً ❊ (وکل ما حرم فی الصلاة حرم فیها) ای فی الخطبة خلاصة وغیرها فیحرم
اکل وشرب وکلام ولو تسبیحا اورد سلام او امرا بمعروف بل یجب علیه ان یستمع
ویسکت ❊ هربرشیکه نمازده حرام اولدی خطبه‌ده دخی حرام اولور هرنقدر
خطیبه بعید اولورسه‌ده قول اصح اوزره ❊ خلاصه ❊ بس خطبه وقتنده اکل
وشرب وکلام هرنقدر تسبیح ویاردسلام ویاامر معروف اولورسه‌ده لکن امر
معروف امامدن اولورسه رخصت واردر نتکم روایت اولنورکه حضرت عمر
رضی الله تعالی عنه جمعه‌ده خطبه‌ده ایکن حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه مسجده
دخول وتشریف بیوردقلرنده تکبیری ترکلری انکار اشبو ساعت هانغی ساعتدرکه
بووقتده کلدیکز بیوردیلر حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه جوابنده ندایی
استماعده آبدستدن غیری برشیئه مشغول اولمدم دیدی ینه حضرت عمر
رضی الله تعالی عنه فقط وضوءه قصر ایدوب غسل ایتدیکنی انکارا بودخی
برمنکردر معلوم مکز دکلمیدر ❊ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جمعه‌ده
اغتسال ایله امر بیوردیلر بحرک مفادی بودرکه بلکه جمعه‌یه حاضر اولان
کمسه‌یه استماع وسکوت ایتمک واجبدر ونوم امثالی هربر استماعه مانع اولان شیئه
اشتغال دخی مکروهدر وامام زاهدی نومک غلبه ایدرسه مکروه دکلدر

﴿ (بلافرق بين قريب وبعيد) فى الاصح محيط ولايرد تحذير من خيف هلا كه
لانه يجب لحق آدمى وهومحتاج اليه والانصات لحق الله تعالى ومبناه على المسامحة ﴾
قول اصحده انصاتك وجوبنده قريبله بعيد بينلرنده فرق يوقدر
بعضيلر بعيد اولورسه كلامده بأس يوقدر ديديلر محيطده بويلجه مذكوردر
بركسنه‌نك قيويه قريب اولوب وقوعى خوفنده وبابرعقربك قصدى وقتنده
كورن كمسيه خطبه وقتنده تحذيرك جوازيله اشبو وكل ماحرم فى الصلاة حرم
فيها قوليله نقض وارد اولمز زيرا تحذيرك وجوبى آدمى حقى ايچوندر آدمى ايسه
تحذيره محتاجدر انصات حق اللهدر غنى مطلق تبارك وتعالى حضرتلرى
انصاتدن مستغنى اولديغندن حق اللهك بناسى مسامحه اوزره دريوخسه
حق اللهدن مسامحه تهاونا دكلدر ﴿ وكان ابو يوسف ينظر فى كتابه ويصححه
والاصح انه لابأس بان يشير برأسه اويده عند رؤية منكر والصواب انه
يصلى على النبى صلى الله تعالى عليه وسلم عند سماع اسمه فى نفسه ولايجب تشميت
ولارد سلام به يفتى ﴾ امام ابى يوسف رحمه الله خطبه وقتنده كتابنه نظر
ايدوب وتصحيح ايدر ايدى لكن معتمد اولان حرمتدر كل ماحرم فى الصلاة اه
قاعده سنه بناءً وبر منكر كوردكده اصح اولان باشيله ويا يديله اشارت
ايتمكده بأس يوقدر اما تكلم امامك غيرى يه حرامدر ورسول اكرم ونبى افخم
صلى الله تعالى عليه وسلمك اسم شريفلرينى سماعنده صواب اولان كندو نفسنده
صلاتدر بوندن ظاهر اولان اشبو حكم كرك ان الله وملائكته آيت كريمه سنده
اولسون وكرك غيريده اولسون لكن ماسبقده مرور ايدن اشبو كندو نفسنده
صلات آيت كريمه يى سماعه خاصدر كمال اشبه اولان مطلقا عدميدر ديدى
وكذلك امامت بابنده ظاهر عباره سى بونك اوزرينه‌در تشميت عاطس ورد سلام
واجب دكلدر انجق بو قولله فتوى ويريلور عطسده كندو نفسنده حمل ايدر
نهر ﴿ وكذا يجب الاستماع لسائر الخطب كخطبة نكاح وخطبة عيد وختم على المعتمد
وقالا لابأس بالكلام قبل الخطبة وبعدها واذا جلس عند الثانى والخلاف
فى كلام يتعلق بالاخرة اما غيره فكره اجماعا ﴾ قول معتمد اوزره نكاح وختم وعيد
خطبه‌لرى كبى سائر خطبه‌ده دخى جمعه خطبه سى كبى انصات لازمدر
ختمده مثلا الحمد لله رب العالمين حمد الصابرين ديمك كبى امامين همامين رحمهما الله
تعالى خطبه‌دن اول وصكره كلامده بأس يوقدر ديديلر امام ثانيكه ابى يوسف
رحمه الله تعالى عندنده بين الخطبتين جلوس ايتدكده كلامده بأس يوقدر اشبو
اختلاف مشروح آخرته متعلق كلامده‌در اما آخرت كلامنك غيريده اجماعا
مكروهدر ﴿ وعلى هذا فالترقية المتعارفة فى زماننا تكره عنده لاعندهما

واما ما يفعله المؤذنون حال الخطبة من الترضى ونحوه فمكروه اتفاقا وتمامه
فى البحر ﴾ اشبو والخلاف قولى اوزره فى زماننا متعارفه ترقيه كه افسون
امام اعظمه كوره مكروهدر امامين عندنده مكروه دكلدر علامهٔ برهمتوشى
اشبو ترقيه حكمندن سؤال اولندقده بدعت حسنه‌در ديو جواب ويردى اشبو
ترقيه يى مسلمين استحسان ايتديلر ☼ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ☼
(مارأه المسلمون حسنا فهو عند الله حسن) بيورديلر جمعه‌ده اذانك ابتدا وضعى
خطيبك منبره صعود ايتديكى وقتدر نتكم رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
وشيخين مكرمين رضى الله تعالى عنهما حضراتنك زمان سعادت اقترانلرنده
اولديغى كبى وقتا كه حضرت عثمان رضى الله تعالى عنهك وقت ميمنت
انيسلرنده مسلمين كثرت بولدقده بر اذان دخى زياده بيورديلركه حالا مناره‌لرده
تلاوت اولنان اذاندر اما مؤذنلرك خطبه حالنده ايتدكلرى ترضيه واصوات مرتفعهٔ
مجتمعه ايله صلوات وسلطان ايچون نصرت ايله دعا اتفاقا مكروه‌در واشبو بحثك تمامى
بحرده‌در ﴿ والعجب ان المرقى ينهى عن الامر بالمعروف بمقتضى حديثه ثم يقول
انصتوا رحمكم الله قلت الا ان يحمل على قولهما فتنبه ﴾ ترقيه وافسون ايدن
كمسنه‌نك حالندن تعجب اولنوركه صاحبنه انصاتله امر ايدن كمسه‌يه شارع
فقد لغوت قوليله اشبو امر بالمعروف دن نهى ايدوب بعده سزلر انصات ايديكز
الله جليل سزلره رحم ايتسون بيورديلر شارح رحمه الله ديركه اشبو ترقيه‌دن
جواب ممكن دكل الا امامينك قول مشرحلرينه حمل ايله درمتنبه اولوكز
﴿ (ووجب السعى اليها وترك البيع) ولو مع السعى وفى المسجد اعظم وزرا
(بالاذان الاول) فى الاصح وان لم يكن فى زمن الرسول بل فى زمن عثمان
وافاد فى البحر صحة اطلاق الحرمة على المكروه تحريما ﴾ قول اصحده اذان
اول ايله جمعه‌يه سعى وبيعى ترك واجب اولدى بيع سعيله ومسجدده
وياقاپوسنده اولسه وزر يوندن اعظمدر وبيعدن مراد جمعه‌يه سعيدن
مشغول قيلرشيدر حتى بيعك غيرى برعمل سعى دن مشغول ايتدكده تحريما
مكروه اولور اشبو اذان اول هرنقدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
وقت سعادتلرنده اولميوب بلكه حضرت عثمان رضى الله تعالى عنهك زمان
دولتلرنده اولديسه ده بنا برين بعضيلر اعتبار منبرك قارشوسنده اولان اذان
ثانيه‌در ديديلر وبحرده تحريما مكروه اولان شيئه حرام اطلاقنك صحتنى افاده
ايلدى نتكم قول معتمد اوزره يوم جمعه‌ده تحريما مكروه اولان بيعه حرام
اطلاق ايتدكلرى كبى ﴿ (ويؤذن) ثانيا (بين يديه) اى الخطيب افاد بوحدة
الفعل ان المؤذن اذا كان اكثر من واحد اذنوا واحدا بعد واحد ولايجتمعون

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كما فى الجلابى والتمرتاشى ذكره القهستانى ❊ مؤذن ايكنجى دفعه ده خطيبك
حذاسنده اذان اوقور مصنف مفرد صيغه سيله ويؤذن تعبيرى ايله افاده ايدركه
مؤذن بردن زياده اولورسه واحدا بعد واحد اذان ايدرلر جمله‌سى بردن تلاوت
اذان ايتمزلر لكن حلبيده عنايه دن نقلا جمعه اذاننده متوارث اولان مصر جامعك
اطرافنه صوتلرينى ابلاغ ايچون مؤذنلرك جمعه اذاننده اجتماعلريدر ديو
تصريحلرى اشبو قول مزبوره منافى درنته كم جلابيده وتمرتاشيده بويلجه
مسطوردر ديو قهستانى ذكر ايلدى واشبو عنايه نك تعليلى مساجدك عدم
تعددينه نظرادر اما حالا اولديغى كبى مساجد متعدده اولورسه اجتماعلرينه
حاجت اولمز وعلت مزبوره ده مناره ده اولان اذانه نظرا در مصنفك قولى
خطيبك حذاسنده اولديغنه كوره در ❊ (اذا جلس على المنبر) فاذا اتم اقيمت
ويكره الفصل بامر الدنيا ذكره العينى ❊ منبر ميمك كسريله درجاتى مشتمل شئ
مرفوع معناسنه يعنى خطيب منبر اوزرينه جلوس ايتدكده مؤذن ثانيا قرشوسنده
اذان تلاوت ايدر وقتاكه خطيب خطبه‌يى اتمام ايتدكده اقامت اولنور دنيايه
متعلق برشيئله خطبه ايله اقامت بيننى فصل مكروه قيلندى بوندن فهم اولنان
امر آخرت ايله فصلده كراهت اولمقدر اشبو مضمونى عينى ذكر ايلدى ❊ (لا ينبغى
ان يصلى غير الخطيب) لانهما كشئ واحد (فان فعل بان خطب صبى باذن السلطان
وصلى بالغ جاز) هو المختار ❊ خطبه ونماز شرط ومشروط اولدقلرندن
ايكيسى برشى كبى اولديغندن خطيبك غيرى جمعه‌يى قيلدرمق لايق وسزا دكلدر
قيلدرديغى صورتده كراهت تنزيهيه ايله مكروه اولور بس امر مشروح كه
خطيبك غيرينك نماز قيلدرمسى اشلنوب مثلا صبى اذن سلطانله خطابت ايدوب
وبر بالغ نمازى قيلدرسه جائز اولور مختار اولان بودر صبى نك ذكر اولنمسى
خطابتنك عدم جوازى توهمنك دفعى ايچون واذن السلطان قولى صبى‌يه
وغيره عامدر بس اولى اولان حذفيدر لكن بونده ذكر اولنوب نمازده اولمديغى
انجق اذانك خطبه‌ده شرط اولوب نمازده اولمديغنه اشارتدر ظاهر اولان
ايكيسنده ده شرط اولمسيدر ❊ (لا بأس بالسفر يومها اذا خرج من عمران
المصر قبل خروج وقت الظهر) كذا فى الخانية لكن عبارة الظهيرية وغيرها
بلفظ دخول بدل خروج ❊ جمعه كوننده ظهر وقتنك خروجندن اقدم مصرك
عمراناتى خروج ايتدكده سفرده بأس يوقدر خانيه‌ده مسطوردر لكن ظهيريه‌نك
وغيرينك عباره‌سى خروج بدلنده دخولدر لكن خانيه نك كلامنده
اشكال وارد اولور كه آخر وقت اعتبارى منفردا ادا اولنان نمازده
اولور جمعه ايسه انجق امامله ناسله ادا اولنور بوكا كوره لايق اولان ناسك

ادالرى وقتى اعتبار اولنمليدر حتى مسافر ناسك اداسندن اقدم مصردن خروج
ايتمز ايسه كندو جمعه‌يه حاضر اولمق لا يقدر ❊ وقال فى شرح المنية والصحيح
انه يكره السفر بعد الزوال قبل ان يصليها ولا يكره قبل الزوال ❊ شارح منيه
شرحنده ديديكه صحيح اولان زوالدنصكره جمعه‌يى ادادن اقدم سفر مكروهدر
زوالدن اقدم مكروه دكلدر اشبو نقل ظهيريه نك كلامنى تأييد ايدر
وخانيه نك كنى تضعيفدر ❊ (القروى اذا دخل المصر يومها ان نوى المكث
ثمة ذلك اليوم لزمته) الجمعة (وان نوى الخروج من ذلك اليوم قبل وقتها
اوبعده لا تلزمه) لكن فى النهر ان نوى الخروج بعده لزمته والا لا وفى شرح المنية
ان نوى المكث الى وقتها لزمته وقيل لا ❊ قروى قافك فتحيله قريه‌يه نسبتدر
يعنى قريه‌يه منسوب مقيم جمعه كوننده مصره دخول واول كون آنده مكثه
نيت ايتسه كندويه جمعه لازم اولور بس اول كون وقتدن اول وياصكره
خروجه نيت ايتسه جمعه كندويه لازم اولمز لكن نهرده هنوز ذكر اولنان
منيه شرحنك عباره سندن اخذا وقتدنصكره خروجه نيت ايدرسه كندويه
جمعه لازم اولور يوقسه اولمز ديو مذكوردر اولى اولان ان نوى الخروج بعده
بدلنه ان لم يخرج الا بعده ديمك ايدى يعنى انجق وقتدنصكره خروج ايدرسه
لازم اولور ديمك زيرا وقت خروج ايتدكدنصكره خروجه نيت ايتسه اوزرينه
برشى لازم اولمز ووقتك دخولندن مقدم خروجه نيت ايدوب لكن وقت دخول
ايدنه دك مكث ايلسه جمعه لازم اولور خلاصۀ كلام جمعه نك لزومنك وعدم
لزومنك مدارى وقتك خروجى وعدم خروجى اوزره يوخسه خروجه نيت
وعدم نيت اوزره دكلدر مصنفك ومنيه شارحنك عباره‌لرنده دخى بويلجه در
منيه شرحنده ذكر اولنديكه قروى مزبور جمعه‌نك وقتنه دك مكثه نيت
ايدرسه كندويه جمعه لازم اولور بعضيلر اولمز ديديلر ❊ (كما) لا تلزم (لو قدم
مسافر يومها) على عزم ان لا يخرج يومها (ولم ينو الاقامة) نصف شهر ❊
اشبو صورت مشروحه‌ده قروى مرقومه جمعه نك لازم اولمديغى جمعه كوننده
برمسافر نصف شهر اقامته نيت ايتمكسزين اول كونده خروج ايتممكه عزم ايله
مصره قدوم ايتدكده كندويه جمعه‌نك عدم لزومى كبى خروجه عزمى صورتنده
عدم لزوم اولويتله در ومدت مشروحه‌ده اقامته نيت ايتدكده جمعه
واجب اولور ❊ (يخطب) الامام (بسيف فى بلدة فتحت به) كمكة (والالا)
كالمدينة وفى الحاوى القدسى اذا فرغ المؤذنون قام الامام والسيف فى يساره
وهو متكئ عليه وفى الخلاصة ويكره ان يتكئ على قوس اوعصا ❊ مكۀ مكرمه كبى
سيف ايله فتح اولنان بلده‌ده امام خطبه‌يى دمردن قلنج ايله بوينه كچيره‌رك

ایدر یوق مدینهٔ منوره کبی فتحی سیفله اولمزسه سیفله ایتمز ابتدا مشروعیتنك
حکمتی بزلرك سیفی کفاره کوستروب اسلامدن رجوع ایدرلرسه سیف ایله
محاربه ایدەرز سیف یدمزده در مضموننه ایمادر حاوی القدسی نام کتابده
مسطوردرکه مؤذنلر اذاندن فارغ اولدقده امام سیفی صول الندە کندویه اتکا
ایدەرك قائم اولور تقلید ایله اتکایی جمع دخی ممکندر خلاصەدە ذکر اولندیکه
یای وعصا اوزرینه اتکا مکروهدر مأثوره مخالف اولدیغندن ✻ فروع سمع
النداء وهو یأکل ترکه ان خاف فوت جمعة او مکتوبة لا جماعة ✻
برکمسه طعام ایدرکن اذانی استماع ایدرسه اکر جمعەنك ویا بر فرضك فوتی
خوفی اولورسه اکلی ترك ایدر جمعەنك انجق تدارکی وقتنده ممکن اولور فرض
اولدیغندن فرضك فوتی خوفی اذان آخر وقته تأخیر اولنمیله اولور جماعتك
فوتی خوفی ایچون اکلی ترك ایتمز هرنقدر جماعتك وجوبی قولنه قائل اولورسەده
✻ رستاقی سعی یرید الجمعة وحوائجه ان معظم مقصوده الجمعة نال ثواب السعی
الیها وبهذا یعلم ان من شرك فی عبادته فالعبرة للاغلب ✻ رستاقیکه کویلی جمعه
وحوائجی ایچون سعی ایلسه اکر مقصد اقصاسی جمعه اولورسه جمعەیه سعی
ثوابنه نائل اولور اما تماماً ثوابنه بهمه حال نائل اولور برکمسه عبادتنده برشیئی
شریك ایتسه مثلا حج وتجارت کبی اعتبار قنغیسی زیادە غالب اولورسه اوکادر
✻ الافضل حلق الشعر وقلم الظفر بعدها ✻ افضل اولان جمعەدنصکره قلی تراش
وطرناغی کسمکدر زیرا بونلر یوم قیامتده جمعەیی اداسنه شهادت ایدەجکلردر
ابو السعود قلم اظفار حقنده شیخندن نظمله نقل بیوردیکی ✻ فی قص الاظفار
یوم السبت آکله ✻ تبدو وفیما یلیه تذهب البرکه ✻ والعز والجاه یبدو وعند تلوهما
✻ وان یکن فی الثلاثا فاحذر الهلکه ✻ وسوء الاخلاق یبدو وعند اربعها ✻
وفی الخمیس الغنی یأتی لمن سلکه ✻ والعلم والحلم زادا فی عروبتها ✻ عن النبی
روینا فاقتفوا نسکه ✻ آکله برمرضدرکه عارض اولدیغی عضوی اکل ومحو ایدر
بعض اثر وارد اولدیکه اربعا کوننده قص اظفار ایتمکز زیرا برص مرضنی
مورثدر مدخل صاحبی ابن حاجدن مرویدرکه اربعا کونی قص اظفار
ایتدیکندن ناشی مهموم ومکدر اولوب بر زمان تفکردن صکره ترك ایدوب
بعده تفکر ایلدیکه قص اظفار سنت حاضرەدر ونهی حقنده وارد اولان
حدیث شریفك صحتی عندلرنده ثابت اولمدیغندن اظفارینی قص ایدوب عقیبنده
مبتلای برص اولدی بعده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمی رؤیاده کوروب
افادهٔ حال ایتدکده سعادتله بیوردیلرکه یوم اربعاده قص اظفار حقنده وارد اولان
نهیم مسموعکز اولمدیمی جوابنده بلی مسموعم اولدیسەده لکن صحتنی تحقیقه واصل

اولەمدیم دیدکده سعادتله سماعك کفایت ایدر بیوروب دست شفا پیوستلریله
مرقومك بدننی مسح ایتدکده برصی تماما زائل اولدی مرقوم ابن الحاج دیرکه
بوندنصکره تجدید توبه ایتدمکه رسول اللهدن استماع اولنان حدیث شریفه
اصلا مخالفت ایتمیم و ابن ماجه وحاکم مرفوعا روایت بیوردیلرکه لا یبدو جذام
ولا برص الا فی یوم الاربعاء ومنهاج حلیمی وشعب الایمان نام کتابلردە مسطوردرکه
اربعا کوننده بعد الزوال قبل العصر دعا مستجابدر ✻ زیرا رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمك احزاب اوزره دعالری اربعا کوننده وقت مزبورده مستجاب
اولدی وجابر رضی الله تعالی عنه دعای مرقومی امور مهمەلرنده تحری بیوررلر
ایدی وخبرده وارد اولدیکه یوم اربعاده برشی بدأ اولنمز الا اتمام اولور بس
درس بدئنی اشبو کونده ایتمك لایق وسزادر بعضیلر کریه کوردیلر
✻ لا بأس بالتخطی مالم یأخذ الامام فی الخطبة ولم یؤذ احدا الا ان لا یجد الا فرجة
امامه فیتخطی الیها للضرورة ✻ ما دام امام خطبەیه شروع ایتمیوب
وبرکمسەیه اذیت اولمدقجه صف اوله ویا اتی ولی ایدن صفه تقدمده بأس یوقدر
زیرا برکت اولا متقدمده و بعده صکره کنه نازل اولور اما خطبەیه شروع اولندقده
غالبا استماعه مانع اولدیغندن تخطی یه رخصت یوقدر وبرکمسەنك ثوبی ویا جسدنی
وطئ ایله اذیت ایدرسه حرامدر هرنقدر خطبەنك غیریده دخی اولورسەده
لکن فرجەیی انجق ایلروده بولورسه ضرورتندن ناشی اول فرجەیه تخطی وتقدم
جائزدر هرنقدر خطبه حالنده وکندودن اذیت حاصل اولورسەده ✻ ویکره
التخطی للسؤال بکل حال ✻ هرحالده مسجدده سؤال ایچون تخطی مکروهدر
مسجدده سؤالك جوازنده وسائله اعطانك جوازنده بین العلما اختلاف اولندی
مختار اولان سائل مصلینك قدامندن مرور ایتمیوب ورقاب ناسی تخطی ایتمیه رك
وسؤال علی وجه الالحاف اولمقسزین وکمال ضرورتدن اوتوری اولورسه
سؤالده و دفعده بأس یوقدر ✻ نهر انتهی ✻ لکن ناسدن الحافله سؤال
واسرافله اکل ایدەنه معصیته صرفی متیقن اولمدقجه تصدقده اجر وثواب اولور
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن سائل چوق اولدقده قنغیسنه اعطا
اعطا ایدەلم دیو سؤال واستفتا اولندقده سعادتله قلبکزده کندویه ترحم
ورقت حاصل اولنه اعطا ایدیکز بیوردیلر انتهی ✻ ابو السعود ✻ وسئل
علیه الصلاة والسلام عن ساعة الاجابة فقال ما بین جلوس الامام الی ان یتم الصلاة وهو
الصحیح وقیل وقت العصر والیه ذهب المشایخ کما فی التاتارخانیة ✻ رسول اکرم
ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمدن استفسار واستنبا قلندیکه کندوده دعایه
اجابت اولنور ساعت قنغی ساعتدر جواب بیوردیلرکه امامك جلوسیله

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

نمازی اتمامنه مابیننده در انجق صحیح اولان قول بودر واشبو قول مسلمك وابی داودك
ابو موسی الاشعری رضی الله تعالی عنهدن مرفوعا روایت ایلدکلری مضموندر
بو کا کوره دعانی قلبیله ایدر شرنبلالی بو یلجه افاده ایتدی بعضیلر جمعه دن آخر
ساعتدر دیدیلر اشبو قولی ائمهٔ حدیثدن مالك واحمد وابی داود ونسائی وترمذی وابن
خزیمه وابن حبان وحاکم روایت ایلدیلر اشبو خصوصده اولان قرق ایکی
قولدن مرجح اولان بو ایکی قولدر بعضیلر وقت عصردر دیدیلر مشایخ اشبو
قوله ذاهبلردر نته کم تاتار خانیده مذکوردر ﴿سئل بعض المشایخ الیلة الجمعة افضل
ام یومها فقال یومها﴾ بعض مشایخ سؤال اولندیکه جمعه کیجه سی افضل
یوخسه کوندزمی جواب کونی یوردیلر زیرا جمعه نك فضیلتی نماز ایچون اولوب نماز
ایسه کوندزده اولدیغندن فضیلتده کیجه کوندزه تابع اولدی اما جمعه نك غیریده
قول اصحیح اوزره کیجه افضلدر سالکینك سلوکینه ورب العالمینه محبینك وصولنه
محل اولدیغنه بناً ﴿وذکر فی احکامات الاشباه مما اختص به یومها قراءة الکهف
فیه ومن فهم عطفه علی قوله ویکره افراده بالصوم وافراد لیلته بالقیام فقد وهم﴾
احکامات همزه نك فتحیله احکامك جمعیدر زیرا ترجمه لری صیغهٔ جمع اوزره در
مثلا احکام سفر واحکام مسجد واحکام جمعه بیاننده قول دیدکلری کبی
یعنی اشباهك احکاملرنده ذکر اولندیکه جمعه کوننك سائر ایامدن
کندو ایله امتیاز واختصاص اولندیغی شیلردندر کندوده سورهٔ کهف
قرائتی زیرا کندوده سورهٔ مرقومه یی تلاوت ایدن کمسه اون برکونه دك محفوظ
اولور وکندو ایچون قرائت ایتدیکی محلدن بیت عتیقه دك بر نور قیلنور شول
برکمسه که اشباهك عباره سنده وقراءة الکهف ترکیبنی ویکره افراده بالصوم
وافراد لیلته بالقیام قولنك اوزرینه عطفنی فهم ایلدی تحقیق وهم ایلدی
زیرا بوندن مستبان اولان قرائتك مکروه اولمسیدر بو ایسه خلاف واقعدر
وهم محلی ظاهر ونمایان اولوب وکندوده اولان بعض فوائد ایچون اشباهك
عباره سنی اشبو محلده ذکر ایده لم عین عباره سی بودر ﴿احکام یوم الجمعة اختص
باحکام لزوم صلاة الجمعة واشتراط الجماعة لها وکونها ثلثه سوی الامام وکونها
قبلها شرط وقراءة السورة المخصوصة بها وتحریم السفر قبلها بشرطه واستنان
الغسل لها والتطیب ولبس الاحسن وتقلیم الاظفار وحلق الشعر ولکن بعدها
افضل والبخور فی المسجد والتبکیر لها والاشتغال بالعبادة الی خروج الخطیب
ولایسن الابراد بها ویکره افراده بالصوم وافراد لیلته بالقیام وقراءة الکهف
فیه ونفی کراهة النافلة وقت الاستواء علی قول ابی یوسف المصحح المعتمد
وهو خیر ایام الاسبوع ویوم عید وفیه ساعة اجابة وتجتمع فیه الارواح وتزار

القبور ویأمن المیت فیه من عذاب القبر ومن مات فیه اوفی لیلته امن من فتنة القبر
وعذابه ولاتسجر فیه جهنم وفیه خلق آدم علیه السلام وفیه اخرج من الجنة
وفیه یزور اهل الجنة ربهم سبحانه وتعالی﴾ وقوله تعالی ولاتسجر فیه جهنم قال
فی جامع اللغة سجر التنور احماه انتهی ❊ حلبی ❊ سجر فجر وزنده برنسنه یی
قیزدرمق معناسنه در وسورهٔ مخصوصه دن مراد جمعه ومنافقون ویا
اعلی وغاشیه در ﴿وفیه تجتمع الارواح وتزار القبور ویأمن المیت
من عذاب القبر ومن مات فیه اوفی لیلته امن من عذاب القبر﴾ جمعه ده ارواح
بربرلریله عالم برزخده مجتمع اولورلر وقبرلر زیارت اولنور ومیت هرنقدر کافر
اولور ایسه ده عذابدن امین اولور وکوندوزده وکیجه سنده وفات ایدن عذاب
قبردن امین اولور وآخرت شهدالرندن اولور واصلا ویاخود سؤال عنفله
سؤال اولنماز ﴿ولاتسجر فیه جهنم وفیه یزور اهل الجنة ربهم سبحانه
وتعالی﴾ وجمعه ده جهنم قیزدرلمز وکندوده اهل جنت منعم ومحسنلری اولان
رب العزة حضرتلرینی زیارت ایدرلر زیارتدن مراد تعالی وتقدس حضرتلرینه لکسز
رؤیتدر واشبو جمعه ده رؤیت بعض اشخاصه کوره در بعضیلر اشبو مدت
مزبوره دن اقلده کوررلر وبعضیلر اکثرده حتی بعضیلر دیدیلرکه نسا رب العزة
حضرتلرینی انجق تجلی عام وقتنده ایام عید امثالنده کوررلر سفر السعاده نام
کتابده مرسومدرکه رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلمك
عادت علیه وطریقت مستحسنه لری بوایدیکه یوم جمعه یه غایت تعظیم ونهایت
تبجیله سائر ایامدن ممتاز ومخصص قیلورلرایدی وخبرده وارد اولدیکه اهل جنت
جنتده بربرلرینه یوم جمعه نك قدومیله تبشیر ومژده ایدرلر اهل دنیانك
دنیاده ایتدکلری کبی واهل جنت نزدنده اسمی یوم المزیددر ❊ زیرا الله
جلت عظمته حضرتلری اهل جنته جمعه کوننده تجلی وزیاده سیله هر برتمنی
ومأمول ایتدکلری نعم لاتحصی یی کندولرینه اعطا واحسان بیوررلر بنا برین
اشبو یوم میمنت قرینی اهل جنت پك محبت ایدوب قدومیله بربرلرینی تبشیر ایدرلر
اکر سؤال اولنورسه که جنتده کیجه وکوندز اولمز بس یوم جمعه نه کیفیتله
معلوم اولور جواب ممکنکه برعلامت نصب اولنه ده اندن دنیا جمعه سی
مقدارنده جمعه نك کلدیکی معلوم اوله ❊

﴿باب العیدین﴾

عیدین عیدك تثنیه سیدرکه جمعیت ناس اولان یوم معروفه اطلاق ولنورکه

بيرام تعبير اولنور سنه‌ده ايكى كره ايده‌رز برى بعد الصوم كه عرفه‌سى عرفيدر
وبرى اضحيه‌در كه عرفه‌سى شرعيدر عودتدن وياخود عادتدن مأخوذدر
جمعى اعياد كلور خشبه معناسنه اولان عودك جمعنه ملتبس اولمق ايچون
واو يايه قلب اولندى يعنى اشبو باب بيراملره متعلق مسائل بياننده‌در جمعه‌نك
عقيبنده ذكرى جمعه‌نك شرطلرينك اكثرى كندوده جارى اولوب
وهر بردلرى جمع عظيمله ادا اولندقلرندن جمعه‌نك تقديمى ثبوتى كتابله اولديغنه
مبنيدر ❊ سمى به لان لله فيه عوائد الاحسان ولعوده بالسرور غالبا اوتفاؤلا
ويستعمل فى كل يوم فيه مسرة ولذاقيل ❊ نظم ❊ عيد وعيد وعيد صرن مجتمعه ❊
وجه الحبيب ويوم العيد والجمعه ❊ اشبو يوم مزبوره عيد تسميه اولنمسى
كندوده الله جليل عبادينه احسان متكرره بيوروب وغالبا سرور ايله عودت
ايدوب وياتفاؤله مبنيدر يعنى متكررا عود ايدر ديمك نتكم قافله‌يه قافله تسميه‌سى
قفولنه رجوعيله تفاؤلادر دخى عيد كندوده مسرت اولان هر بر زماننده
استعمال اولنور بونده يومدن مراد قطعهٔ زماندر ليلدن دخى اولسه اولور
بنا برين دينلدى يعنى اشبو بحر بسيطدن اولان بيتك تصحيحى ومعناسنك فهمى
استعمال مشروحه مبنيدر وجه الحبيب تركيبنده مضاف محذوفدر يوم رؤية
وجه الحبيب سبكنده‌در وجه الحبيب زماندن اولمديغندن استدلال صحيح اولسون ايچون
حبيب فعيل بمعنى مفعولدر ويوم لفظى جمعه اوزرينه‌ده مسلطدر ❊ معناى بيت
اوچ عيد جمع اولديلر دوستك يوزونى كورمك وبيرام وجمعه كونلرى
❊ فلو اجتمعا لم يلزم الاصلاة احدهما وقيل الاولى صلاة الجمعة وقيل صلاة العيد
كذا فى القهستانى عن التمرتاشى قلت قدراجعت التمرتاشى فرأيته حكاه عن مذهب الغير
وبصيغة التمريض فتنبه ❊ بيت مزبورده اولان عيد ايله جمعه كونى جمع
اولسه‌لر انجق برينك نمازى لازم كلور عند البعض اولان جمعه نمازيدر وعند
البعض بيرام نمازيدر قهستانيده تمرتاشيدن نقلا بو يلجه مرسومدر شارح
رحمه الله ديركه تمرتاشى‌يه مراجعت ايتدم كوردمكه صيغهٔ تمريضله اوله‌رق
بزم مذهبمزك غيريدن حكايه ايديور وجامع صغيردن نقلا بركونده ايكى بيرام جمع
اولسه اولكى سنتدر ايكنجى فرضدر بريسى ترك اولنماز قوللرى مضمون سابقى تأييد
ايدر ❊ ابو السعود ❊ تمرتاشى لفظى تانك وميمك ضمله‌ريله‌در اشبو خصوص حقنده متنبه
اولكز ❊ وشرع فى الاولى من الهجرة ❊ واشبو بيرام نمازينك مشروعيتى هجرتك
اولكى سنه سنده واقع اولدى ابوداود روايت ايدركه رسول اكرم ونبى افخم
صلى الله تعالى عليه وسلم مدينهٔ منوره‌يه قدوم وتشريف ايتدكده اهل مدينه
ايچون ايكى كون وار ايديكى انده لعب ايدرلر ايدى سؤال بيورديلركه اشبو

كونلر نه كونلردر جواب ايتديلركه زمان جاهليتده بونده لعب ايدر ايدك سعادتله
بيورديلركه تحقيق الله ذوالجلال حضرتلرى سزلره اشبو كونلرى بونلردن
خيرلو كونلره تبديل بيوردى برى يوم اضحى وبرى يوم فطردر ❊ ابو السعود ❊
❊ (تجب صلاتهما) فى الاصح (على من تجب عليه الجمعة بشرائطها) المتقدمة
(سوى الخطبة) فانها سنة بعدها ❊ اشبو بيرام نمازلرى قول اصحده
خطبه‌نك ماعداسى ماسبقده تقدم ايدن جمعه‌نك شرطلريله برابر جمعه واجب
اولان كمسه‌لر اوزرينه واجب اولور اصحك مقابلى سنيتى قوليدر لكن سنت اولديغنه
كوره سنت مؤكده‌در وفقهاى كرام ذكر ايتديلركه سنت مؤكده‌لر واجب منزله
سنده‌در حتى اصح اولان واجب كبى تاركى عاصى اولور وجمعه كبى عيد اوزرينه
واجب دكلدر هرنقدر اغاسى اذن ويرسه دخى خطبه‌يى اصلا تلاوت ايتمسه
وياخود نمازدن مقدم تلاوت ايتسه صحيح اولور واسائت ايتمش اولور سنتى ترك
ايتديكندن بيرامده نمازدن صكره خطبه سنت شريفه‌در ❊ وفى القنية صلاة العيد
فى القرى تكره تحريما اى لانه اشتغال بما لا يصح لان المصر شرط الصحة ❊ قنيه‌ده
ذكر اولنديكه قريه‌لرده بيرام وجمعه تحريما مكروه وهدردر زيرا صحيح اولميان شى ايله
مشغول اولمقدر صحتك شرطى مصر اولديغنه بناءً ❊ (وتقدم) صلاتها (على
صلاة الجنازة اذا اجتمعتا) لانه واجب عينا والجنازة كفاية ❊ بيرام ايله
جنازه نمازلرى جمع اولسه‌لر بيرام نمازى جنازه نمازينك اوزرينه تقديم اولنور
بيرام نمازى عينا جنازه نمازى كفاية واجب اولدقلرندن بونده واجبدن مراد عموم مجاز
اوله‌رق ما يلزم فعله‌در كرك بيرامده اولديغى كبى وجوب اصطلاحى اوله‌رق اولسون
وكرك جنازه‌ده اولديغى كبى فرض اوله‌رق اولسون لكن عيد جنازه
اوزرينه عينيتله ترجح ايدرسه اولدخى كندونك اوزرينه فرضيتيله ترجح ايدر
بس اولى اولان تعليلدر عيد جمع عظيمله ادا اولنديغندن جنازه‌يه مشغول
اولديغنه نظرا جمعيتك متفرق اولمسى خوفيدر ❊ حلبى ❊ (و) تقدم (صلاة الجنازة
على الخطبة) وعلى سنة المغرب وغيرها والعيد على الكسوف لكن فى البحر
قبيل الاذان عن الحلبى الفتوى على تأخير الجنازة عن السنة واقره المصنف
كأنه الحاقا لها بالصلاة لكن فى اخر احكام دين الاشباه ينبغى تقديم الجنازة
والكسوف حتى على الفرض مالم يضق وقته فتأمل ❊ جنازه نمازى بيرام خطبه‌سنك
واخشامك وسائرلك سنتلرينك اوزرلرينه تقديم اولنور فرض اولديغنه بناءً وعيد
واجب اولديغندن سنت اولان كسوف اوزرينه تقديم اولنور لكن جمع عظيمله ادا
اولنمده مشتركلردر لكن بحرده باب الاذانك ماقبلنده حلبى رحمه الله تعالى‌دن
نقلا فتوى جنازه‌نك سنتدن تأخيرى اوزرينه‌در ديو ذكر اولندى ظاهر

T.C. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı

اولان مغربك سنتيدر زيرا مغربده وقت مستحب ضيق در سنتى دخى وقت مكروهه
تأخير مكروهدر فرض كبى بس جنازه مغربك فرضنك اوزرينه تقدم
ايتديكى كبى سنتنه دخى تقدم ايتمز ✻ حلبى ✻ ومضمون سابق مصنف مرحوم
دخى اقرار ايلدى سنتى فرض نمازه الحاقا لكن احكام دين الاشباهك
آخرنده ذكر اولنديكه لايق اولان فرضك وقتى ضيق اولمدقجه جنازه
وكسوفك فرض اوزره تقديميدر اشبو استدراك بحرك استدراكيه ومصنفك
وتقدم على صلاة الجنازة قولندن استدراكدر رفتأمل ✻ (وندب يوم
الفطر اكله) حلواوترا اولوقرويا (قبل) خروجه الى (صلاتها واستياكه واغتساله
وتطيبه) بماله ريح لا لون (ولبسه احسن ثيابه) ولوغير ابيض (واداء فطرته)
صح عطفه على اكله لان الكلام كله قبل الخروج ومن ثم اتى بكلمة (ثم خروجه)
ليفيد تراخيه عن جميع مامر (ماشياالى الجبانة) وهى المصلى العام والواجب مطلق
التوجه ✻ بيرام نمازينه خروجدن مقدم يوم فطرده طتلو وعدداوترا اولان برنسنه اكلى
هرنقدر قروى دخى اولورسه ده ومسواك استعمالى واغتسالى وكندواچون ريح اولوب
لون اولميان طيبله تطيب واحسن ثيابنى هرنقدر بياض اولمزايسه ده لبس
وفطره سنى ادامندوب قيلندى اداى فطره واجب ايكن مندوبات اوزره عطفى
بومقامده كلام قبل الخروج اداده در واجب اولان مطلق ادادر بناأ عليه
اداءفطره يى اكل اوزره عطف صحيح اولدى بوندن ناشى ثم خروجه تركيبنى
ثم كلمه سيله ايراد ايتدى حتى ماسبقده مرور ايدنلردن تراخى وتأخيرنى افاده ايتسون
ايچون يعنى اشبو مارالذكر افعالى اتياندنصكره ماشيا جبانه كه مصلاى
عامه خروجدخى مندوب قيلندى زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
بس عيدده وجنازه ده ركوب بيورمديلر لكن قهستانى مشيى شبانه حمل ايلدى
شيوخه ركوب مندوبدر وجبانه يه مطلق توجه واجبدر بناأ عليه ✻ (والخروج
اليها) اى الجبانة لصلاة العيد (سنة وان وسعهم المسجد الجامع) هو الصحيح ✻
بيورديلر يعنى بيرام نمازى ايچون جبانه يه خروج سنتدر هرنه قدر مسجد
جامع اهالى يه واسع اولورسه ده بس جبانه يه توجهى ترك ايدن سنتى ترك
ايتمش اولور صحيح اولان بودر ✻ (ولابأس باخراج منبر اليها) لكن فى الخلاصة
لابأس ببنائه دون اخراجه ✻ جبانه يه منبر اخراجنده بأس يوقدر بعضا
اشبو لابأس كلمه سى اباحه ده استعمال اولنور بومقامده ظاهر اولان بودر
لكن خلاصه ده ذكر اولنديكه منبرك جبانه ده بناسنده بأس يوقدر اخراجنده
دكل امام اعظمدن مروى اولانده بودر وعلامه خواهرزاده فى زماننا
احسن اولان بودر ديدى ✻ ولابأس بعوده راكبا وندب كونه من طريق آخر

واظهار البشاشة واكثار الصدقة والتختم والتهنية بتقبل الله مناومنكم لاتنكر ✻
مصلادن عودتده ركوبده بأس يوقدر قربت قصد ايتديكندن ✻ بحر ✻ عودى
طريق آخردن اولمق مندوب قيلندى طريقلر كندويه شاهد
اولوب وياخود ايكى طريقده اولان فقرايه تصدق ايتسون ايچون
وعودتده مشى وقار ايله وغض بصر ايله اولمق لايقدر وبشاشت اظهارى
ووسعى مقدارى اكثار صدقه ايتمك وبيرامده خاتم استعمالى هرنقدر اميرك وقاضينك
ومفتينك غيرى اولورسه ده مندوب قلندى وبربرلرينه تقبل الله مناومنكم ايله
تهنيه انكار اولنماز ✻ ✻ (ولايكبر فى طريقها ولايتنفل قبلها مطلقا) يتعلق
بالتكبير والتنفل كذا قرره (المصنف) تبعا للبحر لكن تعقبه فى النهر ورجح
تقييده بالجهر زاد فى البرهان وقالا الجهر به سنة كالاضحى وهى رواية عنه ✻ اشبو
عيد فطرده جبانه يه كيدركن وياكلوركن مطلقا كه سرا وجهرا تكبير ايتمز ✻
ونمازدن مقدم مصلى ده ويامنزلنده نافله نماز قلماز هرنقدر قول معتمد اوزره
عورت دخى اولورسه ده اولى اولان فى طريقها قيدينى حذف ايدى مصلى ده
ويامنزلنده تكبيرى موهم اولديغندن حالبوكه فرقلرى يوقدر مطلقا لفظى تكبير ايله
تنفله متعلقدر مصنف مرحوم بحره تبعيتله بويلجه تحرير وتقرير ايتدى لكن نهرده
بحرك كلامنى رد ايتدى وامام اعظم رضى الله عنه قتنده منفى اولان تكبيرى جهر
ايله تقييد ترجيح اولندى بوكا كوره اصل تكبير ثابت اولور خلاف جهرده اولور امام
اعظم ايله امامين رحمهم الله تعالى ورضى عنهم ميانه لرنده بوخصوصده خلاف ايكى
طريق اوزره واقعدر برى امام اعظم رضى الله عنه نزدنده اصلا تكبير اولميوب امامين
قتنده اولوب وآخرى مشار اليهه كوره عدم جهر مومى اليهمايه كوره جهردر واشبو
حكايه لرك هر برلرينى ارباب ترجيح ترجيح ايتديلر لكن بحرك ظاهرى اصلا روايتنى
ترجيحدر بلكه ظاهر اولانده بودر برهانده امامين عيد اضحى كبى جهر ايله
تكبير بونده دخى سنتدر ديديلر مضمونتى زياده ايلدى بودخى روايتدر ✻
✻ ووجهها ظاهر قوله تعالى ولتكملوا العدة ولتكبروا الله على ماهداكم ووجه
الاول ان رفع الصوت بالذكر بدعة فيقتصر على مورد الشرع انتهى ✻ واشبو
روايتك ثبوتنك وجهى الله ذوالجلالك (ولتكملوا العدة) قول شريفنك
ظاهريدر زيرا مقصود اول كونده اظهار نعمدر نتكم (على ماهداكم) قول
شريفى بوكا دليلدر وجهر ايله تكبير اظهار نعم قبيلندندر شارحك ظاهر
قوله تعالى بيورمسى آية كريمه مطلقا طلب تكبيره دلالت ايتديكى ايچوندر عدة
نظمندن مراد عدة رمضاندر (على ماهداكم) ديمك يعنى سزلرى بومثلو عباداته
هداية وتوفيق ايتديكندن ناشى ديمكدر قول اولكه جهرا عدم تكبيرك وجهى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اختلاف جهرده اولديغنه نظرا ذكرده رفع صوت بدعت اولديغندن شرعده
وارد اولان مثلا عدو ازاسنده وياحريق وياسائر مخاوف محللرينه قصر
اولنوب غير مواضعنده رخصت اولمديغيدر قهستانى برعالى محله صعودده
جهراتكبيرى زياده ايلدى سفينه‌ده خوف وقتنده وملاعبهٔ سيفده اخفا افضلدر
ورسول الله اوزرينه صلوات دخى بنه بوبلجه‌در برهانك نقلى بونده منتهى
اولدى ﴿ (وكذا) لايتنفل (بعدها فى مصلاها) فانه مكروه عند العامة
(وان) تنفل بعدها (فى البيت جاز) بل يندب تنفل باربع وهذا للخواص
اما العوام فلا يمنعون من تكبير ولاتنفل اصلا لقلة رغبتهم فى الخيرات بحر ﴾ بنه
بويلجه مصلاده بعد صلاة العيد نافله نماز قلنماز هرنقدر سنت اولان صلات ضحى
دخى اولورسه‌ده اكثر علما قتنده تحريما مكروه اولديغندن بيرام نمازندنصكره
خانه‌سنده تنفل جائزدر بلكه خواصه درت ركعت نفل واردر ومندوبدر بحرده
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيرام نمازندنصكره ايكى ركعت نماز
قيلردى ديو مسطوردر قهستانيده بيرام نمازى قوشلق نمازى مقامنه قائمدر
اكر برعذردن ناشى بيرام نمازى فوت اولسه ايكى ويادرت ركعت نافله نماز قيلمق
مستحبدر اما عوام تكبيردن وتنفلدن اصلا كه تكبيره كوره سرا وجهرا وتنفله كوره
نمازدن مقدم مسجدده ويامنزلنده ونمازدنصكره مسجدده نمازدن منع اولنمزلر
مقتضاى مقابله فلايكره فى حقهم ايدى لكن عدم منع عدم كراهتك لازميدر
مزبور عدم منع عوامك نوافله عدم رغبتلرينه مبنيدر بحرده بوبله
مرسومدر ﴿ وفى هامشه بخط ثقة وكذا صلاة رغائب وبراءة وقدر
لان عليا رضى الله تعالى عنه رأى رجلا يصلى بعد العيد فقيل اما تمنعه يا امير
المؤمنين فقال اخاف ان ادخل تحت الوعيد قال الله تعالى (ارأيت الذى ينهى
عبدا اذا صلى ﴾ هامش ميمك كسريله كتاب كنارى معناسنه يعنى بحرك كنارنده
كندويه اعتماد اولنور كاتب ثقه‌نك خطيله مرسومدركه بنه بويلجه
كندونك اوزرينه اجتماعدن منع اولنمز صلاة رغائبك حقنده حديث ضعيف
وارد اولان كندويه ميل ورغبت اولنان نماز وبرائتكه نصف شعبان وليلهٔ قدر
نمازلرى برائتك رغائب اوزرينه عطفى خاصك عام اوزرينه عطفى قبيلندندر زيرا
حضرت امام على كرم الله وجهه ورضى الله تعالى عنه بعد العيد بركمسه‌يى
نماز قيلر كوردكده كندويه يا امير المؤمنين اشبو كمسه‌يى منع ايتمزمسز دينلدكده
بيوردیلر (ارأيت الذى ينهى عبدا اذا صلى) نظم مجيدنك متضمن اولديغى
وعيد تحتنده داخل اولمقدن خوف ايدرم لكن اشبو علت پك ظاهر دكل
زيرا مجتهد مأولدر بزلر مثللو كمسه‌لر ايسه تأويله مقتدر دكلدر بلكه بزلره

لازم اولان صريح امر ونهى ايله عملدر كورمز مسنكه خواصدن بركمسه‌يى
اشبو بعد العيد تنفلى ايدر كورسك نهى ايدرسك اكر علت اشبو مذكور
حضرت على كرم الله تعالى وجهه‌نك بيان بيورديغى اوليدى مزبور نهى
اولنمزدى پس اولى اولان تعليل اول اوزره اقتصاردر ﴿ (ووقتها من الارتفاع)
قدر رمح فلا تصح قبله بل تكون نفلا محرما (الى الزوال) باسقاط الغاية ﴾
بيرام نمازينك وقتى شمسك رمح مقداريكه اون ايكى قارش مقداردر ارتفاعيكه
بياضندن زواليكه استواسنه دكدر غايتكه زوالك اسقاطيله زيرا صلات واجبه
زوال وقتنده منعقده اولمز بنابرين زوال بيرام نمازينه وقت اولمدى پس
استوايه زوال اطلاقى مجاورتدن ناشيدر قبل الارتفاع بيرام نمازى صحيح اولمز
بلكه نفل محرم اولور وقت طلوعده واقع اولوب ونافله جماعتله ادا اولنديغندن
﴿ (فلو زالت الشمس وهو فى اثنائها فسدت) كما فى الجمعة كذا فى السراج
وقدمناه فى الاثنى عشرية ﴾ پس مصلى اثناى صلاتده ايكن شمس زائله اولسه
بيرام نمازينك وصفى فساده كيدر نفله منقلب اولور جمعه‌ده وقت عصر دخول
ايتدكده جمعه فساده كتديكى كبى تتكم سراجده بويلجه مرسومدر ومسائل
اثنا عشريه‌ده اشبو مسئله‌يى ذكر ايلدك ﴿ (ويصلى الامام بهم ركعتين مثنيا
قبل الزوائد وهى ثلاث) تكبيرات (فى كل ركعة) ولو زاد تابعه الى ستة عشر
لانه مأثور الا ان يسمع من المكبرين فيأتى بالكل ﴾ امام جماعته تكبير زوائددن
اقدم ثنا ايده‌رك ايكى ركعت نماز قلديرر زيرا ثنانك مشروعيتى نمازك
ابتداسنده‌در تعوذ قرائته تابع اولديغندن تكبيردنصكره اولور وجماعتك
بردانه اولمسى كفايت ايدر واشبو تكبير زوائد هربر ركعتده اوچدر اشبو تعيين
ثلاث اولويتى بياندر سائر اقوالله ده عمل جائزدر اقلى جميع علمانك اتفاقيله
اوچدر اشبو زوائد اوچك اوزرينه زياده اولورسه ايكى ركعتده اون التى‌يه دك
كندويه تابع قيلر زيرا اشبو اون التى اثرده واقعدركه يعنى رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلمدن مرويدر بزلرك اقلله عملمز تكبير ورفع ايدى خلاف معهود
اولديغندن اقل ايله عمل احوط اولديغنه بناءً الا تكبير ايدنلردن زياده‌يى
استماع ايدرسه تكبيرك كليسنى ايدرهرنقدر اون التيدن كثير اولورسه ده مكبريندن
غلط احتمالندن اوتورى واحتياط ايچون ﴿ (ويوالى) ندبا (بين القراءتين)
ويقرأ كالجمعة ﴾ وبين القراءتين تكبير زوائدى مندوب اوله‌رق ولى ايدر
يعنى بربرى عقبنده قريبا ايدر سهوا قرائتله بدأ ايتسه بعده تكبير ايتديكى
خاطرينه كلسه اكر فاتحه ايله ضم سوره‌دن فارغ اولدقدنصكره اولورسه نمازينى
اتمام ايدر واكر انجق فاتحه‌يى قرائتدن صكره تذكر ايدرسه تكبير ايدوب وقرائتى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

لازم اولەرق اعادە ایدر زیرا قرائت اتمام اولنمدیغی صورتدە تکبیری اتمامدن
امتناع اولور فرضی ترك اولنمز ✻ بحر ✻ و بیرام نمازندە جمعە کبی فاتحەیی وسورۀ
اعلی‌یی وغاشیەیی تلاوت ایدر مستحب اولەرق ✻ قهستانی ✻ (ولو ادرك) المؤتم
(الامام فی القیام) بعدما کبر (کبر) فی الحال برأی نفسه لانه مسبوق ولو سبق
برکعة یقرأ ثم یکبر لئلا یتوالی التکبیر ✻ مؤتم امام تکبیر زوائدی ایتدکدنصکره
قیامدە امامە ایرشسە مسبوق اولدیغندن کندو رأیله تکبیر ایدر شوقدر وارکه
بوندە اقتداسی حالندە قضا ایدر بعد الفراغ ایتمز وحنفی المذهب ایسە انجق
اوچ تکبیر ایدر امامی هرنقدر زیادە ایدرسە دە اما لاحق امامنك خلفندە کبی
اولدیغندن امامنك رأیجە تکبیر ایدر مؤتم بر رکعت سبقت اولنسە قضادە
اولا قرائت ایدر بعدە تکبیر ایدر تکبیرلر بربرلرینی توالی ایتمسون دیو لکن بوفقهانك
مسبوق الاذکار حقندە نمازینك اولنی قضا ایدر قوللرینی مخصص اولور ✻ بحر ✻
✻ (فلو لم یکبر حتی رکع الامام قبل ان یکبر) المؤتم (لایکبر) فی القیام ✻ مزبور مؤتم
تکبیر ایتمسە حتی کندو تکبیر ایتمزدن اقدم امام رکوع ایتسە قیامدە تکبیر ایتمز
✻ (و) لکن (یرکع ویکبر فی الرکوع) علی الصحیح لان للرکوع حکم القیام
فالاتیان بالواجب اولی من المسنون ✻ لکن صورت مشروحەدە قول صحیح
اوزرە مزبور مؤتم رکوع ایدر ورکوعدە تکبیر زوائدی ایدر بحردە رکوعدە
عدم تکبیر صحیح اولندی زیرا رکوع ایچون قیام حکمی واردر پس واجب
اولان تکبیری اتیان مسنون اولان تسبیحی اتیاندن اولیدر ✻ (کما لو رکع
الامام قبل ان یکبر فان الامام یکبر فی الرکوع ولا یعود الی القیام لیکبر) فی ظاهر الروایة
فلو عاد ینبغی الفساد نهر ✻ نتەکم امام تکبیر زوائددن اقدم رکوع ایتدکدە
رکوعدە تکبیر ایدوب ظاهر روایتدە تکبیر ایچون قیامە عودت ایتمز پس قیامە
عودت ایتسە لایق اولان فساددر نهردە بویلجە مرسومدر لکن نهرك
سهو بحثندە تکبیر زوائدی رکوعدە تذکر ایلسە قیامە عودت ایدر زیرا
حقیقة ادایە قادردر کلامی اشبو قولنە مخالفدر انتهی حلبی صحیح اولان
عدم فساددر دیدی زیرا بونك غایتی واجب ایچون فرضی رفضدر بو ایسە
هرنقدر حلال دکل ایسەدە صحتە مخل دکلدر ✻ (ویرفع یدیه فی الزوائد)
وان لم یر امامه ذلك (الا اذا کبر راکعا) کما مر فلا یرفع یدیه علی المختار لان اخذ
الرکبتین سنة فی محله ✻ تکبیر زوائدده باش پارمغیله قولاقلرینی مس ایدەرك
اللرینی رفع ایدر امامی هرنقدر رفع یدینی محلندە سنت رأی ایتمز ایسەدە لکن
رکوع ایدەرك تکبیر ایدرسە قول مختار اوزرە اللرینی رفع ایتمز نتەکم ماسبقدە مرور
ایلدی محلندە رکبەلرینی اخذ سنت اولدیغندن ✻ (ولیس بین تکبیراته ذکر

(مسنون)

مسنون) ولذا یرسل یدیه ✻ بیرام تکبیراتی بینندە ذکر مسنون یوقدر بناءً علیه
اللرینی صالی ویرر زیرا وضع کندودە ذکر مسنون اولان قیام طویلدە سنندر
✻ (ویسکت بین کل تکبیرتین مقدار ثلاث تسبیحات) هذا یختلف بکثرة
الزحام وقلته ✻ هر ایکی تکبیر بینلرندە اوچ تسبیح مقداری سکوت ایدر واشبو
سکوتدن مقصود اشتباهی ازالە اولدیغندن ازدحامك کثرت وقلتیلە مختلف اولور
✻ (ویخطب بعدها خطبتین) وهما سنة (فلو خطب قبلها صح واساء) لترك
السنة ومایسن فی الجمعة ویکره یسن فیهما ویکره ✻ بیرام نمازندنصکرە ایکی خطبە
سنندر پس خطبەیی نمازدن مقدم ایدوب ویا بالکلیه ترك ایتسە صحیح اولور
سنتی ترك ایتدیکی ایچون اسائت ایتمش اولور جمعەنك خطبەسندە سنت ومکروە
اولان بیرامك خطبەسندە دە سنت ومکروهدر لکن تکبیر بیرام خطبەسندە سنت
جمعەدە دکل وقبل الشروع جلوس بیرام خطبەسندە مسنون دکلدر ✻ (و)
الخطب ثمان بل عشر (یبدأ بالتحمید فی) ثلاث (خطبة جمعة واستسقاء
ونکاح) وینبغی ان تکون خطبة الکسوف وختم القرآن کذلك ولم اره ✻ خطبە
سکز بلکە اوندر لکن استسقا ایلە کسوفدە خطبە یوقدر دیو اون اولمسنە
اشکال وارد اولور ✻ حلبی ✻ اوچ خطبە که جمعە واستسقا ونکاح خطبەلریدر
بونلردە سرا تعوذدن صکرە خطیب تحمیدایلە بدأ ایدر لایق اولان کسوف
وختم قرآن خطبەلرندە دخی بویلە تحمید ایلە بدأ ایتمکدر شارح دیرکە اشبو
مضمونی بن کورمدم ✻ (و) یبدأ (بالتکبیر فی) خمس (خطبة العیدین) وثلث
خطب الحج الا ان التی بمکة وعرفة یبدأ فیها بالتکبیر ثم بالتلبیة ثم بالخطبة کذا فی
خزانة ابی اللیث ✻ بش خطبە که ایکی بیرام واوچ حج خطبەلریدر بونلردە تکبیرایلە
بدأ ایدر وعید اضحیدە اولان خطبەدە تکبیری فطردە اولاندن اکثر ایدر
شوقدر وارکە مکە وعرفەدە اولان خطبەدە اولا تکبیرایلە بعدە تلبیە بعدە خطبە ایلە
بدأ ایدر اما ذی الحجەنك اونبرنجی کونی منادە اولان خطبەدە تلبیە اولماز
زیرا تلبیە اولکی رمی جمار ایلە منقطع اولور خزانۀ ابی اللیثدە بویلجە مرسومدر
✻ (ویستحب ان یستفتح الاولی بتسع تکبیرات تتری) ای متتابعات (والثانیة
بسبع) هو السنة ✻ خطبۀ اولایی طقوز تکبیرات متوالیە ایلە ایکنجی‌یی یدی ایلە ابتدا
مستحب قیلندی انجق سنت اولان بودر لکن خانیەدە ظاهر روایتدە تکبیر
ایچون عدد معین یوقدر دیو مرسومدر واشبو متندە مذکور اولانی قیل ایلە
تصدیر ایتمشدر ✻ (و) ان یکبر (قبل نزوله من المنبر اربع عشرة) واذا صعد
علیه لایجلس عندنا معراج ✻ دخی منبردن نزولندن اقدم اون درت کرە تکبیر
مستحب قیلندی منبرە صعود ایتدکدە مذهب حنفیەدە جلوس ایتمز جمعەدە

جلوس حذاسنده اذان تلاوتی ایچوندر معراجده بویلجه مسطوردر ﴿و) ان (یعلم الناس فیها احکام) صدقة (الفطر) لیؤدیها من لم یؤدها و ینبغی تعلیمهم فی الجمعة التی قبلها لیخرجوها فی محلها ولم اره وهکذا کل حکم احتیج الیه لان الخطبة شرعت للتعلیم ﴾ بیرام خطبه سنده ناسه صدقهٔ فطر احکامی اولان مثلا کیمك اوزرینه واجب اولور و کیمه واجب اولمز ونه وقت ونه قدر ونه نوع نسنه دن اولور انی تعلیم ایدر اوزرینه واجب اولان نصابه مالك مسلم حردر و کندویه اعطا اولنان فقرا ومساکیندر وقتی یوم فطرك فجرینك طلوعیدر ومقداری بغدایدن نصف صاع خرمادن وارپه وزبیبدن یعنی قوری اوزومدن برصاعدر واشبو انواع اربعهٔ مذکوره دن اعطا اولنور بیرام نمازی ایچون اذان واقامت نقل اولنمدیغندن بو مقامده ذکر اولنمدی ☼ نهر انتهی ☼ و تعلیمدن مقصود صدقهٔ فطری ادا ایتمینلرك ادا سیدر لایق اولان بیرامدن مقدم اولان جمعه ده تعلیمدر که حتی محلنده ادا اولنه شارح رحمه الله دیرکه اشبو مضمون مرقومی کتب فقهیه ده بن کورمدم یعنی بو بیانی من عند نفسه ایتدیکنی اشراب ایدر زیرا علم علمانك بوینده امانتدر اشبو مضمونی قریبا صدقهٔ فطر بابنده ذکر اولنان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك بیرامدن ایکی کون مقدم کندوده صدقهٔ فطر احکامنی بیان ایدر خطبه ایله خطبه سی تقویه ایدر وکندویه محتاج اولنان هر بر امور دینیه نك حکمی بنه بویلجه در یعنی خطیب جمعه خطبه سنده ناسك محتاج اولدیغی امور شرعیه لری بیان وتعلیم ایدر باخصوص فی زماننا جهل کثرت وعلم قلت بولدیغندن خطبه ده نمازه متعلق احکام ومسائل ذکری لایق و سزادر خطبه تعلیم ایچون مشروع اولدیغنه بناً ﴿(ولا یصلیها وحده ان فاتت مع الامام) ولو بالفساد اتفاقا فی الاصح کما فی تمیم البحر وفیها یلغزای رجل افسد صلاة واجبة علیه ولا قضاء علیه ﴾ بیرام نمازنی امامله برابر ادا ایده میان قول اصحده اتفاقا یالکز کندو باشنه ادا ایده مز لکن بغیر عذر واجبی ترك ایتدیکندن آثم اولور هر نقدر فوتی نمازك افسادیله اولورسه ده تتمهٔ بحرك تتمنده مذکوردرکه اصحك مقابلی امام ابی یوسفك قضا ایدر قولیدر اشبو فساد صورتنده علی وجه الاستفسار مستور المرام کلام تکلم اولنورکه قنغی رجلکه اوزرینه واجب اولان نمازی فساده ویرر کندویه قضاده لازم اولمز جواب اشبو بیرام نمازیدر ﴿(و) لو امکنه الذهاب الی امام آخر فعل لانها (تؤدی بمصر) واحد (بمواضع) کثیرة (اتفاقا) فان عجز صلی اربعا کالضحی ﴾ وکندویه امام آخره ذهاب ممکن اولورسه ایدر زیرا بیرام نمازی اتفاقا برمصرده موضع متعدده ادا اولنور اختلاف جمعه ده در اکر عاجز

اولورسه مستحب اوله رق قوشلق نمازی کبی درت رکعت قیلر کیفیت معروفه سی اوزره اولمدیغی ایچون قضا عد اولنمز ﴿(وتؤخر بعذر) کمطر (الی الزوال من الغد فقط) فوقتها من الثانی کالاول وتکون قضاء لا اداء کما سیجیء فی الاضحیة وحکی القهستانی قولین ﴾ بیرام نمازی مطر و بعد الزوال رؤیت هلاله شهادت امثالی عذر ایله فقط ایرته سی کوندن زواله دك تأخیر اولنور فقط قیدی بعدیه فلا تؤخر من غیر عذر والی الزوال فلا تصح بعده والی من الغد فلا تصح فیما بعد غدو لو بعذر قوللرینه راجعدر یعنی من غیر عذر تأخیر اولنمز و بعد الغد والزوال صحیح اولماز هر نقدر عذر ایله اولورسه ده ☼ بحر ☼ بس بیرام نمازینك وقتی ایکنجی یومدن اولکی یومده کبیدر وایکنجی یومده قضا اولور ادا اولمز تتمه کم اضحیه ده کلور وقهستانی قضا و ادا اولمسی ایکی قولنی حکایه ایلدی ﴿(واحکامها احکام الاضحی لکن هنا یجوز تأخیرها الی آخر ثالث ایام النحر بلا عذر مع الکراهة وبه) ای بالعذر (بدونها) فالعذر هنا لنفی الکراهة وفی الفطر للصحة ﴾ عید فطرك نمازینك صفة و وقتا و شرطا وندبا احکامی عید اضحی نك نمازینك احکامی کبیدر لکن اضحیه ده بلا عذر مع الکراهة ایام نحرك اوچنجی کوننك اخرینه قدر تأخیر جائز اولور و عذر ایله کراهتسز جائز اولور عذرك اضحیه ده اشتراطی کراهتی نفی ایچوندر فطرده صحت ایچوندر امام اضحیه ده مساجدك اقربنی اختیار ایدر ونمازه خروجی شمسك رمح مقداری ارتفاعندنصکره اولورکه جماعتك انتظاری اولمیه ونمازینی تعجیل واضحیه یی تأخیر مستحب قلندی فطرده نمازه ایرکن واروب منتظر اولمق لایقدر و محله سی مسجدنده صباح نمازینی ادا مستحبدر و یجوز تعبیری کراهتك تنزیهی اولمسنی ایما ایدر قربانك حکمنی امام زیلعی شویله بیان ایلدیکه امام اولکی کونده نمازی تأخیر ایلسه ناس قربانده تأخیر ایدر کندولره تضحیه یوم اولده انجق بعد الزوال جائز اولور یوم ثانیده دخی بویلجه در قبل الزوال اولمز الا نماز قلمیاجقلری تبین ایدرسه بوکا کوره قبل الزوال تضحیه لری اولور ﴿(ویکبر جهرا) اتفاقا (فی الطریق) قیل وفی المصلی وعلیه عمل الناس الیوم لا فی البیت ﴾ اتفاقا طریقده اظهار الشعائر الاسلام جهرا تکبیر ایدر مصلایه واصل اولدقده ترك ایدر وعند البعض مصلاده دخی ایدر والیوم ناسك عملی بونك اوزرینه در منزلده تکبیر ایتمك یوقدر ﴿(ویندب تأخیر اکله عنها) وان لم یضح فی الاصح ولو اکل لم یکره ای تحریما ﴾ قول اصحده هر نقدر تضحیه ایتمز ایسه ده اکلی نمازدن تأخیر مندوبدر زیرا اصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین دن قربان بیرامنك صباحنده صبیانی اکلدن واطفالی ارضاعدن منع حقنده اخبار متواتره واردر بعضیلر قربان ذبح ایتمیان کمسه یه اکلی تأخیر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مستحب دكل ديد يلر اما تأخيرى مستحب اولان اكل ايتسه تحريما كراهت يو قدر
(ويعلم الاضحية وتكبير التشريق) فى الخطبة ❊ اضحيه همزه نك كسريله وضميله
قربان معناسنه در يعنى خطيب خطبه ده اضحيه نك و تكبير تشريقك احكامنى
ناسه تعليم ايدر لكن لايق اولان عيد اضحى دن مقدم اولان جمعه ده تعليمدر
زيرا تكبير تشريقك ابتداسى عرفه كوننده اول ايسه خطبهٔ عيد اوزرينه سابقدر
❊ (ووقوف الناس يوم عرفة فى غيرها تشبيها بالواقفين ليس بشئ) هو نكرة
فى موضع النفى فتعم انواع العبادة من فرض وواجب ومستحب فيفيد الاباحة
وقيل يستحب ذلك كذا فى مسكين ❊ يومك عرفه يه اضافتى بيانيه در زيرا
عرفه يومه اسمدر عرفات مكانك آيدر ناسك عرفه كوننده عرفاتك
غيريده واقفينه تشبيها وقفه طورمسى عبادتدن برشئ معتد به دكلدر شى نفى
محلنده نكره در فرض وواجب ومستحب امثالى انواع عبادتدن هر برشيئه عامدر
پس بومضمون اباحه افاده ايدر بعضيلر اشبو مزبور وقفه مستحبدر ديديلر
مسكين نام كتابده بويلجه مذكوردر ❊ وقال الباقانى لو اجتمعوا لشرف
ذلك اليوم ولسماع الوعظ بلا وقوف وكشف رأس جاز بلا كراهة اتفاقا ❊ وامام
باقانى ديركه عرفه كوننده برعالى مكانده بلا وقوف وكشف رأس اول كونك شرفى
ايچون ووعظ سماعى ايچون ناس مجتمع اولسه لر اتفاقا بلا كراهة جائزدر ❊

❊ (در بيان تكبير التشريق) ❊

❊ (ويجب تكبير التشريق) فى الاصح للامر به (مرة) وان زاد عليها يكون فضلا قاله
العينى ❊ تشريق كونشده ات قورتمق معناسنه در يوم نحردنصكره اوچ كونه ايام
تشريق اطلاق ايلدكلرى اعراب طائفه سى قربانلرينك اتلرينى اول كونلرده
قوروتدقلرينه مبنيدر ياخود قربانلر كونش اشراق ايلدكجه ذبح اولنمديقندندر
دخى تشريق تكبيرايله رفع صوت معناسنه ده كلور بوكا كوره اضافت اضافة بيانيه
اولور يعنى شول برتكبير كه تشريقدر ديمك زيرا تكبيره تشريق تسميه اولنماز
الا ايام مخصوصه ده الفاظ مشهوره ايله اولورسه اولور يعنى كندو ايله امر
اولنديغندن قول اصحده عرفه كونك صباحندن بيرامك عصرينه دك
جماعتله ادا اولنان هر برفرضك عقيبنده بركره تكبير تشريق واجبدر بعضيلر
سنتدر ديديلر سنت مؤكده ايله واجب رتبه ده سيان اولدقلرندن تركلريله
آثم اولمقده فرق يوقدر ❊ بحر انتهى ❊ مأموريت (واذكروا الله فى ايام معدودات)
دخى (ويذكروا اسم الله فى ايام معلومات) آيت كريمه لريله ثابتدر ايكيسنده ده

(ايام)

ايام تشريق مراد اولنديغنه كوره بعضيلر (معدوداتدن) ايام تشريق
معلوماتدن ايام عشر ذى الحجة مراددر ديديلر وبعضيلر غير معناده اراده
بيورديلر بيانى بحرده در مزبور تكبيرى برك اوزرينه زياده ايدرسه فضله
اولور اشبو مفادى عينى بيوردى لكن خلاف سنتدر ديديلر ❊ صفته (الله
اكبر الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر الله اكبر ولله الحمد) هو المأثور عن الخليل
والمختار ان الذبيح اسماعيل وفى القاموس انه الاصح قال ومعناه مطيع الله ❊
تكبيرك صفتى اشبو مذكور درت تكبير مابيننده برتهليل وبعده برتحميد در وجهر
واجبدر وعند البعض سنتدر انجق حضرت ابراهيم خليل صلوات الله على نبينا
وعليه دن مأثور اولان بودر اصلى بودركه جبرائيل امين عليه السلام جنتدن فدا
ايله كلدكده ذبحده ابراهيم عليه الصلاة والسلامك عجله سندن خوفا (الله اكبر
الله اكبر) بيورديلر وقتاكه ابراهيم عليه الصلاة والسلام كوردكده (لا اله الا الله
والله اكبر) بيوردى حضرت اسماعيل عليه الصلاة والسلامك معلوم شريفلرى
اولدقده (الله اكبر ولله الحمد) بيورديلر فقهاى عظام بويلجه ذكر ايتديلر
عند المحدثين ثبوتى يوقدر ❊ بحر انتهى ❊ ومختار اولان قول مذبوح اسماعيل
عليه الصلاة والسلامدر واشبو قولى امام ابو الليث السمرقندى بستان العارفين
نام كتابنده ذكر وترجيح ايلدى وكتاب وسنته موافق اشبو قولدر ديدى زيرا كتاب
مبينده (وبشرناه باسحاق نبيا) منطوق شريفى (وفديناه بذبح عظيم) كلام
منيفندن نصكره در بوايسه اسحاقه مفدى بالذبيح بينلرنده مغايرت ايجاب ايدر
ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن مروى اولان خبر (انا ابن الذبيحين)
قول شريفلريدر يعنى پدر بزركوارى عبد الله واسماعيلدر وولد اسماعيلدن
اولدقلرى متفق عليه در وحضرت اسحق عليه السلام اولديغنه دلالت ايدر
آثار شريفه ده واردخلاصهٔ كلام ايكيسى دخى قول صحيحدر وقاموسده اصح
اولان ذبيح همزه نك كسريله اسماعيل ابن ابراهيم الخليل صلوات الله على نبينا
وعليهما السلام حضرتلريدر مطيع الله معناسنه در ديو مصرحدر
سريانيدر وعلى قول معربدر الفاظ اعجميه دن اولمسنه ده قائل واردر
ابراهيم كبى ❊ ❊ (عقب كل فرض) عينى بلا فصل يمنع البناء (ادى بجماعة
اوقضى فيها منها من عامه لقيام وقته كالاضحية (مستحبة) خرج جماعة
النساء والعراة لا العبيد فى الاصح جوهرة ❊ يعنى مزبور تكبير وقات خمسه دن
جماعت مستحبه ايله ادا اولنان هر برفرض عينى نك عقيبنده فورا بنايه مانع اولور
اكل وشرب وكلام وحدث ومسجددن خروج صحراده صفوفى مجاوزه امثالى
نسنه لرايله فصلسز واجب اولور سلامدنصكره حدث سبقت ايتسه اصح

اولان تكبير ايدر طهارت ايچون مسجددن خروج ايتمز زيرا طهارته احتياج
اولمديغندن كندو ايچون خروجى فورى قاطعدر جنازه ووترده لازم دكلدر
وياخود اول سنه‌نك ايام عيدندن فائته ينه اول سنه‌نك بيرام كونلرنده قضا
اولنسه ينه تكبير واجب اولور اضحيه كبى وقتى قائم اولديغندن قضى لفظى مجهول
صيغه‌سى اوزره ادى لفظنك اوزرينه معطو فدر مستحبه قيدى ايله نسا وعراة
جماعتلرى خارج قالدى قول اصحده عبيد خارج قالمدى حريه شرط اولمديغندن
حتى برعبد برقومه امامت ايتسه كندويه وجماعته تكبير واجب اولور ❊ بحر ❊ اوله
(من فجر عرفة) وآخره (الى عصر العيد) بادخال الغاية فهى ثمان صلوات
ووجوبه (على امام مقيم) بمصر (و) على مقتد (مسافر اوقروى اوامرأة)
بالتبعية لكن المرأة تخافت ويجب على مقيم اقتدى بمسافر ❊ تكبير تشريقك
ابتداسى عرفه كوننك صباح نمازندن آخرى بيرامك عصرينه دكدر غاية
مغياده ادخال اولنه‌رق بوكا كوره سكز نماز اولور ووجوبى مصرده مقيم امام
اوزرينه‌در وتبعيتله مسافر وياقروى وياعورت اوزرينه‌در لكن عورتك صوتنده فتنه
اولديغندن مخافته ايدر دخى مسافره اقتدا ايدن مقيم اوزرينه واجبدر ❊
❊ (وقالا بوجوبه فور كل فرض مطلقا) ولومنفردا اومسافرا اوامرأة لانه تبع
للمكتوبة (الى) عصر اليوم الخامس (آخر ايام التشريق وعليه الاعتماد)
والعمل والفتوى فى عامة الامصار وكافة الاعصار ❊ امامين مطلقا كرك منفرد
وكرك مسافر وكرك عورت جمله‌سنه هر برفرضك فورنده بلافصل بشنجى كونك
عصرينكه ايام تشريقك آخرينه‌دك وجوبيله حكم ايتديلر زيرا اشبو تكبير
مكتوبه‌يه تابعدر بس مكتوبه جمله‌سنه جميعا فرض اولديسه بودخى جمله‌سنه
اولدى وكافهٔ اعصارده وعامهٔ امصارده اعتماد وعمل وفتوى اشبو امامين
قوللرينه‌در لكن امامينك قوللرينى بومقامده ترجيح فقهانك امام اعظم
امامينله اختلافلرى صورتنده اعتبار قول اصحده قوت دليله در وياخود هر بر
مسئله‌ده امامينك قوللرى كندوده مروى‌در ديدكلرينه مبنيدر نتكم حاوى
القدسيده مسطوردر يوقسه مذهب صاحبنك غيرينك قوليله نيجه فتوى
ويريلور اشبو تحريرمراد ايله فتح قديرك بومسئله‌ده امام اعظمك قولنى
ترجيح ومشايخك امامين قوليله فتوالرينى ردى مندفع اولدى ❊ بحر ❊
❊ ولابأس به عقب العيد لان المسلمين توارثوه فوجب اتباعهم وعليه
البلخيون ولايمنع العامة من التكبير فى الاسواق فى الايام العشر وبه
نأخذ بحر ومجتبى وغيره ❊ بيرام نمازينك عقيبنده تكبيرده بأس يوقدر
بونده لابأس اباحه‌ده مستعملدر زيرا مسلمين اشبو عقب عيدده تكبيرى

بربرلرندن اخذ ايتديلر عصر صحابه‌ده يوق ايدى اكراولسه ايدى سنت اولوردى
زيرا انلرمن عند انفسهم برشى پيدا ايتمزلر بس بويله اولديسه كندولرينه
اتباع واجب اولدى وبلخيلر بونك اوزرينه‌در ظاهر اولان بونده وجوب
ثبوت معناسنه‌در وجوب اصطلاحى دكلدر اما صاحب بلخيلر بيرام نمازينك
عقيبنده تكبير ايدرلر زيرا جماعتله ادا اولنديغندن جمعه‌يه مشابه اولديده
كندوده تكبير اولندى قولى وجوب اصطلاحى اولمايى افاده ايدر عشر ذى الحجه
كونلرنده عامه اسواقده تكبيردن منع اولنمزلر بزلر اشبو قولله عمل ايده‌رز بحرده
وغيريده بويلجه مرسومدر ❊ (ويأتى المؤتم به) وجوبا (وان تركه امامه)
لادائه بعد الصلاة قال ابويوسف صليت بهم المغرب يوم عرفة فسهوت
ان اكبر فكبر بهم ابوحنيفة ❊ مقتدى تكبيرى وجوبا ايدر هرنه قدر امامى ترك
ايدرسه‌ده نمازدن صكره ادا ايتديكندن امامنه مخالفت عد اولنمز
سجدهٔ سهوبونك خلافنه‌در يعنى امام ترك ايتديكده مقتدى دخى ترك ايدر
حرمة صلاتده ادا اولنديغندن اما ابويوسف رحمه الله تعالى ورضى عنه
بيوررلركه عرفه كوننده ناسه اخشام نمازى قيلديردم تكبير تشريقى
سهو ايتدمده امام اعظم وهمام اقدم رحمة الله عليه رحمة واسعة حضرتلرى
ناسه تكبير ايتديردى اشبو واقعه‌دن استنباط اولنديكه امامك سهو ايتديكى
شيئى مؤتم ارشاد ايدر واستاذه تعظيم كندويه اطاعتده‌در زيرا ابويوسفك
امامتى امام اعظمك امريله ايدى واستاذه كوره لايق اولان بعض تلامذه
لرندن رشد واستعداد فهم ايتديكده كندويى تقديم وعند الناس كندولرينه
تعظيم ايتمكدركه حتى ناس دخى تعظيم ايدرلر وتلميذه كوره استاذك حرمتنى
نسيان لايق دكلدر هرنه قدر كندويه استاذى تعظيم ايدرسه‌ده كورمزمسكه
امام يوسفى امام مشاراليه تعظيم تكبيردن مشغول قيلدى ❊ (والمسبوق
يكبر) وجوبا كاللاحق لكن (عقب القضاء) لمافاته ولو كبر مع الامام لاتفسد
ولوابى فسدت ❊ مسبوق لاحق كبى وجوبا تكبير ايدر لكن فوت اولنلرى قضا
عقيبنده ايدر كرك مسبوق وكرك لاحق امامله برابر تكبير ايتسه‌لر نمازلرى فساده
كتمز ومحلينك غيريده واقع اولديغندن ظاهر اولان تكبيرى اعاده ايتمسيدر
امانلبيه ايتسه‌لر فساده كيدر زيرا تلبيه ابراهيم خليل صلواة الله
على نبينا وعليه حضرتلريله برابرخطابدر زيرا الله خليل كندولرينه (واذن
فى الناس بالحج) بيورقده جبل ابى قبيسه چيقوب {ياايها الناس حجوابيت
ربكم} ديوندا بيوردقده كندويه حج مقدر اولان كمسه‌لر ابراهيم
عليه الصلاة والسلامه لبيكله جواب ويرديلر ❊ ويبداء الامام بسجود

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

السهو) لوجوبه فی تحریمتها (ثم بالتکبیر) لوجوبه فی حرمتها (ثم بالتلبیة لو محرما) لعدمهما خلاصة وفی الولوالجیة لو بدأ بالتلبیة سقط السجود والتکبیر والله اعلم ❊ امام سجدهٔ سهو ایله بدأ ایدر نمازك تحریمه سنده واجب اولدیغندن بنا برین کندوده اقتدا صحیح اولدی بعده تکبیر ایله بدأ ایدر حرمت صلاتده واجب اولدیغی ایچون حتی نمازك حرمتنده بلا طهارة ادا اولنور بعده محرم ایسه تلبیه ایله بدأ ایدر تحریمه ده وحرمتده وجوب اولمدیغندن خلاصه دخی والولوالجیه نام کتابلرده مذکوردرکه برکسه تلبیه ایله بدأ ایلسه سجود وتکبیر ساقط اولور مخلوقله خطاب اولدیغندن زیرا مخلوقله خطاب تحریمه یی وحرمتی قطع ایدر لکن تلبیه الله عظیم الشانه خطاب اولمغله ده برمانع یوقدر بوکا کوره تحریمه وحرمت منقطع اولمز الله جلیل حقیقة حاله زیاده عالمدر والله الموفق سبیل الرشاد

❊(باب الکسوف)❊

کسوف فعل لازمك کسف متعدینك مصدرلریدر کونش وای طوتلمق معناسنه در کسفت الشمس کسوفا وکسفها الله کسفا دیدیلر یعنی کسوف نمازی بابی دیمك واحسن اولان قرده خسوف وشمسده کسوف استعمال اولنمقدر ❊ مناسبته اما من حیث الاتحاد او التضاد ❊ کسوفك عیده مناسبتی یا اتحاد جهتندندرکه ایکیسی دخی نمازده بلا اذان ولا اقامة جمع عظیمله ادا اولندقلرندن ناشیدر ویا من حیث التضاددرکه عیدده جماعت شرط وجهر واجب اولوب وغالبا کندوده سرور وامن وکسوف بونك خلافنه اولمقله در ❊ ثم الجمهور انه بالکاف والخاء للشمس والقمر ❊ بوندنصکره جمهور اهل اللغت کافله وخائله شمسك وقمرك ضیارینك بالکلیة ذهابی معناسنه اولمق اوزره قائلردر واشبو کسوفدن حکم خفیه جناب قادر قیومك بومثلو عظیم خلقلرنده تصرفنی اظهار وقلوب غافله یی ازعاج وایقاظ وقیامت اغوذجنی خلقه ارائه واعلام وبونلره بومثلو نورلرنی اخذ وبعده اعاده ایله معامله ده عباده تنبیه وارکه مکر وغضب ربانیدن خوف وعفو وغفرانی رجا اوزره اوله لر ومعلوملری اوله که بعضا کندو ایچون ذنب اولمیانه مؤاخذه اولنور عصیان دریاسنه غرق اولان کنهکارلرك حالی نیجه اوله جقدر ❊ قسطلانی شرح بخاری انتهی ❊ واشبو صلاة کسوف کتابله که {وما نرسل بالآيات الا تخويفا} آیت کریمه سیله ثابتدر زیرا الله ذوالجلال حضرتلری قوللرینی

عصیانی ترك وفوز ونجاتلری کندوده اولان طاعته رجوع ایچون تخویف ایدر وعبدك ربسنه رجوعنده اقرب احوالی حال صلاتدر بنا علیه صلاة کسوف مشروع اولدی دخی سنت که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك {اذا رأیتم شیئا من هذه الافزاع فافزعوا الصلاة} امر شریفلریدر بونکله ده ثابتدر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کندولری ادا بیوردیلر واجماع دخی بونك اوزرینه در وبخاری شریف حدیث منیفلرندندرکه {ان الشمس والقمر لاینکسفان لموت احد من الناس ولکنهما آیتان من آیات الله تعالی اذا رأیتموهما فقوموا فصلوا وفی روایة فادعوا} بحر ❊ (یصلی بالناس من یملك اقامة الجمعة) بیان للمستحب وما فی السراج لابد من شرائط الجمعة الا الخطبة رده فی البحر عند (الکسوف رکعتین) بیان لاقلها وان شاء اربعا او اکثر کل رکعتین بتسلیمة او کل اربع مجتبی ❊ کسوف وقتنده اقامت جمعه یه مالك اولان سلطان وقاضی وکندولری طرفندن مولی اولان کمسنه ناسه ایکی رکعت نماز قیلدررر واشبو اجتماع مستحبدر اولی اولان مصلی عیدده اجتماعدر مالك مشروح بولنمز ایسه فرادی قیلرلر ❊ بحر ❊ سراجده ذکر اولنان بونده خطبه دن غیری جمعه نك شرطلری شرطدر کلامنی بحرده اسبیجابینك بونده امام وامثالی مستحبدر شرط دکلدر تصریحله رد ایلدی حموی نهایه دن درت رکعت اولمنك فضیلتنی نقل ایلدی ایکی اقلی بیان اولور دلرسه درت ویا اکثر قیلرهر برایکی رکعت ویا درت بر سلامله اوله رق مجتباده بو وجهه مرسومدر ❊ وصفتها (کالنفل) ای برکوع واحد فی غیر وقت مکروه (بلا اذان و) لا (اقامة و) لا (جهر و) لا (خطبة) وینادی الصلاة جامعة ایجتمعوا (ویطیل فیهما الرکوع) والسجود (و القراءة) والادعیة والاذکار والذی هو من خصائص النافلة ❊ صلاة کسوفك صفتی نافله کبی یعنی وقت غیر مکروهده رکوع واحد ایله اذان واقامتسز جهر وخطبه سزدر ❊ امام شافعی ایکی رکوعله وامامین جهر ایله اولور دیدیلر وناس جمع اولسون ایچون الصلاة جامعة دیو ندا اولنور الصلاة جامعة ترکیبنك اعرابنده ایکیسنده ده نصب جائزدر اولکی احضروا الصلاة تقدیریله مفعولیت اوزره ایکنجی حالیت اوزره مبتدا خبر اوله رق رفعلرینده جائزدر واشبو صلاة کسوف ادا ایدن دیلرسه رکعتلرك ایکیسنده ده رکوعی وسجودی وقرائتی اطاله ایدر قرائت رکعت اولاده سورهٔ بقره وثانیه ده آل عمران قدر اولور مسنون اولان وقتی نماز ایله دعا ایله استیعابدر دخی نافله یه مخصوص اذکار وادعیه ایله اطاله ایدر ❊ ثم یدعو بعدها جالسا مستقبل القبلة او قائما مستقبل الناس والقوم یؤمنون ❊ نمازدنصکره قبله یه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

متوجها جلوسله وياخود قائماناسه متوجها قوم آمين ديه‌رك دعا ايدر ﴿ (حتى تنجلى الشمس) كلها (وان لم يحضر الامام) للجمعة (صلى الناس فرادى) فى منازلهم تحرزا عن الفتنة (كالخسوف) للقمر (والريح) الشديدة (والظلمة) القوية نهارا والضوء القوى ليلا (والفزع) الغالب ونحو ذلك من الايات المخوفة كالزلازل والصواعق والثلج والمطر الدائمين ﴾ مزبور نمازى قيلديرر حتى كونشك كليسى منجلى ومنكشف اولنه‌دك جمعه اقامتنه مالك اولان كمسه كسوفده حاضر اولمسه بومثللو جمع عظيمده فتنه‌دن تحرزا هر كس منزللرنده يالكز اوله‌رق قيلرلر آيك طوتلمسنده وريح شديده‌ده ونهارا ظلمة قويه‌ده وليلا ضوء قويده وخوف غالب وبونلر امثالى زلازل وصواعق ودائمى ثلج ومطر كبى ايات مخوفه ظهورنده فرادى نماز قيلديغى كبى ﴿ وعموم الامراض ومنه الدعاء برفع الطاعون ﴾ وعموم امراض كبى ورفع طاعون ايله دعا دخى مزبور قبيلندندر اولى اولان ومنه الدعاء برفع الطاعون بدلنده ومنها الطاعون ديمك ايدى يعنى طاعون امراضدندر ديمك اولور ﴿ وقول ابن حجر بدعة اى حسنة ﴾ ابن حجرك اشبو دعا بدعتدر قولى بدعت حسنه ديمكدر ﴿ وكل طاعون وباء ولا عكس وتمامه فى الاشباه ﴾ وبا هر بر مرض عامه اسمدر طاعون كندو سببيله طعن جن اولان مرض عام معناسنه‌در بنا برين هر بر طاعونه وبا دينور وهر بر وبايه طاعون دينلمز اشبو بحثك تمامى اشباهده‌در ﴿ وفى العينى صلاة الكسوف سنة واختار فى الاسرار وجوبها ﴾ عينى صلاة كسوفك سنت اولمسنه قائل اولدى وصاحب اسرار وجوبنى اختيار ايلدى { اذا رأيتم شيئا من هذه الايات فافزعوا الى الصلاة } حديث شريفنه بناءً ﴿ وصلاة الخسوف حسنة وكذا البقية ﴾ وصلات خسوف وباقيلرى مثلا صلات ريح بدعت حسنه‌در ﴿ وفى الفتح واختلف فى استنان صلاة الاستسقاء فلذا اخروالله تعالى اعلم ﴾ فتحده ذكر اولنديكه جماعتله استسقا نمازينك سنت اولمسنده اختلاف اولندى بناءً عليه تأخير اولندى اما اصل نماز اتفاقا سنتدر استسقانك كسوفك عقيبنده ذكرى هر برلرينك على وجه الحضور والاجتماع ادا اولنديغى ايچون استسقا هر نقدر منفرد قيلينور ايسه‌ده الله عظيم الشان حقيقت حاله زياده عالمدر

﴿ (باب الاستسقاء) ﴾

استسقا لغتده غيريدن ايچه‌جك صو طلب ايتمك معناسنه‌در وشرعده قحط وقتلق محلده الله ذو الجلال حضرتلرندن على وجه المخصوص يغمور طلب ايتمك معناسنه‌در علامه حموى

ديركه شاعرك اشبو استسقايه متعلق قولى بك عجب ويرر (نظم) خرجوا ليستسقوا فقلت لهم قفوا ❊ دمعى ينوب لكم عن الانواء ❊ قالوا صدقت ففى دموعك مقنع ❊ لكنها ممزوجة بدماء ❊ انواء يغمورلر معناسنه واشبو استسقا شول بر محلده مشروعدركه اهاليسى كندودن شرب ايدوب ودواب ومواشيلرينى سقى ايده‌جك اوديه وانهارى اولميه ويا اولوب رسه‌ده كفايت ايتميه كفايت ايدر ايسه استسقايه خروج اولنمز حموى عن البرجندى ﴿ (هو دعاء واستغفار) ﴾ يعنى اشبو استسقا دعا واستغفاردر كه امام اللرينى رفع ايده‌رك مستقبلا الى القبلة اياق اوزره دعا ايدر وناس قاعدين اوله‌رق متوجهين الى القبلة دعاسنه آمين ديرلر اثرده واقع اولان دعا بودر اللهم اسقنا غيثا مغيثا هنيئا مريئا مريعا غدقا عاجلا غير رائث مجللا سحا طبقا دائما سرا وجهرا بونك امثالى دعالر ايله امام دعا ايدر غيث يغمور معناسنه مغيث ميمك ضميله خلقى غيثلنديروب يغموره قاندرمق معناسنه هنيئا كندوده ضرر اولمامق درمريئا همزه ايله محمود العاقبة وسمن الحيوانات درمريع ميمك ضميله وراءنك سكونيله وباء موحده‌نك كسريله ربيعندر طبقا يعنى مطرى ارض وبلاده مطابق ديمك غدقا دالك فتحيله كثير الماء والخير وعند البعض قطراتى كبير يغمور معناسنه غير رائث غير مبطئ ديمك مجلل شول بر سحابكه وجه ارضك جمله سنه عام اولور سحا سائلا من فوق معناسنه انس بن مالك رضى الله تعالى عنهدن روايت اولنوركه مسجد نبويه جمعه كوننده دار القضا جانبنده اولان قپودن بر رجل داخل اولوب حالبوكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم خطبه بيوررلر ايدى مزبور رجل رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه توجه ايدوب ديديكه يا رسول الله ماشيه‌لر ودوه‌لر هلاك اولدى ويوللر منقطع اولدى حق جل وعلا حضرتلرندن رجا ونياز بيوركه بزلره يغمور عنايت ايده راوى بيوررلركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم مبارك اللرينى رفع ايدوب سعا دتله اللهم اغثنا اللهم اغثنا بيورديلر انس رضى الله تعالى عنه بن ذات بيچونه قسم ايده‌رمكه جانب سماده بر بلوط پارچه‌سى كورمدك وبزمله مدينهٔ منوره‌ده اولان سلع نام جبل ده بر حائل يوغيدى همان جبل مزبورك وراسندن قلقان رسمنده بر سحاب ظاهر اولوب وسط سماده منتشر اولدقده بر يغمور ياغديكه بر هفته كونش كورنمدى بعده ينه اول قپودن ايكنجى جمعه‌ده بر كمسه دخول ايدوب ينه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم خطبه‌ده ايكن قائما كندولرينه توجه ايدوب اى حق جل شانه حضرتلرينك حق پيغمبرى ماللر هلاك وسبيللر منقطع اولدى اول مجيب الدعوات وقاضى الحاجاته بيوركه يغمورى بزدن امساك ايده ينه يدان كريمتانى دركاه

اجابت پناهی یه رفع بیوروب { اللهم حوالینا ولا علینا اللهم علی الآكام والضراب
وبطون الاودیة ومنابت الشجر } بیوردقده سحاب قلع اولنوب کونش ظاهر
ونمایان اولدی آكام آكه نك جمعیدر استغفارك دعا اوزره عطفی خاصك عام
اوزره عطفی قبیلندندر زیرا استغفار مغفرته خاص دعادر (تمه) مصابیح
شریفده مرسومدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دست میمنت
پیوستلرینی دعای استسقاده کی رفعی کبی بر دعاسنده رفع ایتمز ایدی حتی
استسقاده بردرجه رفع ایدر ایدیکه اکر ثوب مبارکی اولمسه ابط میمنت ربطلرینك
بیاضی کورینور ایدی ﴿ فانه السبب لارسال الامطار (بلاجماعة) مسنونة
بل هی جائزة (و) بلا (خطبة) ﴾ زیرا استغفار یغمورك نزولنه سببدر نته کم (استغفروا
ربکم انه کان غفارا یرسل السماء علیکم مدرارا) نظم مجیدنده ارسال مطر استغفار
اوزره ترتب ایتدی وجماعت مسنونه وخطبه سز نمازایله دعا واستغفار در اولی
اولان وصلاة بلاجماعة دیمك ایدی بلکه نفس صلات جائزه در کراهت جماعتده در
انس بن مالك رضی الله تعالی عنهدن مروی حدیث شریفله خطبه ثابت اولمز
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن سؤال خطبه ده اولدیغندن خطبه مقدم
اولمش اولور ﴿ وقالا تفعل کالعید وهل یکبر للزوائد خلاف ﴾ اما مین بیرام نمازی
کبی نمازدن صکره خطبه اولور دیدیلر تکبیر زوائدك اولمسنده اختلاف واقع
اولدی امام محمددن ثبوتی مرویدر ﴿ (و) بلا (قلب رداء) خلافا لمحمد (و) بلا
حضور ذمی) وان کان الراجح ان دعاء الکافر قد یستجاب استدراجا واما قوله
تعالی وما دعاء الکافرین الا فی ضلال ففی الاخرة شروح مجمع ﴾ دخی امام اعظمه
کوره قلب ردا اولمقسزین در سائر دعالرده اولمدیغی کبی امام محمد ایچوندر
اختلاف یعنی تقلیب ایدر دیدی مربع ایسه اسفلنی اعلا ایته ومدور ایسه جبه
کبی صاغنی صول قیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن بورسم اوزره
مرویدر ☼ نهر ☼ دخی ذمینك حضوری اولمقسزین زیرا اعدا ایله تقرب اولنمز
واستسقا استنزال رحمتدر بونلره ایسه انجق لعنت نازله اولور راجح اولان
هرنقدر کافرلرك دعالرینك بعضا استدراجا مستجاب اولمسی ایسه ده باخصوص
مظلوم اولورسه اما وما دعاء الکافرین الا فی ضلال اخرتده در زیرا آیت کریمه نك
ماقبلی { وقال الذین فی النار لخزنة جهنم ادعوا ربکم یخفف عنا یوما من العذاب
قالوا اولم تك تأتیکم رسلکم بالبینات قالوا بلی قالوا فادعوا وما دعاء الکافرین
الا فی ضلال دو مجمع شرحلرنده بو یلجه مذکوردر ☼
﴿ وان صلوا فرادی جاز) فهی مشروعة للمنفرد وقول التحفة وغیرها ظاهر

الروایة لاصلاة ای بجماعة ﴾ استسقاده ناس یالکز اوله رق نماز قیلرلر ایسه
جائز اولور منفردده مشروعدر ☼ تحفه نك وغیرینك ظاهر روایتده نماز یوقدر
قوللری جماعتله یوقدر دیمك ﴿ (ویخرجون ثلثة ایام) لانه لم ینقل اکثر
منها (متتابعات) ویستحب للامام ان یأمرهم بصیام ثلاثة ایام قبل الخروج
وبالتوبة ثم یخرج بهم فی الرابع (مشاة فی ثیاب غسیلة او مرقعة متذللین
متواضعین خاشعین لله ناکسی رؤسهم ﴾ ناس اوچ کون متوالیا آیاقلریله
یوری یه رك اسکی غسل اولنمش ویا یامه اورلمش ثیابله الله جلیل حضرتلرینه
خشوع وتواضع وتذلل ایله باشلرینی اشاغی ایده رك خروج ایدرلر اوچ کوندن
زیاده خروج روایت اولنمدی وعذر بیاننه وضع اولنان مدت بودر وامامه
کوره مستحب اولان قبل الخروج اوچ کون صوم وتوبه ایله قومه امر ایتمکدر صوم
اعظم عبادتدن اولوب وکندو ایله قلب رقت بولدیغندن وتوبه نك شرطندندر
مظالمی رد ایتمك بعده دردنجی کونده امام ناسی اخراج ایدر کندولر باشلرینه
خروج ایتسه لرده اولور تواضع حق سبحانه وتعالی حضرتلرندن کلان
هرنسنه یه تسلیم وراضی اولوب حکم وتقدیرینه اعتراضی ترك ایتمکدر بعضیلر
خلقه ملایمت وملاینتدر دیدیلر وعند البعض صغیر وکبیر وضیع وشریف هرکیم
اولورسه اندن حق قبول ایتمکدر ابایزید بسطامی قدس سره حضرتلری
بیوردیلرکه برکسه که مخلوقاتده کندودن شرلو کسه وار ظن ایتسه اول
کسه متکبردر وبعضیلر بیوردیلرکه مطافده برکسه یی کوردمکه قدامنده
برازخدمتکار کندو ایچون ناسی طوافدن منع ایدرلر برمدتدنصکره کوردمکه
بغداده برحصیراوزره سؤال ایدر تعجب ایتدم اول کسه دیدیکه ناسك
کندوده تواضع ایتدیکی محلده بن کبر ایتدم حق سبحانه وتعالی حضرتلری
بنی ناسك کندوده مرتفع اوله جغی موضعده ذله مبتلا قیلدی وبعضیلر شرف
تواضعده عزت تقواده حریت قناعتده در دیدیلر خشوع اعضاده وخضوع
قلبده اولور ☼ ﴿ (ویقدمون الصدقة فی کل یوم قبل خروجهم ویجددون
التوبة ویستغفرون للمسلمین ویستسقون بالضعفة والشیوخ) والعجائز
والصبیان ویبعدون الاطفال عن امهاتهم ﴾ وهر یوم خروجلرندن مقدم
برمقدار صدقه تقدیم ایدوب وتجدید توبه وعن ظهر الغیب مسلمین ایچون استغفار
ایدرلر زیرا غائبانه دعا اجابته جدیر اولور وغفران اولنملریله رحمته شایان
اولورلر وضعفا وشیوخ وعجائز وصبیانله استشفاع واستمداد ایده رك استسقا
ایدرلر یعنی یارب بونلره اکر اماوبونلر حرمتنه بزلری اسقا ایله خبرده واردرکه

{هل ترزقون وتنصرون الا بضعفائكم} شیوخدن مرادسنأ کبیر در زیرا بونلر
معصیت یونندن اقل وشهوت یونندن ابعدلر در آخرته قدوملری قریب اولدیغی
ایچون واطفالی امهاتلرندن تبعید ایدرلرکه حتی بکا ایده لرده سلطان رحمت
چوشه کلوب نائرهٔ غضب منطفی اوله ❊ ویستحب اخراج الدواب والاولی خروج
الامام معهم وان خرجوا باذنه او بغیر اذنه جاز ❊ استسقاده اخراج دواب مستحب
قیلندی زیرا سقیا انلرك حرمتنه اولور ❊ روایت اولنورکه حضرت سلیمان
علیه السلام ناسی استسقایه اخراج ایلدکده کوردیکه برقرنجه بعض قائمه سنی
سما جانبنه رفع ایدر بیوردیلرکه رجوع ایدیکز تحقیق اشبو نمله ایچون دعاکزه
اجابت اولندی اولی اولان امامك کندولرایله برابر خروجیدر اما ناس
امامك اذنیله واذنسز خروج ایدرلرسه جائزدر ❊ (ویجتمعون فی المسجد
بمکة وبیت المقدس) ولم یذکر المدینة کانه لضیقه وان دام المطر حتی اضر
فلابأس بالدعاء بحبسه وصرفه حیث ینفع وان سقوا قبل خروجهم ندب ان یخرجوا
شکرا لله تعالی ❊ مکهٔ مکرمه ده وقدس شریفده مسجده مجتمع اولورلر مدینهٔ
منوره نك ذکر اولنمدیغی ظن ایدرمکه ضیقنه بنادر مطر دائمی اولوب
کثرتندن مضرت حاصل اولسه حبسله وکندویه نفع ویرر محله صرفیله دعاده
بأس یوقدر مطلقا حبسیله دعا سوء ادبدر (فائده) یغمور یاغارکن دعا
مستحبدر ❊ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم {اطلبوا استجابة الدعاء
عند ثلاثة التقاء الجیوش واقامة الصلاة ونزول الغیث} بیورمشدر روایت
اولنورکه یغمورده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم طشره خروج بیوررلر
ایدی حتی یغمور جسد مبارکنه اصابت ایدر ایدی ویغموردن وادیلرده سیلان
ماء واقع اولدقده اصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضراتنه
امر بیوررلر ایدیکه بنمله اشبو الله عظیم الشانك طهور تسمیه بیوردیغی شیئه
خروج ایدیکز واول صودن تطهر ایدوب حمد وثنالر ایدر ایدی واهل خصب
ورخا ایچون قحط وغلا محلنده بولنان اهالی یه دعا مستحبدر رعد استماع ایدن
کمسه یه سبحان من یسبح الرعد بحمده والملائکة من خیفته دیمك مستحبدر
وکندولری عافیتده اولور ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم رعد وصواعق
استماع ایتدکده {اللهم لاتقتلنا بغضبك ولاتهلکنا بعذابك وعافنا قبل ذلك}
بیوررلر ایدی ❊ سراج انتهی ❊ استسقایه خروج مراد اولنوب لکن خروجلرندن
اقدم سقی اولنسه لر تشکراینه خروج مندوبدر ❊

❊ (باب صلاة الخوف) ❊

❊ من اضافة الشیء لشرطه ❊ اشبو باب خوف وقتنده اولان نمازك احکامی
واحوالی بیاننده در ماقبلنه مناسبتی هر برولرینك فرع حالنده بولنملریدر
برشیئك شرطنه اضافتی قبیلندندر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك زمان سعادتلرندن صکره ادا اولندیغنه بنأ اضافة الشیء الی سببه
دینلر اصل مشروعیتنه نظرا دیدیلر ❊ (هی جائزة بعده علیه الصلوة
والسلام عندهما) ای عند ابی حنیفة ومحمد رحمهما الله
تعالی خلافا للثانی (بشرط حضور عدو) یقینا فلوصلوا علی ظنه فبان خلافه
اعادوا (اوسبع) اوحیة عظیمة ونحوها وحان خروج الوقت کما فی مجمع الانهر
ولم اره لغیره فلیحفظ قلت ثم رأیت فی شرح البخاری للعینی انه لیس بشرط
الا عند البعض حال التحام الحرب ❊ اشبو صلوة خوف رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمدنصکره عدوك ویا یرتجی حیوانلتك ویا حیهٔ عظیمه نك یقینا
حضوری ووقتك خروجنك قربی شرطیله امامین نزدلرنده جائزه در امام ثانیکه
امام ابی یوسف ایچون خلاف واردر امامین وقت سعادتدنصکره اصحاب کزین
رضوان الله تعالی علیهم اجمعینك صلاة خوفی ادالرینه ذاهب اولدیلر امام ثانی
{فاذا کنت فیهم فاقمت لهم الصلاة} آیة کریمه سنه نظرا زمن سعادته قصر
بیوردیلر عدوك حضوروندن مقدم ویا ظنیله صلاة خوفی ادا ایدوب بعده
خلافی ظاهر اولسه نمازی اعاده ایدرلر مضمون سابق نتکم مجمع الانهرده
مرسومدر شارح مزبور مفادی بن مجمعك غیریده کورمدم دیرینه دیرکه
بعده عینینك بخاری شرحنده کوردمکه خروج وقت انجق حربك قیامی قتنده
عند البعض شرطدر ❊ (فیجعل الامام طائفة بازاء العدو) ارهابا له (ویصلی
باخری رکعة فی الثنائی) ومنه الجمعة والعید (ورکعتین فی غیره) لزوما (وذهبت
الیه وجاءت الاخری فصلی بهم مابقی وسلم وحده وذهبت الیه) ندبا (وجاءت
الطائفة الاولی واتموا صلاتهم بلا قراءة) لانهم لاحقون (وسلموا) ❊ اشبو صلاة
خوف حقنده روایات کثیره وارده اولمشدر ورسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم یکرمی درت کره ادا بیورمشدر لکن ظاهر قرآندن فهمه اقرب
واولی اولان اشبو متنده ذکر اولنان در یعنی امام قومدن بر طائفه یی عدوی
ارهاب ایچون ازاسنه وضع ایدر طائفهٔ اخرایه ثنائیده بر وغیریسنده ایکی رکعت
لازم اولورق قیلدیرر جمعه وعید وصلاة مسافر ثنائی نوعندندر مغرب

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

غيريده مندرجدر لزوما قيدندن فهم اولنان مثلا ايكى ركعت ادا اولنەجق محلده برادا اولنسه نماز فساده كيدر و اشبو نمازى قيلان طائفه ثانى‌ده امام سجدهٔ ثانيه‌دن باشنى رفع ايتدكدنصكره غير ثنائيده تشهد اولدن وثالثه‌يه قائم اولدقده عدو جانبنه كيدوب طائفهٔ اخرى كلوب امام انلره باقى قلان نمازى قيلديروب ويالكز امام سلام ويرر واشبو طائفه مندوب اوله‌رق عدوجانبنه كيدر اما مكانلرنده نمازلرنى اتمام ايتسه‌لرده صحيح اولور وطائفهٔ اولى كلوب لاحق اولدقلرندن بلا قراءة نمازى اتمام ايدرلر وسلام ويررلر كليوب مكانلرنده اتمام ايتسه‌لرده اولور طائفهٔ ذاهبه ازاء عدوده واقف اوله‌رق ❊ (ثم جاءت الطائفة الاخرى و اتموا صلاتهم بقراءة) لانهم مسبوقون وهذا ان تنازعوا فى الصلاة خلف واحد والا فالافضل ان يصلى بكل طائفة امام ❊ بعده طائفهٔ اخرى كلوب مسبوق اولدقلرندن نمازلرنى قرائتله اتمام ايدرلر لكن اشبو صورت مشروحه قوم برامامك ارقه‌سنده قيلمقده تنازع ايتدكلرينه نظرادر يوخسه افضل اولان هرطائفه‌يه مستقل برامام قيلدر مقدر ❊ (وان اشتد خوفهم وعجزوا عن النزول (صلوا ركبانا فرادى) الا اذا كان رديفا للامام فيصح الاقتداء (بالايماء الى جهة قدرتهم) للضرورة ❊ خوفلرى مشتد اولوب دابه‌لرندن نزوله مقتدر اولمه‌سه‌لر ضرورتدن ناشى قادر اولدقلرى جهته ايما ايله راكب وفريد اوله‌رق قيلرلر فرادى غيرقياس اوزره فريدك جمعيدر حال متداخله ويامترادفه اوله‌رق منصوبدر لكن امامه رديف يعنى برابر برحيوان اوزرنده اولورسه اقتدا صحيح اولور ❊ (وفسدت بمشى) لغيراصطفاف وسبق حدث (وركوب) مطلقا (وقتال كثير) لابقليل كرمية سهم ❊ ازاء عدوده اصطفاف وسبق حدث ايچون اولميه‌رق اياب وذهابده طائفه‌نك هر برلرى ايچون مشى وركوبله وقتال كثير ايله نمازلرى فساده كيدر رمى سهم كبى قتال قليل ايله فساده كتمز لكن رمى سهمك عمل قليل اولديغى ايوجه مسلم دكل ❊ (والسابح فى البحر ان امكنه ان يرسل اعضاءه ساعة صلى بالايماء والالا) تصح كصلاة الماشى والسائف وهو يضرب بالسيف ❊ درياده يوزن كمسه‌يه اعضالرينى برساعت ارسال كندويه ممكن اولورسه ايما ايله قيلر يوقسه ايما ايله نمازى صحيح اولمز ماشينك وسيفله ضاربك نمازلرى صحيح اولمديغى كبى ❊ فروع الراكب ان كان مطلوبا تصح صلوته وان كان طالبا لالعدم خوفه ❊ راكب مطلوب اولورسه نمازى صحيح اولور حقيقة سير دابه‌نك فعلى اولوب راكبه اضافتى كندونك تسييرينه بناً اولديغندن معنويدر عذر اولدقده كندويه اضافت منقطع اولور واكر طالب اولورسه نمازى صحيح اولمز خوفى اولمديغندن مشى كندونك فعلى اولوب نمازه منافى اولديغيچون ❊ شرعوا

ثم ذهب العدو و لم يجز انحرافهم وبعكسه جاز ❊ قوم صلاة خوفه شروع ايتسه‌لر بعده عدو زائل اولسه قبله‌دن انحرافلرى جائز اولمز سبب رخصت منعدم اولديغندن عكسنده جائز اولور ضرورته بناً ❊ ابو السعود ❊ لاتشرع صلاة الخوف للعاصى فى سفره كما فى الظهيرية وعليه فلا تصح من البغاة ❊ سفرنده عاصى ايچون صلاة خوف مشروع اولمز زيرا عاصى عدو الله‌در بو ايسه عدوك حضورى وقتنده عدوك غيرى ايچون مشروعدر بوكا كوره پادشاهه اطاعتدن خروج ايدن باغيلر ايچون صلاة خوف صحيح اولمدى ❊ صح انه عليه الصلاة والسلام صلاها فى اربع ذات الرقاع وبطن نخل وعسفان وذى قرد ❊ روايت صحيحه اوزره رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اشبو صلاة خوف مشروحه‌يى درت غزاكه ذات الرقاع وبطن نخل وعسفان وذى قرد نام غزالرده ادا بيوردیلر غزوهٔ ذات الرقاع هجرتك يكرمى يدنجى ماه محرم الحرامك باشنده خندق غزاسندن مقدم واقع اولدى بطن نخل برموضع اسميدر عسفان عثمان وزننده ذى قرد قافك وراءنك فتحلريله دالله در وجه تسميه و تفصيللرى كتب سيرده مسطوردر ماسبقده مرور ايدن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك يكرمى درت دفعه صلوة خوفى ادا بيورمسى اشبو درت غزاده ادا بيورديغنه منافى دكلدر ممكنكه يكرميسيده غزوانك غيريده واقع اوله وياخود هر بر غزاده تكرر ايده

❊ (باب صلاة الجنازة) ❊

اشبو بابك ما قبلنه مناسبتى خوفله قتالك موته مفضى اولمسيدر اشبو مناسبت مناسبت خاصه‌در اشبو خوفله جنازه نمازلرينك ما قبلنه مناسبتلرى من وجه نماز اولوب مطلق اولملريدر هر برلرى برعارضك تعلقيله‌در شو قدر واركه جنازه نمازى برعارض سببيله تعلق ايلدى كه اول عارض دار تكليفده حياتك صكره عارض اولان شيدر بنابرين جمله‌سندن تأخير اولندى ❊ من اضافة الشئ الى سببه وهى بالفتح الميت و بالكسر السرير وقيل لغتان ❊ صلاتك جنازه‌يه اضافتى برشيئك سببنه اضافتى قبيلندندر يعنى سبب فتحله اولان جنازه كه ميتدر فتحله ميته و كسر ايله سريره اطلاق اولنور وعند البعض كسر وفتح هر برلرى ميتده لغتدر ❊ والموت صفة وجودية خلقت ضد الحياة وقيل عدمية ❊ موت صفت وجوديه‌در

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حیاته ضد اوله رق خلق اولندی اشبو مضمونه { الذی خلق الموت والحیوة }
آیت کریمه سی دلالت ایدر بینلرنده تقابل تضاد واردر و بر برلرینه
غایت خلافده اولان امر وجودیلردر ایکیسی بردن برشیده جمع اولمازلر
رفعلری ممکندر بعضیلر صفت عدمیه در دیدیلر حیدن مواد حیاتی قطع ایتدیکی
ایچون بوکا کوره بینلرنده تقابل العدم والملکه اولور ✻ (یوجه المحتضر)
وعلامته استرخاء قدمیه واعوجاج منخره وانخساف صدغیه (القبلة)
علی یمینه هو السنة ✻ محتضر که موتی قریب اولان کمسه سنت اوله رق
قبله یه صاغ طرفی اوزره توجیه اولنور وجه تسمیه وفاتك ویا ملك الموتك
حضوریدر احتضارك علامتی ایاقلرینك سست وسلپوك وکوشك بی
مجال اولوب ویوزینك اوجونك اعوجاجی وینا قلرینك انخسافیکه
ایچرو کیرمسی در وسعادت علامتندر جبیننك درلمسی وکوزلرینك یشارمسی
وعلامت شقاوتدر العیاذ بالله تعالی اوردلری واغزی کوپکلنوب وذبح اولنان
حیوان کبی خورلیوب واونی متغیر اولوب کول کبی کجمك منخر میمك
وخاتك قحلری وکسرلری وضملریله ومجلس وزننده ده جائزدر ✻ (وجاز
الاستلقاء) علی ظهره (وقدماه الیها) وهو المعتاد فی زماننا (و) لکن
(یرفع رأسه قلیلا) للیتوجه للقبلة (وقیل یوضع کما تیسر علی الاصح)
کا صححه فی المبتغی (وان شق علیه ترك علی حاله) والمرجوم لایوجه معراج ✻
ایاقلری قبله یه متوجه اوله رق ارقه سی اوزره محتضرك استلقاسیده
جائزدر لکن قبله یه توجه ایتسون ایچون نازه جق باشی رفع اولنور که
یوزی قبله یه کلمده سمایه اولمیه فی زماننا معتاد اولانده بودر بعضیلر قول اصح
اوزره نه کیفیتله متیسر اولورسه یمنة ویسرة واستلقاء وضع اولنور
دیدیلر لکن قبله یه استقبال دنصکره نتکم مبتغی نام کتابده اشبو قولی تصحیح
ایلدی توجیهده مشقت اولورسه حالی اوزره ترك اولنور رجم اولنان
زجراله قبله یه توجیه اولنمز ✻ معراج ✻ (ویلقن) ندبا وقیل وجوبا
(بذکر الشهادتین) لان الاولی لاتقبل بدون الثانیة (عنده) قبل الغرغرة
واختلف فی قبول توبة الیأس والمختار قبول توبته لا ایمانه والفرق
فی البزازیة وغیرها (من غیر امره بها) لئلا یضجر واذا قالها مرة کفاه
ولایکرر علیه مالم یتکلم لیکون اخر کلامه لا اله الا الله ویندب قراءة یس والرعد ✻
کلمتین شهادتین ذکر ایله امر ایتمکسزین غرغره دن مقدم محتضرك یاننده مندوب اوله رق
وعند البعض واجب اوله رق تلقین ایدر آخر کلامی لا اله الا الله اولمق ایچون زیرا حدیث
شریف صحیحده وارددر که { من کان اخر کلامه لا اله الا الله دخل الجنة } یعنی شول بر کمسه که

(آخر)

اخر کلامی { لا اله الا الله } کلمه سی اوله مع السابقین جنته داخل اولور مع
السابقین ایله تقیید هر بر مؤمنك عند الموت اشبو کلمهٔ طیبه یی تکلم ایتمسه بیله
جنته داخل اولدیغنه مبنیدر شهادة اولی ثانیه سز مقبول اولمدیغندن
ایکیسنك بردن ذکری لازم اولدی یأس حالیکه روحك حلقومه بالغ اولوب
جوارحك افعالدن وقلبك اذکاردن عاجز اولوبده امیدك انقطاعی عنده توبه نك
قبولنده بین العلما اختلاف واقع اولدی مختار اولان توبه سنك قبولیدر ایماننك
عدم قبولیدر فرقلری بزازیه وغیریلرده مسطوردر که زیرا کافر اجنبیدر ✻ الله
ذوالجلال حضرتلرینه عارف دکلدر بلکه ایمانا وعرفانا مبتدیدر فاسق عارفدر
حالی بقادر بقا ایسه امهالدر سکرات موت حالتی دیکر حاله بکزه میوب پك
اضطراب وتنك دل زمانی اولدیغندن شهادتینی کندویه امر ایتمکسزین
تلقین ایتملی بردفعه دیدکدنصکره بردخی تکرار لازم دکل مادام دنیا کلامی
تکلم ایتمدکجه اکر تکلم ایدرسه تکرار اولنور اخر کلامی { لا اله الا الله }
کلمه سی اولمق ایچون عبد الله بن مبارکك وقت وفاتلرنده کندولرینه
اشبو کلمهٔ طیبه چوق ذکر وتلقین اولندقده بیوردیلرکه بن برکره اشبو کلمهٔ توحیدی
دیدکدنصکره انك اوزرینه بن مادام دیکر کلام تفوه ایتمدکجه بیوردیلر وسورهٔ
یس ورعد تلاوتی دخی مندوبدر ✻ (ولایلقن بعد تلحیده) وان فعل لاینهی
عنه وفی الجوهرة انه مشروع عنده اهل السنة ویکفی قوله یا فلان یا ابن فلان
اذکر ما کنت علیه وقل رضیت بالله ربا وبالاسلام دینا وبمحمد نبینا قیل
یا رسول الله فان لم یعرف اسمه قال ینسب الی آدم وحواء ✻ مزاره وضع
اولندقدنصکره تلقین ایله امر اولنماز وتلقین ایدن کمسه یه اندن نهی اولنماز
بعد الموت تلقینده بین العلما اختلاف واقع اولمشدر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك { لقنوا موتاکم شهادة ان لا اله الا الله } قول شریفنك ظاهرینه نظرا بعض
علما اولمسئله قائللردر وبعضیلر عدمنه مائللردر وظاهر روایت بودر حدیث شریفده
اولان موتاکمدن مراد موته قریب اولان اراده اولدیغندن ✻ زیلعی انتهی ✻ جوهره ده
مذکوردر که اهل سنت قتنده تلقین مشروعدر زیرا الله جلیل قبرده میتی احیا
بیوردلر ومزید وتجنیس نام کتابلرده بعد الموت تلقینی بعض مشایخلریمز
اشلدی دیو مسطور وتلقین ایدن کمسه نك یا فلان پدرلرینك اسمی معلوم ایسه
یا ابن فلان دیو اسم علمیسیله ونامعلوم ایسه ابن عبد الله کندونك اوزرینه
اولدیغك الله ذوالجلال ورسولنه ایمان وایقان حالتنی تذکر ایله وملکین
محترمینه انکاء جواب ویرقولی کفایت ایدر دخی سن بن الله عظیم الشانك
رب واسلامك دین وحضرت محمد علیه الصلاة والسلامك نبی اولمرینه

راضی اولدم دی رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمدن سؤال اولندیکه میتك اسمی معلوم اولمزسه مذکر اولسون ویامؤنث اولسون نه دیلم جواب بیوردیلرکه حوایه نسبت اولنور ابن حوا ویابنت حوا دیه رك ﴿ ومن لایسئل ینبغی ان لایلقن والاصح ان الانبیاء لایسئلون ولا اطفال المؤمنین وتوقف الامام فی اطفال المشرکین وقیل هم خدم اهل الجنة ویکره تمنی الموت وتمامه فی النهر وسیجیء فی الحظر ﴾ پیغمبران علیهم الصلاة والسلام وشهدا ومرابطین ومطعون وجمعه کوننده ویاکیجه سنده وفات ایدن وهر کیجه سورهٔ ملك تلاوت ایدن ذوات امثالی کندولرندن مزار پرانورلرنده سؤال اولنمیان کسه لره لایق ومستحب اولان تلقین اولنمقدر اکثر متقدمین عندنده اشبو سؤال بوامته خاص دکلدر بعضیلر خاصهٔ امت محمددر دیدیلر بزازیه ده سؤال میتك مستقر اولدیغی محلده اولور دیو مسطوردر بوکا کوره برمیتی برتیجی حیوان اکل ایلسه سؤال اول حیوانك بطننده اولور وبرمحله وضع ایچون تابوته وضع اولنسه مادام دفن اولنمدقجه سؤال اولنماز اصح اولان انبیا علیهم الصلاة والسلام واطفال مؤمنین سؤال اولنمزلر لکن شرنبلالیده نوع بنی آدمدن هربرذی روح حتی اطفال قبرده اجماع اهل سنتله سؤال اولنورلر دیو مرسومدر لکن ملك تلقین ایدراولا من ربك دیر بعده ربم الله دی دیر بعده مادینك دیودیندن سؤال ایدر صکره دینم اسلام دی دیو تلقین جواب ایدر بعده من نبیك دیرینه کندو به قل نبیی محمد صلی الله تعالی علیه وسلم دیو تلقین ایدر بعضیلر الله ذوالجلال الهام ایدر دیدیلر حضرت عیسی علیه الصلاة والسلامه مهدده اولدیغی کبی لکن شرنبلالینك اشبو اجماع روایتی شارح مرحومك والاصح قولنه منافیدر حق اولان ایکیسیده قولدرنته کم مواهب اللدنیه ده مصرحدر بوندنصکره سؤال بردفعه در بعضیلر اوچ و بعضیلر یدی کون تکرر ایدر دیدیلر بعضیلر کفاره تعذیب ایچون قرق کون اولور دیدیلر وشخصنه کوره شدة وتخفیفا سؤال مختلف اولور امام اعظم رحمه الله تعالی ورضی عنه اطفال مشرکینك سؤاللری حقنده توقف بیوردیلر لکن توقف سؤاللری حقنده دکلدر بلکه جنته دخوللری حقنده در وقیل هم خدم اهل الجنة قوللری دخی بونی افاده ایدر اعرافده وباارده اولملرینه ده قول واردر عند البعض نار کندولری ایچون رفع اولنوب ودخولیله امر اولنورلر اکر کندولری امره امتثال ایله بالرضا دخول ایدرلرسه نار کندولرینه برد اولور یوقسه کرها ادخال اولنور بعضیلر اطفال مشرکین اهل جنته خادملردر دیدیلر وموتی تمنی تحریما مکروهدر

اکر کندویه نازل اولان ضیق معاش ویاظالم ویاعدو ویامرض استیلاسی مثللو ضرردن ناشی اولورسه یوق امور دینیه ده تقصیراتندن اوتوری اولورسه جائزدر واشبو بحثك تمامی نهرده در قریبا کراهیت واستحسان بابنده کلور نهرده ذکر اولنان بودرکه البته تمنی ایده جك اولورسه اللهم احینی مادامت الحیاة خیرالی وتوفنی اذا کانت الوفاة خیرالی دیه تمنینك کراهتی انکله الله جلیلك قضاسندن فرار ایتمش اولور مطلوب ایسه قضایه رضادر حیاة طاعت ایدیجی یه خیردر حسناتینك ازدیادی ایچون عاصی یه خیرلودر تائب ومستغفر اولوب مولای متعاله رجوعی احتمالندن ﴿ وماظهر منه من کلمات کفریة یغتفر فی حقه ویعامل معاملة موتی المسلمین) حملا علی انه فی حال زوال عقله واذا اختار بعضهم زوال عقله قبل موته ذکره الکمال ﴾ محتضردن ظاهر اولان کلمات کفریه حقنده ستر اولنور کفریله حکم اولنماز وکندویه مسلمین موتی سی معامله سی اولنور ظاهرا عقلنك زوالی حالنه حمل اولنور باطن حالی الله عظیم الشانه موکولدر بنابرین علما وفاتندن اقدم عقلنك زوالنی اختیار ایلدیلر کندودن کلمهٔ کفرك وقوعی خوفندن بوکا کوره کفریله حکم اولنماز بعضیلر موت حالنده عقلك قیامنی اختیار ایلدیلر بحر کمال بویلجه ذکر ایلدی ﴿ (واذا مات تشد لحیاه وتغمض عیناه) تحسیناله ویقول مغمضه بسم الله وعلی ملة رسول الله اللهم یسر علیه امره وسهل علیه مابعده واسعده بلقائك واجعل ماخرج الیه خیرا مما خرج عنه ثم تمد اعضاءه ﴾ لحیاه لامك فتحیله لحیك تثنیه سیدر چکه کمکینه دینورکه صقال بتان یردر یعنی الی رحمة الله تعالی وفات ایتدکده چکه سی بغلنوب وکوزلری یومدوریلور کندوبی تحسین ایچون زیرا حالی اوزره ترك اولنداقده کریه المنظر اولوب جوفنه هوام حشرات وعند الغسل صودخولندن امین اولنماز وسلفدن متوارث اولان دخی بودر وتغمیض عین ایدن کمسه { بسم الله وعلی ملة رسول الله } دیر یعنی الله عظیم الشانك اسم شریفنه مستصحب اولدیغك حالده ویااسم شریفیله تبرك ایدیجی اولدیغم حالده دیمك وعلی ملة رسول اللهك معناسی روحك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك ملت مستقیمه سی اوزره خروج ایتسون دیمکدر اخبار بمعنی انشادر اللهم یسر علیه امره یعنی یارب کندونك اوزرینه تجهیز وتکفین امرینی تیسیر ایله ومابعدنده اولان سؤال واهوالی تسهیل ایدوب ولقاء شریفکله کندوبی اسعاد ایله وکندویه خروج ایلدیکی قبری کندودن خروج ایتدیکی دنیادن خیرلو ایله یعنی توسیع مع النور ایله

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

روضة من رياض الجنة ايله بعده ميتك اعضالرى مداولنور ❊ ويوضع على بطنه سيف
اوحديد لئلا ينتفخ ويحضر عنده الطيب ويخرج من عنده الحائض والنفساء
والجنب ويعلم به جيرانه واقرباؤه ويسرع فى جهازه ❊ ميتك بطننه سيف
وياحديد ويامرأت وضع اولنور منتفخ اولمسون ايچون وميتك عندندن حائض
ونفسا وجنب اخراج اولنور زيرا مزبورلرك اولديغى بيته ملائكه دخول ايتمز
واقربالرينه وقوكشولرينه اعلام اولنور جماعتك ومستغفرينك كثرتى ايچون وناسى
طهارته تحريض اولور واللرى صاغنه وصولنه وضع اولنور كفره‌نك ايتديكى كبى
صدرينه وضع اولنمز وجهازنده اسراع اولنور ❊ رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلمك { عجلوا موتاكم فان يك خيرا قدمتموه اليه وان يك شرا فبعدا لاهل النار }
قول شريفلرينه بناءً يعنى سزلر موتالريكزى تجهيز وتكفيننده تعجيل وسرعت
ايديكز زيرا جزاسى خير اولان ارباب سعادتدن ايسه كندولرينى خيره تقديم ايتمش
اولورسز يوق جزاسى شرا هل ناردن اولورسه اندن تبعد اولور ❊ ويقرأ عنده
القرأن الى ان يرفع الى الغسل كما فى القهستانى معزيا للتتف قلت وليس فى التتف
الى الغسل بل الى ان يرفع فقط وفسره فى البحر برفع الروح وعبارة الزيلعى وغيره
تكره القراءة عنده حتى يغسل وعلله الشرنبلالى فى امداد الفتاح تنزيها
للقرأن عن نجاسة الميت لتنجسه بالموت قيل نجاسة خبث وقيل حدث وعليه
فينبغى جوازها كقراءة المحدث ❊ ميتك قتنده قرأن عظيم الشان قرائت اولنمز
حتى غسله رفع اولنه‌دك تتكم قهستانيده تتفه نسبت اولنه‌رق مذكوردر لكن
قهستانيده اولان لاكلمه‌سنك حذفيله ويقرأدر صواب اولانده بودر وبحرده
مبتغى دن نقلا ذكر اولنان وبعض نسخده دخى لانك حذفيله‌در شارح ديركه
تتفده الى الغسل تركيبى يوقدر بلكه فقط الى ان يرفع كلامى واردر وبحرده
مبتغى نك عباره سنده واقع اولان رفعى روحنك رفعيله تفسير ايلدى بوكا كوره
قرائتدن مراد حالت نزعده اولان قرائت اولور ومبتغانك عباره سى قهستانينك
تتفدن نقل ايتديكى ويقرأ عنده القرأن الى ان يرفع عباره سنه موافقدر ماسبقده
مرور ايتديكى حالت نزعده { يسن } ورعد سوره‌لرينى قرائت مستحبدر { يسن شريفى }
بعد النزع قرائت مكروهدر وزيلعينك تكره القراءة عنده كلامى بعد النزع ديمك
اولور بوكا كوره منافات اولمز حاصل كلام قهستانى رفعى مغتسله رفعه حمل
ايلدى فهمه اقرب اولان بحرك قوليدر وكراهت ميته قريب محلده قرائتده‌در
اما بعيد اولان محلده قرائتده كراهت يوقدر زيلعينك وغيرينك عباره‌لرى
كراهت ميتك عندنده قرائتده‌در حتى غسل اولنه قدر وتعليل آتيدن ظاهر
اولان كراهتك تحريمى اولمسيدر اشبو زيلعينك كلامنى شرنبلالى امداد الفتاح

نام كتابنده قرائت قرأنى ميتك نجاستندن تنزيها ايله تعليل ايلدى يعنى تبعيد ديمك
موتله متنجس اولديغندن بعضيلر تنجسنى خبثه وبعضيلر حدثه حمل ايتديلر حدثه حمل
اولديغنده نظرا محدثك قرائتى كبى قرائتك جوازيدر لكن اولى اولان متوضئا
انجق قرائت اولديغى كبى بونده دخى اولى اولان عدم قرائتدر ❊ (ويوضع
كما مات (كما تيسر) فى الاصح (على سرير مجمر وترا) الى سبع فقط قح (ككفنه)
وعند موته فهى ثلاث لا خلفه ولا فى القبر ❊ ميت قول اصحده فقط
بدى يه قدر وترا تجمير اولنان سرير اوزره وفات ايتديكى هيئت اوزره
متيسرا وضع اولنور مجمر تفعيل ويا افعال بابندن اوله‌رق تبخير
معناسنه تجمير مزبور كفننده وغسلى ووفاتى وقتنده اولديغى كبى تجميرك
جمله سى اوچ اولور ارقه سنده قبرنده تجمير يوقدر ❊ (وكره قراءة القرأن عنده
الى تمام غسله) عبارة الزيلعى حتى يغسل وعبارة النهر قبل غسله ❊ ميتك
قتنده غسلى تمام اولنه‌دك قرائت قرأن نجاستدن مراد خبث اولديغنه كوره
تحريما مكروه اولدى وزيلعينك عباره سى حتى يغسل يعنى غسلدن فارغ اولنه‌دك
نهر كبى غسلدن مقدم ديمك جمله سنك مآلى بردر ❊ (وتستر عورته الغليظة
فقط على الظاهر) من الرواية (وقيل مطلقا) الغليظة والخفيفة (وصحح) صححه
الزيلعى وغيره ❊ ظاهر روايت اوزره مجرد عورت غليظه سى ستر اولنور حتى يعنى
ديرى آدم كبى سترى واجب ونظرى حرام اولديغندن بعضيلر مطلقا كه كرك غليظه
وكرك خفيفه ستر اولنور ديدى واشبو قول تصحيح اولندى ❊ (ويغسلها تحت
خرقة) السترة (بعد لف) خرقة (مثلها على يديه) لحرمة اللمس كالنظر ❊ غاسل
ميتى سترة خرقه سنك تحتنده انك مثللو بر خرقه يى اللرينه صاردقدنصكره
غسل ايدر نظر كبى لمس دخى حرام اولديغندن بوندن مستبان اولان كندو ايچون
عورت اولميان صغيرى ستر لازم دكل ❊ (ويجرد) من ثيابه (كما مات) وغسله
عليه الصلاة والسلام فى قيصه من خواصه ❊ وفات ايتديكى كبى اثوابندن تجريد
اولنور تطهير وتنظيف ممكن اولسون ايچون رسول اكرم ونبى افخم صلى الله
تعالى عليه وسلمك قميص شريف اشتماللرنده غسل اولنماسى كندولرينك خاصه يمن
اختصاصلرندندر ❊ (ويوضأ) من يؤمر بالصلاة (بلا مضمضة واستنشاق)
للحرج وقيل يفعلان بخرقة وعليه العمل اليوم ولو كان جنبا او حائضا او نفساء
فعلا اتفاقا تتميما للطهارة كما فى امداد الفتاح مستمدا من شرح المقدسى ويبدأ
بوجهه ويمسح رأسه ❊ ميته صلات ايله مأمور اولان عاقل بالغ حر جدن
اوتورى بلا مضمضه واستنشاق آبدست الديرر ميتك فم وانفندن صويى اخراج
ممكن اولمديغندن ترك اولنديلر بعضيلر مضمضه واستنشاق ايتديريلور ديديلر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

غاسل بر پارمغینه برخرقه صاروب آنکله دیشلرینی وکوچك دلی و دیشك دبنده
اولان اتلری مسح ایده رك و بورنـك دلكلر ینده ده پار مغنی ادخال ایدر واللرینه
برخرقه صاروب موضع استنجا پاك اولنه دك غسل ایدر امام ابی یوسف استنجایی
نفی ایلدی والیوم عمل اشبو قیل قولی اوزرینه در میت جنابت و حائض ونفسا
اولسه طهارتی تتمیم ایچون اتفاقا مضمضه واستنشاق اشلنور نته کم امداد الفتاحده
شرح مقدسیدن نقلامرسومدر واللرینی غسلدن مقدم یوزلریله بدأ ایدر
وایاقلرینی تأخیر سز وآبدستده باشنه مسح ایدر ﴿(ویصب علیه ماء مغلی بسدر)
ورق النبق (اوحرض) بضم فسكون الاشنان (ان تیسر والافماء خالص) مغلی ﴿
سدر سینك كسری، ودالك سكونیله شجرنبق اسمیدر كه عربستان كراسی تعبیر
اولنور طربزون خرماسی اول نوعندر وشجر مزبور ایكی كونا اولور بری
بستانی در كه یمشی غایت خوب اولور و بیراغیله غسل اولنور و بریسی بریدر كه
یمشی ككره اولور و ایكیسنكده كولكسی بغایت قوی ولطیف وخفیف اولور نبق
مزبور سدرك میوه سیدر اشنان همزه نك ضمی وكسریله معروفدر كه چوغان
دیدكلری نباته دینور جرب وحكه علتلرینه نافع وجالی ومنقی ودم حیضی مدرر
ورحمدن جنینی حیا و میتا مسقطدر حرض مزبور چوغان دیدكلری كوكدن
میتك اوزرینه ممكن اولورسه سدر كه ورق نبقله و یاخود چوغان كوكیله قینمش
صودو كولور تسخین تنظیفده مبالغه ایچوندر اوحرض ده او كلمه سی مانعة الخلو در
جمعی جائزدر وتسخین وسط اولملی زیراحیك متأذی اولدیغی نسنه ایله میت دخی
متأذی اولور یوق سدر واشنان امثالی شیلر موجود اولمز ایسه خالص حار صو صب
اولنور ﴿(ویغسل رأسه ولحیته بالخطمی) نبت بالعراق (ان وجد والا
فبالصابون ونحوه) هذا لوكان بهما شعر حتی لوكان امرد اواجرد لایفعل ﴿
خطمی خانك كسریله وفتحی دخی لغت ضعیفه در و بانك تشدیدیله رایحه سی طیب
وتنظیفده صابون مقامنه قائم عراقده برنبت یعنی اوتدر وباشی وصقالی خطمی بولنورسه
انكله بولنمزسه صابون كبی نسنه ایله غسل اولنور اشبو خطمی وصابون ایله
غسل اكر باشنده ولحیه سنده قیل اولورسه امامرد و یا اجرد یعنی تویسز اولورسه
مزبورلر ایله غسل اولنمز ﴿(ویضجع علی یساره) لیبدأ بیمینه (فیغسل حتی
یصل الماء الی مایلی التخت منه ثم علی یمینه كذلك ثم یجلس مسندا) بالبناء للمفعول
(الیه ویمسح بطنه رفیقا وماخرج منه یغسله ثم) بعد اقعاده (یضجعه علی شقه
الایسر ویغسله وهذه غسلة (ثالثة) لیحصل المسنون ﴿ صب وغسل مشروحدن
صكره صاغیله بدأ ایچون صولی اوزره یاتیریلور بخاری شریفده ام عطیه
رضی الله تعالی عنهادن مرویدر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك

دختر سعد اخترلرینك غسلنده {ابدأن بمیامنها} بیوردیلر یعنی صاغندن بدأ ایدیكز
دیمك غسل اولنور حتی صو تختی كه سریری ولی ایدن طرفنه واصل اولوب
جنب اسفلینه شامل اوله بعده صاغی اوزره اصیلوب سابق اوزره اضجاع
اولنوب جنب آخرنه صوعام اولنه دك غسل اولنور اشبو غسلهٔ ثانیه در بعده
میت كندویه اسناد ایله اجلاس اولنور و بطنی رفقله مسح اولنور وخروج ایدن شیئی
غسل ایدر بعد الاقعاد المزبور جانب یسارینه اضجاعله ینه غسل ایدر اشبو
غسل غسلهٔ ثالثه در كه كندو ایله وجه مسنون اولان تثلیث حاصل اولور
خلاصهٔ كلام وضودن صكره سنت اولان اولا باشنی ولحیه سنی بلاتسریح
خطمیله غسل وبعده شق ایسری اوزره اضجاعله منوال مشروح اوزره
غسل ثالثا میتی اقعاد و بطننی مسحدنصكره ینه طرف یسارینه اضجاعله اوزرینه
صو یی صبدر بالبناء للمفعول مسندا قولنه قیددر لكن اصطلاحده بومثللو
مواضعده اسم مفعول تعبیر در بناء مفعول افعالده مستعملدر یجلس فعلنه قید
اولسه ده اولور نائب فاعلی میته ارجاعله ﴿(ویصب علیه الماء عند كل اضجاع
ثلاث مرات) لمامر (وان زاد علیها اونقص جاز) اذ الواجب مرة ﴿ هر بر
اضجاعده اوزرینه اوچ كره صو دوكیلور ماسبقده مرور ایدن لیحصل
المسنون كلامنه بناً كه مراد تثلیثدر اوچك اوزرینه زیاده و یانقصان ایتسه ده
جائزدر كه یعنی صحیحدر واجب اولان بركره غسل اولدیغنه بناً یوخسه حلال
دیمك دكلدر بااسراف و یاتقتیر اولدیغنه بناً بونلر ایسه تحریما مكروهدر
(تتمه) میتی غسل ایدن كمسه یه لایق وسزا اولان طاهر اولمقدر جنب
وحائض اولمق مكروهدر واولی اولان غاسل میتك اقرباسندن اولمقدر اللرندن
كلمز ایسه ارباب ورع و امانت اولان كمسه لردن اولملی میتی تكفیندن صكره
برعضوك غسل اولنمدیغی تبین ایتسه اول عضو غسل اولنور اصبع عضوك
خلافنه در ﴿ فتح ﴿ میتك غساله سیكه غسل اولندیغی صو بر محلده جمع اولوب برشیئه
اصابت ایتسه اول شیئی تنجیس ایدر كندو نجس اولدیغندن غاسلك ثوبنه اصابت
ایدن صچراتنی اكر كندودن احتراز وامتناع ممكن اولمزسه عموم بلوی اولدیغی
ایچون متنجس اولمز اشبو مضمون میتك نجاستی نجاست خبث اولدیغنه مبنیدر
ماسبقده مرور ایتدیكی بدننده قاذوراتدن برشی اولمزسه میت پاك در بوده
نجاستی نجاست حدث اولدیغنه كوره ﴿(ولا یعاد غسله ولا وضوءه بالخارج
منه) لان غسله ماوجب لرفع الحدث لبقائه بالموت بل لتنجسه بالموت كسائر الحیوانات
الدمویة الا ان المسلم یطهر بالغسل كرامة له وقد حصل بحر وشرح مجمع ﴿
میتك غسلی ووضوئی كندودن خروج ایدن شیله اعاده اولنمز زیرا نصله

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مشروعیتی برکره در اول ایسه حاصل اولدی اشبو تعلیل اقتضا ایدرکه میت
جماع اولسه دخی غسل اعاده اولنمز لکن ابوالسعود اشبو مضمونی بن
کوره مدم دیر غسل غینك ضمیله بعضیلر فتحیله ده دیدیلر بعضیلر مغسوله نسبت
اولنورسه فتحله غیریه نسبت اولورسه ضمله در دیدیلر غسلك اعاده اولنمدیغی رفع
حدث ایچون واجب اولمدیغندندر زیرا حدث موتله باقیدر بلکه غسلك وجوبی
سائر حیواناتك دمویه کبی موتله متنجس اولدیغندندر لکن شوقدر وارکه مسلم کندویه
کرامةً غسلله پاك اولور حالبوکه غسل حاصلی اولدی تتکم بحرده ومجمع شرحنده
مسطوردر ونجاست طاری اولمیله غسل اعاده اولنمز بس میت مغسولی
برکسه کتورسه وکندو ایله نماز قیلسه نمازی صحیح اولور و اشبو حکم مزبور
شهیدك غیریده در اما شهید غسل اولنمسه دخی طاهردر کافر هر نقدر غسل
اولنسه دخی پاك اولمز کرامته اهل اولمدیغندن {ولقد کرمنا بنی آدم} آیت کریمه سنده
بعدالموت کافرك طهارتنه نص یوقدر بلکه تکریمك نعمله وعقلله و یا یدیله اکل
ایدوب بهایم کبی فیله ایتمکله اولمسی محتملدر نظم مجیدك تفسیرنده اولان اقوالك
بریسی بودر ﴿(وینشف فی ثوب ویجعل الحنوط)وهو بفتح الحاء (العطر المرکب
من الاشیاء الطیبة غیر زعفران وورس)لکراهتهما للرجال وجعلهما فی الکفن
جهل(علی رأسه ولحیته) ندبا﴾ وکفن مبتل اولمسون دیو بر مندیل مثلا و ثوبله
میتك بدنی سلینوب تجفیف اولنور حنوط صبور وزننده زعفران وورسك غیری
اشیاء طیبه دن مرکب خوش بو عطردرکه میتك کفنی اوزره صاچیلور
وتبخیر اولنور ورس بر نبات ادیدرکه آنکله صاری بویانور فارسیده اسپرك
وترکیده الاجهره ویمن زعفرانی دیدکاریدر یعنی بعد الغسل میتك باشی ولحیه سی
اوزرینه مندوب اوله رق حنوط مشروح قیلنور زعفرانك وورسك حنوطه
ادراج اولنمدیغی رجاله مکروه اولدقلرندن وبونلری کفنده قلمق جهلدر
وحنوط قبره دخی وضع اولنور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك فرزند
دلپسندلری ابراهیمه اشلدیکنه بناء ☼ حموی ﴿(والکافور علی مساجده)
کرامة لها (ولایسرح شعره) ای یکره تحریما (و)لا(یقص ظفره) الا المکسور
(ولاشعره) ولایختن ﴾ وسجده موضعلری اولان جبهه وانف واللر ودیزلر
وایاقلرینه سرعت فساددن احتراز ایچون اکراما کافور قیلنور کافورك
تخصیص بالذکر اولمسی رایحه سندن موذی اولان حشرات وحشت ایدوب
فرار ایتدیکی ایچوندر ومیت کرك مذکر وکرك مؤنث شعری تسریح
وقطع اولنمز شارب ویاغیری بونلر تحریما مکروهلردر وطرنغی وشعری قطع
اولنمز الامکسور اولان اخذ ورمی اولنور وامام ابی یوسف قولی اوزره ختان

اولنمز ﴿ ولابأس بجعل القطن علی وجهه وفی مخارقه کدبر وقبل واذن وفم ویوضع
یداه فی جانبیه لاعلی صدره لانه من عمل الکفار ابن ملك ﴾ میتك وجهنه ودبر وقبل
واذن وفم مثللو منفذلرینه پموق وضعنده بأس یوقدر ظهیریه ده عامهٔ
علما استقباح ایلدی دیدی واللری ایکی طرفلرینه وضع اولنور صدرینه
وضع اولنمز صنیع کفار اولدیغندن ابن ملکده بو یلجه مرسومدر ﴿(ویمنع
زوجها من غسلها ومسها لامن النظر الیها علی الاصح) منیة وقالت الائمة
الثلاثة یجوز لان علیا غسل فاطمة رضی الله تعالی عنها قلنا هذا محمول
علی بقاء الزوجیة لقوله علیه الصلوة والسلام کل سبب ونسب ینقطع
بالموت الاسببی ونسبی مع ان بعض الصحابة انکر علیه شرح المجمع للعینی ﴾
عورتك زوجی غسلدن ومسدن منع اولنور قول اصح اوزره کندویه
نظردن منع اولنمز میتی تقبیلده بأس یوقدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك
عثمان بن مظعون رضی الله تعالی عنهك وفاتلرندنصکره تقبیل بیوردقلری
مرویدر وابوبکر الصدیق رضی الله عنهك رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك ذات والالرینی تقبیل بیورمهلری ثابتدر ومسها قیدلنك ظاهری
تقبیلك تحریمنی ایجاب ایدر بوکاکوره منع اختلاف جنسه حمل اولنور
یعنی احدهما مذکر وآخر مؤنث اولمه ایله تقبیل حقنده وارد اولان
اثرك منافاتی رفع اولنور لکن فقهانك موتله زوجیت منقضی اولور دیو بیانلری
نظرك دخی حرمتنی ایجاب ایدر بعض مسئله ده نظرینده فرق تحریر اولنور
ائمهٔ ثلاثه زوجنك غسل ومسنی تجویز بیوردیلر وحضرت علی کرم الله تعالی
وجهه ورضی عنهك حضرت فاطمة الزهرا رضی الله تعالی عنها وعن
ابویهانی غسل بیوردقلرینه بناءً حنفیه طرفندن جواب ویریلورکه اشبو
مشارالیهك غسلی زوجیتك بقاسنه محمولدر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك هر برسبب ونسب موتله منقطع اولور لکن بنم سبب ونسبم منقطع
اولمز بیوردقلری ایچون بس بقای زوجیت مشارالیه کبی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمه قرابت نسبیه سی اولان ذواته خاصدر حدیث شریف
مشروح دخی بوکا دلالت ایدر لکن بوکا نقضله سؤال وارد اولورکه اکر بقای
زوجیت اعتبار اولنورسه حضرت علی کرم الله تعالی وجهه ایچون فاطمة
الزهرا رضی الله تعالی عنهانك همشیره زاده سنی تزوج جائز اولمملی ایدی
حالبوکه مومی الیهانك داربقایه تشریفلرندنصکره قزقرنداشلرینك قزینی
تزوج بیوردیلر وحضرت عثمان رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمك بنت ثانیه سنی تزوج بیوردیلر بوکا کوره حدیث شریف

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

من بور آخرته نظرا اولور سببدن مراد اسلامله تقویدر نسبدن مراد انتسابدر
مصاهرتله ویارضاعله اولسون وبعض اصحاب کرین رضوان الله تعالی
علیهم اجمعین ❊ حضرت علی کرم الله وجهه نك مشار الیها یی غسلنی
انکار ایلدیلر واشبو حدیث شریف رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك
اهل بیتنه {لااغنی عنکم من الله شیئا} قول شریفلرینه معارض دکلدر زیرا
اشبوحدیث شریفك معناسی کندولری انلر ایچون برنفعه قادر اولماز الا
الله جلیل مالك وقادر قیلرسه شفاعت بیورورلر دیمك انتهی ❊ مناوی ❊ حافظ سخاوی
استجلاب ارتقاء الغرف بحب اقرباء الرسول وذوی الشرف نام کتابنده اشبو حدیث
شریف مشروحی کل سبب ونسب منقطع یوم القیمة الاسببی ونسبی فانها
موصولة فی الدنیا والاخرة لفظ واجب الحفظیله ذکر بیورودیلر حضرت
عمر رضی الله تعالی عنه بیوردیلرکه حضرت علی کرم الله وجهه ورضی
عنهك دختر سعد اخترلری ام کلثومی بن اشبو حدیث شریفه بناءً تزوج ایتدم
انتهی واشبو حدیث منیفدن مستبان اولان الله ذوالجلالك فاذا نفخ فی الصور
فلاانساب بینهم قول شریفی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك نسب
عالیلرینك غیری یه مخصوص اولمقدر یعنی یوم قیمتده برنسب نفع ویرمز
الارسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك نسب سامیلری کندولرینه انتساب
ایدن کمسه یه نافعدر انتسابلری هرنقدر مصاهرت ویارضاعله ده اولور سه ده
❊(وهی لاتمنع من ذلك) واوذمیة بشرط بقاء الزوجیة بخلاف ام الولد)
والمدبرة والمکاتبة فلایغسلونه ولایغسلهن علی المشهور مجتبی ❊ زوجه
زوجی غسلدن منع اولنمز کرك کندویه دخول ایتسون وکرك ایتمسون کندو
ایچون عدت اعتبار اولند یغندن نکاح حکمنده اولدیغنه مبنی زوج بونك
خلافنه در زیرا زوجه وفات ایتدکده زوجنه عدت لازم اولمز کندویه
درت عورت ومتوفانك همشیره سنی تزوج جائز اولور زوجه هرنقدر ذمیه
دخی اولورسه ینه منع اولنماز ام ولد ومدبره ومکاتبه زوجه نك خلافنه درلر
بس مرقوملر قول مشهوره کوره مولالرینی غسل ایده مزلر واغالری دخی
کندولرینی غسل ایده مز صواب اولان حق عباره فلا یغسلنه ایدی مجتباده
بویلجه مرسومدر ❊(والمعتبر فی) الزوجیة (صلاحیتها لغسله حالة الغسل)
لا حالة (الموت) فتمنع من غسله (لو) بانت قبل موته او(ارتدت بعده) ثم اسلمت
(اومست ابنه بشهوة)لزوال النکاح ❊ زوجه ده زوجك غسلنه صلاحیتده
معتبر اولان غسل حالیدر موت حالی دکلدر بس زوجك وفاتندن مقدم مبانه
اولسه ویاخود وفاتندن صکره مرتده اولوب بعده اسلامه

کلسه ویاشهوتله زوجك اوغلونی مس ایتسه غسلدن منع
اولنور نکاح زائل اولدیغندن ردتله زوجیت منقطع اولدیغندن اکر
وقت موته اعتبار اولنه ایدی غسلی جائز اولور دی صلاحیتی اولدیغندن صواب
اولان فی الزوجیة بدلنده فی الزوجة در صلاحیت زوجه ده اولوب زوجیتده
اولمدیغندن بنونت صورتنده صلاحیت موت حالنده ده بوقدر غسل حالنده ده
بوکا کوره اولی اولان متنده اولان صورتلره قصردر ❊(وجازلها) غسله
(لواسلم) زوج المجوسیة (فمات فاسلمت) بعده لحل مسها حینئذ اعتبارا بحالة
الحیاة ❊ برمجوسیه نك زوجی شرف اسلامله مشرف اولوب بعده وفات ایدوب
عقیبنده عورت دخی اسلامه کلسه زوجنی غسلی جائز اولور حالت حیات
اعتبار اولندیغندن اسلامه کلدیکی وقتده زوجه نك زوجی مس حلال
اولدیغنه بناءً بس غسل حالتی اعتبار اولندی اکر موت حالتی اعتبار اولنسه
منع اولنور ایدی اول حالده مجوسیه اولدیغندن زوجی اسلامه کلد کدنصکره
حیاتده ایکن زوجه سی دخی مسلم اولسه نکاح باقی اولور ❊(وجد رأس آدمی)
او احد شقیه (لایغسل ولایصلی علیه) بل یدفن الا ان یوجد اکثر من نصفه
ولو بلا رأس ❊ برآدمی رأسی ویاخود برطرفی بولنسه غسل اولنمز واوزرینه
نماز قلنمز بلکه دفن اولنور الا نصفندن اکثر هرنقدر باشسزده اولورسه ویا نصف
باشیله اولورسه غسل اولنور ونمازی قیلنور ❊(والافضل ان یغسل) المیت
مجانا فان ابتغی الغاسل الاجر جاز ان کان ثمة غیره والالا) لتعینه علیه
وینبغی ان یکون حکم الحمال والحفار کذلك سراج ❊ وافضل اولان میت
بلا اجرة مجانا غسل اولنمقدر اکر غاسل اجرت طلب ایدرسه جائزدر اکر اول محلده
کندودن غیری غاسل بولنورسه یوق کندونك غیری برغاسل بولنمزسه اجرت
طلبی جائز وروا اولمز کندونك اوزرینه غسل تعین ایتدیکندن لایق اولان
حمالك ومزار حفر ایدن کمسه نك حکمیده غاسلك حکمی کبیدر سراجده
بومنوال اوزره مذکوردر لکن مرئه نك کفنی وتجهیزی زوجنك اوزرینه در
❊(وان غسل) المیت (بغیر نیة اجزأ) ای لطهارته لا لاسقاط الفرض عن ذمة
المکلفین (و) لذا قال (لووجد میت فی الماء فلابد من غسله ثلاثا) لانا امرنا
بالغسل فیحرکه فی الماء بنیة الغسل ثلاثا فتح ❊ غسال میتی مکلفینك ذمتندن
فرضك اسقاطنه نیت ایتمیدرك غسل ایتسه میتك طهارتنه کفایت ایدر فرضك
اسقاطنده نیت لازم اولدیغندن اکا کفایت ایتمز بس اشبو نیت مشروحه لازم
اولدیغندن مصنف کتاب علیه رحمة الملك الوهاب بیوردیکه برمیت صوده
بولنسه اوچ دفعه غسلدن لازمدر زیرا بزلر غسل ایله امر اولندق بوکا کوره

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

غسل نيتيله ميتى اوچ دفعه تحريك ايدر * وتعليله يفيد انهم لوصلوا عليه
بلا اعادة غسله صح وان لم يسقط وجوبه عنهم فتدبره * كالك لانا امرنا قوليله
تعليلى افاده ايدركه مكلفين ميت مزبورك غسلنى اعاده ايتمكسزين نمازينى
ادا ايتسه‌لر صحيح اولور هرنقدر كندولردن غسلك وجوبى ساقط اولمز ايسه‌ده
زيرا تعليلده لانه لم يطهر ديمدى اشبو مزبورى ايوجه تدبر ايله كه معتمد
اولان غسل ايتدكلرى صورتده هر نقدر نيت ايتمزلر ايسه ده كندولردن
فرض ساقط اولورنتكم تاتارخانيه نك واكملك واسبيجانى نك مختارلريده بودر ميتى
صوده بولسه‌لر مأمور بهى اسقاط ايچون ينه غسلدن لازمدر مسئله‌نك برى آخره قياس
اولنماز بينلرنده فرق بين واردر * وفى الاختيار الاصل فيه تغسيل الملائكة لادم
عليه الصلاة والسلام وقالوا الولده هذه سنة موتاكم * اختيار نام كتابده مسطوردركه
اشبو غسل جنازه نك مبناسى ملائكهٔ كرامك حضرت آدم عليه الصلاة والسلامك
وفاتلرنده غسل ايتملريدر و بنى آدمه اشبو غسل سزلرك موتالريكزه سنت
وطريقدر بيوردیلر بوندن ظاهر اولان غسل ميتك شريعت قديمه اولمه‌سيدر
وواجب اولان نفس غسلدر غاسل هرنقدر مكلف اولمز ايسه ده بنابرين
پدر بزركوارمز حضرت آدم على نبينا وعليه السلام الاتمك غسلنى اولادلرى
اعاده ايتمديلر ☼ ابو السعود * فروع لو لم يدرا مسلم ام كافر ولا علامة
فان فى دارنا غسل وصلى عليه والالا * برمحلده برميت بولنوب مسلم ويا كافر
اولديغى معلوم اولميوب و بردن اولديغنه برعلامت دخى اولمسه اكر دار اسلامده
ايسه غسل اولنور واوزرينه نماز قلنور يوق دار اسلامده دكل ايسه غسلده اولنمز
نمازده قيلنمز اما علامت اولورسه اتفاقا آنكله عمل اولنور علامت اولمديغنه كوره
مكانك اعتبار اولديغى مكانك دلالتيله مسلم اولمسنه غلبهٔ ظن حاصل اولمسنه مبنيدر
اما دار حربده اولوب وعلامت بولنورسه ينه علامتله عمل اولنور * اختلط
موتانا بكفار ولا علامة اعتبر الاكثر فان استو واغسلوا واختلف فى الصلاة عليهم
ومحل دفنهم * بزلرك موتالريمز كفارك موتالرينه مختلط اولوب وعلامتلرى دخى
اولمسه اعتبار اكثرينه‌در اكر اكثرى اهل اسلامدن ايسه ده غسل اولنورلر
واوزرينه نماز قلنور يوق اكثرى كفار ايسه ترك اولنورلر وقنغيسى اكثر اولديغنى
بيلمك مسلمين عد اولنوب كندولردن شهيد اولان وصاغ قلان معلوم
اولمه ايله اولور بدايعده علامة اسلامى خضاب وختان ولبس سواد وحلق عانه
ايله بيان ايتمشلردر لكن حموى سياه پوش اولمیى علامت اسلامدن عد ايتمده
نظر واردر ديدى بلكه فى زماننا غالبا قرى كيمك اهل اسلامك غيريده در
اكرمساوى اولورلرسه غسل اولنورلر واوزرلرينه نماز قيلمقده ومحل

دفنلرنده اختلاف اولندى بعضيلر مقابر مسلمينه دفن اولنورلر ديديلر
امام هندوانى كندولرى ايچون بشقه مقبره اتخاذ اولنور ديدى بلكه
احوط اولانده بودر ☼ ابو السعود * كدفن ذمية حبلى من مسلم قالوا والاحوط
دفنها على حدة ويجعل ظهرها الى القبله لان وجه الولد لظهرها *
اختلاف مشروح حبلى مسلمدن اولان ذميه نك دفننده اولان اختلاف
كبيدر لكن احوط اولان بشقه دفن اولنوب وارقه‌سى قبله جانبنه قلنمقدر
ديديلر ولدك وجهى اناسنك ظهرينه متوجه اولوب وولد اشرف ابوين
اولان باباسنه تابع اولوب مسلم اولديغندن اشبو طريقله قبله يه توجيه اولنور
* ماتت بين رجال اوهو بين نساء يممه المحرم فان لم يكن فالاجنبى بخرقة
ويمما الخنثى المشكل لو مراهقا والا فكغيره فيغسله الرجال والنساء يمم لفقد ماء
وصلى عليه ثم وجدوه غسلوه وصلوا ثانيا وقيل لا * برعورت رجال بيننده
ويا رجل نسا ميانه لرنده وفات ايتسه اول ميته محرم اولور كمسه اول ميته تيمم ايتديرر
اول محرم يوقسه اجنبى برخرقه ايله تيمم ايتديرر وخنثاى مشكل مراهق
اولورسه تيمم ايتديريلور مراهق اولمز ايسه غيرى صغيرلر كبى كندويى
رجال ونسا غسل ايدر صو بولنمديغندن برميته تيمم ايتديريلوب ونماز
قلنسه بعده صوبى بولسه‌لر ميتى مجددا غسل ايدوب واوزرينه نماز قيلرلر
بعضيلر لازم دكل ديديلر * (ويسن فى الكفن له ازار وقميص ولفافة وتكره
العمامة) للميت (فى الاصح) مجتبى واستحسنها المتأخرون للعلماء والاشراف
ولا بأس بالزيادة على الثلاثة * رجله كفنده سنت اولان ازار وقميص
ولفافه‌در اصل تكفين عامهٔ مسلمينه كوره فرض كفايه‌در وحال حياتنده
لبسى جائز اولان هربرنسنه ايله كفن جائز اولور اولىسى بياض وجديددر
وسنة مقدار كفن وتجهيز دين اوزره مقدمدر اكر غيرك حقى بعينه
كندويه تعلق ايتمامش ايسه مثلا رهن وقبل القبض مبيع كبى بونلره
بايعله مرتهن هربراحد دن احقلردر تثليثك سنت اولديغى رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلمك كفن يمن اشتماللرى اوچ ثوب سحوليه ده اولديغنه
مبنيدر سحول سينك فتحى وضميله ده لغتدر يمنده برقريه اسميدر ازار باشدن
اياغه قدر اولان ثوبدر لفافه كبى قميص اوموزدن قدمه دك اولان ثوبدر لفافه
اولا ارضه بسط اولنانذر قول اصحده ميت ايچون باشه عمامه مكروهدر امابعض
مزارده براغاجك اوزرينه عمامه وسائر زينت بلاخلاف مكروهدر متأخرين علما
واشرافكه اولاد على ايچون عمامه‌يى استحسان ايتديلر وكفنى اوچك اوزرينه
زياده‌ده بأس يوقدر مجتباده زياده‌نك كراهتيله تصريح اولنمشدر * ويحسن

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

الكفن لحديث حسنوا اكفان الموتى فانهم يتزاورون فيما بينهم ويتفاخرون بحسن
اكفانهم ظهيرية ❊ ميتك امثالنك كفنينك اوزرينه زائد اولميه رق بلازينة كفنى
كوزل قيلنور سزلر موتالرك كفنلرينى تحسين ايديكز زيرا انلر بينلرنده بربرلرينى
زيارت ايدوب وتفاخر كه فرح وسرور ايدرلر زائر روح اولوب وانده كفن اولميوب
وتفاخر اوصاف ذميمه دن اولديغندن فرح وسرور ايله تفسير اولندى لكن
حلالدن اولورسه ❊ (ولها درع) اى قيص (وازار وخمار ولفافة وخرقة
تربط بها ثدياها (وبطنها ❊ عورته كفنده بر كوملك وبر ازار وخمار خانك كسريله
نسا طائفه سنك باشنى ستر ايتدكلرى شيكه طواق تعبير اولنور ولفافه وكندوايله
ممه لرى وبطنى ربط اولنان خرقه سنت قيلندى اشبو خرقه ده اولى اولان ثديلرندن
فخذينه دك اولمقدر ❊ نهر انتهى ❊ (وكفاية له ازار ولفافة) فى الاصح ❊
رجله كوره كفنك كفايه سى قول اصحده ازار ايله لفافه در مال قليل وورثه كثير
اولورسه اولى اولان كفايه در عكسى اولورسه سنتدر بعضيلر قيصله لفافه در
ديديلر كفن كفايه ده كراهت يوقدر ❊ (ولها ثوبان وخمار) ويكره اقل
من ذلك ❊ نسا ايچون كفن كفايه ايكى ثوبكه ازار ايله لفافه وخماردر بوندن
اقل اولورسه تحريما مكروهدر ❊ (وكفن الضرورة لهما مايوجد) واقله
مايعم البدن وعند الشافعى مايستر العورة كالحى ❊ رجال ونسايه كفن ضرورت
موجود اولاندر اقلى بدنه عام وشامل اولوب احاطه ايدندر اشبو مضمون
اصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين دن مصعب رضى الله عنه حقنده
وارد اولان حديث شريفكه وفات ايتدكلرنده انجق چوپوقلو سياهلو وبياضلى
بر كسوه بولندى باشى ستر اولنسه اياقلرى منكشف اولوردى واياقلرى ستر اولندقده
باشى آچق قالوردى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم باشنى اول ثوبله ستر
ايدك واياغنه اذخر ديديكى نباتدن وضع ايدك بيورديلر بس مجرد عورت
محلنى ستر كفايت ايتسه ايدى اياقلرينى اذخر ايله تغطيه ايله امر بيورمز ايدى
حديثيله ثابتدر امام شافعى قتنده حى كبى عورت محلنى ستر ايدندر ❊ (تبسط
اللفافة) اولا (ثم يبسط الازار عليها ويقمص ويوضع على الازار ويلف يساره
ثم يمينه ثم اللفافة كذلك) ليكون الايمن على الايسر ❊ اولا لفافه بسط اولنوب
بعده اوزرينه ازار بسط اولنور وكوملك لبس اولنوب ازار اوزره وضع اولنور
ابتدا ازارك صولى بعده صاغى لف اولنور صكره لفافه دخى ازار كبى لف اولنور يعنى
ازار ايله لفافه نك هر برلرى مستقلا لف اولنورلر ستره بو يك ابلغ اولديغندن
واشبو ترتيب اوزره لف كفنك صاغى صولى اوزره اولسون ايچوندر
❊ (وهى تلبس الدرع ويجعل شعرها ضفيرتين على صدرها فوقه)

اى الدرع (والخمار فوقه) اى الشعر (تحت اللفافة) ثم يفعل كامر ❊ عورتك ابتدا
كوملكى الباس اولنور وصاچى ايكى بلوك قيلنوب درعك مافوقنده كوكسى
اوزره وضع اولنور وخمارانك اوزرينه لفافه ايله ازارك تحتنده قيلنور بعده ماسبقده
مرور ايدن كيفت اوزره يسارا ويمينا لف اولنور متنده ازارك عدم
ذكرى لفافه ايله ايكيسى شيء واحد عد اولنديغنه مبنيدر بعده خرقه
فوق الاكفان وضع اولنور ❊ (ويعقد الكفن ان خيف انتشاره وخنثى
مشكل كامرأة فيه) اى الكفن ولمحرم كالحلال والمراهق كالبالغ ومن لم
يراهق ان كفن فى واحد جاز والسقط يلف ولا يكفن كالعضو من الميت ❊
كفن اياق طرفندن باغلنور انتشارندن خوف اولنورسه خنثاى مشكل
كفنده عورت كبيدر شوقدر واركه احتياطا حرير ومعصفر ومزعفردن
اجتناب اولنور احرامده وفات ايدن حلال كبيدر يعنى باشى اورتيلور وكوزل
قوقو سوريلور حد بلوغه رسيده اولميان مراهق بالغ كبيدر مذكرى مذكر
ومؤنثى مؤنث حكمنده در مراهق اولميان مذكر بر ثوبله تكفين اولنسه جائزدر
لكن اولى اولان ايكى ايله اولمقدر اماغير مراهقك كفنى اوچدر ديو امام محمددن
روايت اولنمشدر اكثرينى بياندر سقط هر نقدر مستبين الخلقة وتام الاعضاء
اولورسه ده بر خرقه يه لف اولنور كندوده سنة كفنه مراعات اولنمز ميتدن
برعضو كبى يعنى ميتدن برعضو بولنسه ميت ذاتنده كفنلنسون ويا كفنلنمسون اول عضو
كفنلنمز قديم اولسون وياحادث اولسون ❊ (و) ادمى (منبوش طرى) لم يتفسخ
(يكفن كالذى لم يدفن) مرة بعد اخرى وان تفسخ كفن فى ثوب واحد) والى هنا
صار المكفنون احد عشر والثانى عشر الشهيد ذكرها فى المجتبى ❊ اعضالرى
طاغلمامش تازه كفنى ضايع اولان آدمى اصلا دفن اولنميان ميت كبى كفنلنور
متفسخ اولمش ايسه بر ثوبله كفنلنور ورثه ميراثى تقسيم ايتمشلر ايسه قاضى
ميراثدن تكفينى ايله جبر ايدر ارباب ديون تركه يى قبض ايتديسه استرداد
اولنمز ورثه تكفين ايدر اشبو محله دك تكفين اولنان موتى انواعى اون بر اولدى
رجل مرئه مراهق مشتهى مراهقهٔ مشتهاة مراهق اولميان صبى ومراهقه
صبيه وسقط وخنثاى مشكل ومحرم ومنبوش طرى ومنبوش متفسخ ❊ بحر
انتهى اون ايكنجى شهيددر اشبو مذكورات مجتباده در ❊ (ولابأس فى الكفن
ببرود وكتان وفى النساء بحرير ومزعفر ومعصفر) لجوازه بكل مايجوز لبسه
حال الحياة واحبه البياض اوما كان يصلى فيه ❊ يوكدن وكتاندن نسيج يعنى طوقينان
كفنده بأس يوقدر يعنى مباحدر بونده لابأسك خلافى كندودن اوليده مستعمل دكلدر
ونسايى حرير ايله وزعفران ايله وعصفور يعنى صارى ايله صبغ اولنان ثوبده تكفينده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بأس يوقدر حال حياتنده لبسى جائز اولان شيئله تكفين جائز اولديغندن
عندالشرع كفنده محبوب اولان بياض وياكندوده نماز قيلنانلدر ❊ (وكفن
من لا مال له على من تجب عليه نفقته) فان تعددوا فعلى قدر ميراثهم ❊ مالى
اولميان كمسه‌نك كفنى نفقه‌سى اوزرينه واجب اولان كمسه‌نك اوزرينه
لازمدر كسوه نفقه‌دن اولديغنه بناً عبدك كفنى سيدينك ومرهونككى راهنك
وبايعك يدنده اولان مبيعككى بايعك اوزرلرينه‌در نفقه‌لرى كبى نفقه اوزرلرينه
لازم اولان اقربا متعدد اولسه‌لر ميراثلرى مقدارى مثلا اخوه واخوات اولسه‌لر
اوزرلرينه { للذكر مثل حظ الانثيين } لازم اولور ❊ (واختلف فى الزوج
والفتوى على وجوب كفنها عليه) عند الثانى (وان تركت مالا) خانية ورجحه
فى البحر بانه الظاهر لانه ككسوتها ❊ زوجه‌نك كفنى زوجك اوزرينه واجب اولمه‌ده
بين الفقها اختلاف اولندى فتوى وامام ابى يوسفه كوره وجوبنه‌در غنيه اولسون
ويافقيره اولسون غنى اولسون ويا فقير اولسون ظاهر اولان واجب كفن كفايه‌در
صاحب بحر اشبو قولى ترجيح ايلدى وظاهر اولانده بوقولدر زيرا كفنى كسوه‌سى
كبيدر ❊ (وان لم يكن ثمة من تجب عليه نفقته ففى بيت المال فان لم يكن) بيت
المال معمورا اومنتظما (فعلى المسلمين تكفينه ❊ ميتك بولنديغى محاده نفقه‌سى
اوزرينه لازم بركمسه بولنمسه كفن بيت المالدن اولور اكر بيت المال معمور اولميوب
يعنى كندوده برشى اولمز ايسه ويامنتظم اولميوب يعنى محلنه صرف اولنمز ايسه
اول ميته عالم اولان مسلمين اوزرلرينه واجب اولور زيرا تكفين ميت فرض
كفايه‌در تركيله اكا عالم اولنلرك كليسى آثم اولور ❊ فان لم يقدروا سألوا
الناس له ثوبا فان فضل شيئ رد للمتصدق ان علم والا كفن به مثله والا تصدق به
مجتبى ❊ ميتك حالى معلوملرى اولان كسان فقير اولدقلرندن تكفينه قادر
اولمسه‌لر اغنيا اولان ناسدن ميت ايچون كفن طلب ايدرلر حى بويله خلافنه‌در
يعنى برحى مثلا كندوايله نماز ادا ايده‌جك برثوب بولمسه ناسك اوزرينه كندو
ايچون ثوب طلبى لازم دكلدر زيرا حى بنفسه سؤاله قادر ميت عاجزدر ناسدن
سؤال اولنان ثوبدن بعد التكفين برمقدار شى زياده اولسه اول متصدق
معلوم اولورسه كندويه رد اولنور يوق معلوم دكلسه وياخود فضله‌يى
قبول ايتمزسه اول ميت مثللو ميت انكله تكفين اولنور يوق انك كبى كفنه محتاج
كمسه بولنمزسه اول فضله تصدق اولنور مجتبى انتهى ❊ وظاهره انه لايجب
عليهم الا سؤال كفن الضرورة لاالكفاية ولو كان فى مكان ليس فيه الاواحد
وذلك الواحد ليس له الا ثوب لايلزمه تكفينه به ولا يخرج الكفن عن ملك المتبرع ❊
دخى ثوبا قولنك ظاهرى ناس اوزره واجب اولان انجق كفن ضرورت سؤاليدر

كفايه دكلدر ميت برمحلده بولنسه كه انده انجق برثوبى اولان كمسه بولنسه
اول كمسه‌يه اول ثوبله تكفينى لازم اولمز وكفن متبرعك ملكندن خروج ايتمز
❊ (والصلوة عليه) صفتها (فرض كفاية) بالاجماع فيكفر منكرها لانه انكر
الاجماع قنية (كدفنه) وغسله وتجهيزه فانها فرض كفاية ❊ ميتك اوزرينه
نماز اجماعا فرض كفايه‌در دفنى وغسلى وتجهيزى كبى زيرا بونلر فروض كفايه
دندر پس اجماعى انكار ايتديكندن منكرى كافر اولور جمله‌يه واجب اولسه
اداسنده استحاله وياحرج اولور سائر نمازى فساده ويرن بونى دخى فساده ويرر
لكن محاذات امرأة بونى فساده ويرمز واوقات مكروهه‌ده اداسى مكروه اولور
وكبير صغيردن افضلدر وسبب وجوبى ميتدر بناً عليه ميتك تكرارى ايله تكرر
ايدر ابتدا اوزرينه نماز قيلنان ميت هابيلدر تزويج خصوصنده قرنداشى قابيل
كندوىى قتل ايدوب پدر بزركوارلرى حضرت آدم عليه الصلاة والسلامدن خوفندن
برقوم كثيبك يعنى يغينك درونته دفن ايدوب بعده جبريل امين عليه السلام خبر
ويردكده حضرت آدم عليه الصلاة والسلام اخراج ايدوب نماز ايچون اولادنى
جمع ايتدكده شيطان عليه اللعنه تابوتك تحتنه دخول ايدوب آدم عليه السلامك
ركوع وسجود ويا ايماسنى تمنى ومأمول ايدركن جبريل امين عليه الصلاة
والسلام نزول وقائما نماز ايله امر بيورديلر بعضيلر وصيت بالثلث كبى بو دخى
خاصهٔ امت محمددر ديديلر لكن مار الذكر آدم عليه الصلاة والسلامك حديثيله
رد اولنور ❊ (وشرطها) ستة (اسلام الميت وطهارته) مالم يهل عليه التراب
فيصلى على قبره بلا غسل وان صلى عليه اولا استحسانا ❊ جنازه نمازينك
شرطى التيدر اولا ميتك اسلاميدر يابنفسه ياا حد ابوينك برينك اسلاميله
ويادار اسلامه تبعيتله مسلم اولور ثانيا بدننك وثوبنك ومكاننك طهارتيدر
اوزرينه طپراق اهاله اولنوب دوكلمديسه واكر تراب دوكلمش ايسه استحسانا بلا
غسل قبرى اوزرينه نماز قيلنور هرنقدر مقدما اوزرينه نماز قيلنمش ايسه‌ده لكن
اولكى قيلدقلرى نماز فاسد اولديغنه كوره مثلا مع القدرة طهارتسز قيلنمسى
كبى بوتقديرجه عذره بناً طهارت ساقط اولمش اولور بعضيلر عجز تحقق
ايتديكندن اولكى صحته منقلب اولمش اولورده اعاده اولنمز ديديلر ❊ وفى القنية
الطهارة من النجاسة فى ثوب وبدن ومكان وستر العورة شرط فى حق الميت
والامام جميعا فلوام بلا طهارة والقوم بها اعيدت وبعكسه لا كما لوامت امرأة
ولوامة لسقوط فرضها بواحد ❊ قنيه‌ده مذكوردركه ثوبده وبدنده ومكانده
نجاستدن طهارت وستر عورت ميت وامام حقنده جميعا شرطدر پس بركمسه
قوم طهارت اوزره ايكن كندو بلا طهارة امامت ايتسه نماز اعاده اولنور

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

طهارتسز نمازی صحیح اولمدیغندن جماعتك کی دخی اولمدی عکسیکه امام
متطهر جماعت غیر متطهر اولسه اعاده اولنمز مثلا عورت رجاله امامت ایتسه
هرنقدر جاریه دخی اولورسه ده اعاده اولنمدیغی کبی برایله فرضی ساقط اولدیغندن
جماعت اعاده ایده جك اولسه لر تکرار ایدر بونده ایسه تکرار مشروع دکلدر
بوندن ظاهر اولدیکه میت نمازنده جماعت شرط دکلدر مکاندن مراد سریر
ویاارض در وکفنك طهارتی دخی شرطدر امامیتك نجاستیله متنجس اولورسه
دفعا للحرج ضرر ایتمز اما ذاتنده متنجس ایسه بونك خلافنه در ﴿ وبقی
من الشروط بلوغ الامام تأمل وشرطها ایضا حضوره ﴾ وشروطدن باقی
قالدی امامك بلوغی بلوغك وجه اشتراطنه تأمل قولیله اشارت ایدرکه جنازه
نمازیله تنفل اولمز وصبینك فعلی فرض اولەرق واقع اولمز بس صبی یه اقتدا ایدن
کمسەنك نمازی صحیح اولمز مفترضك متنفله اقتداسی صحیح اولمدیغندن وصبینك
نمازی دخی صحیح اولمدی فرض اولەرق واقع اولمدیغیچون اشبو بلوغ وستر
عورت وامامده ومیتده باقسا مها طهارت شرطلرنی اعتبار ایله شروط التی یی
متجاوز اولور دخی جنازه نمازینك شرطی میتك کلیسنك ویااکثریسنك مثلا
نصفیله باشی کبی حضوریدر ﴿ (ووضعه) وکونه هو او اکثره (امام المصلی)
وکونه للقبلة فلا تصح علی غائب ومحمول علی نحو دابة وموضوع خلفه لانه
کالامام من وجه دون وجه لصحتها علی الصبی ﴾ ومیتی مصلینك امامنه وضع
ایدوب کندوینی ویااکثرینی قدامنده قیلوب وقبله جانبنده اولمسی دخی شرطدندر
بس غائبه ودابه مثللو شی اوزرینه محموله وارقه سی طرفنه موضوع میته نماز
صحیح اولمدی شارح رحمه الله فلا تصح علی کافر وشهید متطهر وغیرمستور ولا امامة صبی
دیسه شروطك محترزاتنی تماما ذکر ایتمش اولوردی زیرا میت من وجه امام
کبیدر بناً علیه طهارتی واسلامی وعورت محلنی ستری وقبله طرفنده اولمسی
شرط قیلندی ومن وجه امام کبی دکلدر صبی اوزرینه صحیح اولدیغندن اکر
هربر جهتدن امام کبی اولسه ایدی صبی اوزرینه صحیح اولمز ایدی ﴿ وصلاة
النبی صلی الله تعالی علیه وسلم علی النجاشی لغویة اوخصوصیة وصحت لو وضعوا
الرأس موضع الرجلین واساؤا ان تعمدوا ﴾ نجاشی نونك فتحی وکسریله لقبدر
اسم علملری اصحمه در یمن ملکیدر رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه
وسلم اصحاب کرزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضراتنه موتی خبرنی
ویردی الله جلیل حضرتلرینك کندویه اعلامیله اصحاب کرزین ایله
اوزرینه نماز قیلدیلر فقهها فلا تصح علی غائب قوللرینه وارد اولان
سؤاله جواب ویررلرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك یمنده وفات

ایدن نجاشی یه صلاتندن مراد معنای لغویسی اولان مجرد دعادر یوقسه
غائبه نماز دکلدر یاخود خاصهٔ نبیدر ویاخود معجزه اولەرق سریری رفع
اولنوب رسول اللهك رؤیتیله در امامك کوروب قومك کورممسی کافی
اولدیغندن صاحب بحر دیرکه کمال اشبو اقوالك جمله سنه فتح قدیرده دلیل سرد ایلدی
جنازه نك رأسنی امامك صول طرفنه وضع ایله باشنی ایاقلری طرفنه وضع ایتسه
نماز صحیح اولور لکن اسائت ایتمش اولورلر قصدی ایدرلر ایسه یعنی تنزیها
مکروهدر ﴿ ولواخطأوا القبلة صحت ان تحروا والا لامفتاح السعادة ﴾ قوم قبله ده
خطا ایتسه لر اکر بعد التحری ایسه نمازلری جائز اولور یوقسه اولمز تحری
فرض اولدیغنه بناً اشبو مضمون وکونه للقبلة قولنك محترزینی بیاندر
﴿ (ورکنها) شیئان (التکبیرات) الاربع فالاولی رکن ایضا لاشرط فلذالم یجز
بناء اخری علیها (والقیام) فلم تجز قاعدا بلاعذر ﴾ جنازه نمازنك رکنی ایکی شیدر
اولکی درت تکبیردر بوکا کوره سائر تکبیرلری کبی اولکی تکبیری دخی رکن اولور
شرط اولمز بنابرین کندونك اوزرینه غیری جنازه نمازی بناء اولنمز ایکنجی
قیامدر بس بلا عذر قاعدا جائز اولمدی ﴿ (وسننها) ثلاثة (التحمید والثناء
والدعاء فیها) ذکره الزاهدی وما فهمه الکمال من ان الدعاء رکن
والتکبیرة الاولی شرط رده فی البحر بتصریحهم بخلافه ﴾ جنازه نمازینك سنتلری
اوچدر کندوده حمد وثنا ودعادر اشبو مضمونی امام زاهدی ذکر
ایتدی کمالك فهم ایتدیکی دعا رکن اولوب تکبیرهٔ اولی شرط اولمسی بحرده
فقهانك خلافنی تصریحلریله رد ایلدی فقهانك ذکر ایتدکلرینك ظاهری
سبحانك یی خلاف محفوظ اولەرق وجل ثناؤك دیمکسز اتیاندر کمالك دعایی رکن
دیدیکی میت نمازینك حقیقتی وکندودن مقصود دعا اولدیغنه مبنیدر وتکبیرهٔ
اولایه شرط دیدیکی افتتاح تکبیری اولدیغیچوندر کمالك کلامنی رد حقنده
اولان تصریحلری صاحب محیطك دعا سنتدر حتی فقهانك مسبوق بلادعا نسق
واحد اوزره تکبیرلری قضا ایدر قوللری دعانك سنت اولمسنه دلالت ایدر
واولکی تکبیرك اوزرینه آخر میت نمازی بنا اولنمز اکر شرط اولسه بنای مزبور
جائز اولوردی دیو تصریحدر افتتاح تکبیرینك اوزرینه بنا سائر نمازلرده
شرط اولدیغندن جائزدر جنازه ده هر بر تکبیر بر رکعت مقامنه قائمدر انتهی
﴿ (وهی) فرض (علی کل مسلم مات خلا) اربعة (بغاة وقطاع طریق) فلا یغسلوا
ولایصلی علیهم (اذا قتلوا فی الحرب) ولو بعده صلی علیهم لانه حد اوقصاص ﴾
اشبو جنازه نمازی هر بر وفات ایدن مسلمك اوزرینه قلنمسی فرضدر
لکن درت نوع کمسه که پادشاهه اطاعتدن خروج ایدوب جرم وجنایتده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كشت وكذار ايدن وقطاع طريق قسملرى حربده قتل اولندقده غسل اولنمزلر
واوزرلرينه نماز قيلنمز كندولرينى اول فعل شنيعدن زجر ومنع وسائرلرى تنفير
ايچون بس منفعتى عامه يه شامل وعائد اولور روايت اولنور كه حضرت على
كرم الله تعالى وجهه ورضى عنه مسفورلرك اوزرينه نماز قيلمديلر واصحاب كزين
رضوان الله تعالى عليهم اجمعيندن انكار ايدن بولنمديغندن اجماع اولمش اولدى
متنك ظاهرندن فهم اولنان منفى صلات اولوب غسل اولنمق اولديغندن شارح
مرحوم عدم غسلله ده تصريح ايلدى لكن اولى اولان فلا يغسلوا تركيبنده
نون اثبات اولنملى ايدى نهى اولمديغندن حربدنصكره قتل اولنورلرسه يعنى
اخذ اولنوب بعده قتل اولنورلرسه بوصورتده قتللرى حدا وياقصاصا اولديغندن
اوزرلرينه نماز قيلنور بوكا كوره شرب خمر وقذف وسرقت حدلرندن وجلده زنادن
وفات ايدنلره نماز قيلنور ﴿(وكذا) اهل عصبة و (مكابر فى مصر ليلا بسلاح
وخناق) خنق غير مرة فحكمهم كالبغاة﴾ عصبه جرعه وزنده انساندن
وياخيلدن ويا قوشدن اوندن قرقه قدر اولان فرقه يه دينور يعنى بنه بويلجه اوندن
زياده جمعيت ايدوب بغى طريقنه ميل ايدن وشهرستانده كيجه لين سلاحله كزن
مكابر وبر دفعه دن زياده آدم بوغمغى عادت ايدن كمسه لرك حكمى باغيلرك حكمى
كيبدر اما سلاحسز كزن وخنق بر دفعه ايدن بغات حكمنده اولمز شرنبلالى
اشبو من بورلر غسل اولنورلر ديدى ﴿(من قتل نفسه) ولو (عمدا يغسل
ويصلى عليه) به يفتى وان كان اعظم وزرا من قاتل غيره ورجح الكمال قول
الثانى بما فى مسلم انه عليه الصلاة والسلام اتى برجل قتل نفسه فلم يصل عليه﴾
بركسه كندو نفسنى قتل ايلسه هر نه دكلو قصدا اولورسه ده غسل اولنور
واوزرينه نماز قيلنور انجق بو قول فتوى وبرلور هر نقدر وزر ووبالى غيرينى
قتلدن اعظم ايسه ده كمال امام ثانى ابى يوسفك قولنى ترجيح ايلدى جامع مسلمده
ذكر اولنان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه كندو نفسنى قتل ايدن برآدم
كتورديلر اوزرينه نماز قيلمدى حديث شريفيله ﴿(لا) يصلى على (قاتل احد
ابويه) اهانة له والحقه فى النهر بالبغاة﴾ كندويه اهانة احدا بوينى قتل ايدن
كمسه نك اوزرينه نماز قيلنمز نهرده بونى بغاته الحاق ايلدى بوكا كوره خامس
عد اولنمز ﴿(وهى اربع تكبيرات) كل تكبيرة قائمة مقام ركعة (يرفع يديه فى الاولى
فقط) وقال ائمة بلخ فى كلها (ويثنى بعدها) وهو سبحانك اللهم وبحمدك الى آخره﴾
ميت نمازى درت تكبيردر هر بر تكبير بر ركعت مقامنه قائمدر ظاهر روايتده
فقط اولكى ركعتده اللرينى رفع ايدر تحريمه ده رفع ايتديكى كبى ائمهٔ بلخ
تكبيرلرك كليسنده رفع ايدرلر ديديلر تكبيردنصكره ثنا ايدر ثنا سبحانك الى آخره در

﴿و يصلى على النبى صلى الله تعالى عليه وسلم) كما فى التشهد بعد الثانية) لان تقديمها
سنة الدعاء (ويدعو بعد الثالثة) بامور الاخرة (والمأثور اولى﴾ ايكنجى تكبيردنصكره
تشهدده كى كبى صلات بركت رحمتى ذكر ايله وندبا سيادتى زياده ايله وآنك حميد مجيدنى
تكرار ايله رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه صلات ايله زيرا دعانك
اولنده وآخرنده صلوات شريفه سنتدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك
{الاعمال موقوفة والدعوات محبوسة حتى يصلى على النبى صلى الله تعالى
عليه وسلم اولا واخرا} قول واجب الاتباعلرينه بناء اوچنجى تكبيردنصكره
اولا كندو نفسى وثانيا ميت ومؤمنين ومؤمنات ايچون امور اخرتله دعا ايدر
زيرا نمازدن مقصود دعادر اولى اولان اثرده وارد اولان ابراهيم اسهلك باباسندن
روايت ايتديكى حديث شريفده اولانكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
جنازه اوزرينه نماز قيلدقده اللهم اغفر لحينا وميتنا وشاهدنا وغائبنا وصغيرنا
وكبيرنا وذكرنا وانثانا بيورر ايدى اشبو حديث شريفى ائمهٔ حديثدن ترمذى ونسائى
روايت بيورديلر دخى ابو سلمه ابو هريره رضى الله تعالى عنهدن روايت ايلدى
وبو روايتده اللهم من احييته منا فاحيه على الاسلام ومن توفيته منا فتوفه
على الايمان بر روايتده ومن توفيته منا فتوفه على الاسلام اللهم لا تحرمنا اجره
ولا تفتنا بعده يى زياده ايلدى انتهى ☼ فتح القدير ☼ صغيردن مراد يا بعد البلوغ
كسب ايتديكى وياعمال صغيرلرينى مغفرت ايله ديمكدر وياخود غرض استيعابدر
يعنى مسلمينك جملهسنى يارلغه ديمكدر لكن اولكنده نظر وار كه صغير بعد البلوغ
كبيردر داخلدر دخى دعوات مأثوره دندر عوف ابن مالك رضى الله تعالى
عنهك روايت ايتديكى حديث شريفكه بيوردلر كه رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم ايله برابر برجنازه اوزرينه نماز قيلدق دعاى شريفلرينى حفظ ايتدم
بيورديلر كه {اللهم اغفر له وارحمه وعافه واعف عنه واكرم منزلة ووسع مدخله
واغسله بالماء والثلج والبرد ونقه من الخطايا كما ينقى الثوب الابيض من الدنس
وابدله دارا خيرا من داره واهلا خيرا من اهله وزوجا خيرا من زوجه وادخله
الجنة واعذه من عذاب القبر وعذاب النار} راوى عوف بيوردلركه
تمنى ايتدمكه اول ميت بن اولايدم مأثور اولان دعايى كورنجه قرائت
ايده ميان كمسه اللهم اغفر للمؤمنين والمؤمنات دير ☼ بحر ☼

﴿(در رحلت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم الى دار البقاء)﴾

﴿وقدم فيه الاسلام مع انه الايمان لانه منبئ عن الانقياد فكانه دعاء فى حال

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

الحياة بالايمان والانقياد واما فى حال الوفاة فالانقياد وهوالعمل غيرموجود ❊
ايمان واسلام شرعده شيئ واحد ايكن دعاده اسلام تقديم اولندى لغتده
انقياددن خبرويرديكندن كانه حال حياتده ايمان وانقياد ايله وحال
وفاتده عمل اولان انقياد بولنمديغندن ايمان وفات حالنه نظرا اولدى عمدة
النسفى شرحنده مسطوردركه اسلام شرعده ايماندر لغتده استسلام وانقياددر
خصائصده مرسومدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دار فنادن
رحلت وواصل لقاى رفيق اعلى اولدقلرى كونكه ماه ربيع الاولك اون ايكنجى
مبارك اثنين كونى ايدى درة الاكليل روايتدركه سبت كونى بريد وحى جليل
حضرت جبريل عليه السلام نازل اولوب يا محمد حضرت رب العزة بنى سكا
ارسال ايدوب حالكه سندن اعلم ايكن تشريفا وتكريما مزاج سعادتكى استفسار
بيورديلر حالك نيجه در ديوادای خدمت عيادت ايلدكده سعادتله پك مغموم
ومكروبم بيورديلر بعده احد كونى كلوب ينه كالاول سؤال خاطر ايليوب واول
جوابله مجاب اولدى اثنين كونى قابض الارواح عزرائيل عليه السلام ايله برابر
قاپويه كلوب حضرت عزرائيل قاپوده مكث وحضرت جبريل سروقت سعادته
مثول ايلدى استفسار حال و خاطردنصكره حضرت عزرائيلك قپوده اولوب
اذن شريفلرينه منتظر اولديغنى وجناب عاليلرندن ماعدا فرد آفريده يه بورسمه
استيذان اولمديغنى افادده بيوريجق اذن شريف صادر اولمغله حضرت
عزرائيل دخى داخل حضورنبى نبيل اولوب عرض تحيه وتسليم ايلدكدنصكره
يامحمد حق تعالى بنى جناب رأفتمأبه ارسال ايدوب وامر بيورديلركه فرمانكه امتثال
ايليم رضاى يمن اقتضاى منيفكز اولور ايسه روح پرفتوحكزى قبض ايدهيم
والارجوع ايدهيم ديجك حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بويله ميدر
بيورمغله حضرت عزرائيل دخى نعم بويلجه مأمورم ديجك سيد جليل الخطر
حضرتلرى جبريل امين طرفنه نظر بيورمغله يارسول الله حضرت بارى عزشانه
تعالى تشريفكزه مشتاقدر ديجك سلطان انبيا حضرتلرى امدى ياعزرائيل
مأمور اولدوغك امرى اجرا قيل بيورمغله شهير تعظيم واجلال اوزره روح
مطهرينى بيهمالى اعلاى عليينه ايصال ايلدى عليه الصلاة والسلام الى قيام
الساعة وساعة القيام دم احتضارده حضرت عائشه وصفيه وفاطمه وابوبكر وعمر
وعلى طرفلرينه آدملر ارسال ايدوب اتفاقى بريسيده حاضر اولمدى مرويدركه
اول جان جهان واصل عالم جان اولنجه مخدرات مطهرات ناله وزار ونوحه خارا
كدازه دمساز اولوب اوازه يعنى فغانلرى مسجد شريفده بولنان اصحاب
كرامك مسموعلرى اولنجق جملهسى آشفته وحيران ودمبسته وسركردان

اولوب كيمى لا يعقل وكيمنك لسانى منقبض وكيمنك عقلى مختل ومغشوش اولوب
اصحاب كزينك كويا كه باشلرينه قيامت قوپدى حضرت عثمان رضى الله
الله تعالى عنهك دلى طوتيلوب لال اولدى حضرت مرتضا زمينكير
آسا حركته بيمجال اولوب اولديغى محلده قالوب بيجان كبى قالدى اول هنكامده
مكر حضرت صديق كندى محلهسنده ايدى بو خبرد لسوز وپيام عالمسوز
مسموعى اولنجق چشمه چشملرندن نهر سرخاب آسا اشك خونين روان
ايدهرك كلوب جمال باكمال سلطان هردوسرادن رفع ردا وجبين مبينلرينه بابى
وامى طبت حيا وميتا ديهرك جبهه فرسا اولدقدنصكره آل وازواج مطهراتك
ومسجد شريفده اولان اصحاب كرامك كانون فؤادلرينه آب افشان تسليت
اولمغله ملتهب اولان آتش اندوهلرين نوعا تسكين ايدوب منبره چيقوب حمد
وثناى محتوى برخطبه انشاد ايلدكدنصكره { ايها الناس من كان يعبد محمدا فان
محمدا قدمات } ديوب { وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افان مات
اوقتل انقلبتم على اعقابكم ومن ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيأ وسيجزى الله
الشاكرين } اية كريمه سن تلاوت ايلديلر فاروق اعظمدن مرويدركه خدا حق
كوياكه بواية كريمه يى بن اصلا استماع ايلمامشيدم بوندنصكره جمله اصحاب انتقال
رسول رب الارباب اعتقاد واطلاعله استرجاع ايلديلر بعده منبردن نزول ايدوب
اهل بيتى تعزيه وتسليه ايلدى اول اثناده بالجمله اصحاب كزين صديق اكبر جنابنه
بيعت ايدوب مسند خلافته تمكين ايلديلر امر خليفه ايله تجهيز وتكفين خدمتنه
مبادرت اولنوب حضرت مرتضى وعباس وفضل وقاسم غسل خصوصنه مباشر
اولديلر محلهٔ قباده غرس نام قيونك صويى بغايت لطيف اولمغله حضرت
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دائما اندن نوش ايدرلر ايدى اول صودن
كتوروب يدى مشك صو ايله غسل ايلديلر اولا اوچ دفعه خالص صو ايله ثانيا سدر
ثالثا كافور ممزوج صو ايله غسل ايدوب سحوله نام قريهٔ يمانيهده معمول وپنبهدن
منسوج اوچ عدد بياض ثوبله تكفين اولندقدنصكره تعيين بيوردقلرى موضعه
نقل وسرير اوزره ابقا اولنوب كنجينهٔ خانهٔ سعادت اولهجق اصحاب ابرار فوج
فوج كلوب منفردا نماز كذار اولديلر ابتدا رجال احرار بعده نساء احرار بعده
اطفال بعده عبيد بعده اماكلوب هربرى دردر تكبير ايله نمازينى ادا ايلديلر دعا
خصوصنده اصحاب كرام مشاوره ايدوب بعده شان رسالته شايان اولان اشبو دعا
اوزره قرارداده اولديلر ❊ { اللهم انا نشهد انه صلى الله تعالى عليه وسلم قد بلغ
ما نزل اليه ونصح لامته وجاهد فى سبيل الله حتى اعز الله دينه وتمت كلمته وامن به
وحده لا شريك له فاجعلنا الهنا ممن يتبع القرأن الذى انزل معه واجمع بيننا و بينه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حتى تعرفه بنا وتعرفنا به فانه كان بالمؤمنين رؤفا رحيما لايبتغى بالايمان به بدلا
ولايشترى به ثمنا ابدا * (ويسلم) بلادعاء (بعد الرابعة (تسليمتين ناويا
الميت مع القوم ويسر الكل الا التكبير زيلعى وغيره لكن فى البدائع العمل فى زماننا
على الجهر بالتسليم وفى جواهر الفتاوى يجهر بواحدة * مصلى دردنجى تكبيردن
صكره قومله برابر ميته نيت ايده‌رك ايكى سلامله بلا دعاء سلام ايدر ثنا وصلات
ودعا وسلامك كليسنى سرا ايدر لكن تكبيرى جهرا ايدر زيلعيده وغيريده بويلجه
مصرحدر لكن بدايعده فى زماننا عمل تسليمه‌ده جهر اوزرينه‌در ديو مذكوردر
جواهر الفتاواده برنده جهر ايدر ديو مذكوردر * (ولاقراءة ولا تشهد فيها)
وعين الشافعى الفاتحة فى الاولى عندنا تجوز بنية الدعاء وتكره بنية القراءة
لعدم ثبوتها فيها عنه عليه الصلوة والسلام وافضل صفوفها آخرها اظهارا للتواضع *
جنازه نمازنده قرائت وتشهد يوقدر امام شافعى اولكى تكبيردنصكره فاتحه‌يى
تعيين ايلدى بزلرك عندنده دعا نيتيله فاتحه‌يى تلاوت جائزدر رسول اكرم ونبى
مكرم صلى الله تعالى عليه وسلمدن جنازه نمازنده قرائتك ثبوتى اولمديغندن قرائت
نيتيله فاتحه‌يى تلاوت تحريما مكروه قيلندى جنازه‌ده صفلرك افضلى آخريدر اظهار
تواضع ايچون وشفاعتى قبوله احرى اولور واولى اولان صف اوچ اولمقدر خبرده
وارد اولان شول بركسه كه اوزرينه اوچ صف نمازقيله تقصيراتى عفو ومغفرت
اولنور حديث شريف مضموننه بناً * (ولو كبر امامه خمسا لم يتبع) لانه
منسوخ (فيمكث المؤتم حتى يسلم معه اذا سلم) به يفتى هذا اذا سمع من الامام
ولو من المبلغ تابعه وينوى الافتتاح بكل تكبيرة وكذا فى العيد * امامى تكبيرى بش
ايتسه كندو اتباع ايتمز دردك اوزرينه زائد تكبير منسوخ اولديغندن زيرا
رسول اللهك اشبو تكبير فعلنده آثار مختلفدر بش و يدى وطقوز وزياده‌سى دخى
مرويدر شوقدر واركه الك صكره‌كى فعل شريفى درت اولدى بس ماقبلنده‌كى لرينى
ناسخ اولدى * كذا فى الحلبى * بس صورت مشروحه‌ده مؤتم اتباع ايتميجك قطع
ايتميوب بلكه مكث ايدر ومنتظر اولور حتى امام سلام ويردكده كندى دخى امامله
برابر سلام ويرر انجق بوقولله فتوى ويريلور اشبو عدم متابعت تكبيرى امامدن
استماع ايتديكنه كوره‌در اما استماعى مبلغدن اولورسه اكا متابعت ايدوب هر بر
تكبيرده افتتاحه نيت ايدر حالا امامك تكبيرى افتتاح ايچون اولمق جائز اولوب ده مبلغك
خطاسى احتمالندن * بحر * بيرام تكبيرلرنده دخى حكم ينه بويلجه‌در مبلغدن زياده
ظهور ايدرسه زياده‌ده اكا اتباع ايدوب هر برنده افتتاحه نيت ايدر *
* (ولايستغفر فيها لصبى ومجنون) ومعتوه لعدم تكليفهم (بل يقول بعد دعاء
البالغين اللهم اجعله لنا فرطا) بفتحتين اى سابقا الى الحوض ليهيئ الماء وهو

(دعاء له

دعاء له ايضا بتقدمه فى الخير لاسيما وقد قالوا حسنات الصبى له لا لابويه بل لهما
ثواب التعليم * جنازه نمازنده مكلف اولمدقلرى ايچون صبى ومجنون ومعتوه ايچون
استغفار ايتمزكه يعنى بالغينك دعاسنك اوزرينه زياده استغفار كتورمز
مجنونله معتوهدن مراد اصلى اولانلردر عارضى اولانلرذنوب سابقه‌يى اسقاط
ايتمزلر * حلبى انتهى * بلكه بالغينك دعاسندنصكره اللهم اجعله لنا فرطا ديه
فرط فتحتينله لغتده حوضه صو حاضرلمق ايچون ايلرو كمسه ارسال ايتمكدر
نهرده وغيريده ابوينك دارقرارده مصالحنى تهيه ايچون متقدم معناسنه‌در ديدى
وعند البعض اجر متقدمله مفسردر امام عينى وغيرى بونى ديدى اشبو اللهم اجعله لنا
فرطا دعاسى ابوينه ومصلينه دعا اولديغى كبى صبى‌يه دخى خيرده تقدمله
دعادر باخصوص علما صبينك حسناتنك ثوابى كندو ايچوندر ابوينى ايچون دكلدر
ديديلر بلكه ابوين واستاذ ايچون تعليم ثوابى واردر نفس ثوابك ابوين ايچون
اولمسنده‌ده قائل اولان واردر * (واجعله ذخرا) بضم الذال المعجمة ذخيرة (وشافعا
مشفعا) مقبول الشفاعة * كنزده واجعله لنا اجرا واجعله لنا ذخرادر ونهرده
ثواب اصول شرعكه مثلا نفس نماز وصوم امثالى عبادتلردن حاصل اولنه واجر مكملاتى
اولان خضوع وخشوع واخلاص امثالى شيلردن پيدا اولنه اطلاق اولنور
ديو بينلرنده فرق بيان اولندى زيرا لغتده ثواب عين بدليدر واجر منفعت بدليدر
ومنفعت عينه تابعدر واحد همانك اخرده استعماليده واردر ديو بيان اولنمشدر
ذخر ذال معجمه‌نك ضميله ذخيره‌در كه لدى الحاجة اقتضا ايدر ديو ادخار اولنور
شافع غيره شفاعت ايديجى مشفع شفاعتى مقبوله ديمك بعض كتابده اللهم اجعله
لوالديه فرطا وسلفا وذخرا وعظة واعتبارا وشفيعا واجرا وثقل به موازينهما
وافرغ الصبر على قلوبهما ولاتفتنهما بعده واغفر لنا وله مسطوردر * (ويقوم
الامام ندبا (بحذاء الصدر مطلقا) للرجل والمرئة لانه محل الايمان والشفاعة
لاجله * امام مطلقا كه ار ويا عورت صدرى حذاسنده مندوب اوله‌رق قائم اولور
صدر ايمان محلى اولوب وشفاعت كندو ايچون اولديغندن امامينك برجزئنه
محاذاتدن لازمدر ومتعدد اولورسه برينك صدرينه مقابله كافيدر ويك بعيد
دورمملى * (والمسبوق) ببعض التكبيرات لايكبر فى الحال بل (ينتظر) تكبير
(الامام ليكبر معه) للافتتاح لمامر ان كل تكبيرة كركعة والمسبوق لايبدأ بما فاته
وقال ابو يوسف يكبر حين يحضر (كما لاينتظر الحاضر) فى (حال التحريمة) بل يكبر اتفاقا
للتحريمة لانه كالمدرك * امام سابقك تكبيرنه حاضر اولميان بعض تكبير ايله
مسبوق فى الحال وارديغى ساعتده تكبير ايتمز بلكه امامله برابر افتتاح ايچون
تكبير ايتمكدن ناشى امامك تكبيرنه منتظر اولور ما سبقده مرور ايدن هر بر تكبير

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بر ركعت كيدر مفادينه بنا أو مسبوق فائته يى قضا ايله بدأ ايتمز پس صورت
مشروحه ده تكبير ايدوب امامه منتظر اولمسه شول بر مسبوق كبى اولوركه
اقتدادن فارغ اولمزدن اقدم ماسبق قضايه شروع ايدر و منتظر اولميوب
تكبير ايتمكله امامنه كوره تكبير فساده كتمز لكن ادا ايتديكى تكبير معتبرده
اولمز يعنى امامك فراغندنصكره اول تكبيرى اعاده ايدر سجده ده امامه يتيشن
كمسنه اول سجده يى ركعتيله قضا ايتديكى كبى امام ابى يوسف حالة تحريمه ده
حاضرحين حضورنده تكبير ايدر منتظر اولمز ديدى تحريمه ده متفق اولمق ايچون
زيرا مدرك كيدر كورمز مسنكه مدرك امامدنصكره افتتاح تكبيرنى السه ادا
اولور قضا اولمز ﴿ثم يكبر ان مافاتهما بعدالفراغ نسقا بلا دعاء ان خشيا رفع
الميت على الاعناق وما فى المجتبى من ان المدرك يكبر الكل للحال شاذ نهر﴾ بعده
امامك تكبيرينه منتظر اولان مسبوق ايله افتتاح تكبيرينه حاضر اولان مدرك
ميتك اعناق اوزره رفع اولنمسندن خوف ايدرلرسه كندولرينى فوت ايدن
تكبيرلرى بعدالفراغ متتابعا بلا دعاء ولا ثناء قضا ايدر مجتباده مذكور اولان
مدركك امامك تكبيرنه حاضر اولان فى الحال تكبيرلرك كليسنى ايدر مضمونى
شاذ در تأخير ايدر ظاهر روايته مخالف اولديغندن ﴿(فلو جاء) المسبوق
(بعد تكبيرة الامام الرابعة فاتته الصلاة) لتعذر الدخول فى تكبيرة الامام وعند
ابى يوسف يدخل لبقاء التحريمة فاذا سلم الامام كبر ثلاثا كما فى الحاضر وعليه
الفتوى ذكره الحلبى وغيره﴾ امامينله امام ابى يوسفك اختلافلرى ثمره سنى بيان
ايدركه پس مسبوق امامك دردنجى تكبيرندنصكره كلسه كندوينى نماز فوت
ايدر امامك تكبيرنده دخول متعذر اولديغندن زيرا امامينه كوره مقتدى امامك
تكبيره سنده نمازه داخل اولور وقتا كه امام رابعه دن فارغ اولدقده كندويه
دخول متعذر اولور امام ابى يوسفه كوره نمازه داخل اولور تحريمه باقى اولديغندن
پس امام سلام ويردكده اوچ كره تكبير ايدر حاضر اولدقده اوچ كره تكبير
ايتديكى كبى وفتوى اشبو قولك اوزرينه در بومذكورى حلبى وغيرى ذكر ايتديلر
﴿(واذا اجتمعت الجنائز فافراد الصلاة) على كل واحدة (اولى) من الجمع (وتقديم
الافضل منهم افضل﴾ جنازه لر مجتمع اولسه هر برلرينه مستقلا نماز قيلمق جمع
ايدوب جمله سنه بردن نماز قيلمقدن اوليدر جمعده اختلاف اولديغندن
وموتالردن علما وفقرا وصلحادن اولان ارباب فضلى سائرلرينه تقديم افضلدر
﴿(وان جمع) جاز ثم ان شاء جعل الجنائز صفا واحدا وقام عند افضلهم وان
شاء (جعلها صفا ممايلى القبلة) واحدا (خلف واحد) بحيث يكون صدر (كل
جنازة (ممايلى الامام) ليقوم بحذاء صدر الكل وان جعلها درجا فحسن لحصول

المقصود﴾ جنازه لرى جمع ايتسه ده جائز اولور لكن كيفيت جمعى ديلرسه
موتالرى بر صف قيلر وامام افضللرينك صدرى مقابله سنده قائم اولور
ديلرسه موتالرك كليسنك صدرى مقابله سنده قائم اولمق ايچون هر بر جنازه نك
صدرى امامى ولى ايدن طرفه اوله رق بر برينك ارقه سنده قبله جانبنه صف
قيلر واكر هر برينك رأسى آخرنكندن اسفل اوله رق در ايدرسه
بودخى كوزلدر اشبو صور ثلاثه ده جمله يه نماز مقصودى حاصل
اولديغندن جمله سنه بردن نماز بردعا ايله اكتفا ايدر ﴿(وراعى
الترتيب) المعهود خلفه حالة الحياة فيقرب منه الافضل فالافضل
الرجل مما يليه فالصبى فالخنثى فالبالغة فالمراهقة والصبى الحر يقدم على العبد
والعبد على المرأة﴾ حال حياتنده خلفنده اولان ترتيب معهوده امام مراعات
ايدر جماعتدن الافضل فالافضل امامه تقريب اولنور اولا رجل بعده صبى
وخنثى وبالغه ومراهقه على مراتبهم امامه تقريب اولنورلر صبى حر عبد اوزرينه
وعبد عورت اوزرينه تقديم اولنورلر ﴿واما ترتيبهم فى قبر واحد لضرورة فبعكس
هذا فيجعل الافضل ممايلى القبلة فتح﴾ اما ضرورتدن ناشى بر قبرده مزبورلرك
دفنى اشبو ترتيب مشروحك عكسنه در يعنى افضل اولان قبله يى ولى ايدن
جانبه على مراتبهم وضع اولنورلر ضرورت اولمجق مادام اولكى ميت تراب
اولمدقجه ايكى ميت بر مزاره وضع اولنمز اما مقدمكى تراب اولورسه اوزرينه بنا
وزرع جائز اولور اما بالضروره ايكيسى بر قبره دفن اولنمق ايجاب ايتدكده
مابينلرينه تراب ويا كرپيج وضع اولنور ايكى قبر كبى اولسون ايچون قبله جانبنه
اولا رجل وثانيا غلام وبعده خنثى وضع اولنور ﴿(ويقدم فى الصلاة عليه السلطان)
ان حضر (او نائبه) وهو امير المصر (ثم القاضى) ثم صاحب الشرط ثم خليفته
ثم خليفة القاضى (ثم امام الحى) فيه ايهام وذلك ان تقديم الولاة واجب وتقديم
امام الحى مندوب فقط بشرط ان يكون افضل من الولى والا فالولى اولى
كما فى المجتبى وشرح المجمع لمصنف﴾ سلطانكه خليفهٔ اعظم ميت اوزرينه نمازده
تقديم اولنور اكر حاضر اولورسه بعده مصر وشام واليسى امثالى نائبى صكره
قاضى صكره صاحب شرط كه مسلم وصوباشى وباش چاوش وتوفنكجى باشى كبى
ضابطلر وبعده خليفه سى وبعده قاضينك خليفه سى صكره محله امامى تقديم
اولنور اشبو ثم امام الحى كلامنى ما قبلنه عطفده تسويه لرى ايهام واردر حالبوكه
حكملرى مختلفدر زيرا ولاتك تقديملرى واجبدر مجرد امام الحيك كى مندوبدر
وليدن افضل اولمق شرطيله واكر وليدن افضل اولمز ايسه ولى اوليدر نتكم
مجتباده ومصنفك مجمع شرحنده اشبو رسم اوزره مسطور در ﴿وفى الدراية

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

امام المسجد الجامع اولى من امام الحى اى مسجد محلته نهر ❊ درایه نام کتابده
مسطوردر که مسجد جامعك امامی امام حی دن اولادر یعنی محله سی مسجدی
دیمك ❊ (ثم الولی) بترتیب عصوبة الانكاح الا الاب فیقدم على الابن اتفاقا
الا ان یكون عالما والاب جاهلا فالابن اولى فان لم یكن له ولی فالزوج ثم الجیران
ومولى العبد اولى من ابنه الحر لبقاء ملكه والفتوى على بطلان الوصیة بغسله
والصلاة علیه ❊ بوندنصكره عصوبت انكاحی ترتیبیله ولی تقدیم اولنور بنا برین
نسا وزوج ایچون ولایت یوقدر شوقدر وارکه زوج اجنبیدن احقدر لكن اب
ابن اوزرینه اتفاقا تقدیم اولنور ابك ابن اوزرینه فضیلتی وسننك زیاده سی اولوب
بونلر ایسه امامته استحقاقده ترجیحی موجبلر اولدقلرندن اما ولایت انكاحده ابن اب
اوزرینه مقدمدر لكن ابن عالم اب جاهل اولورسه ابن تقدیم اولنور مثلا درجه ده
وقربده وقوتده مساوی ایكی ابن ویا اخ ویا عم بولنسه لر سنا بیوك اولان اولى در
الا غیرا سن افضل اولورسه اول تقدیم اولنور ولی بولنمز ایسه زوج اولیدر
صكره قوكشولر اولیدر وعبدك مولاسی حر اولان اوغلوندن اولادر ملكی باقی
اولدیغندن وفتوى میتك بنی فلان كمسه غسل ایتسون ونمازیمی قیلدرسون دیو
وصیتك بطلانی اوزرینه در اگر تقدیمه احق والیق كمسه لر موجود ایسه یوغیسه
ضرر ایتمز ❊ (وله) اى للولی ومثله كل من یقدم علیه من باب اولى (الاذن
لغیره فیها) لانه حقه فیملك ابطاله (الا) انه (ان كان هناك من یساویه فله)
اى لذلك المساوی ولو اصغر سنا (المنع) لمشاركته فی الحق اما البعید فلیس له المنع ❊
ولی وولی مثللو كندونك اوزرینه تقدیم اولنان سلطان ویا نائبی امام حیه قدر
كمسه لر ایچون نمازده غیری یه اذن ویرمك واردر زیرا تقدم كندولرینك حقیدر
كندولر حقلرینی ابطاله مالكلردر الا اول محلده كندویه مساوی بر كمسه بولنورسه
آنك ایچون اذندن منع واردر هر نقدر سنا اصغر اولورسه ده حق تقدمده
مشاركتلری اولدیغنه مبنی اما بعید قریبی اذندن منع ایده مز ❊ (فان صلى
غیره) اى الولی (ممن لیس له حق التقدم) على الولی (ولم یتابعه) الولی (اعاد الولی)
ولو على قبره ان شاء لاجل حقه لا لاسقاط الفرض ولذا قلنا لیس لمن صلى
علیها ان یعید مع الولی لان تكرارها غیر مشروع ❊ ولی اوزرینه كندو ایچون
حق تقدم اولمیان ولینك غیری جنازه نمازنی قیلدیروب وولی كندویه متابعت
ایدوب اقتدا ایتمسه ولی كندو حقی ایچون هر نقدر قبری اوزرینه اولورسه ده دیلرسه
نمازی اعاده ایدر اعاده فرضی اسقاط ایچون دكلدر زیرا فرض اجنبینك
قیلدرمسیله ساقط اولدی شارح مرحوم بناً علیه دیركه بز دیرزكه مز بور
میتك اوزرینه نماز قیلان كمسه ایچون ولیله برابر نمازی اعاده ایتمك یوقدر

زیرا تكراری غیر مشروعدر ❊ (والا) اى وان صلى من له حق التقدم كقاض
او نائبه او امام الحی او من لیس له حق التقدم وتابعه الولی (لا) یعید لانهم اولى
بالصلوة منه ❊ واگر كندو ایچون حق تقدم اولان قاضی ویا نائبی ویا محله
امامی كبی كمسه لر نمازی قیلدرسه لر ویاخود كندو ایچون حق تقدم اولمیان كمسه
قیلدیروب وولی كندویه متابعت واقتدا ایتسه كندی نمازینی اعاده ایتمز مز بورلر
كندودن اولى اولوب ومتابعتی نمازه اذن اولدیغندن ❊ (وان صلى هو) اى الولی
(بحق) بان لم یحضر من یقدم علیه (لا یصلی غیره بعده) وان حضر من له
التقدم لكونها بحق اما لو صلى الولی بحضرة السلطان مثلا اعاد السلطان
كما فی المجتبى وغیره وفیه حكم صلاة من لا ولایة له كعدم الصلاة اصلا فیصلی
على قبره ما لم یتمزق ❊ ولی كندونك اوزرینه تقدیم اولنور كمسه
اولمقسزین بحق نماز قیلدرسه كندودنصكره كمسه قیلدیره مز هر نقدر من له
التقدم حاضر اولورسه ده كندونك امامتی بحق اولدیغندن اما ولی سلطانك
حضورنده امامت ایتسه مثلا سلطان اعاده ایدر نتكم مجتباده
وغیریده بو یلجه مرسومدر بنه مجتباده مذكوردركه كندو ایچون
ولایت اولمیان كمسه نك صلاتنك حكمی ولایت اولانه نظرا اصلا نماز
دكل كبیدر بس ولی دیلرسه طاغلمامش ایسه قبری اوزرینه نماز قیلر لكن اسقاط
فرض اولمیه رق ❊ (وان دفن) واهیل علیه التراب (بغیر صلاة) او بها بلا غسل
او ممن لا ولایة له (صلى على قبره) استحسانا (ما لم یغلب على الظن تفسخه)
من غیر تقدیر هو الاصح ❊ میت نماز قیلنمقسزین ویاخود بلا غسل نمازی ادا
اولنمش ویا نمازی كندو ایچون ولایت اولمیان ذاتدن اوله رق دفن اولوب
اوزرینه تراب القا اولنسه قول اصح اوزره ایامدن اوچ ویا اون عدد
تقدیر اولمیه رق تفسخنده ظن غالب اولمدقجه قبری اوزرینه استحسانا نماز قیلنور
❊ وظاهره انه لو شك فی تفسخه صلى علیه لكن فی النهر عن محمد لا كانه تقدیما
للمانع ❊ مصنفك ما لم یغلب على الظن تفسخه قوانك ظاهری تفسخنده شك اولنسه
اوزرینه نماز قیلنمقدر لكن نهرده امام محمددن نقلا نماز قیلنمز دیو مذكوردر
ظن ایدرمكه امام مشار الیهك نماز قیلنمز دیدیكی نمازه مانع اولان تفسخ
احتمالنی تقدیمادر زیرا امر عدم صلاتی مقتضی اولان تفسخله صلاتی موجب
عدم تفسخ بینلرنده دوران ایتدیكندن مانع اولان تفسخ اعتبار اولندی
❊ (ولم تجز) الصلاة (علیها راكبا) ولا قاعدا (بغیر عذر) استحسانا (وكرهت
تحریما) وقیل تنزیها فی مسجد جماعة (هو) اى المیت (فیه) وحده او مع القوم ❊
بلا عذر جنازه اوزرینه راكبا وقاعدا استحسانا نماز جائز اولمدی كندوده تحریمه

بولندیغندن من وجه نماز اولدیغیچون اماطین ویامطر امثالی عذره بناأ راکبا
قیلسه ویاخود میتك ولیسی مریض اولوب قیامه قدرتی اولمدیغندن قاعدا
ناس خلفنده قائمین اوله رق قلدرسه کفایت ایدر میت یالکز ویاقومله برابر کندوده
اولان جماعت مسجدنده جنازه نمازی تحریما وعند البعض تنزیها مکروه قلندی
وکمال تنزیهی اولمسنی ترجیح ایلدی لعذر اولورسه اصلا کراهت اولمز ❊ (واختلف
فی الخارجة) عن المسجد وحده اومع بعض القوم (والمختار الکراهة)
مطلقا خلاصة بناء علی ان المسجد انما بنی للمکتوبة وتوابعها کنافلة و ذکر
وتدریس علم وهو الموافق لاطلاق حدیث ابی داود من صلی علی میت
فی المسجد فلاصلاة له ❊ یالکز میت ویابعض قومله برابر مسجددن طشره
اولورسه کراهتنده اختلاف اولندی مختار اولان صور متقدمه نك کلیسنده
داخل مسجدده اولان کمسه یه کراهتدر خارج مسجدده اولانه اتفاقا کراهت
یوقدر مسجدلر انجق فرض وتوابعی اولان نافله وذکر وتدریس علم کبی
شیلر ایچون بناقلندیغنه بناأ واشبو مضمون ابی داودك روایت ایتدیکی
حدیث شریفکه من صلی علی میت فی المسجد فلا صلاة له نك اطلاقنه
موافقدر ونفی کماله متوجهدر بعض روایتده فلااجرله وبر روایتده فلاشیء لهدر
حدیث شریفده واقع فی المسجد لفظی صلی فعلنه ویامیته ویاایکیسنه بردن
ظرف اولمغه محتملدر اولکینه کوره میت مسجدده نماز خارجنده اولورسه
کراهت اولمز ایکنجی یه نظر میت مسجدده اولوب نماز خارجنده اولورسه
کراهت اولور اوچنجی یه کوره انجق کراهت میت ونماز ایکیسی بردن مسجدده
اولمغله اولور بوکا کوره حدیث شریف کراهتك اطلاقنی بیان ایتمز
❊ (ومن ولد فمات یغسل ویصلی علیه) ویرث ویورث ویسمی (ان استهل)
بالبناء للفاعل ای وجد منه ما یدل علی حیاته بعد خروج اکثره حتی لوخرج رأسه
فقط وهو یصیح فذبحه رجل فعلیه الغرة وان قطع اذنه فخرج حیا فمات
فعلیه الدیة ❊ شول بر ولدکه تولد ایلدی وعقیبنده وفات ایتدی غسل اولنور
واوزرینه نماز قیلنور وکندو غیره وارث اولور وغیر کندودن میراث
اخذ ایدر وتسمیه اولنور اکر استهلال ایدوب حین ولادتنده چاغروب
اکثری نی خروج ایتدکدنصکره کندودن حیاتنه دلالت ایدر برعلامت
بولنورسه تسمیه اولندیغی اکراما دربنی آدم اولدیغندن وکندو ایچون مال اولوب
حین دعواده مثلا پدرلری اسمنی ذکره محتاج اولمسی احتمالندن استهل معلوم
صیغه سیله اغنده صبینك حین ولادتنده چاغرمسی ومجهول بناسیله یکی
ای کورنمك معناسنه شارح مرحومك بیان ایتدیکی معنای شرعیسیدر

حیاتنه دلالت ایدن رفع صوت وحرکت عضو مثللو شیدر حیاته دلالت ایدن
شیده اختلاف اولندقده انجق ایکی رجلك ویاایکی عورت ایله بر رجلك
شهادتلری مقبوله اولور زیرا صوتله حرکته رجال مطلع اولورلر امامین
خصوص مشروحده نسانك قولی مقبولدر زیرا بومقامه رجال حاضر
اولمزلر دیدیلر نماز حقنده اناسنك قولی کبی قابلهٔ عادله نك دخی قولی مقبولدر
امامیراث خصوصنده اناسنك قولی اجماعا مقبول دکلدر جرمغنم
اولدیغندن قابلهٔ عادله نك قولی میراث ماده سنده امامین قتنده مقبولدر
صبینك النی آچوب یومسنه اعتبار یوقدر بونلر حرکت مذبوح قبیلندندر
بوکا ایسه اعتبار یوقدر حتی برکسه ذبح اولنسه کندو حرکتده ایکن
پدری وفات ایتسه مذبوح باباسنه وارث اولمز زیرا اول حالده میت حکمنده در
❊ ابو السعود عن الجوهرة ❊ صورت مزبوره ده حتی ولدك فقط باشی صیحه ایده رك
خروج ایدوب برکسه دخی اول ولدی ذبح ایلسه اوزرینه غره که بشیوز
درهم ویااللی التون لازم اولور وکندو وارث اولوب وغیر کندودن میراث
اخذ ایدر زیرا شارع بونی حی منزله سنه تنزیل ایلدی صورت مرقومه ده
قولاغنی قطع ایدوب بعده حیا خروج ایدوب عقیبنده وفات ایتسه قاطعك
مالندن اوزرینه دیت لازم اولور عمدا ایتدیکندن واشبو ایکی صورت
مشروحه لرده مزبور صبی غسل اولنور واوزرینه نماز قیلنور
شارحك حتی لوخرج رأسه الی تفریعی صحیح دکلدر ❊ زیرا مقام
ماقبلنه استدراك مقامی در ایمدی کانه دیدیکی ولدك اوزرینه نماز قلمقده
اکثرینك حیا خروجی شرط اولدی بنفسه خروج ایتدیکنه کوره اماصورتین
مرقومتینده اولدیغی کبی خروج وانفصال بنفسه اولمیوب بلکه ذبح وقطع
ایله اولورسه مزبور شرط اولمدی ❊ (والا) یستهل (غسل وسمی)
عند ابه الثانی وهو الاصح فیفتی به علی خلاف ظاهر الروایة اکراما لبنی آدم
کما فی ملتقی البحار و فی النهر عن الظهیریة واذا استبان بعض خلقه غسل
وحشر هو المختار (وادرج فی خرقة ودفن ولم یصل علیه) وکذا لایرث
ان انفصل بنفسه ❊ اکر صبی استهلال ایتمیوب صیحه ایتمزسه امام ثانی عندنده
غسل وتسمیه وبرخرقه یه ادراج ودفن اولنوب واوزرینه نماز قیلنمز وبنفسه منفصل
اولورسه وارث اولمز اماغیرك بطننه ضربیله جنینی میت اولدیغی حالده القاایدرسه
وارث اولور کندودن غیره میراث دکر زیرا شارع ضارب اوزرینه غره ایجاب
ایدوب ووجوب ضمان انجق حی اوزرینه اولوب میت اوزرینه اولمدیغندن

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كندو وارث اولوب وغير كندويه وغره سنه وارث اولمغله حكم اوندى واصح
اولان بودر واكراما بنى آدم اولديغيچون تسميه اولنور ظاهر روايتك خلافى اوزره
بوقولله فتوا ويريلور نتكم ملتقى الابحار ده ونهر ده ظهيريه دن نقلا بويلجه مرسومدر
لكن اشبو امام ابى يوسفك اختلافى مستهل وتام الخلقة اولمديغنه مبنيدر
يوق مستبان الخلقة اولورسه غسل اولنور ويوم قيمتده حشر وجمع اولنور
وشفاعتى دخى مرجودر رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلم
سعادتله بيورديلركه { ان السقط ليقف محبنطئا على باب الجنة فيقول
لاادخل حتى يدخل ابواى } ابو السعود عن الزيلعى ☼ محبنطئ اسم فاعل
بنيه سيله وبهمزو بلا همز قصه بويلى قرنى بويوك ششمان كشى يه دينور يعنى
تحقيقا سقط وصف مزبور اوزره جنت اعلانك قپوسى اوزرينه واقف اولوب
ديركه دخول ايتمم حتى ابويتم داخل اولمدقجه انجق مختار اولان بودر
﴾ (كصبى سبى مع احد ابويه) لايصلى عليه لانه تبع له اى فى احكام الدنيا لاالعقبى
لما مر انهم خدم اهل الجنة ﴿ اشبو مزبور مولود غير مستهل غسل اولنوب
واوزرينه نماز قيلنمديغى احدابويله برابر سبى اولنان صبينك اوزرينه نماز
قيلنمديغى كبى زيرا مزبور مسبى احكام دنياده احدابوينه تابعدر عقباده دكلدر زيرا
ما سبقده مرور ايتديكه انلر اهل جنتك خدمتچيلرى در حقنده اثر واردر
عندالبعض كفارك صبيلرى عالم ذرده عن اعتقاد بلى ديمشلر ايسه جنتده يوق
ايسه ناردده در مسايره نام كتابده مرسومدركه اطفال مشركين حقنده امام اعظم
رحمه الله تعالى حضرتلرى وغيريلرى تردد بيورديلر وحقلرنده اخبار متعارضه
وارده در بس طريق امورلرينى الله ذوالجلاله تفويضدر امام محمدبن بلورمكه الله
عظيم الشان براحده بلا ذنب عذاب ايتمز بيورديلر صاحب نهر ديديكه اشبو
مسئله امام اعظم رحمه اللهك كندوده توقف بيورديغى مسائلك بريدر
مسائل مشروحه يى بعض فضلا نظمله جمع بيورمشلر (نظم) ورع الامام
الاعظم النعمان ☼ سبب التوقف فى جواب ثمان ☼ سؤرالحمار تفاضل جلالة ☼ وثواب
جنى على الايمان ☼ والدهر والكلب المعلم ثم مع ☼ ذرية الكفار وقت ختان ☼ دهرك
معرف باللام ذكر اولنمسى ابوجه محلنده دكل زيرا امام مشار اليهك توقفى
صانع تعالى يى انكار ايدن دهرى حقنده در انتهى ابو السعود ﴾ (ولو سبى
بدونه) فهومسلم تبعا للدار اوالسابى (اوبه فاسلم هواو) اسلم (الصبى وهوعاقل)
اى ابن سبع سنين (صلى عليه) لصيرورته مسلما ﴿ ابوينك برى اولميه رق ولدسبى
اولنمش اولسه داره وياسبى ايدنه تبعيتله ولد مسلم عد اولنور وياخود احد
ابوينله برابر سبى اولنوب اول احدده اسلامله مشرف اولوب وياخود عاقل

اوله رق كه يعنى سن يدى يه رسيده اولان صبى اسلامه كلسه اوزرينه نماز قيلنور مسلم
اولديغندن ﴾ قالوا ولاينبغى ان يسأل العامى عن الاسلام بل يذكر عنده حقيقته
ومايجب الايمان به ثم يقال له هل انت مصدق بهذا فاذا قال نعم اكتفى به
ولايضر توقفه فى جواب ماالايمان ما الاسلام فتح ﴿ علما بيورديلركه عوامدن
اولان كمسه اسلامدن سؤال اولنمق لايق دكل بلكه كندونك حضورنده
اسلامك حقيقتى وكندويه ايمان واجب اولان شيلر ذكر اولنوب بعده كندويه
بونلرى مصدق مسك بونلره ايمانك وارمى دينيلور اكر نعم ديرسه آنكله اكتفا اولنور
و ماالايمان ماالاسلام ديو سؤالك جوابنده توقفى ضرر ويرمز زيرا عوام
بعض اولور كه سؤال مشروحك جوابنى بلمز ديرلر حالبوكه كندولرى توحيد
و اقرار ونار دن خوف وجنت طلبى اوزره اولورلر ظن ايده رمكه بلمز ديدكلرى
اشبو سؤال مرقومك جوابى انجق منتظم كلام خاص وعبارهٔ فصيحهٔ خاصه ايله
اولور ظن ايدوب جوابدن حجابلرينه مبنيدر ☼ بحر ﴾ (ويغسل المسلم
ويكفن ويدفن قريبه) كخاله (الكافر الاصلى) اما المرتد فيلقى فى حفرة
كالكلب (عندالاحتياج) فلوله قريب فالاولى تركه لهم (من غير مراعاة السنة)
فيغسله غسل الثوب النجس ويلفه فى خرقة ويلقيه فى حفرة وليس للكافر غسل
قريبه المسلم ﴿ مسلم لدى الحاجة سنته مراعات سز كافر اصلى اولان مثلا
دايسى كبى اقرباسنى غسل وتكفين ودفن ايدر زيرا غسل عامهٔ بنى آدمده
سنت والله ذوالجلاله رجوعى حالى وكندونك عليهنه حجتدر بوقسه تطهيرا
دكلدر حتى برصويه واقع اولسه فساده ويرر ☼ شرنبلالى عن المعراج ☼ واشبو غسل
جائزدر واجب دكلدر زيرا وجوبنك شرطى ميتك مسلم اولمسيدر بلكه
فعلى لابأسدر كخاله ديمسى قريبدن مراد ذوى الارحامه شامل اولديغنه اشارتدر
اكر مسفورك كفاردن قريبى اولورسه اولى اولان انلره ترك ايتمكدر وثوب نجس
كبى غسل ايدوب وضوء وبدأ بالميامن كبى سنتلره مراعاتسز ايدر وغسل كندويه
طهارت اولمز حتى بركمسنه كندويى ارقه سنده الوب نماز قيلسه جائز اولمز
وبرخرقه يه صاروب برلحد ولاتوسيع برچقوره القاايدر كافر قريب مسلمنى
غسل ايدهمز والعياذ بالله تعالى مرتد كلب كبى برحفره ايچنه القا
اولنور غسل وتكفين اولنمز ودينلرينه رجوع ايتديكى كمسه دفع اولنمز ﴾ (واذاحمل
الجنازة وضع) ندبا (مقدمها) بكسرالدال وتفتح وكذا المؤخر (على يمينه) عشر
خطوات لحديث من حمل جنازة اربعين خطوة كفرت عنه اربعين كبيرة ﴿
جنازه حمل ايدن كمسه مندوب اوله رق مقدمنه صاغ طرفنه اون خطوه
وضع ايدر مقدم كلمه سى دالك كسريله وفتحيله در مؤخر دخى بنه بويلجه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

تقدم معناسنه اولان قدم فعل لا زمندن مأخوذ در حامل درددن اقل اولمق
مكروهدر ورجالدن اولمق لازمدر جنازه سنتدر امانفس حمل ودفن فرض
كفايه در ﴿ (ثم) وضع (مؤخرها) على يمينه كذلك (ثم مقدمها على يساره
ثم مؤخرها) كذلك فيقع الفراغ خلف الجنازة فيمشي خلفها وصح انه عليه الصلاة
والسلام حمل جنازة سعد بن معاذ رضى الله تعالى عنه ﴾ وضع مزبور دنصكره
جنازه نك مؤخرينى ينه اون خطوه صاغى اوزره وضع ايدر صكره مقدمنى
يسارى اوزره بعده مؤخرينى يسارى طرفنه اون خطوه وضع ايدر حاملك يمينى ميتك
يمينى وجنازه نك يسارى اولور ويسارى ميتك يسارى وجنازه نك يمينى اولور
☼ قهستانى ☼ وفراغ جنازه نك خلفنده اولور وخلفنده مشى ايدر وهر طرفدن
اون خطوه حمل من حمل الى آخره حديث شريفنه بناءً در يعنى شول بركمسه كه بر جنازه يى
قرق آدم كتوردى اول جنازه يى كتورمسى كندودن قرق كناه كبيره يى ستر ايدر
ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك سعد بن معاذ رضى الله تعالى عنهكه
كندونك موتندن ناشى عرش رحمن حركت ايتدى حملى صحيح اولدى
﴿ ويكره عندنا حمله بين عمودى السرير بل يرفع كل رجل قائمة باليد لا على
العنق كالامتعة ولذا كره حمله على ظهر ودابة ﴾ سريرك عمودينى بيننده ميتى
حمل ائمهٔ حنفيه عندنده مكروهدر سنت تربيع اولديغندن بلكه هر بر رجل قائمه يى
اليله رفع ايدوب وبعده عنقى اوزرينه وضع ايدر لا على العنق ابتداء ديمك
عنقدن مراد كتفدر امتعه كبى اوموزينه ابتدا وضع ايتمز بناءً عليه ظهر
ودابه اوزرينه حملى مكروه اولدى ﴿ (والصبى الرضيع اوالفطيم اوفوق
ذلك قليلا يحمله واحد على يديه) ولور اكبا (وان كان كبير احمل على الجنازة
ويسرع بها بلا خبب) اى عدو سريع ولوبه كره ﴾ سودامن وسوددن
كسيلان چوجق ويابوندن ارزياده يى بركمسه اللرى اوزرينه حمل ايدر هر نقدر
راكبا اولورسه ده واكر بيوك اولورسه جنازه اوزره حمل اولور وجنازه يى
كتورمكده يك سكردمكسزن اسراع ايدر واكر اسراعى سكردميله ايدرسه
مكروهدر ﴿ (وكره تأخير صلاته ودفنه ليصلى عليه جمع عظيم بعد صلاة
الجمعة) الا اذا خيف فوتها بسبب دفنه قنية (كما كره) لمتبعها (جلوس قبل
وضعها) وقيام بعده ﴾ وجمعه نمازندنصكره اوزرينه جمع عظيم نماز قلمق
ايچون ميتك نمازينى ودفنى تأخير مكروهدر افضل اولان تعجيلدر الا دفن
سببيله جمعه نك فوتى خوفى اولورسه جمعه دفنك اوزرينه تقديم اولنور وصلات
عيد صلات جنازه نك اوزرينه وصلات خطبه نك اوزرينه تقديم اولنور صورت
مشروحه ده كراهت جنازه يه اتباع ايدن ذواتك جنازه يى وضعلرندن

اول جلوسلرنده و وضعلرندنصكره قياملرنده اولان كراهت كبيدر زيرا
بعضا جنازه يى وضعده تعاونه حاجت مس ايدوب قيام ايسه عونه اقربدر
وميت متبوعدر تابعلر كندودن اقدم قعود ايده مزلر وبعد الوضع
عن الرقاب قيامك كراهتى عبادة بن صامت رضى الله تعالى عنهدن مروى اولان
تحقيق رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ميت لحده وضع اولنمدقجه جلوس بيورمز
اولدى بردفعه اصحاب كرام رضى الله عنهم جميعهم ايله برابر قبرك باشنده قائملر ايدى
بر يهودى بزلر دخى موتالريمزه بويلجه ايشلرز ديدى درحال رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم جلوس بيوروب اصحابنه خالفوهم ديو فرمان بيوردیلر
يعنى انلره مخالفت ايديكز ديمك اشبو حديث شريفه مبنيدر ظاهر اولان
كراهتك تحريمى اولمسيدر ﴿ (ولا يقوم من فى المصلى لها اذا رأها) قبل
وضعها ولا من مرت عليه هو المختار وما ورد فيه منسوخ زيلعى ﴾
مصلاده وياغيرى محلده ميتى كورن كمسه وضعندن اقدم ميت ايچون
قيام ايتمزايجق مختار اولان قول بودر قيام حقنده وارد اولان حديث
شريفكه {اذا رأيتم الجنازة فقوموا لها حتى تخلفكم او توضع} در ☼ حلبى ☼ حضرت
على كرم الله تعالى وجهه ورضى عنهك روايت بيوردقلرى {كان رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم امرنا بالقيام فى الجنازة ثم جلس بعد ذلك وامرنا
بالجلوس} حديث منيفيله منسوخدر بلكه ميتى كوردكده هذا ما وعدنا الله
ورسوله وصدق الله ورسوله اللهم زدنا ايمانا وتسليما دير وجنازه نك ارقه سنده
تسبيح وتهليلى چوق ايدوب دنيا كلامندن برشى تكلم ايتميوب يمينا وشمالا نظر
ايتمز انتهى ☼ شرعة الاسلام ☼ و اثرده سبحان من قهر عباده بالموت وتفرد بالبقاء
سبحان الحى الذى لا يموت قولى دخى وارد اولمشدر ☼ ابو السعود عن الشرنبلالية
﴿ (وندب المشى خلفها) لانها متبوعة الا ان يكون خلفها نساء فالمشى امامها احسن
اختيار ويكره خروجهن تحريما وتزجر النائحة ولا يترك اتباعها لاجلها ولا يمشى
عن يمينها ويسارها ﴾ جنازه متبوع اولديغندن خلفنده مشى مندوبدر
وامامنده مشيدن افضلدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك {من اتبع
جنازة مسلم ايمانا واحتسابا وكان معها حتى يصلى ويفرغ من دفنها فانه يرجع
من الاجر بقيراطين} قول شريفلرينه بناءً اتباع خلفنده مشى ايله اولور
الا ميتك خلفنده نساطائفه سى اولورسه احسن اولان امامنده مشيدر ☼
ونسانك جنازه يه خروجلرى تحريما مكروهدر زيرا رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم جنازه ده عورتلرى كوردكلرنده نهى مقامنده {اتحملن
مع من يحمل اتدلين مع من يدلى اتصلين فيمن يصلى} بيوردقلرنده انلر لا ديو جواب

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

و بردكلرنده سعادتله بيورديلركه فانصرفن مأزورات غير مأجورات ❊ ابو السعود
عن الجوهرة ❊ يعنى سزلر جنازه كتورن كسه لر ايله برابر جنازه كتورمسز ومزاره
جنازه اندیران كسه لر ايله اندیرمسز ونماز قيلنلر ايله نمازمی قيلرسز ديمك
بس لاديدكلرنده سزلره بو عملكزده وزرو كناه اولوب اجر وثواب كسب ايتمش
اولديغكز حالده رجوع ايديكز بيورديلرونوحه وصيحه ايدن زجرومنع اولنور
بس نوح كه ميت اوزره فرياد وفغان ايده رك اغلمق مكروهدر اما فقط بكاده
بأس يوقدر جنازه يه اتباع نايحه دن ناشى ترك اولنمز زيرا سنت كندويه
مقارن اولان بدعتدن اوتورى ترك اولنمز بوكا وليمه ايله سؤال وارد اولمز
يعنى وليمه ده بدعت اولنجق كندويه حضور ترك اولنور بينلرنده فرق
اولديغندن زيرا جنازه يه اتباع ترك اولنند قده امر جنازه منتظم اولميوب
تعطيلى لازم كلور وليمه ده طعامى اكل ايدن بولنديغندن جنازه نك خلافنه در
❊ ابو السعود ملخصا ❊ ويمينى ويسارى طرفنده يوريمز ❊ (ولومشى امامها
جاز) وفيه فضيلة ايضا (و) لكن (ان تباعد عنها او تقدم الكل)
اوركب امامها (كره) كما كره فيها رفع صوت بذكر او قرائة فتح ❊ جنازه نك
امامى طرفنده مشى ايتسه ده جائزدر وبونده ده فضيلت واردر خلفنده مشيده
اولديغى كبى لكن خلفنده بعض جماعتك تأخيريله اولورسه قريباً ذكر اولنان او تقدم
الكل كره دلالتيله لكن قدامنده جنازه دن تباعد ايدوب ايلرو كيدوب
وياجماعتك كليسى تقدم ايتسه وياخود ميتك قدامنده ركوب ايتسه مكروه اولور
زيرا مصابيح شريفده ثوبان رضى الله تعالى عنهدن مروى اوله رق
مسطوردركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمله برجنازه يه خروج
ايتدك رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم برقوم راكبين كوروب
بيورديلركه سزلر حيا ايتمزمسز كه الله عظيم الشانك ملكلرى اياقلرى
اوزره مشى ايدرلر سزلر دابه لر اوزره لرسزور كوب تنعم وتلذذ دربو ايسه اشبو
حاله لايق وسزادكلدر زيرا بو حال حسرت وندامت وو عظ واعتباردر
❊ ابو السعود ❊ بحرده اسبيجابيدن نقلا مسطوردركه جنازه نمازينه
ركبانا ذهابده بأس يوقدر لكن شوقدر وار كه جنازه نك امامنده كتمك
مكروهدر ماشى بونك خلافنده در صورت مشروحه لرده كراهت جنازه ده ذكر
ايله وياخود قرائتله رفع صوت مكروه اولديغى كبى ❊ (وحفر قبره) فى غير دار
(مقدار نصف قامة) فان زاد فحسن (ويلحد ولا يشق) الا فى ارض رخوة ❊
منزلك غيريده نصف قامت مقدارى ميتك قبرى حفر اولنور امدى مقدار مزبوردن
زياده اولورسه حسندر كندى دارنده قبر حفرى انبياى عظامه مختصدر وميتك قامتى

مقدارى اولمق احسندر ❊ قهستانى ❊ ونهرده لايق اولان حدى متعارفه حواله اولنمقدر
ديو مسطوردر قبر مقرميتدر طولى ميتك طولى مقدارى اولمقدر وعرضى
نصف طولى قدردر وقبرك قبله جانبنده لحد اولنوب اويولور شق اولنمز
{اللحد لنا والشق لغيرنا} حديث شريفنده بناءً الارض رخوه كه يومشق
اولوب لحد ممكن اولمز ايسه شق ايله تابوت اتخاذى بيننده مخيردر ❊ (ولا)
يجوزان (يوضع فيه مضربة) وماروى عن على فغير مشهور لايؤخذ به ظهيرية ❊
مزاره مضربه كه پموق ويوك مثللو شيله محشوه مندل كبى نسنه وضع اولنمسى جائز
دكلدر بلكه سنت اولان طپراق دوشمكدر حضرت على كرم الله وجهه دن
روايت اولنان مضربه وضعى مشهور دكلدر انكله عمل اولنمز ظهيريه ده بويلجه
مرسومدر ❊ (ولا بأس باتخاذ تابوت) ولو من حجر او حديد (له عند الحاجة)
كرخاوة الارض (و) يسن ان (يفرش فيه التراب) ❊ رخاوت ارض كبى حاجت
مس ايتدكده طاشدن ودمردن تابوت اتخاذنده بأس يوقدر يعنى مباحدر ومزاره
تراب فرشى مسنوندر ❊ (مات فى سفينة غسل وكفن وصلى عليه والقى فى البحر
ان لم يكن قريبا من البر) ❊ بركسه سفينه ده وفات ايتدكده غسل اولنوب وكفنلنوب
اوزرينه نماز قيلنوب دريايه القا اولنور بره يعنى قاره يه قريب دكلسه ❊ (ولا) ينبغى ان
(يدفن) الميت (فى الدار ولو) كان (صغيرا) لاختصاص هذه السنة بالانبياء واقعات ❊
وميت منزلده دفن اولنمق لايق دكلدر هرنه قدر صغير اولورسه ده بو مثللو داره
دفن سنتى انبياء عليهم الصلاة والسلامه مختص اولديغندن ❊ (و) يستحب
ان (يدخل من قبل القبلة) بان يوضع من جهتها ثم يحمل فيلحد (و) ان (يقول
واضعه بسم الله وبالله وعلى ملة رسول الله) صلى الله عليه وسلم ❊ جماعت ميتى ابتدا قبله
جانبنده وضع ايدوب بعده قبله طرفندن اخذ ايدوب مزاره ادخال ولحد اولنوب
وواضعى بسم الله وبالله وعلى ملة رسول الله ديمك مستحب قيلندى جانب قبله
معظم اولوب كندودن ادخال مستحب اولديغندن وابتدا اياقلرى انزال اولنور
باشى انزال اولنمز وعورتى ممكن اولورسه محرمى يوقسه شيوخ يوقسه صلحادن
اولان شبان انزال ايدر نساء وضع ايتمكه حاجت يوقدر بسم الله وضعناك وعلى ملة
رسول الله اسلمناك ديسه ده اولور اشبو مضمون ميته دعا دكلدر ❊ زيرا ميت
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك ملت حنفيه سى اوزره وفات ايتديسه
وياخود معاذ الله تعالى ايتمديسه بردخى تبديل اولمز لكن شوقدر وار كه مؤمنين
وجه ارضده شاهدلردر ملت اسلام اوزره وفاتلريله شهادت ايدرلر سنت بويله
جارى اولمشدر ❊ (ويوجه اليها) وجوبا وينبغى كونه على شقه الايمن
ولا ينبش ليوجه اليها (وتحل العقدة) للاستغناء عنها ❊ ومزارده واجب

اوله رق قبله یه توجیه اولنور ✻ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك امری اولدیغندن وصاغ طرفی اوزره اولمق لایقدر اوزرینه تراب القا اولندقدن صکره قبله یه توجیه ایچون مزار نبش اولنمز امادرون مزارده برکسه‌نك متاعی قالسه انك ایچون فتحده بأس یوقدر انتشارندن امنیت حاصل اولدیغندن ناشی عقده چوزیلور کفنده به حاجت قالمدیغندن ✻ (ویسوی اللبن علیه والقصب لا الآجر) المطبوخ والخشب لوحوله امافوقه فلا یکره ابن ملك ✻ مزاره کریچ وقامش تسویه اولنوب پشمش آجرکه کرمد واغاچ وضع اولنمز اکر میتك اطرافنه اولورسه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك روضهٔ پرانورلرینه کریچ وقامشدن بردمد وضع اولندی خشبله آجرك اولمدیغی بونلر بنانك محکم ومتین اولمسی ایچون اولوب قبر ایسه چوریوب محو محلیدر وآجرده اثرنار ظاهر وملازمدر اما مزارك فوقنه آجر وخشب امثالی شی وضعی مکروه دکلدر زیرا بوسبعدن حفظ ایچون اولور ابن ملك بو یلجه ذکر ایلدی ✻ فائده عدد لبنات لحد النبی صلی الله تعالی علیه وسلم تسع بهنسی ✻ رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلمك لحد مبارکلرینك لبنه‌لرینك عددی طقوزدر بهنسی نام کتابده بو یلجه مرسومدر ✻ (وجاز) ذلك حوله (بارض رخوة) کالتابوت ✻ کوشك زمینده تابوت کبی میتك اطرافنه آجر وخشب وضعی جائز اولور ✻ (ویسجی) ای یغطی (قبرها) ولوخنثی (لاقبره) الا لعذر کمطر ✻ عورتك قبری هرنقدر خنثی اولورسه ده تغطیه اولنوب اوزرینه برستره چکیلور رجلك مزارینه اولنمز لکن یغمور وقار امثالی عذر ایچون اولورسه اکاده غطا اولور نسوانه ستر لایق اولوب رجاله اولقدر ایجاب ایتمدیکندن ✻ (ویهال التراب علیه وتکره الزیادة علی ماخرج منه) من التراب لانه بمنزلة البناء ویستحب حثیه من قبل رأسه ثلاثا وجلوس ساعة بعد دفنه لدعاء وقرائة بقدر ماینحر الجزور ویفرق لحمه ✻ میتك اوزرینه تراب دکیلور ومزاردن اخراج اولنانك اوزرینه زیاده مکروهدر بنا منزله سنده اولدیغندن وباشی طرفنه اوچ آوچ طبراق سرپمك مستحبدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه اقتداء اولکنده { منها خلقناکم } ایکنجیده { وفیها نعیدکم } اوچنجیده { ومنها نخرجکم تارة اخری } دیر بعضیلر اولکنده { اللهم جاف الارض عن جنبیه } ایکنجیده { اللهم افتح ابواب السماء لروحه } ثالثده { اللهم زوجه من الحور العین } دیر دیدیلر عورت ایسه ثالثده اللهم ادخلها الجنة برحمتك دیر ✻ جوهره ✻ نورین نام کتابده مسطوردرکه برکسه قبرك طپراغندن الیله اخذ واوزرینه یدی کره سورهٔ قدری تلاوت ایدوب

قبره صاچسه اول میت عذاب اولنمز انتهی ودفن دنصکره دعا وقرائت ایچون برحیوان ذبح اولنوب ولحمی تفریق اولنه جق قدر وقت جلوس مستحبدر زیرا عند السؤال حاضر اولان کمسه‌لر ایله استیناس اولور واول وقتده دعا مسنوندر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن { ادعوا لاخیکم فانه الآن یسأل } مرویدر یعنی سزلر دین قرنداشکزه دعا ایدیکز زیرا الآن سؤال اولنور دیمك وقرائتك ثوابی میته اهدا اولنور ومزار اوزره قرائتك جوازی بوندن مستباندر وقرائت اوزره برشی وقف ایتمك جائزدر نتکم اشباه حاشیه‌لرنده مذکوردر ✻ (ولابأس برش الماء علیه) حفظا لترابه عن الاندراس ✻ مزارك ترابنك مندرس ومحو اولمسی ایچون اوزرینه صو صاچمده بأس یوقدر یعنی مطلوبدر ترکی اولی دکلدر ✻ (ولایربع) للنهی عنه (ویسنم) ندبا وفی الظهیریة وجوبا قدر شبر (ولایجصص) للنهی عنه ✻ مزارك اوزری دردکوشه‌لی مسطح اولنمز آندن نهی وارد اولدیغندن زیرا صنیع اهل کتابدر ممکن اولدقجه انلره تشبهدن احتراز لازمدر ومندوب اوله رق برقارش قدری مزار اورکج شکلنده مسطح اولمیه رق رفع اولنور امام بخارینك سفیان رضی الله تعالی عنهدن روایت ایتدیکی رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمك روضهٔ مطهرهٔ پرانورلرین مسنم کوردم اثرینه بناً وبر روایتده برقارشدن زیاده ایتمك مباحدر واقع اولمشدر ظهیریه ده وجوبا تسنیم اولنور دیو مرسومدر لکن ندب روایتی اولیدر وینه نهی اولندیغندن مزار تجصیص اولنمز یعنی کرجله چاپلنمز جابر رضی الله تعالی عنهدن مرویدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قبری تجصیصدن واوزرینه قعوددن وبنادن وکتابتدن ودپه‌لمکدن نهی بیوردیلر ✻ (ولایطین ولا یرفع علیه بناء وقیل لابأس به وهو المختار) کما فی کراهیة السراجیة وفی جنائزها لابأس بالکتابة ان احتیج الیها حتی لایذهب الاثر ولایمتهن ✻ ومزارك اوزری چامور ایله صوانمز واوزرینه بنا رفع اولنمز ضایع اولمسون ایچون برعلامت قیلنور بعضیلر بناده بأس یوقدر دیدیلر اکر مال حلالدن اولوب زینت قصد اولنمز ایسه یوقسه حرمتده شبهه یوقدر حالا بعض التون صویله یازیلو مرمر طاشلر ایله بنا اولندیغی کبی اشبو لابأس قولی قول مختاردر سراجیه‌نك کراهیت بحثنده بو یلجه مرسومدر جنازه بحثنده کتابتده بأس یوقدر اکر احتیاج اولنورسه اثری کیدوب دپه‌لنمك ایچون دیو مرسومدر حدیث عدم احتیاج صورتنه حمل اولنور ✻ (ولایخرج منه) بعد اهالة التراب (الا) لحق آدمی ک(ان تکون الارض مغصوبة او اخذت بشفعة) ویخیر المالك بین اخراجه ومساواته بالارض کما جاز زرعه والبناء

ISTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

عليه اذا بلى وصار ترابا زيلعى ﴾ اوزرينه طپراق دوكلدكدنصكره ميت مزاردن اخراج اولنمز لكن ارض مغصوبه اولمق ويا شفعه ايله اخذ اولنمق كبى بركسه‌نك حقى تعلق ايدرسه اخراج اولنور بوكا كوره مالك اخراجيله وارضه مساوى قيلمسى بيننده مخيردر چوريوب طپراق اولدقدنصكره اوزرينه بنا وزرع جائز اولديغى كبى زيلعيده بويلجه مذكوردر كندويه ميت دفن اولنمق ايچون غيرك حفر ايتديكى قبره ميت دفنى غصب قبيلندن دكلدر نبش اولنمز قيمت حفرى ضامن اولور تركه سندن يوقسه بيت المالدن اخذ اولنور ﴿ امداد الفتاح ﴾ مزارستاندن اغاج وحشيش قطع ايتمك مكروهدر لكن قورى اولورسه ضررى يوقدر ﴿ بحر ﴾ (حامل ماتت وولدها حى) يضطرب (شق بطنها) من الايسر (ويخرج ولدها) ولو بالعكس وخيف على الام قطع واخرج لوميتا والا لا كما فى كراهة الاختيار ولو بلع مال غيره ومات هل يشق قولان والاولى نعم ﴿ فتح ﴾ ولدى حى اولوب حركت ايدن حامله وفات ايتسه صول طرفندن بطنى شق اولنوب ولدى اخراج اولنور احياى نفس ايچون ظاهر اولان اشبو شق بطن فرض اولمقدر امر مشروح بالعكس اولوب ام اوزرينه تلف خوفى اولورسه ولد ميت ايسه اعضالرى قطع اولنه رق اخراج اولنور يوقسه قطع اولنمز نتكم اختيارك كراهتنده مرسومدر بر كمسه غيرك مالنى يوتوب وفات ايتسه شق اولنورمى ايكى قول واردر اولى اولان شق اولنمسى قوليدر تعديسله كندو حرمتنى اسقاط ايتديكندن و شقنده اختلاف مالى اولمديغنه نظرا در اكر مالى اولورسه اتفاقا شق اولنمز ﴿ فتح وابو السعود ﴾ فروع الاتباع افضل من النوافل لو لقرابة او جوار او فيه صلاح معروف يندب دفنه فى جهة موته وتعجيله وستر موضع غسله فلا يراه الا غاسله ومن يعينه وان رأى به مايكره لم يجز ذكره لحديث اذكروا محاسن موتاكم وكفوا عن مساويهم ﴾ جنازه‌يه اتباع نافله نماز قيلمقدن افضلدر اكر اقربادن وياجيراندن وياخود صلاحله معروف كمسه‌دن اولورسه بونلرك غيرى اولورسه ظاهر اولان نفلك اتباعدن افضليتيدر وجاردن مراد جار شفعه دكلدر بلكه قرق قپويه دك بالغ قومشولردر وفات ايتديكى محله قريب دفن موضعنه دفن مندوبدر سائر بعيد مدفنه كتورمك خلاف اوليدر وتعجيل وغسل محلنى ستر ايدوب مثلا قپوسنى قپامق مندوبدر ميته عيب ويرن شيلر ظاهر اولمق ايچون بس غاسله معيندن غيرى كمسه ميتى كورمز واكر غسال ميتدن كريه برشى كورسه آنى غيره ذكر وافشا جائز دكلدر ﴿ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن روايت اولنان اذكروا محاسن موتاكم وكفوا عن مساويهم

حديث شريفنه بناء يعنى سزلر موتالريكزك حياتى وموتى حالنده بولنان كوزل شيلرينى ذكر ايديكز ومساويسنى ذكردن كف ومنع اولنوك ديمك ﴾ ولا بأس بنقله قبل دفنه وبالاعلام بموته وبارثائه بشعر او غيره لكن يكره الافراط فى مدحه لاسيما عند جنازته لحديث من تعزى بعزاء الجاهلية ﴾ وميتى قبل الدفن مطلقا وعند البعض بر ويا ايكى ميل مسافه محله نقلده بأس يوقدر مقدار مزبوردن زياده‌يه نقل مكروهدر عقد الفرائد نام كتابده بويلجه مذكوردر وظاهر اولانده بودر ﴿ نهر ﴾ واسواقده ومناره‌ده ندا ايله موتى اعلامده وشعر وياغيرى شيله ميتك محاسننى تعداد وآجيوب اغلمقده بأس يوقدر لكن مدحنده افراط مكروهدر خصوصا جنازه‌نك حضورنده اوله من تعزى بعزاء الجاهلية حديث شريفنك متضمن اولديغى نهيه بناء عزاء سماء وزننده صبر وتحمل معناسنه حديثك تمامى ﴿ فاعضوه بهن ابيه ولا تكنوا ﴾ درهن ذكر معناسنه يعنى بركسه كه عزاده جاهليت فعلى كبى ايتدى كندويه باباڭ ذكرينى عض ايله اصر ديك كنايه ايله ديمك لوم وتقبيح ايچون صراحة تكلم ايدك ديمك ﴾ وبتعزية اهله وترغيبهم فى الصبر وباتخاذ طعام لهم وبالجلوس لها فى غير مسجد ثلاثة ايام واولها افضلها وتكره بعدها الا لغائب وتكره التعزية ثانيا وعند القبر وعند باب الدار ويقول عظم الله اجرك واحسن عزاءك وغفر لميتك ﴾ وميتك صاحبنى تعزيه وصبره ترغيبده بأس يوقدر وسنت اولان دفندن مقدم اولمقدر ﴿ من عزى مصابا فله مثل اجره ﴾ حديث شريفنه بناء واهل ميت ايچون جيران واقربا طعام حاضر ايدوب كندولرينى اشباعده بأس يوقدر ﴿ بحر ﴾ ده خانيه‌دن نقلا مرسومدر ورثه بالغلر اولورسه ميتك واليسى ايچون طعام اتخاذ ايدوب فقرايه اطعام حسندر ورثه‌ده صغير بولنورسه جائز دكلدر ايتسه‌لر ضامن اولورلر ومسجدك غيريده اوچ كون تعزيه ايچون اهل ميته قعودده بأس يوقدر اولكى كونده تعزيه افضلدر اوچدنصكره تعزيه مكروهدر تجدد حزنى موجب اولديغندن لكن معزى ويامعزى عليه غائب اولورسه اوچدن زياده‌ده بأس يوقدر بر دفعه تعزيه‌دنصكره ينه تعزيه وقبرده ومنزلك قپوسنده تعزيه ايچون فراش دوشيوب جلوس مكروه قيلندى بلكه دفندن فارغ اولدقده طاغيلوب هر امورينه مشغول اولملرو عظم الله اجرك واحسن عزاءك وغفر لميتك ديرلر يعنى الله جليل سكا اجر عظيم احسان بيورسك وصبر وتحملكى كوزل قيلسون وميتك كناهنى عفو ومغفرت ايتسون ملتقى شرحنده الهمك الله عند المصائب صبرا واجزل لنا ولكم بالصبر اجرا ان لله مااخذ ولله مااعطى وكل شئ عنده باجل مسمى مسطوردر ﴾ وبزيارة القبور ولو للنساء لحديث كنت نهيتكم عن زيارة

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

القبور الافزور وها ويقول السلام عليكم دار قوم مؤمنين وانا ان شاء الله
بكم لاحقون ❊ وقبر زيارتنده بأس يوقدر هرنقدر نسا ايچون اولورسه ده
بن سزی زيارت قبوردن نهی ايدر ايدم آكاه اولوك مزارستانی زيارت ايديكز
حديث شريف مفادينه بناءً وقبری اياقلمقسزين اموات مؤمنين ايچون وجهی
مقابله سنده دعا مسنوندر وزيارت ايدنلر السلام عليكم الى اخره ديرظن ايدرمكه لفظه دار
بازائده دروياخود داره سلام ساكن داره سلامی مستلزمدر ذكر لازم واراده ملزوم
قبيلندندر ومشيئتی ذكر تبركا در زيرا لحوق محققدر ويا اتم حالات اوزره لحوق مراد در
بوكا كوره مشيئت صحيح اولور ❊ ويقرأ سورة يس وفی الحديث من قرأ سورة الاخلاص
احد عشر مرة ثم وهب اجرها للاموات اعطی من الاجر بعدد الاموات ❊ وزائر
يس شريف سورهٔ جليله سنی قرائت ايدر حقنده وارد اولان شول بركسه كه مزارستانه
دخول ايده وسورهٔ يس تلاوت ايده الله عظيم الشان اول اهالی
مقبره دن اول كون عذابی تخفيف بيورر وكندوسی ايچون اول مزارستانده اولان
موتالرك عددنجه حسنات اولور حديث شريف مضموننه بناءً وحديث شريفده
وارددر كه بركسه اون بركره اخلاص شريفی قرائت ايدوب بعده ثوابنی امواته هبه
ايده كندويه موتالرك عددی قدر اجر اعطا اولنور وخادم رسول الله
صلی الله تعالی عليه وسلمدن روايت اولنور سعادتله بيورديلر كه بر مؤمن
آية الكرسی تلاوت ايدوب ثوابنی اهل قبور ايچون قيلرسه الله عظيم الشان مغربدن
مشرقه دك هر بر قبره بر نور ادخال ايدوب ومضجعلرينی توسيع ايدر وقرائت
ايدنه التمش پيغمبر ثوابی اعطا ايدوب وهر بر ميت سببيله بر درجهٔ رفيعه
ويروب واون حسنات كتب ايدر اشبو حديث شريفی امام قرطبی قدس سره تذكره
سنده ذكر ايلدی وامير غنی ابن مشيشك صلات شرحنده نقل ايدوب
وبيوردی كه تالينك تلاوتی هرنقدر كندو مزنلنده دخی اولورسه ده
مولامزك فضل واحسانی عدوحصری قبول ايتمز انتهی ❊ ويحفر قبر النفسه
وقيل يكره والذی ينبغی ان لايكره تهيئة نحو الكفن بخلاف القبر ❊ كشی كندی
نفسی ايچون قبرا شدير زيرا لقاء اللهه استعداددندر بعضيلر مكروهدر ديديلر
وماتدری نفس بای ارض تموت آيت كريمه سنه بناءً لكن حفر آيتده منافی دكلدر
فی الجمله انتفاع نيتيله هرنقدر غيری ايچون اولورسه ده كفن مثللوشی
حاضرلقده لايق اولان عدم كراهتدر قبرآنك خلافنه در ❊ يكره المشی
فی طريق ظن انه محدث حتی اذا لم يصل الی قبره الا بوطئ قبر تركه ❊ صكره دن پيدا
اولديغی مظنون اولان طريقده مشی مكروهدر حتی اقرباسنك قبرينه انجق
قبر وطئيله واصل اولان كسه اول وصلتی ترك ايدر وجلوس ونوم وبول وتغوط

ونماز ينه بويلجه در حقنده نهی وارد اولديغندن اشبو مسئله دن
مزار زيارت ايدنلرك حكملری معلوم اولديكه قبر وطئندن خالی اولمزلر
برايش اوزره يزظن ايدرلر انتهی ❊ شرح الملتقی ❊ لايكره الدفن ليلا
ولا اجلاس القارئين عند القبر وهو المختار ❊ كيجه ده ميت دفن ايتمك مكروه
اولمدی لكن مستحب اولان نهارده اولمقدر مزار يانده قارئلرك اجلاسنده
دخی كراهت يوقدر انجق مختار اولان بوقولدر وبحرده مسطوردر كه
مزارستانده قرآن تلاوتنده بأس يوقدر بلكه سائر محلده تلاوتدن افضلدر
جائز كه الله عظيم الشان اول اهل قبوردن عذاب قبری قرائت سببيله تخفيف
وياخود بالكليه عذابی قطع ايده ❊ عظم الذمی محترم ❊ ذمينك كوكی محترمدر
كسر اولنمز مزارلرنده بولنورسه ❊ وانما يعذب الميت ببكاء اهله اذا اوصی بذلك ❊
ميتك اهلينك بكاسيله معذب اولمسی انجق بكا ايله وصيت ايتديكی وقتده دربوقسه
عامهٔ علما عذاب اولنمامسنه قائلردر ﴿ولا تزر وازرة وزر اخری﴾ نظم مجيدنه بناءً
﴿ان الميت ليعذب ببكاء اهله عليه﴾ حديث شريفی وصيته مبنيدر زمن اولده نوحه ايله
وصيت معروف اولديغندن ❊ كتب علی جبهة الميت او عمامته او كفنه عهد نامه
يرجی ان يغفر الله للميت ❊ ميتك جبهه سنه وياعمامه سنه وياكفننه عهد نامه
كتب اولنور الله جلالك ميت ايچون عفو ومغفرتی رجا واميدنه مبنی وعهد نامه نك
معناسی برشی كتب اولنملی كه اخذ ميثاق كوننده كند وايله ربسنك
بيننده اولان ايمان وتوحيد عهدازليسی اوزره اولديغنه دلالت ايدر مثلا
اللهم انی اشهدك بانك انت الله الواحد الذی لا اله الا انت وان محمدا عبدك ورسولك
اللهم انی اتخذ بذلك عندك عهدا لن تخلفنيه كبی وبونك امثالی نيچه اذكار
طويله وقصيره واردر ❊ اوصی بعضهم ان يكتب فی جبهته وصدره
بسم الله الرحمن الرحيم ففعل ثم رؤی فی المنام فسئل فقال لما وضعت
فی القبر جائتنی ملائكة العذاب فلما رأوا مكتوبا علی جبهتی بسم الله الرحمن الرحيم
قالوا امنت من عذاب الله تعالی ❊ بعض ذوات كرام وصيت ايلديلر كه جبهه
وياصدرينه ﴿بسم الله الرحمن الرحيم﴾ كتب اولنه بس وصيتی اشلنوب
بعده رؤياده كورلوب حالندن سؤال اولندقده ديديكه مزاره وضع اولنديغمده
عذاب ملائكه سی كلوب جبهمده بسملهٔ شريفه يی مكتوبه كوردكلرنده
بيور ديلركه الله عظيم الشانك عذابندن امين اولدك امدی الله جليل
حقيقت حاله يك عالمدر وبالله التوفيق وبه تتم الصالحات

﴿(باب الشهيد)﴾

مقتول اجليله ميت ايكن شهيد ايچون مستقل باب وضع اولنوب صلات جنازه دن
اخراج اولنمسی كندونك غيری ايچون بولنميان فضيلت ومزيتله سائرلردن اختصاص
وامتيازينه مبنيدر ﴿ فعيل بمعنی مفعول لانه مشهود له بالجنة او فاعل لانه حی
عند ربه فهو شاهد ﴾ شهيد يا فعيل بمعنی مفعول اوله رق مشهود معناسنه در
يا كندو ايچون جنتك ثبوتيله شهادت اولديغندن وياخود ملائكه كندويه
اكراما حاضر اولدقلرينه مبنی وياخود فاعل معناسنه در ربلری عندنده مرزوقين
اوله رق حی اولدقلرندن كندولری شاهد در ويا كندولرنده شهادتلرينه دلالت ايدر دم
وجرح وشجه امثالی شيلر بولنوب ويا روحی دار السلامه حاضر اولديغنه مبنيدر
وقتا كه شهيد بطريق الاتساع آتشه يانوب وصويه غرق اولوب واسهالدن
وطاعوندن وفات ايدنه وغربتده وعشق حالنده وفات ايدوب وسائر مقتولين
ثوابنه نائل اولان كمسه لره اطلاق اولنديسه مصنف مرحوم احكام دنيايه
نظرا شرعا شهيد اولان شهيد حقيقی بيان ايدوب بيوردیكه
﴿ (هو كل مكلف مسلم طاهر) ﴾ يعنی شرعا كندويه
حقيقة شهيد اطلاق اولنان ظلما آلت جارحه ايله قتل اولنوب ونفس قتله مال
واجب اولميوب ومرتث اولميان هر بر مكلف مسلم طاهردر مسلم لفظی مكلف
اوزرينه تقديم اولنسه اولی اولور ايدی مكلف قيدی ايله صبی خروج ايتدی پس صبی
قتل اولنسه غسل اولنور زيرا سيفك شهداء احد حقلرنده غسلدن كافی اولمسی
ذنوبدن مطهره اولمق وصفيله در پس صبی ايچون ذنب اولمديغندن شهداء
احد كبی اولمديلر وبردخی شهادت انسانك كندو ايله مدحه مستحق اولديغی وصف
اولمسی عقل ايله در صبی ايچون ايسه عقل معتدبه يوقدر امام رضی الله عنه قتنده
احكام آخرتده صبی شهيددكلدر وبالغ شهيدك غسل اولنمديغی قاتليله حين مخاصمه سنده
اثر قتلی اوزرنده بولنوبده كندويه شاهد اولسون ايچون اما صبی بونك خلافنده در زيرا
بنفسه مخاصمه ايده مز بلكه باباسی ايدر بناء عليه ابقاء اثره حاجت يوقدر
ومسلم قيدی ايله كافردن احتراز اولندی يعنی كندوسی ايچون مسلمان ويل اولان كافر غير
حربی مباح غسل اولنور يعنی غسل جائزدر يوقسه واجب دكلدر طاهر كه يعنی كندوده
جنابت وحيض ونفاس امثالی شی بولنماملی پس جنب شهيد اولسه امام اعظمه كوره
غسل اولنور امامين ايچون اختلاف واردر ﴿ فالحائض ان رأت ثلاثة ايام غسلت
والا لا لعدم كونها حائضا ولم يعد عليه الصلاة والسلام غسل حنظلة لحصوله بفعل

الملائكة بدليل قصة آدم ﴾ پس حائض اوچ كون قان كورسه غسل اولنور
يوقسه غسل اولنمز حائض اولمديغندن شارح مرحوم مصنفك طاهر قولنه وارد
اولان سؤاله ولم يعد الی آخره كلاميله جواب ويرر سؤال بومنوال اوزره ايراد
اولنوركه شهيدده طهارت شرط اوليدی حنظله شهيد اولمامليايدی
جنبا قتل اولنديغندن وغسل اولنماملی ايدی حالبوكه رسول الله صلی الله
تعالی عليه وسلم غسل بيورمديلر جواب واقعا رسول الله صلی الله تعالی عليه
وسلمك حنظله رضی الله تعالی عنهك غسلنی اعاده ايله امر بيورمدقلری ملائكه نك
فعليله غسل حاصل اولديغندن وحضرت آدم عليه الصلاة والسلامك
كندولرينی ملائكه نك غسل قصه سی غسلك ملائكه نك فعليله حصولنه دليلدر ۞
روايت اولنوركه شداد بن اوس يديله حضرت حنظله رضی الله عنه يوم احدده فائز رتبۀ
شهادت اولدی حضرت رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم ان حنظلة لتغسله الملائكة
بيورملريله زوجه سندن سؤال اولندقده احراز مثوبات غزايه كمال استعجالندن
ناشی تقديم اغتساله توقف ايلمديكنی اخبار ايلدی واو لادنه اولاد غسيل
الملائكه تسميه اولنمشدر ﴿ (قتل ظلما) بغير حق (بجارحة) ای بما يوجب
القصاص ﴾ يعنی شهيد مشروح قصاصی موجب آلت جارحه ايله بغير حق ظلما
قتل اولنان كمسه در قتل تعبيريله حتف انفكه يعنی بر آدم قتل وضرب وغرق
وحرق مثللو عارضه ايله متأثر اولميه رق دوشكنده ياخود اولديغی يرده
وفات ايدن ويا محل مرتفعدن القا اولنان ويا نار ايله احراق ويا هدمله ويا غرقله
اماته اولنانلر اخراج اولندی يعنی اشبو مشروحلر دنيايه نظرا شهيد دكللردر
اما آخرت اعتباريله شهيددرلر ونفسندن ويا مالندن ويا مسلميندن ويا اهل
ذمتدن بر ضرری دفع ايچون قتل اولنانلر شهيدلردر ﴿ (ولم يجب بنفس القتل مال)
بل قصاص حتی لو وجب المال بعارض كالصلح او قتل الاب ابنه لا تسقط
الشهادة (ولم يرتث) فلو ارتث غسل كما سيجئ ﴾ ونفس قتله مال واجب
اولمدی پس مسلمك خطأ وياخود بر شيء مثقله ويا غيريله قتل ايتديكی مقتول شهيد
عد اولنمز بونده ديت واجب اولديغندن وقاتلی نامعلوم مقتول دخی بونده
بولنجه در ظالما ويا مظلوما خطأ ويا عمدا اولديغی معلوم اولمديغندن ۞ بحر ۞ بلكه
شهيدده قصاصك لزومی شرطدر اما ذاتنده قصاص واجب اولسه ده مثلا
صلح كبی عارضه ايله مال واجب اولوب وياخود باباوغلونی وياخود اوغلونك
وارثی اولديغی شخص آخری قتل ايلسه شهادت ساقطه اولمز زيرا بونلرده
نفس قتل ديتی موجب اولمدی بلكه قصاصی ايجاب ايتدی ايكن قصاصك
سقوطی صلح ويا شبهه ايچوندر ومقتول مشروحده ارتثاث اولمملی پس مرتث

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اولوب يعنى جانى وار ايكن معركه‌دن جاى امانه نقل اولنسه شهيد اولميوب
غسل اولنور نتكم قريبا كلور ﴿ (وكذا) يكون شهيدا (لوقتله باغ اوحربى
اوقاطع طريق ولو) تسببا او (بغير آلة جارحة) فان مقتولهم شهيد باى آلة
قتلوه لان الاصل فيه شهداء احد ولم يكن كلهم قتيل سلاح (اووجد جريحا ميتا
فى معركتهم) المراد بالجراحة علامة القتل كخروج الدم من عينه اواذنه او حلقه
صافيا لامن انفه اوذكره اودبره اوحلقه جامدا ﴿ ينه بويلجه مقتول شهيد
اولور اكر باغى وياحربى وياقطاع طريق آلت جارحه نك غيريله دخى تسببله
مباشرتسز قتل ايدرسه‌ده زيرا بونلر ايله‌ده قتال مأموربه اولديغندن اهل
حربك قتالنه الحاق اولنديده آلت جارحيه وغيرى‌يه تعميم اولندى زيرا اشبو
اقسام ثلثهٔ مشروحه‌نك قتل ايتدكلرى شهيدلردر قنغى آلتله قتل
اولنورلر ايسه‌ده بونده اصل احد شهداسى اولوب وانلرك كليسى
سلاحله قتل اولنمديغندن حربى حربه نسبتدر مشركده حقيقت
عرفيه‌در يوخسه بغات وقطاع طريق هب حربيلردركه يعنى اهل حرب ديمك
ولوتسببا قولى هذا اذا كان القتل مباشرة محذوف مقدرى اوزرينه معطوفدر
تسببله قتل مثلا دابه‌لرينك برمسلمى دپه‌لمسى وياخود مسلمينك دوابنى تنفيرلريله
اوركوب اوزرلرندن كندولرينى رمى ايتمه‌سى ويا مسلمينى سوردن رميلرى
ويانار رميله سفينه‌لرينى احراقلرى كبى ويا خود كفارك معركه‌لرنده جريحا كه
يعنى كوزلرندن وقولاغندن ويا حلقندن صافى دمك خروجى كبى علامت قتلله
ميتا بولنسه ينه شهيددر انفندن ويا ذكرندن ويا دبرندن وياحلقندن طوكمش قان
خروج ايدرسه بونلر شهيد عد اولنمزلر زيرا بومثللو مخارقدن عادتا من غير
ضرب دم خروج ايدر وقتل اولديغنه دلالتده ايتمز زيرا انسان بعضا
رعافه وبعضا دم باسوره مبتلا اولور ﴿ (فينزع عنه مالا يصلح للكفن ويزاد)
ان نقص ماعليه عن كفن السنة (وينقص) ان زاد لاجل ان (يتم كفنه)
المسنون ﴿ شهيددن كفن اولمغه صالح اولميان نسنه نزع اولنور اكر انك غيرى
كفن جنسندن ثوب بولنورسه يوقسه آنكله دفن اولنور خف وقلنسوه وسلاح
امثالى شيلر نزع اولنورلر اشبه اولان سرا ويل نزع اولنمقدر اوزرنده موجود
اولان ثوب كفن سنتدن نقصان اولورسه زياده قيلنور زائد ايسه تنقيص
اولنور كفن مسنون اتمام اولنمق ايچون بعضيلر تكريما ثوب جديد زياده اولنور
ديديلر ﴿ (ويصلى عليه بلاغسل ويدفن بدمه وثيابه) لحديث زملوهم بكلومهم ﴿
وشهيدك اوزرينه بلاغسل نماز قيلنور وقانيله واثوابيله دفن اولنور زملوهم
بكلومهم حديث منيفنه بناً زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم يوم احدده

BELEDİYE
KÜTÜPHANESİ

سيد الشهداء حضرت حمزه رضى الله تعالى عنهك وسائرلرينك اوزرلرينه نماز قيلديلر
وقتلى‌يى احددن حديد وجلودك نزعيله امر بيورديلر ودم وثيابلريله دفن ايتديلر
تزميل دروب وصارمق معناسنه وكلوم كلمك جمعيدر كلم قيحله ياره معناسنه
حديث شريفك تمامى { فانه مامن جريح يجرح فى سبيل الله الاوهو يأتى يوم القيمة
واوداجه تشخب دما اللون لون الدم والريح ريح المسك } تشخب تجرى معناسنه
﴿ (ويغسل من وجد قتيلا فى مصر) اوقرية (فيما) اى فى موضع (تجب فيه
الدية) ولو فى بيت المال كالمقتول فى جامع اوشارع (ولم يعلم قاتله) اوعلم
فلم يجب القصاص فان وجب كان شهيدا كمن قتله اللصوص ليلا فى المصر
فانه لاقسامة ولادية فيه للعلم بان قاتله اللصوص غاية الامر ان عينه لم تعلم
فليحفظ فان الناس عنه غافلون ﴿ كندوده ديت واجب اولوب وقاتلى معلوم
اولميان ويا معلوم اولوب قصاص واجب اولميان كمسه عمرانانده مقتولا بولنسه
غسل اولنور قريبنده عمرانات اولميان مغاره‌ده بولنسه ديته‌ده واجب اولمز
قسامه‌ده واثر قتل بولنورسه غسل اولنمز ﴿ معراج الدراية ﴿ ديت هرنقدر بيت المالدن
ايجاب ايدرسه‌ده مثلا جامعده وطريقده مقتولا بولنان كمسه كبى قصاصك واجب
اولمديغى شيئ مثقلله قتل كبى واكر قصاص واجب اولورسه مثلا قتل محدد آلت
جارحه ايله اولوب وقاتلك فى الجمله معلوم اولمديغندن اولديغى كبى بوصورتده
مقتول شهيد اولور بونك نظيرى مصرده كيجه ايله خرسزلرك قتل ايتديكى
كمسه كبيدر بونده محدد اولمقده شرط دكلدر وقاتلى لصوص اولديغى معلوم
اولديغندن ديت وقسامه‌ده اولمز زيرا بونلرا نجق قاتل معلوم اولديغنده نظرا
واجب اولور نهايت امر قاتل بعينه معلوم اولمدى اشبو مسئله‌دن ناس غافل
اولديغى ايچون حفظى لازمدر ﴿ (اوقتل بحد اوقصاص) اى بغسل وكذا
بتعزير اوافتراس سبع (اوجرح وارتث) وذلك (بان اكل اوشرب اونام
اوتداوى) ولوقليلا (اواوى خيمة اومضى عليه وقت صلاة وهو يعقل) ويقدر
على ادائها (اونقل من المعركة) وهو يعقل سواء وصل حيا اومات على الايدى
وكذا لوقام من مكانه الى مكان آخر بدائع ﴿ وياخود حدويا قصاص ويا تعزير
ويا افتراس سبع سببيله قتل اولنورسه ينه غسل اولنور شهيد اولمدقلرينه
بناً وياخود مجروح ومرتث اولسه ينه غسل اولنور شرعده مرتث قتلى صفتندن
خروج وحال دنيايه دخول ايدن كمسه‌در اوزرينه احكام دنيادن بعض شى
جارى وياخود بعض منافع دنيويه‌يه واصل اولمغله اشبو نوع ذات محمدت سمات
آخرت حكمنده شهيددر شهيد ايچون موعود اولان ثوابه مستحقدر متن دخى
اشبو مفاد مشروحى بيان ايدركه ارتثاث مجروحك اكل ويا شرب ويا تداوى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ویا نوم ایله در هرنقدر قلیل اولورلرسه ده ویا خیمه ده ساکن اولوب
ویا عقلی باشنده واداسنه مقتدر اوله رق اوزرندن بر وقت صلات مرور ایده
عقلی باشنده اولمیه رق وقت کچرسه غسل اولنمز ویاخود معرکه دن عاقل اوله رق
نقل اولنسه کرك حیا واصل اولسون وکرك ایادی اوزره طریقده وفات ایتسون
بنه بو یلجه درمکانندن آخر مکانه قیام ایتسه ❊ (لا لخوف وطئ الخیل اواوصی
بامور الدنیا وان بامور الآخرة لا) یصیر مرتثا (عند محمد وهو الاصح) جوهرة لانه
من احکام الاموات (او باع او اشتری اوتکلم بکلام کثیر) والا فلا وهذا
کله اذا کان (بعد انقضاء الحرب ولوفیها) ای فی الحرب (لا) یصیر مرتثا
بشیئ مماذکر ❊ عسکرك دپه لمسی خوفندن نقل اولنورسه ویا خود دنیایه
متعلق برشیئله وصیت ایدرسه مرتث اولمز بر راحته نائل اولمدیغندن آخرته متعلق
برشیئله وصیت ایتدکده امام محمد عندنده مرتث اولمز انجق اصح اولانده بودر
ایصامیت احکامندن اولدیغندن اصحك مقابلی امام ابی یوسفك وصیتله
مرتث اولور قولیدر بس تکفین کیفیتیله ونادرن تخلصه سبب اولوب ذخر
آخرت اوله جق شیلرایله وصیت ایدر نتکم شهدای احددن سعد بن ربیع
رضی الله تعالی عنه دن وقوع بولدیغی کبی روایت اولنور که غزادن
فراغلرندنصکره احوال شهدایه مشغول اولوب رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلك اصحاب کزین رضوان الله علیهم اجمعیندن محمد بن سلمه یی سعد بن ربیعك
تجسسنه ارسال بیوردیلر میانهٔ کشتکانده اوچ دفعه ندا ایدوب آخر یا ابن الربیع
نبی سکا حضرت رسول الله ارسال بیوردی دیو ندا ایدیجك صوت ضعیفله
جواب کلمکله دلالت آواز ایله واروب سعدی رمق اخیرده بولدی باعث
سنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سؤال بیوردیلر دیجك کوز آچوب
بندن اول حضرت معلی رتبه یه تقدیم عرض تحیت وتسلیم ایلدکدنصکره
یارسول الله چاکر اخلاص پرورك سعد جزاك الله عنا خیر ما جزی نبیا عن امته
دیدی دیه سن واصحاب کرامه دخی سلام ایدوب سویلیه سنکه سرزدن
بر آدم چشم زندکانی ایله تماشای جمال جهان ایلدکجه یعنی حیاتده اولدقجه
پیرامن حال سید الابراره تعرض خاراکدار واقع اولورایسه حضور حقده
بروجهله عذری کرز جلوه کر معرض قبول اولمز دیدکدنصکره وفات ایلدی
ویاخود مجروح مشروح بیع ویا اشترا ویا کلام کثیر ایله تکلم ایدرسه مرتث
اولور کلام کثیر ایله تکلم ایتمزسه مرتث عد اولنمز واشبو شهادتی ناقص قیلن
شیلرك جمله سی حرب منقضی اولدقدنصکره اولورلرسه شهادت نقصان اولور
اما اثنای حربده اولورلرسه مزبورلرك بریله مرتث اولمز ❊ وکل ذلك

فی الشهید الکامل والا فالمرتث شهید الآخرة ❊ وشهید حقنده مذکور اولان
عقل بلوغ وظلما قتل وکندو ایله عوض مالی واجب اولمامق وحدث اکبردن
طهارت وعدم ارتثاث شروط ستهسنك کلیسی شهید کامل که دنیا وآخرت
شهیدی ایچون شرطدر یوقسه مرتث دخی شهید آخرتدر شهادت دنیاده غسل
اولنمز لکن کندونك دمنك غیری نجاست اصابتندن غسل اولنور وشهادت آخرتده
شهدایه موعود ثوابه نائل اولور ❊ بحر انتهی ❊ وکذا الجنب ونحوه ❊ جنب
وامثالیده بنه بو یلجه در ❊ ومن قصد العدو فاصاب نفسه والغریق والحریق
والغریب والمهدوم علیه والمبطون والمطعون والنفساء والمیت لیلة الجمعة وصاحب
ذات الجنب ومن مات وهو یطلب العلم وقد عدهم السیوطی نحو الثلاثین والله تعالی اعلم ❊
عدویه قصد ایدوب قتال ایدرکن آلت جارحه کندویه اصابت ایدن وصویه غرق
اولان وآتشده یانان وغربتده وفات ایدن واوزرینه دیوار هدم اولان واسهال
وطاعون علتلرندن عازم داربقا اولان ونفسا کرك حین وضعنده وکرك
بعدالوضع مدت نفاس منقضیه اولمزدن اقدم وفات ایتسون وجمعه کیجه سی
آخرته رحلت ایدن وذات الجنبکه استسقا مرضنه مبتلا اولوب اندن وفات ایدن
وطلب علمده عازم دار السلام که یعنی تألیفا وتدریسا طریق علمده سعی وجوشش
قیلان ذوات عالی همم دخی شهید آخرت قبیلندندرلر امام سیوطی تحقیق اشبو
شهید آخرتی اوتوزه قدر عد وبیان ایلدی والله عظیم الشان حقیقت حاله زیاده
عالمدر {اللهم ارزقنا شهادة فی سبیلك وموتا فی بلد رسولك}

❊ (باب الصلوة فی الکعبة) ❊

مصنف کتاب علیه رحمة الملك الوهاب کتاب الصلوتی اشبو باب میمنت نصابله
ختم بیوردیلرکه حتی ختملری حالا ومکانا کندو ایله تبرك اولنان نماز ایله اوله
وکعبه تسمیه سی ارتفاعنه ویا تربیعنه ویا انفرادینه مبنیدر ❊ فی الباب زیادة
علی الترجمة وهو حسن ❊ اشبو بابده ترجمه اوزره زیاده واردرکه اول بیت
شریفك اوزرنده واطرافنده نمازدر بو ایسه حسندر عیب اولان ترجمه ده
ذکر اولنانی عدم اتیاندر ❊ (یصح فرض ونفل فیها وفوقها) واو بلاسترة
لان القبلة عندنا هی العرصة والهواء الی عنان السماء (وان کره الثانی) للنهی وترك
التعظیم (منفردا او بجماعة وان) وصلیة (اختلفت وجوههم) فی التوجه
الی الکعبة ❊ یالکز وجماعتله قضاء واداء فرض ونافله درون کعبه ده
وفوقنده صحیح وجائزدر زیرا واجب اولان بیت شریفك بعضنه استقبالدر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

جملەسنی استیعاب دكلدر وهرنقدر ستره سز اولورسەده زیرا حنفیه نزدنده قید
انجق عرصه وعنان سمایەدك هوادر امام شافعی قتنده قبله بنا و بقعەدر
عنان عینك فتحیله اطراف و كسریله نظر ایتدكده سمادن ظاهر ونمایان
اولاندر بس جبل ابی قبیسده نماز جائز اولور حال بوكه حذاسنده بنادخی یوقدر
هرنقدر امام ابی یوسف سطح كعبه ده نمازی ترك تعظیمدن ناشی نهیه بناً
كریه كوردیسەده زیرا اشبو فوق كعبەده نماز رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلمك نهی بیوردقلری مواضع سبعەدندر اشبو مواضع سبعەیی طرسوسی
كندو قولنده نظما بیان ایلدی {نظم}

☼ نهی الرسول احمد خیر البشر ☼ عن الصلوة فی بقاع تعتبر ☼
☼ معاطن الجمال ثم المقبرة ☼ مزبلة طریقهم ومجزرة ☼
☼ وفوق بیت الله والحمام ☼ والحمد لله علی التمام ☼

وبیت شریفك درونندە هرنقدر كعبەیه توجهده وجوهلری مختلف
اولورسەده مثلا جماعتك وجهی امامك وجهی طرفنه ویاجنبی جانبنه متوجه
اولمق كبی (الا اذا جعل قفاه الی وجه امامه) فلایصح اقتداؤه (لتقدمه علیه
ویكره جعل وجهه لووجهه بلا حائل ولوجنبه لم یكره فهی اربع) قفا عصا
وزنندە بونك اردینه دینوركه اكسه تعبیر اولنور وممدوداده استعمال اولنور
یعنی مؤتم قفاسنی امامك وجهنه مقابل قیلرسه اقتداسی صحیح اولمز امامنه تقدم
ایتدیكندن وجهنی امامك وجهنه بلاحائل توجیه مكروه قیلندی بوصورت عبادته
مشابه اولدیغندن امامك یاننه متوجها قیلارسه كراهت یوقدر اشبو
صور مشروحه دردتدر مأمومك وجهی امامك وجهنه متوجه اولمقدر
ویاخود وجهی جنبنه متوجه اولمقدر اولكی مكروهدر ایكنجی بلاكراهه
جائزدر و وجهی ظهرینه متوجه اولورسه ینه جائزدر ظهری وجهنه
اولورسه جائزدكلدر امام وجهنی مأمومك جنبنه توجیه ایدرسه ظاهر
اولان جوازدر امامنك جهتنك غیرینه استقبال ایتمش اولدیغندن
(و) تصح (لو تحلقوا حولها ولو كان بعضهم اقرب الیها من امامه
ان لم یكن فی جانبه) لتأخره حكما كعبهٔ مكرمەنك اطرافنی جماعت
حلقەیه الوب دائرا مادار احاطه ایتسەلر نمازلری صحیح اولور هرنقدر قومك
بعضیسی بیت شریفه امامدن اقرب اولورلر ایسەده لكن امامك طرفنده
اولمق شرطیله مأموم امامدن حكما تأخر ایتمش اولدیغندن زیرا تقدم
وتأخر انجق اتحاد جهت صورتنده ظاهر اولور بس بركمسه وجهی امامك
توجه ایتدیكی طرفه اولوب وامامی تقدم ایدوب حائطه امامدن اقرب

اولورسه نمازی صحیح اولمز ☼ بحر (ولو وقف مسامتا لركن فی جانب الامام
وكان اقرب لم اره وینبغی الفساد احتیاطا لترجیح جهة الامام وهذه صورته ۷
شارح دیركه مأموم امامك جانبنده اولان ركننه مسامت اولەرق
واقف اولوب وركنه اقرب اولمق صورتنده اولان كیفیتی كورەمدم لكن
امامك جهتنده بولنمسنی ترجیحا احتیاط ایچون فسادی لایقدر وصورت
وقف اشبو صورت مرسومەدر (وكذا لو اقتدوا من خارجها بامام
فیها والباب مفتوح صح) لانه كقیامه فی المحراب ینه صورت مشروحه
كبی صحیحدر باب عالی كشاده اولەرق درون بیتده اولان امامه قوم خارجدن
اقتدا ایتسەلركرك كندو ایله برابر جماعت بولنسون وكرك بولنمسون زیرا
صورت مزبوره امامك محرابده قیامی كبیدر لكن امامك مكانی برآدم بویی
ارتفاعندن ناشی كراهت واردر دكان اوزره امامك منفردا دورمسنده
كراهت اولدیغی كبی ☼ حلبی ☼

۷

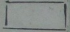

(كتاب الزكاة)

عشر وغیری عنوان كتابده مصنفك تركی تبعا ویاتغلیبا دخولینه مبنیدر ☼ قهستانی
عن الزمخشری (قرنها بالصلاة فی اثنین وثمانین موضعا فی التنزیل دلیل
علی كمال الاتصال بینهما وفرضت فی السنة الثانیة قبل فرض رمضان ولا
تجب علی الانبیاء اجماعا) قرنها مصدر صیغەسیله مبتدادر دلیل خبریدر
مفادی لایق اولان صومك نماز كبی عبادت بدنیەدن اولدیغی ایچون
زكات اوزرینه تقدیمی ایدی سؤالنه جوابدركه قرآن عظیم الشاننده
سكسان ایكی موضعده اشبو زكاتك نمازه مقارن اولمسی بینلرنده كمال
اتصاله دلیلدر ونماز دنصكره ذكر اولنمسی افضل عبادت اولدیغنه مبنیدر تنزیل
كلمەسی اسم مفعول معناسنه مصدر در قرآن جلیله اسمدر كمال اتصال صفتك
موصوفه اضافتی قبیلندندر ویاخود اضافت بمعنی اللامدر وهجرتك ایكنجی سنەسندە
رمضان شریف فرض اولمزدن مقدم كند وفرض قیلنمشدر بودخی صومك
اوزرینه تقدیمنی بادیدر واجماعا انبیا علیهم الصلاة والسلام حضراتنه
زكات واجب دكلدر زیرا كندولری ایچون مع الله تعالی ملك یوقدر بلكه
ملك انجق الله جلیلكدر ایادیٔ كریمەلرنده بولنان ملك صوریلری ودایع
الله مشاهده واعتقاد ایدوب لدی الحاجة محلنده بذل وصرف ومحلینك
غیریدن كف ومنع بیوررلر وبردخی زكات كندوده تدنس وتنجس اولان

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كسه لرى تطهير ايدیجیدر انبیاء علیهم الصلات والسلام دنسدن مبرا ومقدسلردر
معصوم اولدقلرندن ﴿(هى) لغة الطهارة والنماء وشرعا (تمليك
خرج الاباحة فلو اطعم يتيما ناويا الزكاة لاتجزيه الا اذا دفع اليه المطعوم كالو كساه
بشرط ان يعقل القبض الا اذا حكم عليه بنفقتهم ﴾ زكات لغتده طهارت
ونما معناسنه در زيرا الله عظيم الشانك خلف وير مسيله زكات مالك نما و ازديادنه
سببدر { وما انفقتم من شئ فهو يخلفه } آية كريمه سنك دلالتيله وصاحبى ايچون
كناهدن طهره در كه كندو ايله تطهر اولنه جق شيدر { خذ من اموالهم صدقة
تطهرهم وتزكيهم بها } نظم مجيد تنصيصيله دخى بشقه معنالرى واردر بركت
معناسنه كلور زكات البقعة ديديلر بريرده بركت اولدقده ومدح معناسنه كلور
زكى نفسه ديرلر نفسنى مدح ايتدكده وثناء جميل معناسنه كلور شاهده ثنا
ايتدكده ذكى الشاه ديديلر وعبدك عبوديتده صدقينه دلالت ايتديكندن صدقه
تسميه اولنور ﴿ نح ﴾ شرعده الله رضاسى ايچون مملكدن منفعتى بالكلية قطعيله
هاشمى ومعتقنك غيرى مسلم فقيره شارعك تعيين ايلديكى نصاب حولانك
ربع عشر اولان مالك جزئينى تمليكدر اشبو زكاتك تمليك اولمسى قولى اصوليندن
محققينك قوللريدر زيرا زكات صفات افعال اولان وجوب ايله صفتلنور وعلم
فقهك موضوعى مكلفك فعليدر ﴿ حموى انتهى ﴾ مالدن اخراج اولنان مقدار معينه
زكات اطلاقى مجازدر { وآتوا الزكاة } آيت كريمه سى دخى مجاز نوعندندر وياخود
عدمدن وجوده اخراج مراد در اقيموا الصلاتده اولديغى كبى ابو السعودده
تصريح اولنديغى تمليك اولان ايتاء معناى مصدريدر نفس ايقاعدر
حاصل بالمصدر معناسى هيئت موقعه در انتهى اشبو تمليك قيديله اباحه
خروج ايتدى پس بركسه زكات نيتيله مثلا بريتيمه اطعام ايتسه زكات يرينى
آلمز مجرد اباحه كفايت ايتمديكندن وكفارت دخى خروج ايتدى كندوده تمليك واجبه
صادق اولان تمكين شرط اولديغندن الا مطعومى مزبور يتيمه دفع ايدرسه
زكات يرينى الور مرقومه كوره اكسا ايتدكده كفايت ايتديكى كبى بوندن مستبان
اولديكه مدفوع اليهده بلوغ شرط دكلدر بلكه عقل دخى شرط دكلدر صبى يه
تمليك صحيح اولديغندن شوقدر واركه عاقل اولمزسه كندو ايچون واصيسى
ويا باباسى وياسائر مربيسى اخذ ايدر لكن قبضى علمى شرطدر مثلا كندويه
اعطا اولندقده رمى ايتملى ويدندن خدعه ايله اخذ اولنملى دكل شارحك
بشرط ان يعقل القبض قولى دفعله كسوه يه قيددر ومجنون مطبقك حكمى صبى
لايعقلك حكمندن معلومدر الادافعك اوزرينه مدفوعلرك نفقه لريله حكم اولنمش
اولورسه زكاتدن اوتورو ويرهمز اشبو مسئله ماقبلنه مغايردر زيرا ماقبلى

اقاربه وغيرى يه عامدر بو اقارب حقنده در ونفقتهم ضميرينك مرجعى سبقت
ايتمديكندن ارتباطيده ظاهر دكل بحرك بو مقامى توضيحى بو يلجه اولمشكه اصل
وفرعى اولميان هر اقاربه زكات دفعى جائزدر اكر قاضى معطينك اوزرينه نفقه سنى
تقدير ايتمديسه زيرا تمليك بصفة القربة نه جهتدن اولسه اولور. واكر اوزرينه مثلا قريبك
زمانتندن يعنى كوترملك آفتى عارض اولديغندن ناشى نفقه فرض وتقدير اولنسه اكر اول نفقه
مفروضه يه محسوب اولورسه جائز اولمز يوق نفقه يه حساب اولنمزسه جائز اولور ﴿(جزء
مال) خرج المنفعة فلو اسكن فقيرا داره سنة ناويا لايجزيه (عينه الشارع) وهو ربع
عشر نصاب حولى خرج النافلة والفطرة ﴾ مال اعيانه خاص اولديغندن
كندو ايله منفعت خارج قالدى پس بركسه برفقيرى زكات نيتيله برسنه منزلنده
اسكان ايلسه زكاته كفايت ايتمز عين متقومه اولمديغندن جزء معين يا ربع عشر
مشروحدر وياخود انك مقامنه قائم اولان صدقاتدر سوائمدر اشبو عينه
الشارع قيديله كندوده تعيين اولمديغندن نافله وتعيين خاص اولان ربع عشر
اولمديغندن فطره خارج قالديلر ﴿(من مسلم فقير) ولو معتوها (غير هاشمى
ولا مولاه) اى معتقه وهذا معنى قول الكنز تمليك المال اى المعهود اخراجه شرعا
(مع قطع المنفعة عن المملك من كل وجه) فلا يدفع لاصله وفرعه (لله تعالى)
بيان لاشتراط النية ﴾ من مسلم تركيبى تمليك قولنه متعلقدر يعنى جزء مشروحى
هرنقدر معتوه دخى اولورسه ده هاشمى وازادلوسنك غيرى مسلم فقيره تمليكدر
اشبو قيود مذكوره ايله كافر وغنى وهاشمى ومعتقندن احتراز اولندى
يعنى حاللرينه عالم اوله رق مزبورلره اعطا اولنمز ومصنفك اشبو تمليك جزء
مال عينه الشارع قولى كنزك تمليك المال اى المعهود اخراجه شرعا قولنك
معناسيدر يعنى شرعده اخراجى معهود اولان مالى تمليك ديمك لكن تمليك مزبور
مملكدن هر برجهتله منفعتك قطعيله اولمق لازمدر بناء عليه اصلنه وفرعنه نقدر
عالى وسافل اولورلر ايسه واحد زوجين آخره وعبدينه ومكاتبنه دفع ايده مز
لله ده كى لام تمليكه متعلقدر زكاتده نيتك اشتراطنى بياندر يعنى عبادت مقصوده لرده
نيت اجماعا شرطدر ﴿(وشرط افتراضها عقل وبلوغ واسلام وحرية) والعلم
به ولو حكما ككونه فى دارنا ﴾ زكاتك عبدك اوزرينه فرض اولمسنك شرطى
عقل وما عطف عليه در مجنون اصليده ابتداى حول وقت بلوغ كبى وقت
افاقتدن معتبردر اما جنون عارضيده سنه يى مستوعب اولورسه ظاهر روايتده
بنه بو يلجه درسنه يى مستوعب اولمزسه لغو اولور شرنبلالينك لا زكات على المجنون
قولى سنه نك كليسى مجنون اولديغنه كوره در اثناى سنه ده افاقت بولديغنه كوره اختلاف
اولندى امام اعظم رضى عنه عندنده صحيح اولان حولك انعقادى ايچون ابتداى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

سنه ده افاقت شرط قيلندی ادا ايله مخاطب اولمق ايچون آخرنده افاقت شرط
قيلندی امام ابی يوسف نزدنده حولك اكثر يسنده افاقت لازمدر امام محمد قتنده سنه دن
برجزده افاقت كفايت ايدر بحر مجتبادن نقلا مغمی عليه صحيح كبيدر ديو
تصريح ايلدی زكاتك وجوبنده بلوغك شرط اولمسيله بحر مجنونله صبی خروج
ايتدی ديو تصريح ايلدی بس مرقوملره نماز فرض اولمديغی كبی زكات دخی لازم
دكلدر ﴿رفع القلم عن ثلاث﴾ حديث معروفندن ناشی اما مزبورلرك مالارندن
نفقه‌نك وغرمانك لزومی حقوق عباد اولوب نيته توقف ايتمدكلرينه مبنيدر
وعشر وخراج وصدقهٔ فطرك وجوبی بونلر صرف عبادت اولمديغی ايچوندر
واسلام قيديله كافر خارج قالدی كرك اصلی وكرك مرتد فروعله مخاطب
اولمديغندن مرتد اسلامله مشرف اولسه ايام ردتنده عبادتدن برشيئله مخاطب اولمز
واسلام زكاتك وجوبنه شرط اولديغی كبی حنفيه عندنده بقاسنه دخی شرطدر
حتی بعد الوجوب معاذ الله تعالی مرتد اولسه ساقط اولور موتله ساقط اولديغی
كبی ✻ بحر انتهی ✻ حريت قيديله عبد ومدبر وام ولد ومكاتب ومستسعی دن
احتراز اولندی مكاتبله مستسعانك ماعداسنده اصلا ملك اولميوب وبونلرده
تمامی اولمديغنه بناءً وزكاتك فرض اولديغنه علمدن دخی لازمدر ✻ حلبی ✻ مصنفك
عدم ذكری هر بر عبادتده شرط اولديغيچوندر لكن شروط عامه‌دن اولان
اسلام وتكليف ذكر اولندقدنصكره لايق اولان بونك دخی ذكری ايدی
وعلم هرنقدر حكما دخی اولسه كفايت ايدر مثلا دار اسلامده اولمق كبی
✻ (وسببها) ای سبب افتراضها (ملك نصاب حولی) نسبة للحول لحولانه عليه
(تام) بالرفع صفة ملك خرج مال المكاتب اقول انه خرج باشتراط الحرية علی
ان المطلق ينصرف للكامل ✻ زكاتك فرضيتنك سببی حاجت اصليه سندن
ومن جهة العباد مطالبه اولنان ديندن ماعدا نامی وتام اولان نصاب حولی يه
مالك اولمقدر ملكك ميمك حركات ثلاثه سيله در صفتك موصوفه اضافتی قبيلندندر
يعنی نصاب مملوك معناسنه وياخود مصدرك مفعولنه اضافتيدر ملك نصابا ديمك
حوی انجق سبب مالدر ملك نصاب شرطدر ديدی ✻ حول قول وزننده ييله
دينور كه سنه معناسنه نصابك حوله نسبتی اوزرنده ييل كچديكی ايچوندر
وسنه‌يه حول اطلاقی كندوده احوال متحول ومتغير اولديغنه مبنيدر زكاتده حولان
حولك شرط اولديغی كندوده نما شرط اولديغنه بناءً در نما دخی بر امر باطنی
اولديغندن حكم كندوده نمو تحقق ايدن حول اوزره دوران ايلدی زيرا
حول بيع وشرا ايله نقودك دوری نساله انماسنك وهر فصلده رغباتك تفاوتيله
عروض تجارتك قيمتنك زياده لرنده تأثيری اولان فصول اربعه‌يی مشتملدر

✻ ابوالسعود عن الحموی بزيادة ✻ وملك نصابك تام اولمسی كندونك يدنده
ويا مضارب ومستقرض مقر امثالی امينلرينك ايادیلرنده موجود اولمسيله در تام
لفظی رفعيله ملك كلمه‌سنك صفتيدر كندو ايله مكاتبك يدنده اولان
مال خارج قالدی زيرا يدنده بولنان مال كندو ايله مولاسی بيننده دائردر اگر
بدل كتابته اعطا ايدرسه انا سنه تسليم ايدر يوقسه ينه انا سنكدر بناءً عليه
ملك تام اولمدی ✻ شارح رحمه الله ديركه مطلق كامله صرف اولنديغندن مكاتبك
مالی حريتك اشتراطيله خروج ايتدی ملك كامل اولمديغنه بناءً بوكا كوره
تام قيدينك ذكرينه حاجت مس ايتمز ✻ ودخل ما ملك بسبب خبيث كمغصوب
خلط اذا كان له غيره منفصل عنه يوفی دينه ✻ كندوده زكات واجب اولان
نصابده سبب خبيثله تمليك اولنان مال داخل اولدی كندو مالنه خلط ايتديكی
مال مغصوب كبی اگر دينی ادا اولنور كندودن منفصل انك غيری كندو
ايچون مال اولورسه بونده سبب حبيث خلطدر وكندوده تميزك متعسر اولمسی
شرطدر بس خلط وياتعسر بولنمزسه مال مغصوبده زكات لازم اولمز ومتبادر
اولان نصاب مال حلال اولملی حرام اولوب وخصمی حاضر اولورسه ردی يوقسه
تصدقی واجبدر منيه ده مغصوبده وشراء فاسد ايله مالك اولديغی شيده زكات
يوقدر ديو مذكوردر اشبو خلطله استهلاك اولوب مالك اولمق امام اعظم
رحمه الله قوليدر امامين قتنده خلط استهلاك اولمديغندن مالك اولمز ✻ (فارغ
عن دين له مطالب من جهة العباد) سواء كان لله كزكاة وخراج او للعبد
ولو كفالة او مؤجلا ولو صداق زوجته المؤجل للفراق او نفقة لزمته بقضاء
او رضاء بخلاف دين نذر وكفارة وحج لعدم المطالب ولا يمنع الدين وجوب
عشر وخراج وكفارة ✻ نصاب عبد طرفندن ياجبر ايله وياحبسله مطالبه
اولنان مالدن فارغ اولملی عبد مطالب سوائم كبی اموال ظاهره ده پادشاهدر
وعروض والتون وكومش امثالی اموال باطنه ده زكاته مستحق اولان فقرادر
دين عباد ده دائندر ✻ قهستانی انتهی ✻ ابوالسعود ده مرسومدر كه
حضرت عثمان رضی الله تعالی عنهك وقتنه دك زكاتی امام اخذ ايدر ايدی ظلمه‌نك
طمعنی قطع ايچون مومی اليه اموال باطنه ده اربابنه تفويض بيوردی كانه
كندولری طرفندن توكيل صادر اولدی لكن اشبو تفويض بالكلية امامك
طلبنی اسقاط ايتمز زيرا ﴿خذ من اموالهم صدقة﴾ آيت كريمه‌سنك مقتضاسی
اخذ زكات مطلقا امام ايچون اولمقدر انتهی مزبور دين كرك الله عظيم الشان
ايچون اولسون زكات وخراج مثللو وكرك عبد ايچون هرنقدر كفالت ويامؤجل
اولورسه ده ودين مؤجل هرنقدر زوجه‌سنك موت وياطلاق ايله فراقنه دك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مؤجل صداقی اولورسه د. بعضیلر مهر مؤجل زکاته مانع اولمز دیدیلر عادتا
مطالبه اولنمدیغندن برکسه نك اوزرینه حولان حول تحقق ایتمش نصابی
اولوب وزکاتنی اعطا ایتمامش اولسه سنهٔ آتیه ایچون زکات واجب اولمز محیطده
مرسومدرکه برکسه مثلا بیك درهم استقراض ایدوب وکندویه اون کمسه
کفیل اولوب وکفیللردن هر برلرینك منزللرنده بیکر درهمی اولوب
واوزرلرینه حولان حول بولنسه دین کفالته مشغول اولدیغندن هیچ برینه
زکات لازم اولمز هر برلرینك قنغیسنی دیلرسه مکفول له مطالبه ایتدیکندن
ویاخود هرنقدر دین کندویه قضا ایله ویارضا ایله لازم اولان نفقه دخی
اولورسه ده اشبو نفقهٔ مرقومه کرك زوجه ایچون اولسون مطلقا که قضا ایله
ویارضا ایله قبل مضی المدة واجب اولور وکرك سائر اقارب ایچون اولسون
مدت قصیره اولورسه امامدت طویله اولورسه نفقه لری مطلقا ساقط اولور
برماهدن نقصان مدت قصیره در برماه طویله در وبعد مضی المدة واقع اولان
رضا ایله زوجه برشی لازم اولمز * منح انتهی * نذر وکفارت وحج دیونی دین
مشروحك خلافنه درعباد طرفندن مطالبه اولمدیغندن هرنقدر یوم قیامتده
مطالبه اولنورسه ده عشرك وخراجك وکفارتك وجوبنه دین مانع اولمز
زیرا عشر ایله خراج خارجه وکفارت ذمته متعلقلردر اشبو مسئله مانحن
فیهدن دکل اماشارح استطرادا ذکرایلدی ❊ (و) فارغ (عن حاجته الاصلیة)
لان المشغول بها کالمعدوم وفسره ابن ملك بمایدفع عنه الهلاك تحقیقا کثیابه
اوتقدیرا کدینه (نام واوتقدیرا) بالقدرة علی الاستنماء ولوبنائبه ❊
دخی مزبور نصاب مالکك حاجت اصلیه سندن فارغ اولمق لازمدر
یعنی نصاب التون ویاکومش کندوده زکاتك وجوبنده
حاجت اصلیه سنه انفاقه عدم احتیاج شرطدر زیرا حاجت اصلیه ایله
مشغول معدوم کبیدر عطش ایچون ادخار اولنان صو معدوم حکمنده اولوب
تیمم مباح اولدیغی کبی دین هرنقدر حاجت اصلیه ده داخل ایسه ده کندوده
نوعا تفضیل اولدیغندن تخصیص بالذکر اولندی ابن ملك حاجت اصلیه یی
مایدفع عنه اه ایله تفسیر وبیان ایلدی اولی اولان وفسره ضمیرنده مؤنث
ضمیری ایله اتیان ایدی صاحب بحرك ایتدیکی کبی یعنی حاجت اصلیه کندودن
هلاکی یاتحقیقا دفع ایدن شیدر حرو بردی دفع ایچون کندویه محتاج اولدیغی
ثوبی کبی نفقه وسکنی ایچون منزل وآلت حرب وآلت حرفت واثاث منزل
ودواب رکوب واهلنه کوره کتب علمیه امثالی شیلر حاجت اصلیه دندر اهلنك
غیرینه حاجت اصلیه دن عد اولنمز لکن تجارته نیت ایتدکجه کندویه زکات

واجب اولمز ویاخود هلاکی تقدیرا دفع ایدن شیدر دینی کبی زیرا دین دفع اولنمقله
تحقیقا هلاك اولمز لکن لیلا ونهارا متفکر وذلیل اولوب وبرکسه کندویه
قرض ویرممکله بلکه هلاکه مؤدی اولور ومزبور نصاب هرنقدر تقدیرا
دخی اولورسه نامی اولمق لازمدر یعنی بالذات مالك ویاواسطه سیله استنمایه
قدرت بولنملی نما لغتده زیاده معناسنه در اشبو نما ذهب وفضه ده خلقیدر
زیرا حوایجی دفعنده بالذات کندولر ایله انتفاعه قابللردر بس تجارت ایچون
نیت لازم دکلدر اصل خلقتلرنده انك ایچون متعینلردر بس بونلرده تجارته
نیت اولسون ویا اولمسون زکات واجبدر وبونلرك ماعداسی عروضده
نما فعلیدر اکر تجارت ایچون نیتله اعداد اولنوب حاضر لنورسه زکات واجب
اولور واکر سائم اولورسه اسامه یه نیتله اولور ❊ ثم فرع علی سببه بقوله
(فلا زکاة علی مکاتب) لعدم الملك التام ولافی کسب مأذون ولافی مرهون
بعد قبضه ولافیما اشتراه للتجارة قبل قبضه ❊ مصنف رحمه الله تعالی
بونده نصکره فلا زکاة علی مکاتب قولیله سببنك اوزرینه تفریع
ایدرکه بس سبب افتراض ملك تام اولدیسه مکاتبك وسیدنك اوزرلرینه زکات
یوقدر ملك تام بولنمدیغندن سید حقنده ید مکاتب حقنده ملك رقبه موجود
اولمدی بس عجزیله ملك مولی ایچون ویابدل کتابتی ادا ایله مکاتب ایچون
تحقق ایدرسه سنین ماضیه ایچون زکات یوقدر بلکه حول جدید استینافی لازمدر
فلا زکاة علی مکاتب بدلنده فلا زکاة فی کسب مکاتب دینسه
اولی اولوردی دخی مأذونك کسبنده مادام کندونك یدنده اولوب ودینی
مستغرق اولمدقجه کندونکده وسید نکده اوزرلرینه زکات لازم اولمز واکر سید
اخذ ایدوب ودینی مستغرقده اولمزسه سید کچمش سنه لرده کندویه واجب اولان
زکاتی ادا ایدر کسبی کبی بعضا ویاکلا دینی مستغرق اولورسه واجب
اولمدیغندن زکات لازم اولمز شارحه قبل قبضه قیدنی زیاده لازم ایدی یعنی
سید عبدك کسبنی قبض ایتمزدن اقدم دیمك لازم مرهونده بعد القبض مرتهنه زکات
یوقدر ملك رقبه اولمدیغی ایچون وراهنده یوقدر ید اولمدیغندن راهن رهنی
استرداد ایتدکده سنین ماضیه دن اوتوری زکات ویرمز شارحك بعد قبضه
قولنك معناسی بودر وبحرك ومن موانع الوجوب الرهن قولی مضمون سابقه
دلالت ایدر دخی تجارت ایچون اشترا ایتدیکی شیده قبضدن مقدم زکات یوقدر
بعد القبض دین قوی کبی ماضینك دخی زکاتی واجب اولور مصنف مرحومك
فلا زکاة علی مکاتب قولی تام قولنك وماسیأتیده ومدیون للعبد قولی فارغ
عن الدین قولنك ولا فی ثیاب البدن قولی وعن حاجته الاصلیة قولنك محترزیدر

ولا فى مال مفقود قولى تام قولنـك محترزيدر ❊ (ومديون للعبـد بقدر دينه)
فيزكى الزائد ان بلغ نصابا وعروض الدين كالهلاك عند محمد ورجحه فى البحر ❊
دخى عبد ايچون مديون اولان كسه‌نك دينى مقدارى مالى ايچون او زرينـه
زكات لازم دكل دينك او زرينه زائد نصابه بالغ اولورسـه آندن زكات اولور
متنك ومديون بدلنه تعبيرده اولى اولان ومديون بدين يطالب العبد به ايدى
زيرا زكات وخراج دينى دخى زكاته مانع اولور حالبوكه بونلر الله جليل ايچوندر
وعباد طرفندن مطالبه ده اولنـور تتكم ماسبقده مرور ايتدى مصنفك
ذكر ايتديكنه كوره دين ومطالبه ايكيسى بردن عبددن اولمغـه قاصردر
اثناى سنه‌ده دينك عارض اولمسى امام محمده كوره مالك هلاكى كبيدر زكاتك
وجوبنه مانع اولور امام ابى يوسف نصابك نقصانى كبى مانع اولمز ديدى بحرده
امام محمدك قولنى ترجيح ايلدى ثمرهٔ خلاف داينك ابراسنده ظاهر اولور امام محمد
عندنده حول جديد استينافندن لازمدر ❊ امام ابى يوسفه كوره اقتضا ايتمز ❊ محيط
❊ ولوله نصب صرف الدين لايسرها قضاء ولو اجناسا صرف لاقلها زكاة
فان استويا كاربعين شاة وخمس ابل خير ❊ كندو ايچون اموال مختلفه‌دن
نصابلر اولسـه مثلا عندنده دراهيم ودنانير وعروض تجارت وسوائم اولمق كبى
دين قضا ايسر اولانه صرف اولنـور اولا دراهم دنانيره بعده عروضه صكره
سوائمه صرف اولنور واكر مال اجناس متنوعه اولورسه مثلا سوائمدن ابل بقر
غنم كبى زكات يونندن اقل اولان نوعه صرف اولنور صورت مشروحه‌ده قيونه
صرف اولنور زكات وانواع مساوى اولسه‌لر مثلا قرق قيون وبش دوه كبى مخير
قيلنور اكر هر برلرى دخى وفا ايدرلرسه يوقسه قنغيسى وفا ايدرسه اول تعين ايدر
❊ (ولا فى ثياب البدن) المحتاج اليها لدفع الحر والبرد ابن ملك ❊ دخى حر وبردى
دفعه كندويه محتاج اولنان ثياب بدنده زكات يوقدر المحتاج اليها قولى قيد
دكلدر زيرا محتاج اليها اولميان البسهٔ زائده ده تجارت ايچون اولمدقجه
زكات لازم اولمز ❊ (واثاث المنزل ودور السكنى ونحوها)
وكذا الكتب وان لم تكن لاهلها اذا لم تنو للتجارة غير ان الاهل له اخذ الزكاة
وان ساوت نصبا الا ان تكون غير فقه وحديث وتفسير او تزيد على نسختين منها
هو المختار ❊ اثاث سحاب وزننده مطلقا خانه‌نك متاعنه دينور فرش واوانى
وسائر لوازمات كبى يعنى مهمات منزل وسكنى ايچون دارلر وبونلر مثللو
استغلال ايچون اولان حوانيت وخانات مثللو شيلرده زكات يوقدر بنه
بويلجه كتابلرده زكات يوقدر هر نقدر اهلى ايچون اولمزسه ده تجارته نيت
ايتمدكجه شو قدر واركه كتابلره اهل اولان ارباب درايت وطلاب ايچون

زكات اخذى واردر هر نقدر نصاب قدرينه بالغ اولورسه ده الا فقهك
وحديثك وتفسيرك غيرى مثلا طب ونحو ونجوم كتابلرى وياخود مزبور
لردن ايكى نسخه‌نك اوزرينه زائد اولورسه اخذ زكاته مانع اولور انجق مختار
اولان بودر لكن بو قول ضعيفدر بر نسخه‌نك اوزرينه زائد اولسه مانع
زكاتدر كمال مصحف شريفى وعلم كلامى ونحوى واصول فقهى فقهه ملحق قيلدى
مصحف شريف تفسيردن اولى اولوب وعلم كلام عقيده كندونك اوزرينه توقف
ايدوب فقهدن اولى اولوب ونحو بونلرك فهمنه آلت ملازمه اولديغندن ❊ وكذلك
آلات المحترفين الا ما يبقى اثرعينه كالعفص لدبغ الجلد ففيه الزكاة بخلاف
ما لا يبقى كصابون يساوى نصابا وان حال الحول ❊ ينه بويلجه اهل صنايعك
كسر وپالته امثالى آلتلرندن زكات يوقدر مادام تجارته نيت ايتمدكجه زيرا بونلرده
اخذ اولنان عين مقابله سنده دكلدر الا اثر عينى باقى اولان درى دباغتى
ايچون مازى وصباغك عصفور وزعفران امثالى شيلرنده نصابه رسيده
اولورسه زكات واجبدر زيرا بونلرده اخذ اولنان عين مقابله سنده بونلر عروض
تجارت منزله‌سنده اولديلر عينك اثرى باقى قلميان نصابه بالغ صابون امثالى
شيلر مزبورلرك خلافنه‌در هر نقدر حولان حول بولنور ايسه ده ❊ وفى الاشباه
الفقيه لا يكون غنيا بكتبه المحتاج اليها الا فى دين العباد فتباع له ❊ اشباهده
مرسومدركه حفظا ودراسة وتصحيحا محتاج اليها اولان كتبلريله فقيه
متفنن غنى اولمز هر نقدر قيمتى نصابه بالغ اولورسه ده الا دين عباد ايچون
بيع اولنور وهبانيه‌ده وشرحنده مرسومدركه ❊ ونحبس ذو الكتب الصحاح
المحرر ❊ على الدين اذ بالكتب ما هو معسر ❊ يعنى هر نقدر اخذ صدقه ووجوب
زكات حقنده فقير ايسه قضاء دينده موسردر وحبس اولنور ❊ (ولا فى مال
مفقود) وجده بعد سنين (وساقط فى بحر) استخرجه بعدها ❊ عودى مأمول
اولميان بر قاچ سنه‌دنصكره بولنان مال مفقودده دخى دريايه ساقط بعد السنين
استخراج اولنان مالده زكات يوقدر ❊ (ومغصوب لا بينة عليه) فلوله
بينة تجب لما مضى الا فى غصب السائمة فلا تجب وان كان الغاصب مقرا كما فى
الخانية ❊ دخى كندونك اوزرينه بينه اولميان مال مغصوبده زكات يوقدر
اكر بينه اولورسه كچمش مدت ايچون زكات واجب اولور لكن سائمه‌نك غصبنده
واجب اولمز غاصب هر نقدر مقر اولورسه ده اسامه تحقق ايتديكندن
❊ (ومدفون ببرية نسى مكانه) ثم تذكره وكذا الوديعة عند غير معارفه
بخلاف المدفون فى حرز واختلف فى المدفون فى كرم وارض مملوكة ❊
دخى مكانى نسيان ايدوب بعده تذكر ايتديكى بريه‌ده مدفون مالده زكات اولمز

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بریه محل محرز اولمیوب وکندویه وصول ممکن اولمدیغندن صکره النه کچسه
حول جدیددن لازمدر بنه بویلجه معارفه‌سی اولمیان کمسه‌نك عندنده اولان
امانت مالی اونتسه صکره مثلا برسنه ویااکثرده تذکر ایدوب خاطرینه کلسه
زکات لازم اولمز امامعارفه‌سی اولان کمسه‌نك عندنده نسیان واقع اولورسه
واجب اولور محلنك غیریده نسیانله تفریطنه بناً مثلا کندونك ویاغیرینك
داری مثللومحل محرزده مدفون ماسبقك خلافنه‌در حفر ایله کندویه توصل
امکانی اولدیغندن ٭در منتقی٭ باغده ویاارض مملوکه‌ده مدفونده اختلاف اولندی
وجوبه قائل اولنلر حفرك امکاننه عدمنه ذاهبلر عدمنه میل ایتدکلرندن
﴿(ودین) کان جحده المدیون سنین) ولا بینة له علیه (ثم) صارت له بان
اقر بعدها عندقوم) وقیده فی مصرف الخانیة بما اذا حلف علیه عند القاضی
اماقبله فتجب لمامضی ﴾ بینه‌سی اولمیوب برقاچ سنه مدیونك انکار ایدوب
بعده مثلا برقومك عندنده اقراریله کندو ایچون بینه بولنان دینده دخی زکات
بوقدر بلکه بینه‌سی اولسه دخی قول صحیح اوزره بیندزکات لازم اولمز خانیه‌نك
مصرفنده قاضی حضورنده تحلیف ایله قیدلدی اما قبل التحلیف کچمش
وقت ایچون واجب اولور امابینه موجود ایکن صحیح اولان عدم وجوب
اولیجق بینه معدوم اولدقده تحلیف اولنسون ویا اولنمسون عدم وجوب بالطریق
الاولیدر ٭ابوالسعود ملخصا ﴿(وما اخذ مصادرة) ای ظلما (ثم وصل الیه بعد سنین)
لعدم النمو والاصل فیه حدیث علی لا زکاة فی مال الضمار وهو ما لا یمکن الانتفاع به
مع بقاء الملك ﴾ دخی ظلما اخذ اولنوب بعده چند سنه دنصکره کندویه
واصل اولنان مالده زکات یوقدر نمو اولمدیغندن مصادره مالی اتیانله امردر
غصب قهرا بالذات اخذدر بوکا کوره تکرار یوقدر اشبو مذکورلرده اصل
ملکك بقاسیله کندو ایله انتفاع ممکن اولمیان مالده زکات یوقدر حدیث
شریف مضمونیدر ﴿(ولوکان الدین علی مقر ملیٔ او) علی (معسر
اومفلس) ای محکوم بافلاسه (او) علی (جاحد علیه بینة) وعن محمد لا زکاة
وهو الصحیح ذکره ابن ملك وغیره لان البینة قد لا تقبل (او علم به قاض)
سیجیٔ ان المفتی به عدم القضاء بعلم القاضی (فوصل الی ملکه لزم زکاة
مامضی) وسنفصل الدین فی زکاة المال ﴾ دین غنی ویا فقیر
ویاافلاسیله حکم اولنان فقیرك مقر ویابینه‌سی اولان جاحدك اوزرنده اولسه
ویاکندویه قاضی عالم اولوب ملکینه واصل اولسه مامضی‌ده اولان زکات لازم
اولور کندویه وصول ممکن اولدیغندن وتفلیس صورتنده زکاتك وجوبی امام
اعظم عندنده در تفلیس کندونك قتنده صحیح اولمدیغندن وجودی عدمی کبی

(اولدی)

اولدی زیرا مال بعضا کلوب وبعضا کتدیکندن هلاك کبی اولمدی وبینه
اولمدیغنه کوره امام محمددن زکات واجب اولمامق روایت اولندی وصحیح
اولانده بودر بومضمونی ابن ملك وغیریلری ذکر ایتدی زیرا بعض اولورکه بینه
مقبوله اولمز وبعض اولورکه قاضی عدل ایتمزده هلاك منزله‌سنده اولور٭ بحر٭
وقضاده قریبا کلورکه مفتی به اولان علم قاضیله عدم قضادر فرضا علمنه اعتمادا
مجحود ایله حکم ایتسه مامضی ایچون زکات واجب اولمز شارح دیرکه قریبا
بزدینی قویه ووسطه وضعیفه تقسیمله تفصیل ایده‌رز ﴿(وسبب لزوم ادائها
توجه الخطاب) یعنی قوله تعالی وآتوا الزکوة ﴾ زکاتك اداسنك لزومنك سببی
مکلفینه ادا ایله امر خطابنك توجهیدرکه یعنی الله ذوالجلالك وآتوا الزکوة قول
شریفیدر نظم مجیدده زکاتدن جزء مال اراده اولنسه‌ده اولور یعنی مالدن
جزء معینی مستحقلرینه اعطا ایدك دیمك ویامجرد ایتاء مراد اولنسه‌ده اولور
یعنی ایتابی ایجاد ایدك دیمك اقیموا الصلوة کبی اشبو سبب حقیقة سببدر
ماسبقده مرور ایدن وسببه ملك نصاب قولی سبب ظاهریدر ظهره زوالك سبب
اولمسی کبی ﴿(وشرطه) ای شرط افتراض ادائها (حولان الحول) وهو
فی ملکه (وثمنیة المال کالدراهم والدنانیر) لتعینهما للتجارة باصل الخلقة فتلزم
الزکاة کیف ما امسکهما ولو للنفقة (اوالسوم) بقیدها الاتی (اونیة التجارة)
فی العروض ﴾ زکاتك اداسنك افتراضنك شرطی مال ملکنده اوله‌رق حولان
حول ودراهم ودنانیر مثللو مالك ثمنیتی بونلر اصل خلقتلرنده تجارت ایچون
متعین اولدقلرندن کندولرده زکات لازم اولدی نه کیفیتله امساك اولنور ایسه
هرنقدر نفقه ایچون ادخار اولنور ایسه‌ده ویاخود سائمه‌نك قید آتیسکه
سنه‌نك اکثرنی رعیله اکتفا وکندودن همان سود ونسل قصد اولنمغله سومدر
ویاخود عروضده تجارته نیت ایتمکدر اشبو شرط مال مزکی حقنده اولان
شرطدر ماسبقده مرور ایدن وشرط افتراضها عقل الی آه قولی رب المالده شرطدر
وحولك طرفنده نصابك تمامی دخی شرطدر زروع وثمارده حول شرط
اولمدی بقیدها ضمیری سومدن منفهم اولان سائمه‌یه راجعدر ﴿ اماصریحا
ولابد من مقارنتها لعقد التجارة کما سیجیٔ اودلالة بان یشتری عینا بعرض التجارة
او یؤجر داره التی للتجارة بعرض فتصیر للتجارة بلا نیة صریحا ﴾ نیت مشروحه
یاصراحتیله اولور عقد تجارته مقارنتندن لازمدر نتکم آخر بابده کلور یعنی
حین عقدده اول مملوك تجارت ایچون اولمغه نیت ایتمکله اولور عقد کرك شرا
وکرك اجاره اولسون وثمن کرك نقد وکر عرضده اولسون بس قوللنمق ایچون

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اشترا اولنان شی تجارت ایچون اولمز ثمن هرنقدر نقوددن اولورسه ده ومانحن
فیهدن میراث مثللو بلا عقد مالك اولنان نسنه خروج ایتدی امدی آنده تجارته
نیت صحیح اولمز نقد دکل ایسه ویاخود مهر وبدل خلع ودم عمددن صلح وبدل عتق
امثالی مبادلة مال بمال اولمیان عقد ایله مالك اولنان شیلر دخی خروج ایتدی
زیرا بونلرده تجارته نیت صحیح اولمز و برکسه استعمال ایچون برنسنه اشترا ایدوب بعده
تجارته نیت ایتسه بیع ایتمدکجه تجارت ایچون اولمز تجارت عمل نوعندن اولدیغندن
مجرد نیتله تمام اولمز اما تجارت ایچون اولسه ده استعماله نیت ایتسه نیتله تجارتدن
خروج ایدر هرنقدر آنی استعمال ایتمز ایسه ده زیرا بوعملی ترك اولدیغندن فقط
نیتله تمام اولور ✲ بحر ✲ ویاخود نیت دلالت اولور مثلا تجارت عرضیله برعین
اشترا ایتمك ویا تجارت ایچون اولان دارینی برعرض مقابلنده ایجار ایتمکده صریحا
نیت ایتمکسزن اول شیلر تجارت ایچون اولور ✲ واستثنوا من اشتراط النیة
مایشتریه المضارب فانه یکون للتجارة مطلقا لانه لایملك بما لها غیرها ولا تصح
نیة التجارة فیما خرج من ارضه العشریة اوالخراجیة اوالمستأجرة اوالمستعارة لئلا
یجتمع الحقان ✲ فقهار حمهم الله تعالی نیتك شرط اولمسندن مضاربك اشترا ایلدیکی شیئی
استثنا ایتدیلر یعنی مرقومك مال مضاربه ایله اشترا ایلدیکی نسنه مطلقا تجارت ایچون
اولور کرك تجارته نیت ایتسون وکرك ایتمسون وکرك نفقه ایچون شرایه نیت ایتسون
مثلا مال مضاربه ایله برقاج عبد اشترا ایدوب بعده بونلر ایچون برمقدار کسوه
وطعام اشترا ایتسه کلیسی تجارت ایچون اولور جملهسنده زکات واجب اولور
زیرا مال مضاربه ایله تجارهتك غیری برشی شرایه مالك اولمز عشریه ویاخراجیه
اولان ارضندن ویا مستأجره ویامستعاره اولان ارضندن حاصل اولان شیده
تجارته نیت صحیح اولمز زیرا بونده ملك انجق نباتله ثابت اولور و بونده ایسه
کندو ایچون اختیار یوقدر صورت مشروحهلرده تجارته نیتك عدم صحتی ایکی
حق جمع اولمامق ایچوندر ✲ (وشرط صحة ادائها نیة مقارنة له) ای للاداء
(ولو) کانت المقارنة (حکما) کما لو دفع بلا نیة ثم نوی والمال قائم فی ید الفقیر
اونوی عند الدفع للوکیل ثم دفع الوکیل بلا نیة اودفعها لذمی لیدفعها للفقراء
جاز لان المعتبر نیة الآمر وکذا لوقال هذا تطوع اوعن کفارتی ثم نواه عن الزکاة قبل
دفع الوکیل صح ✲ زکاتی اداسنك صحتنك شرطی ادایه مقارنه اولان نیتدر سائر
عبادتلرده اولدیغی کبی اصل اولاندر وعند العزل انجق نیتله اکتفا اولندی نتکم ماسیأتی ده
کلور دفع متفرق اولدقده هر بر دفعده استحضار نیتده حرج اولدیغنه مبنیدر مقارنت
مشروحه هر نه قدر حکما دخی اولورسه ده نتکم زکاتی مستحقینه بلا نیة دفع
ایدوب بعده مال فقیرك یدنده قائم ایکن زکاته نیت ایتسه ویا وکیله دفع وقتنده نیت
ایدوب بعده وکیل بلا نیة ادا ایتسه ویاخود زکاتی فقرایه دفع ایچون برذمی یه

ویرسه جائز اولور زیرا معتبر اولان آمرك نیتیدر بناء علیه برکسه وکیلنه اشبو
مبلغ نافله صدقهدر ویا کفارتمدندر دیوب بعده وکیلی اعطا ایتمزدن اقدم
زکاتنه نیت ایتسه صحیح اولور ✲ ولوخلط زکاة موکلیه ضمن وکان متبرعا
الا اذا وکله الفقراء ✲ برکسه ایکی موکلینك زکاتلرینی بربرینه خلط ایتسه ضامن
اولور خلطله امام اعظم رضی الله عنه عندنده مالك اولدیغندن کندینك مالنی تصدق
ایتمش اولدیغنه بناء متبرع اولور ویدنده اوقاف مختلفه بولنوب غلاتنی
بربرینه خلط ایدن کمسهیه بویلجه در وبیاع وسمسار وطحان دخی بنه بویلجهلردر
الا بعض محلده طحان خلطله مأذون اولورسه عرف اولمش اولور الا فقرا
وکیلی مثلا امر یندن قبضده وکیل ایتمش اولورلرسه خلطله ضامن اولمز
وفقرایه ادا ایتدیکی ایکی آمرك زکاتنه قائم اولور وکیلك فعلی موکلك فعلی
کبی اولدیغندن کأن فقیرك کندوسی ایکی زکاتی خلط ایتمش اولور بونده ایسه
ضرر یوقدر ✲ وللوکیل ان یدفع لولده الفقیر وزوجته لالنفسه الا اذا قال ربها
ضعها حیث شئت ✲ وکیل ایچون صغیر ویا کبیر فقیر اولان ولدینه ومحتاجه
زوجهسنه زکاتی دفع ایتمك واردر کندو نفسی ایچون اخذی یوقدر الا زکاتك
صاحبی وکیله دیلدیکك محله صرف ایت دیوب وکندوسی دخی زکاته
مصرف اولورسه کندویه اخذی اولور ✲ ولوتصدق بدراهم نفسه اجزأ
ان کان علی نیة الرجوع وکانت دراهم الموکل قائمة ✲ وکیل کندو نفسنك
دراهمنی موکلك دراهمی بدلینه تصدق ایتسه کفایت ایدر اکر رجوع نیتیله
ایدوب وموکلك دراهمی قائمه ایسه یعنی کندو دراهمندن صرف ایتدیکنك
بدلنه موکلك دراهمنی اخذ نیتیله دیمك یوق هالکه ویامستهلکه ایسه
کندو تبرع ایتمش اولور ورجوع ایدهمز واستهلاك ایتدیکی ذمتنده دین
اولور (تنبیه) اعطای زکاتده نیتك اشتراطندن مستبان اولان فقیر زکات
ادا ایدیجی کمسهنك مالندن کندودن خبرسز اخذ ایدهمز هرنقدر فقیر اقرباسندن
اولورسهده واکر اخذ ایتسه استرداری لازم کلور کندو ایله مولاسی بیننده قربه
حلال اولمسی مرجودر اوزرنده زکات واجب اولان کمسه وفات ایتسه
ترکهسندن اخذ اولنمز الا وصیت ایتدیسه ثلثدن اعتبار اولنور زکاتی ایتادن
برکسه امتناع ایتدیکندن کرها اخذ اولنسه اموال ظاهرهدن ایسه
سلطانك ویانائبنك اخذیله فرض ساقط اولور ✲ اموال باطنهدن ایسه
اخذلری صحیح اولمز کندولری ایچون ولایت اخذ اولمدیغی ایچون ✲ بحر انتهی ✲
کندودن زکات ویریلن مالدن بعینه زکاتی اخراج لازم دکلدر حتی برغیر
کمسهیه زکاتنی ادا ایله امر ایلسه کفایت ایدر زکاتك وتطوعك ایکیسنه بردن

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

نیت ایتسه امام ابی یوسف عندنده زکاتدن امام محمد نزدنده نافله دن واقع اولور
﴿ او) مقارنة (بعزل ماوجب) کله اوبعضه ولایخرج عن العهدة بالعزل
بل بالاداء للفقراء ﴾ یاخود زکاتی اداتك صحتنك شرطی واجب اولان مقدارك
کلیسنی ویابعضیسنی طوبدن عزل وافرازه مقارنه اولان نیتدر ومجرد عزل ایله
عهده دن خروج اولمز بلکه فقرایه ادا ایله اولور حتی نصابدن مثلابش درهم
افراز ایدوب بعده ضایع اولسه زکات بوندن ساقط اولمز وبعد الافراز وفات
ایتسه مبلغ مزبور میراث اولور ٭ بحر ﴿ (اوتصدق بکله) الا اذا نوی نذرا او واجبا
آخر فیصح ویضمن الزکاة ﴾ یاخود زکاتی اداتك صحتنك شرطی نصابك کلیسنی
تصدق قدر واجب اولان جز کلده داخل اولدیغندن استحسانا تعیینه حاجت
اولمدی اما غنی یه هبه ایتسه واجب قدرینی ضامن اولور لکن کلی تصدقده نذره
ویا واجب آخره نیت ایدرسه تصدقی صحیح اولوب نیت ایتدیکی شیدن واقع
اولور وزکاتی دخی ضامن اولور ﴿ ولوتصدق ببعضه لاتسقط حصته عند
الثانی خلافا للثالث واطلقه فیعم العین والدین حتی لو ابرأ الفقیر عن النصاب صح
وسقط عنه ﴾ نصابك بعضیسنی تصدق ایتسه امام ثانی عندنده حصه سی ساقط
اولمز امام ثالث نزدنده زکاتدن حصه سی ساقط اولور جز کل اعتباریله تصدقك
اطلاقی عین ودینه عمومنی افاده ایدر حتی بر فقیری ذمتنده اولان نصابدن
برکسه ابرا ایلسه صحیح اولور وکندودن زکات ساقط اولور ﴿ واعلم
ان اداء الدین عن الدین والعین عن العین وعن الدین یجوز واداء الدین عن العین
وعن دین سیقبض لایجوز ﴾ معلوم اولسونکه قبض اولنمیان دینك زکاتندن
ناشی دینی زکات ایچون ایتاء وعینی عیندن ودیندن اوتوری اعطا جائزدر اما دینی
عیندن وقریبا قبض اولنان دیندن ناشی ادا جائز دکلدر ﴿ وحیلة الجواز ان یعطی
مدیونه الفقیر زکاته ثم یأخذها عن دینه ولو امتنع المدیون مدیده
واخذها لکونه ظفر بجنس حقه فان مانعه رفعه للقاضی ﴾ اشبو
صور مشروحه که دینی عیندن ویا دین سیقبضدن اوتوری ادانك جوازینك
حیله سی فقیر اولان مدیوننه زکاتنی اعطا ایدوب بعده یدندن دیننددن ناشی
اخذ ایتمکدر اکر مدیون امتناع ایدرسه النی اوزادوب اخذ ایدر حق جنسندن
اولان مبلغه ظفر بولدیغندن یوق ممانعت ایدوب کندو بالذات اخذه مقتدر
اولمزسه قاضی یه رفع ایدر ﴿ وحیلة التکفین بها التصدق علی فقیر ثم هو یکفن
فیکون الثواب لهما وکذا فی تعمیر المسجد وتمامه فی حیل الاشباه ﴾ زکات ایله میت
تکفیننك حیله سی اولا بر فقیره تصدق بعده اول فقیر دیلرسه تکفین ایدر ایتمزسه
جبر اولنمز کندونك خالص حقیدر وثواب ایکیسنکدر یعنی زکات ثوابی مزکینك

وتکفین ثوابی فقیرکدر بعض تکفین ثوابی دخی مزکی ایچوندر دیدیلر الدال علی الخیر
کفاعله اولدیغنه مبنی هر نقدر کیفا وکما مختلف اولورسه ده ومسجد تعمیرنده دخی
حیله بویلجه در وبو بحثك تمامی اشباهك حیلنده در ﴿ (وافتراضها عمری) ای
علی التراخی وصححه الباقانی وغیره (وقیل فوری) ای واجب علی الفور (وعلیه
الفتوی) کما فی شرح الوهبانیة (فیأثم بتأخیرها) بلاعذر (وترد شهادته)
لان الامر بالصرف الی الفقیر معه قرینة الفور وهی انه لدفع حاجته وهی
معجلة فمتی لم تجب علی الفور لم یحصل المقصود من الایجاب علی وجه التمام وتمامه
فی الفتح ﴾ زکاتك فرضیتی عمریدرکه یعنی تراخی اوزره در امام باقانی وغیریلری
اشبو قولی تصحیح ایلدیلر بو مضمون دررden وشرنبلالیه دن مأخوذدر بوکا کوره
وقتنده ادا ایتمیوب تفریط ایله نصاب هلاك اولسه ضامن اولمز ودلیل قرآنیده
فوره دلالت یوقدر فوره انجق شارحك فتحدن نقل ایتدیکی معنی دلالت ایدر
اوده ظنیدر انجق وجوب افاده ایدر ٭ حلبی انتهی ٭ وبعضیلر فوریدر دیدیلر یعنی
فور اوزره واجبدر وفتوی بوقول اوزرینه در نتکم شرح وهبانیه ده مرسومدر
بلاعذر تأخیریله آثم اولور مقابله یه انسب اولان افتراضله تعبیر ایدی زیرا واجبك
ذکری وجوب اصطلاحیی موهمدر بوکا کوره بعد الوقت ایتانی قضا اولور وکما
زکاتك فرضیتنی وفورك وجوبنی اختیار ایلدی بوقولین بیننی توفیقدر وتأخیریله
شهادتی رد اولنور برسنه ده دخی تأخیر ایدرسه ده حج بونك خلافنه در تأخیریله
شهادتی رد اولنمز لکن اصرار ایدرسه رد اولنور زیرا فقیره صرفله امرده فوره
قرینه در مجرد امر فوره دلالت ایتمز زیرا اصولده مختار اولان مطلق امر فوری
اقتضا ایتمز تراخیی دخی اقتضا ایتمز بلکه فقط مأموربهی طلبدر بس مکلفه امتثالده تراخیله
فوردن هر برلری جائزدر کندودن فعل بریله مقید اولهرق طلب اولنمدی بناءً
علیه خیار اوزره باقی اولدی ٭ فتح انتهی ٭ فقیره صرفله امرده فوره قرینه فقیرك
حاجت معجله سنی دفعدر بس فوری اولمسه علی وجه التمام ایجابدن مقصود اولان
احتیاج فقیری دفع حاصل اولمز (فروع) زکاتی ادایه وکیل بلا اذن غیری
وکیل ایدر رب المال معین برکسه یه اعطا ایله امر ایتسه وکیل غیریسنه
اعطا ایتمکله قول معتمد اوزره ضمان لازم اولمز برکسه زکاتی اداسنده شك
ایتسه اعاده لازم اولمز اما نماز بونك خلافنه در ایتای زکاتده افضل اولان
اعلاندر نافله بونك خلافنه در ٭ بحر انتهی ٭ زکات فرض اولدیغندن ریا خوفی
اولمز ظلمه نك استیلاسی خوفی اولورسه اخفا ایدر ٭ ابو السعود ﴿ (لایبقی
للتجارة ما) ای عبد مثلا (اشتراه لها فنوی) بعد ذلك (خدمته ثم) ما نواه
للخدمة (لایصیر للتجارة وان نواه لها مالم یبعه) بجنس مافیه الزکاة والفرق

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ان التجارة عمل فلا تتم بمجرد النية بخلاف الاول فانه ترك العمل فيتم بها ❊ تجارت
ايچون اشترا اولنوب بعده خدمته نيت اولنان مثلا عبد تجارت ايچون اولمقلقده
باقى قالمز بوندنصكره كندوده حين اشترادە ويا بعد الشرا خدمته نيت ايتديكى
تجارت ايچون اولمز هرنقدر تجارته نيت ايدرسه مادام كندو ده زكات اولور
شى مقابله سنده انى بيع ايتمدكجه اما كندوده زكات اولميان مثلا عورتنه مهر
وياصلح عن قود ويابدل خلع مقابله لرنده اعطا اولنورسه زكات اولمز اما
كندوده زكات اولور جنس مقابله سنده بيع اولنوب وحولان حول بولنورسه
زكات واجب اولور تجارتله عدم تجارتكه مثلا استخدام بينلرنده فرق تجارت
عمل قبيلندن اولديغندن فقط نيتله تمام اولمدى بلكه انجق فعلله تحقق ايتدى
اولكيكه عدم تجارت ترك عمل اولديغندن بونك خلافنه اولديده مجرد نيتله
تمام اولدى زيرا تروكك كليسنده نيت كفايت ايدر ❊ (وما اشتراه لها) اى
للتجارة (كان لها) لمقارنة النية لعقد التجارة (لاماورثه ونواه لها) لعدم
العقد الااذا تصرف فيه اى ناويا فتجب الزكاة لاقتران النية بالعمل ❊ تجارت
ايچون اشترا ايتديكى شى تجارت ايچون اولور نيتك عقد تجارته مقارنتنه
بناءً وارث اولوب وكندوده تجارته نيت ايتديكى شى تجارت ايچون اولمز
كندوده عقد تحقق ايتمديكندن الاكندوده تجارته نيتله برابر تصرف بولنورسه
زكاة واجب اولور اكر بدلنده حولان حول بولنورسه نيت عمله مقارن اولمديغندن
❊ (الاالذهب والفضة) والسائمة لما فى الخانية لوورث سائمة لزمه زكاتها بعد
حول نواه اولا (وماملكه بصنعه كهبة اووصية اونكاح اوخلع اوصلح عن قود) ❊
الاذهبله فضه وسائمه يه وارث اولدقده تجارته نيت اولسون ويااولمسون زكات واجب
اولور حول شرطيله بونلر اصل خلقتلرنده تجارت ايچون تعين ايتدكارينه بناءً
وخانيه ده مذكوردركه بركمسه سائمه يه وارث اولسه سومه نيت ايتسون ويا ايتمسون
بعد الحول زكاتى لازم اولور وكندو صنعيله مالك اولديغى مثلا هبه ويا وصيت ايله
ويانكاح وياخلع وياقوددن صلحله اولان شيده تجارته نيت ايدرسه امام ثانىيه كوره
تجارت ايچون اولور اصح اولان اولمز ❊ قيد بالقود لان العبد للتجارة اذاقتله
عبد خطأ ودفع به كان المدفوع للتجارة خانية وكذا كل ما قبض به مال
التجارة فانه يكون لها بلانية كما ونواه لها كان لها عند الثانى والاصح)
انه (لا) يكون لها بحر عن البدائع وفى اول الاشباه ولوقارنت النية ماليس بدل
مال بمال لاتصح على الصحيح ❊ صلحك قود ايله تقييد اولنديغى مثلا
تجارت ايچون اولان عبدى برعبد خطأ قتل ايدوب جنايت ايدن عبدى
سيدى مقابلنده دفع ايتسه مدفوع بلانيت تجارت ايچون اولور خانيه ده بويلجه

هربركندوده مال تجارتى تعويض اولان شى بلانية تجارت ايچون اولور
نتكم اونية التجارة قولنك شرحنده مرور ايلدى صورت مشروحه ده
قول اصحده تجارته نيت ايله دخى تجارت ايچون اولديغى تجارت مال
اولان بدل ايله مال كسب ايتمكدر اشبو عقودمز بوره ده قبول اصلا بدلسز
مالى كسبدر بس تجارت قبيلندن اولمدى اشباهك اولنده مرسومدركه نيت
مال بمال بدلى اولميان شيئه مقارنه اولسه قول صحيح اوزره صحيح اولمز
اشبو نقل قول اصحى تأييددر ❊ (لازكاة فى اللآلئ والجواهر) وان ساوت
الفا اتفاقا (الاان تكون للتجارة) والاصل ان ماعدا الحجرين والسوائم
انمايزكى بنية التجارة بشرط عدم المانع المؤدى الى الثنى وشرط مقارنتها
لعقد التجارة وهو كسب المال بالمال بعقد شراء اواجارة اواستقراض ❊
اينجو وجواهركه لعل وياقوت وزمرد امثالى نسنه لرده اتفاقا زكات بوقدر
قيمتى بيك درهمه مساوى اولورسه ده زيرا بونلر خلقة ثمنيت ايچون معده دكلدر
لكن تجارت ايچون اولورسه زكات لازم اولور زكات حقنده اصل يعنى قاعده
بوكه حجرينكه ذهبله فضه وسوائمك ماعداسنده ثنايه مؤدى مانعك عدمى
وعقد تجارتك كندويه مقارنتى شرطلريله تجارته نيتله انجق زكات ادا اولنور
ثنى الى وزننده برايشى ايكى دفعه ايشلمكه دينور ومنه الحديث {لاثنى فى الصدقة}
اى لاتؤخذ مرتين فى عام اراضئ عشريه كبى مثلا تجارت نيتيله اشترا اولنسه
كندوده زكات اولمز عقد تجارت شرا ويا اجاره ويا استقراض عقديله مال ايله
مال كسب ايتمكدر ❊ ولونوى التجارة بعد العقد اواشترى شيئا للقنية ناويا انه ان وجد
ربحا باعه لازكاة عليه كما لونوى التجارة فيما خرج من ارضه كما لو شرى
ارضا خراجية ناويا التجارة اوعشرية وزرعها او بذرا للتجارة وزرعه لايكون للتجارة
لقيام المانع ❊ بركمسه بعدا لعقد تجارته نيت ايتسه ويا قنيته كه كندو ايله
شراب ايچيلور مينا يعنى سرچه دن كاسه امثالى شيلر وضعى ايچون صندوقه
مثللو نسنه اشترا ايدوب اكر كار ايدرسه بيعه نيت ايلسه زكات لازم اولمز حين
عقدده تجارته نيت بولنمديغندن وقنيته لفظى سكينه وزننده در بومضمون وشرط
مقارنتها قولنك محترزيدر صورت مشروحه ده زكاتك واجب اولمديغى
ارضندن حاصل اولان شيده تجارته نيت ايتدكده واجب اولمديغى كبى نتكم
ماسبقده وشرط صحتها قولنك ماقبلنده مرور ايلدى بومضمون دخى شرط
عدم المانع المؤدى الى الثنى قولينك محترزيدر زيرا عشريه وياخراجيه اولان
ارضندن حاصل اولان غلالده عشر وياخراج واجب اولور زكاتده اولسه ثنى
لازم كلور دخى تجارت نيتيله ارض خراجيه يى وياعشريه يى اشترا وزرع ايتسه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ویابذری تجارت ایچون اشترا وزرع ایتسه زکات اولمدیغی کبی مانع که ثنی قائم اولدیغندن ارض خراجیه ده زرع ایتسون ویا ایتمسون زکات لازم دکل خراج ذمته تعلق ایتدیکندن امدی بو خراج موظفه کوره در اما خراج مقاسمه نک حکمی عشر کبیدر عشریه ده زرع ایتسه زکات واجب اولور عشر خارجه تعلق ایدوب اول دخی بولنمدیغندن

﴿ باب السائمة ﴾

وبابده فقط سائمه وحقیقتنی بیان حقنده کلام تکلم اولندیغندن زکاة السائمة دینلمدی وبونکله ابتدا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك کتابنه اقتدا واعز اموال عرب اولدیغنه مبنیدر ٭ بحر انتهی ﴿ (هی) لغة الراعیة وشرعا (المکتفیة بالرعی المباح) ذکره الشمنی (فی اکثر العام لقصد الدر والنسل) ذکره الزیلعی وزاد فی المحیط (والزیادة والسمن) لیعم الذکور فقط ﴾ سائمه کلمه سی لغتده مطلقا راعیه که اوتلایجی معناسنه امام اصمعی هر بر ابلکه رعی ایدر اهلنده علف‌له تعیش ایتمز دیدی ٭ منح ٭ شرعده سود وتناسل وزیاده وسموز اولمق ایچون سنه نك اکثرنی رعی مباحله اکتفا ایدن حیواندر محیطك زیاده وسمنی زیاده سی فقط ذکوره تعمیم ایچوندر مز بور لردن برشی قصد اولنمز وزکات لازم اولمز سمن ماقبلنی عطف تفسیردر رعی فتحله اوتلامق کسرایله اوت معناسنه در ٭ ﴿ لکن فی البدائع لو اسامها للحم فلا زکاة فیها کما لو اسامها للحمل والرکوب ولو للتجارة ففیها زکاة التجارة ولعلهم ترکوا ذلك لتصریحهم بالحکمین ﴾ محیطك سمن اعتباری بدایعك لحم ایچون اسامه ایدرسه کندوده زکات یوقدر کلامنه مخالف اولدیغندن شارح استدراك ایتدی جواب ممکندرکه صاحب محیطك مرادی سمن لحم ایچون دکلدر بلکه ایام شتاده برودتدن تلف اولمق ایچوندر بوکا کوره بدایع ومحیطك کلاملری بیننده منافات اولمز ٭ حلبی انتهی ٭ یاخود اختلاف روایت ویا مشایخه حمل اولنسه ده اولور مقومده زکات اولمدیغی حمل ورکوب ایچون اسامه ده زکات اولمدیغی کبی هرنقدر سنه نك اکثرنی سومله کچورسه ده واکر تجارت ایچون اسامه ایدرسه کندوده تجارت زکاتی اولور یعنی آلتون وکومش حسابیله اولور عدد اعتبار اولنمز ظن اولنورکه فقهادن بعضیلر صاحب کنز کبی در ونسل وزیاده وسمن قصدیله تقییدی ترك ایتدکلری حکمیله کندو ایله تجارته نیت اولنان ایله وحمل ورکوب ایچون اسامه اولنانك

حکملریله تصریح ایتدکلرینه بناءً تصریحلری اولکنده تجارت زکاتنك وجوبی ایکنجیده عدم وجوبیدر بعده سائمه ایچون زکات ویریلور دیدیلر بس انجق کندو ایله سود ونسل وزیاده وسمن قصد اولنان مواشی باقی قالدی ﴿ (فلو علفها نصفه لاتکون سائمة) فلا زکاة فیها للشك فی الموجب ﴾ سائمه‌یه سنه نك نصفنده یم یدرسه سائمه اولمز وکندوده زکات واجب اولمز زکاتی موجب ومقتضی اولان مالده شك اولدیغندن زیرا مالك زکاته سبب اولدیغی اسامه ایله موصوف اولدیغنه مبنیدر ﴿ (ویبطل حول زکاة التجارة بجعلها للسوم) لان زکاة السوائم وزکاة التجارة مختلفان قدرا وسببا فلا یبنی حول احدهما علی الآخر ﴾ سوم ایچون قلمغله زکاة تجارتك حولی باطل اولور زیرا زکاة سوائمله زکاة تجارت قدرا وسببا مختلفلردر مال تجارتده قدر ربع عشردر سائمه ده بویله دکلدر مال تجارتك زکاتنده سبب نصاب نامیه مالك اولمقدر سائمه ده سود ونسل ایچون سوم قصدی ایله بله کندودن عدد معینه مالك اولمقدر بس احدهمانك حولی آخرك اوزرینه بنا اولنمز ﴿ (فلو اشتری لها ی للتجارة (ثم جعلها سائمة اعتبر) اول (الحول من وقت الجعل) للسوم کما لو باع السائمة فی وسط الحول اوقبله بیوم بجنسها او بغیر جنسها او بنقد ولا نقد عنده او بعروض ونوی بها التجارة فانه یستقبل حولا آخر جوهرة ﴾ سائمه‌یی تجارت ایچون اشترا ایدوب بعده سائمه قیلسه سنه نك ابتداسی سوم ایچون قیلدیغی وقتدن اعتبار اولنور نتکم سائمه‌یی سنه نك وسطنده ویاخود ختامندن برلحظه اقدم کندی جنسنه مثلا ابلی ابله ویا جنسنك غیریه ویا عندنده نقد اولمیه نقدیله ویا عرضله بیع ایدوب وانکله تجارته نیت ایتدیکی کبی عندنده سنه نك ابتداسندن نصاب اولان نقد اولورسه اول سائمه‌نك ثمنی اولان نقد اول نقده منضم اولور اول سائمه‌یه بدل اولان شیلر حول آخری استقبال ایدر ﴿ وفیها لیس فی سوائم الوقف والخیل المسبلة زکاة لعدم المالك ولا فی المواشی العمی ولا مقطوعة القوائم لانها لیست بسائمة ﴾ جوهره نام کتابده مرسومدرکه وقف اولان سائمه‌لرده که مثلا صو اخراجی ایچون حاضر لنان وقف ساقیه دولابلرنده اولان بهایمده وفی سبیل الله کندو ایله غزا اولنمق ایچون وقف اولنان فرسده زکات یوقدر مالك اولمدیغندن بو تفصیل امام اعظمه کوره در امامین عندنده انده اصلا زکات یوقدر وکوزی کور حیوان وایاقلری مقطوعه مواشیده دخی زکات یوقدر زیرا بونلر سائمه دکللردر بلکه علف بونلره نقل اولنور بوکا کوره زکات اتفاقا واجب اولمز

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

﴿ باب نصاب الابل ﴾

﴿(باب)﴾ تنوینله مبتدا در خبری محذوفدر ویاخود خبردر مبتداسی محذوفدر
یاباب فی بیان احکام نصاب الابل ویا هذا باب سبکندهدر ﴿(نصاب الابل)
بکسر البا وتسکن مؤنثة لاواحد لها من لفظها والنسبة الیها ابلی
بفتح البا سمیت به لانها تبول علی افخاذها (خمس فیؤخذ من کل خمس) منها
(الی خمس وعشرین بخت) جمع بختی وهو ماله سنامان منسوب الی بخت نصر
لانه اول من جمع بین العربی والعجمی فولد منهما ولد فسمی بختیا (او عراب
شاة) ومابین النصابین عفو ﴾ ابلك نصابی بشدر کندودن بخت ویا عراب
یکرمی بشهدك هر بشدن بر قیون اخذ اولنور وما بین النصابین معفودر ابل
بانك کسریله وساکنه اولور ومؤنثدر تصغیرنده ابیلة دینلدیکنه بناً سید
جوی لفظندن مفردی اولمیان اسم جمعلر آدمینك غیری ایچون اولورسه
تأنیثی لازمدر دیدی وکندونك لفظندن مفردی یوقدر وکندویه نسبتده بانك
فتحیله ابلی دینلور توالیٔ کسراتدن احتراز ایچون اشبو اسمله تسمیه اولندیغی فخذلرینه
بول ایتدیکنه مبنیدر بوکا کوره اشتقاق اکبرا ولور اشتقاق اکبر حروفنده اشتراك
اولوب ومعنالرنده مناسبت اولدیغندن بخت بانك ضمی وخانك سکونیله
جمع جنسیدر مفردی بختیدر روم وورومی کبی خرسانی دیدکلری دوهلره
دینورکه عربی ایله عجمیدن یعنی ایکی اورکجلی دوه ایله عربی بیننده متولد
اولان دوهلردر بیونلری اوزون اولور بودیارلرده اکا بسرك تعبیر ایدرلر
واشبو بختی بخت النصره منسوبدرکه سلفده برشاه مشهوردر قدسده یتمش بیك
یهودی قتل ایتمشدر ذکر اولنان دوهنك تصرف کردهسیدر عراب عربینك
جمعیدر بهایمه عربی انسانه عرب اطلاق اولنور بخت جر ایله خمس وعشریندن
بدلدر اولی اولان تمییزیت اوزره نصبیدر خلاف نوعندن قیونك مشروعیتی
حقنده نص وارد اولدیغنه مبنیدر ﴿(وفیها) ای الخمس وعشرین بنت مخاض وهی
التی طعنت (فی) السنة (الثانیة) سمیت به لان امها غالبا تکون مخاضا ای حاملا
باخری ﴾ یکرمی بشده بنت مخاضکه سنهٔ ثانیهیه دخول ایتمش بر دیشی دوه اخذ
اولنور مؤنث ویرمك واجب اولدیغی عدالت ایچوندر زیرا شارع نصاب
ابلده صغاری واجب قیلوب کباری قیلمدیغندن ارباب مواشی یه تیسیر اولدی
وابلده انوثت فضل ومزیت اولدیغندن واجبده اناثدن اعتبار ایلدی
پس طرفینه مراعات اولدی ولد مزبوره بنت مخاض تسمیهسی غالبا اناسی

ولد آخره حامل اولدیغنه مبنیدر بعضا حامل اولمیوب وموتی دخی
اولور ونصاب مذکر اولسون ویامؤنث اولسون زیرا ابل
وبقر وغنم اسم جنسلردر جمیع انواعنه شاملدر قنغی صفتله
اولورسه اولسونلر ﴾ (وفی ست وثلاثین) الی خمس واربعین (بنت لبون
وهی التی طعنت فی الثالثة) لان امها تکون ذات لبن لاخری غالبا (وفی ست
واربعین) الی ستین (حقة) بالکسر (وهی التی طعنت فی الرابعة) وحق
رکوبها ﴾ اوتوز التیدن قرق بشهدك بنت لبونکه اوچنجی سنهیه دخول ایدن
اخذ اولنور ظاهر اولان سنهیه دخولدن مراد هرنقدر زمن قلیل اولورسه
اولور مثلا برکون ویا برساعت کبی مزبوره بنت لبون اطلاقی غالبا اناسی
کندونك غیری ولده سودلو اولدیغنه بناًدر قرق التیدن التمشهدك
حقهدرکه حانك کسریله دردنجی سنهیه دخول ایدوب رکوبه مستحق اولان
ابلدر بنت مخاضك وسائرلرینك ماسبقده ذکر اولنان معنالری معنای لغویلریدر
شرعده بنت مخاض برسنهیه بنت لبون ایکی حقه اوچی جذعهدر دی اتمام ایندر
☼ زیلعی انتهی ☼ اشبو سنلردوهنك حسن وسود ونسلده غایتی اولدیغندن بونلر
اعتبار اولندی بونلردنصکره کیرو هرمه رجوع اوانیدر ﴾ (وفی احدی
وستین) الی خمس وسبعین (جذعة) بفتح الذال المعجمة (وهی التی طعنت
فی الخامسة) لانها تجذع ای تقلع اسنان اللبن (وفی ست وسبعین) الی تسعین
(بنتا لبون وفی احدی وتسعین حقتان الی مائة وعشرین) کذا کتب رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم وابی بکر رضی الله تعالی عنه ﴾ التمش بردن یتمش بشهدك جذعهدرکه
ذال معجمهنك فتحیله سنهٔ خامسهیه دخول ایدندر اشبو سنهده سود دیشلرینی قلعی
مناسبتیله جذعه تسمیه اولندی یتمش التیدن طقسانهدك ایکی بنت لبون طقسان
بردهایکی حقهدر یوزیکرمی یهدك نبیٔ ذیشان صلی الله علیه وسلمك وابوبکر
الصدیق رضی الله عنهك کتب شریفلری بویلجهدر ﴾ (ثم تستأنف الفریضة)
عندنا (فیؤخذ فی کل خمس شاة) مع الحقتین (ثم فی کل مائة وخمس واربعین
بنت مخاض وحقتان ثم فی کل مائة وخمسین ثلاث حقاق) ﴾ بوندنصکره عندالحنفیة
فریضه استیناف اولنوب هر بشده حقهلر ایله برابر برقیون اخذ اولنور بعده
یوزقرق بشده بنت مخاضله ایکی حقه بعده یوزالليده اوچ حقه اخذ اولنور
﴿ (ثم تستأنف الفریضة) بعدالمائة والخمسین (ففی کل خمس شاة) مع
الثلاث حقاق (ثم فی کل خمس وعشرین بنت مخاض) مع الحقاق (ثم فی ست
وثلاثین بنت لبون) معهن ﴾ بعده یوزاللیدن صکره فریضه استیناف اولنوب
اوچ حقهایله هر بشده برقیون صکره یکرمی بشده حقاق مزبوره ایله بر بنت

ISTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مخاض بعده اوتوز التيده بنه انلرايله بربنت لبون اخذ اولنور ﴿ ثم فى مائة وست وتسعين اربع حقاق الى مأتين ثم تستأنف الفريضة) بعدالمأتين (ابدا كماتستأنف فى الخمسين التى بعدالمأته والخمسين) حتى يجب فى كل خمسين حقة ﴾ بعده يوز طقسان التيدن ايكى يوزه قدر درت حقه در بونده جذعه يوقدر لكن بونده مخيردر ديلرسه بهر اللى يه برحقه اوله رق درت حقه ويرر ويا خود بهر قرقه بربنت لبون اوله رق بش بنت لبون ويرر بعد زين ايكيوز دنصكره ابدا كه بونده تغيير اولمقسزن فريضه استيناف اولنور يوز اللىدن صكره ككى اللىده استيناف اولنديغى كبى حتى هر بر اللىده برحقه واجب اولور جذعه يه بالغ اولمز بلكه صكره استيناف اولنور ﴿ ولاتجزى ذكور الابل الا بالقيمة للاناث بخلاف البقر والغنم فان المالك مخير ﴾ دوه نك مذكرى زكاته كفايت ايتمز الا اناث ايچون اولان قيمته مساوى اولورسه اولور بقر ايله غنم ابلك خلافنه در بونلرده مالك مخيردر بونلرك اناثلرينك ذكورلرى اوزرينه رجحانلرى اولمديغندن

﴿ باب زكاة البقر ﴾

من البقر بالسكون وهوالشق سمى به لانه يشق الارض كالثور لانه يثير الارض ومفرده بقرة والتاء للوحدة ﴾ بقر قافك سكونيله شق معناسنه اولان بقردن مأخوذدر ارضى شق ايدوب يارديغى ايچون كندويه بقر تسميه اولندى اثاره ايدوب يارديغنه بنأ ثور اطلاق اولنديغى كبى وامام محمد بن على بن حسين بن المرتضى رضى الله تعالى عنهم حضرتلرينه باقر لقب اولديغى طريق علمده چوق جستجو ايدوب كانه علمى شق وكندوده توسع وتبحرو درجهٔ كماله بالغ وواصل اولديغنه مبنيدر ومفردى بقرة در تاوحدت ايچوندر تأنيث ايچون اولمديغندن مذكره ومؤنثه شاملدر ﴿ نصاب البقر والجاموس) ولو متولدا من وحش واهلية بخلاف عكسه ووحشى بقر وغنم وغيرهما فانه لايعد فى النصاب (ثلاثون سائمة) غير مشتركة ﴾ بقر ايله جاموسك نصابى اوتوز سائمهٔ غير مشتركه در هرنقدر وحشيله اهليه دن متولد اولورسه ده اعتبار امه اولديغندن عكسيكه وحشيه ايله اهليه دن حاصل وبقر وغنم وسائرلرك وحشيلرى مزبورك خلافنه در هرنقدر بين الناس الفت ايتمش ايسه ده نصابده معتبر اولمز جاموس بقردن برنوعدر كندودن اضحيه اولور وبقرك نصابى كندو ايله اكمال اولنور مشتركده زكات اولمز الا هر برلرينك حصه سى نصابه بالغ

اولورسه زكات واجب اولور ﴿ (وفيها تبيع) لانه يتبع امه (ذوسنة) كاملة (اوتبيعة) انثاه ﴾ مبلغ مزبورده برتبيع ويا تبيعه كه برسنهٔ كامله صاحبى اولان لازم اولور ﴿ (وفى اربعين مسن ذوسنتين او مسنة وفيمازاد) على الاربعين (بحسابه) فى ظاهر الرواية عن الامام وعنه لاشيئ فيمازاد (الى الستين ففيها ضعف مافى الثلاثين) وهو قولهما والثلثة وعليه الفتوى بحر عن الينابيع وتصحيح القدورى ﴾ قرق عدد بقرده برمسن ويا مسنه كه سنى ايكى سنه يه بالغ اولان ضنه تعبير اولنان حيواندر قرقك اوزرينه زياده اولانده امام اعظمدن ظاهر روايتده حسابيله در كه برنده مسنه نك ربع عشرى ايكيسنده نصف عشرى اخذ اولنور امام مشار اليهدن قرقدن التمشه دك زياده ده برشى يوقدر روايتى دخى واردر التمشده اوتوزده واجب اولانك ايكى ضعفى كه ايكى تبيعدر قرقدن التمشه دك زائده زكاتك عدم وجوبى قولى امامينك وائمهٔ ثلثه نك قوللريدر وفتوى وقدورينك تصحيحى بونك اوزرينه در صاحب بحر ينابيعدن بويلجه نقل ايلدى ﴿ (ثم فى كل ثلثين تبيع وفى كل اربعين مسنة) الا اذاتداخلا كمائة وعشرين فيخير بين اربع اتبعة وثلاث مسنات وهكذا ﴾ بوندنصكره هر بر اوتوزده برتبيع وبهر قرقده برمسنه اخذ اولنور يعنى واجب هر برعشره ايله اعتبار اولنور مثلا يتمشده برتبيع ايله برمسنه سكسانده ايكى مسنه طقسانده اوچ تبيع يوزده ايكى تبيع وبرمسنه اخذ اولنور بس بيانلرينه كوره حسابك مدارى اوتوزلر ايله قرقلر اوزرينه در الا تبيعلر ايله مسنه لر تداخل ايدوب مثلا يوز يكرمى كبى قنغيسندن ادا اولنسه عددك صلاحيتى اولورسه درت تبيع ويا اوچ مسنه اعطاسى بينده مخير قيلندى اشبو منوال مشروح اوزره اشلنيلور الله عظيم الشان حقيقت حاله زياده عالمدر

﴿ باب زكاة الغنم ﴾

غنم اسم جنسدر قليله وكثيره مذكره مؤنثه شاملدر ﴿ مشتق من الغنيمة لانه ليس لها آلة الدفاع فكانت غنيمة لكل طالب ﴾ غنم غنيمتدن مأخوذدر زيرا كندو ايچون آلة دفاع اولمديغندن كانه هر برطالبه غنيمت اولدى ﴿ (نصاب الغنم ضأنا اومعزا) فانها سواء فى تكميل النصاب والاضحية والربا لافى اداء الواجب والايمان (اربعون) ﴾ قيون ويا كچى نصابلرى قرق قدر تعميم تكميل نصابده واضحيه ده وربا ده مساوى اولدقلرينه مبنيدر ربادن مراد قيونك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

لحمی کچینک لحمی مقابله سنده متفاضلا بیعك عدم جوازیدر واجی اداده وایمانده
بینلرنده مساوات یوقدر یعنی قیوندن عندنده نصاب تام اولدقده کچی ویره مز
مساوی اولورلرسه دیلدیکندن ادا ایدر وقیون اتی اکل ایتم دیو یمین ایدن کچی اتی
اکل ایتمکله یمیننده حانث اولمز عرفه بناً ❊ (وفیها شاة) تعم الذکور والاناث ❊
غنمدن قرقده برشات واجبدر شات مذکره ومؤنثه شاملدر تاوحدت ایچوندر
❊ (وفی مائة واحدی وعشرین شاتان وفی مائتین وواحدة ثلاث شیاه وفی اربعمائة
اربع شیاه) وما بینهما عفو ❊ یوز یکرمی برده ایکی ایکییوز برده اوچ درتیوزده
درت قیون اخذ اولنور ومابینلرنده کی معفودر ❊ (ثم) بعد بلوغها اربعمائة
(فی کل مائة شاة) الی غیر نهایة ❊ درتیوزه بالغ اولدقدنصکره بهر یوزده
الی غیر النهایه برقیوندر ❊ (ویؤخذ فی زکاتها) ای الغنم (الثنی) من الضأن
والمعز (وهو ماتمت له سنة لا الجذع) الا بالقیمة (وهو ما اتی علیه اکثرها)
علی الظاهر وعنه جواز الجذع من الضأن وهو قولهما والدلیل یرجحه ذکره
الکمال غنمك زکاتنده قیوندن وکچیدن ثنی که برسنه یی تکمیل ایدن اخذ اولنور
حضرت علی کرم الله تعالی وجهه و رضی عنهك لا یجزی فی الزکاة الا الثنی
فصاعدا قولنه بناً جذع که سنه نك اکثری اوزرینه کچن قول ظاهر اوزره
اخذ اولنمز الا ثنینك قیمتنه مساوی اولورسه اخذ اولنور امام اعظمدن قیوندن
جذعك جوازی روایت اولندی وبو امامینکده قوللریدر اما کچیدن جائز دکلدر
دلیلدر که حضرت عمر رضی الله عنهك نأخذ الجذعة والثنیة قولی امامینك
قوللرینی ترجیح ایدر کمال بومضمونی ذکر ایلدی ❊ والثنی من البقر ابن سنتین
ومن الابل ابن خمس والجذع من البقر ابن سنة ومن الابل ابن اربع ❊ بقردن
ثنی ایکی ابلدن بش یاشه یاندر جذع بقردن برابلدن درت یاشه بالغ اولاندر
❊ (ولا شیئ فی خیل) سائمة عندهما وعلیه الفتوی خانیة وغیرها ثم عند الامام
هل لها نصاب مقدر الاصح لا لعدم النقل بالتقدیر ❊ سائمه آتده امامین
عندنده زکاتدن برشی یوقدر وفتوی بوقول اوزره در خانیه ده وغیریده
مذکوردر بوندنصکره امام اعظم قتنده خیل سائمه ایچون نصاب مقدر
وارمی اصح اولان یوقدر تقدیر ایله نقل اولمدیغندن ❊ (و) لا فی (بغال وحمیر)
سائمة اجماعا (لیست للتجارة) فلولها فلا کلام لانها من العروض ❊
دخی تجارت ایچون اولمیان سائمه قاتر ومرکبده اجماعا زکات یوقدر
مربورلر تجارت ایچون اولورلرسه زکاتك نفینه متعلق اصلا بر کلام یوقدر
زیرا عروض قبیلندن اولورلر ❊ (و) لا فی (عوامل وعلوفة) مالم تکن العلوفة للتجارة
(و) لا فی (حمل) بفتحتین ولد الشاة (وفصیل) ولد الناقة (وعجول) بوز سنور

ولد البقرة وصورته ان یموت کل الکبار ویتم الحول علی اولادها الصغار (الا تبعا لکبیر)
ولو واحدا ویجب ذلك الواحد ولو ناقصا فلو جیدا یلزم الوسط وهلاکه یسقطها ❊
دخی اشلیان حیوانلرده هرنقدر سائمه اولورلرسه ده زکات یوقدر وکندولرده
تجارته نیت صحیح اولمز حاجت اصلیه یه مشغول اولدقلرندن وعینك فتحیله
علوفه که کندویه علف ویم صرف اولنان حیوانلرده دخی زکات یوقدر
تجارت ایچون اولمدقجه دخی فتحتینله حمله کی ولد شات قوزوده وولد ناقه
اولان فصیلده وسنور وزننده ولد بقره اولان عجولکه بزاغیده زکات یوقدر
اشبو مذکورلرك صورتی مثلا کندو ایچون سائمه اولوب سنه نك التی ماهی
مرور ایتدکده براز ولد کتوروب انالری جمیعا هلاك اولوب اولادصغارلرینك
اوزرلرینه سنه تمام اولنقدر بونده قول اصح اوزره زکات اولمز الا کبیره تبعیتله
اولور کبیر هرنقدر براولورسه ده مثلا اوتوز طقوز قوزو وبر ایکی یاشنده قیون اولسه
زکات واجب اولور اول بر قیون زکات ایچون اخذ اولنور اکربك اعلی باش قیون
دکلسه یوق باش قیون ایسه وسط واجب اولور کبیرك هلاکی زکاتی اسقاط ایدر امامینه
کوره صغار کباره تابع اولدیغندن امام ابی یوسف برقوزونك قرقده اوتوز طقوز
جزئی لازم اولور دیدی ❊ ولو تعدد الواجب وجب الکبار فقط ولا یکمل من الصغار
خلافا للثانی ❊ صورت مزبوره ده واجب تعدد ایتسه کبار واجب اولور
مثلا ایکی مسنه ایله یوز اون طقوز قوزو اولدیغی صورتده امامینه کوره ایکی
مسنه واجب اولور اما برمسنه ایله یوز یکرمی قوزو اولسه برمسنه واجب اولور
بونده مشار الیهما نزدنده امام ابی یوسف عندنده برمسنه ایله برقوزو واجب اولور
❊ بحر انتهی ❊ (و) لا فی (عفو وهو مابین النصب) فی کل الاموال وخصاه
بالسوائم ❊ دخی هر برمالده عفوده یعنی نصابلر مابیننده مثلا ابلده بشله
اونك مابینلرنده اولان درت زائدده دخی بنه ابلده یکرمی بشك اوزرینه
زائد اوننده زکات یوقدر امامین اشبو مابین النصابین معفو اولان مالده
زکات اولمدیغی سوائمه تخصیص بیوردیلر یعنی سوائمك غیریده زائدده
مشار الیهما عندلرنده زکات حسابنجه واجبدر امام اعظم رحمه الله عندنده زائد درهم
قرقه بالغ اولمدقجه زکات واجب اولمز ❊ (و) لا فی (هالك بعد وجوبها)
ومنع الساعی فی الاصح لتعلقها بالعین لا بالذمة وان هلك بعضه سقط حظه
ویصرف الهالك الی العفو اولا ثم الی نصاب یلیه ثم وثم ❊ دخی قول اصحده
زکاتك وجوبی وامام ویا ساعینك منعندنصکره کلا هلاك اولان مالده
زکات یوقدر زیرا الله جل شانك {وفی اموالهم حق معلوم للسائل والمحروم}
قول شریفنك منطوقی ورسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

{ فی اربعین شاة } کلام منیفنک مضمونی زکاتک عینه تعلق ایدوب ذمته
ایتمدیکینه دلیللردر امام شافعی رحمه الله تعالی ذمته تعلق ایدرعین انک اوزرینه
مرتهنه‌در دیدی مالک بعضیسی هلاک اولورسه انک زکاتدن نصیبی ساقط اولور
وهالک اولا عفوه وبعده عفوی ولی ایدن نصابه ثم وثم هکذا صرف اولنور
﴿ (بخلاف المستهلک) بعد الحول لوجود التعدی ومنه مالوحبسها عن العلف
او الماء حتی هلکت فیضمن بدائع ﴾ مال صاحبنک فعلیله بعد الحول استهلاک
اولنان مز بور بنفسه هلاک اولان مالک خلافنه‌در یعنی تعدی وتقصیر
بولندیغندن کندوده زکات واجب اولور استهلاک قبیلندندر مثلا سائمه‌یی
علفدن ویا صودن حبس ایدسه حتی هلاک اولسه ضامن اولور بدایعده
بویلجه مرسومدر ﴿ والتوی بعد القرض والاعارة واستبدال مال التجارة
بمال التجارة هلاک وبغیر مال التجارة والسائمة بالسائمة استهلاک ﴾
بعدالقرض مالک تواسیکه هلاکی یعنی نصابی اوزره حولان حول بولندقدنصکره
کندوبی رب المال برکسه‌یه قرض ویرسه ومستقرض لاعن ترکة وفات ایتمکله
ویا انکار ایدوب اوزرینه بینه بولنمقله حلفیله مالک هلاکی وبعد الحول
اعاره‌سی یعنی اعاره سببیله هلاکی ومال تجارتی مال تجارته استبدالی هلاک
عد اولنور یعنی مستهلک اولمدیغندن اوزرینه زکات لازم اولمز مال تجارتک
غیریه وسائمه‌یی سائمه‌یه استبدالی استهلاکدر یعنی بونلر سببیله مال تلف
اولسه کندویه زکات واجب اولور ﴿ (وجاز دفع القیمة فی زکاة وعشر
وخراج وفطرة ونذر وکفارة غیر الاعتاق) وتعتبر القیمة یوم الوجوب وقالا
یوم الاداء وفی السوائم یوم الاداء اجماعا وهوالاصح ویقوم فی البلدالذی المال فیه
ولوفی مفازة ففی اقرب الامصار الیه فتح ﴾ زکاتده وعشرده وخراجده
وفطره‌ده ونذرده واعتاقک غیری کفارتده عین بدلنه قیمت دفعی جائزدر
بس واجب یاعین ویاقیمتدر ضحایا وهدایا بونلرک خلافنه‌در زیرا بونلرده قربت
اراقهٔ دمدر بوایسه تقویم اولنمز ونذر صورتی مثلا بغدایدن برصاع تصدق
نذر اولندقده قیمتنی ویرمکدر کفارتدن اعتاقک استثناسی تقویمه قابل اولمیان
اتلاف ملک ونفی رق اولدیغندندر وقیمتی یوم وجوبده اعتبار اولنور امامین
یوم اداده دیدیلر سوائمده اجماعا یوم ادا اعتبار اولنور انجق اصح اولان بودر
ومالک کندوده اولدیغی بلدده تقویم اولنور زکات مالی مفازه‌ده اولورسه
اول مفازه‌یه اقرب مصرلرده تقویم اولنور ﴿ (والمصدق) لا (یأخذ) الا
(الوسط) وهواعلی الادنی وادنی الاعلی ولوکله جیدا فجید ﴾ مصدق صاد
مخففه ودال مشددهٔ مکسوره ایله صدقه‌یی اخذ ایدندر مالکده مشهور اولان

ایکیسنکده تشدیدی ودالک کسریدر یعنی صدقه اخذ ایدن انجق ادنانک
اعلاسی واعلانک ادناسی اولان وسطی اخذ ایدر اما مالک کلیسی جید واعلی
اولورسه جید اخذ اولنور ﴿ (وان لم یجد) المصدق وکذا ان وجد فالقید
اتفاقی (ماوجب من) ذات (سن دفع) المالک (الادنی مع الفضل) جبرا علی الساعی
لانه دفع بالقیمة (او) دفع (الاعلی ورد الفضل) بلا جبر لانه شراء فیشترط فیه
الرضاء هوالصحیح سراج ﴾ صدقه اخذ ایدن واجب اولان سن صاحبندن
مثلا بنت مخاض ویا مسنه انواعندن بولمسه مالک ادنای قیمتدن زیاده سیله برابر
ساعی‌یه جبرا ویرر قیمتیله دفع اولدیغندن ویاخود اعلایی ویرر قیمتندن زیاده‌یی
بلا جبر رد ایدر شرا اولدیغندن کندوده رضا شرطدر انجق صحیح اولانده
بودر ماوجب نوعندن بولندیغی صورتده دخی ینه بویلجه دفع مشروح
اولور بوکا کوره قید اتفاقی اولور ﴿ (او) دفع (القیمة) ولو دفع ثلث شیاه
سمان عن اربع وسط جاز ﴾ ویاخود مجرد قیمتنی ویرر مثلا درت وسط بدلنه
اوچ سمز قیون ادا ایدسه جائز اولور ﴿ (والمستفاد) ولو بهبة او ارث (وسط الحول
یضم الی نصاب من جنسه) فیزکیه بحول الاصل ﴾ اثنای سنه‌ده استفاده
وکسب اولنان مال کندو جنسندن اولان نصابه ضم اولنوب اصل مالک
حولیله اکا زکات اعطا ایدر واستفاده اولنان مال هرنقدر هبه ویا ارث
ویا وصیت ویا اصل مالدن ولادت ویاربحله اولورسه اولسون اما اصل مال
نصاب کامل اولمیوب بلکه مستفاد ایله تمام اولسه حول حین کمالندن اعتبار
اولنور وخلاف جنسده ضم اولمز مثلا ابله شات کبی ﴿ ولوادی زکاة
نقده ثم اشتری به سائمة لاتضم ولوله نصابان مما لم یضم احدهما کثمن سائمة
مزکاة والف درهم وورث الفا ضمت الی اقربهما حولا وربح کل یضم
الی اصله ﴾ برکسه عندنده موجود اولان نقدک زکاتنی ادا بعده اول نقد ایله سائمه
اشترا ایدوب وعندنده هنوز حولی تمام اولمیان بر مقدار سائمه دخی اولسه
اشبو اشترا اولنان سائمه اول سائمه‌یه منضم اولمز { لاثنی فی الصدقة } حدیث
شریفنه بناأ برکسه‌نک عندنده احدهما آخره منضم اولمیان ایکی نصاب
بولنسه مثلا زکاتی ادا اولنان سائمه‌نک ثمنیله وبیک درهم کبی وبیک درهمه
دخی وارث اولسه میراث حولا اقرب اولان نصابه ضم اولنور فقرایه نفع ایچون
هر بر نصابک ربحی کندویه منضم اولور تفرع تولد اعتباریله تابع اولدیغندن
اصلاندن منقطع اولمز هرنقدر حولا ابعد اولورسه ده بو مسئله ما قبلندن
استثنا مقامنده‌در ﴿ (اخذ البغاة) والسلاطین الجائرة (زکاة) الاموال الظاهرة
کـ (السوائم والعشر والخراج لااعادة علی اربابها ان صرف) المأخوذ (فی محله

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

الاتى ذكره (والا) يصرف فيه (فعليهم) فيما بينهم و بين الله (اعادة غير الخراج) لانهم مصارفه ✻ امامه اطاعتدن خروج ايدن باغيلر و سلطان جائرلر سوائم وعشر وخراج امثالى اموال ظاهره نك زكاتنى اخذ ايتسه لر اكر مأخوذ ذكراتى محلنه صرف اولنورسه اربابنه اعاده لازم اولمز زيرا امام كندولرى حمايه ايتمديكى جبايته مستحق اوله واكر محلنه صرف اولنمزسه مال صاحبلرينه ديانة كه كندولريله ربلرى بينلرنده اولهرق خراجك غيرينى اعاده اوزرلرينه لازم اولور زيرا خراجك غيرينك مصرفى فقرادر بغات ايسه انى فقرايه صرف ايتمز اما مال خراجك مصرفى بغاتده اولور اهل حربله مقاتله ايتدكلرندن ✻ شرح الملتقى انتهى ✻ واختلف فى الاموال الباطنة ففى الولوالجية وشرح الوهبانية المفتى به عدم الاجزاء و فى المبسوط الاصح الصحة اذا نوى بالدفع لظلمة زماننا الصدقة عليهم لانهم بما عليهم من التبعات فقراء حتى افتى امير بلخ بالصيام لكفارة عن يمينه ✻ اموال باطنه نك زكاتنى بغات ويا سلطان اخذ ايتسه ولوالجيه ده و وهبانيه شرحنده مسطور اولان قول مفتى به كفايت ايتمه مسيدر مبسوطده مذكوردركه بركمسه زمانه ظالملرينه دفع ايدوب ويرديكى شيلرده انلره صدقه نيت ايتسه اصح اولان صحيح اولمقدر بلكه جبايات ظلميه ومصادرات مقوله سى سليانه وجرايمده زكاته نيت اولنسه جائزدر نيت ايتديكى شيدن واقع اولور عينى وبهنسى بويلجه تصريح ايلديلر وخانيه ده مرسومدركه فقرا ايچون وصيت اولنان مثلا ثلث سلطان جائره اعطا اولنسه جائزدر وسلاطين جائره زكاتلرى اخذ ايدوب مصرفلرينه صرف ايتسه لر جائزدر ✻ درالمنتقى عن ابن الكمال ✻ زيرا ظلمه اوزرلرنده اولان حقوق عباد تبعه لرندن ناشى فقرالردر حتى بلخ اميرى كفارت يميندن اوتورى صوم ايله افتا اولندى ومفتى محمد بن سلمه در و بلخ اميرى خرسان واليسى موسى بن عيسى بن هاماندر بلخده امير ايكن كفارت يميندن سؤال ايتدى اشبو جواب مشروح ايله مجاب اولدقده اغليوب عسكرينه ديديكى علما بكا ديورلر كه سنك اوزرنده مطلوب اولنان حقوق عباد مالكدن زياده در سنك كفارتك اصلا برشيئه مالك اولميان كمسنه نك كفارت يمينيدر ✻ ولو اخذها الساعى جبرا لم تقع زكاة لكونها بلا اختيار ولكن يجبر بالحبس ليؤدى بنفسه لان الاكراه لاينافى الاختيار وفى التجنيس المفتى به سقوطها فى الاموال الظاهرة لا الباطنة ✻ سائمه نك زكاتنى ساعى جبرا اخذ ايتسه زكات اولهرق واقع اولمز اختياريله اولمديغندن لكن حبسله جبر ايدركه حتى بنفسه اختياريله ادا ايده زيرا اكراه اختياره منافى دكلدر اختيارى رسلب ايتمز و تجنيسده تصريح اولنان قول مفتى به اموال ظاهره ده زكاتك سقوطيدر

اموال باطنه ده دكل صاحب نهرديركه بركمسه يى سلطان مصادره ايدوب ويرديكى شيده زكاته نيت ايتسه متأخرين جائز اولور ديدى صحيح اولان جائز اولمز وانجق بوقولله فتوى ويريلور ولوالجيه ده بوقولى ترجيح ايلدى انتهى ومصادرة اخذدخى قيد دكلدر بلكه مصادره سز حكامه صدقه نيتيله اداكفايت ايتمز زيرا منحه واقعاتدن نقلا مرسومدركه سلطان صدقه يى اخذ ايتدكده رب المال صدقه يه نيت ايتديسه تكرار اداسيله امر اولنمز زيرا سلطان حقيقة فقيردر بعضيلر احوط اولان بردخى اداسيله افتادر ديديلر بلانية اداسنده ثانيا اداسى لازم اولديغى كبى فقرك انعدامنه بناً انجق اختيار صحيح بودر انتهى ✻ (ولو خلط السلطان المال المغصوب بماله ملكه فتجب الزكاة فيه ويورث عنه) لان الخلط استهلاك اذا لم يمكن تمييزه عند ابى حنيفة وقوله ارفق اذقلما يخلو مال عن غصب وهذا اذا كان له مال غير ما استهلكه بالخلط منفصل عنه يوفى دينه والا فلا زكاة كما لو كان الكل خبيثا كما فى النهر عن الحواشى السعدية ✻ سلطان مال مغصوبى كندو مالنه خلط ايتسه امام اعظمه كوره اول ماله مالك اولور وزكات واجب اولوب ورثه يه انتقال ايدر خلط استهلاك قبيلندن اولديغندن زيرا غيرك حق ذمته تعلق ايدر عينه تعلق ايتمز اكر تمييزى ممكن اولمزسه اكر ممكن اولورسه فقط كندو مالندن زكات ويرر اما سلطانك مالى اولميوب وناسكماللرينى غصب وخلط ايتسه اوزرينه زكات واجب اولمز واكر مال صاحبلرى معلوملر ايسه انلره رد ايله ذمتنى تفريغ واجبدر يوق معلوم اولمزلرسه فقرايه صرف ايدر ✻ ابوالسعود ✻ واشبو امام اعظمك قولى فقرايه ارفقدر زيرا غصبدن خالى مال پك قليل اولور ميراثده اكر ميتك اصلا مالى اولميوب جمله سى غيرك اولورسه صاحبلرى معلوم ايسه انلره رد يوقسه تصدق ورثه يه واجبدر زيرا حرام ذمتدن ذمته انتقال ايدر نتكم قريبا باب الحظرده كلور واشبو صورت مشروحه ده زكاتك وجوبى اكر كندو ايچون خلطله استهلاك ايتديكى مالدن منفصل دينى وفا ايدر غيرى مالى اولورسه يوقسه اصلا زكات اولمز كليسى خبيث اولدقده اولديغى كبى نتكم حواشئ سعديه دن نقلا نهرده مرسومدر ✻ وفى شرح الوهبانية عن البزازية انما يكفر اذا تصدق بالحرام القطعى اما اذا اخذ من انسان مائة ومن آخر مائة وخلطهما ثم تصدق لا يكفر لانه ليس بحرام بعينه بالقطع لاستهلاكه بالخلط ✻ وهبانيه شرحنده بزازيه دن نقلا مذكوردركه بركمسه انجق حرام قطعى يى تصدق ايدرسه كافر اولور مطلق حرام ايله وثواب مأمول ايتمكسزن كافر اولمز زيرا ثواب اميديله حرامى حلال اعتقاد ايتمش اولور زيرا ثواب انجق حلال

اولان شیئه ترتب ایدر اما مطلق خلقه توسعه ویاخود برشیئه نیت ایتسه
کافر اولمز اما مثلا برکسه دن یوز درهم وآخر کسه دن دخی یوز درهم اخذ
وبربرلرینه خلط بعده تصدق ایتسه کافر اولمز قطعا حرام لعینه اولمدیغندن
زیرا خلطی استهلاکدر لکن قبل الضمان ینه تصرفی حرامدر شوقدر
وارکه قطعا حرام لعینه دکلدر وغیرک حقی ذمته تعلق ایتمشدر باب ظلمی سد ایچون
انده تصرف انجق ابرا ایله ویا ضمانله ویا قاضینک ضمانله قضاسیله ویا بدل
دفعیله جائز اولور نتکم غصبده ان شاء الله تعالی کلور وهبانیه ده
مسطوردرکه (نظم) ٭ ومن دفع المال الحرام لسائل ٭ فکفر اذا یرجو به
ان سیؤجر ٭ ولو علم المعطی به فدعا له ٭ وامن من اعطی فالاثنین کفروا
مصنف مرحوم دیرکه آمین دین کسه معطینک وقابضک غیری اولورسه لایق
اولان ینه بویلجه در ناس بوندن غافللر وجهال بوکا واقعلردر ٭ (ولو عجل
ذو نصاب) زکاته (لسنین اولنصب صح) لوجود السبب وکذا لو عجل
عشر زرعه او ثمره بعد الخروج قبل الادراک واختلف فیه قبل النبات وخروج
الثمرة والاظهر عدم الجواز وکذا لو عجل خراج رأسه وتمامه فی النهر ٭ نصابلردن
برنصاب صاحبی اول نصابک برقاچ سنه لک زکاتنی تعجیل ایدوب مثلا اوچیوز
درهمنک یوز درهمنی ایکیوز درهمک یکرمی سنه لک زکاتنه محسوبا اعطا
ایتسه صحیح اولور سبب اولان نصاب بولندیغندن اشبو صورت
مشروحه ده اولدیغی کبی اما ملکنده تمام نصاب موجود اولمزسه
جائز اولمز مثلا قرق قیوندن برینی تعجیل ایتسه سنه اوتوز طقوزک
اوزرینه دور ایتسه جائز اولمز ویاخود مرقوم مالک نصاب
متعدده ایچون زکاتی تعجیل ایتسه ینه صحیح اولور مثلا ایکیوز
درهمه مالک اولان کسه بیک درهمک زکاتنی تعجیل ایدوب وسنه ختامنده
مقدم بیک درهم ربح ایدوب عندنده مبلغ مزبور موجود اوله رق سنه
تمام اولسه اشبو تعجیل جائز اولوب کندودن مزبور بیک درهمک
زکاتی ساقط اولور لکن سبب اولان نصابک عندنده وجودی شرطدر ینه
بویلجه بعد النبات قبل الادراک زرعنک عشرنی ویاخود بعد الخروج
قبل البلوغ میوه سنک عشرنی تعجیل ایتسه جائز اولور سبب اولان
نبت وخروج موجود اولدیغنه بناء قبل النبات وطلوع الثمره
تعجیلده اختلاف اولندی اظهر اولان عدم جواز یدر ینه بویلجه
رأسنک خراجنی تعجیل ایلسه جائزدر سبب اولان رأس موجود اولدیغندن
اشبو بحثک تمامی نهرده در انده مرسومدرکه برکسه یوم معینک صومنی نذر

ایتسه امام ابی یوسف عندنده تعجیلی جائزدر امام محمد ایچوندر اختلاف نماز واعتکاف
دخی بو اختلاف اوزره لردر و فلان سنه حج نذر ایدوب اندن مقدم ایتسه
امامین عندنده جائزدر امام محمد ایچوندر اختلاف ٭ سراج انتهی ٭ (وان) وصلیة
(ایسر الفقیر قبل تمام الحول اومات اوارتدو) ذلک لان (المعتبر کونه مصرفا
وقت الصرف الیه) لا بعده ٭ زکاتک تعجیلی جائز اولدی هرنقدر مقدما اعطا
اولنان فقیر سنه نک تمامندن اقدم غنی اولور سه ده ویاوفات ایدوب ویامرتد
اولورسه ده زیرا اعتبار وقت صرفده مصرف اولمسنه در صکره یه دکلدر
بردفعه کندویه ادا صحیح اولدقدنصکره عارضله منتقض اولمز ٭ ولو غرس
فی ارض الخراج کرما فالم یتم الکرم کان علیه خراج الزرع مجمع الفتاوی ٭
برکسه ارض خراجیه باغ غرس ایتسه مادام میوه ویرمدکجه اوزرینه زرع
خراجی لازم اولور میوه ویردکده باغ خراجی ویر اشبو مسئله نک ذکری استطرادیدر
اصل محلی عشر و خراج بابیدر زرعک خراجی هر بر جریبکه یعنی آکنلک طولا
وعرضا التمش ارشون ترلاده برصاع ایله بر درهم وکرمک خراجی بهر جریبده
اون درهمدر مجمع الفتاواده بویلجه مرسومدر ٭ (ولا شیء فی مال صبی تغلبی)
بفتح اللام وتکسر نسبة لبنی تغلب بکسر ها قوم من نصاری العرب (وعلی
المرأة ما علی الرجل منهم) لان الصلح وقع منهم کذلک ٭ تغلب قبیله سندن اولان
صبینک مالنده زکاتدن برشی یوقدر تغلبی لامک فتحیله در کسریله یانک
توالیسندن احتراز ایچون مکسورده اولنور لامک کسریله تغلب اولادنه نسبتدر
عرب نصاراسندن برقومدرکه حضرت عمر رضی الله تعالی عنه کندولردن
جزیه مطالبه ایتدکده ابا ایدوب وزایکی قات صدقه نامیله اعطا ایدرز دیدیلر
بونک اوزرینه مصالحه اولندی مشار الیه بیوردیلرکه اشبو ادا ایتدیککز
نسنه جزیه کزدر سزهرنه دیرسکز دیک ومسفورلردن رجل اوزرینه لازم
اولان نصف عشر عورتلری اوزرینه ده لازمدر صلح کندولردن منوال مشروح
اوزره اولدیغندن ٭ (ویؤخذ) فی زکاة السائمة (الوسط) لا الهرم ولا الکرائم ٭
سائمه نک زکاتنده وسط اولان حیوان اخذ اولنور قوجه سی واعلاسی اخذ
اولنمز اشبو مضمون ماسبقده والمصدق یأخذ الوسط قولنی تکرار در ٭ (ولا
تؤخذ من ترکته بغیر وصیة) لفقد شرطها وهو النیة (وان اوصی بها اعتبر من
الثلث) الا ان یجیز الورثة ٭ زکات متوفانک ترکه سندن بلاوصیة اخذ اولنمز
شرطی اولان نیت بولنمدیغندن وصیت ایدرسه ثلثدن معتبردر الا ورثه اجازت
ویررسه ترکه نک کلندن اخراج اولنور زکات دینی اولان کسه یه وصیت
لازمدر ٭ (وحولها) ای الزکاة (قمری) بحر عن القنیة (لا شمسی) وسیجیء الفرق

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

فی العنین ﴾ زکاتك حولی قمریدر که مذهب اصح اوزره اهله ایله معتبردر اوچ
اللی بش یومله برکونکده بعضیدر شمسی دکلدر بعضیلر شمسیدر دیدیلر
بوکا کوره ایامله اعتبار اولنور بو اون برکون زیاده اولنور عنین حقنده قریبا
فرقلری کلور ﴿ (شك انه ادی الزکاة اولا یؤدیها) لان وقتها العمر اشباه ﴾
زکاتی ادا ایدوب ویاایتمدیکنده شك ایتسه مجددا ادا ایدر وقتی عمر اولدیغندن
وقت وار ایکن نمازی اداده شك ایتدکده ادا لازم اولدیغی کبی بعد خروج
الوقت لازم اولمز

﴿ (باب زکاة المال) ﴾

مال ناسك هر برتملك ایتدیکی شیدر نقد وعروض وحیوان وسائرلری کبی
﴿ ال فیه للمعهود فی حدیث هاتوا ربع عشر اموالکم فان المراد به غیرالسائمة لان
زکاتها غیر مقدرة به ﴾ المالده الف واللام عهد ایچونکه یعنی هاتوا ربع عشر
اموالکم حدیث شریف واجب الامتثالنده اولان معهود مال مراددرکه نقدایله
عروضدر زیرا اشبو مالدن سائمه‌نك غیری مراددر سائمه‌نك زکاتی ربع عشرایله
مقدر اولمدیغندن ﴿ (نصاب الذهب عشرون مثقالا والفضة مائتادرهم کل
عشر) دراهم (وزن سبعة مثاقیل) والدینار عشرون قیراطاوالدرهم اربعة
عشر قیراطاو القیراط خمس شعیرات فیکون الدرهم الشرعی سبعین شعیرة
والمثقال مائة شعیرة فهو درهم وثلاث اسباع درهم وقیل یفتی فی کل بلد
بوزنهم وسنحققه فی متفرقات البیوع ﴾ ذهب جنس معدندن آلتونه دینور
مناسب اولان فضه اوزره اولان بحث وکلامی ذهب اوزره تقدیم ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك مکتوبلرینه اقتداء وتداول ورواج یونندن اکثر
اولدیغندن کورمزمسك مهر ونصاب سرقه انکله تقدیر اولنور آلتونك نصابی
یکرمی مثقالدرکومشکی ایکیوز درهمدر اشبو مزبور نصابدن نقصان
اولورسه زکات لازم اولمز هرنقدر قلیل اولورسه‌ده هر بر اون درهم یدی مثقال
وزنیدر معلوم اولسونکه حضرت عمر رضی الله تعالی عنهك وقتنده درهملر
مختلف ایدی بعضیسی اونی اون مثقال وزننده ایدی وبعضیسی اونی آلتی مثقال
وبعضیسی اونی بش مثقال ایدی مشارالیه اخذ واعطاده خصومت اولمسون
ایچون هر بر نوعدن ثلث اخذ ایتدی مثلا اونك ثلثی اوچله برثلث آلتنك ایکی
بشك برایله ایکی ثلث جمعا یدی اولدی وکندولردن ثلث اخذ اولنان اصللر
جمع اولندقده یکرمی براولور بس مجموعك ثلثی دخی یدی اولدیغندن اون درهمك

وزنی یدی مثقال اولدی اشبودرهم زکاتده وسرقه نصابنده ومهرده ودیت
تقدیرنده هر برشیده جاری اولدی انتهی ❊ فتح ❊ ودینار یکرمی قیراطدر درهم
اون درت قیراطدر قیراط طرفیی مقطوع ومقشور اولمیان متوسط بش اربه
مقداریدر درهم شرعی یتمش اربه اولور مثقال یوز اربه درکه بردرهم واوچ
سبع درهمدر مصنف درالمنتقی نام تألیفنده الآن مصرده مثقال بردرهمله
نصف درهمدر دیو تصریح ایتمشدر بعضیلر قدر درهم هر بلده‌نك وزنلریله
معتبردر دیدیلر بوقول ایله والوالجیه وخلاصه ومجتبی ومجمع النوازل وعیون جزم
ایدوب وحق اولان بودر دیو بونی اختیار ایلدیلر شارح دیرکه متفرقات
بیوعده درهمی انشاالله تعالی بیان ایده‌رز بیوعده بیانلری بوکه عقودده درهم
مطلق ذکر اولنسه متعارفه صرف اولنور واقف دخی درهمی مطلق ذکر ایتسه
ینه متعارف مراد اولنور بس زکاته متعلق بر تحقیق بوقدر انتهی ❊ حلبی ❊
﴿ (والمعتبر وزنهما اداء ووجوبا) لاقیمتهما (واللازم) مبتدأ (فی مضروب
کل) منهما (ومعموله ولوتبرا اوحلیا مطلقا) مباح الاستعمال اولا ولوللتجمل
والنفقة لانهما خلقا اثمانا فیزکیهما کیف کانا ﴾ ادا ووجوب یوننده‌ن
نصابده وواجبده معتبر اولان وزنلریدر قیمتلری دکلدر یعنی نصابده زکاتك
وجوبنده اعتبار اجماعا وزنه‌در عدده وقیمته اعتبار اولنمز مثلا برکسه‌نك
وزنی یوزاللی درهم وقیمتی ایکیوز درهملك برکومش ابریقی اولسه زکات
واجب اولمز آلتون دخی ینه بویلجه‌در امام اعظم وامام ابی یوسف رحمهما الله
تعالی نزدلرنده ادا اولنان واجبده دخی معتبر اولان وزندر امام زفر عندنده قیمتدر
امام محمد قنغیسی فقرایه انفع ایسه او دربیوردیلر بس جید واعلی اولان بش درهم
زکاته محسوبا برکسه قیمتی درت درهم جیاد اولان بش درهم زیوفی ادا ایتسه
امامین عندلرنده جائز اولور امام زفرایله امام محمد ایچوندر اختلاف بش ردیه
محسوبا قیمتی بش ردی اولان درت جیدی ادا ایلسه انجق امام زفر عندنده جائز اولور
واللازم مبتدا ربع عشر خبریدر تبرهنوز معدندن چیقوب سکه وصیاغت
کورممش آلتون وکومشه دینور وعندالبعض هر برمعدنیاته اطلاق اولنور
بعضیلر آلتونده حقیقت سائرنده مجازدر دیدیلر یعنی اشبو آلتون ایله کومشك
هر برلرینك مضروبیکه سکه اورولمش درهم ودینار اولوب معامله اولنانده
ویامضروب اولمیوب حلی ویاتبر مثللو معمول مباح الاستعمال نسا ایچون اولسون
ویااولمسون تجمل وتزین ویانفقه ایچون ادخار اولنسون جمله سنده لازم اولان
ربع عشردر زیرا بونلرثمن اولمرق خلق اولنمشلردر نه نوع اولسه‌لر زکات
ویریلور ﴿ (و) فی (عرض تجارة قیمته نصاب) الجملة صفة عرض وهوهنا

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مالیس بنقد واما عدم صحة النیة فی نحو الارض الخراجیة فلقیام المانع
کما قدمنا لان الارض لیست من العرض فتنبه (من ذهب او ورق) ای فضة مضروبة
فافاد ان التقویم انما یکون بالمسکوك عملا بالعرف (مقوما باحدهما) ان استویا ٭
مضروب ذهب ویا فضه دن بریله تقویم اولنه رق قیمتی بونلردن نصابه بالغ
اولان تجارت عرضندن ربع عشر که قرقده بر لازمدر عرض رانك فتحی
وسکونیله ده لغتدر دراهم ودنانیرك غیری متاع معناسنه قیمته نصاب جمله سی
عرضك صفتیدر ارض خراجیه ده تجارته نیتله زکاتك عدم وجوبی
زکاته مانع شئ انك قیامیدر یوقسه ارض عرضدن اولمدیغی ایچون دکلدر
یعنی زیلعینك ومنلا خسروك ارض خراجیه ده تجارت نیتیله زکات لازم
کلمیور حالبوکه نقدك غیری عرضدندر دیو اشکاللری موقعنده دکلدر زیرا
ماسبقده تبین ایتدیکه ارض خراجیه ده تجارته نیت ایله زکاتك عدم
لزومی مانع زکات اولان مزبور شئ انك لزومیدر حتی برکسه تجارت ایچون بذر
اشترا ایدوب بعده انی زرع ایتسه ینه زکات لازم اولمز زیرا اندن انجق عشر
ایجاب ایدر ارضه زرعی تجارت ایچون اولمسنی ابطال ایتدی تجارت ایچون
اولان عبدك خذمته نیت اولنمسی کبی اولدی ٭ بحر انتهی ٭ وعرفه بناً تقویم انجق
سکه اورلمش التون ویا کموشله اولور اکر قیمتلری مساوی اولورسه مختلف
اولورسه فقیره انفع ایسه انکله تقویم اولنور ٭ فلواحدهما
اروج تعین التقویم به ولو بلغ باحدهما نصابا دون الآخر تعین
مایبلغ به ولو بلغ باحدهما نصابا وخمسا وبالآخر اقل قومه بالانفع للفقیر
سراج (ربع عشر) خبر قوله اللازم ٭ بس مزبورلرك بریسی زیاده رواجلی اولورسه
تقویمده اول قسم تعین ایدر بریله نصابه بالغ اولوب آخریله اولمسه بالغ اولدیغیله
تقویم تعین ایدر دخی بریله تقویم اولندقده مثلا بر نصابله خمس نصابه وآخر ایله
تقویم اولندقده اقله بالغ اولسه فقرایه انفع ایله تقویم ایدر مثلا دراهمله تقویم
اولندیغنه نظرا ایکیوز قرق درهمه رسیده اولوب دنانیر ایله تقویمه کوره
یکرمی اوچ مثقاله بالغ اولسه دراهمله تقویم ایدر دراهمه کوره التی درهم
دنانیره نظرا نصف مثقال واجب اولوب بو ایسه الی درهمه مساوی دکلدر
مثقال اون درهم اولدیغی ایچون واکر دنانیر ایله تقویم اولندیغنده یکرمی درت
مثقاله دراهمله اولدقده ایکیوز اوتوز التی درهمه رسیده اولسه دنانیر ایله
تقویم اولنور مساکینه انفع اولدیغندن ٭ انتهی شرح الهاملیه ٭ ربع عشر
ماسبقده که واللازم مبتداسنك خبریدر ٭ (وفی کل خمس) بضم الخاء (بحسابه)
ففی کل اربعین درهما درهم وفی کل اربعة مثاقیل قیراطان ومابین الخمس

عفو وقالا مازاد بحسابه وهی مسئلة الکسور ٭ خمس خانك ضمیله بشده
بر معناسنه در یعنی خمسدن حسابیله زکات اخذ اولنور بس هر بر قرق درهمده
بر درهم وهر درت مثقالده ایکی قیراط لازم اولور برینك زیاده سی آنجره ضم
اولنمز امام اعظمه کوره کسورده برشی واجب اولمدیغندن امامینه کوره منضم
اولور کندولرك عندنده کسورده زکات واجب اولدیغندن ٭ بحر اه ٭
مابین الخمسین معفود رمثلا نصابله یتمش طقوز درهمه مالك اولسه
اوزرینه اللی درهم واجب اولور باقیسی معفودر امامین زیاده ده حسابیله
اخذ اولنور بیوردیلر اشبو مزبور کسور مسئله سیدر ٭ (وغالب الفضة
والذهب فضة وذهب وماغلب غشه) منهما (یقوم) کالعروض ویشترط
فیه النیة الا اذا کان یخلص منه ما یبلغ نصابا او اقل وعنده مایتم به او کانت
اثمانا رائجة وبلغت نصابا من ادنی نقد تجب زکاته فتجب والا فلا ٭
کمشی غالب اولان خالص کمش والتونی غالب اولان خالص التون حکمنده در
کمش والتون زکاتی اعطا اولنور زیرا کندولرده برمقدار غش اولمجق منطبع
اولمدیغندن غلبه فاصله اعتبار اولندی وغشی غالب اولنلر عروض کبی تقویم
اولنور کندولرده عند الشرا تجارته نیت شرط قیلنور الاکندودن
نصابه بالغ اولان خالص اوله رق بلنوب ویاخود عندنده کندوبی اتمام ایدر
شیله نصابدن اقل بولنسه ویاخود مغشوش اثمان رائجه اولوب زکاتی
واجب ادنا نقددن نصابه بالغ اولنسه زکات واجب اولور هر نقدر تجارته نیت ایتمز
ایسه ده خلاصهٔ کلام غش غالب اولان نسنه رواجلی ثمن اولورسه قیمتی نصابه بالغ
اولورسه زکاتی واجب اولور یوقسه اولمز ثمن اولمزسه عروض حکمنده در اکر تجارته
نیت ایدرسه نیت ایتمزسه خالصی نصابه بالغ اولورسه واجب اولور یوقسه اولمز
زیلعی دن وعینی دن ونهر دن مستفاد اولان بودر ٭ (واختلف فی) الغش
(المساوی والمختار لزومها احتیاطا) خانیة ولذا الاتباع الاوزنا واما الذهب
المخلوط بفضة فان غلب الذهب فذهب والا فان بلغ الذهب او الفضة نصابه
وجبت ٭ غشی مساوی اولانده اختلاف اولندی مختار اولان احتیاطا زکاتك
وجوبیدر هر نقدر تجارته نیت ایتمکسزن اولورسه ده بعضیلر
واجب اولمز دیدیلر شرنبلالیه ده اظهر اولان عدم وجوبدر دیدی وجوبك
شرطی اولان غلبه بولنمدیغندن بوکا کوره ایکیسیده قول مرجحلردر
بعضیلر وجوب وعدم وجوب جهتلرینه نظرا نصابده ایکی درهم نصف اعطا
اولنور دیدیلر بنا برین ربادن تحرز ایچون غشی مساوی انجق وزنله بیع اولنور اما
ذهب کومشله مخلوط اولورسه اکر ذهب غالب اولورسه ذهبدر یوق ذهب غالب اولمزسه

اكر ذهب ويا فضه نصابلرينه بالغ اولورلرسه زكات واجب اولور ❊ (وشرط
كمال النصاب) ولو سائمة (فى طرفى الحول) فى الابتداء للانعقاد وفى الانتهاء
للوجوب (فلا يضر نقصانه بينهما) فلو هلك كله بطل الحول واما الدين
فلا يقطع ولو مستغرقا ❊ حولك طرفينده كى ابتداسنده تملك نصابله سبيل انعقاد
يعنى تحقق ايچون وانتهاسنده اوزرينه وجوبك ثبوت يعنى تحقق ايچون نصابك
كمالى شرط قيلندى هرنقدر سائمه دخى اولورسه ده بينهماده نقصانى ضرر
ويرمز بس كليسى هلاك اولسه حول باطل اولور هلاكده كرك اصلا اولسون وكرك
وصفا اولسون اثناى حولده سائمه نك علوفه اولمسى كبى زيرا وصفك زوالى
عينك زوالى كبيدر امادين هرنه قدر مستغرق دخى اولسه حولى قطع ايتمز
اكر وسط حولده لاحق اولوب ودائنه دفع ايتيوب وسنه تمام اولمقسزن ينه
يسر پيدا ايدوب ودينى قضادنصكره نصاب باقى قالسه اوزرينه زكات واجب اولور
❊ (وقيمة العرض) للتجارة (تضم الى الثمنين) لان الكل للتجارة وضعا وجعلا ❊ تجارت
ايچون اولان عرضك قيمتى ثمنينه ضم اولنور زيرا هر برلرى الله ذوالجلالك وضعيله
وعبدك جعليله تجارت ايچوندر يعنى احد نقدين تقويم اولنوب عرضك قيمتنه ضم
اولنور امامين ايچون اختلاف واردر فائدهٔ خلاف مثلا بركسه نك يوزدرهملك تجارت
ايچون حنطه سى اولوب ويوزدرهم قيمتلو عندنده بش دينارى اولسه امام اعظمه كوره
زكات واجب اولور امامين عندنده اولمز ❊ (و) يضم (الذهب الى الفضة)
وعكسه بجامع الثمنية (قيمة) وقالا بالاجزاء فلوله مائة درهم وعشرة دنانير قيمتها
مائة واربعون تجب ستة عنده وخمسة عندهما فافهم ❊ اكمال نصابده التون
كومشه وعكسنه قيمت منضم اولور هر برلرى ثمن اولملرى ملابسه سيله مثلا
بركسه نك يوز درهمى ويوزدرهم قيمتلو بش مثقال التونى اولسه امام اعظمه كوره
زكات واجب اولور اما امامين ايچون اختلاف واردر امامين من جهة الاجزا احدهما
آخره منضم اولور ديديلر بس بركسه نك يوز درهمى ويوز قرق درهم قيمتلو اون
عدد دينارى اولسه امام اعظمه كوره التى وامامين عندنده بش درهم واجب
اولور اجزا اعتبارى مثلا بربندن اوچ ربع وبربندن ربع نصاب وبربندن ثلث
وبربندن ثلثان اولسه هربرجزدن حسابيله اخراج اولنور مثلا شرحده ذكر
اولنان صورتده هربربندن ربع عشرينك نصفى ادا اولنور ❊ (ولا تجب)
الزكاة عندنا (فى نصاب) مشترك (من سائمة) ومال تجارة وان صحت
الخلطة فيه باتحاد اسباب الاسامة التسعة التى يجمعها اوص من يشفع وبيانه
فى شروح المجمع وان تعدد النصاب تجب اجماعا ويتراجعان بالحصص وبيانه
فى الحاوى ❊ سائمه دن ومال تجارتدن مشترك اولان نصابده عند الحنفية زكات

(واجب)

واجب دكلدر زيرا هر شريك نصابك بعضنه مالكدر رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم { لا صدقة الا عن ظهر غنى } بيورمشدر بعض نصابه مالك غنى
دكلدر نصاب مشروحه لرده اوص من يشفع حرفلرينك جمع ايتديكى طقوز
اسباب اسامه نك اتحاديله هرنقدر خلطه صحيحه اولورسه ده اشبو اسباب
مذكوره نك اتحادى امام شافعى نزدنده سائمهٔ مشتركه نك نصابنده زكاتك
وجوبنه شرطدر يوقسه حنفيه عندنده خلطك صحتنه شرط دكلدر هرنقدر
سوق عبارەدن توهم اولنورسه ده اسباب مذكوره نك بيانى مجمع شرحلرنده
مسطوردر حروف مشروحه دن همزه شرط اولكه شريكلرك هربرينك زكاتك
وجوبنه اهليتنه اشارتدر واوسنه ابتداسنده اختلاطك وجودينك اشتراطنه اشارتدر
صاد شريكلرك هربرينك قصد واراده لريله اولمسنك اشتراطنه اشارتدر
مزبورلرك قصدى اولمقسزن كندى باشلرينه مختلط اولسه لر زكات واجب اولمز
ميم مسرحك اشتراطنه اشارتدر يعنى ايكيسنده رعيه ذهابلرى مكان واحددن
اولملى نون اناكى كندونه سود حلب اولنان محلبك اتحادينه ياء تحتيه
راعينك اتحادينه شين مشربكه شرب محللرينك اتحادلرينه مثلا برچشمه
ويا برقيوكبى فا فحلكه اوزرلرينه اشان مثلا قوچ ويا تكه نك اتحادينه عين
مرعيكه اوتلدقلرى يرك اتحادينه اشارتدر حلبى آز تغيير ايله امام عينى نك مجمع
شرحندن نقلا بوبلجه ذكر ايتمشدر واكر نصاب متعدد اولسه اجماعا زكات واجب
اولور شريكلر حصه لريله بربرلرينه رجوع ايدر بونك تفصيل وبيانى حاوى
القدسى نام كتابده در لكن قاضيخان حاويدن اتم بيانله اظهار ايتمشكه صورت
مسئله مثلا ايكى كمسه نك مشترك برينك ثلث وبرينك ثلثان اوله رق يوز يكرمى
اوچ غنملرى اولسه بونده ايكى قيون واجب اولوب شريكلرك هربرندن برشات
اخذ اولنور ايكى ثلث صاحبى برثلث صاحبنك ويرديكى قيوندن ايكى ثلث حصه
سيله رجوع ايدر وثلث صاحبى ايكى ثلث صاحبنك ويرديكى قيوندن ثلثيله
رجوع ايدوب كندى ثلثنى انك مطالبه ايتديكى ثلثانك ثلثنه تقاص ايدوب
ايكى ثلث صاحبى برثلثنى مطالبه ايدر انتهى ❊ فان بلغ نصيب احدهما نصابا
زكاه دون الآخر ولو بينه وبين ثمانين رجلا ثمانون شاة لا شئ عليه لانه
مما لا يقسم خلافا للثانى سراج ❊ شريكك برينك نصيبى نصابه بالغ اولورسه
اول زكاتنى اعطا ايدر اخرى ايتمز مثلا ايكى كمسه نك ثلثان وثلث اوله رق
على وجه الاشتراك التمش قيونلرى اولسه ثلثان صاحبى زكاتنى ويرر مال مشتركدن
ويررسه صاحب ثلث قيمتيله رجوع ايدر يوق بشقه مالندن ويررسه نه كوزل
بركمسه نك كندى ايله سكسان كمسه بينلرنده بالمناصفه سكسان رأس قيونلرى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اولسه اوزرینه برشی لازم اولمز بهر قیونك نصفی مزبور سکسان رجلدن
هر برینك اولدیغندن تقسیمه قابل اولمدیغی ایچون هرنقدر کندونك حصه سی
قرقه بالغ اولورسه ده تقسیمنده اتلاف اولور امام ثانی ایچون اختلاف واردر ❊ (و) اعلم
ان الدیون عند الامام ثلثة قوی ومتوسط وضعیف (فتجب) زکاتها اذاتم نصابا
وحال الحول لکن لافورابل (عند قبض اربعین درهما من الدین) القوی کقرض
وبدل مال تجارة فکلما قبض اربعین درهما یلزمه درهم ❊ معلوم اولسونکه
تحقیقا امام اعظم قتنده دیون اوچ قسمدر قوی ومتوسط وضعیفدر امامینه کوره
کلیسی برابردر زکاتی واجبدر آز وچوق اخذ اولندقجه زکاتلری ویریلور
الاکتابت وسعایه ودیت بدلی اولان دینلر بردکللردر اما امام مشار الیه عندنده
دیونك زکاتی واجبدر اکر نصابه مالغ اولوب وحول حولان ایدرسه هرنقدر
قوی ومتوسطده مدیونك ذمتنده ایدرسه ده ضعیفده حولان حول بعد القبضدر
لکن فوری دکلدر بلکه قرض کبی دین قویدن وبدل مال تجارتده بهر قرق درهم
قبضنده بر درهم ویرر ❊ (و) عند قبض (مائتین منه لغیرها) ای من بدل
مال لغیر تجارة وهو المتوسط کثمن سائمة وعبید خذمة ونحوهما مماهو مشغول
بحوائجه الاصلیة کطعام وشراب واملاك ویعتبر ما مضی من الحول قبل القبض
فی الاصح ومثله مالو ورث دینا علی رجل ❊ مال تجارت بدلنك غیری مثلا سائمه
وخدمت ایچون اولان عبید ثمنی مثللو دین متوسطدن وبونلر امثالی حوایج
اصلیه ایله مشغول طعام وشراب واملاك اثمانلرندن ایکی یوز درهم قبض اولندقده
زکات واجب اولور املاکك عطفی عامك خاص اوزرینه عطفی قبیلندندر زیرا
مملوك معناسنه اولان ملکك جمعیدر عرفده عقاره خاصدر بوکا کوره مغایرك
عطفی اولور وقول اصحده قبل القبض مرور ایدن حول معتبردر یعنی سنین
ماضیه ایچون زکات ویریلور ومزبور دین متوسط مثللودر برکسه نك اوزرنده
اولان دینه وارث اولمق یعنی حین وراثتندن حول اعتبار اولنور ایکیوز درهم
قبض ایتدکده زکات واجب اولور ❊ (و) عند قبض (مائتین مع حولان الحول
بعده) ای بعد القبض (من) دین ضعیف وهو (بدل غیر مال) کمهر ودیة وبدل
کتابة وخلع الا اذا کان عنده مایضم الی الدین الضعیف کامر ❊ مهر ودیت وبدل کتابت
وخلع مثللو مال اولمیان نسنه بدللی دین ضعیفدن بعد القبض حولان حولدنصکره ایکیوز
درهم قبضنده زکات واجب اولور وصیت وصلح عن دم العمد وبدل السعایة مهر
کبیلردر لکن قابضك عندنده دین ضعیفدن قبض ایتدیکی مالك غیری مثلا مال تجارت
بولنورسه اول غیر مقبوضه ضم اولنورده مجموعنه زکات واجب اولور مقبوض مزبور
هرنقدر نصابه رسیده اولمزسه ده نتکم ماسبقده ویضم مستفاد قولنده مرور ایلدی

ولو ابرأ رب الدین المدیون بعد الحول فلا زکاة سواء کان الدین قویا اولا خانیة
وقیده فی المحیط بالمعسر اما الموسر فهو استهلاك فلیحفظ بحر قال فی النهر وهذا
ظاهر فی انه تقیید للاطلاق وهو غیر صحیح فی الضعیف کما لایخفی ❊ داین مدیونی
بعد الحول ابرا ایلسه زکات لازم اولمز دین قوی اولسون ویا اولمسون
محیطده صورت مشروحه یی معسر ایله تقیید ایلدی یعنی مدیون معسر
اولورسه ابراده زکات اولمز هلاك قبیلندن اولدیغندن اما موسر اولورسه
استهلاك اولدیغی ایچون زکات واجبدر دیمك صاحب نهر اشبو محیطك تقییدی
اقسام ثلاثه سیله مطلق دینی تقییددر بو ایسه دین ضعیف حقنده صحیح
دکلدر نتکم خفی دکلدرکه دین ضعیفده بعد القبض زکات حولان حول
ایتدکجه واجب اولمز بوکا کوره بونده موسری ابرا قبل الوجوب استهلاك
اولور بو ایسه ضرر ایتمز ❊ حلبی انتهی ❊ (ویجب علیها) ای المرأة (زکاة
نصف مهر) من نقد (مردود بعد) مضی (الحول من الف) کانت (قبضته
مهرا) ثم ردت النصف (لطلاق قبل الدخول) فتزکی الکل لما تقرر ان النقود
لاتتعین فی الفسوخ والعقود ❊ عورتك مقدما قبض ایدوب وقبل الدخول
طلاقدن ناشی نصفنی رد ایتدیکی مثلا بیکدن نقدمردود نصف مهرك زکاتی
بعد مضی الحول اوزرینه واجب اولورده کلیسنك زکاتی ویریلور زیرا فسوخ
وعقودده نقودك عدم تعینی مقرردر بناء علیه عورتك اوزرینه قبض
ایتدیکنك نصفنك عینی رد واجب اولمدی بلکه اوزرنده دین اولان نصف
الفی رد واجب اولدی بس زوجك استحقاقی کندویه زکات واجب شی اوزره
اولمدی بر دفعه زکات واجب اولدقدنصکره ساقط اولمز ❊ منح ❊ ثم ردت قولی
مردود لفظی تکراردر لطلاق مردود قولنه متعلقدر ❊ (وتسقط) الزکاة
(عن موهوب له فی) نصاب (مرجوع فیه مطلقا) سواء رجع بقضاء اوغیره
(بعد الحول) او ورود الاستحقاق علی عین الموهوب واذا لا رجوع بعد هلاکه
قید به لانه لازکاة علی الواهب اتفاقا لعدم الملك وهی من الحیل ومنها ان یهبه
لطفله قبل التمام بیوم ❊ بعد الحول مطلقا که کرك قضا ایله وکرك غیریله
رجوع اولنسان نصاب موهوب لهدن زکات ساقط اولور استحقاق عین موهوب
اوزرینه وارد اولدیغندن بنا برین هلاکندنصکره رجوع اولنمز موهوب لهله
تقیید اولندیغی واهبه ملك اولمدیغندن اتفاقا زکات لازم اولمدیغیچوندر
موهوب لهله عدم وجوبده امام زفر ایچون اختلاف واردر رجوع قضاسز
اولدیغنه کوره اشبو صورت مشروحه زکاتك سقوطنه حیله لردندر لکن
حیله مکروهه در دخی حیل مشروحه دندر حولك تمامندن برکون مقدم مثلا

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مالنی طفلینه هبه ایتمك لكن بونده زكاتدن فرار ایدركن مالك طوپو ملكندن
خروج ایدر قریب ذی رحم محرم اولدیغندن رجوع هبه دخی اولمز

﴿ باب العاشر ﴾

عاشر كه بعض اخذ ایتدیكی زكات اولدیغندن اشبو بابی مصنف زكاته الحاق
ایلدی وصرف وخالص زكات اولمدیغندن كندودن تأخیر ایلدی وركاز اوزرینه
تقدیم ایلدی كندوده نوعا عبادت معناسی اولدیغندن عربلرك مالرینك
عشرینی اخذ ایدن كمسه‌نك عشرت القوم اعشرهم عشرا قوللرندن مأخوذدر ※
ابوالسعود ﴿ قیل هذا من تسمیة الشئ باسم بعض احواله ولا حاجة الیه
بل العشر علم لما یأخذه العاشر مطلقا ذكره سعدی ای علم جنس ﴾ اشبو باب
عشری ونصفی وربعی اخذی مشتمل ایكن مجرد عشری اخذ ایدن عاشره
اقتصارك وجهی بیانده بعضیلر بر شیئه بعض احوالنك اسمیله تسمیه
قبیلندندر دیدیلر یعنی عامله عشر اخذی حالیله تسمیه دیمك ترجمه‌یه زیاده ده
ضرر یوقدر لكن بوكا دخی حاجت یوقدر زیرا عشر عاشرك اخذ ایتدیكی
نسنه‌یه مطلقا كرك عشر وكرك نصف ویا ربع علمدر یعنی ذهننده حضوری
شرطیله بر ماهیتك ازاسنه وضع اولنان علم جنسدر دیمك سعدی قدس سره بویله
ذكر ایلدی ﴿ (هو حر مسلم) بهذا یعلم حرمة تولیة الیهود علی الاعمال
(غیر هاشمی) لما فیه من شبهة الزكاة (قادر علی الحمایة) من اللصوص والقطاع
لان الجبایة بالحمایة ﴾ عاشر امواليله اوزرینه مرور ایدن تجاردن صدقات
اخذی ایچون یول اوزره امامك ویا نائبنك نصب ایتدیكی وحفظ حمایه‌یه مقتدر
هاشمی اولمیان حر مسلمدر بس عبدك وكافرك اسلام اوزرینه ولایتلری
اولمدیغندن عاشر نصبلری صحیح اولمدی واسلامك شرط قیلنمسیله یهودك اعمال
اوزره مولی اولمسنك حرمتی دخی تبین ایتدی بوكا دلیل الله جلیلك { ولن یجعل الله
للكافرین علی المؤمنین سبیلا } آیت كریمه‌سیدر ابو السعود فاسقك دخی اشبو
عمله تولیتنی حرامدر دیو نقل ایلدی بحر مأخوذ زكات اولدیغندن ماله زكاتك
وجوبی شرطدر بلكه زكاتك جمله شرطلرینه مراعات اولنور دیدی
وغیر هاشمی اولمسی كندوده شبهۀ زكات اولدیغنه مبنیدر زیرا هاشمی زكات
اخذندن ممنوعدر ولصوص وقطاع طریق امثالی خوارج بر بلده
ویا قریه‌یه غالب اولوب تغلبا كندولردن عشر وخراجلرینی اخذ ایتسه‌لر
كندولردن بردخی تكرار اخذ اولنمز جبایت حمایتله اولدیغندن ﴿ (نصبه

الامام علی الطریق) للمسافرین خرج الساعی فانه الذی یسعی فی القبائل
لیأخذ صدقة المواشی فی اماكنها (لیأخذ الصدقات) تغلیبا للعبادة علی غیرها
(من التجار) بوزن فجار (المارین باموالهم) الظاهرة والباطنة (علیه) ﴾
مزبور عاشر مسافرلرك امن وآسایشلری ایچون امامك نصب وتعیین
ایلدیكی كمسه‌در سفرده مالك ومال صاحبنك حضوری شرطدر مثلا مال
مستبضعك یعنی غیریدن سرمایه اخذ ایده‌نك یدنده اولسه ویاخود مالك حاضر
اولوب مال خانه سنده اولسه عشر اخذ اولنمز اشبو علی الطریق قیدی ایله
ساعی خروج ایتدی زیرا ساعی مكانلرنده مواشینك صدقه‌لرینی اخذ ایچون
قبائلده سعی ایدن كمسه‌در معلوم اولسونكه كندودن زكات اخذ اولنان
مال ایكی نوعدر بری مال ظاهردركه مواشی وتجارتك كندو ایله عاشرك
اوزرینه مرور ایتدیكی مالدر وبری مال باطندركه التون وكموش ومحللرنده
بولنان اموال تجارتدر اموال ظاهره‌نك زكاتنی اخذك ولایتی امام ونائبلری
اولان سعاة وعشار ایچوندر { خذ من اموالهم } آیت كریمه‌سنه بناً
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن وخلفاء راشدین رضوان الله تعالی
علیهم اجمعیندن قبائلدن زكات اخذی ایچون عشار بعث بیورملری مشهور
ومتواتر اولدیغی ایچون حتی ابو بكر الصدیق رضی الله تعالی عنه
مانع زكات اولان كمسه‌لر ایله مقاتله ایتدیلر اما اموال باطنه‌نك
امری اربابنه مفوضدر صدقات تعبیری مسلمدن اخذ اولنان عبادت
قبیلندن اولانی ذمی ویا حربیدن اخذ اولنان عبادت اولمیانه تغلیبادر
تجار فجار وزننده تاجرك جمعیدر ﴿ وماورد من ذم العشار محمول علی الاخذ
ظلما ﴾ یعنی عاشرك ذمی حقنده وارد اولان مثلا لعنك جوازی { واذا لقیتم عاشرا
فاقتلوه ولایدخل صاحب مكس الجنة } یعنی كومركجی وباججی مثللو اخبار
زمانه عاشرلری كبی وفق شرع شریف اوزره اخذ ایتمیوب ظلم وجوره میل ایده‌نه
محمولدر امام قهستانی عاشر مأجوردر وبر امر جمیلدر زیرا رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمك وخلفاء راشدین رضوان الله تعالی علیهم اجمعینك نصبلریله
اصحاب كرام رضی الله عنهمك اشلدكلری شیدر دیدی وبحرده مسطوردركه
حضرت عمر رضی الله تعالی عنه انس بن مالك رضی الله تعالی عنهی اشبو
مزبور عملینه استعمال ایده‌جك اولدقده استعملنی علی المكس من عملك بیوردی
مكس عكس وزننده پازارده بیع اولنان سلعه‌دن باج وكومرك امثالی
نسنه اخذی معناسنه عادت جاهلیه‌دندر جوابنده حضرت عمر رضی الله تعالی
عنه راضی اولمزمسك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك بكا تقلید ایتدیكی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

شيئ سكا تقليد ايده ين بيوردى خانيـه ده مذكوردركه بين النـاس على وجه
التسوية و التعديل جبـايات و مؤنكه سلطانه امثالى شيئ تقسيم وتوزيع ايدن
كمسـه مأجوردر ﴿فمن انكر تمام الحول اوقال) لم انوا التجارة او (على دين)
محيط اومنقص للنصاب لان مايأخذه زكاة معراج وهوالحق بحر ولذا اطلقه المصنف
(او) قال (اديت الى عاشر اخر وكان) عاشر اخر محقـق (او) قال (اديت
الى الفقراء فى المصر) لابعدالخروج لما يأتى (وحلف صدق) فى الكل بلا اخراج
براءة فى الاصح لاشـتباه الخط حتى لو اتى بهـا على خـلاف اسم ذلك العـاشر
وحلف صـدق وعدت عدما ولوظهر كذبه بعد سـنين اخذت منه ﴿ شـو ل
بركمسـه كه حولك تمامنى انكار ايتـدى و ياخود تجارته نيت ايتمدم ديدى وياخود
يدمده بولنـان بنم دكلدر بلكه وديعه ويابضـاعه ويامضاربه در ديدى و ياخود
اوزرمده يدمده بولنـان مال مقـدارى وياخود يدمده اولانى نصـابدن تنقيص
ايدر دين واردر ديسـه زيرا اخذاولنـان زكاتدر حق اولان نصابدن نقصانده
زكات اولمقدر بنـاً عليه مصنف مرحـوم دينى محيطله منقصـه عام اولەرق
مطلق ذكر ايلدى ويا خود عاشر آخر وار ايكن بن غيرى عاشره ادا ايتدم ديسه
اما آخر عاشر بو لنمسـه كذبى تبين ايتـديكنـدن تصـديق اولنمز وياخود بن
مصرده قبل الخروج فقرايه اعطـا ايتـدم ديسـه اما بعدالخروج ادا ايتـدم
ديسـه قريبا ذكـر اولنان بعد اخراجها من البلد قولنـه بنـاً تصديق اولنمز
زيرا اموال باطنەده بعدالخروج ولايت دفع امامه منتقلدر اشبو صور مشروحەنك
جملەسـنده قول اصحده برات وسـند اخراج ايتمكسزين تحليف اولنـدقده
تصديق اولنور صوم وصلات كبى زكات دخى هرنقدر عبـادت خالصه ايسـه
بونده نوعا عاشرك وفقرانك حق تعلق ايتديكنـدن حلف اولندى اما صـوم و صـلات
خالص حق اللهدر عبدك حقينك انلره اصلا تعلقى يوقدر اكمل قدس سره بو بابده افاده
ايلدى سند اقتضا ايتمديكى خطك بعضى بعضنه مشابه اولديغنه مبنيدر حتى عاشر
آخرك اسمنك خلافى اوزره برسند ابراز ايتسه ويمين ايتسه ينه تصديق اولنور اول
برات يوق عد اولنـور چند سـنەدنصكره كذبى ظـاهر اولسـه ينه كندودن
اخذ اولنور يمين كاذبه ايله حق سـاقط اولمز ﴿ (الا فى السـوائم والاموال الباطنة
بعد اخراجهـا من البلد) لانها بالاخراج التحقت بالاموال الظـاهرة فكان الاخذ
فيهـا للامام فيكون هوالزكاة والاول ينقلب نفلا ويأخذهـا منه بقوله لقول عمر
لاتنبشـوا على النـاس متاعهم لكنه يحلفه اذا اتهم ﴿ الا سـوائمده بن مصرده
فقرايه ادا ايتـدم قولنـده تصديق اولنمز زيرا بونده حق اخذ سـلطانككدر
كندى ابطـالنه مالك اولەمز دخى اموال باطنـەيى بلدەدن اخراجندن صكره

زكاتنى بن ادا ايتـدم قولنـده تصديق اولنمز يعنى اموال باطنـه ده بعدالاخراج
حق اخذ امامكدر زيرا اخراجله اموال ظاهرەيه الحاق اولندى وعدم تصديقدن
مراد كندوينى تكذيب دكلدر بلكه صـادق اولديغنه كوره اداسى كفايت
ايتميوب ثانيـا اداسى لازم ديمك مثلا مالنك ثلثنى فقرايه وصيت ايدوب وصرفه
بركمسـەيى تعيين ايلدكده ورثه كندولرى صرف ايتسـەلر جائز اولميوب مجددا
صرفى لازم اولديغى كبى ☼ ابوالسعود ☼ زكات انجق امامك اخذ ايتديكيدر
مقـدما ويرديكى نافله اولور عاشر زكاتى رب المالدن كندونك قوليله اخذ ايدر
حضرت عمر رضى الله تعـالى عنهك عمالنه ناسـك متاعنى نبش ايتمكسزن يعنى
مستورلرينى اظهار ايتمك قوللرينه اعتماد ايدك قوللرينه بناً لاتفتشوا فائله ده روايتدر
مفادلرى بردر لكن عاشر رب الماله يمين ويرر اكر كندودن برخيانت فهم ايدوب تهمتده
بولورسـه ﴿(وكل ما صدق فيه مسـلم) ثمامر (صدق فيه ذمى) لان لهم مالنا
(الا فى قوله اديت) انا (الى فقير) لعدم ولاية ذلك ﴿ ماسبقده مرور ايدن تمام
حولى انكار دن بروهربر كندو مسلمك تصديق اولنديغى شيده ذمى دخى تصديق
اولنور زيرا بزلرده جارى اولان حـكم انلردەده جاريدر الا بن فقـيره ادا ايتدم
قولنده تصديق اولنمز زيرا كـندولرى ايچون مستحقنه صرف ولايتى يوقدر
وكندولردن اخذ اولنان جزيه كبيدر انك صرفنه اهل ذمتك فقراسى مصرف
اولمديكه حتى انلره صرف ايتدم قولنده تصديق اولنه مصرف مصـالح مسلميندر
وبو اخذ اولنان عشردخى جزيه كـبيدر محل صرفى مصالح مسلمين اولمده
﴿(لا) يصدق (حربى) فى شيئ (الا فى ام ولده وقوله لغلام يولد مثله لمثله هذا
ولدى) لفقد الماليـة فان لم يولد عتـق عليه وعشر لانه اقر با لعتق فلا يصـدق
فى حق غيره ﴿ حربى برشـيده تصديق اولنـوب قولنه اعتبار اولنمز هرنقـدر
صـدقى بينهٔ عادله ايله ثابت اولورسـه ده الا ام ولدى حقنـده و كندو مثللو
كمسـەدن تولدى ممكن اولان ولدده اشبو ولد بنمدر قولنـده تصديق اولنور
ماليت مفقود اولديغندن اخذ ايسـه انجق مالدن اولور يوق اول مثللو ولدك
كنـدودن تولدى ممكن اولمزسـه كندونك اوزرينـه عتق اولنـور وعشر
اخذ اولنور عتقى اقرار ايدوب واقرارى غيريكه عاشر ومسلمين حقلرنده تصديق
اولنمديغندن ﴿(و) الا فى (قوله اديت الى عاشر آخر وثمة عاشر) آخر لئلا يؤدى
الى استئصال المال جزم به منلا خسرو وذكره الزيلعى تبعا للسروجى بلفظ ينبغى كذا
نقله المصنف عن البحر لكن جزم فى العناية والغاية بعدم تصديقه ورجحه فى النهر ﴿
دخى كافرحربينك قولى عاشر آخر اولديغى محلده بن بشقه عاشره ادا ايتدم ديدكده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

تصديق اولنور مالك استيصالنـه يعنى جمله سنك محو وهلاك اولمسنه مؤدى
اولمسون ايچون منلا خسرو بونكله جزم ايلـدى وسروجى يه اتبـاعا زيلعى
ينبغى لفظيـله ذكر ايلدى وينـه بو يلجه مصنف مرحوم بحردن نقل ايلـدى
لكن عنايه‌ده وغاية البيانده مسفورك عـدم تصديقيـله جزم ايلدى ونهرده
اشـبو قولى ترجيح ايلـدى ﴿ (واخذ منا ربع عشر ومن الذمى) سـواء كان
تغلبيـا اولم يكن كما فى البرجنـدى عن الظـهيرية (ضعفه ومن الحربى عشر)
بذلك امر عمر (بشرط كـون المال) لكل واحد (نصابا) لان مادونه عفو
(و) بشرط (جهلنـا) قدر (ما اخذوا منا) ﴿ معـاشر مسلميندن ربع عشر
وذمى دن نصف تغلبى اولسـون ويا غيرى اولسـون حربيدن عشر تام اخـذ
اولنـور مالك نصاب اولوب وكنـدولرك بزلردن اخذ ايتدكلرى معلوم اولمق
شرطيله حضرت عمر رضى الله تعالى عنه سعاته اشبو اقسام ثلثه ايله امر بيوردیلر
وحول وفراغ عن الدين وتجارت ايچون اولمق امثالى شرطلر مسفورلرده دخى
معتبردر مادون النصـاب معفودر ﴿ (فان علم اخذ مثـله) مجازاة الا اذا اخذوا
الـكل (فلا نأخذه) بل نترك له مايبلغه مأمنـه ابقاء للامان ﴿ بس اهل حربك
بزلردن اخذ ايتدكلرى معلوم اولورسـه مجازاة مثلى اخذ اولنـور الا كندولرى
كليسنى اخذ ايدرلرسـه بزلر جملهسـنى اخذ ايتميز بلكه ابقـاء الامان كندولرينى
وطنـلربله ايصـال ايدر مقـدار مالرينى يدلرنده ترك ايده رز ﴿ (ولانأخذ
منهم شـيئا اذا لم يبلغ مالهم نصـابا) وان اخـذوا منافى الاصح لانه ظلم ولامتابعة
عليه (اولم يأخذوا منا) ليستمروا عليه ولانا احق بالمكارم ﴿ مسـفورلرك مالرى
نصابه بالغ اولميـوب ويا بزلردن كنـدولرى برسـنه اخذ ايتمزلرسـه بزلرده
كندولردن برشى اخذ ايتميز عـدم اخذ اوزره مستمر اولسـونلر ايچون و بزلر
مكارمه انلردن اولى واليق اولديغمزدن ﴿ (ولا يؤخذ) العشر (من مال صبى
حربى الاان يكونوا يأخذون من اموال صبياننا) اشياء كما فى كافى الحـاكم ﴿ صبى
حربينك مالندن عشر اخذ اولنمز لكن كندولرى بزلرك صبيانمزك مالرندن برشى
اخذ ايدرلرسه مجازاة اخذ اولنور مسلم ويا ذمى صبيلرك حكملرى بنـه بويلجه‌در
﴿ (اخذ من الحربى مرة لايؤخذ منه ثانيا فى تلك السنة الا اذا عاد الى دار الحرب)
لعـدم جوازا لاخذ بلا تجدد حول اوعهد ﴿ كافر حربيدن بردفعه عشر اخذ
اولندقدنصكره اول سـنه بردخى اخذ اولنمز الا دار حربه عودت ايدرسـه
ينـه اخـذ اولنـور زيرا حولك ويا عهد وامانك تجـددى اولمجق تكرار اخذ
جائزدكلـدر (لطيفـه) روايت اولنـوركه حضرت فاروق اعظم رضى الله
تعالى عنهك زمان خلافتلرنده عاشرلرينـه بر حربى نصرانى ايكى بيـك درهم

قيمتلو بر رأس بيع ايچون اولان فرسله مرور ايتدكده ايكيوز درهم عشرنى اخذ
ايتدى بعـده فروخت ايده ميـوب مزبور اسـبله رجوع ايتدكده ينـه عشر
مطالبه ايتدكده اشـبو فرسك قيمتنى سكامى ويره‌لوم ديو مشار اليهه شـكوايه
كتدكده واروب مسجد شريفـده كنـدولرينى اصحابيله كتابه نظر ايدر بولوب
برمقـدار مسجدك قپوسـنده وقوفنـدنصـكره انا الشيخ النصرانى ديدكده
اول منبع عدل وعدالت وانا الشيخ الحنيفى بيـوروب ندر ديو سبب ورودندن
استنبا ايتدكده مرقوم قصه‌يى افاده وبيان وحضرت عمر رضى الله تعـالى عنه
ينه كندو مصلحتنه آغاز وشروع ايتمكله مسفور حربى رجاسـنه عدم مسـاعده
ظنيـله بردخى عشر ادانيتـله رجـوع ومرقوم عاشرك حضورينـه وصول
وكندودن اقدم بردفعه اخذ ايتدكدنصكره بردخى اخذ ايتميه‌سك مضمونتى حاوى
عاشره مكتوب عدالت مصحوبنى كوردكده كنـدو ده بومثللو عـدالت ونصفت
اولان دين حق اولمقلغله حقيـق وسزاوار ديوب شرف اسـلامله مستسعد
اولديلر ☼ انتهى تبيين ﴿ (ولومر الحربى بعاشر ولم يعلم به) العاشر (حتى دخل
دار الحرب (ثم خرج) ثانيـا (لم يعشره لمامضى) لسـقوطه بانقطـاع الولاية
(بخـلاف المسـلم والذمى) لعـدم المسقط ذكره الزيلعى ﴿ بر حربى بر عاشره
مرور وعاشر كنـدولرينى بلميوب حتى دارحربه دخول وبعـده ثانيـا خروج
وينـه عاشر مزبوره مصادف اولسـه ماسـبق ايچون اندن عشر اخـذ ايتمز
ولايتك انقطاعيـله عشر سـاقط اولديغنـدن مسلم وذمى مسفورك خلافنه‌در
يعنى بونلردن مامضى ايچـون مجـددا عشر اخـذ اولنـور زيرا مزبورلرده
بردفعـه وجوب ثابت اولدقدنصكره مسقط بولنمـدى زيلعى اشـبو مضمونى
ذكر ايلـدى ﴿ (ويؤخذ نصف عشر من قيمـة خمر) وجلـود ميتة (كافر)
كذا اقر المصنف متنه فى شرحه او (للتجارة) وبلغ نصابا ﴿ اكر تجارت ايچون
اولوب ونصابه بالغ اولور كافرك خمرينك وجلود ميته‌لرينـك قيمتلرندن نصف
عشر اخذ اولنور مصنف مرحوم اشـبو منوال اوزره شرحنـده متنى اقرار
ايلدى يعنى كافرى مطلق ذكريله حربى يه شـامل ايلدى حالبوكه حربيده حكم
مزبورك خلافنه‌در زيرا مسفورلردن هرنقدر تجـارته نيت اولمزسه‌ده ينه عشر
اخذ اولنـور بس اشـبو اطلاق مزبور خطا اولديغندن شـارح رحمه الله ذميه
حمله حربينـك حكمنى ويؤخذ عشر القيمة من حربى بلا نية قوليـله بيـان ايلدى
وقيمتلرينى معرفت يا ايكى خمر احوالنـه واقف فاسق تائبك ويا مسلمان اولان ذميلرك
تقويميـله اولـور ﴿ ويؤخذ عشر القيمة من حربى بلا نيـة تجارة ولا يؤخذ
من المسلم شئ اتفاقا (لا) يؤخـذ (من خنزيره) مطلقا لانه قيمى فاخذ قيمته كعينه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بخلاف الشفعة لانه لولم يأخذ الشفيع بقيمة الخنزير يبطل حقه اصلا فيتضرر ومواضع
الضرورة مستثناة ذكره سعدى * حربيدن هر نقدر تجارته نيت ايتمزسه ده
عشر قيمت اخذ اولنور مسلمدن اتفاقا برشى اخذ اولنمز تملكى منهى اولديغنه بنأ
حربينك خنزيرندن مطلقا كرك خمره منضم اولهرق وكرك بالكز عشر اخذا ولنمز
قيمى اولديغندن قيمتنى اخذ عينى اخذ كبيدر وامام ابى يوسف رحمه الله تعالى خمره
منضم اولورسه تبعيتله اخذ اولنور ديدى شفعه عشرك خلافنه در زيرا شفيع
مسلم خنزيرك قيمتيله مثلا دارى اخذ ايتمسه حقى باطل اولوب متضرر اولور
بس ضرورة محللرى مستثنا اولمش اولور اشبو مفاد مشروحى سعدى بو يلجه
ذكر ايلدى *(و) لايؤخذ ايضا من (مال فى بيته) مطلقا (و) لامن مال
(بضاعة) الا ان تكون لحربى و لامن مال مضاربة الا ان يربح المضارب فيعشر
نصيبه ان بلغ نصابا * اشبو مزبور خنزيرك قيمتندن عشر اخذ اولنمديغى كبى
عاشرك اوزرينه مرور ايدن مطلقا كه مسلم و ياذمى و ياحربينك خانه سنده اولان مالندن
دخى مال بضاعه كه مالكك تجارت ايدن كمسه يه ربحك كليسى رب المالك
اولمق اوزره اعطا ايتديكى مالدن عشر اخذ اولنماز الامال حربينك اولورسه
اخذ اولنور هر نقدر حربى بضاعه دعواسى ايدرسه صاحبنه حرمت اولنمز
امان وحرمت انجق يدنده بولنان كمسه يه در دخى مال مضاربه كه رأس مالدن
عشر اخذ اولنمز زيرا مضارب اكا مالكده دكل نائبده دكل در الا ربح ايدرسه
حصه سى نصابه بالغ اولد قده اندن عشر اخذ اولنور *(و) لامن (كسب
مأذون مديون) بدين (محيط) بماله ورقبته (او) مأذون غير مديون لكن
ليس (معه مولاه) على الصحيح فى الثلاثة لعدم ملكهم ولذا لايؤخذ العشر
من الوصى اذا قال هذا مال اليتيم ولا من عبد ومكاتب * دخى مال ورقبه سنى
محيط دينله مديون مأذون عبدك كسبندن وياخود سيدى كندو ايله برابر
اولميان مأذون غير مديونك كسبندن قول صحيح اوزره اشبو اوچكه مال مضاربه
ايله مديون مأذون و يا غير مديون عبدك كسبلرندن عشر اخذ اولنمز ملكلرى
اولمديغندن بضاعه ده ملك اولمديغندن اصلا خلاف يوقدر بنأ عليه وصى
اشبو مال يتيمكدر ديد كده كندودن و يا عبددن ومكاتبدن عشر اخذ اولنمز
*(مر على عاشر الخوارج فعشروه ثم مر على عاشر اهل العدل اخذ منه ثانيا)
لتقصيره بمروره بهم بخلاف مالو غلبوا على بلد * تاجر خوارج عاشرينك
اوزرينه مرور ايتمكله كندودن عشرى اخذ ايتسه لر بعده اهل عدل عاشرينك
اوزرينه مرور ايتسه تكرار كندودن عشر اخذ اولنور انلره مرور ايله قصور
ايتمش اولديغندن اما خوارج بر بلده اوزرينه غلبه ايتسه لر صورت مزبوره نك

خلافنه در زيرا تقصير امامدندر * فرع مر بنصاب رطاب للتجارة
كبطيخ ونحوه لا يعشره عند الامام الا اذا كان عند العاشر فقراء
فيأخذ ليدفع لهم نهر بحثا * تجارت ايچون اولان مضى حوله قريب
نصابله خضرواتدن قاون وقارپوز وخيار وامثالى رطب ميوه لر اشترا
اولنوب تمام حولده عاشر اوزره مرور اولنسه امام اعظمه كوره اندن عشر
اخذ اولنمز فساده كتمسى احتمالى اولديغندن لكن مالكه فقرايه سن صرف
ايت ديو امر ايدريوق عاشرك عندنده فقرا بولنورسه اخذ ايدوب انلره و يا عمالته
صرف ايدر و نهرده بحث و تفصيل اولندى

(باب الركاز)

* الحقوه بالزكاة لكونه من الوظائف المالية (هو) لغة من الركز اى
الاثبات بمعنى المركوز * لايق اولان اشبو بابك سيرده ذكر اولنملى ايدى زيرا
كندودن اخذ اولنان غنيمت مصرفنه صرف اولنور بس وظائف ماليه دن
اولديغندن كندوينى فقهاء زكاته الحاق ايلديلر كانه زكاته مشابه اولدى اشبو ركاز
كلمه سى لغتده اثبات معناسنه اولان ركزدن مأخوذ در مركوز معناسنه در
* وشرعا (مال) مركوز (تحت ارض) اعم (من) كون راكزه الخالق
او المخلوق فلذا قال (معدن خلق) خلقه الله تعالى (و) من (كنز)
اى مال (مدفون) دفنه الكفار لانه الذى يخمس * شرعده ركاز
قادر قيوم اولان ذات بيچونك خلق بيورديغى معدن خلقيدن و كفارك دفن ايلديكى
تحت الارض مركوز و ثابت اولان مالدن اعم مال مركوزدر زيرا انجق كفارك
دفن ايتدكلرى مالده تخميس اولنور مدفون مسلمين لقطه حكمنده در معدن
ميمك فتحى و دالك كسرى و فتحيله در برشيئك محل استقرارى معناسنه در كنز
جمع معناسنه در *(وجد مسلم اوذمى) ولوقنا صغيرا او انثى (معدن نقد و) نحو
(حديد) وهو كل جامد ينطبع بالنار ومنه الزيبق فخرج المائع نفط وقار
وغير المنطبع كمعادن الاحجار (فى ارض خراجية او عشرية) خرج
الدار لا المفازة لدخولها بالاولى (خمس) مخففا اى اخذ خمسه لحديث وفى
الركاز الخمس وهو يعم المعدن كمامر * اراضى خراجيه ده و يا عشريه ده بر مسلم
و ياذمى هر نقدر خالص صغير عبد وجاريه اولورسه ده التون و كومش معدنى
و بونك امثالى هر برنار ايله اريوب و يومشيان تيمور و قورشون و نحاس وطوچ
كبى جامدلرى بولسه كندودن خمس اخذ اولنور {وفى الركاز الخمس} حديث
شريفنه بنأ اشبو ركاز معدنه عام و شامل در نته كم ماسبقده اعم من كون

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

راكزه الخالق جل جلاله او المخلوق قولنده مرور ايلدى اما حربيله مستأمن
امامك اذنى اولمقسزن اشليوب مثلا معدن بولسه‌لر برشى اخذ ايده‌مزلر زيرا
غنيمتده برحقلرى يوقدر ونحو حديد عطف العام على الخاص قبيلندندر معلوم
اولسونكه معدندن استخراج اولنان شى اوچ نوعدر برى تيمور ونقدين مثللو
اريوب منطبع اولان جامددر وبرقسمى كرج وزرنيخ وكحل امثالى وسائر
ياقوت وملح كبى احجار نوعندن اولان جامددر وبرنوعى جامد اولميان
صو وكندو ايله كمى قلفا تلنوب ودوه ياغلنان نسنه كه قار وقير ديديكى سياه
نسنه‌دن عبارتدر كه اصلى عراق سمتندن اسى صولردن قينايوب چيقار
منعقد اولدقده زفت كبى نسنه اولور خمس اشبو انواع ثلثه‌دن انجق
اولكندن اخذ اولنور زيبقكه ژيوه فارسى معربيدر تركيده جوه دينور
معدندن اخراج اولنور كوش كبى برغيرى شيله برابر منطبع اولديغندن معدن
نوعندن عد اولندى بس نفط وقار مثللو مايع نسنه‌لر ومنطبع اولميان معادن
احجار معدندن خروج ايتدى واراضىٔ خراجيه وعشريه‌نك غيرى منزل
وحانوت دخى خروج ايتدى مفازه كه يازو ويابان بالطريق الاولى داخلدر
زيرا كندوده وظيفه اولان ارضده خمس واجب اولمجق اولميانده اولديغى
اولى اولور خمس مجهول صيغه‌سيله ثلاثيدندر يعنى كندودن خمس اخذ
اولنور ديمك ﴿(وباقيه لمالكها ان ملكت والا) لجبل ومفازة (فللواجد﴾
ارض مزبوره اكر تمليك اولنمش ايسه خمسك باقيسى ارضك مالكى
ايچوندر يوق مفازه وجبل كبى مملوكه دكل ايسه باقى بولان كمسه‌نكدر
﴿(و) المعدن (لاشئ) فيه (ان وجده فى داره) وحانوته (وارضه) فى رواية
الاصل واختارها فى الكنز﴾ روايت اصلده بركمسه‌نك كندو خانه‌سنده
ودكاننده وارضنده بولديغى معدنده بيت المال ايچون برشى يوقدر ارضه
تابع اولوب وجزئندن اولديغى ايچون حتى بلا ذكر بيعده داخل اولور
امامين عندنده وجامع صغير روايتنده صورت مزبوره‌ده خمس واجبدر
حديث شريف مطلق اولديغندن ❊ حلبى انتهى ❊ كنزده روايت اصلى اختيار
ايلدى ﴿(ولاشئ فى ياقوت وزمرد وفيروزج) ونحوها (وجدت فى جبل) اى فى معادنها
(ولو) وجدت (دفين الجاهلية) اى كنزا (خمس) لكونه غنيمة والحاصل ان الكنز يخمس
كيف كان والمعدن ان كان ينطبع﴾ ياقوت اقسام جواهردن برجوهر معروفك
اسميدر وبو فارسيدن معربدر اصناف كثيره‌سى واردر احمر رمانى قسمى
جمله‌دن اجود واعلادر وشربى وسوسه وخفقان وضعف قلبه نافع وتعليق جمود
دمه مانعدر زمرد ضمات ثلاث وتشديد را ايله التون وياغيرى معدنده تكون ايدر

برقاج قسم اولور برى زبابيدر كه لونى يشل سينكه شبيه اولور غايتده صاف
وصويى كسكندر كويا تموج ورقص ايدر وبريسنه ريحانى وبريسنه فستقى
وبريسنه صابونى دينور بياضه مائل يشل اولور بعضيلر بونوعى زبرجددن
عدايدرلر وفيروزج طاغلرده بولنور برنوع ضيادار طاشدر يعنى اشبو احجار
مشروحه‌ده وبونلر مثللو مثلا زاجده كندو معدنلرنده بولنورلر ايسه برشى
اخذ اولنمز يوق دفين جاهلية اوله‌رق كنز اولور سه بيت المال طرفندن خمس
اخذ اولنور كانه ايادى كفاردن اخذ اولنديغندن غنيمت اولمش اولور خلاصهٔ
كلام مسلمك غيرينك دفينى اولان كنز هر نوعدن اولورسه كرك منطبع اولسون
وكرك اولمسون خمس اخذ اولنور زيرا كنزده شرط انجق ماليتدر معدندن منطبع
اولورسه خمس اخذ اولنور ﴿(و) لافى (لؤلوء) هو مطر الربيع (وعنبر) حشيش
يطلع فى البحر او خثى دابة (وكذا جميع ما يستخرج من البحر من حلية) ولو ذهبا كان كنزا
فى قعر البحر لانه لم يرد عليه القهر فلم يكن غنيمة﴾ لؤلوء لاملرك ضمى وهمزه‌لرك
سكونيله جواهر اقسامندن انجويه دينوردر معناسنه مفردى لؤلؤه‌در هاله
وجه تسميه تلألؤى يعنى ضيا ولمعانيدر اصلى ربيع يغموريدر صدف ديديكى
حيوانه واقع اولدقده لؤلؤ اولور عنبر قنبر وزننده طيب معروفك اسميدر بونك
ماده‌سى بردابهٔ بحريه‌نك روث وفضله‌سيدر وياخود درياده كائن بربكاردن
زفت كبى قينايوب چيقر يعنى دهنيتى سببيله صويك اوزرينه چيقوب منجمد
اولدقده موج سوروب ساحل درياده بولنور قاموس مترجمى ديركه اشبو
عنبر ماده‌سنده متقدمين ومتأخرين اختلاف ايلديلر قول مزبور متقدمينكدر
اما متأخرينه كوره بعض جزائر هند جبالنده اولان بال آريلرى خوشبو نباتدن
رعيله حاصل ايلديكى عسلدركه كثرت باران سببيله آريلرك قوانلرينى سيل
صويى دريايه كتوردكده اجزاء عسليه‌سى محو اولوب اجزاء شمعيه‌سى باقى
قالدقده موج ساحله آتوب انده بولنور وعنبرك اجودى اشهبى نوعيدركه اقلغى
قاره‌لغنه غالب اولاندر شارح مرحوم درياده برنوع حشيشدركه برك نباتى منزله
سنده‌در ويافضلهٔ دابه ايله بيان ايلدى يعنى مزبور لؤلؤ ايله عنبرده خمسه دائر برشى
يوقدر بونه بويلجه دريادن استخراج اولنان هر برحليه‌ده هر نقدر قعر درياده كنز اولنان
ذهبده اولوسه زيرا قعر دريايه براحدك قهر وغلبه‌سى اولمز بناءً عليه غنيمت اولمدى
﴿(وما عليه سمة الاسلام من الكنوز) نقدا او غيره (فلقطة) سيجئ حكمها﴾ اوزرنده كلمهٔ
شهادت وياغير مسلمين ايچون معروف برعلامت بولنان كنوز نقدو يانقدك غيرى اوزرلرنده
علامت اسلاميه اولان اوانى نحاسيه لقطه‌در زيرا مال مسلمين غنيمت اولمز
لقطه‌نك حكميكه ابواب مساجدده واسواقده صاحبى ظاهر اولمديغى تبيين

ISTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ایده‌نه‌دك ندا وتشهیر اولنوب بعده بولان فقیر ایسه کندی نفسنه یوق ایسه آخر فقیره صاحبی ظهور ایتدکده ضمان شرطیله صرفدر قریبا کلور ﴿ (وماعلیه سمة الکفر خمس وباقیه للمالك اول الفتح) ولوارثه لوحیا والا فلبیت المال علی الاوجه وهذا (ان ملکت ارضه والا فللواجد) ولو ذمیا قنا صغیرا انثی لانهم من اهل الغنیمة (خلا حربی مستأمن) فانه یسترد منه ما اخذ ﴿ اوزرنده مثلا صنم ویاملوکلرندن برملك اسمی مثللو برنقش وعلامت کفر اولورسه خمس اخذ اولنوب باقیسی ابتدای فتحده اول محله مالك اولان کمسه ایچوندر یوقسه وارثی ایچوندر هرنقدر وارث نسبی تساعیله ثابت ذوی الارحامدن ایسه‌ده واکر حیاتده مالك ویاوارث بولنمز ایسه قول اوجه اوزره بیت المالکدر فتح القدیرده اشبو قولی ترجیح ایلدی زیرا کنز ارضده ودیعه‌در وقتاکه ابتدا مالك اول ارضه مالك اولدقده ارض مز بوره ده اولان نسنه‌یه‌ده مالك اولدی بس اول ارضده اولان نسنه اول ارضی بیعله ملکندن خروج ایتمز بطننده انجو اولان سمکه کبی اوجهك مقابلی بدایعده اولان اول بعد الخمس باقی قلان مالك الکصکره اول ارض کندویه انتقال ایدن کمسه ایچون ویاورثه‌سی ایچون اولمق قولیدر بوندنصکره ظاهر اولان بوکه اکر بیت المالده انتظام اولمیوب محلنه صرف اولنمیوب وبولان کمسه فقیر ایسه کندی نفسنه یوقسه مستحقنه صرف ایتمکدر بحرده مبسوطدن نقلا ذکر اولنان رکازه اصابت ایدن کمسه‌یه خمسنی فقرا ومساکنه صرف واردر قواللری مضمون سابقه دلالت ایدر زیرا خمس ذاتنده حق فقرادر اموال باطنه‌نك زکاتی کبی یوق ارض مقدما برکسه‌یه تملیك اولنمش دکل ایسه جبل ومفازه کبی باقی بولان کمسه نکدر هرنقدر ذمی ویاخالص صغیر عبد ویاانثی دخی اولورسه‌ده زیرا بونلردخی غنیمته اهللردر حتی ذمی مثلا عسکر اسلامه دلالت ایدوب یول کوسترسه کندویه آزجه عطیه ویریلور حربیٔ مستأمن اولانه باقیدن برشی ویرلمز غنیمته اهل اولمدقلرندن فرضا اخذ ایتمش اولسه‌لر استرداد اولنور ﴿ (الا اذا عمل) فی المفاوز (باذن الامام علی شرطه فله المشروط) ولو عمل رجلان فی طلب الرکاز فهو للواجد وان کانا اجیرین فهو للمستأجر ﴿ لکن حربیٔ مستأمن پادشاهك ویامالك ارضك اذنیله اراضیٔ مملوکده ده ومفازه‌لرده اشلرسه شرطلری اوزره مشروط اعطا اولنور ایکی کمسه رکاز طلبنده ایشلسه‌لر رکاز بولان کمسه‌نکدر رفیقنه برشی یوقدر زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم رکازی درت خمسنی بولان کمسه ایچون قیلدی مز بور عامللر اجیرلر ایسه بولنان نسنه مستأجر ایچوندر زیرا عمللری انك ایچوندر ﴿ (وان خلا عنها) ای العلامة (اواشتبه الضرب فهو جاهلی علی) ظاهر (المذهب) ذکره الزیلعی

لانه الغالب وقیل کاللقطة ﴿ بولنان نسنه علامتدن خالی اولسه ویاخود ضرب مشتبه اولسه ظاهر مذهب اوزره اول کنز جاهلیه‌درکه مسلمین کنزی دکلدر بو مضمونی زیلعی ذکر ایلدی زیرا غالبا مال جمع وادخارینه حریص انلردر و بعضیلر مال مشروح لقطه کبیدر دیدیلر زیرا فی زماننا وقت ممتددر ﴿ (ولا یخمس رکاز) معدنا کان اوکنزا (وجد فی) صحراء (دار الحرب) بل کله للواجد ولو مستأمنا لانه کالمتلصص (و) لذا (لو دخله جماعة ومنعة وظفروا بشیٔ من کنوزهم) ومعدنهم (خمس) لکونه غنیمة ﴿ دار حرب صحراسنده بولنان رکاز معدن ویاکنز کندودن خمس اخذ اولنمز اخذ ایده‌نه غنیمت اولمدیغندن بلکه کلیسی بولانکدر هرنقدر بولان مستأمن ایسه‌ده متلصص کبیدر وامانك حکمی مملوکده ظاهر اولور مباحده اولمز حتی خرسزلق خمسی اسقاط ایتدیکندن کافرستانه قهر وغلبه صاحبی برجماعت دخول و دفائن ومعدنلرندن برمقدار شیئه ظفریاب اولسه‌لر غنیمت اولدیغندن خمس اخذ اولنور ﴿ (وان وجده) ای الرکاز (مستأمن فی ارض مملوکة) لبعضهم (رده الی مالکه) تحرزا عن الغدر (فان) لم یرده و (اخرجه منها ملکه ملکا خبیثا) فسبیله التصدق به فلو باعه صح لقیام ملکه لکن لا یطیب للمشتری ﴿ کافرستانه امانله دخول ایدن مسلمانلردن بعضیلرینك ارض مملوکه‌لرنده رکاز بولسه اول ارضك مالکنه آنی رد ایدر غدردن تحرز ایچون واکر رد ایتمیوب دار حربدن اخراج ایدرسه ملك خبیثله اکا مالك اولور عهده‌سندن تخلصك طریقی انی تصدیقدر بس برکسه‌یه بیع ایتسه بیعی صحیح اولور ملکی قائم اولدیغندن لکن مشتری ماده‌یه عالم ایسه انکله انتفاعی حلال وطیب اولمز لکن بو مسئله شراء فاسد ایله برنسنه‌یی اشترا ایدن کمسه‌نك بیعنك خلافنه‌در زیرا فساد بیعله مرتفع اولور بیع اولندقده فسخی ممتنع اولدیغندن ﴿ (ولو وجده) ای الرکاز (غیره) ای غیر مستأمن (فیها) ای فی ارض مملوکة لهم حل له (فلا یرد ولا یخمس) لمامر بلا فرق بین متاع وغیره ومافی النقایة من ان رکاز متاع ارض لم تملك یخمس سهوا الا ان یحمل علی متاعهم الموجود فی ارضنا ﴿ اهل حربك مملوکه‌سی اولان ارضنده مستأمنك غیری کرك ذات منعه اولان جماعت وکرك واحد رکازی بولسه کندویه حلالدر رد اولنمز وخمس اخذ اولنمز نتکم مستأمن اولمجق رد اولنمدیغی ماسبقده مرور ایتدی شوقدر وارکه غلبه صاحبی جماعتك اخذ وقبض ایتدکلری مال غنیمتدن خمس اخذ اولنور ومز بور مال موجودك متاع اولمسیله متاعك غیری اولمسی بینلرنده فرق یوقدر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

متاع هر بر کندو ایله انتفاع اولنان ثوب وکلیم وچکه واوانی امثالی شیلردر
نتکم {ولما فتحوا متاعهم} آیت کریمه سنده متاعدن وعاء طعام اراده اولندی نقایه ده
ذکر اولنان تملیك اولنمیان ارضده بولنان متاع اولان رکازدن خمس اخذ اولنور
کلاملری سهودر مکر که بزم ارضمزده بولنان متاعلرینه حمل اولنه ✻ فرع
للواجد صرف الخمس لنفسه واصله وفرعه واجنبی بشرط فقرهم ✻ رکازی
بولان کسه محتاج اولوب ودرت خمس نصابه بالغ اولمیوب وکندوبی غنی
قیلمزسه خمسی کندی نفسنه صرف ایدر وفقیر اولملری شرطیله اصول
وفروعنه واجنبیلره دخی صرف وار در

✻(باب العشر)✻

✻(یجب) العشر (فی عسل) ولو قل (ارض غیر الخراج) ولو غیر عشریة
کجبل ومفازة بخلاف الخراجیة لئلا یجتمع العشر والخراج ✻ عشرك زکاتده
ذکری مصرف زکاته صرف اولدیغنه مبنیدر تأخیر اولندیغی محضا عبادت
اولمیوب بلکه کندوده عبادت معناسی اولان مؤنت اولدیغندندر بنا برین
صبینك ومجنونك ارضلرنده عشر واجب اولدی عشرلرکنی تملیکدر وسبی
کندودن تحقیقا غلالك حصولیله نما صاحبی اولان ارضدر وابتداء شرطی
اسلامدر وسائر عبادتلر کبی وجوبنه علمدر واداسنك شرطی زکات کبی
نیت مقارنه در وخارجك هلاکیله عشر ساقط اولور بعضنك هلاکیله مقدارنجه
ساقط اولور استهلاك هلاکك خلافنه در اکر استهلاك ایدن مالکك غیری
اولورسه تضمین اولنان عشر اخذ اولنور وصاحب ارض اولورسه
کندی ضامن اولور اراضئ خراجیه نك غیری ارضدن حاصل اولان بالده عشر
فرضدر جبل ومفازه کبی هرنقدر عشریه دخی اولمزسه ده خراجیه عشریه نك
خلافنه در یعنی کندوده عشر وخراج جمع اولمسون ایچون کندوده عشر
یوقدر وفرضیتی { وآتوا حقه یوم حصاده } آیت کریمه سیله ثابتدر زیرا اهل
تفسیرك قوللری اوزره حقدن مراد عشردر دخی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك { ماسقته السماء ففیه العشر وماسقی بغرب او دالیة ففیه نصف
العشر } قول شریفلریله دخی اجماعله ثابتدر غرب بیوك دالیه مطلق قوغه
معنالرینه در شارحك واو قل قولی مضافله مضاف الیه میانه سنده جمله معترضه در
زیرا بلاشرط نصاب قولی اندن مغنیدر شارح راجع للکل قولیله دخی بوکا تنبیه
ایتمشدر ✻ حلبی ✻ عسل عینك وسینك فتحلریله باله دینور که فارسیده انکبین دیرلر بال

اریسنك لعابندن عبارتدر وعند البعض ماده سی بر خفیجه شبنم کبی رطوبتدر که
حق سبحانه وتعالی هواده حادث ایدوب چیچك ویپراق مقوله سی اوزره نازل
اولور الهام ربانیله اری قسمی اغزلریله اول رطوبتی التقاط ایدوب قوانه
کتوروب وضع وجمع ایدراشته بال او رطوبت مجتمعه دن عبارتدر ومن که قدرت
حلواسی دخی عشر خصوصنده عسل حکمنده در دلیل رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمك {فی العسل العشر} قول شریفیدر ونحلك بالی تناولی کندولرده
عشر اولان چیچکلر ومیوه لر مثللو نسنه لردن اولمسیدر کچی بوجکی نحلك خلافنه در
زیرا مزبور اوراقی تناول ایدراندہ ایسه عشر یوقدر صاحب ارض کندوده
خدایی اولان عسله مالك اولور هرنقدر اول ارضی عسل ایچون اتخاذ ایتمش
ایسه ده حتی اخذ ایدن کسه دن کندو ایچون استرداد وار در ✻ بحر ✻(و) کذا
یجب العشر (فی ثمرة جبل او مفازة ان حماه الامام) لانه مال مقصود لا ان لم
یحمه لانه کالصید ✻ یعنی بویله طاغده ویازی ویابانده حاصل اولان میوه ده
عشر واجب اولور اکر مزبور عسلی ومیوه یی اهل حربدن وبغاتدن
وقطاع طریقدن امام حمایه ایدرسه هر کسدن حمایه لازمدکل زیرا جبالده
خدایی نابت میوه مباحدر مسلمینی اندن منع جائزدکل زیرا مزبور مال امامك
حفظیله مقصوددر یوق صید کبی امام حمایه ایتمزسه عشر لازم اولمز ✻(و)
یجب فی (مسقی سماء) ای مطر (او سیح) کنهر (بلاشرط نصاب) راجع
للکل (و) بلاشرط (بقاء) وحولان حول لان فیه معنی المؤنة ولذا کان للامام
اخذه جبرا ویؤخذ من الترکة ویجب مع الدین وفی ارض صغیر ومجنون ومکاتب
ومأذون ووقف ✻ دخی سمائله که یعنی مطر ایله تسمیة الشی باسم المحلدر
ویاخود سیحله که خاصة یریوزنده جریان ایدن نهر کبی صوایله صواریلان نباتاتدن اولان
حاصلاتده عشر نصاب شرطی اولمقسزین واجبدر اشبو بلاشرط مزبور
عسل وثمره ومسقینك کلیسنه راجعدر قیددر وسیح بیع وزننده دخی
حاصلاتك بقاسی شرطسز پس خضروات ده واجبدر وحولان حول شرطسز حتی
بر ارض برقاچ دفعه غلال ویرسه هر بر لرنده عشر واجب اولور زیرا عشرده مؤنت
معناسی وار که یعنی ارضك مؤنتی واجرتی معناسی واردیمك پس محضا
عبادت اولمدی حتی کندوده مؤنت معناسی اولدیغنه بناءً امامه کوره
کندوبی جبرا اخذ واردر وجبر صورتنده صاحب ارضك بوینندن ساقط اولور
شوقدر وار که کندویه ثواب اولمز عشری اختیاریله بالرضا ویردکده
مثابه اولور وصاحب ارضك وفاتنده ذمتنده قالدقده ترکه سندن اخذ اولنور
ودینیله برابر واجب اولور وصغیرك ومجنونك ومکاتبك ومأذونك وو قفك اراضیسنده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

دخی عشر واجب اولور كندوده مؤنت اولدیغی ایچون عقل بلوغ
ملك شرط اولمدی ✻ وتسمیته زكاة مجاز (الافی) مالایقصد به استغلال
الارض (نحوحطب وقصب) فارسی (وحشیش) وتبن وسعف وصمغ وقطران
وخطمی واشنان وشجر قطن وباذنجان وبزر بطیخ وقثاء وادویة كحلبة
وشونیز حتی لواشغل ارضه بها یجب العشر ✻ عشره زكات تسمیه سی مجاز در
اكر زكات اولسه مزبورلردن اخذ اولنمز ایدی وجه شبه مصرفلرینك
اتحادیدر لكن كندو ایله استغلال ارض قصد اولنمیان حطب وكندودن
بعض قلم اتخاذ اولنان قصب فارسی بوغم صاحبی ساقی اوزوه قائم هر بر نباتكه
قامشدر وحشیشكه اوت وصمان وخرما اغاجینك دالی واغاجدن ساقز مثللو
اقان نسنه وقطران وخطمی وچوغان دیدكلری نبات وچوق وباذنجان اغاجی
وقاون وقارپوز وخیار وچغور چكردكلری وبوی وجوروك اوتو كبی ادویه
تخملرنده عشر یوقدر اما زراعتی قصد اولنوب ارض مزبور نسنه لر ایله
مشغول اولورسه عشر واجب اولور امانفس باذنجان وچوقده عشر واردر
وماسبقده مرور ایتدیكه نفس بطیخده عشر وار در چكردكی مقصود بالذات
دكلدر حلبه جرعه وزنه بوی تخمیدر وشینك ضمیله شونیز حبة السودادر
طباخواص عجیبه لری واردر ✻ (و) یجب (نصفه فی مسقی غرب) ای دلو
كبیر (ودالیة) ای دولاب لكثرة المؤنة وفی كتب الشافعیة اوسقاه بماء اشتراه
وقواعدنا لاتأباه ولوسقی سیحا وبالة اعتبر الغالب ولواستویا فنصفه وقیل
ثلثة ارباعه (بلارفع مؤن) ای كلف (الزرع) وبلا اخراج البذر لتصریحهم
بالعشر فی كل الخارج ✻ بیوك قوغه ودولاب ایله سقی اولنان ارضدن حاصل
اولان غلالده عشرك نصفی واجب اولور تكلیفاتك كثرتنه مبنی وكتب شافعیه
صورت مشروحه نك اوزرینه اوسقاه بماء اشتراه قولنی زیاده ایلدی یعنی صویی
اشترا ایدرسه ینه نصف عشر واجب اولور دیمك وبزلك قاعده لریمز دخی
بوكا آبی دكلدر ایرماق صوییله والتله ایكیسیله بردن صو وارلسه غالبی
اعتبار اولنور مساوی اولوب یعنی نصفی سیحله ونصفی التله سقی اولنورسه عشرك نصفی
وعندالبعض اوچ ربعی واجب اولور نصف آخرده شك واقع اولدیغندن
وحاصلاتدن عشری اخراج عمله ونفقه بقره وكری انهار وحفظ وحراست
مؤنت ومصارفلرینی وبذرلری رفع واخراجسزدر فقهانك عشری خارجك
كلیسندن اخراج ایله تصریحلرینه بنأ ورسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم مؤنتك تفاوتینه بنأ واجبك تفاوتیله كه بعضندن عشر وبعضندن
نصف عشر ایله حكم بیوردی بنا برین قبل التعشیر مؤنتی رفعك معناسی اولمدی

✻ (و) یجب (ضعفه فی ارض عشریة لتغلبی مطلقا وان) كان طفلا اوانثی
او(اسلم اوابتاعها من مسلم اوابتاعها منه مسلم اوذمی) لان التضعیف كالخراج
فلا یتبدل ✻ تغلبینك عشریه اولان ارضنده عشرك ضعفیكه حاصلك خمسی
واجب اولور مطلقا كه مسفور كرك طفل وكرك انثی ویا اسلامله مشرف
اولسون ویا مسلمدن اشترا ایتسون ویا كندودن مسلم ویا ذمی اشترا ایتسون زیرا
تضعیفده خراج كبی متبدل اولمز لكن خراجك عدم تبدلی اتفاقیدر تضعیفك
مسلمك اشتراسی صورتیله مسفورك اسلامی صورتنده امام ابی یوسف ایچوندر
اختلاف مشار الیه نزدنده مزبورلرده تضعیفی داعی منعدم اولدیغندن
عشریه اولور تغلب تانك فتحی وغینك سكونی ولامك كسریله نصارای عربدن
روم قربنده بر طائفه ایدی امیرالمؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنهه
دیدیلر كه بزلر شوكت صاحبی برقومز بزلردن خراج اخذ اولنمه دن عار ایدرز
بزلرك ارضلریمزدن مسلمیندن اخذ اولنانك ایكی مثلنی اخذ ایدك دیدیلر وبونك اوزرینه
مصالحه اولدی ✻ ابوالسعود ✻ (واخذ الخراج من ذمی) غیر تغلبی (اشتری)
ارضا (عشریة من مسلم) وقبضها منه للتنافی ✻ دخی مسلمدن عشری اولان
ارضی اشترا ایدوب وكندودن قبض ایدن تغلبی اولمیان ذمیدن خراج اخذی
واجب اولور عشرده عبادت معناسی اولوب كفر ایسه اكا منافی اولدیغندن
✻ (و) اخذ (العشر من مسلم اخذها منه) من الذمی (بشفعة) لتحول الصفقة الیه
اوردت علیه لفساد البیع) او بخیار شرط اورؤیة مطلقا اوعیب بقضاء
ولو بغیره بقیت خراجیة لانه اقالة لافسخ ✻ دخی اراضی عشریه یی ذمیدن
شفعه ایله اخذ ایدن مسلمدن عشر اخذی واجب اولور صفقه وعقد كندویه
تحول ایتدیكندن كانه ابتدا مسلمدن اشترا ایتمش اولور ویاخود فساد بیعله
ویاخیار شرطله ویا رؤیتله مطلقا كه كرك قضا ایله وكرك رضا ایله ارض مسلك اوزرینه
رد اولنورسه ویاخود خیار عیبله قضا ایله رد اولنورسه مسلمدن عشر
اخذی واجب اولور زیرا رد ایله وفسخله بیع اولمامش كبی اولدی خیار عیبده
قضاسز رد ایدرسه خراجیه اوله رق باقی قالور زیرا بلاقضاء رد اقاله در
فسخ دكلدر ✻ (و اخذ خراج من دار جعلت بستانا) اومزرعة (ان) كانت
(الذمی) مطلقا (اوللمسلم) وقد (سقاها بمائه) لرضاه به ✻ دخی ذمی ایچون
اولان دار بستان ویا مزرعه قیلنورسه مطلقا كه كرك ماء عشر ایله سقی ایتسون
وكرك ماء خراج ایله سقی ایدرسه ینه خراج اخذی واجب اولور ماء خراجله سقی
خراجه رضا اولدیغندن یوقسه مسلمه لایق اولان عشردر ✻ (و) اخذ
(عشران سقاها) المسلم (بمائه) او بهما لانه الیق به ✻ دخی ارضی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

مسلم ماء عشر ايله وياخود ايكيسيله سقى ايدرسه عشر اخذى
واجب اولور ✻ زيرا عشرده عبادت معناسى اولديغندن
مسلمك حالنه لايق وسزادر ✻ (ولاشئ فى) دار و (مقبرة) ولو لذمى (و) لافى
(عين قير) اى زفت (ونفط) دهن يعلو الماء (مطلقا) اى فى ارض عشر
اوخراج (و) لكن (فى حريمها الصالح للزراعة من ارض الخراج خراج)
لافيها لتعلق الخراج بالتمكن من الزراعة واما العشر فيجب فى حريمها العشرى
ان زرعه والالا لتعلقه بالخارج ✻ منزلده ومقبره‌ده هرنقدر ذمينك دخى
اولورسه‌ده وزفت ونفط چشمه‌لرنده كرك اراضىٔ عشريه‌لرده وكرك خراجيه‌ده
اولسون برنسنه يوقدر نفط نونك فتحيله وكسريله افصحدر صويك يوزنده
منعقد اولان كمى قلفاتلنوب ودوه يغلنان سياه دهن مثللو شيدر لكن مز بوره
عينك اطراف وچوره‌سنده اراضىٔ خراجيه‌دن زراعته قابل وصالح قرقر
آرشون محلده خراج اولور نفس عيندن اولمز خراج زراعته تمكنله تعلق
ايتديكندن لكن بوخراج موظفده ظاهر اولور خراج مقاسمه عشر كبيدر
اما عشر عين مزبوره‌نك عشرى اولان حريمنده زرع ايدرسه واجب اولور
يوقسه اولمز عشر خراجه تعلق ايتديكندن مجرد مكنتله ايجاب ايتمز
(تمه) ارض عربكه حجاز وتهامه ويمن ومكه وطائف وبريه ارضلريدر
جمله‌سى عشريدر ينه بويله اهاليسى طوعا اسلامه كلان وياخود قهرا قلنج
ايله فتح اولنوب بين الغانمين تقسيم اولنان ارض دخى عشريدر اما قهرا فتح
اولنوب وصاحبلرى يدلرنده ترك اولنان ونصاراى بنى تغلبك وذمينك بلطه
سيله بوردن اخراج ايلديكى مطلقا ارض ومسلمك اخراج ايدوب وماء خراجله
سقى ايلديكى اشبو اراضىٔ مشروحه خراجيه‌در لكن ماء خراج تحت الايادى
ضبطده داخل عجملرك حفر ايدوب اشدكلرى صغير ايرمقلر وكوز پكارلر
وبيت المالدن استخراج اولنان قنواتدر عشرى اولان صولر يغمور وقيو وسيحون
وجيحون ودجله وفرات ونيل امثالى تحت الايادى داخل اولميان انهار
عظيمه‌لردر ملتقى ده وشرحنده مسطوردر كه باران واراضىٔ عشريه‌ده حفر اولنان
قيو وظهور ايدن چشمه وبراحدك ولايتى تحتنده اولميان عظيم صولر عشريدر
اما اراضىٔ خراجيه‌ده حفر اولنان واندن ظهور ايدن صولر خراجيدر بعضيلر عمارته
محتاج اولان هر ايرمق خاولميان عشريدر راجيدر ديديلر وصحيح مسلمده ابو هريره
رضى الله تعالى عنهدن روايت اولنور كه سعادتله رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيورديلر كه
سيحان وجيحان وفرات ونيل بونلرك هر برلرى جنت ايرمقلرندندر اتقانى بو يلجه
ذكر ايلدى انتهى ✻ (ويؤخذ) العشر عند الامام (عند ظهور الثمرة) وبدو صلاحها
برهان وشرط فى النهر امن فسادها ✻ امام اعظم عندنده ميوه‌نك صلاحى ظاهر

اولدقده عشر اخذ اولنور نهرده فساددن امنى دخى شرط ايتدى امام ابى يوسف
نزدنده وقت ادراكنده امام محمده كوره كمالن بولوب مثلا خرما وياوزم سركى
محلنه وضع آوانده اخذ اولنور ثمرهٔ خلاف اتلافله ضمانك وجوبنده ظاهر
اولور ✻ (ولايحل لصاحب ارض) خراجية (اكل غلتها قبل اداء خراجها)
ولايأكل من طعام العشر حتى يؤدى العشر وان اكل ضمن عشره مجمع
الفتاوى وللامام حبس الخارج للخراج ومن منع الخراج سنين لايؤخذ لما مضى
عند ابى حنيفة خانية ✻ ارض خراجيه صاحبنه خراجنى ادادن مقدم
غله‌سندن اكل حلال دكلدر لكن بوندن ظاهر اولان اشبو خراجدن مراد
خراج مقاسمه‌در زيرا بونده خراج عين خارجه تعلق ايدر عشر كبى اما خراج
موظف ذمته تعلق ايتديكندن قبل الادا غله‌دن اكل حلالدر واقعاتده بزازيه‌دن
نقلا مذكوردر كه عشرى وخراجى اادن مقدم غله‌دن اكل حلال دكلدر
لكن اداى عشره عازم اوله‌رق اولورسه جائزدر انتهى ✻ اشبو تقييد حسندر
حالا بعض فريك اخذلرى عشرنى اداقصديله اولورسه بوكاكوره جائزدر وياخود
خراج موظفدن اولورسه ينه جائزدر عشرى اولان طعامدن قبل اداء العشر
اكل جائز دكلدر اكل ايدرسه عشرنى ضامن اولور ملتقى شرحنده مرسومدركه
آزجه معروف اوله‌رق اكل ايدرسه اوزرينه برشى لازم اولمز فقيه بونكله
عمل ايده‌رز بيوردى انتهى اماكه صاحب ارضه كوره خراج موظفده خارج
غلال خراجى تحصيل ايچون حبس وارددر اما خراج مقاسمه‌ده وعشرده جبرا تقسيم
ايدوب حقنى اخذ ايدر بركسنه برقاچ سنه ارضك خراجنى ادا ايتمسه امام
اعظمه كوره ماضى ايچون برشى اخذ اولنمز خانية ✻ وفيها (من عليه عشر
اوخراج اذامات اخذ من تركته وفى رواية) لا بل يسقط بالموت والاول ظاهر
الرواية ✻ دخى خانيه‌ده مرسومدركه بركسه اوزرنده عشر ويا بكلا قسميله
خراج اوله‌رق وفات ايتسه تركه‌سندن اخذ اولنور امام اعظمدن برروايتده
اخذ اولنمز بلكه موتله ساقط اولوركى ظاهر روايتدر ✻ فرع تمكن
ولم يزرع وجب الخراج دون العشر ويسقطان بهلاك الخارج والخراج على الغاصب
ان زرعها وكان جاحدا ولابينة لربها ✻ صاحب ارض زراعته متمكن ومقتدر ايكن
زرع ايتمسه خراج موظف واجب اولور مقاسمه اولمز عشر كبى زيرا بونلر حاصلاته
تعلق ايتديكندن مجرد زراعته قدرتله برشى لازم اولمز حتى قصدى تعطيل
ايلسه ينه برشى لازم اولمز واشبو خراج مقاسمه وعشر خارجك هلاكيله
ساقط اولورلر عين خارجه تعلق ايتدكلرندن اما خراج موظف حاصلات
حصاددنصكره هلاك اولورسه ساقط اولمز يوق قبل الحصاد اولورسه

ISTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حرق غرق واكل جراد وحروبرد امثالى دفعى ممكن اولميان آفت سماويله
اولورسه ساقط اولور اما حفظى ممكن اولان مثلا دابه اكل ايدسه ساقط اولمز
وصورت مشروحه لرده سقوطى غلالك كليسى هلاك اولورسه اما بعضى
باقى اولورسه مثلا ايكى قفيز ويا ايكى درهم مقدارى بر قفيز ويا بر درهم
واجب اولور حاصل كلام هر نقدر اقل اولورسه نصفى لازم اولور وخراجك
سقوطى سنه دن زراعت ممكن اولور آزجه بر وقت باقى قالمديسه كند و ايچون
خراج مؤظف اولان ارضى بركسه غصب وزراعت ايدوب وغصبنى انكار
وصاحب ارضك بينه سى اولمزسه مزبور ارضك خراجى غاصبك اوزرينه
لازمدر اما اصلا زرع ايتميوب ويا غصبنى مقر ويا غصبه شاهد اولسه خراج
صاحب ارضدن لازم اولور ❋ والخراج فى البيع الوفاء على البائع ان بقى فى يده
ولو باع الزرع ان قبل ادراكه فالعشر على المشترى ولو بعده فعلى البايع ❋ بيع
بالوفاكه ثمنى كتوردكده مبيعى بايعه رد شرطيله اولان بيعدر خراج بايعك اوزرينه در
اكر مبيع يدنده باقى ايسه يوق مشترى قبض ايتمش ايسه غاصب منزله سنده در
بيع بالوفانك رهن ويا بيع اولمسينك تفصيلى بيوعده كلور ان شاء الله تعالى اراضئ
عشريه ده اولان زرعى بركسه ادراكندن مقدم بيع ايدرسه عشر مشترينك
اوزرينه در صكره اولورسه بايعك اوزرينه در ❋ والعشر على المؤجر كخراج
موظف وقالا على المستأجر كمستعير مسلم و فى الحاوى وبقولهما نأخذ ❋ خراج
موظف اتفاقا موجر ومعير اوزرلرينه اولديغى كبى عشر وخراج مقاسمه دخى
موجر اوزرينه در امامين مستعير مسلم اوزرينه اولديغى كبى بونده دخى مستأجر
اوزرينه دزيوردیلر اما كافره اعاره ايلسه عشر امام اعظمه كوره موجره
امامينه كوره كافره لازمدر لكن امام محمد نزدنده بر امام ابى يوسف عندنده ايكى
عشر اخذ اولنور ❋ حلبى انتهى ❋ حاوى القدسى نام كتابده امامين قوليله عمل ايده رز
ديوردیلر ❋ وفى المزارعة ان كان البذر من رب الارض فعليه ولو من العامل
فعليهما بالحصة ❋ مزارعه ده عشر اكر بذر صاحب ارضك اولورسه كندويه
لازم اولور واكر عاملدن اولورسه حصه لرنجه ايكيسنه لازم اولور معلوم
اولسونكه حقيقة مزارعه ارض وبذر و بقر وعمل بونلرك بعضيسى بر شخصدن
وبعض آخرى آخر كسه دن اولمقدر امام اعظم رحمه الله كوره بهمه صورت
باطلدر امامين نزدنده انجق اوچ صورتده صحيحه در اولكى ارض وبذر بر طرفدن
عمل وبقر بر طرفدن ايكنجى ارض برينك ماعداسى آخرك اوچنجى عمل برينك
باقيسى برينك اولمق صورتلريدر اشبو صور ثلثه نك ماعداسى امامين عندنده
دخى باطلدر بحرك وقهستانينك عباره لرندن فهم اولنان امامينه كوره مزارعه ده
عشر شريكينك حصه لرينه ناظردر امام اعظم قتنده صاحب ارضك اوزرينه در

(لكن)

لكن كندونك حصه سنده عيننده ن واجب اولور مزارعك حصه سنده ذمتنده
دين اولور انتهى شارح مرحومك ذكر ايتديكى تفصيل امام اعظمك قولنه ده
موافق دكل امامينكده زيرا امام اعظم عندنده عشر صاحب ارض اوزره
امامين نزدنده حصه لرنجه ايكيسنك اوزرلرينه لازمدر ❋ حلبى انتهى ❋
❋ ومن له حظ فى بيت المال وظفر بما هو موجه له اخذه ديانة ❋ شول
بركسه كه كندو ايچون بيت المالده نصيب اولور وكندويه اعطا ايچون
حاضرلنان ماله ظفر بوله انى كندويه كوره ديانت اخذ واردر مثلا
مقاتله نك بيت الخراجده فرصت بولمسى كبى حلبى اه ❋ وللمودع صرف
وديعة مات ربها ولا وارث لنفسه اوغيره من المصارف ❋ عندنده وديعه وضع
اولنان كمسه ايچون صاحبى وفات ايدن وديعه بى وارثى اولمزسه فقير ايسه
كندو نفسنه وسائر مصارفنه صرف واردر ❋ دفع النائبة والظلم عن نفسه
اولى الا اذا تحمل حصته باقيهم وتصح الكفالة بها ويؤجر من قام بتوزيعها
بالعدل وان كان الاخذ باطلا وهذا يعرف ولا يعرف كفا لمادة الظلم ❋ انسان
كندو نفسندن بغير حق اخذ اولنان سالیانه و تكليفات ظلميه لرى دفع ايتمك
اوليدر لكن صاحب نهر ديديكى بزم اصحابلريمزدن افضل اولان اهالئ
محله ايله اعطاء نوائبده مساوى اولمقدر قاضى ديديكه اشبو مساواتك
افضليتى مرقوملرك وقتلرينه كوره در زيرا انلرك زماننده مصالح
مسلمينه وجهاده صرف اولنور ايمش امافى زماننا اخذ اولنان محلنه صرف
اولنميور بنا برين ظلما اخذ اولنان نوائبدن كندو نفسنى تخليص
ممكن اولدقدنصكره رخصت وارد رقاضينك اشبو كلامى كندويه اصابت ايدن
حصه سنى سائر كسه لر متحمل اولمامسنه حمل اولنسه قولين بينى توفيق حاصل
اولور لكن كندونك حصه سنى سائر جوارنده بولنان دين قرنداشلرى متحمل
اولورسه انلره اعانة كندو دخى متحمل اولسه لايقدر اشبو مزبوره نائبه
حقنده كفالت صحيحدر كرك بحق اولسون عامه نك مشترك اولدقلرى نهرك
كريى ومحله نك وچارشونك حراستى و بيت المالده برشى موجود اولمجق
تجهيز جيوش و تخليص اسارى ايچون اماملك توزيعى كبى و كرك بغير حق
اولسون فى زماننا وقوع بولان ساليانه لر ومطلوبات لر كبى ونوائب سلطانيه يى
عدل اوزره توزيعده اجر وثوابده اولور لكن عدالتده پك كوچدر هر نقدر اخذى
باطل ايسه لكن مادۀ ظلمى قطع وامتناع ايچون اشبو مسئله يى تعلم ايدوب
عارف اولملى غيره تعريف وتعليم ايتملى كه ظلمه معين ومقوى اولميه ❋ يجوز
ترك الخراج للمالك لا العشر وسيجئ تمامه فى بيان بيوت المال ومصارفها فى الجهاد

T.C.
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ونظمها ابن الشحنة فقال ✽ خراجی صاحب ارضه ترك ایدوب اخذ ایتمك
جائز اولور عشری ترك جائز دكل فرضا ترك ایتسه اجماعا جائز دكلدر كندو
باشنه صاحب ارض خراج ایدوب فقرایه صرف ایدر اشبو بحثك تمامی وتفصیلی
بیوت المال ومصرفلری بیاننده جهاد ده قریبا كلور مضمون مشروحی ابن شحنه
نظم ایله بیان ایلدی ویوردیكه ✽ بیوت المال اربعة لكل ✽ مصارف بینتها
العالمون ✽ فاولها الغنائم والكنوز ✽ ركاز بعدها المتصدقون ✽ وثالثها
خراج مع عشور ✽ وجالیة یلیها العاملون ✽ بیت المال درت قسمدر علمانك
بیانلرینه كوره هر برلرینك مصرفلری واردر نوع اولكه مال غنایم وكنوز
جاهلیه وركازدر اشبو اوچدن صكره قسم ثانی زكاة مفروضه یی تصدق
ایدنلرك صدقه لریدر بیوت اربعه نك اوچنجیسی خراجله عشرلر وجزیه در
جالیه جزیه واهل ذمت طائفه سنده اطلاق اولنور حضرت عمر رضی الله
تعالی عنه انلری جزیرة العربدن طرد واخراج ایلدیلر بعده مطلقا ذمیانده
استعمال اولندی ✽ ورابعها الضوائع مثل مالا ✽ یكون له اناس وارثون ✽ ضوائع
ضائعه نك جمعیدر صاحبی ظاهری معلوم اولمیان لقطه كبی یعنی دردنجیسی
كندو ایچون وارث معلوم اولمیان تركه مثلو مال ضایعدر ✽ فمصرف الاولین
اتی بنص ✽ وثالثها حواه مقاتلون ✽ ایكی اولكی كه بری مال كنوز ایله ركاز
وبری زكاة مفروضه بونلرك صرف اوله جق محللر نص قرآنیله مبیندر اولكنك
حقنده وارد اولان نص غنیمت حقنده وارد اولان { واعلموا انما غنمتم من شیء }
الآیة نظم مجیدیدر زیرا بونلر دخی غنیمت مصرفنده صرف اولنورلر ایكنجی
حقنده وارده اولان آیة كریمه { انما الصدقات للفقراء } نص جلیلیدر اوچنجسی
غزاة جمع واحراز ایدر یعنی خراج عشر جالیه نك مصرفی فی سبیل الله
جهاد ایدن فرقهٔ مسلمیندر بوندن مقاتله یه صرفك اقتضاسی توهم اولنور
لكن اویله دكل یعنی علما وقضات وعمال مثلو مصالح مسلمینه دخی صرف
اولنور ✽ حلبی عن الشرنبلالیة ✽ ورابعها فمصرفه جهات ✽ تساوی النفع فیها
المسلمون ✽ دخی تساوی ماضی صیغه سیله النفع تمیزیت اوزره منصوبدر طبت
النفس كبی یعنی لقطه كبی صاحبی معلوم اولمیان مال ضایع مصرف مسلمینك
كندوده من جهة النفع مساوی اولدقلری مثلا مریض وزمن ولقیط وعمارت
قنطره وكوپری ومساجد امثالی مواضعدر ✽ حلبی اه

✽(باب المصرف)✽

اشبو باب شرعا صدقه یی كندویه صرف صحیح اولان مسلم بیاننده در بس
مصرف اسم مكان اولور ✽ ای مصرف الزكاة والعشر واما خمس المعدن
فمصرفه كالغنائم ✽ المصرفده ال مضاف الیهدن عوض اولدیغنه شارح
تفسیریله اشارت ایدركه بوباب زكاتك وعشرك صرف محلی بیانیندر دیمك
قهستانی صدقهٔ فطری وكفارتی ونذری دخی زیاده ایلدی اما معدنك
خمسی غنایم كبیدر غنایم جهاد ده ذكر اولنور ✽ (هو فقیر وهو من له ادنی
شیء) ای دون نصاب اوقدر نصاب غیرنام مستغرق فی الحاجة ✽ هو مبتدادر
فقیر وماعطف علیه لریله خبردر عطف قبل الربط اوله رق تقدیمی انما الصدقات
للفقراء آیت كریمه سنه اقتداءدر وفقرا عاملك ومكاتبك وابن سبیلك ماعداسی
جمیع مصرف اصنافنده شرط اولدیغندندر فقیر شول بركسه دركه كندو
ایچون نصابدن دون ویا حاجت اصلیه سنی مستغرق نصاب غیر نامی قدر
ادنی شیء اوله بس بو مقوله كسه یه زكات دفعی جائزدر هرنقدر كار وكسبه
مقتدر صحیح وتوانا اولورسه ده لكن بدا یعده ضیق معاشی اولمیان كسه یه
اولی اولان عدم اخذ دربو مذكور در وحاجت اصلیه سندن اولمیان
غیرنامی نصابه بالغ اولورسه زكات اخذی حرام اولور وكندویه صدقهٔ
فطر واجب اولور ✽ (ومسكین من لاشیء له) علی المذهب لقوله تعالی اومسكینا
ذامتربة وآیة السفینة للترحم ✽ ومذهب مختار اوزره دخی مصرف اصلا برشیء
اولمیان مسكیندر بعضیلر اشبو مسكینك تعریفیله فقیری وفقیرك تعریفیله
مسكینی تعریف ایتدیلر ✽ بحر اه ✽ ومسكینك اشبو تعریفیله معرف اولدیغی
الله جلیلك {اومسكینا ذامتربة} قول شریفنه مبنیدر ذامتربه ابو السعودك
بیاننه كوره جوعندن بطنی ترابه ملاصق اولمش دیمكدر واما السفینة فكانت
لمساكین آیت كریمه سنده صاحب سفینه یه مسكین اطلاقی ترحم ایچوندر بوقسه
امام شافعینك دیدیكی كبی فقیر مسكیندن حالا دون اولدیغندن دكلدر نتكم
بعضا بربلایه مبتلا اولان كسه یه مسكین دینلدیكی كبی ویاخود ملكك تحت
قهرنده مقهور ویا اجیر اولدقلرینه مبنیدر ✽ زیلعی انتهی ✽ (وعامل) یعم
الساعی والعاشر (فیعطی) ولو غنیا لاهاشمیا لانه فرغ نفسه لهذا العمل
فیحتاج الی الكفایة والغنی لایمنع من تناولها عند الحاجة كابن السبیل بحر
عن البدائع ✽ عامل عملدن مشتقدر عن قصد انسانك اشلدیكی ایشه دینور
بوكا كوره فعلدن خاص اولور بنا برین حیوانده استعمال اولنمز بعضیلر
ترادفلرینه قائل اولدیلر دخی عاملكه قبیله لرده سائمه لرك زكاتنی جمع ایدن ساعی
وسبیللرده تجاردن عشر اخذی ایچون امامك نصب ایتدیكی عاشركه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كومركبى اغا مصرفدندر مزبوره واعوانته نهابلرى و ايابلرى مدتده
مادام مال يدلرنده اولدقجه بلا اسراف كفايت مقدارى اعطا اولنور هرنقدر
غنى اولورسه ده زيرا اجرته مشابه اولديغندن غنى يه حلال اولدى وصدقه يه
مشابه اولديغندن هاشمى يه حلال اولمدى غنى يه اخذك حلال اولديغى اشبو
عمل ايچون حصر اوقات ايدوب نفسنى تفريغ ايتديكندن كفايت مقدارى
مصارفه محتاج اولور ابن السبيل مثللو لدى الحاجة زكاتى اخذه عامله غنا مانع
اولمز بمجرده بدايعدن نقلا بو يلجه مسطوردر ✻ وبهذا التعليل يقوى ماانسب
للواقعات من ان طالب العلم يجوز له اخذ الزكاة ولو غنيا اذا فرغ نفسه لافادة
العلم واستفادته لعجزه عن الكسب والحاجة داعية الى مالابد منه كذا ذكره المصنف ✻
اشبو تعليل مشروحله واقعاته نسبت اولنان طالب علمه كوره هرنقدر غنى
اولورسه ده زكات اخذى جائزدر اكر نفسنى كار وكسبدن فارغ قيلوب افاده
واستفاده ايچون حصر اوقات ايدرسه كسبدن عاجز اولوب وبالضروره ايجاب
ايدن لوازماته حاجت مس ايتديكندن مضمونى قوت بولور زيرا انسان بعض
مصارف ضروريه يه محتاجدر پس كسب ايتميوب زكاتى دخى قبول ايتمسه
عندنده بولنان مالى انفاقله فقير ومحتاج اوله رق قالوب افاده واستفاده دن
منقطع اولوب دينده ضعف طارى اولمق لازم كلور زيرا اشبو حالة مشروحه يه
براحد تحمل ايده مز ولكن اشبو مسئله فقهانك غنى حقنده مطلقا زكات اخذى
حرامدر ديو تصريحلرينه مخالف اولديغندن بوكا براحد اعتماد ايتمدى
زيرا مولاى متعال رزاقدر كندويه توكل تام واعتماد واجبدر ✻ (بقدر عمله)
مايكفيه واعوانه بالوسط لكن لايزاد على نصف مايقبضه ✻ يعنى مزبور عامله
عملنه كوره كندويه واعوانه بلا اسراف وتقتير وسط اوله رق كفايت مقدارنى
امام اعطا ايدر لكن قبض وتحصيل ايتديكى مبلغك نصفنى تجاوز ايتمز يعنى
نصفندن زياده اعطا اولنمز ✻ (ومكاتب) لغير هاشمى ولو عجز حل لمولاه ولو غنيا
كفقير استغنى وابن سبيل وصل لماله وسكت عن المؤلفة قلوبهم لسقوطهم اما بزوال
العلة او نسخ بقوله عليه الصلاة والسلام لمعاذ فى آخر الامر خذها من اغنيائهم
وردها فى فقرائهم ✻ دخى مصرف هاشمينك غيرينك كتابته كسديكى عبددر
اكثر علمايه كوره بو الله جل ذاته نك وفى الرقاب قولنك معناسيدر عبد مزبور
كتابتدن عاجز اولسه مال مولاسنه حلال اولور هرنقدر غنى اولورسه ده
ماله واصل اولان ابن سبيل وغنى اولان فقير كبى مصنف مرحومك مصارفدن
مؤلفة قلوبدن سكوت ايتديكى يا علتك زواليله كه اعتزاز دينه مز بورلر ساقط
اولدقلرندن ويا خود رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك معاذ رضى الله

(تعالى)

تعالى عنهه آخر امرنده مؤلفة قلوبك اغنيالرندن صدقه يى اخذ ايت وفقرالرينه
رد ايت قول شريفلريله نسخ اولديغنه بناءدر ✻ دخى الله عظيم الشانك
{ وقل الحق من ربكم فمن شاء فليؤمن ومن شاء فليكفر } نظم مجيدى نسخه
دليلدر وقت سعادتده مؤلفة قلوب اوچ صنف ايدى برينه اسلامه كلملرى ايچون
اولوردى وبرينه شرلرينى دفع ايچون ايدى وبرينه اسلاملرنده ضعف
اولديغندن تقويه وازدياد اولسون ديو نبى ذيشان صلى الله تعالى عليه وسلم
مزبورلره تأليف بيوررلر ايدى ويك وافر احسان بيوررلر ايدى حتى
ابو سفيانه وصفوانه واقرعه وعيينه يه وعباس بن مرداسه يوزر دوه احسان
بيورديلر مزبور صفوان بن اميه ديديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
بكا اول درجه احسان واعطا بيورديلركه كندولرى بكا ابغض الناس ايكن
احب الناس اولديلر وايام صديقده عيينه ايله اقرع بن حابس بر ارض طلبيله
مشار اليهه كلديلر اولدخى ارض مزبوره يى انلره اعطا وبرسند كتب بيورديلر
اول سند ايله فاروق اعظم رضى الله عنه حضورلرينه كلدكلرنده مزبور سندى
تمزيق وپاره پاره ايدوب الله جليل اسلامى عزيز وغالب بيوروب وسزلردن
مستغنى قيلدى اكر اسلام وايمان اوزره ثابت قدم اولورسه كزنه كوزل
يوقسه سيف صارم حاضر ومهيادر بيورديلر مرقومان ابو بكر رضى الله تعالى
عنه طرفلرينه رجوع ايدوب ديديلركه خليفه جنابكزمى يوقسه حضرت
عمرميدر جواب بيورديلركه ديلرسه اودر يعنى حضرت عمر رضى الله تعالى
عنهك فعلنى انكار ايتمديلر پس اجماع منعقد اولدى ✻ زيلعى انتهى ✻ (ومديون
لايملك نصابا فاضلا عن دينه) وفى الظهيرية الدفع للمديون اولى منه للفقير ✻
دخى مصرف دينندن زياده نصابه مالك اولميان مديوندر آيت كريمه ده
غارمدن مراد مديوندر ويدنده نصاب اولميوب غيرك اوزرنده دينى
اولوب اخذينه مقتدر اولميان دائنه دخى اطلاق اولنور بوكا كوره
مصرف اولديغى فقير اولديغندن يوقسه غارم اولديغندن دكلدر
ظهيريه ده مذكوردركه مديونه زكاتى دفع فقيره دفعدن اوليدر
دينده واهلنك ونفسنك نفقه لرينه دفعه احتياجنه بناءً ✻ (وفى سبيل الله
وهو منقطع الغزاة) وقيل الحاج وقيل طلبة العلم وفسره فى البدائع بجميع القرب
وثمرة الخلاف فى نحو الاوقاف ✻ غزاة غازينك جمعيدر دخى مصرف
مثلا نفقه لرينك ويا دابه لرينك هلاكى سببيله فقرلرندن ناشى عسكر اسلامه لحوقدن
عاجز اولان فى سبيل الله غزات منقطعيندر بعضيلر حاج منقطعدر وبعضيلر طلبه علمدر
وبعضيلر حمله قرآن اولان فقرا حافظلردر ديديلر بدايعده اشبو فى سبيل الله مصرفينى

جميع قربله تفسير ايلمدى يعنى هر برالله ذواجلالە عبادت واطاعتده و وجوه
برده سعى ايدن كمسـه ديمك ثمرهٔ خـلاف اوقاف مثللو يرلرده ظاهر اولـور مثلا
شرط واقف وياوصيت فى سـبيل الله صرف اولنمق اولسـه محـل مشروحلره
صرف اولنور سائرفقرايه صرف اولنمز امازكات فقيراولدقدنصكره جملەسنه صرف
اولنـور ﴿ (وابن السبيل وهـو) كل (من له مال لامعه) ومنـه مالو كان ماله
مؤجـلا اوعـلى غائب اومعسر اوجا حد ولوله بينة فى الاصح ﴾ ابن سبيلدن
مراد مسافردر اضافت لادنى ملابسـه در هر برمسافره ابن سـبيل تسميه قيلنور
كانه سـبيله ملازمتندن انى منزله سـنه تنزيل اولندى يعنى مصرف دخى هربر
شول كمسـه دركه كندو ايچـون مال اوله لكن عندنده موجود اولميـه كرك
وطننك غيريده اولسـون وكرك وطننده اولسـونده كندو ايچـون اخذينه قادر
اولمديغى ديون اولسـون ابن سبيل نوعندندر كندو ايچـون دين مؤجل اولان
وياغائب ويامعسر وياجاحداوزرلرنده دينى اولان كمسـه قول اصحـده هرنقدر
بينەسـى اولورسـەده زيراهر قاضى عدل اتمز وهر بينه مقبوله اولمز وقاضـى
حضـورنده دزى اوزرينـه جلوسنده ذل وحقارت واردر هركس انى ارتكاب
اتمز اشـبوصورت مشروحـه لرده احتياج اوليجـق زكات اخـذى واردر
﴿ (يصرف)المزكى (الى كلهم او) الى (بعضهم) ولوواحدامن اى صنف
كان لان ال الجنسية تبطـل الجمعيـة وشرط الشافعى ثلاثة من كل صـنف
ويشترط ان يكون الصرف (تمليكا) لااباحة كمامر ﴾ زكات اعطـا ايدن كمسه
اشبومصارف مشروحه نك كليسنه وياخودبعضيسنه قنغى صنفدن اولورسەده
برينـه دخى اولسـه اولور تمليكا صرف ايدر اباحه طريقيـله مثلا زكات نيتيله
اطعام ايتسـه كفايت اتمز نتـكم كتاب الزكاتك اولنده مرور ايتـدى زيرا جنس
ايچون اولان الف واللامكه يعنى مدخولندن مفهوم وحقيقت مراد اولنان ال جمعيتى
ابطال و مضمحل قيلدى اشبوتعليل اصناف سبعه دن هربرصنفدن برفرده اقتصاره
جـوازك تعليليدر امام شافعى بهر صـنفدن اوچ نفره صرفى شرط ايتـدى
وصرفك تمليكا اولمسى دخى شرطدر ﴿ (لا) يصرف (الى بناء) نحو (مسجد و)
لاالى (كفن ميت وقضاء دينه) امادين الحى الفقير فيجوز لو بامره ولواذن فمات
فاطـلاق الكتاب يفيـد عدم الجواز وهوا لاوجه نهر ﴾ مسجد وكبرى بناسـى
وطرق اصـلاحى وانهار كريى وحج وجهـاد امثالى كندولرده تمليك اولميان
هر برمحله صرف اولنمز دخى ميتـك كفننه وقضـاء دينـنه دخى اولنمز اشـبو
مزبورلرده ركن اولان تمليك بولنمـديغنـه بناءً اما فقير اولان حيـك دينى قضا
امريله اولورسـه جائز اولور زيرا داين قابض قبض صـدقەيه وكيل كبى اولـور

بعده نفسيچـون قابض اولور امامديون دينـنى قضا ايله بركمسـەيه اذن ويروب
وعقيبنده وفات ايتسه كتابكه قدوريننك و ياخود كنزك اطلاقلرى عدم جوازى
افاده ايدر وجه مختارده بودر نهرده بويلجـه مسطوردر زيرا حين امرده تمليك
اولميـوب بلكه مأمورك اداسى ونائبـك قبضى وقتنده اولديغندن موتله مديون
تملكه اهل اولمدى محيط وخانيه ومفيدك ظاهرلرى جوازيدر ﴿ (و) لاالى (ثمن ما)
اى قن (يعتق) لعدم التمليك وهوالركن وقدمنا ان الحيلة ان يتصدق على الفقير
ثم يأمره بفعـل هذه الاشـياء وهل له ان يخالف امره لم اره والظاهر نعم ﴾
دخى صـدقه عتق اولنيجق قنك ثمنندن اوتورى و يرلمز اعتـاق اسقاط اولوب
تمليك اولمديغندن تمليك ايسه بونده ركندر شارح مرحوم ديركه ماسبقده
ذكـر ايتدككه اشـبو مواضع مشروحەيه زكاتى دفعك جوازينك حيلەسى
اولا برفقـيره تصدق بعده اشـياء مذكورەيى فعلله امردر اماوهـله اولاده امر
ايتسـه وكالت اولور زكات اولمز مزبور فقير امرينـه مخالفت ايدرمى شـارح
ديركه بن برمحلنى كورەمدم لكن ظاهر اولان ايتمكدر زيرا مقتضاى صحة تمليك بودر
﴿ (و) لاالى (من بينهما ولاد) ولومملوكالفقير (او) بينهما (زوجية) ولومبانة
وقالاتدفع هى لزوجها ﴾ ولاد كـسر ايله ولديلدفعلينك مصدريدر يعنى دخى
بينلرنده ولادت اولان كمسـەلركه اصول وفرعلرينـه زكاتى صرف واداجائز
دكلدر زيرا زكات ادا ايدن عبده واجب اولان اعطا ايتـديكى زكاتى ملكندن
رقبة ومنفعة اخراجدر بوايسـه اصول وفروعده يوقدر زيرا هرنقدر مزبورلره
اداده رقبة اخراج وارسـه منفعة يوقـدر واشـبو حـكم زكاته خاص دكلدر
بلكه واجب اولان هر بركفارت ونذر وصدقهٔ فطركبى صدقـەلر دخى بنـه
بويلجەدر مزبورلره ادا اولنمز بونلرك ماعداسى اخوه واخوات اعمام وعمات اخوال
وخالات مثللو فقرا اقاربه دفعى جائز بلـكه اولى در صـدقه وصـلهٔ رحم
اولـديغنـدن بعد الاقارب مـوالى بعـده جـيراندر ومزبور بينلرنده
ولاد اولان كمسـه هرنقدر فقيرك مملوكى اولورسـەده غنينك اولورسـه اداتك
عدم جوازى بالطريق الاوليدر دخى ميانەلرنده زوجيت اولان كمسەلره صرف
جائز دكلدر زوجككى اتفاقى زوجـه نككى امام اعظم رحمـه الله عنـدنده در
هرنقدر بائن طلاقك عده تنـده اولورسـەده امامين قتنده زوجه زوجنه ويرر
﴿ (و) لاالى (مملوك المزكى) ولومكاتبا ا(و) مدبرا (و) لاالى (عبد اعتق المزكى
بعضه) سواء كان كله له اوبينه وبين ابنه فاعتق الاب حظه معسرا لايدفع له لانه
مكاتبه اومكاتب ابنه ﴾ دخى مزكينك مملوكـنه هرنقدر مكاتب وياخودمدبر
اولورسـەده صرف اولنمز دخى بعضنى عتق ايتـديكى عبده صرف اولنمز كرك

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كليسى كندونك اولسون وكرك كند وايله اوغلونك بينلرنده مشترك اولسونده اب معسر اوله رق نصيبنى عتق ايتسون مزبور عبده زكاتنى ويره مز يا كندونك ويا اوغلونك مكاتبى اولديغندن ابن استسعايى اختيار ايتديكنده كوره ﴿ واما المشترك بينه وبين اجنبى فحكمه علم مما مر لانه اما مكاتب نفسه اوغيره وقالا يجوز مطلقا لانه حركله اوحر مديون فافهم ﴾ اما معتقله اجنبى بيننده مشترك اولورسه آنك حكمى ماسبقدن معلوم اولدى زيرا يانفس معتقك مكاتبى اولور موسر اولوب شريكنك حصه سنى ضامن اولديغنه كوره وياخود غيرك مكاتبى اولور شريك سعى ايتديردكنه كوره امامين مطلقا كه معتق كرك موسر وكرك معسر اولسون جائزدر ديديلر كليسى حر وياحر مديون اولديغندن واشبو اختلاف امام اعظم رحمه الله عندنده اعتاق زوال ملك اولديغندن تجزى قبول ايدوب امامينه كوره زوال رق اولديغندن تجزى قبول ايتمديكنه مبنيدر ﴿ (و) لاالى (غنى) يملك قدر نصاب فارغ عن حاجته الاصلية من اى مال كان كمن له نصاب سائمة لاتساوى مأتى درهم كما جزم به فى البحر والنهر واقره المصنف قائلا وبه يظهر ضعف مافى الوهبانية وشرحها من انه تحل له الزكاة وتلزمه الزكاة انتهى ﴾ قنغى نوع مالدن اولورسه اولسون حاجت اصليه سندن فارغ ماعداسى نصاب قدرينه مالك غنى يه دخى زكات صرف اولنمز مثلا كندو ايچون ايكيوز درهمه مساوى اولميان سائمه نصابى اولان كمسه كبى نتكم بحرده ونهرده مضمون مشروحله جزم ايلدى ومصنف بونكله وهبانيه ده وشرحنده اولان سائمهٔ مزبوره يه مالك اولان كمسه يه زكات اخذى حلال اولور وكندويه زكاتنى ادا لازم اولور مفهومنك ضعفى ظاهر اولور ديه رك مجزوم مرقومى اقرار ايلدى مصنفك كلامى بونده نهايت بولدى برقوم زكاتلرينى برفقير ايچون زكات جمع ايدن كمسه يه ادا ايتسه بس آخذك عندنده ايكيوز درهم مقدارى زكات جمع اولسه اكر اول كمسه نك جمعى مزبور فقيرك اذنيله اولورسه ايكيوز درهمه بالغ اولمزدن مقدم اخذ ايتديكى جائز اولور صكره اخذ ايتديكى جائز اولمز فقيرك وكيلى اولديغندن عندنده مجتمع اولان ماله فقير مالك اولور نصابه بالغ اولمغله حكما غنى اولور اكر جمع فقيرك امرنسز اولورسه مطلقا كه نصابه بالغ اولسون ويا اولمسون دفع جائز اولور غنى ايچون سلطانك بيت المالدن اولان جائزه سنى اخذ يوقدر مال مورونندن ويرسه جائزدر اما فقيره كوره سلطانك بيت المالدن عطيه سنى اخذ واردر اكر ناسدن اخذى وجه شرعى اوزره ايسه ☼ نهر عن السراجية ☼ نصاب اوچ نوعدر بريسى حوايج اصليه سندن فاضل ودينندن سالم نصاب نامى در بو زكات وكفارت كبى شيلرى موجبدر

(بريده)

بريده ماذكردن نارغ نصاب غير ناميدر بوكا اضحيه نك وصدقهٔ فطرك ونفقهٔ اقاربك وجوبى تعلق ايدر وزكات اخذى حرام اولور وبرى كندويه حرمة سؤال تعلق ايدندر بوقوت يوميه يه مالك اولاندر لكن بوكا نصاب اطلاقى مجاز شرعيدر ﴿ لكن اعتمد فى الشرنبلالية مافى الوهبانية وحرر وجزم بان مافى البحر وهم ﴾ لكن شرنبلاليه ده مار الذكر وهبانيه ده اولان قوله اعتماد ايلدى وانى تحرير ايلدى وجزم ايتديكه صاحب بحر كلامنده غلط ايتدى وهم كلمه سى ماضى صيغه سيله در ﴿ (و) لاالى (مملوكه) اى الغنى ولو مدبرا اوزمنا ليس فى عيال مولاه اوكان مولاه غائبا على المذهب لان المانع وقوع الملك لمولاه (غير المكاتب والمأذون المديون بمحيط فيجوز ﴾ دخى غنينك مكاتبنك ومافى اليدنى ورقبه سنى دينى محيط مأذونك غيرى مملوكنه زكات صرف اولنمز هرنقدر مدبر ويا ام ولد اولورسه ده وياخود مولاسنك عيالنده اولميان كتورم ويامذهب اصح اوزره مولاسى غائب اولورسه ده زيرا صرفه مانع ملكك مولايه وقوعيدر اما مكاتبه ومأذون مرقومه صرف جائزدر ﴿ (و) لاالى (طفله) بخلاف ولده الكبير وابيه وامرأته الفقراء وطفل الغنية فيجوز لانتفاء المانع ﴾ دخى غنينك طفلنه صرف اولنمز زيرا طفل باباسنك غناسيله غنى عد اولنور اما فقرادن اولان ولد كبيرى وباباسى وعورتى وغنيه نك طفلى مزبورك خلافنه در اشبو مزبورلرده صرفه مانع كه طفلده باباسنك غناسيله غنى عد اولنمق منتفى اولديغندن زيرا ولد كبير باباسنك واب ابنك وزوجه زوجك وطفل اناسنك غنالريله غنى عد اولنمزلر ﴿ (و) لاالى (بنى هاشم) الا من ابطل النص قرابته وهم بنو ابى لهب فتحل لمن اسلم منهم كما تحل لبنى المطلب ﴾ هاشم صاحب وزننده عمر بن عبد منافدر كه ابو عبد المطلبدر اول تريدى اهل حرمه مرقوم هشم ايدوب اوفاد ديغندن ناشى هاشمله ملقب اولدى رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلمك جد ثانيدر نسب والا كهر حضرت سلطان الانبيا محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم بن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصى بن كلاب بن مره بن كعب بن لؤى بن غالب بن فهر بن مالك بن نضر بن كنانه بن خزيمه بن مدركه بن الياس بن مضر بن نزار بن معد بن عدناندر طرف سلسلهٔ نسب عاليلرى جناب عدنانه بو طريقله متصل اولديغى واصل درجهٔ علم اليقيندر لكن عدن عدناندن روضة الصفاى صفى اللهه كيفيت اتصالنده جدا ويل قيل وقال متشعب اولوب دور پاش كذب النسابون اول واديه تخطى يه سد ممانعت چكمكين كميت قلم بدايع رقم بو محلده پابستهٔ عقال توقف اولمق مناسب كورلدى دخى هاشم اولادلرينه زكات صرف اولنمز رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك اى بنى هاشم الله ذو الجلال

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

سزلره ناسك غساله واوساخنی حرام ایلدی وخمس خمسی سزلره اذن عوض
ویردی مضمونی قول شریفنه بناً ❊ هدایه انتهی ❊ دخی { نحن آل البیت لاتحل لنا
الصدقة } وابو داودك روایت ایلدیکی { مولی القوم من انفسهم وانا لاتحل لنا
الصدقة } حدیث شریفلری مدعای مزبورلره دلیللر در واشبو زکاتك هاشم
اولادلرینه حرام اولمسی کندولره اکرامادر زیرا مر قوم لرك سلطان
هر دوسرا علیه افضل التحایا حضرتلرینه جاهلیتلری واسلاملری وقتلرنده
اعانه ونصرتلری ثابت ودرکار ایدی معلوم اولسونکه عبد مناف رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلمك دردنجی بابالری ایدی درت اولادی اولدی هاشم
ومطلب ونوفل وعبد شمس وهاشمك دخی درت اولادی اولدی عبدالمطلبدن
غیری ولدلرینك نسللری منقطع اولدی عبدالمطلبك اون ایکی اولادی اولدی
انلرك اولادلرینك کلیسنه زکات صرف اولنور فقرا ومسلمین اولورلرسه لکن
عباسك وحارثك اولادلرینه صرف اولنمز ابو طالبك اولادی علی وجعفر
وعقیل وعقیل کریم وزننده مکبردر لکن هاشم اولادندن نصکره لاقرابة بینی
وبین ابی لهب مضموننك قرابتنی ابطال ایتدیکی ابی لهب اولادلرندن شرف
اسلامله مشرف اولنلره حلالدر نتکم بنی المطلبدن اسلامله مشرف اولان
کمسهلره حلال اولدیغی کبی مطلب هاشمك قرنداشیدر ابو طالبك درت
اولادی وار ایدی طالب واوچ مزبورلردر هر برلرینك بینلرنده اون سنه
واردر والدهلری فاطمه بنت اسد بن هاشم بن عبد منافدر ❊ غایة البیان اه
❊ ثم ظاهر المذهب اطلاق المنع ❊ بوندنصکره ظاهر مذهب بنی هاشمدن
زکاتك منعی مطلقادرکه هر بر زمانده وکرك کندولرك بر برلرینه اعطالری
وکرك غیریلرك کندولرینه اعطالری اولسون امام ابی یوسف کندولردن
بعضك بعضیلرینه ادالرینی تجویز ایوردیلر ❊ نهر ❊ وابو عصمه امام اعظمدن
روایت ایتدیکه کندولرینك زمانلرنده بنی هاشمه زکات اداسی جائزدر
زکاتك عوضی اولان خمس خمس کندولرینه واصل اولمدیغندن امام طحاوی
بونی اختیار ایلدی ❊ وقهستانی اقرار ایلدی ❊ وقول العینی والهاشمی
یجوزله دفع زکاته لمثله صوابه لایجوز نهر ❊ عینینك هاشمی یه کوره زکاتنی کندو
مثللو هاشمی یه ویرمك واردر جائزدر قولنك صوابی عدم جوازیدر ❊ (و)
لاالی (موالیهم) ای عتقائهم فارقاؤهم اولی لحدیث مول القوم منهم وهل کانت تحل
لسائر الانبیاء خلاف واعتمد فی النهر حلها لاقربائهم لالهم ❊ دخی هاشمینك
عتقاسنه زکات صرف اولنمز رقیقلری منع زکاته پك اولیدر حالا ومآلا کندویه
تابع اولدیغندن مولی القوم منهم حدیث شریفنه بناً یعنی صدقهنك حل

وحرمتده بر قومك معتق عبدی کندولردن عد اولنور سائر انبیا علیهم الصلاة
والسلام حضراتنه صدقهنك حلنده اختلاق واردر بعضیلر حلنه وبعضیلر
عدمینه قائللردر ❊ نهرده صدقهنك انبیا علیهم الصلاة والسلامك اقربالرینه
حلنی وکندولرینه عدم حلنی قول معتمد دردیو بیان ایلدی ❊ (وجازت
التطوعات من الصدقات و) غلة (الاوقاف لهم) ای لبنی هاشم سواء سماهم
الواقف اولا علی ماهو الحق کما حققه فی الفتح لکن فی السراج وغیره ان سماهم
جاز والالا ❊ صدقاتدن نوافل ومذهب حق اوزره بنی هاشم ایچون اولان
وقفلرك غلهلری واقف مزبورلرك اسملرینی تسمیه ایتسون ویا ایتمسون مزبورلر
ایچون اخذی جائزدر نتکم فتحده صاحب فتح تحقیق ایلدی لکن سراجده
وغیریده واقف انلری تسمیه ایدوب خاصة کندولرینه شرط ایدرسه
کندولرینه تناولی جائز یوقسه دکلدر دیو مذکوردر ❊ قلت وجعله محشی
الاشباه مجمل القولین ❊ شارح دیرکه سراجده ذکر اولنان تفصیلی اشباه
محشیسی مصنفك اوغلو شیخ صالح غزی قولینك مجملی قیلدی یعنی دفعك عدم
جوازی تسمیه اولنمدقلرینه جوازی تسمیه حملدیدك ❊ ثم نقل عن صاحب البحر
عن المبسوط هل تحل الصدقة لسائر الانبیاء قیل نعم وهذا خصوصیة لنبینا
صلی الله تعالی علیه وسلم وقیل لابل تحل لقرابتهم فهی خصوصیة لقرابة
نبینا اکراما واظهارا لفضیلته صلی الله تعالی علیه وسلم فلیحفظ ❊ بوندنصکره
محشی مزبور بحردن مبسوطدن حکایة نقل ایتدیکی صدقه سائر انبیا
علیهم الصلاة والسلامه حلالمیدر جوابنده حلالدر واشبو حرمت بزم پیغمبریمزه
خاصهدر دینلدی بعضیلر دکلدر بلکه اقربالرینه حلالدر بوکا کوره
بزم پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامك قرابتنه خاصه اولور کندولرینه
اکراما وفضیلتنی اظهار ایچون اشبو وهل تحل قولی قریبا مار الذکر وهل کانت تحل
لسائر الانبیاء مضمونی تکراردر لکن بعض نسخهده وهل تحل یوقدر بلکه
صواب اولانده عدمیدر تکراردن تخلص ایچون فلیحفظ تکراره ایمادر
❊ (و) لاتدفع الی (ذمی) لحدیث معاذ (وجاز) دفع (غیرها وغیر العشر)
والخراج (الیه) ای الذمی ولو واجبا کنذر وکفارة وفطرة خلافا للثانی وبقوله
یفتی حاوی القدسی ❊ دخی صدقه ذمی یه دفع اولنمز حضرت معاذ رضی الله
تعالی عنهك روایت بیوردیغی حدیث شریفکه { خذها من اغنیائهم وردها
فی فقرائهم } دربوکا بناً بس فقرانك غیریه صرفده امری ترك اولور زکاتك
وعشرك وخراجك غیرینی ذمی یه دفع جائزدر هرنقدر نذر وکفارت وفطره
مثللو واجب اولان صدقهلردن اولورسهده اشبو صدقهٔ واجبهنك ذمی یه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

دفعنك جوازنده اختلاف امام ثانی ایچوندر یعنی مشار الیه نزدنده مسفوره
اعطا جائز دکلدر وانجق اشبو امام ثانینك قوليله فتوی ویریلور وحاوی القدسی
نام کتابده مرسومدر زیلعی قول اولی ترجیح ایتمشدر ❊ واما الحربی ولومستأمنا
فجميع الصدقات لاتجوز له اتفاقا بحر عن الغاية وغيرها لكن جزم الزيلعی
بجواز التطوع له ❊ اما حربی هرنقدر مستأمن اولورسه‌ده صدقاتك جمله‌سنی
کندویه صرف اتفاقا جائز دکلدر الله جليلك { انما ينهاكم الله عن الذين قاتلوكم
فی الدين } قول شريفنه بناً بحر غايه‌وغيريدن نقلا بویلجه ذکر ایلدی لکن
زیلعی حربی‌یه نافله صدقه‌یی صرفك جوازیله جزم ایلدی ❊ (دفع بتحر
لمن يظنه مصرفا (فبان انه عبده او مكاتبه اوحربی ولو مستأمنا اعادها)
لما مر (وان بان غناه اوكونه ذميا اوانه ابوه او ابنه او امرأته او هاشمی لا)
يعيد لانه اتی بما فی وسعه حتی لو دفع بلا تحر لم يجز ان اخطأ ❊ تحری استعماله
الیق وچسبان اولان نسنه‌یی طلب ایلك معناسنه برکسه زکاتی برکسه‌یه
تحریله کندویی مصرف ظنیله دفع ایلسه صکره کندونك عبدی ویامکاتبی
ویاحربی اولدیغی تبین ایتسه هرنقدر مستأمن دخی اولورسه‌ده اول زکاتی
اعاده ایدر ماسبقده مرور ایدن تملیك رکن اولوب صور مشروحه‌نك بعضیلرنده
ملکندن اخراج وبعضندن اتمام تملیك وبعضی اصلا صدقه دفعنه محل
اولمدیغندن اما غنی ویاذمی ویا کندونك باباسی ویا ابنی ویاعورتی ویاهاشمی
اولدیغی ظاهر اولسه اعاده ایتمز مافی الوسعی صرف ایتدیکندن حتی بلاتحر
دفع ایتسه خطا ایدرسه جائز اولمز ❊ (وكره اعطاء فقير نصابا) اواكثر
(الا اذا كان) المدفوع اليه (مديونا او) كان (صاحب عيال) بحيث (لوفرقه
عليهم لايخص كلا) اولا يفضل بعد دينه (نصاب) فلايكره قهح ❊ برفقیره
برنصاب ویااکثر اعطاسی مکروه قلندی مثلا ایکیوز درهم کبی الا کندویه زکات
اعطا اولنان کسه مدیون ویاخود صاحب عیال اولوب کندولره تفریق ایتسه
هربرینه برنصاب حصه اوله‌رق خاص اولمزسه ویاخود بعد الدین
کندویه نصاب قالمزسه مکروه اولمز لایخص صاحب عیال لایفضل مدیونا
قولنه راجعدر لف ونشر مشوشجه سنه ❊ (و) كره (نقلها الا الی قرابة)
بل فی الظهيرية لاتقبل صدقة الرجل وقرابته محاويج حتی يبدأ بهم فيسد حاجتهم
(اواحوج) اواصلح او اورع او انفع للمسلمين ❊ زکاتی اولدیغی محلدن
نقل مکروه قلندی هرنقدر مسافة القصرك مادوننه اولورسه‌ده الا اقرباسی
ایچون نقلده کراهت یوقدر زیرا اقربانك فقراسنه صرفده هنوز صله وهنوز
تصدق واردر اولی اولان ابتدا فقرا اولان قرنداشلرینه بعده اولادینه

صکره اعمامینه صکره خوالینه صکره ذوی الارحامه صکره قوکشولرینه بعده اهل
بادیه‌سنه صرفدر اسراف اربابنه ومعصیت محللرینه صرف ایدن کسه‌یه
ویرمملك لایقدر وبی غمازه صرف اولنمز بلکه ظهیریه‌ده مسطوردرکه اقرباسی
محتاجلر ایکن انلرك ضرورتنی دفع ایتمکسزین صدقه اعطا ایدن کسه‌نك
صدقه‌سی مقبوله اولمز یعنی اول صدقه اوزرینه مثاب اولمز لکن فرض ساقط اولور
ویاخود احتیاجی ویااصلاحی ویااورعی ویامرابط فی سبيل الله کبی مسلمینه نفعی زیاده
اولان کساندن اولورسه‌ینه نقل زکاته رخصت واردر ❊ (اومن دار الحرب
الی دار الاسلام اوالی طالب علم) وفی المعراج التصدق علی العالم الفقير
افضل (اوالی الزهاد او كانت معجلة) قبل تمام الحول فلايكره خلاصة ❊
ویاخود دار حربدن دار اسلامه ویاطالب علمه دیار اخره زکاتی نقل جائزدر معراجده
عالم فقیره تصدق جاهل فقیره تصدقدن افضلدر دیو مذکوردر ویازاهدلره
نقل واردر ویاخود زکات معجله اولوب سنه تمامندن مقدم ادا اولورسه
ینه کراهت یوقدر ❊ (ولايجوز صرفها لاهل البدع) كالكرامية لانهم مشبهة
فی ذات الله تعالی وكذا المشبهة فی الصفات فی المختار لان مفوت المعرفة من جهة
الذات يلحق بمفوت المعرفة من جهة الصفات مجمع الفتاوی ❊ کرامیه کبی
اهل بدعت سیئه اولان فرق ضاله‌یه زکات صرفی جائز دکلدر کرامیه الله تعالی
علوا کبیرا حضرتلری احدی الذات احدی الجوهردر دین ابن کرامه نسبتدر
زیرا اشبو طائفهٔ مسفوره ذات الله‌ده تشبیه قائللردر الله تعالی وتقدس
حضرتلرینی جوهردر قوللرینه بناً قول مختارده صفات الهیه‌ده مشبهه اولان
ذاتی مثاله حوادثك قیامنه قائل اولان کسه‌لره دخی زکات اعطا اولنمز
زیرا بونلر بعض صفات الهیه‌یه حادثه‌در دیرلر سائر حوادثك صفاتلری کبی
مشبههٔ صفاتك مشبههٔ ذات کبی اولدیغی من جهة الذات معرفتی
فوت ایدن شخص من جهة الصفات مفوته ملحق اولدیغنه مبنیدر
عبارده قلب واردر یعنی من جهة الصفات من جهة الذاته ملحقدر
من جهة الذات مفوت اولان کرامیه‌نك کثرتنه بناً ❊ (كما لايجوز دفع
زكاة الزانی لولده منه) ای من الزناء وكذا الذی نفاه احتياطا (الا اذا كان
الولد (من ذات زوج معروف) فصولين والكل فی الاشباه ❊ مسئلهٔ
مشروحه زکاتی دفعك عدم جوازی زانینك زنادن حاصل اولان ولدنه دفعك
عدم جوازی کبی ولدنی نفی ایتدیکی مثلا ام ولدك ولدی دخی احتیاطا
ینه بویلجه‌در لکن ولد زوج معروفی اولان کسه‌دن اولورسه ولد زوجك
اولدیغی ثابت اولدیغندن کندویه نسبت منقطع اولور ❊ (ولا) يحل ان

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

(يسأل) شيئا من القوت (من له قوت يومه) بالفعل او بالقوة كالصحيح المكتسب ويأثم معطيه ان علم بحاله لاعانته على المحرم ✻ قوت يوميه سى اولان كمسه يه برشى سؤالى حلال دكلدر كرك بالفعل اولسون وكرك كار وكسبه مقتدر صحيح كبى بالقوه اولسون رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك شول بركمسه كه قوت يوميه سى وار ايكن سؤال ايتسه انجق جهنم كوزى استكثار ايدر قول شريفى مفادينه بنا أغايه نام كتابده مرسوم در كه غدا وعشايه قدرت سؤالى حرام ايدر لكن صحيح مكتسبك سؤالنك حرمتى اتفاقى دكلدر وحالنه واقف اولان كمسه اعطا ايدرسه آثم اولور محرم اوزره اعانه سى اولديغندن ✻ (ولوسأل للكسوة) او لاشتغاله عن الكسب بالجهاد او طلب العلم (جاز) لومحتاجا ✻ بركمسه كسوه ايچون وياخود جهاد، وياطلب علمه اشتغالندن ناشى سؤال ايدرسه محتاج ايسه جائزدر ✻ فروع يندب دفع مايغنيه يومه عن السؤال واعتبار حاله من حاجة وعيال ✻ ويرديكى كونده كندوبى سؤالدن مغنى ايده جك قدر اعطا وفقيرك حالنى واهل عيالنى اعتبار مندوبدر يومه قوليله تقييد واعتبار حاله من حاجة وعيال كلامنده منافيدر زيرا احدهمابى اعتبار آخره مانعدر اولى اولان يومله تقييدندن طلاقدر زيرا لايق اولان مقتضاى حاله نظردر هر بر فقيرك عيالينه ودينى وثوبى كبى حاجتنه كوره صرفدر پس بركمسه يه كثير اعطاسى جماعته توزيعدن اولى در ✻ والمعتبر فى الزكاة فقراء مكان المال وفى الوصية مكان الموصى وفى الفطرة مكان المؤدى عند محمد وهو الاصح لان رؤسهم تبع لرأسه ✻ زكاتده معتبر اولان مالك بولنديغى محلدر صاحبنك اولديغى مكان دكلدر وصيتده موصينك فطره ده مؤدينك مكانى معتبردر امام محمد عندنده وانجق اصح اولانده بودر اما امامين مؤدى عنهك مكانى اعتبار ايتديلر مشار اليهك مؤدينك مكانى اعتبارى كندولردن ناشى ادا اولنان كمسه لرك رأسلرى مؤدى يه تابع اولديغنه مبنيدر ✻ دفع الزكاة الى صبيان اقاربه برسم عيد او الى مبشر او مهدى الباكورة جاز الا اذا نص على التعويض ✻ بركمسه زكاتنى اقرباسنك قبضه عالم اولوب خدعه ايله يدلرندن اخذ اولنميان چوجقلرينه بيراملق رسميله وياخود مثلا ولادت مثللو نسنه ايله تبشير ايدن كمسه يه وياخود ترفنده ميوه هديه ايدن ذاته دفع ايتسه جائزدر لكن عوض ويرديكنى تصريح ايدرسه جائز اولمز ✻ ولودفعها لاخته ولها على زوجها مهر يبلغ نصابا وهو ملىء مقر ولوطلبت لايمتنع عن الاداء لاتجوز والا جاز ✻ بركمسه حق اللهنى زوجنك اوزرنده نصابه بالغ اولور معجل مهرى اولان قزقرندا شنه

ادا ايتسه زوج موسر ومقر اولوب حين مطالبه ده ادادن امتناع ايتمزسه جائز اولمز يوقسه اولور لكن امامينك اختلافى واردر ومزبوره نك اوزرينه صدقهٔ فطرك واضحيه نك وجوبى دخى تفصيل سابق اوزره در بزازيه نك بياننه كوره احتياطا امامين قوليله فتوى ويريلور ✻ ولودفعها المعلم لخليفته ان كان بحيث يعمل له لولم يعطه صح والا لا ✻ برمعلم مالنك زكاتنى كندودن نائب اولان خليفه سنه اعطا ايلسه اكر اعطا ايتمديكينه نظرا عمل ايدرسه صحيح اولور يوقسه اولمز عوض اولديغندن ✻ ولووضعها على كفه فانتهبها الفقراء جاز ✻ بركمسه زكاتى مالندن افراز ايدوب يدى اوزره منع ايدوب فقرا يدندن قاپسه لر جائز اولور ✻ ولوسقط مال فرفعه فقير فرضى به جاز ان كان يعرفه والمال قائم خلاصة ✻ برمال ساقط اولوب بر فقير رفع ايدوب مال صاحبيده راضى اولسه اكر صاحب مال فقرنى بيلوب ومال يدنده قائم اولورسه جائز اولور والله سبحانه وتعالى اعلم

✻ (باب صدقة الفطر) ✻

فطره عبادت ماليه اولديغندن زكاته مناسبتى اولوب ووجوبنك شرطى بعد الصوم فطر اولديغندن صومه مناسبتندن مصنف مرحوم ايكيسنك ما بيننده ذكر ايلدى صدقه كنده وايله الله ذو الجلالدن اجر وثواب مأمول اولنان عطيه معناسنه در صدقه تسميه سى صاحبنك ثوابه رغبتنك صدقنى اظهار ايتديكنه مبنيدر صداق زوجك زوجيه رغبتنك صدقنه دلالت ايتديكنه مبنى اولديغى كبى ✻ من اضافة الحكم لشرطه والفطر لفظ اسلامى ✻ صدقه نك فطره اضافتى حكمكه صدقه اداسنك وجوبنك شرطيكه فطره اضافتى قبيلندندر زيرا حكم شرعى وجوبدر ووجوبدن مراد وجوب ادادر فطر ادانك شرطى اولديغندن نفس وجوبك شرطى سببكه رأسك وجوديدر اولى اولان بحرده كى كبى من اضافة الشىء الى شرطه ديمك ايدى وفطر لفظ اسلاميدر يعنى صدر اولده كه اوائل اسلامده كنده وايله تكلم اولنان الفاظ دندر ✻ والفطرة مولد بل قيل لحن ✻ فطره مولددر كه عربيده دكل معربده دكلدر بلكه بعضيلر خطادر ديديلر لكن {فطرة الله التى فطر الناس عليها} نظم مجيدى فطرة كلمه سنك فصيح كلام عربدن اولديغنى تصريح بحدر بوكا كوره مولد ويالحن اولمسى باطلدر ✻ وامربها فى السنة التى فرض فيها رمضان قبل الزكاة ✻ وكندوده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

صوم رمضان فرض قیلندیغی سنه که هجرتك ایکنجی سنه سنده ز کاتك فرض اولمسندن مقدم اشبو فطره ایله طرف شارعدن امر اولندی امام طبرانینك قتاده دن روایتنه کوره شعبان شریفده علامهٔ نوحك بیاننه کوره بیرامدن ایکی کون اقدم فرمان صادر اولمشدر صوم له زکاتك ایکیسینکده فرضیتلری ثانیهٔ هجرتده در لکن صومله صدقهٔ فطر زکاتدن مقدمدر ما سبقده شارح زکاتك تقدیمنده ذکر ایتدی ﴿وکان علیه الصلاة والسلام یخطب قبل الفطر بیومین یأمر باخراجها ذکره الشمنی﴾ رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلم یوم فطردن ایکی کون اقدم خطبه بیوروب صدقهٔ فطری اخراج ایله فرمان بیوررلر ایدی اشبو مضمونی شمنی ذکر ایلدی ﴿(یجب) وحدیث فرض رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم زکاة الفطر معناه قدر للاجماع علی ان منکرها لایکفر (موسعا فی العمر) عند اصحابنا وهو الصحیح بحر عن البدائع معللا بان الامر بادائها مطلق کالزکاة علی قول کامر ولومات فاداها وارثه جاز﴾ اشبو صدقهٔ فطر بزم اصحابلریمز نزدلرنده عمرده موسعا که فوری اولمیه رق واجب اولور وانجق صحیح اولان قولده بودر بدایع صاحبی مضمون سابقه علت سرد ایتدیکه علی قول زکاتده اولدیغی کبی صدقهٔ فطرك اداسیله امر مطلقدر موقت اولمدیغندن تضییق یوقدر انجق آخر عمرده اولور بوکا کوره متوفانك وارثی ویا اجنبی متبرعا ویا وصیتله ادا ایلسه جائز اولور لکن وصیت ثلثدن معتبردر قول مزبورك مقابلی متنك کتاب الزکاتك اولنده فتوی تضییق قولی اوزره در دیو تصریح ایدر مصنفك یجب تعبیری حدیث شریفده اولان فرض لفظنه منافیدر دیو وارد اولان سؤاله شارح علیه الرحمه جواب ویررکه حدیث شریفده فرض قدر معناسنه در منکری کافر اولمدیغنه اجماع اولدیغندن حدیث شریفك تمامی نهرك بیاننه کوره {طهرة للصائم من اللغو والرفث وطعمة للمساکین من اداها قبل الصلاة فهی زکات مقبولة ومن اداها بعد الصلاة فهی صدقة من الصدقات} رواه ابوداود وغیره طعمه ضمله طعام معناسنه در حدیث شریفدن مستنبط اولان فطره دن حکمت تطهیر صائم واطعام مساکیندر طفلده وصائم اولمیان کمسه ده علت ثانیه بولنور ﴿(وقیل مضیقا فی یوم الفطر عینا) فبعده یکون قضاء واختاره الکمال فی تحریره ورجحه فی تنویر البصائر (علی کل) حر (مسلم) ولو صغیرا مجنونا حتی لولم یخرجها ولیهما وجب الاداء بعد البلوغ (ذی نصاب فاضل عن حاجته الاصلیة) کدینه وحوائج عیاله (وانلم یتم) کامر﴾ بعضیلر صدقهٔ فطر بیرام کوننده مضیقا که ادای معین اوله رق هر نقدر نماسی اولمزسه ده

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حاجت اصلیه سندن زیاده نصابه مالك هر بر حر مسلم اوزرینه واجب اولور دیدیلر عینا قولی مضیقا لفظنی تأکیدر بوکا کوره بیرام کوننده نصکره ویرمك قضا اولور قول اوله نظرا ادا اولور ثمرهٔ خلاف بودر کمال تحریرنده اشبو قولی اختیار ایلدی و قول اولی اشبو صدقهٔ فطر مقید بالوقت قبیلندندر مطلق دکلدر دیو رد ایلدی زیرا سلطان هردوسرا علیه افضل التحایا حضرتلری {اغنوهم فی هذا الیوم عن المسئلة} بیوردیلر یعنی اشبو یوم فطرده فقرایی سؤالدن اغنا ایدیکز دیمك بوکا کوره بعد یوم الفطر ادا قضا اولور انتهی لکن بدایعده حدیث شریفده اولان امری ندبه حمل ایلدی وظهیریه ده تأخیرده تحریما کراهت یوقدر دیو تصریح ایلدی وعلامهٔ مقدسی یوم فطر تعین ایتسه تقدیمی صحیح اولمزدی دیدی لکن بوکا جواب ویریلورکه اشبو صدقهٔ فطرك یوم فطردن اول ادا اولنمسی سبب اولان رأس تحقق ایتدیکندنصکره در بو ایسه جائزدر زکاتده نصابه مالك اولدقدنصکره تعجیلی جائز اولدیغی کبی بزازیه ده مرسومدرکه برکمسه صدقهٔ فطری نصابه مالك اولمزدن اقدم ادا ایتسه بعده نصابه مالك اولسه صحیح اولور سبب رأس اولدیغندن حر ایله عبد ومسلمله کافر خارج قالدی زیرا عبد مالك اولهمز کافر عبادت اهلی دکلدر بس کافرك مسلم ولدی ویا عبدی اولسه بنه فطره واجب اولمز ومریض ایله مسافر رمضانده افطار ایتسه لر کندولرندن صدقهٔ فطر باطل اولمز زیرا ایکیسنده ده سبب وجوب اولان طلوع فجر موجوددر مزبور حر مسلم هر نقدر صغیر ویا مجنون اولورسه ده ولی ویا وصیلری مزبوركماللرندن اخراج ایدرلر ایتمزلرسه بعد البلوغ اداسی واجب اولور نصابك شرط اولدیغی فقیری اغنا ایچون واجب اولدیغندندر زیرا اغنا انجق غنیدن اولور غنای شرعی ایسه نصابله مقدردر و نصابك حاجت اصلیه دن فراغتنك لزومی مصرفده و غنی یملك قدر نصاب اه قولنده مرور ایتدی ﴿(وبه) ای بهذا النصاب (تحرم الصدقة) کامر وتجب الاضحیة ونفقة المحارم﴾ واشبو مزبور نصابله صاحبنه صدقه اخذی حرام اولور تکمه ماسبقده بنه وغنی یملك آه قولنده مرور ایلدی واضحیه ونفقهٔ محارم واجب اولور معلوم اولسونکه باباتك ماعداسنده نفقهٔ قریب انجق کسبدن عجز ایله واجب اولور مجرد فقر ایله اولمز زیرا باباده مجرد فقر کافیدر هر نقدر کسبه مقتدر ایسه ده اما نسا طائفه سی بهمه حال عاجزه اولدقلرندن فقیره لرینك نفقه لری واجبدر ﴿(و) انما لم یشترط النمو لان (وجوبها بقدرة ممکنة) هی مایجب بمجرد التمکن من الفعل فلایشترط بقاؤها لبقاء الوجوب لانها شرط محض﴾ واشبو

صدقهٔ فطرده نصابده نموك شرط اولمدیغی وجوبی قدرت ممكنه ایله اولدیغی ایچوندر معلوم اولسونكه عبده مأموربه ادایه كندو ایله تمكن حاصل اولان قدرت ایكی نوع اوزره در زیرا قدرتده اعتبار اولنان تمكنله یا یسر اعتبار اولنور ویا اولنمز اكر مزبور تمكن ایله برابر یسر اعتبار اولنمز سه اول تمكن مطلقدر قدرت ممكنه ده تسمیه اولنور مجرد تمكنه وسیله اولدیغندن یعنی مأمورك كندویه اداسی لازم اولان كرك عبادت بدنیه وكرك مالیه وكرك ایكیسندن مركب عبادته یسر اعتبار اولنقسزین متمكن ومقتدر اولمسیدر حجده زاد وراحله وصدقهٔ فطرده نصاب كبی واكر قدرت مزبوره ایله برابر یسر اعتبار اولنور سه اول تمكن كاملدر دخی قدرت میسره ده تسمیه اولنور نماكی ممكنه تأفك كسریله میسره سینك كسریله در قدرت ممكنه مجرد فعله متمكن ومقتدر اولمغله واجب اولان شیدر قدرت ممكنه یی اشبو تعریفله بیان صحیح دكلدر زیرا توضیحده ذكر اولندیغنه كوره قدرت ممكنه نك تعریفی ادنی مایتمكن به المأمور من اداء مالزمه در یعنی مأمورك كندویه لازم اولان نسنه یی ادایه مقتدر اولدیغی شیئك ادناسی دیمك شرحده ذكر اولنان تعریف انجق قدرت ممكنه ایله مشروط اولان مأموربهی تعریفه صالح اولور بمجرد التمكن تركیبنده اضافت صفتك موصوفنه اضافتی قبیلندندر یعنی كندو ایله برابر صفت یسر اعتبار اولنمیان تمكن دیمك شك یوقدركه نماصاحبی اولمیان مال صدقهٔ فطر اخراجندن ممكندر بو مقامده فعلدن مراد صدقهٔ فطری اخراجدر بس وجوبك بقاسنه قدرتك بقاسی شرط اولمدی یعنی كندو ایله اخراجه مقتدر اولنان شیكه مالدر آنك بقاسی لازمدر مثلا بیرام كوننك فجری طلوع ایتدكدنصكره نصاب هلاك اولسه صدقهٔ فطر ساقط اولمز زیرا قدرت ممكنه شرط محضدركه كندوده علت معناسی اولمیان وقدرت میسره كندوده علت معناسی اولان شرطدر اما قدرت ممكنه ده محضا شرطیت بولنوب علیتك بولنمدیغی قدرت ممكنه نك انجق فعله تمكن وقدرته شرط اولدیغیچوندر كندوسز واجبی اثبات ممكن اولمز بس فعله تمكن واجبك صفتنی تغییر ایتمز زیرا بقا وجودك غیریدر برشیئك وجودینه شرط بقاسنه شرط اولمق لازم دكلدر نكاحده شهودك انعقاده شرط اولوب بقایه اولمدیغی كبی اما قدرت میسره ده علت معناسنك اولدیغی كندوسی وقتاكه تیسر ایچون اعتبار اولندیسه كندوسز واجبك اثباتی ممكن اولدی یعنی صفت تیسر اولمقسزین مع العسرة اولور بس قدرت میسره شرط اولدیسه واجبك صفتنی عسردن یسره تغییر ایلدیده واجبك صفتنده تأثیری اولدیغندن كندوده علت معناسی

اولدیده واجبك دوامی ایچون كندونكده دوامی شرط قلندی لكن شرطیتی ایچون دكل بلكه علت اولدیغندن زیرا اشبو قدرت میسره كندوسزا بقای حكم ممكن اولمیان شیدندر یسر قدرت میسره سز وواجب صفت یسر سز متصور اولمدیغندن زیرا واجب انجق بو صفتله مشروع اولدیغندن واجبك بقاسی ایچون قدرت میسره نك بقاسی شرط قلندی ممكنه نككی قلنمدی حالبوكه مقتضای ظاهر اشبو مزبورك عكسیدر زیرا برشیئ فعل امكانسز متصور اولمیوب یسرسز متصور اولدیغندن اشبو تحقیق مشروح مولانا خسروك مرقات شرحی مرآتندن نقلا ابوالسعودك اشباه حاشیه سنده مسطوردر ﴿ (لا) بقدرة (میسرة) هی مایجب بعد التمكن بصفة الیسر فغیرته من العسر الی الیسر فیشترط بقاؤها لانها شرط فی معنی العلة وقد حررناه فیما علقناه علی المنار ﴾ اشبو مزبور صدقهٔ فطرك وجوبی قدرت میسره ایله دكلدر قدرت میسره بعد التمكن صفت یسر ایله واجب اولان شی اولدیغندن تمكنی عسردن یسره تغییر ایلدی بناءً علیه بقاسی شرط قلندی شرط فی معنی العلة اولدیغندن بس وجودا وعدما حكم علتیله برابر دوران ایدر اشبو قدرت میسره نك قسمنده تقدم ایدن اعتراض بوكا دخی وارددر زیرا بو تعریف دخی قدرت میسره ایله مشروط اولان مأموربهك تعریفیدر یوقسه كندونك دكلدر اصل كندونك تعریفی مایوجب الیسر علی الادا در یعنی قدرت میسره یسری ادا اوزره اولمقلغی موجب اولان شیدر مثلا زكاتده نماكی توضیحده بو یلجه مرسومدر ابن ملك منار شرحنده دیركه قدرت میسره نك تملی عسردن یسره تغییرنك معناسی مأموربه مقدما قدرت ممكنه ایله مع العسر واجب ایدی صكره بو قدرتك اشتراطیله یسره متغیر اولدی دیمك دكلدر بلكه معناسی الله عظیم الشان مأموربهی قدرت ممكنه ایله واجب ایتسه اولوردی اشبو قدرت ممكنه ایله واجب اولان سائر عبادتلر كبی لكن بعض واجبلرده وجوب اشبو قدرت میسره یه توقف ایتدیكندن كانه كندونك واسطه سیله عسردن یسره متغیر اولدی انتهی ﴿ ثم فرع علیه (فلا تسقط) الفطرة وكذا الحج (بهلاك المال بعد الوجوب) كما لا یبطل النكاح بموت الشهود (بخلاف الزكاة) والعشر والخراج لاشتراط بقاء المیسرة ﴾ مصنف مرحوم ووجوبها بقدرة الی اخره قولنك اوزرینه فلا تسقط قولنی تفریع ایتدی یعنی بس یسر شرط اولمدیسه بعد الوجوب مالك هلاكیله فطره ساقط اولمز شاهدلرك موتلریله نكاح باطل اولمدیغی كبی شهود انعقاده شرط اولوب بقایه شرط اولمدیغندن حج دخی بنه بویله در زیرا حجك شرطی اولان قدرت كعبه دن مسافهٔ بعیده ده اولان كمسه یه حاصل اولمز الازاد

وراحله ايله اولور زيرا غالبا بونلرسز هلاك دركار دربس قدرتك اشتراطى
سفره تمكن ايچوندر بوقسه تيسر ايچون دكلدر تيسر انجق مركبلر واعوان
وخدمه ايله اولور بونلر ايسه اجماعا شرط دكللردر ۞ ابو السعود فى حاشية الاشباه ۞
زكاته عشر وخراج مزبورلرك خلافنه‌در يعنى بعد الحول ادايه مقتدر
اولسون ويا اولمسون مالك هلاكيله زكات ساقط اولور زيرا شرع شريف
بونده وجوبى قدرت ميسره يه تعليق ايلدى وقدرت ميسره ايله معلق اولان شى
كندوسز باقى قالمز ۞ حموى ۞ وزكات ذمته واجبدر لكن محلى مالدر برشيئك محلى فوت
اولدقدنصكره كندوسى باقى قالمز وفات ايدن عبد جانى وكندوده شفعه
ادعا اولنان محلك دريا اولمسى كبى كذا فى شرح الحلاطى اشبو صور ثلثه‌نك
ماقبلنه مخالف اولديغى قدرت ميسره‌نك بقاسنك اشتراطنه مبنيدر
﴿ (عن نفسه) متعلق بيجب وان لم يصم لعذر (وطفله الفقير) والكبير المجنون ﴾
عن نفسه يجب فعلنه متعلقدر مصنف مرحوم فطره‌نك سببى اولان رأسنى ورأسى
معناسنده اولان مؤنتنه زادينى التزام وامور لازمه‌سنى درعهده ايتديكى
كمسه‌لر بياننه آغاز وشروع ايدوب ديركه صدقهٔ فطر مزبور حر مسلمك كندو
نفسندن اوتورى واجب اولور هرنقدر سفر ومرض وكبر مثللو عذردن
ناشى اوروج طوتمز ايسه وبالغ اولميان ولد فقير ومجنون اولان ولد كبير فقير
ايچون واجب اولور اماغنى اولورلرسه امام اعظمله امام ابى يوسف رضى الله عنهما
عندلرنده مالارندن لازم اولور امام محمد رحمه الله تعالى صغير غنى اوزره لازم دكل
ديدى معتوه مجنون كبيدر ﴿ ولو تعدد الآباء فعلى كل فطرة ﴾ مثلا برقاچ كمسه‌نك
برجاريه‌سى اولوب ولد كتوردكده هر برلرى بندن ديو دعوى ايتملريله
بابالر متعدد اولسه امام ابى يوسفه كوره هر برلرينه فطرهٔ كامله لازم اولور
بنوت هر برلرى حقنده كاملا ثابت اولديغندن ثبوت نسب تجزى قبول
ايتمديكندن حتى بابالردن برى وفات ايتسه ولد باقى قلان ايچون اولور امام
محمد بابالرك جمله‌سنه برصدقه اعطاسى لازم اولور ديدى ولايت ومؤنت
جمله‌سنك اوزرلرينه لازم اولديغندن صدقه دخى مؤنت كبى تجزى
قبول ايدر ۞ زيلعى ۞ بابالرك برى موسر اولوب سائرلرى اولمسه امامين عندلرنده
موسر اوزرينه تمام صدقه لازم اولور ۞ شرنبلاليه عن الفتح ۞ مزبور ولدك اناسى
اولان جاريه‌نك فطره‌سى آباء مرقومه‌لردن برينك اوزرينه واجب اولمز ملك
تام اولمديغندن ۞ ابو السعود ﴿ ولو زوج طفلته الصالحة لخدمة الزوج
فلا فطرة ﴾ بركمسه زوجك خدمتنه صالحه اولان فقيره صغيره‌سنى بركمسه‌يه
تزويج ايتسه براحدك اوزرينه فطره‌سنى ادا واجب اولمز كندونك اوزرينه

لازم اولمديغى فقيره اولديغندن زوجنه اولمديغى زوجه‌لكله زوجه لازم
اولمديغنه بناءً باباسنه لازم اولمديغى مؤنتى كندونك اوزرينه اولمديغنه
مبنى هرنقدر ولايت كندونك ايسه‌ده غنيه اولورسه مالندن لازم اولور ۞
﴿ والجد كالاب عند فقده اوفقره كما اختاره فى الاختيار ﴾ بابا موجود اولميوب
ويا فقير اولورسه‌ده بابا كبيدر نتكم صاحب اختيار اختيار نام كتابنده بونى اختيار ايلدى ۞
﴿ (وعبده لخدمته) ولو مديونا او مستأجرا او مرهونا اذا كان عنده وفاء بالدين ﴾
دخى مزبور حر مسلمه فطره خدمت ايچون اولان عبدندن ناشى واجب اولور
تجارت ايچون اولانده لازم اولمز ثنايه مؤدى اولديغندن مزبور عبد هرنقدر
مأذون مديون ويا مستأجر اولورسه‌ده اشبو عبد مستأجرك نفقه‌سى مستأجرك
اوزرينه لازمدر ۞ نهر ۞ ويا خود راهنك عندنده دينى وفا ايدوب وبعد الدين
نصاب فاضل اولور مرهون اولورسه‌ده ﴿ واما الموصى بخدمته لواحد وبرقبته
لآخر ففطرته على مالك رقبته كالعبد العارية والوديعة والجانى وقول الزيلعى
لا تجب سبق قلم فتح ﴾ شول برعبد كه خدمتى بركمسه‌يه ورقبه‌سى برآخر كمسه‌يه
وصيت اولنه بس بونوع عبدك فطره‌سى رقبه‌سنه مالك اولان كمسه‌نك
اوزرينه‌در عاريت ووديعه وجنايت ايدن عبدنكى مالك رقبه‌نك اوزرينه
واجب اولديغى كبى زيلعينك والعبد الموصى برقبته لانسان لا تجب فطرته الى اخره
قولى سبق قلمه محمولدر ۞ فتح ۞ وجوبك نفيى وصيت ايدن كمسه‌دن اولسه‌ده اولور
زيلعى محشيسى شلبى وصيت ايدن وفات ايدوب موصى له دخى قبول ايتميوب
رد دخى ايتمامك صورتنه حمل ايلدى ﴿ (ومدبره وام ولده ولو) كان عبده
(كافرا) لتحقق السبب وهو رأس يمونه ويلى عليه ﴾ دخى مدبرينك وام ولدينك
فطره‌سى سيدى اوزرينه واجبدر هرنقدر عبد كافر ايسه‌ده سبب اولان مؤنت واجبهٔ
كاملهٔ مطلقه ايله مؤنتنى التزام ايتديكى وولايت ماله وليسى اولديغى رأس تحقق
ايتديكندن اوزرينه واجب اولميه رق رضاء لله تعالى مؤنتنى التزام ايتديكى
اجنبى وكامله اولميان عبد مشتركك مؤنتى ومطلقه اولميان زوجه‌نك مؤنتى خارج
قالدى زوجه‌نك مؤنتنى التزام مصالح نكاحك انتظامى ضرورتندندر
يوقسه مطلقا دكلدر حتى زوجك اوزرينه رواتبك غيرى ادويه مثللو شيلر
واجب دكلدر ۞ حلبى بقليل زياده ﴿ (لا عن زوجته) وولده الكبير العاقل
ولو ادى عنهما بلا اذن اجزأ استحسانا للاذن عادة اى لو فى عياله والا فلا قهستانى
عن المحيط فليحفظ (وعبده الابق) والمأسور (والمغصوب المجحور) ان لم تكن
عليه بينة خلاصة (الا بعد عوده فيجب لما مضى و) لا عن (مكاتبه
ولا تجب عليه) لان ما فى يده لمولاه ﴾ زوجه‌سندن ناشى صدقهٔ فطر زوجه

لازم اولمز مؤنت وولايتى زوجه حقنده قاصر اولديغندن زيرا زوجيته دائر حقوقك ماعداسنده زوج ايچون ولايت يوقدر وروايتك غيرى مؤنتى اوزرينه واجب دكلدر و ولد كبير عاقلندن اوتورى دخى واجب دكل كندو حقنده سبب بولنمديغندن مجنونك حكمى ماسبقده مرور ايلدى بركسه زوجه سندن و ولد كبيرندن ناشى كندولرك اذنلرى اولمقسزين فطره لرينى ادا ايلسه استحسانا كفايت ايدر بلكه عيالنده كه كسه لرك جمله سندن ناشى بلا اذن ادا ايتسه مطلقا جائزدر زوجه و ياولد كبير وغيرى عادتا زوجه وولد كبير امورلرينى زوجله بابايه تفويض ايتدكلرندن لكن زوجك ويابابانك عيالنده لرايسه اما مثلا زوجه ناشزه اولورسه امرنسز اداسى جائز اولمز دخى قچان ويااسير وياغصب اولنوب بلا بينة انكار اولنان عبدلرده فطره يوقدر مزبورلرده ولايت قائمه اولميوب يدندن وتصرفندن خروجله مكاتب كبى اولديلر زكاتده مرور ايدن تصحيحك مقتضاسى بينه اولسه دخى عدم وجوبدر هر برقاضينك عدل اولميوب وهر بر بينه مقبوله اولمديغندن الامز بورلر عودت ايدرلرسه مرور ايدن سنه لردن اوتورى فطره يى ادا ايدر دخى سيد كتابته قطع ايتديكى مكاتبندن ناشى ويرمز ومكاتبك كندونك اوزرينه ده واجب اولمزيدنده اولان اغاسنك اولديغندن اكركتابتدن عاجزاولورسه ﴿ (وعبيد مشتركة) الااذاكان عبد بين اثنين وتهايئا ووجد الوقت فى نوبة احدهما فتجب فى قول (وتوقف) الوجوب (لو) كان المملوك (مبيعا بخيار) فاذامريوم الفطر والخيار باق تلزم من يصيرله ﴾ دخى مشترك اولان عبدلرده امام اعظم رضى الله عنه عندنده فطره واجب اولمز شريكلرك هر برلرى حقنده ولايت ومؤنت قاصره اولديغندن اما مين شريكلردن هر برينك اوزرينه كندولره خاص حصه اولان رأسلرك فطره لرى واجب اولور سهملرينه كوره اولمز مثلا طقوز رأس عبده ايكى كسه شريك اولسه لر سكزنك فطره سنى هر برى درت ادا ايدرلر برى نككنى بالمنا صفه سهملر بخجه ويرمزلر لكن ايكى كسه بينلرنده مشترك اولان عبد ده مهايات اولنوب وقتكه بيرام كوننك فجرينك طلوعى برينك نوبتنده بولنسه برقوله كوره اكا واجب اولور ظاهر متبادر اولان اشبو قولك ضعفيدر مشترك اولان عبدده فطره نك عدم وجوبنده اطلاق عام اولديغندن خيار ايله بيع اولنان مملوكده وجوب توقف ايدر اكرخيار باقى اوله رق يوم فطر مرور ايدرسه خيار كندو ايچون اولان كسه يه واجب اولور بايع ويامشترى زكات تجارت دخى بنه بويلجه در مثلا حول مدت خيارده تمام اولسه خيار كندو ايچون اولان كسه نك

عندنده نصاب بولنورسه اكا منضم اولور ﴿ (نصف صاع) فاعل يجب (من براودقيقه اوسويقه اوزبيب) وجعلاه كالتمر وهو رواية عن الامام وصححها البهنسى وغيره وفى الحقائق والشرنبلالية عن البرهان وبه يفتى ﴾ سويق امير وزننده قاود تعبيراولنان نسنه يه دينور اونى ياخود حبوباتى قاوردقدنصكره نفخ زيجنى تقليل ايچون برقاچ دفعه اسى صو ايله بعده ماء بارد ايله غسل ايدرلر بدويلرك اكثرى زادراهلريدر دغار جغه بصوب يولده تغدى ايدرلر نصف صاع يجب فعلنك فاعليدر يعنى مزبور حرمسلمك اوزرينه بغدايدن ويااوندن وياقاويدندن ويازبيبدن يارم صاع واجب اولور خبرده اونصف صاع من زبيب وارددر وبغداى ايله زبيب بربرلرينه متقاربلردر زيرا هر برلرى جميع اجزالريله اكل اولنورلر بردن كپك وزبيبدن چكردك رمى اولنمز انجق ارباب رفاهيت اولان كبارلر رمى ايدرلر اما خرما ايله ارپه مزبورانك خلافلرينه در بونلردن نخاله ونوى رمى اولنور امامين زبيبى تمر كبى قيلديلر ايكيسنده ده مقصود تفكه اولوب بربرينه قريب اولديغندن اشبوامامينك قوللرى امام اعظمدن دخى روايتدر وبوروايتى بهنسى وغيريسى تصحيح ايلدى حقايقده وشرنبلاليه ده برهاندن نقلا انجق بوروايتله فتوى ويريلور ديدى ﴿ (او صاع تمراوشعير) واورديئا ومالم ينص عليه كذرة وخبز يعتبر فيه القيمة (وهو اى الصاع المعتبر (مايسع الفاوار بعين درهما من ماش اوعدس) انما قدر بهما لتساويهما كيلا ووزنا ﴾ ياخود خرمانك وياشعيرك برصاعى واجب اولور هرنقدر ردى اولورسه ده لكن ردى اولان مثلا متعفن ويامعيوبدن ويررسه قيمت نقصاننى ادا ايدر وزنا ادا ايدرسه انجق نصف صاع اولديغى متيقن اولديغى صورتده جائز اولور ارپه ايله خرمادن يارمشر صاع وياخود خرمادن نصف صاع بغد ايدن برمن وياخود ارپه دن نصف صاع بغد ايدن ربع صاع ادا ايدرسه عندالحنفية جائز اولور ☼ بحراه ☼ كندونك حقنده نص وارد اولميان ضارى وخبز امثالى سائر حبوباتده معتبر اولان قيمتدر صاع بركونه اولچك اسميدر كه احكام مسلمين انك اوزرينه دائر يعنى كيل خصوصنده معامله اهل اسلام انكله متداول ومتعاور اولور بوذكر اولنان صاع درت مدغله آلور كيله در داودى ديديكه صاعك مختلف اولميان يعنى معيار موافق عظيم وصغير اولميان يعنى ميانه ايكى پنجه ايله درت كره آوچلرك مستوعبا اولديغى غله در زيرا هر محلده صاع نبوى بولنمز بس اورته جه آدم ايكى پنجه سنى بردن طولدوروب درت دفعه بويلجه آوچليوب بريره وضع ايلسه ايشته انك مقدارى نسنه استيعاب ايتديكى كيله صاع نبوى اولور قاموس مؤلفى ديركه بونى كندم

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

تجربه ايلدم وصحيح وموافق بولدم و صاع لفظنك جمعى اصوعدر افلس كبى شرعا صاع معتبر ماش وياعدسدن بيك قرق درهمى الور اولچكدر حبوباتدن اشبو مزبور ايكى نوعله تقدير اولنديغى حبه لرى ميانه لرنده صغرا وكبرا وتخلخلا و اكتنازا تفاوت قليل اولديغندن سائر حبوبات بونلرك خلافنده در ماش بو اسمله معروف برغله در تركيده مردمك ديرلر طبيعتى معتدل وتوليد ايلر خلطى محمود وصالحدر محموم ومزكومه نافع وملين وسركه ايله طلا جرب متقرحه مفيد وضمادى اعضاى واهيه يه ايراث تقويت ده بيعدلدر ﴿ (ودفع القيمة) اى الدراهم (افضل من دفع العين على المذهب) المفتى به جوهرة وبحر عن الظهيرية وهذا فى السعة اما فى الشدة فدفع العين افضل كما لا يخفى ﴿ برك قيمتنى كه يعنى دراهم اعطاسى مذهب مفتى به اوزره عينى ادادن افضلدر فقرانك احتياجى مأكول وملبوس مثللو انواع شتايه وافر اولوب ودراهم حاجتى دفعده پك اعلى اولديغندن لكن اشبو مزبور سعه و رخا آوانندهدر اما شدت وغلا و قتلرنده عينى ادا افضلدر مذهب مفتى بهنك مقابلى صاحب مضمراتك بهمه حال حنطه دن ادانك افضليتى قوليدر سنته موافق اولديغندن وفتوى اشبو قول اوزره در انتهى بس قولينده افتا اولندى ﴿ (بطلوع فجر الفطر) متعلق بيجب (فمن مات قبله) اى الفجر (او ولد بعده او اسلم لا تجب عليه ويستحب اخراجها قبل الخروج الى المصلى بعد طلوع فجر الفطر) عملا بامره وفعله عليه الصلاة والسلام ﴿ اشبو صدقهٔ فطر مشروحه بيرام كونينك فجر ثانيسنك طلوعيله واجب اولور بس بركسه فجر ثانيدن مقدم وفات ايتسه وياخود فقير اولسه وياخود اندنصكره ولادت ايدوب وياغنى اولسه ويا اسلامله مشرف اولسه اوزرينه صدقهٔ فطر واجب اولمز وبيرام كونينك فجرينك طلوعندنصكره مصلايه خروجدن اقدم صدقهٔ فطرى ادا مستحبدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن حاكمك روايت بيورديغى { كان يأمرنا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ان نخرج صدقة الفطر قبل الصلاة وكان يقسمها قبل ان ينصرف الى المصلى ويقول اغنوهم عن الطواف فى هذا اليوم } حديث شريفنك متضمن اولديغى امر وفعليله عمل وامتثاله بناءً بركسه نك صغير ولدى ويا مملوكى بيرام كونى وفات ايتسه صدقهٔ فطرى كندودن ساقط اولمز ☼ بحراه ﴿ (وصح اداؤها اذا قدمه على يوم الفطر اواخره) اعتبارا بالزكاة والسبب موجود اذهو الرأس (بشرط دخول رمضان فى الاول) اى فى مسئلة التقديم هو الصحيح (وبه يفتى) جوهرة وبحر عن الظهيرية لكن عامة المتون والشروح على صحة التقديم مطلقا وصححه غير واحد ورجحه

فى النهر ونقل عن الولوالجية انه ظاهر الرواية قلت فكان هو المذهب ﴿ صدقهٔ فطرى ادايى يوم فطرك اوزرينه تقديم ويا تأخير ايدرسه صحيح اولدى لكن تقديم صورتنده صحيح اولان قوله كوره رمضانك دخولى شرطيله زكات اعتباريله كه يعنى زكاته الحاقا زيرا بينلرنده فرق يوقدر انده ادايى تقديم وتأخير اولديغى كبى بونده دخى اولور وسبب اولان رأس موجوددر انجق تقديمه كوره دخول رمضان شرطيله فتوى ويريلور لكن متون وشروحك اكثرى تقديمك مطلقا كه رمضانك دخولى اولسون ويااولمسون صحتى اوزره لردر وبو قولى كافيده حافظ الدين وهدايه وتبيين وهدايه شرحلرى صاحبلرى وقاضيخان كبى چوق كمسهلر تصحيح ونهرده ترجيح ايلدى وولوالجيهدن نقلا بو ظاهر روايتدر ديو تصريح ايلدى ☼ شارح ديركه انجق مذهب مختار بودر لكن فقهانك تصريحلرى به يفتى سائر اقوال اوزرينه مقدمدر هرنقدر مقابلى ظاهر روايت دخى اولورسه ده صدقهٔ فطرى برفقيره واجب ديه رك ويرسه نافله اولور ☼ اسقاطى فى حاشية مسكين ﴿ (وجاز دفع كل شخص فطرته الى) مسكين او (مساكين على) ما عليه الاكثر وبه جزم فى الولوالجية والخانية والبدائع والمحيط وتبعهم الزيلعى فى الظهار من غير ذكر خلاف وصححه فى البرهان فكان هو (المذهب) كتفريق الزكاة والامر فى حديث اغنوهم للندب فيفيد الاولوية ولذا قال فى الظهيرية لا يكره التأخير اى تحريما ﴿ زكاتى برقاچ كمسهيه تفريق جائز اولديغى كبى مذهب مختار اوزره بركسه كندو فطرهسنى برمسكينه ويا برقاچ مساكينه دفع ايتسه جائزدر زيرا اكثر علما بونك اوزرينهدر وبو قولله ولوالجيهده وخانيهده وبدايعده ومحيطده جزم ايلدى وزيلعى اشبو مزبورلره ظهار بحثنده خلاف ذكرنسز تبعيت ايلدى وبرهانده بونى تصحيح ايلدى بوكا كوره مذهب انجق بو اولمش اولور وحديث شريفده اولان اغنوهم امرى ندب ايچون اولور اولويت افاده ايدر بناءً عليه ظهيريهده تأخيرده تحريما كراهت يوقدر ديدى لكن تحقيق اولان يوم اولدن تأخير اولندقده قضا اولور ادا اولمز زيرا موقت بالوقت قبيلندندر { اغنوهم فى هذا اليوم عن المسئلة } حديث شريفنه بناءً بونك مقتضاسى يوم مزبوردن تأخير ايله آثم اولمقدر بلكه اولى اولان اغنادر تبيين وفتح القدير ظاهر اولان منع جوازه قائل انجق امام كرخيدر ديدى ☼ بحر انتهى ☼ اشبو صورت مشروحهنك جوازى ﴿ (كما جاز دفع صدقة جماعة الى مسكين واحد بلا خلاف) يعتد به ﴿ برجماعتك صدقهلرينى خلاف معتدبه سز برمسكينه ويرمك جائز اولديغى كبى اكر نصابه بالغ اولمزسه ﴿ (خلطت) امرأة امرها زوجها باداء فطرته (حنطته بحنطتها بغير اذن الزوج

ودفعت الى فقير جاز عنهما لاعنه) لما مر ان الانخلاط عند الامام استهلاك يقطع حق صاحبه وعندهما لايقطع فيجوز ان اجاز الزوج ظهيرية ولو بالعكس قال فى النهر لم اره ومقتضى مامر جوازه عنهما بلا اجازتها ✳ زوجنك كندويه فطره سنى اداسيله امر ايتديكى عورت كندو بغدايى انك بغداينه بلا اذن خلط ايدوب وفقرايه ادا ايتسه كندونك فطره سندن جائز اولور زوجندن اوتورى ويرديكى جائز اولمز امام اعظمه كوره ما سبقده مرور ايدن انخلاط استهلاك اولوب صاحبنك حقنى قطع ايتديكندن اما زوجك امرى اولمقسزن ادا ايدرسه كفايت ايتمز وخلط زوجك امريله اولورسه زوجه اكا مالك اولمزاندن ويرمسى جائز اولور اولى اولان بعض نسخه ده اولديغى كبى انخلاط بدلنه خلط تعبيرى ايدى زيرا انخلاط من غير صنع اولديغندن استهلاك اولمز بلكه آنكله ايكيسى شريك اولورلر اما خلط كندونك صنعيله اولديغندن استهلاك اولور وخالص ملكى كبى انده متصرف اولور وحصه سنى زوجنه ضامنه اولور امامينه كوره صاحبنك حقنى قطع ايتمز زوج اجازت ويرسه جائز اولور امر مزبور بالعكس اولوب مثلا عورت زوجنه فطره سنى ادا ايله امر ايدوب زوج دخى كندو حنطه سنى آنك حنطه سنه خلط ايتسه صاحب نهر ديركه بن اشبو مسئله يى كوره مدم لكن ما سبقده مرور ايدن ولو ابدى عنهما بلا اذن جاز استحسانا للاذن عادة قولنك مقتضاسى عورتك اجازتى اولمقسزن ايكيسندن ناشى ويرمنك جوازيدر ✳ (ولايبعث الامام على صدقة الفطر ساعيا) لانه عليه السلام لم يفعله بدائع ✳ خليفه صدقهٔ فطر جمعى ايچون ساعى كوندرمز زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمدن واقع اولمدى ✳ (وصدقة الفطر كالزكاة فى المصارف) وفى كل حال (الافى) جواز (الدفع الى ذمى) وعدم سقوطها بهلاك المال وقدمر ✳ دفعا ومنعا مصارفده هر حالده صدقهٔ فطر زكات كبيدر لكن ذمى يه دفعك جوازنده ومالك هلاكيله عدم سقوطنده دكل ذمى يه فطره يى دفعك جوازى مصارفده ومالك هلاكيله عدم سقوطى اشبو بابده مرور ايلدى وزكاتده مالك محلى معتبردر فطره ده معطينك بحرده صرفده افضل اولان اولا فقرا اولان اخوه واخواتدر صكره اولادلريدر بعده اعمام بعده اخوال وخالات وسائر ذوى الارحام بعده جيران بعده اهل بلد درديدى ✳ (ولو دفع صدقة فطره الى زوجة عبده جاز) وان كانت نفقتها عليه عمدة الفتاوى للشهيد ✳ بركسه صدقهٔ فطرينى عبدنك زوجه سنه ويرسه جائز اولور هرنقدر زوجه نك نفقه سى كندونك اوزرينه ايسه ده لكن زوجه نك نفقه سى سيدك اوزرينه اولمقده نظر واردر زيرا عبدك زوجه سنك

نفقه سى عبد اوزرينه در حتى نفقه سى ايچون مرة بعد اخرى بيع اولنور ✳ خاتمة واجبات الاسلام سبعة الفطرة ونفقة ذى رحم ووتر واضحية وعمرة وخدمة ابويه والمرئة لزوجها حدادى ✳ ملة اسلاميه ده واجبلر يديدر اشبو حصر مسلم دكلدر زيرا اكر مشهور اولان واجبلر ديمك ايسه ممنوعدر بيرام نمازلرى وجماعتله نماز وسائر واجبلر دخى واردر واكر مطلق واجب مراد اولنورسه نمازده وحجده وسائر عبادتده لاتحصى واجبلر واردر واشبو واجبدن مراد ديانة واجبه عام اولان واجب مراددر زيرا زوجه نك زوجه خدمتى ديانة واجبدر رفقهانك زوجه نك زوجه آبدست الدرمسى واجب دكل ديو تصريح ايتدكلرينه بناء برى فطره دركه صومك قبولى وسكرات موتدن وعذاب قبردن نجات وفلاح امثالى فوائد ومنافعى حاويدر وبرى والدينك واناك ماعداسى فقير وعاجز اولان ذى رحم محرمك نفقه سيدر وبرى وتر وبرى اضحيه وبرى عمره در اشبو عمره يى واجبدن عدى حدادينك جوهره ده واجبدن اولديغى تصحيحنه مبنيدر مذهب مختار اوزره سنيت قولى قريبا كلور وبرى والدك والدينه وبرى مرئه نك زوجنه خدمتلريدر الله جليل حقيقت حاله زياده عالمدر والله الموفق للسداد

✳ (كتاب الصوم) ✳

اشبو صومى زكاتك عقبينده اتيانك وجهى اصولده زكاتدن صكره افضل اعمال صومدر ديو تقرير اولنديغنه بناء ✳ قهستانى ✳ حج اوزره تقديمى بو صرف عبادت بدنيه اولوب حج ايكيسندن مركب اولديغيچوندر ✳ نهر ✳ قيل لوقال الصيام لكان اولى لما فى الظهيرية لوقال لله على صيام لزمه يوم ولو قال صيام لزمه صيام ثلاثة ايام كما فى قوله تعالى ففدية من صيام ✳ صومك فرض وواجب ونفل انواع ثلثه سى اولوب واشبو انواع ثلثه يه دلالت ايدن صيام لفظى اولوب صوم لفظى اولمديغى ايچون بحر صاحبى صومله تعبير ايدن صاحب كنزه تعريضا صوم بدلنه صيام دينلسه اولى اولوردى ديدى زيرا ظهيريه ده مرسومدركه بركسه لله على صوم ديسه كندويه بركون اوروج لازم اولور صيام ديسه اوچ كون اوروج لازم اولور نتكم الله عظيم الشان ففدية من صيام قول شريفنده ده اولديغى كبى ✳ وتعقب بان الصوم له انواع على ان ال تبطل معنى الجمع ✳ اشبو صاحب بحرك صيام انواع صومه دلالت ايدر صوم ايتمز قولنه قرنداشى صاحب نهر منع ايله اعتراض ايتديكه لا نسلم صوم لفظنك انواعه عدم عمومنى صوم انواع

مشروحه‌دن برينه خاص اولمديغندن انواعه شمولی نيجه‌سنه جائز دكل
بلكه حقيقة صوم هر برنده متحققدر يعنی كرك صومله تعبير اولنسون وكرك
صيامله هر برنده انواع ملحوظدر بس برنده انواعه شامل وديكرنده دكل ديمك
محلنده دكلدر ولوسلم احدهما شامل آخر دكل ديسك ينه سؤال واردر كه
صيام لفظی جمع اولوب واقعا انواعه شامل ايسه‌ده جوعه داخل اولان الف
واللام جمعيت معناسنی مضمحل قيلر بس اولدخی انواعه شامل اولمز بلكه
مجرد حقيقت صوم مراداولنور افراد ملاحظه‌سز وقاضی بيضاوی آيه كريمه‌نك
تفسيرنده بيورديكه صيامله جنس فديه بيان اولندی قدری وعددی كعب
رضی الله تعالی عنهك روايت بيورديغی حديثله مبيندر يعنی آيتده دخی جمعيته
دلالت يوقدر وظهيريه‌نك كلامنده صيام انجق اوچ كونه دلالت ايدر يوقسه
انواعه دلالت ايتمز ﴿ والاصح انه لايكره قول رمضان ﴾ اصح اولان بوكه
قائلك رمضان قولی مكروه دكلدر { من صام رمضان ايمانا واحتسابا غفرله
ماتقدم من ذنبه } مثللو حديث شريف صحيحلرده وارد اولديغندن بعض علما
ديديلر كه صحيح اولان امام محمدك مجاهددن روايت ايتديكی جاء رمضان
وذهب رمضان ديمك مكروه‌در قوللريدر زيرا رمضان اسماء الهيه‌دندر وبو
قولك خلافی حكايه اولنمدی جواب ممكنكه اسماء الهيه‌دن اولديغی ثابت دكل
فرضا ثابت اولسه حكيم لفظی كبی اسماء مشتركه‌دندر ※ حلبی اه ※
وعلمانك اتفاقلری واردركه اوچ ايده كه شهر رمضان ربيع الاول ربيع الاخر
علم مضافله مضاف اليهك مجموعيدر بس بونده شهرك حذفی كلمه‌نك بعضی
حذف قيلندندر واشبو حذفيده علما جائز كورديلر بومثللو علمی مضاف
مضاف اليه مجرا سنه اجرا ايتديلرده حتی جزلرك ايكيسنده‌ده اعرابی اجرا
ايتديلر اشبو مضمونی سعدی كشاف شرحنده ذكر ايلدی ﴿ و فرض بعد
صرف القبلة الی الكعبة لعشر فی شعبان بعدالهجرة بسنة ونصف ﴾ واشبو
صوم قبله‌نك قدس شريفدن كعبهٔ مكرمه‌يه تحويلندنصكره هجرتدن بربچق ييل
صكره شعبانك اونبجی كوننده فرض قيلندی ومشروعيتی نيجه حكم وفوائدی
مشتملدر اولا عبادی تقوايه حملدر بنا برين اية صوم لعلكم تتقون قول شريفيله
ختم اولندی وثانيا الله جليلك نعم وآلالرينه شكره تحريضدر نتكم لعلكم
تشكرون ايله بوكا اشارت واردر وصفة ملائكه ايله اتصاف وفقرانك احوالنه
عمله انلره شفقت ومرحمت مثللو فوائدی دخی حاويدر واعظم منافعندن امارهٔ
بالسؤ اولان نفسك سكونی وكوز ولسان وقولاق وفرج امثالی جميع جوارحه
متعلق فضولده نفسك شهوتنی كسری زيرا محسوساده حركات نفسانيه

صومله ضعف بولور نتكم اثرده { اذاجاعت النفس شبعت الاعضاء واذا شبعت
النفس جاعت الاعضاء } وارد اولمشدر ﴿ (هو) لغة امساك مطلقا وشرعا
(امساك عن المفطرات) اللاتية (حقيقة او حكما) كمن اكل ناسيافانه ممسك
حكما (فی وقت مخصوص) وهو اليوم (من شخص مخصوص) مسلم كائن
فی دار نااو عالم بالوجوب طاهر عن حيض ونفاس (مع النية) المعهودة ﴾
صوم لغتده مطلقا امساك وسكون عن الفعل معناسنه‌در
وشرعده نيت معهوده كه اهلندن ومحلنده اولان نيتله شخص مخصوصدن كه
داراسلامده كائن وياخود وجوبنه عالم وحيض ونفاسدن طاهر مسلمدن
وقت مخصوصده كه يومدر يعنی صبح صادق زماننك اولندن مغربه دك كه
جرم شمسك تمام غائب اولوب مشرق طرفندن ظلمت ظاهر اولنه دك حقيقة
وياحكما اكل وشرب وجماع امثالی مفطرات آتيه‌دن امساكدر امساكله
تعبير اولنوب تركله تعبير اولنمديغی مأمور به مكلفك فعلی اولان امساك اولديغنه
مبنيدر حكما امساك ناسيا اكل وياشرب وجماع ايدنده‌در بس برحائض
ويانفسانيتله امساك ايتسه وياخود ضحوهٔ كبری دنصكره نيت ايتسه اكا اعتبار
اولنمز وبرحربی دار حربده شرف اسلامله مشرف اولوب فرضية رمضانه
عالم اولمسه بعده عالم اولدقده كندونك اوزرينه مامضاسی قضا لازم اولمز
※ فتح اه ﴿ واما البلوغ والافاقة فليسا من شرط الصحة لصحة صوم الصبی
ومن جن اواغمی عليه بعدالنية وانما لم يصح صومهما فی اليوم الثانی لعدم النية
وحكمه نيل الثواب واومنهيا عنه كما فی الصلاة فی ارض مغصوبة ﴾ اما بلوغله
جنوندن ويا اغمادن افاقت صومك صحتی شرطلرندن دكللردر بلكه اداسنك
وجوبنك شرطلرندندر بوندن ظاهر اولان شروط ثلثهٔ متقدمه كه اسلام
وطهارت ونيت صحتنك شرطلريدر لكن اسلامله طهارت وجوبنه ده شرطدر
حتی مز بورلر صحته شرط اولمديغندن صبينك وبعدالنية مجنون وياكندويه اغما
واقع اولان كمسه‌نك صومی صحيح اولدی اكر عقل وافاقت صحته شرط
اولسه‌لر ايدی مز بورلرك صوملری صحيح اولمز ايدی يوم ثانيده مز بورلرك
صوملرينك عدم صحتی نيت اولمديغيچوندر وصومك اوزرينه ترتب ايدن اثری
آخرتجه ثوابه نائل اولمق دنياجه واجب ايسه بويندن واجبك سقوطيدر
هرنقدر ايام خمسهٔ منهيه صومی كبی كندودن نهی اولنسان صوم اولورسه‌ده
زيرا اشبو كونلرده صومك نهيی اعتراض عن ضيافة الله معناسی مجاورندن ناشيدر
بوايسه صومده ثواب اولمغی افاده ايدر ارض مغصوبه‌ده‌كی نماز كبی ﴿ (وسبب
صوم) المنذور النذر ولذا لوعين شهرا وصام شهرا قبله عنه اجزأه لوجودالسبب

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ويلغوا التعيين والكفارات الحنث والقتل و (رمضان شهود جزء من الشهر)
من ليل اونهار على المختار كما فى الجنازية واختار فخر الاسلام وغيره انه الجزء الذى
يمكن انشاء الصوم فيه من كل يوم حتى لو افاق المجنون فى ليلة او فى آخر ايامه
بعد الزوال لاقضاء عليه وعليه الفتوى كما فى المجتبى والنهر عن الدراية وصححه
غير واحد وهوالحق كما فى الغاية ٭ صوم منذورك سببى يومدر بناً عليه
بركسه نذرده برشهرى تعيين ايدوب واندن اوتورى اندن مقدم اولان شهرى صائم اولسه
اول نذر ايتديكى شهردن كفايت ايدر سبب اولان نذر بولنديغندن منذورك
جزئى سبب اولمديغندن شهودى لازم اولمدى وتعيين لغو اولور صوم كفاراتك سببى
كفارة يمينده حانث اولمق وخطاء قتلده ومحرما صيدده قتلدر و رمضان اوروجنك
سببى خبازيه ده اولديغى كبى قول مختار اوزره شهرك ليل ونهارندن برجزئنك
شهود وحضوريدر فخر الاسلام وغيريلرى سبب هر بر كوندن كندو ده صومى
انشا ممكن اولان جز اولمغى اختيار ايلدى اول جزدن مراد فجر صادقك
طلوعندن ضحوۀ كبرانك ابتداسنه دك اولان زماندر اما ليلده وضحوۀ كبراده
وصكره انشاء صوم ممكن اولمز غايتى كيجه ده انجق نيت بولنور انشاى صوم
بولنمز مجمع الانهرده سبب انجق هر بر كوندن جزء اولدر ديدى يومك كليسى
دكلدر زيرا يومك كليسى اولسه هر بر كونك تمامندن صكره واجب اولمسى لازم كلور
وجز مطلقده دكلدر زيرا جز مطلق اولسه صبينك كندو ده بالغ اولديغى كونى
صومى واجب اولمق لازم كلور بو ايسه باطلدر سبب مزبور جز اولديغندن
بركسه رمضان كيجه سنده ويا آخر ايامنده بعد الزوال جنوندن افاقت بولسه
اوزرينه قضا لازم اولمز وفتوى اشبو قول اوزرينه در نتكم مجتباده ودرايه‌دن
نقلا نهرده مرسومدر واشبو قولى چوق كمسه تصحيح ايلدى وانجق حق اولان
بودر نتكم غايه ده مسطوردر ٭ (وهو) اقسام ثمانية (فرض) وهو نوعان
معين (كصوم رمضان اداء و) غيرمعين كصومه (قضاء و) صوم (الكفارات)
لكنه فرض عملا لا اعتقادا ولذا لايكفر جاحده قاله البهنسى تبعا لابن الكمال ٭
صوم سكز قسمدر فرض واجب سنت مكروه هر برلرى معين و ياغير معين
اولنجق سكز اولور فرض معين اداء صوم رمضان كبى فرضيتى اجماعله مؤيد
دليل قطعيله ثابتدر فرض غير معين صوم رمضانى قضا كبى اشبو قضانك
سببى ينه شهردن برجزئك شهوديدر سبب ادا كبى دخى كفارتلرك صومى كبى
شوقدر واركه بونلر فرض عمليلردر اعتقادى دكللردر بنا برين منكرى كافر
اولمز ثبوتى هرنقدر نص قاطعله ايسه ده فرضيتنه اجماع منعقد دكلدر حتى
ملتقى صاحبى واجبدن عد ايتدى منذور كبى ٭ (وواجب) وهو نوعان معين

(كالنذر)

(كالنذر المعين و) غيرمعين كالنذر (المطلق) واما قوله تعالى وليوفوا نذورهم
فدخله الخصوص كالنذر بمعصية فلم يبق قطعيا ٭ واجب دخى ايكى نوعدر
معيندر نذر معين كبى مثلا لله على ان اصوم يوم الخميس كبى غير معيندر نذر
مطلق كبى لله على ان اصوم يوما مثلا و نذرك طلبى وليوفوا نذورهم نص قاطعيله
ثابت اولد قد نصكره فرض اولملى ايدى سؤال مقدرينه شارح عليه الرحمه
جواب ويركه آية مشروحه يه خصوص داخل اولدى يعنى مخصص اولدى
مثلا شرعا كندو جنسندن واجب اولميان عيادۀ مرضى وعبادتده مقصود
بالذات اولميان هر بر نمازده وضوء ويا بر معصيتله نذرلره عام اولمديغندن
آيت مؤله وخبرواحد كبى وليوفوا نظم مجيدى مجوزه اولدى قطعا موجبه اولمدى
(تتمه) واجب نوعندندر كنديه شروع اولندقدنصكره صوم تطوع
وفساده ويردكده قضاسى واعتكاف ايچون اولان صوم ٭ بحر ٭ (وقيل)
قائله الاكمل وغيره واعتمده الشرنبلالى تعقبه سعدى بالفرق بان المنذورة
لا تؤدى بعد صلوة العصر بخلاف الفائتة (هو فرض على الاظهر) كالكفارات
يعنى عملا لان مطلق الاجماع لا يفيد الفرض القطعى كما بسطه خسرو ٭
بعضيلر قول اظهر اوزره كفارات كبى نذر فرضدر ديديلر يعنى فرض عمليدر
قطعى دكلدر زيرا مطلق اجماع فرض قطعى افاده ايتمز نتكم منلا خسرو
بسط وتفصيل ايلدى اشبو قولك قائلى اكمل وغيريدر وشرنبلالى معتمد
اولان بودر ديدى سعدى اشبو فرضيت قولنى رد ايتديكى منذوره ايله
فائته بيننده فرق واردر زيرا منذوره صلاۀ عصردن صكره ادا اولنمز
فائته فرض وياوتر بونك خلافنده در اشبو مخالفت انجق منذوره نافله
حكمنده اولديغندن اوتوريدر كندويه وجوب انجق عبدك ايجابيله عارض
اولدى منلا خسروك درر ده كى كلامنك حاصلى فقها منذورك لزومى اوزره
اجماع ايتدى لزوم اوزره اجماع فرضيت اعتقاديه يى مستلزم اولمز بلكه
فرضيت انجق كندونك فرضيتنه اجماعله ثابت اولور ٭ حلبى ٭ (ونفل
كغيرهما) يعم السنة كصوم عاشوراء مع التاسع والمندوب كايام البيض
من كل شهر ويوم الجمعة ولو منفردا وعرفة ولو لحاج لم يضعفه ٭ دخى صوم
نافله درمزبور فرضله واجبك غيريلرى كبى نفل سنت مؤكده يه عام اولور
طقوزنجى كونيله برابر يوم عاشورا يى صوم كبى دخى مندوبه عام اولور مندوبله
مستحب بردر بعضيلر فرقلرى واردر ديديلر هر برايدن ايام بيضكه ايك اون اوچ
واون درت واون بش كونيدر انك صومى وجمعه كونينك صومى هرنقدر يالكز
ايسه ده وعرفه كونى صوم كبى هرنقدر كندويه ضعف طارى اولميان حاجى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اولورسه یوم عاشوراکه محرم الحرامك اوننجی کونیدر آنك صومنك فضیلتی حقنده بچمش بر سنه لك سیئاتنه کفارتدر دیو خبرده وارد اولمشدر و یوم عرفه‌نك صومنك فضیلتی حقنده ایکی سنه لك ذنوبه کفارتدر برکچمش و برکلجك سنه دن زیرا بو شرع محمدیدر اولکی بونك خلافنده در زیرا او شرع موسویدر بو مقامده مستحب مؤکده‌دن افضلدر محدثیندن امام بخاری ومسلم وغیریلری ابن عباس رضی الله عنهمادن روایت ایتدیلرکه رسول اکرم و نبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم مدینهٔ منوره‌یه تشریفلرنده طائفهٔ یهود یوم عاشوراده اورج طوتارلر کوردیلر سؤال بیوردیلرکه اشبو کونی صومکزك سببی ندر جواب ویردیلرکه بو برعظیم کوندرکه الله عظیم الشان بونده حضرت موسی علیه السلامی و بنی اسرائیلی عدولرندن خلاص ایدوب فرعون وقومنی غرق ایلدی وحضرت موسی علیه السلام شکرانه اشبو کونی اورج طوتدی بزدخی طوتارز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سعادتله بیوردیلرکه بزلر حضرت موسی علیه السلامه اتباعه یهوددن اولی واحق والیقز ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یوم عاشوراده اورج طوتدی وطوتمیله امر بیوردی یالکز جمعه‌نك صومنی طلب حقنده ونهیی حقنده دخی حدیث وارد اولمشدر لکن نهی مؤخردر جامع صغیر شارحلری بویلجه تصریح ایتمشلردر واثنین وخمیس کونلری صوم دخی مندوبدر لکن کندویه ضعف عارض اولان حجاجه دکل ☼ ابوالسعود ❊ (والمکروه تحریما کالعیدین وتنزیها کعاشوراء واحده وسبت وحده ونیروز ومهرجان ان تعمده وصوم دهر وصوم صمت ووصال وان افطر الایام الخمسة وهذا عند ابی یوسف کما فی المحیط فهی خمسة عشر ❊ ونفل قولی سنت ومندوبه عام وشامل اولدیغی کبی دخی تحریما مکروه اولان بیرام کونلرینك صومنه وتنزیها مکروه یالکز یوم عاشورا وسبت ونوروزکه شمسك حمل برجنه حلولی ومهرجانکه شمسك میزانینه دخولی صوملرینه عن قصد اولورسه دخی صوم دهره وصوم صمتکه صائم اولوب واصلا تکلم ایتمه‌مك وصوم وصالکه بعد الغروب ایرتسی کونه دك متصلا صومه عام وشامل اولور هرنقدر ایام خمسهٔ منهیه‌ده افطار ایدرسه‌ده نوروز ایله مهرجان فرسك بیرام کونلریدر ☼ حلبی ☼ یوم سبتك کراهتی یهوده تشبهدن ناشیدر واشبو صوم دهرك کراهتی انجق امام ابی یوسف عندنده در امامین کراهته قائل دکلدر نتکم محیطده مرسومدر اشبو صیام مشروحه اون بشدر اوچی متنده اون ایکیسی شرحده مذکوردر متنده‌کی فرض وواجب ونفل در شرحده کینك اولی صوم عاشورا وآخری دهردر لکن صوم شرحده ذکر اولنان متنك قسم ثالثنده داخلدر ومندوبدن صوم داودی وستهٔ شوالی ترك ایتدیلر شرحه کوره اولی اولان اشبو فهی خمسة عشر جمله‌سنی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حذفدر ❊ وانواعه ثلاثة عشر سبعة متتابعة رمضان وکفارة ظهار وقتل ویمین وافطار رمضان ونذر معین واعتکاف واجب وستة یخیر فیها نفل وقضاء رمضان وصوم متعة وفدیة حلق وجزاء صید ونذر مطلق ❊ دخی صومك انواعی اون اوچدر یدیسی متتابعه درکه یعنی بلافصل ادا اولنور رمضان اوروجی وظهار وقتل ویمین وافطار رمضان کفارتلری ونذر معین واتیسی کندوده تتابعده مخیرلك واردر نافله ورمضان قضاسی وحج تمتع وقران صومی یعنی کندولرده ذبح اولنه‌جق قربان بولنمدیغی تقدیرجه اوچ کون حجدن مقدم یدی کون رجوعلرنده صوم واردر وکندولرده صیامی اختیار ایدرسه فدیهٔ حلق وجزای صید صوملری وتتابعه نیت ذکرندن مطلق اولان نذر ❊ اذا تقرر هذا (فیصح) اداء (صوم رمضان والنذر المعین والنفل بنیة من اللیل) فلاتصح قبل الغروب ولاعنده (الی الضحوة الکبری لا) بعدها ولا (عندها) اعتبارا لاکثر الیوم ❊ وقتاکه اشبو تقسیم مشروح تقرر ایتدیسه رمضان اورجنی ونذر معینی ونافله‌یی کیجه‌دن ضحوهٔ کبرایه دك اداسی صحیح اولور اکثریومی اعتبارا وقت غروبده وقبل الغروب وضحوهٔ کبراده وصکره اولان نیتله من بورلرك نیتله ادالری صحیح اولمز نیتك محلی قلبدر وکندو ایله تلفظ سنتدر ورمضانده تسحر نیتدر کیجه‌دن صومه نیت ایدوب بعده فجرك طلوعندن اقدم رجوع ایتسه صوملرك کلیسنده رجوعه نیتی صحیح اولور برکمسه یارن ضیافته دعوت اولنورسه افطاره‌یوقسه صومه نیت ایتسه اشبو نیتله صائم اولمز برکمسه رمضان اولدیغنه عالم اوله‌رق رمضانده صومه وافطاره نیت ایتمکسزن صباحه داخل اولسه اظهر اولان صائم اولمز برکمسه اکبر رأیله تسحر ایتسه بأس یوقدر اکر طلوع فجر خصوصنده رأی صائب صاحبی ایسه دکل ایسه ترك اکل ایتمه‌سی اولیدر ظاهر روایتده افطارده تحری جائز دکلدر برکمسه تسحرده خروسك صیحه سنه اعتماد ایتمك مراد ایلسه بعض فقها انکار ایتدیلر بعضیلر بأس یوقدر اکرمرارا تجربه سبقت ایدوب ووقته اصابت ایتدیکی ظاهر اولورسه ☼ هندیه ❊ (وبمطلق النیة) ای نیة الصوم فال بدل عن المضاف الیه (وبنیة نفل) لعدم المزاحم (وبخطأ فی وصف) کنیة واجب آخر (فی اداء رمضان) فقط لتعینه بتعیین الشارع ❊ مجرد رمضان اداسنده مطلق صومه نیتله یعنی صفتنه تعرض اولنمقسزن ونفل نیتیله ووصفنده خطا ایله مثلا واجب آخره نیت کبی اشبو صورتلرده دخی رمضان اورجنی اداصحیح اولور صاحب شریعت علیه الصلاة والسلامك {اذا انسلخ شعبان فلاصوم الا رمضان آه} قول شریفنده اولان تعیینیله رمضان تعین ایتدیکی ایچون

ونفله نیتله صحت مزاحم اولمدیغنه بنأ النیه ده الف واللام مضاف الیهدن
عوضدر (الا) اذاوقعت النیة (من مریض اومسافر) حیث یحتاج الی التعیین
لعدم تعینه فی حقهما فلایقع عن رمضان (بل یقع عمانوی) من نفل اوواجب
(علی ماعلیه الاکثر) بحر وهوالاصح سراج وقیل بانه ظاهر الروایة فلذا اختاره
المصنف تبعا للدرر لکن فی اوائل الاشباه الصحیح وقوع الکل عن رمضان سوی
مسافر نوی واجبا آخر واختاره ابن الکمال وفی الشرنبلالیة عن البرهان انه
الاصح ❊ الاصورت مشروحه ده نفله ویاواجبه نیت مریضدن ویامسافردن
واقع اولورسه رمضاندن واقع اولمز بلکه اکثر علمانك قولی اوزره نیت ایتدیکی
نفلدن ویاواجبدن واقع اولور زیرا مزبورلرك حقلرنده رمضان علی وجه اللزوم
تعین ایتمدی بنأ علیه تعیینه محتاج اولور وانجق اصح اولان بودر بعضیلر
ظاهر روایت بودر دیدیلر بنا برین مصنف درره تبعیتله اشبو قولی اختیار
ایلدی اصحك مقابلی بحرده نقل اولنان نافله یه نیت ایدن مسافرده اصح
اولان رمضاندن وقوعی قولیدر لکن اشباهك اوائلنده صحیح اولان صور
مشروحه نك مسافردن واجب آخره نیت ایده نك ماعداسنده رمضاندن وقوعیدر
وابن کمال اشبو قول مزبوری اختیار ایلدی شرنبلالیه ده برهاندن نقلا اصح
قول بودر دیومرسومدر ❊ (والنذر المعین) لایصح بنیة واجب آخر بل
(یقع عن واجب نواه) مطلقا فرقا بین تعیین الشارع والعبد (ولوصام مقیم
عن غیر رمضان) ولو (لجهله به) ای برمضان (فهوعنه) لاعمانوی لحدیث
اذاجاء رمضان فلاصوم الاعن رمضان ❊ نذر معین واجب آخر نیتیله صحیح
اولمز بلکه کرك مسافر وکرك مقیم شارعك تعیینیله عبدك تعیینی بینلرنده
فرق ایچون نیت ایتدیکی واجبدن واقع اولور برمقیم رمضانده رمضانك غیری
صوم ایچون هرنقدر جهلندن ناشی اولورسه ده صائم اولسه اول صوم
رمضاندن اولور نیت ایتدیکندن اولمز رمضان شریف کلدیکی وقتده اورج انجق
رمضاندن واقع اولور حدیث شریف مضموننه بنأ اکر مسافر اولمیوب
اورج کنده ویه تعیین ایدرسه اما مسافر واجب آخره نیت ایدرسه نیت
ایتدیکندن اولور ❊ (ویحتاج صوم کل یوم من رمضان الی نیة) ولوصحیحا
مقیما تمیزا للعبادة عن العادة وقال زفر ومالك تکفی نیة واحدة کالصلاة قلنا
فسادا لبعض لایوجب فساد الکل بخلاف الصلاة ❊ حیه وعذردن ناشی
عادتا امساککی عبادتدن تمیز ایچون صائم هرنقدر صحیح ومقیم ایسه ده
رمضاندن هربرکون ایچون نیته محتاج اولور امام زفر ومالك نماز کبی نیت واحده
کفایت ایدر دیدیلر شارح رحمه الله دیرکه بعضك فسادی کلك فسادینی

ایجاب ایتمز زیرا هربرکونی صوم مستقل برعبادتدر لیله منتهی اولدیغندن نماز
بونك خلافنده در زیرا برعبادتدر یعنی صومی نمازه قیاس قیاس مع الفارق
❊ (والشرط للباقی) من الصیام قران النیة للفجر ولو حکما وهو (تبییت النیة)
للضرورة (وتعیینها) لعدم تعین الوقت والشرط فیها ان یعلم بقلبه ای صوم
یصومه ❊ رمضان اورجنك غیری مثلا رمضان قضاسی ونذر غیر معین وبعد
الافساد نفل وکفارات وبونلره ملحق صید وحلق ومتعه جزالری صوملرنده
شرط نیتك فجردن جزء اوله مقارنتیدر هرنقدر مقارنت حکما دخی اولورسه
قران حکمی نیتك کیجه دن اولمسیدر ضرورته بنأ زیرا وقت فجری تحریده
حرج واردر متنك وتعیینها قولی قران النیة للفجرك اوزرینه معطوفدر یعنی
دخی نیتی تعیین شرط وقت متعین اولمدیغندن زیرا واجب ذمتده ثابت اولور
هربرزمان واجبك ونفلك اداسنه صالحدر بس ذمتده اولاندن وقوع انجق
تعیین ایله اولور ونیتده شرط قلبیله قنغی صومی صائم اولدیغنی بلمکدر زیرا
برشیئ اراده انجق اول شیئه علمدنصکره اولور ❊ قال الحدادی والسنة
ان یتلفظ بها ولا تبطل بالمشیة بل بالرجوع عنها بان یعزم لیلا علی الفطر ونیة
الصائم الفطر لغو ونیة الصوم فی الصلاة صحیحة ولا تفسدها بلا تلفظ ❊ حدادی
سنت اولان نیتله تلفظدر دیدی سنتدن مراد سلف صالحینك سنتیدر
زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن نیتله نطق حقنده حدیث
وارد اولمدی ونیت انشاء الله تعالی دیمکله باطل اولمز زیرا مشیت انجق
لفظی باطل قیلر نیت ایسه قلب فعلیدر وکیجه دن نیتی نیتدنصکره
اکلی وشربی وجماعی ابطال ایتمز ❊ ابوالسعود ❊ بلکه نیت کندودن رجوعله که
کیجه دن فطره عزمله باطل اولور وصائمك فطره نیتی لغودر نمازده
تکلمه نیت لغو اولدیغی کبی وصومه کیجه ده ویاضحوهٔ کبراده نمازده نیت
صحیحه در ونمازی بلاتلفظ فساده ویرمز ❊ ولونوی القضاء نهارا صار نفلا
فیقضیه لوافسده لان الجهل فی دارنا غیر معتبر فلم یکن کالمظنون بحر ❊ برکسه
نهارده قضایه نیت ایتسه نافله اولور وانی فساده ویرسه قضا ایدر
داراسلامده جهل معتبر اولمدیغندن مظنون کبی اولمدی مظنون مثلا برکسه
قضاسی اوزرینه لازم ظنیله برکون صائم اولوب بعده خلافی تبین ایتسه مظنون
اولمز حتی فساده ویرسه قضاسی لازم اولمز ❊ (ولایصام یوم الشك) هو یوم
الثلاثین من شعبان وان لم یکن علة ای علی القول بعدم اختلاف المطالع لجواز
تحقق الرؤیة فی بلدة اخری واما علی مقابله فلیس بشك ولایصام اصلا شرح المجمع
للعینی عن الزاهدی (الا نفلا) ویکره غیره ❊ یوم شکده شعبانك اوتوزنجی

كونى هرنقدر سما ده علت اولمزسه ده اوروج طوتلمز اختلاف مطالع اعتبار اولمديغنه كوره بلدهٔ اخراده رؤيتك تحققنك جوازينه بناءً بوكا كوره هلال رؤيت اولنميان بلده ده صوم لازم اولور اما قول مزبورك مخالفيكه اختلاف مطالع اعتبار اولنديغنه كوره شك اولمز و براهالئ بلده برآخر بلده نك اهلنك رؤيتيله صوم لازم اولمز ويوم شك بونده اصلا كه كرك رمضاندن وكرك واجب آخردن اوروج طوتلمز لكن يوم شك تطوعا طوتيلور تطوعك غيرى يوم مزبورده يا تحريما ويا تنزيها مكروهدر ❊(ولوصامه لواجب آخر كره) تنزيها ولوجزم ان يكون عن رمضان كره تحريما (و يقع عنه فى الاصح ان لم تظهر رمضانيته والا) بان ظهرت (فعنه) لومقيما ❊ بركسه يوم شكى واجب آخردن اوتورى صائم اولسه تنزيها مكروه قيلندى رمضاندن اولمسيله جزم ايدرسه تحريما مكروه قيلندى اهل كتابه تشبه اولديغندن زيرا انلر صوملرنده زياده ايلديلر اكر رمضا نيتى ظاهر اولورسه مقيم اولورسه رمضاندن واقع اولور اما مسافردن قنغيسندن نيت ايدرسه اندن واقع اولور هرنقدر محقق رمضانده دخى اولورسه تكلم ماسبقده مرور ايلدى ❊(والتنفل فيه احب) اى افضل اتفاقا (ان وافق صوما يعتاده) اوصام من آخر شعبان ثلاثة فاكثر لا اقل لحديث لاتقدموا رمضان بصوم يوم اويومين واما حديث من صام يوم الشك فقد عصى اباالقاسم فلا اصل له ❊ يوم شكده تنفل اتفاقا احب وافضلدر اكر صوم معتادينه مصادف اولورسه وياخود آخر شعباندن اوچ كون ويا اكثر صائم اولورسه اقلده اولمز رمضانى بر ويا ايكى كون صومله تقدم ايتمه كز مضمونى حديث شريفنه بناءً اما من صام يوم الشك آه حديث شريفنك اصلى يوقدر ❊(والايصومه الخواص ويفطر غيرهم بعد الزوال) به يفتى نفيا لتهمة النهى ❊ واكر صوم معتادينه موافق اولميوب ورمضاندن مقدم اوچ كون صائم اولمزسه يوم شكى خواص صائم اولور عوام بعد الزوال افطار ايدر منهى عنهى ارتكاب تهمتنى نفى ايچون انجق بوقولله فتوى ويريلور ❊(وكل من علم كيفية صوم الشك فهو من الخواص والافن العوام والنية) المعتبرة هنا (ان ينوى التطوع) على سبيل الجزم (من لايعتاد صوم ذلك اليوم) ❊ هر بريوم شكى صومك كيفيتنه بومقامده معتبره اولان نيت يوم مزبورى صوم عادتى اولميان كسه نك على سبيل الجزم تطوعه نيت ايتمه سيدر اشبو كيفيته عالم اولان كسه خواصدندر اولميان عوامدندر ❊ اما المعتاد فحكمه مر (ولايخطر بباله انه ان كان من رمضان فعنه) ذكره اخى زاده ❊ امايوم شك معتادى اولان كسه نك صومنه تصادف ايدرسه آنده عدم كراهتك حكمى ماسبقده مرور ايتدى لكن رمضان اولورسه اندندر ديو خاطرينه خطور

ايتملى اشبو مضمونى اخى زاده بويلجه ذكر ايلدى ❊(وايس بصائم لو) ردد فى اصل النية بان (نوى ان يصوم غدا ان كان من رمضان والافلا) اصوم لعدم الجزم (كما) انه ليس بصائم (لونوى انه ان لم يجد غداء فهو صائم والافمفطر ويصير صائما مع الكراهة لو) ردد فى وصفها بان (نوى ان كان من رمضان فعنه والافعن واجب آخر) ❊ اصل نيتده بركسه ترديد ايدوب مثلا يارن رمضاندن اولورسه اندن صائم اولورم اولمزسه صائم اولمم ديو نيت ايتسه اول كسه صائم اولمز عزمده جزم اولمديغندن نتكم بركسه تغدى ايده جك طعام بولورسم صائم يوقسه مفطرم ديو نيت ايلسه صائم اولمديغى كبى بركسه مثلا يارن رمضاندن اولورسه رمضاندن يوقسه واجب آخردن صائمم ديو وصفنده ترديد ايلسه مع الكراهة التنزيهية صائم اولور ❊(وكذا) يكره (لوقال انا صائم ان كان من رمضان والافعن نفل) للتردد بين مكروهين اومكروه وغير مكروه (فان ظهر رمضانيته فعنه والا فنفل فيهما) اى الواجب والنفل (غير مضمون بالقضاء)لعدم التنفل قصدا ❊ بنه بويلجه مكروهدر اكر رمضان اولورسه اندن يوقسه نافله دن صائمم ديسه ايكى مكروه بيننده اولكى مسئله يه كوره وياخود مكروهله غير مكروه بينلرنده مسئلهٔ ثانيه يه كوره تردد اولديغندن اولكى مسئله ده كى ايكى مكروهك برى تحريمى وبرى تنزيهيدر بس صور مشروحه ده رمضانيتى ظاهر اولورسه آندن يوقسه واجبه ونفله نيتده قضا ايله مضمون اولميان نافله در قصدا تنفل اولمديغندن واجبدن اولمديغى كندو ايله جزم اولمديغندن نفل صورتنده افساد ايله ضامن اولمديغى رمضاندن اوتورى نيتى جهتندن عزيمتنده اسقاط داخل اولديغندن زيرا بوجهتدن مسقط اوله رق شروع ايتمش اولور ملتزم اولمز ❊ اكل المتلوم ناسيا قبل النية كاكله بعدها وهو الصحيح شرح وهبانية ❊ يوم شكده ثبوت هلاله منتظر اولان متلومك قبل النية ناسيا اكلى بعد النية اكلى كبيدر بعد الاكل رمضا نيتى ظاهر اولسه امساكى صحيح اولور قضاسى لازم اولمز انجق صحيح اولان بودر اشبو قولك مقابلى هنديه نك مزبورك اكلنك عدم جوازى قوليدر ❊(رأى) مكلف هلال رمضان اوالفطر وردقوله) بدليل شرعى (صام) مطلقا وجوبا وقيل ندبا (فان افطر قضى فقط) فيهما لشبهة الرد (واختلف) المشايخ لعدم الرواية عن المتقدمين (فيما اذا افطر قبل الرد) لشهادته (و الراجح عدم و جوب الكفارة) وصححه غير واحد لان ماراٰه يحتمل ان يكون خيالا لا هلالا واما بعد قبوله فتجب الكفارة ولو فاسقا فى الاصح ❊ بر مكلف مقبول الشهادة ويا غير مقبول الشهادة هلال رمضانى ويا شوالى كوروب بعده فسق ويا رؤيتده غلطى مثلا برد ليل

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

شرعی ایله قولی رد اولنسه مطلقا که کرك هلال رمضانده و کرك فطرده
وجوبا وعند البعض ندبا صائم اولور اولکنده شهره شاهد اولدیغندن ایکنجیده
احتیاطا ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك {فطرکم یوم تفطرون} قول
شریفنه بناأ یعنی سزلرك افطاریکز جمله کزك افطار ایتدیکی کوندر دیمك
بس اشبو یوم مشروحده ناس افطار ایتدیکندن مزبورك اوزرینه ناسه
موافقت واجب اولدی یوم مزبورلرده افطار ایدرسه رد شبهه سندن ناشی
انجق قضا ایدر کفارت لازم اولمز شهادتی رد اولنمزدن مقدم افطار ایتدیکی
صورتده متقدمیندن روایت اولمدیغندن کفارتك وجوبنده بین المشایخ اختلاف
واقع اولدی راجح اولان کفارتك عدم وجوبیدر و بو قولی چوق کسه‌لر
تصحیح ایلدی زیرا کوردیکی خیال اولوب هلال اولمق محتملدر واشبو
یوم مزبورده وجوب صوم مختلف فیهدر زیرا حسن وابن سیرین وعطا
مزبورانی انجق امامله برابر صائم اولور دیدیلر اما شهادتی قبول اولنقدنصکره
افطارنده قول اصحده هلال رمضانده کفارت واجب اولور هر نقدر فاسقده
اولورسه اختلاف فقیه ابی جعفر ایچوندر انك نزدنده فاسقك شهادتیله قضا
جائز اولمدیغندن (تنبیه) ملتقاده مرسومدرکه شعباندن ورمضاندن
یکرمی طقوزنجی کونی وقت غروبده ناسه هلالی التماس واجبدر ❊ انتهی ❊
معلوم اولسونکه رمضان بعضا ناقص اولور یکرمی طقوز وبعضا کامل اولوب
اوتوز اولور کونلرینه نظر ایتمکسزن نفس رمضانك اوزرینه ترتب ایدن
ثوابده ایکسی بردر اما اوتوز وتماما صومك وسحورنده وافطارنده مندوب
ومستحباتك اوزرلرینه ترتب ایدن ثواب زیاده در انکله کامل ناقص اوزره تفوق
ایدر رسول اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلم طقوز سنه رمضانی
صائم اولدی دردی ناقص باقیسی کامل ایدی بعضیلر کامل انجق برشهر
وبعضیلر ایکی شهر صائم اولدی دیدیلر ❊ ابو السعود ❊ (وقبل بلا دعوی
و) بلا (لفظ اشهد) وبلا حکم ومجلس قضاء لانه خبر لا شهادة (للصوم مع
علة کغیم) وغبار (خبر عدل) او مستور علی ما صححه البزازی علی خلاف ظاهر
الروایة لا فاسق اتفاقا وهل له ان یشهد مع علمه بفسقه قال البزازی نعم لان
القاضی ربما قبله ❊ صوم ایچون بلوط وغبار ودخان مثللو علتله برابر دعوی واشهد
لفظی وحکم ومجلس قضا اولمقسزن بزازینك تصحیحنه نظرا ظاهر روایتك
خلافی اوزره برعدلك ویامستور الحالك خبری مقبولدر امر دینی اولدیغندن
خبر اولوب شهادت اولمدیغنه بناأ فتاوای ظهیریه‌ده مرسومدرکه اشبو بلا
دعوی خبر عدلك مقبول اولدیغی امامین قولی اوزره در امام اعظم قتنده دعوی

شرطدر وبر کسه‌نك قولیله رمضان ثابت اولدقده اکا متعلق اولان طلاق
معلق وعتق وایمان وحلول آجال امثالی سائر شیلر ثبوتده ضمنا اکا تابع اولورلر
هر نقدر واقعده بونلردن بریسی خبر واحد ایله ثابت اولمز سه‌ده ❊ ابو السعود ❊
وشیخ الاسلام شهادت لفظندن لازمدر دیدی وحاکمك حکمنه احتیاج
اولمدیغندن مثلا برکسه قاضینك حضورنده برظاهر العداله کسه‌نك شهادتی
استماع ایتسه بلا حکم الحاکم کندویه صوم واجب اولور ❊ هندیه ❊ حقیقت
عدالت بر ملکه در که انسانی تقوی ومروته ملازمت ومداومته حمل ایدر
بومقامده شرط اولان عدالتك ادنی مرتبه‌سیکه کبائر وصغائره اصراری
ومروته مخل اولان شیلری ترکدر ومسلم عاقل بالغ اولمق شرطدر مراهق
اولورسه اولمز مستور الحال عدالت وفسقی نامعلوم کسه‌در ظاهر روایتده
مستور الحالك قولی مقبول دکلدر وقول معتمده بودر فاسقك قولی اتفاقا
مقبول دکلدر فسقنه عالم اوله‌رق فاسقك شهادتی مقبوله اولورمی بزازی
اولور دیدی جائز اولیه‌رق بعضا قاضینك قبولنه بناأ ❊ حلبی ❊ (ولو
کان العدل (قنا او انثی او محدودا فی قذف تاب) بین کیفیة الرؤیة او لا علی المذهب
وتقبل شهادة واحد علی آخر کعبد وانثی ولو علی مثلهما ویجب علی الجاریة
المخدرة ان تخرج فی لیلتها بلا اذن مولاها وتشهد کما فی الحافظیة ❊ مزبور عدل
هر نقدر مدبر ومکاتب اولمیان صرف عبد ویا انثی ویا قذفدن ناشی محدود تائب
اولورسه‌ده و مذهب مختار اوزره کیفیت رؤیتی کرك بیان ایتسون وکرك ایتمسون
امام فضلی واحد عدلك خبرینك مقبول اولمسی انجق مثلا خارج بلده‌ده
صحراده ویاخود درون بلده‌ده سحاب میانه‌لرنده دیه‌رك تفسیر ایدرسه اولور
یوقسه بلا تفسیر مقبول اولمز دیدی ❊ حلبی عن البحر ❊ مزبورلرك برینك شهادتی
آخرك شهادتنك اوزرینه مقبوله‌در عبد ایله انثی کبی هر نقدر کندولو امثللرینك
اوزرلرینه اولورسه‌ده سائر احکامده شهادت علی الشهاده بونك خلافنه
ملابسدر زیرا انلرده هر بر رجالك شهادتنك اوزرینه ایکی رجل ویاخود بر رجلله
ایکی عورت شهادت ایتمدکجه مقبوله اولمز ❊ حلبی ❊ جاریهٔ مخدره‌نك
اوزرینه رؤیت هلال کیجه‌سی اغاسنك اذنی اولمقسزن خروج ایدوب
وشهادت ایتمك واجبدر مزبوره‌نك غیری حقنده وجوب بالطریق الاولیدر
❊ (وشرط للفطر) مع العلة والعدالة (نصاب الشهادة ولفظ اشهد) وعدم
الحد فی قذف لتعلق نفع العبد لکن (لا) تشترط (الدعوی) کما لا تشترط
فی عتق الامة وطلاق الحرة ❊ فطر ایچون شهادتده غیم وغبار ودخان مثللو
علتله برابر عدالتله نصاب شهادت و اشهد لفظی و قذفده محدود اولمق شرط

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قبلندی عبدك نفعی كه فطر تعلق ایتدیكندن سائر حقوقلرینه مشابه
اولدیده انلرده شرط اولان عدالت وحریت وعدد وقذفدن ناشی محدود اولمق
ولفظ شهادت ودعوی مختلف فیه اوله رق بونده دخی شرط اولدی لكن
بونده دعوی شرط قیلنمدی عتق امه وحره نك طلاقنده اولمدیغی كبی زیرا
بونلر شهادت حسبه دندر كندولرنده دعوی لازم دكلدر لكن زوجله سیدك
حضوری لازمدر ❊(ولو كانوا ببلدة لا حاكم فیها صاموا بقول ثقة وافطروا
باخبار عدلین) مع العلة (للضرورة) ❊ بر طائفهٔ مسلمین كندوده قاضی
ووالی اولمیان بر بلده ده بولنسه لر بر ثقادن اولان عدلك قولیله فرض
اوله رق صائم اولورلر وایكی عدل اولان كمسه نك اخبارلریله افطار ایدرلر هواده
علت اولورسه اشبو حكمك ثبوتی عدم حاكم ضرورتنه مبنیدر ❊ ولو رآه الحاكم
وحده خیر فی الصوم بین نصب شاهد وبین امرهم بالصوم بخلاف العید
كما فی الجوهرة ولا عبرة بقول الموقتین ولو عدولا علی المذهب قال فی الوهبانیة
وقول اولی التوقیت لیس بموجب ❊ وقیل نعم والبعض ان كان یكثر ❊ هلال رمضانی
فقط حاكم كورسه مزبور حاكم نصب شاهد بینیله كه یعنی كندو شهادتنی
بر شاهده تحمیل واول شاهد شهادت ایتمكله تحقیق بر كمسه هلال رمضانی
كوردم دیو بكا خبر ویردی وبكا بونكله تحمیل شهادت ایتدی دیمكله وكندولره
صومله امر بیننده مخیردر عید بونك خلافنده در یعنی امام ویا قاضی هلال
عیدی كورسه كندولری مصلایه خروج ایتمز وناسه خروج ایله امرده ایتمز
وسرا وجهرا افطارده ایتمز ❊ ابو السعود ❊ ومذهب مختار اوزره هرنقدر عدل
اولورسه ده منجمینك قوللرینه اعتبار یوقدر كندولر نفسلرینه دخی حسابلریله
عمل جائز دكلدر شمس الائمة السرخسی كتاب الصومده ذكر ایتدیكه
عند الاشتباه اهل حسابك قوللرینه مراجعت اولنور دینلرك قوللری بعیددر
زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سعادتله بیوردیلر كه بر كمسه بر كاهنه
ویا عرافه كلوب وانلری قوللرنده تصدیق ایلسه حضرت محمد علیه الصلاة
والسلامه انزال اولنان قرآنی كافر اولمش اولور لكن اشبو استدلالده
نظر واركه حدیث شریفده اولان كاهن وعرافدن غیبدن خبر ویروب وغیبی
معرفت ادعا ایدن كمسه مراددر واقعا بو نوع كمسه لری تصدیق كفردر
اما منجمین بویله دكلدر زیرا انلرك حسابلری حساب قطعیه در اخبار بالغیب
ویا غیبی معرفت ادعاسی دكلدر كورمزمسنكه الله عظیم الشان { والقمر نورا
وقدره منازل لتعلموا عدد السنین والحساب } بیوردی ❊ حلبی ملخصا ❊ لكن
بو دلیله بحثدر نفس حكمه نقض ایراث ایتمز عامهٔ اهل مذهبك مختارلری

قول منجم ایله عمل اولنمقدر تتكم وهبانیه ده تصریح اولندیكه اولو التوقیتكه علماء
موقتینك قوللری شرعا صومی وفطری موجب دكلدر بعضیلر مطلقا كه
از اولسونلر ویاچوق اولسونلر قوللریله عمل اولنور دیدیلر بعضیلر اول قول
اوزره كندولردن قائل كثیر اولورسه انكله عمل اولنور دیدیلر ❊ (و) قبل
(بلا علة جمع عظیم یقع العلم) الشرعی وهو غلبة الظن (بخبرهم وهو مفوض
الی رأی الامام من غیر تقدیر بعدد) علی المذهب وعن الامام انه یكتفی بشاهدین
واختاره فی البحر ❊ مذهب اصح اوزره سماده علت اولمزسه خبرلریله علم شرعیكه
غلبهٔ ظن حاصل اولور جم غفیرك شهادتلری مقبوله اولور تلو یحده بونده لفظ
شهادتی ذكردن لازمدر دیو مرسومدر نور الایضاحده اشبو جمعك اخبارنده
اسلام شرط دكلدر زیرا متواتر اولان خبرده نا قلینك كفرلرینه نظر اولنمز
فسقلری نزده قالور دیو مصرحدر امام قهستانی حریت ودعوی دخی شرط دكلدر
دیدی واشبو حكم رمضانه وفطره عامدر سائر هلاللرده انجق عدول احرار
غیر محدود اولان ایكی رجلك ویا ایكی عورتله بر رجلك شهادتلری مقبوله
اولور ❊ بحر رائق انتهی ❊ بو مقامده علمدن ظن غالبه شامل اولان علم شرعی اراده سی
اصطلاح اهل اصوله مبنیدر یوقسه فن توحیدده كه علم دخی شرعیدر حالبوكه
آنده ظنه اعتبار یوقدر ❊ حلبی انتهی ❊ ومزبورلرك خبرلریله علمك وقوعی عدد
تقدیرنسز امامك ویا نائبنك رأینه مفوضدر بعضیلر جمع عظیمدن مراد بر محله
اهالیسیدر دیدیلر امام ابی یوسفدن قسامه ده كی كبی اللی عدد كمسه اولمق مرویدر
خلفدن بلخده بشیوز وبقالیدن بخاراده بیك قلیلدر دیو مرویدر كمال حق
اولان امام محمددن وابی یوسفدن روایت اولنان اعتبار خبرك هر بر طرفدن
تواتر ومجیئنه در قوللریدر دیدی امام اعظم رحمه اللهدن ایكی شاهد ایله اكتفا
اولنور روایتی ده واردر وبحرده بو روایتی اختیار ایدوب دیدیكه حسن امام
مشارالیهدن روایت ایتدیكه خصوص مزبورده سماده علت اولسون ویا اولمسون
ایكی رجلك ویا بر رجله ایكی عورتك شهادتی مقبوله در تتكم بدایعده هلال
رمضانده بو یلجه روایت اولندی فی زماننا اشبو قولله عمل لایقدر زیرا ناسك
اهله یه نظرلرنده تكاسل واهماللری غالبدر ❊ وصحح فی الاقضیة الاكتفاء بواحد
ان جاء من خارج البلد او كان علی مكان مرتفع واختاره ظهیر الدین ❊ اقضیه ده
خبر واحد ایله اكتفایی تصحیح ایلدی اكر اول واحد بلدك خارجندن ویا مكان
مرتفع اوزره اولورسه اشبو قولی ظهیر الدین اختیار ایلدی لكن بحرده
وهندیه ده ظاهر روایتده مطلقا خبر واحد مقبول دكلدر دیو مذكوردر تتكم
غایة البیانده وفتح القدیرده دخی بو یلجه مرسومدر ❊ قالوا وطریق اثبات

رمضان والعيد ان يدعى وكالت معلقة بدخوله بقبض دين على الحاضر فيقر
بالدين والوكالة وينكر الدخول فيشهد الشهود برؤية الهلال فيقضى عليه به
ويثبت دخول الشهر ضمنا لعدم دخوله تحت الحكم ❊ فقها رحمهم الله تعالى بيور ديلركه
رمضان وبيرام اثباتنك طريقى بركسه برآخر كسه نك مديوننك اوزرينه
دعوى ايتمليكه داين بكا ديديكه رمضان ويا شوال دخول ايدرسه بن سنى
فلان كسه نك اوزرنده اولان دينمى قبضه وكيل ايتدم مزبور مديون دخى
دينك ذمتنده اولوب وكندونك وكالتنى اقرار و رمضان وياشوالك دخولنى
انكار وشاهدلر رؤية هلالله شهادت ايدوب مديون حاضرك اوزرينه دينى
دفعله حكم اولنور شهر دخى ضمنا ثابت اولور اصل حكم تحتنده داخل اولمديغندن
زيرا ثبوت شهر رمضان ديانا تدندر اثباتده اشبو كيفيت مشروحه يه احتياج
انجق امام اعظم رحمه الله قوليكه دعوى شرطدر اكا كوره اولور اما امامين
قوللرينه كوره اشبو تكلفه احتياج اولمز انلره كوره دعوى شرط اولمديغندن
وجامع الفصولينده دعوانك شرط اولمسنده امام اعظمدن روايت مختلفدر ديو
حكايه اولنمشدر وكافينك مجرد رؤيت هلال ويا اكمال شعبانله صائم اولنور
صوم ثبوته توقف ايتمز قولنك معناسى كندوده دعوى شرط دكلدر ديمكدر
❊ (شهدوا انه شهد عند قاضى مصر كذا شاهدان برؤية الهلال) فى ليلة كذا
(وقضى) القاضى (به ووجد استجماع شرائط الدعوى قضى) اى جاز لهذا
(القاضى) ان يحكم (بشهادتهما) لان قضاء القاضى حجة وقد شهدوا به لا لو شهدوا
برؤية غيرهم لانه حكاية نعم لو استفاض الخبر فى البلدة الاخرى لزمهم على الصحيح
من المذهب مجتبى وغيره ❊ ايكى شاهد شهادت ايتسه لر كه فلان مصرك
قاضيسنك حضورنده فلان كيجه ده رؤية هلاله ايكى شاهد شهادت ايتديلر
ومزبور قاضى انلرك شهادتلرى ايله حكم ايدوب وشرائط دعوى مجتمعا بولندى
بس اشبو شاهدلرك شهادت ايتدكلرى قاضى يه بونلرك شهادتلريله حكم جائزدر
زيرا قاضينك قضاسى حجتدر وقضا ايله شهادتده ايتديلر وقد شهدوا تركيبنده
جمعدن مافوق الواحد مراددر تثنيه صيغه سيله تعبير اولنسه اولى ايدى
اما غيرك رؤيتيله شهادت ايتسه لر جائز اولمز زيرا بو غيرك رؤيتنى حكايه در
رؤيته وغيرك شهادتنه شهادت دكلدر بلى بلدهٔ اخراده هلالك ثبوتى خبرى
مستفيض اولوب يعنى تحقق ايدوب شهرت وكثرت بولسه مذهبدن قول صحيح
اوزره اول بلده نك حكمى سائر بلده اهاليسنه لازم اولور اختلاف
مطالعه اعتبار اولنمديغندن استفاضه ايچون فقها برحد وغايت بيان ايتمديلر
ظاهر اولان اهل بلدك اكثرينك ويانصفنك اول خبر ايله تحدثنى

اعتبار ايتمكدر ❊ (وبعد صوم ثلاثين بقول عدلين حل الفطر) الباء متعلقة
بصوم وبعد متعلقة بحل لوجود نصاب الشهادة و) لو صاموا (بقول عدل)
حيث يجوز وغم هلال الفطر (لا) يحل على المذهب خلافا لمحمد كذا ذكره
المصنف لكن نقل ابن الكمال عن الذخيرة انه ان غم هلال الفطر حل اتفاقا
وفى الزيلعى الاشبه ان غم حل والا لا ❊ ايكى شاهد عدلك شهادتلريله
رمضانى اوتوز كون تماما صائم اولدقدنصكره فطر حلال اولور ابتداى
رمضانده سما مغموم ايسه اشبو قول اتفاقيدر هلال شوالده دخى هوا مغموم
اولورسه يوق مغموم اولمزسه قول صحيح اوزره افطار ايدرلر نصاب شهادت
موجود اولديغندن بالفظى صومه بعد لفظى حل فعلنه متعلقلردر برشاهد عدلك
قوليله صيام جائز اولديغى وقتده كى يعنى هلال رمضانده سما متغيمه اولهرق
ناس صائم اولسه لر وفطرده دخى هوا مغموم اولسه مذهب اصح اوزره اكمال
عدتله فطر حلال اولمز هلال فطرده سما متغيمه اولورسه امام محمد ايچوندر
اختلاف يعنى مشار اليه كوره بوصورتده فطر حلال اولور مضمون سابقى مصنف
بو يلجه ذكر ايلدى لكن ابن كمال ذخيره دن نقل ايتديكى هلال فطر مغموم
اولورسه اتفاقا افطار حلال اولور نور الايضاحك وامداد الفتاحك تحرير ايتدكلرى
دخى بودر حلوانيدن نقل اولنديكه امام محمدك اختلافى سما صحيه ايكن هلال
شوال رؤيت اولنمديغنه كوره در يعنى بونده امامينه كوره افطار ايتمزلر امام
محمده كوره ايدرلر ❊ حلبى ❊ زيلعيده هوا مغموم اولورسه افطار حلال اولور
يوقسه اولمز ديدى ❊ (و) هلال (الاضحى) وبقية الاشهر التسعة كالفطر
على المذهب ورؤيته بالنهار لليلة الاتية مطلقا على المذهب ذكره الحدادى ❊
مذهب مختار اوزره هلال اضحى وباقى قلان اشهر تسعه هلال فطر كبيدر
يعنى غيمده ايكى رجل ويابر رجله ايكى عورت وصحوده جمع عظيمدن لازمدر
صاحب بحرك صحوده عدلينك قبولنى تصحيح كلسور اضحيه نك فطر كبى
اولديغى لحوم اضاحيله عباده توسعه نفعنه تعلق ايتديكنه مبنيدر
امام اعظمدن هلال رمضان كبى اولمسى روايتيده وارد ر تحفه ده اشبو
روايتى تصحيح ايلدى امداد الفتاحده مذهب اصح اوزره هلالى مطلقا كه
كرك صومده وكرك فطرده وياشمسك قدامنده وياخلفنده وكرك قبل الزوال
ويابعد الزوال نهارده كورمك ليلهٔ آتيه ايچوندر اشبو مضمونى حدادى ذكر
ايلدى امام ابى يوسف زوالدن مقدم كوريلورسه ماضيه ايچوندر
ديدى هلال فطر ايسه افطار ايدرلر رمضان ايسه صائم اولورلر زيرا برشى
قرينينك حكمنى اخذ ايدر قبل الزال اولنجه ماضيه بعد الزوال اولدقده مستقبله

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

قريب اولور امام اعظمدن شمسك اوكنده كورر سه ليلهٔ ماضيه ايچوندر وراء شمسده كورر سه مستقبله ايچوندر ديو مرويدر امامى مشرق طرفنه متوجه خلقى مغرب جانبنه متوجه اولمغله تفسير ايتديلر زيرا سياره‌نك سيرى مشرق طرفنه اولور قمر شمسى تجاوز ايتدكده مشرق طرفنده كورينور ❊ قهستانى ❊ (واختلاف المطالع) ورؤيته نهارا قبل الزوال وبعده (غير معتبر على) ظاهر (المذهب) وعليه اكثر المشايخ وعليه الفتوى بحر عن الخلاصة (فيلزم اهل المشرق برؤية اهل المغرب) اذا ثبت عندهم رؤية اولئك بطريق موجب كما مر وقال الزيلعى الاشبه انه يعتبر لكن قال الكمال الاخذ بظاهر الرواية احوط ❊ مطالع لامك كسريله مطلعك جمعيدر موضع طلوع ديمك ظاهر مذهب اوزره اختلاف مطالع وهلالى نهارده زوالدن مقدم ومؤخر كورمك معتبر دكلدر رؤيت مشروحه‌نك عدم اعتبارنك معناسى ليلهٔ ماضيه‌دن اعتبار اولنميوب بلكه ليلهٔ آتيه‌دن اعتبار اولنمقدر وبوندن مراد امام ابى يوسفك قول سابقى رددر وبو ماسبقده مرور ايدن ورؤيته بالنهار لليلة الاتية مطلقا على المذهب قولنى تكراردر بعضيلر اختلاف مطالع معتبردر ديديلر زيرا هلالك شعاع شمسدن انفصالى اقطارك اختلافيله مختلفدر نتكم وقتك دخولى وخروجنده اولديغى كبى زيرا مشرقده شمسك زوالندن مغربده زوالى لازم كلمز وطلوع وغروب دخى بنه بويلجه‌در بلكه شمس هر بر درجه تحرك ايتدكده برقومه طلوع فجر اولور وبرقومه طلوع شمس اولور وبعضنه غروب وبعض آخرينه نصف الليل اولور اشبو مضمون مشروح علم هيئتده وفلكياتده مذكوردر ❊ عينى انتهى ❊ واكثر مشايخ اختلاف مطالع اعتبار اولنمق قولى اوزره ذاهبلردر وفتوى دخى اول قوله‌در بس اهل مشرقه اهل مغربك كورمسيله ثبوت هلال لازم اولور كرك هلال فطر وكرك هلال صوم اكر صوملرى تأخر ايدن اهل مشرق قتنده اهل مغربك رؤيتى مثلا ايكى كمسه‌نك شهادتى تحمللرى كبى وياقاضينك حكمنه شهادت ايتمه‌لرى وخبرك استفاضه‌سى مثللو صومى ويا افطارى ايجاب ايدر طريقله اولورسه نتكم طريق موجب ماسبقده شهدا نه شهد قولنده مرور ايتدى زيلعى اشبه اولان اختلاف مطالعى اعتبار ايتمكدر ديدى وشعاع شمسدن هلالك انفصالى اقطارك اختلافيله مختلف اولور مضمونيله علت سرد ايلدى لكن كمال ظاهر روايتله عمل احوطدر ديدى رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلمك مطلق رؤيته معلق اولان {صوموا لرؤيته} قول شريفنده اولان خطاب عام اولديغندن رؤيت برقومك رؤيتيله حاصل

اولديغندن احتياطا عموم حكم ثابت اولدى ❊ انتهى حلبى ❊ فرع اذا راوا الهلال يكره ان يشير اليه لانه من عمل الجاهلية كما فى السراجية وكراهة البزازية ❊ برقوم هلالى كوردكلرنده اكا يديله اشارتلرى مكروهدر جاهليت عملى اولديغندن ظاهر تعليللرى كراهتك تنزيهى اولمسنى وكورميان كمسه‌لره دلالت مراد اولنسه دخى كراهتك اولمسنى ايجاب ايدر

❊ (باب ما يفسد الصوم وما لا يفسده) ❊

مصنف كتاب عليه رحمة الوهاب صوم بياننده فارغ اولديسه انك اوزرينه طارى اولان شى بيانه آغاز وشروع ايدوب ديركه اشبو باب صومى فساده ويروب ووير ميان نسنه بياننده اولميجى بر بابدر ❊ الفساد والبطلان فى العبادات سيان ❊ عبادتلرده فساد ايله بطلان ايكيسى بردر فرقلرى يوقدر معنالرى عبادتى كندودن مقصود اولان شيدن اخراجدر عبادتله تقييدو معاملاتده فساد ايله بطلان مختلف اولديغنه مبنيدر زيرا قبضله مالك اولمق كبى آثار معامله كندونك اوزرينه ترتب ايتمزسه بطلاندر يوق اثر ترتب ايدوب شرعا فسخى مطلوب اولورسه فساددر بوقسه صحتدر ❊ حلبى ❊ (اذا اكل الصائم اوشرب اوجامع) حال كونه (ناسيا) فى الفرض والنفل قبل النية او بعدها على الصحيح بحر عن القنية الا ان يذكر فلم يتذكر ويذكره لو قويا والا لا وليس عذرا فى حقوق العباد ❊ بر صائم فرضده ويانافله‌ده نيتدن مقدم ويامؤخر ناسيا اكل وياشرب وياجماع ايتسه قول صحيح اوزره افطار ايتمش اولوب صومى فساده كتمز ابو هريره رضى الله تعالى عنهك روايت ايتديكى {من افطر فى رمضان ناسيا فلا قضاء عليه ولا كفارة} حديث شريفنه بناءً اشبو حديثده افطار اكله وشربه وجماعه عامدر امام ابى يوسف مطلقا فساده كيدر قضاسى لازم اولور ديدى امام مالك فرضى مفسددر نافله‌يى دكلدر ديدى ❊ حلبى ❊ الا كندويه صائم اولديغى اخطار اولنوب متذكر اولميوب بلكه مستمر اولسه امام اعظم وامام ابى يوسف عندلرنده افطار ايتمش اولور صحيح اولانده بودر كندويه اكلك حرام اولديغى اخبار اولنوب وديانانده خبر واحد حجت اولديغندن ❊ نهر ❊ فقها بونده كفارته دائر كلام تكلم ايتمديلر ظاهر اولان كفارتك عدم وجوبيدر عدم تذكر ايله جنايت فاحش اولديغندن اكرمز بور ناسى قوى وتوانا كمسه ايسه حالنه واقف اولان كمسه كندويى واجب اوله‌رق تذكير ايدر ايتمزسه تحريما كراهت ايتمش اولور حلبى نماز وقتنده نائم دخى بونك كبيدر ديدى شوقدر واركه

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

ناسيله نائم قادر اولمدقلرندن كندولردن اثم ساقط اولور و حاللرينه عالم اولميان
كمسـه‌يه كوره ناسى تذكير و نائمى ايقـاظ واجبدر الاضعيف البنيه اولان كمسـه
حقنـده كندويه مرحمة تذكير وايقاظ واجب دكلدر انتهى يعنى نائمك نمـازى
اداسنده عالم اولورسـه برشيئ نسيـان ايدوب وقت حاجتده درخاطر ايتمك
حقوق عبادده عذر اولمدى حتى برشيئ وديعه ويا استعاره طريقيله اخذ ايدوب
بعده نسيـان سببيله ضايع اولسه ضمـان لازم كلور اما حقوق اللهده عذر اثمى
مسقطدر حقـوق اللهده نسيانك حكمى اكر نسيـان مصلينك اكلى كبى موضع
مذكرده يعنى تذكر محلنده اولوب واكا داعى اولمزسه تقصيرندن ناشى ساقط اولمز
اما قعده ده سلامى بونك خلافنه در داعى بولنديغندن ساقطدر واكر كند وايله
برابر مذكر بولنميوب صـائمك اكلى كبى انى داعى بولنورسه ساقط اولور مذكر
كبى داعى دخى بولنمزسه ذابحك سهوا تسميه يى تركى كبى بوسقوطه زياده اوليدر
☼ بحر انتهى ☼(اودخل حلقه غبار اوذباب اودخان) ولوذاكرا استحسانا لعدم
امكان التحرز عنـه ومفاده انه لوادخل حلقـه الدخان افطراى دخان كان
ولوعودا اوعنبرا لوذاكرا لامكان التحرز عنـه فليتنبه له كما بسـطه الشرنبلالى ☼
وياخود صائمك بوغازينه غبار ويا ذباب ويادخان داخل اولسه هرنقدر صـائم
اولديغى درخاطر ايدوب متـذكر اولورسـه ده استحسانا افطـار
ايتمش اولمز كندودن تحرز ممكن اولمديغندن عفو اولندى ضرورته بناءً اشـبو
مسئله‌دن صنعتى غربله اولان علاف امثـالى كندويه غبار لازم اولان كمسه نك
حكميكه صومنك عدم فسـادى معلوم اولدى ملتقى شرحنده شرنبـلاليه‌دن
نقلا مرسومدر كه صائم غبارى حلقنه دخول ايدن شيدن احتراز ايده بلور ايكن
ايدرسه فساده كيدر واشبو مصنفك دخل قولنـك مفـادى مثلا دخانى كندوسى
حلقنه ادخال ايتسه مثلا برنجور ايله تبخر ايدوب دخانى استشمام ايله حلقنه ادخال
ايتسه صومى فساده كيدر تحرز ممكن اولديغندن بو كل وكل صويى ومسك استشمامى
كبى دكلـدر زيرا مسـك ايله تطيب ايدن هوا ايله وانى شم بيننده كندونك فعليـله
جوفنه واصل اولان دخان جوهرى بينلرنده فرق واردر ☼ شرنبلاليه انتهى ☼
امداد الفتاحده اشبو استشمام دخان صورتنده كندوده تداوى ونفع بولنديغندن قضا كبى
كفارتك لزومى دخى امر بعيد دكلدر ديو مذكوردر فى زماننا شربى مشهور اولان دخان
دخى بنه بويلجه‌در ☼ شرح ملتقى انتهى ☼ صائمك حلقنه كوزينك ياشى وبوزينك
قانى وياعرقى ويامطر وياقار داخـل اولسـه صومى فسـاده كيدر اغزنى يوموب
وبعضا فمهى دخولدن احترازيله متيسر اولديغندن مزبورلرى قصد ايو درسـه
كفارت لازمه اولور ☼ بحر ☼ مزبور دخان نه دخانى اولورسه اولسـون عود

وياعنبر اولورسه ينه فساده ويرر اكر صـائم اولديغى بيلەرك ايدرسه اندن تحرز
ممكن اولديغندن ☼(اوادهن اواحتجم اواكتحل) وان وجد طعمه فى حلقه (اوقبل)
ولم ينزل (اواحتلم اوانزل بنظر) ولو الى فرجها مرارا (اوبفكر) وان طال مجمع ☼
وياخود زيت امثالى نسنه ايله ياغلنسه ادهن فعل لازمدر ادهن رأسه اوشاربه ديسه
خطادر وياخود حجامت وياكحل استعمال ايتسه هرنقدر طعمنى حلقنده بولورسه
مفطر اولمز زيرا موجود اثر يدر عينى دكلدر ينه بويلجه قول اصحده بزاقنده لونى
بولسه مفسد دكلدر وياكوزينه سود وياسائر دوايه متعلق برنسنه صب ايدوب طعمى
ويامرارەسى بوغازنده ظاهر اولسه ينه ضرر ايتمز لكن حجامتده كندويه ضعف
عارض اولورسه مكروهدر يوق صومنه برضرر كلمزسه لابأسدر ☼ بحر ☼
ادهـانده مفطر اولديغى صورة ومعنى مفطر بولنمديغندن داخل طمرلردن اولوب
مسامكدن اولمديغندن صومه منافى اولمدى ماء بارد ايله اغتسال ايدوب برودتنى بوركده
بولمايله فسـاده كتمديكى كبى امام اعظم رحمه الله‌ك صويه كيروب وياثوب مبلوله
بورنمه يى مكروه ديديكى عبادتده عجز وتضجر اظهارندن ناشى بوقسه افطاره قريب
اولديغندن دكلدر ☼ فتح ☼ وياخود صـائم بركمسـه يى اوپسه وانزال واقع
اولمسه صومى فساده كتمز صورة ومعنى صومه منافى برشى بولنمديغندن صورت
مشروحه‌ده انزال بولنسه وياخود كندوايله حرارت بولنور حائلله اولورسه‌ده
لمسـله انزال واقع اولسه وياخود هرنقـدر ايكى مذكر بينلرنده اولورسـه‌ده
مباشرت فاحشه ايله انزال اولورسه وياديله استمنا ايله انزال واقع اولسه صومى فساده
كيدر اشبو استمنا بالكف انجق غلبهٔ شهوت وكندويه وطئ حلال كمسه بولنميوب
وزنايه وقوعى خوفى آوانـنده حلال اولور عورت بر رجلى مس ايتمكله رجلدن انزال
بولنسه فساد اولمز عورت رجلى تقبيل ايتمكله انزال لذتنى بولوب لكن بربلل كورمسه
امام ابى يوسف عندنده صومى فساده كيدر امام محمده كوره كتمز ☼ نهر ☼ وياخود احتلام
اولسه صوم فساده كتمز رسـول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك {لايفطر الصائم القيئ
والحجامة والاحتلام} قول شريفنه بنـاءً ☼ ابو السعود ☼ وياخود عورتك فرجنه
هرنقدر مرارا اولورسه ده نظر ايله وياتفكر ايله هرنقدر طويل اولورسه‌ده انزال
واقع اولسـه ينه فسـاد اولمز ايكى عورت مساحقه ايتسـه‌لر انزال بولنورسـه
قضا لازم كلور يوقسه اولمز ☼ بحر ☼(اوبقى بلل فى فيه بعد المضمضة وابتلعه مع
الريق) كطعم ادوية ومص اهليلج بخلاف نحو سكر ☼ وياخود بعد المضمضه اغزنده
بلل باقى قالوب اغزينـك ياريله وياشـيله ابتلاع ايتسـه فساده كتمز يارەسـنه
وضع اولنـان دوالرك طعمنك حلقنـده بولنمسـنك واهليلج نام ثمرهٔ معروفه نك
مصينك ضررى اولمديغى كبى سكر مثللو شيئ صورمق مص اهليلجك خلافندر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

يعنی اشبو سكری مصده قضا وكفارت لازمدر ❊ (او دخل الماء فی اذنه
وان كان بفعله) علی المختار كما لو حك اذنه بعود ثم اخرجه وعليه درن ثم ادخله
واو مرارا ❊ وياخود قولاغنه صو داخل اولورسه هرنقدر كندونك فعليله ده
اولورسه قول مختار اوزره ينه فساد يوقدر نته‌كم قولاغنی برعود ايله
قاشيوب بعده اوزرنده برمقدار درنله اخراج ايدوب صكره ينه ادخال ايدوب
هرنقدر متعدد اولورسه‌ده اشبو صورتده فساد اولمديغی كبی ❊ (او ابتلع
مابين اسنانه وهو دون الحمصة) لانه تبع لريقه و لو قدرها افطر كما سيجئ ❊
ياخود نخود مقدارندن دون دشلری ميانه‌لرنده بولنان طعامی اغزندن طشره
اخراج ايتمكسزن يودرسه ينه افطار ايتمش اولمز اولقدر ريقنه تابع اولديغندن
امانخود قدری اولورسه وياخود اندن نقصان اولوب اخراج ايدوب بعده
ابتلاع ايدرسه صومی فساده وير ر كفارتده لازم اولمز اخراج صورتنده
امام ابی يوسفه كوره‌در حكم مزبور امام زفر ايچوندر اختلاف ما بين اسنانه ايله
تقييد خارجدن برسمسمه ويا بغدای حبه سی تناول وابتلاع ايدرسه بوندن
احترازايچوندر زيرا بونده فساده كيدر مضغ ايدرسه بونده فساده
كيتمز لكن طعمنی حلقنده بولورسه فساده كيدر كافی ومحيطده بويلجه مرسومدر
نته‌كم مصنفك وكره‌له ذوق شئ قولنك ما قبلنده قريبا كلور ❊ (او خرج
الدم من بين اسنانه و دخل حلقه) يعنی ولم يصل الی جوفه اما لو وصل فان
غلب الدم او تساويا فسد والا لا الا اذا وجد طعمه بزازية واستحسنه المصنف
وهو ما عليه الاكثر وسيجئ ❊ وياخود ديشلری بينلرندن دم خروج
وحلقنه دخول وجوفنه عدم وصول ايله ينه مفطر اولمز اما جوفنه واصل
اولورسه اكر دم غالب اولوب ويا بصاقله مساوی اولورسه صوم فاسد اولور
يوقسه اولمز الا دمك طعمنی بولورسه ينه مفسددر بزازيه‌ده بويلجه
مرسومدر و مصنف دخی اشبو قولی استحسان ايلدی واكثر علما دخی بونك
اوزرنده درلر وكره‌له ذوق شئ قولنك ما قبلنده دخی تفصيلی كلور
(نظم للوهبانية ❊ دم السن فالمغلوب غير مفطر ❊ وغالب ريق والمساوی
مفطر ❊ (او طعن برمح فوصل الی جوفه) وان بقی فی جوفه كما لو القی حجر
فی الجائفة او نفذ السهم من الجانب الاخر ولو بقی النصل فی جوفه فسد ❊ وياخود
رمحله طعن اولنوب ورمح جوفنه واصل اولسه صومنه ضرر اولمز هرنقدر
مزراقك زجی جوفنده قالورسه‌ده نته‌كم درونه اشليان پارچه‌يه حجر القا اولنسه
وياخود اوق جانب آخردن نفوذ ايدوب خروج ايتسه صوم فساده كتمديكی
كبی اوقك زجی مصابك درونده قالسه صومی فساده كيدر لكن زج

رمحده فساده كتمز نصل سهمده فساده كيدر ديمك فرق بلا نارقدر لكن نهر كده
عباره سی وان بقی النصل فی جوفه فسددر ❊ (او ادخل عودا) ونحوه
(فی مقعدته وطرفه خارج) وان غيبه فسد وكذا لو ابتلع خشبة او خيطا
ولو فيه لقمة مربوطة الا ان ينفصل منها شئ ومفاده ان استقرار الداخل فی الجوف
شرط للفساد بدائع ❊ وياخود صائم مقعدينه براغاج ويا انك مثلی برنسنه
ادخال ايدوب وانك برطرفی طشره‌ده اولسه ينه صومی فساده كتمز واكر
طشره‌ده اصلا برشی قالميوب غائب اولورسه فساده كيدر ينه بويلجه صائم
برخشبه يودسه تفصيل سابق اوزره دروياد برخيط يودسه هرنقدر كندوده
مربوطه لقمه اولورسه‌ده مادام برطرفی خارجده اولدقجه فساد يوقدر
الا اندن برمقدار شی منفصل اولوب جوفنده قالورسه فساده كيدر اشبو مضمون
مشروحك مفادی جوفه داخل اولان شيئك جوفده استقراری فساده شرطدر
عدم انفصالی صورتنده عدم فساد ايله حكملرينه بناءً ❊ (او ادخل اصبعه
اليابسة فيه) ای دبره او فرجها ولو مبتلة فسد ولو ادخلت قطنة ان غابت
فسد وان بقی طرفها فی فرجها الخارج لا ولو بالغ فی الاستنجاء حتی بلغ موضع
الحقنة فسد وهذا قلما يكون ولو كان فيورث داء عظيما ❊ ياخود قوری
پارمغنی صائم دبرينه ويا صائمه‌نك فرجنه ادخال ايتسه صومه فساد عارض
اولمز زيت وياصو مثللو نسنه‌ايله اصبع مبتله اولورسه فساده كيدر صوويا
ياغ درونه واصل اولديغندن بونده فساد صائم اولمديغی متذكر اولديغنه كوره‌در
❊ هنديه ❊ صائمه اولان عورت پاموق ادخال ايتسه اكر بالكلية غائب اولورسه
فساده كيدر يوق برمقداری فرج خارجده قالورسه فساد اولمز استنجاده مبالغه
ايدوب حقنه محلی كه حقنه‌نك دواسی كندودن امعايه منصب اولان موضعدر
اكا صو واصل اولورسه صوم فساده كيدر لكن اشبو حقنه محلنه صويی
ايصالی ازجه اولور فرضا ايصالنده داء عظيمی مورث اولور بنا برين
ايصالی لايق دكلدر ❊ (او نزع المجامع) حال كونه (ناسيا فی الحال عند ذكره)
وكذا عند طلوع الفجر وان امنی بعد النزع لانه كالاحتلام ولو مكث حتی امنی
ولم يتحرك قضی فقط وان حرك نفسه قضی وكفر كما لو نزع ثم اولج ❊ ياخود
ناسيا جماع ايدن كمسه صائم اولديغنی تذكر ايتديكی انده وطلوع فجر وقتنده
فی الحال بلامكث نزع ايدوب جماعدن امتناع ايتسه صومی فساده كتمز
نزعدنصكره هرنقدر انزال واقع اولورسه‌ده زيرا بعد النزع امنا احتلام كبيدر
حين تذكرنده فورا جماعدن منتزع اولوب تبعد ايتميوب حتی برمقدار بلاتحرك
مكثله انزال بولنسه فقط قضا ايدر واكر نفسنی تحريك ايدوب بعدا لتذكر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

واروب كلورسه هنوز قضا و هنوز كفارت لازم اولور هر نقدر انزال واقع
اولمزسه ده چیقاروب بعده ادخال ایتدكده قضا و كفارت لازم
اولدیغی كبی زیرا یكیدن جماع اولور ظاهری هر نقدر
انزال بولنمزسه ده ✻ (اورمى اللقمة من فیه) عند ذكره اوطلوع الفجر ولو ابتلعها
ان قبل اخراجها كفر وبعده لا (اوجامع فیمادون الفرج ولم ینزل)
یعنى فى غیر السبیلین كسرة وفخذ وكذا الاستمناء بالكف وان كره تحریما لحدیث
ناكح الید ملعون ولو خاف الزناء یرجى ان لا وبال علیه ✻ یاخود اغزندن لقمه یی
حین تذكرنده ویاحین طلوع فجرده آتسه ینه فساده كتمز یعنى مقدما
ناسیا اكل سبقت ایتدیكنه كوره یوقسه مجرد فمه لقمه ادخالى مضر دكلدر
واكر لقمه یی قبل الاخراج یودرسه كفارت لازمه اولور بعد الاخراج یودرسه
كفارت لازمه اولمز استقذاردن ناشى ویاسره و یافخذ مثالى سبیلینك غیرى
مادون الفرجده جماع ایتسه مفطر اولمز انزال واقع اولمزسه واكر انزال
واقع اولورسه قضا لازم اولور كفارت اولمز ✻ هندیه ✻ متنك فیمادون الفرج قولى
مستقیم دكلدر دبره عام اولدیغندن زیرا بوا قضا ایدركه دبردن جماع
مفسد اولمیه حالبوكه انك حكمیده فرجك حكمى كبیدر استمنا بالكف دخى
ینه بو یلجه انزال واقع اولمزسه غیر مفسددر انزال اولورسه قضا لازم اولور زوجه سی
كندى الیله انزاله معالجه ایتسه ینه بو یلجه در لكن ناكح الید ملعون حدیث شریفنه
بناً من بور استمنا تحریما مكروهدر یعنى منازل ابراردن مطروددر دیمك خبرده
وارددر كه مرقومك آوجى یوم قیامتده حبلى اوله رق كلور اول مادن بلا رأس
بر مخلوق خلق اولنوراناك خلقنى اتمام ایله امر اولنور زنا و یا لواطه دن خوف ایدرسه
اوزرینه وبال اولمامق مأمولدر ✻ (اوادخل فى بهیمة) اومیتة (من غیر انزال)
اومس فرج بهیمة اوقبلها فانزال (اواقطر فى احلیله) ماء اودهنا وان وصل الى المثانة
على المذهب واما فى قبلها فمفسد اجماعا لانه كالحقنة ✻ ویاخود من غیر انزال
بهیمه یه ویامیتیه ادخال ایتسه ویابهیمه نك فرجنى مس ویاتقبیل ایله انزال واقع اولسه
اجماعا صومى فساده كتمز ویا احلیلنه كه بول جارى اولان محلدر صو ویادهن
اقطار ایتسه هر نقدر مثانیه واصل اولورسه ده مذهب مختار اوزره صومى
فساده كتمز مثانه ایله جوف بیننده منفذ اولمدیغندن بولك معده دن مثانیه
وصولى ترشحله در امام ابى یوسف بینلرنده منفذك وجودینه قائل اولدیغندن
مفطردر دیدى عورتك قبل طرفنه اقطار اجماعا صومنى مفطردر زیرا حقنه
منزله سنده در ✻ (اواصبح جنبا) وان بقى كل الیوم (اواغتاب) من الغیبة
اودخل انفه مخاط فاستشمه فدخل حلقه) وان نزل لرأس انفه كالوترطب شفتاه

(بالبزاق)

بالبزاق عند الكلام ونحوه فابتلعه اوسال ریقه الى ذقنه كالخیط ولم ینقطع
فاستنشقه (ولوعمدا) خلافا للشافعى فى القادر على مج النخامة فینبغى الاحتیاط ✻
ویاخود صائم جنابت اوله رق صباحه داخل اولسه هر نقدر یومك كلیسنده
جنب اوله رق قالوب غسل ایده مزسه ده ویا بر كسه نك كریه كودیكى شیئ خلفنده
ذكر ایتسه اغتاب غیبتدن مأخوذدر ذكر اولنان معتابده بولنورسه غیبتدر
یوقسه بهتاندر ویاخود انفنه مخاط دخول ایدوب استشمام ایله حلقنه واصل
اولسه هر نقدر انفنك باشنه نازل اولورسه ده زیرا شفتینك بزاقله ابتلالى
كبیدر تكلم حین مكالمه ده وانك مثلى ذكر وقتنده شفه لرى بزاقله رطوبت
پیدا ایدوب انى یودسه ویا خود اغزینك سالیاسى خیط مثللو ذقننه سیلان
ایدوب عدم انقطاعندن استنشاق ایدوب ككزینه چكسه اشبو افعال
ثلثهٔ مشروحه صائمدن هر نقدر عمدا دخى صدور ایتسه ینه مفطر دكلدر مج
نخامه یه قادر اولان كسه ده اختلاف امام شافعى ایچوندر یعنى مشار الیه نزدنده
ابتلاع نخامه ایله صوم فساده كیدر بس نخامه یى عدم ابتلاعله احتیاط
لایقدركه حتى صومى بر مجتهدك قولنه كوره فساده كتمیه ✻ (اوذاق شیئا بفمه) وان كره
(لم یفطر) جواب الشرط وكذا الوفتل الخیط ببزاقه مرارا وان بقى فیه عقد
البزاق الا ان یكون مصبوغا وظهر لونه فى ریقه وابتلعه ذاكرا ✻ یاخود اغزیله
برشى ذوق ایتسه افطار ایتمش اولمز هر نقدر مكروه اولورسه ده لكن لعذر اولورسه
كراهت اولمز تكلم قریبا كلور لم یفطر كلمه سى اذا اكل الصائم شرطنك جوابیدر
تشدید ایله وتخفیفله ده مرویدر اولكنه كوره اكله ویا شربه ثانیه كوره صائمه
مسنددر ینه بو یلجه در ابلكى بزاقله مرارا بوكسه مفطر اولمز هر نقدر خیطده
عقده كبى بزاق باقى قالورسه ده لكن خیط مصبوغ اولوب لونى ریقنده ظاهر
اولوب صائم اولدیغى خاطرنده اوله رق یودرسه فساده كیدر ✻ ونظمه ابن
الشحنة فقال ✻ اشبو مضمون مشروحى ابن شحنه وهبانیه نك وفاتل خیط بالذى
بل ریقه اذا عادلم یفطر وقیل یفطر نظمنى تغییر ایله نظما بیان ایلدى ✻ مكرر بل الخیط
بالریق فائلا ✻ بادخاله فى فیه لایتضرر ✻ مكرر مبتدا بالریق بل یه بادخاله
خبر اولان لایتضرر یه متعلقدر حاصل معنى خیطى بزاقیله تكرار مبتل قیلوب
بوكن كسه انى اغزینه ادخالیله متضرر اولمز اغزنده كى بزاق حكمنده اولدیغندن
✻ وعن بعضهم ان یبلع الریق بعد ذا ✻ یضر لصبغ اونه فیه یظهر ✻ بعض
علماكه زند وستیدن روایت اولنوركه تكرارندنصكره ریقى یودرسه صومنه
ضررى اولور صبغك لونى كندوده ظاهر اولان بزاقده ضررى
اولدیغى كبى ✻ (وان افطر خطاء) كان تمضمض فسبقه الماء

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اوشرب نائما اوتسحر او جامع ظن عدم الفجر (او) اوجر (مكرها) او نائما
واما حديث رفع الخطاء فالمراد رفع الاثم و فى التحرير المؤاخذة بالخطاء
جائزة عندنا خلافا للمعتزلة ✻ بركسه صائم اولديغى خاطرنده
اوله‌رق خطاءكه افطار قصد ايتمكسزن مثلا مضمضه واستنشاق ايدركن
صوحلقنه سبقت ايدوب درونه كيدى ويرمك كبى ويانائماصو ايچمك ويافجرك
عدم طلوعى ظنيله تسحر وياجماع ايتمكله وياكرهاوياناۤئما حلقنه برشى صب اولنغله
افطار ايتسه صومى فساده كيدر اوزرينه قضا لازم اولور وان افطر شرطنك
جزاسى قضى فقط قوليدر صائم اولديغى خاطرنده اولمقسزن اولورسه فساد اولمز
مخطى صومنى ذاكر اولوب فطرينى قصد ايتمكسزن افطار ايدن كمسه در ويوم
شكى اكل ايدوب بعده رمضانيتى ظاهر اولمق دخى خطا قبيلندندر امارفع الخطأ
حديث شريفندن مراد حكم اخروى اولان اثمك رفعيدر يوقسه حكم دنيوى
اولان فسادك رفعى دكلدر تحريرده مسطوردركه خطاده مؤاخذه اهل سنت قتنده
عقلا جائزدر عدم مؤاخذه حقنده نص اولديغندن هرنقدر واقع دكلسه‌ده
معتزله ايچوندر اختلاف ✻ (اواكل) اوجامع (ناسيا) اواحتلم اوانزل بنظر
اوذرعه القئ (فظن انه افطر فاكل عمدا) للشبهة ولوعلم عدم فطره لزمته
الكفارة الافى مسئلة المتن فلاكفارة مطلقا على المذهب لشبهة خلاف مالك خلافا
لهما كافى المجمع وشروحه فقيد الظن انماهو لبيان الاتفاق ✻ وياخود ناسيا اكل
وياجماع ايدوب وياحتلام اولوب ويانظر ايله انزال واقع وياقيئ غلبه ايدوب
كندونك صنعنسز خروج ايدوب كندو دخى افطار ايتدى ظنيله قصدا اكل
ايتسه اشبو صور مشروحه‌لر شبهه محلى اولديغندن انجق قضا لازم اولور
كفارت لازم اولمز اشياء مزبوره ايله عدم فطرى معلومى اولورسه كندويه
كفارت لازم اولورلكن متنك مسئله‌سيكه اكلدر جماع وشرب دخى آنك كبيدر
انلرده مذهب مختار اوزره مطلقا كه عدم فطره عالم اولسون ويااولمسون كفارت
يوقدر امام مالكك اختلافى شبهه‌سنه بناأ زيرامشار اليه ناسيا اكل وشرب وجماع
صورتنده فساده قائلدر بنأ عليه كندوده عقوبت معناسى اولان كفارت اول
شبهه ايله مندفع اولدى امامين ايچوندر اختلاف مشار اليهما متنك مسئله‌سنده
سائرلرى كبى قيلديلرنتكم مجمعده وشرحلرنده مرسومدر مصنف مرحومك
فظن انه افطر قيدينى زياده‌سى اشبو صورتك متفق عليه اولديغنى بيان ايچوندر
✻ (اواحتقن اواستعط) فى انفه شيأ (اواقطر فى اذنه دهنا اوداوى جائفة
اوآمة) فوصل الدواء حقيقة الى جوفه ودماغه ✻ وياحقنه ايله مداوات ويا انفنه
معالجه وياقولاغنه ياغ طملاتسه ويا بطننده ويارأسنده اولان يارەيه دوا وضع

ايتسه‌ده دوا حقيقة جوفه ودماغه واصل اولسه ينه قضا لازم اولور ✻ (اوابتلع
حصاة) ونحوها ممالا يأكله الانسان او يعافه اويستقذره ونظم ابن الشحنة
فقال ✻ ومستقذر مع غيرما كول مثلنا ✻ ففى اكله التكفير يلغى و يحجر ✻
وياخود قوم وانك مثلاو انسانك اكل ايتيوب ايكرنوب واستقذار ايدوب خوشلنمديغى
دمور وتراب وحجر وپرنج وخامور وطو زامثالى كندولريله تغذى اولنميان نسنه‌لردن
ابتلاع ايتسه قضا لازم اولور صورتا فطر بولنديغندن كفارت لازم اولمز
درونه كندوده بدنه نفع اولور شى ايصال اولنسان حقيقة فطر بولنمديغندن
بس تمام جنايت موجود اولمديغندن كفارتى موجب اولمدى مضمون سابق
ابن شحنه نظم ايله بيان ايتديكه مثلا صمان كبى نوع بنى آدمك اكل ايتمديكى
وطبيعت انسانيه‌نك كندودن استكراه وامتناع ايتديكى نسنه‌لرى اكلده
كفارت هجر ومنع اولندى ✻ (اولم ينو فى رمضان كله صوما ولافطرا) مع
الامساك لشبهة خلاف زفر (اواصبح غيرنا وللصوم فاكل عمدا) ولوبعد النية
قبل الزوال لشبهة خلاف الشافعى ومفاده انا لصوم بمطلق النية
كذلك ✻ ياخود رمضانك كليسنده امساكله برابر صومه وفطره نيت ايتميان
كمسه انجق قضا ايدر امام زفرك صحيح مقيم اوزره رمضانده نيت شرط دكلدر
ديو خلافى شبهه‌سنه بناأ نتكم مضمون مشروحى امام قسطلانى عطادن
ومجاهددن روايت ايلدى بوكا كوره صائم اولمش اولور لكن مشار اليه كوره
صائم اولمدن بزه كوره كفارتك سقوطى لازم كلمز بلكه كفارتك سقوطنك علتى
كفارتك انجق صائم اولدقدنصكره افطار ايدن كمسه‌يه واجب اولور بونده
ايسه هنوز صيام بولنمدى صحتنك شرطى اولان نيت بولنمديغندن اوتورى
وياصومه نيت ايتميه‌رك صباحه داخل اولوب بعده هرنقدر قبل الزوال
نيت‌دنصكره عمدا اكل ايدرسه‌ده ينه انجق قضا لازم اولور امام شافعى
رحمه اللهك نهارده نيتله صوم صحيح اولمز خلافى شبهه‌سنه بناأ بوكا كوره صائم
اولمزكه افطاريله كفارت واجب اوله واشبو مضمون مشروحك مفادى مطلق
نيتله صوم دخى بويلجه اولمقدر يعنى صحيح اولميوب عمدا اكليله انجق قضا لازم
اولمقدر ✻ (اودخل حلقه مطر اوثلج) بنفسه لامكان التحرز عنه بضم فمه
بخلاف نحو الغبار والقطرتين من دموعه اوعرقه واما فى الاكثر فان وجد الملوحة
فى جميع فمه واجتمع شئ كثير وابتلعه افطر والا لاخلاصة ✻ ويابوغازينه بنفسه كه
كندونك ادخالى اولمقسزن مثلا وجهى سماجانبنه رفعيله يغمور وياقار داخل
اولسه ينه انجق قضا لازم اولوراغزنى يومقله كندودن تحرز ممكن اولديغندن
غبار ودموعندن وعرقندن ايكى وياااوچ قطره مثللو شى مزبورك خلافنده‌در
هنديه‌ده دكرمانك وخرمنلرك ودوابك آياقلرينك غبارنده فساد يوقدر

دیو مصر حدر اما اکثرده در قطره کبی اکر ملوحت فلك جیعنده بولنوب وچوق
شی مجتمع اولوب یودرسه افطار ایتمش اولور فساده کیدر یوقسه کتمز ❊ (اووطئ
امرأة میتة) اوصغیرة لاتشتهی نهر (اوبهیمة اوفخذا اوبطنا اوقبل) ولوقبلة فاحشة
بان یدغدغ اویمص شفتیها (اولمس) ولوبحائل لایمنع الحرارة اواستمنی بکفه
اوبمباشرة فاحشة ولوبین المرأتین (فانزل) قید للکل حتی لولم ینزل لم یفطر کامر ❊
ویا وفات ایتمش عورتی ویا اشتاه اولنمیان صغیره یی ویا بهیمه یی وطئ ایدوب
ویافخذینه ویا بطننه سورسه ویاقبله ایتسه هرنقدر فاحشه اولوب صقوب
وصقشدیره رق ولبلرینی امه‌دك اولورسه ده ویا لمس ایدوب هرنقدر حرارته
مانع اولمیان حائلله اولورسه ده ویایدیله ویا مباشرهٔ فاحشه ایله هرنقدر
ایکی عورت بیننده اولورسه ده استمنا وصور مشروحه نك جمله سنده انزال
واقع اولسه قضا لازم اولور معنی جماع بولندیغی ایچون کفارت لازم اولمدیغی
حقیقة جماع اولمدیغندن انزال اولمزسه افطار اولمز نتکم بابك اولنده مرور
ایلدی ❊ (او افسد غیر صوم رمضان اداء) لاختصاصها بهتك رمضان
(اووطئت نائمة اومجنونة) بان اصبحت صائمة فجنت (اوتسحر اوافطر یظن الیوم)
ای الوقت الذی اکل فیه (لیلاو) الحال ان (الفجر طالع والشمس لم تغرب) لف
ونشر ویکفی الشك فی الاول دون الثانی عملا بالاصل فیهما ولو لم یتبین الحال
لم یقض فی ظاهر الروایة والمسئلة تتفرع الی ستة وثلاثین محلها المطولات ❊
ویا اداء اولان رمضان صومنك غیری صومی افساد ایلسه ینه قضا لازم اولور
کفارت حرمة رمضانی هتکه مختص اولدیغنه بناً زیرا رمضانی صومدن
خالی قیلمق جائز وروا دکلدر رمضانك غیری بونك خلافنه‌در ویا نائمه ویامجنونه
اوله رق مثلا صائمه اولدیغی حالده صباحه داخل اولوب بعده مجنونه اولوب
وطئ اولنسه‌لر قضا لازم اولور ویا برکمسه کندوده اکل ایتدیکی یومیکه
وقتی کیجه ظنیله تسحر ویا افطار ایتسه حالبوکه فجر طلوع ایتمش وشمس غروب
ایتممش اولسه لف ونشر مرتب اوله رق قضا لازم اولور متنده‌کی یومدن
مراد قطعة من الزماندر اولکی که تسحرده کفارتك اسقاطنده عدم طلوعده
شك کفایت ایدر اصل اولان بقای لیل اولدیغندن شك ایله خروج ایتمز
تعبیرده لایق اولان نور الایضاحده‌کی کبی شکله تعبیر ایدی اوتسحرا وجامع
شاکا فی طلوع الفجر وهو طالع دیوب بعده اوظن الغروب دیمك ایدی ایکنجیده
شك کفایت ایتمز زیرا اصل اولان نهارك بقاسی اولدیغندن اسقاط کفارتده غروبه
ظندن لازمدر ایکیسنده‌ده اصله عملا ایچون صورة مشروحه‌لرده حال تبین ایدوب
ظاهر اولمزسه ظاهر روایتده قضا لازم اولمز لکن شارحك ظاهر روایت

تعبیری اختلاف ایجاب ایدر حالبوکه زیلعینك تصریحنه کوره مسئلتین
مشروحتینده اختلاف یوقدر اشبو مسئله اوتوز التی یه متفرع در تفصیلی
محلی مطولاتدر نهرده مرسومدرکه شخص مزبور یا ظن غالب ویا ظن مطلق
ویاشك ایدر اشبو صور ثلثه‌نك هربری یا اکلی مبیح اولان غروبده اولور
ویامحرم اولان طلوع فجرده اولور اشبو التی احتمالك هربرنده تبین ایدر کندویه
ظاهر اولان صورتك یا صحتی ویابطلانی ویا هیچ بریسی تبین ایتمز بوکا کوره
احتمال اون سکز اولور وبونلرك هربری یا ابتدای صومکه طلوع فجرده اولور
ویا انتهاء صومکه غروبده اولور بس مجموعی اوتوز التیدر لکن بوکا سؤال
وارد اولورکه تقسیم اولده ظنله غلبهٔ ظن بینلرینی فرق ایتدی بوایسه خلاف
واقعدر ایکیسی حکمده بر اولدیغندن هرنقدر مفهوما مختلفلر ایسه‌ده زیرا
مجرد احد طرفینك ترجحی ظندر شبو ترجح زیاده اولنوب یقینه تقرب ایدرسه
غلبهٔ ظن واکبر رأی تسمیه اولنور بنا برین صاحب بحر صوری یکرمی درت
قیلدی وتقسیمه ینه سؤال ایراد اولنورکه صاحب بحرده وارد اولدیغی کبی
شکی بردفعه وجود مبیحده وبردفعه قیام محرمده قیلمه‌نك وجهی یوقدر کندوده
احد طرفینك ترجحی اولمدیغندن بس طلوع فجرده شکنك معناسی وجود لیلك
ووجود نهارك اولوقتده علی السویه محتمل اولمسیدر ظن بونك خلافنه‌در
زیرا ظن مثلا وجود لیله تعلق ایلدکده وجود نهاره تعلق ایتمز عکسی ینه بویلجه‌در.
بس تقسیمده حق اولان وجود مبیحده ویا وجود محرمده ظن اولنور ویاشك
اولنور بونلرك هربری یا ابتدای صومده اولور ویا انتهاء صومده اولور اشبو
التی صورتك هربرنده وجود مبیح ویا وجود محرم یا تبین ایدر ویا تبین ایتمز
بوکا کوره صورت اون سکز اولور طقوزی ابتدای صومده اولور طقوزی
اثناسنده اولور ❊ حلبی ملخصا انتهی ❊ (قضی) فی الصور کلها (فقط) ❊
ابتدای بابده اولان اذا اکل شرطنك جوابیدر یعنی اذا اکل جمله سندن برو
ذکر اولنان صورتلرك کلیسنده مفطر انجق قضا ایدر کفارت لازم اولمز
❊ کما لو شهدا علی الغروب وآخران علی عدمه فافطر فظهر عدمه ولو کان ذلك
فی طلوع الفجر قضی وکفر لان شهادة النفی لا تعارض شهادة الاثبات ❊ صورة
مشروحه‌لرده انجق قضا اولدیغی ایکی کمسه‌نك غروبه ایکی کمسه‌نك عدمنه
شهادتلریله صائم افطار ایدوب بعده عدم غروبی ظاهر اولدقده انجق قضا
لازم اولدیغی کبی شهادهٔ مزبوره طلوع فجرده اولسه قضا وکفارت لازم اولور
زیرا شهادت نفی که عدم طلوعه شهادت اثبات شهادتنه معارض اولمز بینات اثبات
ایچون اولوب نفی ایچون اولمدیغنه مبنی مثبت شهادتی مقبوله اولدی نافی اولمدی

بس نفی شهادتنه اعتماد ایتدیکندن جنایت ایتمش اولدیده کفارت لازم اولدی اولکنده اثبات شاهدیله عمل ایتدیکندن کفارت ساقط اولدی ❊ واعلم ان کل ما انتفی فیه الکفارة محله ما اذالم یقع منه ذلك مرة بعد اخری لاجل قصد المعصیة فان فعله وجبت زجرا له بذلك افتی ائمة الامصار وعلیه الفتوی قنیة وهذا حسن نهر ❊ معلوم اولسون هر برکندوده کفارت منتفی اولان مثلا تراب و یامدر مثللو شیله افطارك محلی شول برکسه درکه معصیت ایچون مرة بعد اخری عادت ایدوب کندودن واقع اولمیه واکر واقع اولوب ایشلرسه کندوبی معصیتدن زجر ایچون کفارت واجب اولور ائمهٔ امصار اشبو مضمون سابقله افتا ایتدیلر و فتوا اشبو قول اوزره در واشبو قول حسندر ❊ (والاخیران یمسکان بقیة یومهما وجوبا علی الاصح) لان الفطر قبیح وترك القبیح شرعا واجب ❊ ایکی صکره کی صورتده قول اصح اوزره مفطر واجب اوله رق بقیهٔ یوملرینی امساك ایدرلر صورة مشروحه‌لر مصنفك اوتسحر اوافطر بظن الیوم لیلا آه قولیله بیان ایتدیکی مسئله‌لردر لکن اشبو مسئله تینه امساکی تخصیص محلنده دکلدر زیرا صور سابقه‌نك اکثرنده بو حکم جاریدر امساکك وجوبی رمضانده صومی افطار صورتنده اولمق قبیح اولوب وقبحی شرعا ترك واجب اولدیغندن اشبو دلیل شکل اولدن کبراسی محذوف برقیاسدر ترتیبی الفطر فی رمضان قبیح شرعا وکل قبیح شرعا یجب ترکه ففطر رمضان یجب ترکه شرعا بس شارحك وترك القبیح واجب قوله نتیجه‌ویه اشارتدر ❊ (کمسافر اقام وحائض ونفساء طهرتا ومجنون فاق ومریض صح) ومفطر ولومکرها اوخطاء (وصبی بلغ وکافر اسلم کلهم یقضون) مافاتهم (الا الاخرین) وان افطرا لعدم اهلیتهما فی الجزء الاول من الیوم وهو السبب فی الصوم لکن لونویا قبل الزوال کان نفلا فیقضی بالافساد کما فی الشرنبلالیة عن الخانیة ❊ مزبورلرك بقیهٔ یوملرینی امساکلری اقامت ایدن مسافرك وپاك اولان حائضله نفسانك وافاقت بولان مجنونك وصحت بولان مریضك واکراه اولندرق ویاخطاء هر بر افطار ایدن و بالغ اولان صبی واسلامله مشرف اولان کافرك بقیهٔ یوملرینی امساکلری کبی یعنی هر برکسه که آخر نهارده برحالت اوزره اولدیکه اولنده اول حالت اوزره اولسه ایدی کندویه صوم لازم اولور ایدی اول کمسه‌یه امساك لازم اولور وقتك حقنی قضا وصائمینه تشبه ایچون مثلا یوم شکی افطار ایدوب بعده رمضانیتی ظاهر اولان کمسه‌نك اوزرینه امساك واجب اولدیغی کبی اشبو مزبورلرك کلیسی فوت ایتدکلری صوملری قضا ایدرلر لکن ایکی صکره کی مزبور صبی بالغله مسلم اولان کافر هرنقدر افطار دخی ایتسه‌لر

صومده سبب اولان بومدن جزء اولده اهلیتلری بولنمدیغندن قضا ایتمزلر نمازده سبب ادایه مقارن اولان جز اولدیغندن نماز صومك خلافنه اولدی یعنی نمازك قضاسی مزبورلره لازم اولدی وحائضله نفسا دخی مزبورلرك خلافنه در وجوبه اهل اولوب ادایه اهل اولمدقلرندن ❊ حلبی ❊ لکن مزبورلر بعد البلوغ والاسلام قبل الزوال اداء رمضانه نیت ایتسه‌لر نافله اولورلر و افسادیله قضا اولنور تکم شرنبلالیه‌ده خانیه‌دن نقلا مرسومدر ❊ ولونوی المسافر والمجنون والمریض قبل الزوال صح عن الفرض ولونوی الحائض والنفساء لم یصح اصلا للمنافی اول الوقت وهو لا یتجزی ❊ مسافر ومجنون ومریض قبل الزوال ادایه نیت ایتسه فرضدن صحیح اولور مسافرله مریضك اول وقتده وجوبه و ادایه اهل اولدقلرینه بناً مجنون عارضهٔ جنونك زوالی وقتده وجوبه اهل اولور حائضله نفسا قبل الضحوة الکبری رمضان صومنی نیت ایتسه‌لر اصلا که نه فرض اوله رق ونه نافله اوله رق صحیح اولمز اول وقتده صومه منافی اولان حیضله نفاس بولنوب صوم ایسه تجزی قبول ایتمز مفسد برجزئنده بولندقده باقیسنی دخی فساده ویرر ❊ ویؤمر الصبی بالصوم اذا اطاقه ویضرب علیه ابن العشر کالصلاة فی الاصح ❊ صبی‌یه ولیسی ویا وصیسی صومله بلکه هر برشرعا مأمور اولدیغی جمله زکاتك ماعداسی شیلرایله وجوبا امر ایدر اکر صومه طاقتی اولورسه قول اصحده نماز کبی صومده دخی اون یاشنده اولان صبی یدایله ضرب اولنور دکنکله ضرب اولنمزینه بو یلجه سن مزبورده منکراتدن دخی نهی اولنور خیرایله الفت وشری ترك ایچون ❊ (وان جامع المکلف آدمیا مشتهی (فی رمضان اداء) لمامر (اوجومع) وتوارت الحشفة (فی احد السبیلین) انزل اولا (اواکل اوشرب غذاء) بکسر الغین والذال المعجمتین والمد مایتغذی به (اودواء) مایتداوی به والضابط وصول مافیه صلاح بدنه لجوفه ❊ برمکلف ادای رمضانده احد سبیلینده کندویه اشتها اولنور آدمیله عمدا جماع ایتسه ویاجماع اولنسه انزال اولسون ویااولمسون قضا وکفارت لازم اولور ماسبقده مرور ایدن حرمت رمضانی هتك ایتدیکندن جماع انجق حشفه‌نك غیوبتیله اولور انزالك شرط اولمدیغی حد واغتسال مثللو احکام جماع التقای ختانینله ثابت اولوب فساد صوم ووجوب کفارت دخی احکام جماعدن اولدیغنه بناً (تتمه) قصدی افطارك ذنبی فقط توبه ایله مرتفع اولمز بلکه کفارت اداسندن لازمدر هدایه سرقت وزنا جنایتلری مجرد توبه ایله مرتفع اولمیوب بلکه حد اتله مرتفع اولدیغی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

كبى لكن بو ظاهره نظرا در فيما بينه وبين الله مجرد توبه ايله ارتفاعى مرجودر
اماقاضى يه مرافعه اولدقده توبه يى قبول ايتمز حدى اجرا ايدر * بحر * وياخود
عمدا غذاء كه كندو ايله تغدى اولنان حنطه وخبز و لحم مثللو شيلرى ودواء كه
كندو ايله مداوات اولنوب بدنده فقط من حيث الكيفية تأثيرى اولان شيلرى
اكل وياشرب ايتسه قضا ايدر وكفارت لازم اولور و اشبو غذاء ودواء
اكل اولان شيلرده ضابط كندوده اكلك صلاح بدنى اولان شيئك كندونك
جوفنه وصوليدر * ومنه ريق حبيبه فيكفر لوجود معنى صلاح البدن فيه
دراية وغيرها و مانقله الشرنبلالى عن الحدادى رده فى النهر (عمدا) راجع
للكل * يعنى كندوده اكل ايدن كمسه نك صلاح بدنى اولان شيلردندر
محبونك اغزنك ياشى زيرا نار شوقيكه انك ازدياديله محترق اولوب هلاك اوله جق
انك انطفاسيله معنى ريق حبيبده صلاح بدن واردر شرنبلالينك حداديكه
صاحب جوهره دن نقل ايتديكى تغدينك معناسنده بين العلما اختلاف اولندى
بعضيلر طبيعت كندونك اكلنه ميل ايدوب وانكله شهوت بطن منقضيه اوله رق
بونكله بيان ايتديلر وبعضيلر نفعى صلاح بدنه عائد اوله مفهو ميله
بيان ايتديلر ثمرهٔ خلاف صائمك بر لقمه طعامى مضغ ايدوب
بعده اخراج وبعده بلعنده ظاهردر قول ثانيه كوره كفارت واجب اولور
قول اوله نظرا اولمز طبيعت ميل ايدوب شهوت بطن ساكن اولوب كندوده
صلاح بدن اولمديغندن اشبو مضمون مشروحى صاحب نهرد ايتديكى بو بيان
تحقيقدن بعيددر زيرا بوكا كوره اودواء قوللرى حشو اولمق لازم كلور
محققينك ذكر ايتدكلرى فطرك معناسى كندوده بدنه نفع اولان شيئك درونه
وصوليدر قوللرى اولشيئك غدا ويادواء اولمسنه عامدر بوقول اولك مقابليدر
ومحل خلافى بيانه مناسبدر انتهى نهرك كلامينك خلاصه سى خلاف فطرك
معناسنده اولوب تغديده اولمقدر عمدا قولى او جامع قولندن برو ذكر ايتديكى
مقوللك كليسنه راجع قيددر وكندوايله ناسى ومخطى خروج ايدر * (او احتجم
اى فعل مالايظن الفطر به كفصد وكحل ولمس وجماع بهيمة بلاانزال اوادخال اصبع
فى دبر ونحو ذالك (فظن فطره به فاكل عمدا قضى) فى الصور كلها (وكفر) لانه ظن
فى غير محله حتى لوافتاه مفت يعتمد عليه اوسمع حديثا ولم يعلم تأويله لم يكفر
للشبهة فان اخطاء المفتى ولم يثبت الاثر الافى الادهان وكذا الغيبة عند العامة
زيلعى لكن جعلها فى الملتقى كالحجامة ورجحه فى البحر للتشبهة * وياخود بركمسه
احتجام ايتسه كه يعنى فصد وكحل ولمس وبلا انزال جماع بهيمه ويادبره يابس
اوله رق پارمق ادخالى وبونلر امثالى جنبا صباحه داخل اولوب وياغيبت ايدوب

ويابر شيئ خيله ذوق ايدوب ويامقعد يننه بر طرفى خارجده اوله رق براغاج قيلسه
يعنى كندو ايله فطر ظن اولنميان برفعل ايتسه بعده اشبو مزبور فعللر ايله
افطار ايتدى ظن ايدوب قصدى اكل ايتسه صور مشروحه نك كليسنده
قضا ايدوب وكفارت ادا ايدر محلنك غيريده ظن ايتديكندن حتى بركندويه
اعتماد اولنور مفتى صور مشروحه لرده فساد صومله كندويه افتا ايتسه
وياخود برحديث استماع ايدوب تأويلنه قادر اولمسه شبهه محلى اولديغندن
كفارت ايتمز عوامه واجب اولان مفتينك فتواسيله عمل اولديغندن كندونك
حقنده فتواشبهه اولور هرنقدر نفس الامرده فتوى خطا ايسه ده حديث
شريف استماعى مثلا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك {افطر الحاجم
والمحجوم} قول شريفنى استماع وظاهريله عمل كبى امام محمد بونده كفارت
اولمز ديدى زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك قول شريفى قول مفتيدر
درجة دون دكلدر پس مفتينك قولى عذره صالح اولديسه قول رسول
بالطريق الاولى اولور جمهور حديث شريفى تأويل ايتديلركه مراد ثواب
نقصان اولور ديمك زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حاجمله محجوم
بيننى تسويه بيوردى حالبوكه حاجمك صومنك عدم فساده اختلاف
يوقدر عينيده اشبو حديث شريف منسوخدر ديو مصرحدر * منح مع زيادة *
لكن ادهان صورتنده يعنى بدننى ياغليوب بعده افطار ظنيله اكل ايلسه كفارت
واجب اولور هرنقدر مفتى افطار ايله افتا وياحديث شريف استماع ايتديسه ده
غيبت دخى يينه بو بحثده اكثر علما قتنده ادهان كبيدر يعنى فطرى ظنيله اكلى
كفارتى موجب دكلدر فطرى خلاف قياس اولوب {والغيبة تفطر} حديث شريفى
بالاجماع ذهاب ثوابله مؤلدر حجامت حديث شريفى بونك خلافيدر زيرا اوزاعى
وامام احمد كبى بعض علمانك ظاهريله عمل ايتمشلردر * امداد الفتاح * لكن صاحب
ملتقى غيبتى حجامت كبى قيلدى وبحرده محل شبهه اولديغندن اشبو قولى ترجيح ايلدى
بوكا كوره مسئله ده ايكى تصحيح اولمش اولور * (ككفارة الظهار) الثابتة
بالكتاب واماهذه فبالسنة ومن ثمه شبهوها بها * كتابله ثابت ظهار كفارتى كبى
كفارت ادا ايدر اما اشبو صومك كفارتى سنتله ثابتدر بنا برين يعنى ظهارك كفارتى
كتابله صومككى سنتله ثابت اولوب وحالا اندن دون اولديغندن كفارهٔ
افطارى فقها كفارة ظهاره تشبيه ايتديلر كتابله ثابت اولديغندن قوتنه بناءً
ترتيبده اشبو كفارة افطارك كفارة ظهار كبى اولديغى ابى هريره رضى الله
تعالى عنهك روايت بيورديغى حديث شريف مضمونيكه بركمسه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلمه كلوب يارسول الله هلاك اولدم ديدكده سنى نه شى
هلاك ايتدى ديو استفسار بيورقده اول كمسه جواب ويرديكه نهار رمضانده

كندى عورتمله جماع ايتدم سعادتله بيورديلركه عتق رقبه‌يه قدرتك وارمى اولكسه يوقدر ديدكده ايكى ماه متتابعا صومه مقتدرمسك بيورديلرينه مز بورلاديدى سعادتله بيورديلركه التمش مسكينه اطعام ايده جك طعامك بولنورمى ينه لاديدى بعده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم جلوس بيوروب كندولرينه اون بش صاع خرما الور برمكتل خرما كتورديلر سعادتله مرقومه امر بيورديلركه كتور اشبو خرمايى تصدق ايله جوابنده زياده فقيره مى تصدق ايده يم زيرا مدينهٔ منوره ده بنم اهل بيتمدن صدقه‌يه زياده محتاج كمسه يوقدر ديدكده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم تبسم بيورديلر حتى مبارك سن شريفلرى ظاهر اولدى وسعادتله بيورديلركه وار اهل وعيالكه اطعام ايله اشبو اعرابى صيامه قدرتى وار ايكن اطعامك جوازيله وكندى نفسنه واهل بيتنه صرفله واون بش صاعله اكتفا ايله تخصيص اولندى صومه عدم اقتدارى يعنى ايكى ماه متتابعا نهارده جماعسز صومه قادر دكلم ديمك ❊ ابوالسعود ❊ ثم انما يكفر ان نوى ليلا ولم يكن مكرها ولم يطرأ مسقط كمرض وحيض واختلف فيما لو مرض بجرح نفسه اوسوفر به مكرها والمعتمد لزومها ❊ بوندنصكره كفارتك وجوبى انجق افطار ايتديكى صومه كيجه دن نيت ايدوب وافطارنده مكره اولميوب وافطاردنصكره بولنان مرض وحيض امثالى مسقط پيدا اولمزسه اما نيت نهارده بولنوب بعده افطار ايتسه امام شافعى رحمه اللهك اختلافى شبهه سندن كفارت لازم اولمز زيرا مشار اليه نزدنده نهاردن نيت ايله صوم جائز اولمز وافطارى اكراه ايله اولورسه ينه كفارت لازم اولمز بعد الافطار كندو نفسنى يارهلمقله مريض اولوب ومكرها سفره كتورلمكده كفارتك لزومنده بين العلما اختلاف واقع اولدى معتمد اولان كفارتك لزومى قوليدر مزبورلر فعل عبد ايله اولديغندن حق شرعى اسقاطده مؤثر اولمديلر سقوطنه قائلده واردر ❊ وفى المعتاد حمى وحيضا والمتيقن قتال عد ولو افطر ولم يحصل العذر والمعتمد سقوطها ❊ وفى المتعاد قولى فيما لو مرض قولنك او زرينه معطوفدر حمى بلا تنوين الف تأنيثله وقصر ايله معتادك معمولى اولهرق فتحه ايله منصوبدر وحيضا حمى اوزرينه معطوفدر دخى حماكه استمه وياحيض عادتى اولان كمسه ده وياخود عدونك قتالنى تيقن ايدوب افطار ايتسه ينه اختلاف اولندى وعذر حاصل اولمسه معتمد اولان كفارتك سقوطيدر ❊ ولو تكرر فطره ولم يكفر للاول يكفيه واحدة ولو فى رمضانين عند محمد وعليه الاعتماد بزازية ومجتبى وغيرهما واختار بعضهم للفتوى ان الفطر بغير الجماع تداخل والا لا ولو اكل عمدا شهرة بلا عذر يقتل وتمامه فى شرح الوهبانية ❊ بركسه نك فطرى تكرر ايتسه

واولكى ايچون كفارت ادا ايتمسه امام محمده كوره كندويه بر كفارت كفايت ايدر هرنقدر ايكى رمضاندن اولورسه ده واعتماد اشبو قول اوزره در بعضيلر فتوايه اكر فطر جماعك غيريله اولورسه تداخل ايدوب بر كفارت كفايت ايدر يوقسه ايتمز مضمونى اختيار ايتديلر زيرا جنايهٔ جماع افحشدر حتى امام شافعى رحمه الله كفارتى انجق جماعله ايجاب ايتدى بركمسه علنا عمدا بلا عذر رمضانده صومى اكل ايتسه قتل اولنور زيرا شخص مسفور يادينى استهزا ايتمش اولور ويا ضروريات دينيه دن اولان شيئى انكار ايتمش اولور ❊ (وان ذرعه القئ وخرج) ولم يعد (لايفطر مطلقا) ملاء اولا (فان عاد) بلا صنعه (و) لو (هو ملؤ الفم مع تذكره للصوم لايفسد) خلافا للثانى ❊ صائمه قئ غلبه ايدوب صنعسز خروج ايتسه وعود ايتمسه اغز طلوسى اولسون ويا اولمسون مطلقا افطار ايتمز سنن ستهده ذكر اولنان { من ذرعه القيئ وهو صائم فليس عليه قضاء وان استقاء فليقض } حديث شريفنه بنا اكر كندونك صنعى اولمقسزين بالضروره عودت ايدرسه اكر صائم اولديغى خاطرنده اولهرق اغز طلوسى اولورسه صومى فساده كتمز امام ثانى ايچوندر اختلاف صحيح اولان امام محمد قوليدر ❊ (وان اعاده) اوقدر حمصة منه فاكثر حدادى (افطر اجماعا) ولا كفارة (ان ملأ الفم والالا) هو المختار ❊ صائم مزبور قئ ويا اندن نخود قدرينى واكثرى اعاده ايدرسه اجماعا افطار ايدر وكفارة دخى لازم اولمز طبيعت كندودن استكراه ايتديكندن اكر اغز طلوسى اولورسه يوق اغز طلوسى اولمزسه صومى فساده ويرمز قول مختارده بودر امام محمد مفطردر ديدى شارحك اوقدر حمصة منه قولنى اتيانى اوچ جهتدن خطادر اولا اعادهٔ قليلله افطار امام محمد قوليدر مختار ايسه امام ابى يوسفك عدم افطار قوليدر ثانيا متنك اجماعا قولى صحيح اولمز ثالثا متنك والالا قولنه منافيدر بس صواب اولان اسقاطيدر ❊ حلبى ❊ (وان استقاء) اى طلب القئ (عامدا) اى متذكرا لصومه (ان كان ملأ الفم فسد بالاجماع) مطلقا (وان اقل لا) عند الثانى وهو الصحيح لكن ظاهر الرواية كقول محمد انه يفسد كما فى الفتح عن الكافى ❊ بركمسه صائم اولديغى درخاطر ايده رك قصدى قئ طلب ايلسه اكر اغز طلوسى اولورسه مطلقا كه كرك بلا صنع عودت ايتسون وكرك كندو اعاده ايتديرسون اجماعا فساده كيدر واكر اغز طلوسى اولميوب وعودو اعاده ده اولمزسه امام ثانى‌يه كوره فساده كتمز انجق صحيح اولنده بودر لكن ظاهر روايتده امام محمد قولى كبى فساديدر نتكم فتحده كافيدن نقل اولنمشدر ❊ (فان عاد بنفسه لم يفطر وان اعاده ففيه روايتان) اصحهما لايفسد محيط (وهذا) كله (فى قئ طعام او ماء او مرة) او دم (فان كان

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بلغما فغير مفسد) مطلقا خلافا للثانى واستحسنه الكمال وغيره ✻ بنفسه عودت ايدرسه ظاهر روايتك غيرى اوزره مفسد دكلدر كندو اعاده ايدرسه انده امام ابى يوسفدن ايكى روايت وار در اصحى عدم فساديدر اشبو تفصيل متقدمك كليسى قيئ طعام وياصو ويا امزجهٔ بدندن برمزاج اولان صفرا ويادم اولورسه بونده در وصورت مسئله يكرمى درده بالغ اولور زيرا خارج ياقيئله ويا استقا ايله اولور بونلرك هر برنده يا فم ممتلئ اولور ويا اولمز اشبو صور اربعه دن هر برنده ياطشره خروج ايدر ويا اعاده اولنور وياعودت ايدر وبونلرك هر برى ياصومى متذكر اوله رق اولور ويا اولمز قول اصحه كوره اشبو صورتلردن انجق اغز طلوسى اولوب وصومنى متذكر اولورسه اعاده واستقا صورتلرنده فساد اولور ✻شرح ملتقى ✻ واكر دروندن خارج بلغم اولورسه مطلقا اغز طلوسى اولسون ويا اولمسون ويا قيئ ايله اولسون ويا استقا ايله ويا بنفسه عودت ايتسون وكرك كندوسى ابتداء اعاده ايتديرسون فساد يوقدر امام ثانيچوندر اختلاف بلغمله آبدستك منتقض اولوب واولمسنده امامينله كندولرى ميانه لرنده اولان اختلافه بناً كمال وغيرى بونده امام ابى يوسفك بلغمك افسادى قولنى استحسان ايلديلر ونقض وضوء خصوصنده اما مينك عدم نقض قوللرينى حسن كورديلر لكن بلغمك افسادى ونقضى خصوصلرنده اختلاف جوفندن صعود ايتديكنه نظرادر اما رأسندن نازل اولديغنه كوره اصلا اختلاف يوقدر كرك عدم نقضده وكرك عدم افسادده ✻(ولو اكل لحما بين اسنانه) ان (مثل حمصة) فاكثر (قضى فقط وفى اقل منها لا) يفطر (الا اذا اخرجه) من فمه (فاكله) ولا كفارة لان النفس تعافه ✻ حمصه حانك كسريله وعند الكوفيين ميم مشدده نك فتحيله وعند البصريين كسريله در صاحبنك اسنانى ميانه لرنده اولان لحمى اكل ايلسه اكر حمصه قدر واكثر اولورسه فقط قضا ايدر اندن اقلده افطار ايتمز لكن مزبور اقلى اغزندن اخراج ايدوب اكل ايدرسه قضا ايدر كفارت اقتضا ايتمز نفس سليم اندن استكراه ايدوب آنى قبول ايتمديكندن ✻(واكل مثل سمسمة) من خارج (يفطر) ويكفر فى الاصح (الا اذا مضغ بحيث تلاشت فى فمه) الا ان يجد الطعم فى حلقه كما واستحسنه الكمال قائلا وهو الاصل فى كل قليل مضغه ✻ خارجدن كونجو مثللو نسنه يى اكل مفطر در قول اصحده كفارتى موجبدر لكن مضغ ايدوب فمده متلاشى ومحو اولورسه مفطر اولمز الا حلقنده طعمنى بولورسه ينه مفطر اولور نتكم اوخرج الدم من بين اسنانه قولنده مرور ايلدى وكمال بوصورتده افسادى استحسان ايلدى هربر مضغ اولنان شيئ قليلده افطارده قاعده حلقده طعمك وجوديدر بولنورسه

افطار بولنور بولنمزسه بولنمز ديه رك ✻(وكره) له (ذوق شئ و) كذا (مضغه بلاعذر) قيد فيهما قاله العينى ككون زوجها اوسيدها سيئ الخلق فذاقت ✻ زوجنك وياسيدينك بد اخلاق اولسى كبى برعذرسز صائمه ايچون برشيئ ذوق ومضغ مكروه قيلندى صومى فساده عرض اولديغندن و بونده صورة ومعنى فطر اولمديغندن مفسد دكلدر بلاعذر مضغله ذوقه قيدلردر ✻ وفى كراهة الذوق عند الشراء قولان ووفق فى النهر بانه ان وجد بدا ولم يخف غبنا كره والالا وهذا فى الفرض لا النفل كذا قالوا وفيه كلام لحرمة الفطرفيه بلاعذر على المذهب فتبقى الكراهة ✻ مثلا عسل مثللو نسنه اشترا ايتدكده جيدنى رديسندن فرق ايچون ذوقك كراهتنده ايكى قول واردر نهر قولينك بينى انى شرادن بد وافتراق بولوب غبن خوفندن امين اولورسه ذوق مكروهدر يوقسه مكروه دكلدر ديو توفيق ايلدى واشبو بغير عذر ذوقله مضغك كراهتيله حكم فرض اولان صومده در نافله ده دكلدر ✻ فقها بو يلجه بيور ديلر لكن نافله ده بلاعذر فطر مذهب مختار اوزره حرام اولديغندن نافله ده كراهت يوقدر قوللرنده نظر واردر بوكا كوره كراهت باقيدر ✻(و) كره (مضغ علك) ابيض ممضوغ ملتئم والا فيفطر وكره للمفطرين الا فى الخلوة بعذر وقيل يباح ويستحب للنساء لانه سواكهن فتح ✻ بياض چينمش اصلاح اولمش سقز چينمك مكروه قيلندى كندوده صومى فساده عرض اولوب وافطار ايله متهم اولديغندن واكر مزبور علك اوصاف مشروحه ايله موصوف اولمزسه مفطر در ومفطر اولان رجاله مكروهدر نسايه تشبه اولديغندن الا خلوتده لعذر اولورسه كراهت اولمز بعضيلر مباحدر ديديلر لكن بنه تركى مستحبدر وطائفهٔ نسايه مستحبدر انلرك سواكى اولديغنه مبنى انلرك دشلرينك ديبلرينك لحمى ضعيف اولديغندن خشيه استعمال ايده مزلر يعنى كندولرده سواك مقامنده قائم اولور هرنقدر وضوئك غيرى حالتنده اولورسه ده وسواك حقنده موعود ثوابه انجق نيتله نائل اولور ✻(و) كره (قبلة) ومس ومعانقة ومباشرة فاحشة (ان لم يأمن) المفسد وان امن لا بأس ✻ جماع وانزال امثالى فساددن امين اولمزسه صائمه قبله ومس ومعانقه ومباشرهٔ فاحشه مكروه قيلندى لكن قبله دخى فاحشه اولمز مثلا لبلرينى امك كبى ومباشرة فاحشه كه ايكيسى بردن عريان وفرجلرى بربرينى مماس اولمقدربس صورت مشروحه لرك جمله سنده فحش بولنورسه مطلقا مكروهدر مفسده دن امنيت وقتنده بأس يوقدر ينه تركى اولىدر ✻ (لا) يكره (دهن شارب و) لا (كحل) اذا لم يقصد الزينة او تطويل اللحية اذا كانت بقدر المسنون وهو القبضة وصرح فى النهاية

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

بوجوب قطع مازاد على القبضة بالضم ومقتضاه الاثم بتركه الا ان يحمل الوجوب على الثبوت ✻ دهن داللك وكحل كافك فتحلريله مصدرلر در ضملريله اسملر در ايكيسيده جائزدر يعنى شاربى ياغلمق ويا ياغ استعمال ايلك ويا چشمى سورمه‌لمك ويا سورمه استعمال ايلمك مكروه دكلدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم يوم عاشوراده اكتحاله اصحابى حث ايدوب واغرا ايدردى لكن عدم كراهت زينت ويا تطويل لحيه قصد اولنمزسه اكر لحيه سنت مقدارى اولان قبضه اولورسه زينت ويا تطويل قصد اولورسه مكروهدر معلوم اولسونكه جمال قصديله زينت قصدى بينلرنده تلازم يوقدر اولكى معيوبيتى دفع ايچون وكندوده وقار اولان شيئ اقامت وشكرا اظهار نعمتدر وادب نفس وزير كلك وشهامت اثريدر ايكنجى ضعف نفس اثريدر وخضاب حقنده سنت وارده در لكن تزين قصد اولنملي لاعن قصد زينت حاصل اولورسه ضرر ايتمز اكا التفات اولنمزسه (فرع) ثياب جميله لبسى مباحدر تكبر اولمزسه يوقسه حرامدر عدم كبر بعد اللبس قبل اللبس كبى اولمقدر عبدالله بن عمر رضى الله عنهما لحيه سنى قبض بيوروب قبضه دن زياده‌يى قطع بيورررلر ايدى رواه ابى داود فى سننه نهايه نام كتابده قافك ضميله قبضه‌نك او زرنده زياده اولان قطعك وجوبيله تصريح اولندى بونك مقتضاسى تركيله اثم اولمقدر مكركه وجوب ثبوت معناسى اوزره اولمغه حمل اولنه ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك لحيه‌نك طولندن وعرضندن اخذى مرويدر ✻ واما الاخذ منها وهى دون ذلك كما يفعله بعض المغاربة ومخنثة الرجال فلم يبحه احد واخذ كلها فعل يهود الهند ومجوس الاعاجم فتح ✻ اما قبضه‌دن دون اولان لحيه‌دن اخذى براحد تجويز ايتمدى نتكم بعض مغربيلر ورجالدن زن خصلت اولان نامردياد كارلر ايدر ولحيه‌نك كليسنى اخذ هند يهوديلريله عجم مجوسيلرينك فعللريدر انلره تشبه حرامدر فى زماننا اكثر ناسك ايتدكارى كبى ✻ وحديث التوسعة على العيال يوم عاشوراء صحيح واحاديث الاكتحال فيه ضعيفة لاموضوعة كمازعم ابن عبدالعزيز ✻ يوم عاشوراده اهل وعياله توسعه حقنده وارد اولان حديث شريفكه {من وسع على عياله يوم عاشوراء وسع الله عليه السنة كلها} در حديث صحيحدر جابر رضى الله عنه بيورديلركه قرق سنه تجربه ايتدم اصلا تخلف ايتمدى يوم عاشوراده اكتحال حقنده وارد اولان احاديث شريفه لركه {مثلا من اكتحل يوم عاشوراء لم ترمد عينه} مثللو حديث شريفلر در ضعيفه‌در موضوعه دكلدر ابن عبدالعزيزك زعم ايتديكى اكتحال حقنده اولان حديثك اصلى يوقدر انجق رسول اللهدن يوم عاشورانك صومى حقنده حديث شريف وارد

اولمشدر (تتمه) حديث شريف صحيح اولمدقجه محدثه كوره قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ديمك جائز دكلدر بلكه احاديث ضعيفه‌ده روى عنه عليه الصلاة والسلام دير ✻ ابوالسعود ✻ (و) لا (سواك ولو عشيا) اورطبا بالماء على المذهب وكرهه الشافعى بعد الزوال وكذا لاتكره حجامة وتلفف ثوب مبتل ومضمضة اواستنشاق اواغتسال للتبرد عند الثانى وبه يفتى شرنبلالية عن البرهان ✻ دخى مذهب مختار اوزره هرنقدر عشياكه بعد الزوال ويا صوايله رطوبت پيدا ايتمش مسواكله استياك ايده اولورسه كراهت يوقدر استعمال سواكده اون خاصه واردر دينك ديشك لحمنى تشديد وتقويه ايدر وانسانك حسن وجمالنى ابقا وبلغمى قطع وصفراىى ازاله واغزك رايحه‌سنى كوزل طيب ايدر ووضوءك تماميدر حق تعالينك كندوده رضاسى اولديغى شيدر وحسناتى زياده ايدر وجسمى تصحيح ايدر وسنت سنيه‌يه موافقدر ✻ ابوالسعود عن الزيلعى ✻ بعضيلر صوايله مبتل قلمق مكروهدر ديديلر لكن ابو وجه وجهى ظاهر دكل زيرا صائمه صوايله مضمضه جائز اولدقده صوايله رطوبت پيدا ايتمش مسواك استعمالى نيچه جائز اولماز حالبوكه كندوده اثر مضمضه‌دن فمده باقى قلان قدر صو اولماز لكن حوى مضمضه ايچون فمه صو ادخاليله استياك ايچون صو ادخالى بينلرينى فرق ايتدى مضمضه صو ادخالسز اولميوب استياك اولديغنه بناً ✻ ابوالسعود ✻ امام شافعى رحمه الله تعالى بعد الزوال صائمه استياكى كريه كوردى رسول اكرم ونبى افخم صلى الله تعالى عليه وسلمك بن ذات بيچونه قسم ايده‌رمكه الله عظيم الشانك قتنده صائمك اغزينك رايحهٔ متغيره‌سى بغايت تيز قوقولو مسكدن اطيبدر حديث شريف مضموننه بناً وكندوده اثر محمودى ازاله اولور مذهب حنفى ده استياكك عدم كراهتى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك صائم اولدقلرى حالده لايعد ولايحصى مسواك استعمالريدر واستياك حقنده وارده اولان احاديث شريفه‌نك كليسى مطلقه اولوب رايله تقييد جائز اولمديغندن وامام شافعينك استدلال ايتديكى حديث شريفده رسول اللهك صومى حالنده مسواك استعمال ايتديكنه دلالت يوقدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك فم صائمك خلوفنى مدحى اصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعينك صوم وقتنده اغزلرينك رايحه‌لرى متغير اولديغندن اول حالده تكلمدن تبعدلرينه مبنيدر كانه فم صائمك خلوفنك شاننى ذكر ايله كندولرينى او حالده تكلمدن اجتنابلرندن منع بيورديلر خلوف قعود وزننده‌در عندالله خلوفك اطيب اولمسينك معناسى صائم انك اوزرينه بردرجه مثاب اولوركه جمعه وبيرام كونلرى كبى كندوده خوش بوعطرلر ايله

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

تطيب مطلوب اولان مواضعده تطيب اوزرينه بونك ثوابى اعظم اولور بعضيلر اطيب عند الله من ريح المسك عندكم معناسنه درديدرلر يعنى الله جليلك رحمتنه قريب اولور متطيبك سزك عنديكزده قربى كبى وياخود عند ملائكة الله سبكنده در مضاف تقديريله زيرا ملائكه انلردن مسك قوقوسندن اطيب رايحه استشمام ايدرلر بنه بويلجه صائمه افطاره مؤدى اولور ضعفله ضعف ويرمزسه حجامت مكرو، اولمدى لايق اولان وقت غروبه تأخيردر فصد دخى حجامت كبيدر دخى ثوب مبتله تلفف ووضوئك غيريده مضمضه واستنشاق ويا تبرد ايچون اغتسال مكروه دكلدر امام ابى يوسف رحمه الله تعالى عندنده وانجق بوقول ايله فتوى ويريلور رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك صومى حالنده شدت حردن رأس مباركلرينه صوصبى روايتنه بنأ اوبونده انسانك بنيه سينك ضعفنى اظهار وعجز بشريت واردر انسانك خلقتى ضعف اوزرينه در ﴿ ويستحب السحور وتأخيره وتعجيل الفطر لحديث ثلاث من اخلاق المرسلين تعجيل الافطار وتأخير السحور والسواك ﴾ سحور وتأخيرى وتعجيل فطر مستحبدر فقط صويك سحور ده كفايتنه امام احمدك ابو سعيددن روايت ايتديكى {السحور كله بركة فلا تدعوه ولوان يجرع احدكم جرعة من ماء فان الله عزوجل وملائكته يصلون على المتسحرين} حديث شريف دلالت ايدر بركت اوادر يعنى صومه قدرت اولوب وكندوده دعا مستجاب اولور وقنده بولنوب ومتسحر ذكر واستغفار ايتديكنه مبنيدر وحين افطارده اللهم لك صمت وبك امنت وعليك توكلت وعلى رزقك افطرت وصوم الغد من شهر رمضان نويت فاغفر لى ماقدمت وما اخرت ديمك سنتدر استحباب مشروح اوچ شى كه افطارى تعجيل وسحورى تأخير ومسواك استعمالى مرسلين اخلاقندندر كه يعنى كندولرينه لازم اولان صفتلردندر {ولاتزال امتى بخير ما اخروا السحور وعجلوا الفطر} حديث شريفلرينه مبنيدر وكندوده شك واقع اوله جق قدر تأخير مكروهدر مسواكى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك چوق استعمال بيورزلر ايدى حتى نومى وقتلرنده كندولرينه قريب بر محله وضع بيوروب حين انتباهلرنده استياك ايدرلر ايدى ﴿ فروع لايجوز ان يعمل عملا يصل به الى الضعف فيخبز نصف النهار ويستريح الباقى فان قال لايكفينى كذب باقصر ايام الشتاء ﴾ صائمه ضعف وفتوره مؤدى اولور مرتبه عمل جائز دكلدر بنا برين خباز نصف نهارده خبز ايدر باقيده استراحت ايدر اكر اولقدر عملدن حاصل ايرادى كفايت ايتمزديرسه اقصر ايام شتاده دعواسنده كاذبدر صيفده كذبى بالطريق الاولى ثابتدر لكن اوليسى نفس الامرده مصارفنه كوره عملدر

﴿ فان اجهد الحر نفسه بالعمل حتى مرض فافطر ففى كفارته قولان قنية وفى البزازية لوصام عجز عن القيام صام وصلى قاعدا جمعا بين العبادتين ﴾ حر صائم عمل سببيله اتعاب نفس ايدوب مريض اولسه افطارى صورتنده كفارتك وجوبنده ايكى قول واردر مملوك حرك خلافنده در قهر مولى تحتنده اولديغندن معذور در بزازيه ده مسطوردركه بركسه صائم اولديغنه نظرا قيامدن عاجز اولسه ايكى عبادت بيننى جمع ايچون صائم اولور ونمازى قاعدا ادا ايدر

﴿ (فصل فى العوارض) ﴾

﴿ المبيحة لعدم الصوم وقد ذكر المصنف منها خمسة ﴾ عوارض عارضك جمعيدر عارض انسانه حادث اولان الم وسقم امثالى آفتدر وقتا كه بغير عذر افساد صومى موجب اثم اولوب بعذر اولمديسه افطارى مبيح اولان عذرلرك بياننه حاجت مس ايتديده مؤلف كتاب عليه رحمة الملك الوهاب اعذار مبيحه بياننه آغاز وشروع ايدوب بيورر كه اشبو فصل عدم صومى مبيحه اولان انسانه عارض سفر وحبل وارضاع ومرض وكبر امثالى شيلر بياننده در عوارضدن اشبو مزبور بشى مصنف مرحوم ذكر ايلدى علامهٔ مديسى عوارضى بربيتده سكز اوله رق بيان ايلدى (نظم) سقم واكراه وحبل وسفر ✲ رضع وجوع ثم عطش وكبر ﴿ وبقى الاكراه وخوف هلاك اونقصان عقل ولو بعطش اوجوع شديد ولسعة حية ﴾ عوارضدن مصنفك ذكر ايتديكندن اكراه كه يعنى تهديدينى ايقاعه قادر كمسه نك اكراهى وهلاك خوفى باقى قالدى وخوفدن مراد يانفسنه وياعضونه تجربه ويا علامت ويا طبيب حاذق مسلم عادلك اخباريله هلاكه ظن غالبدر يوقسه مجرد وهم دكلدر ويانقصان عقل خوفى باقى قالدى هرنقدر مثلا ايام حاره ده عمل سببيله عطش وياجوع شديد ويالسعهٔ حيه دن ناشى اولورسه ده ﴿ (لمسافر) سفرا شرعيا ولو بمعصية (اوحامل اومرضع) اماكانت اوظئرا على الظاهر (خافت) بغلبة الظن (على نفسها او ولدها وقيده البهنسى تبعا لابن الكمال بما اذا تعينت للارضاع ﴾ سفر شرعيكه كندوده قصر صلات جائز اولان اوچ كون واوچ كيجه مسافه سفرله مسافر وياغلبهٔ ظنله يانفسنه وياولدينه خوف ايدن مرضع ويا حامل ايچون يوم عذرده افطار واردر يعنى صومله فطر بيننده مخيردر لكن فطر رخصت صوم عزيمتدر پس صوم افضلدر لكن هلاك خوفى اولورسه افطار واجبدر وسفر هرنقدر اباق عبد مثلو سفر معصيت دخى اولورسه ده قبح مجاور مشروعيتى

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

اعدام ایتمدیکندن نتکم صلات مسافرده مرور ایتدی حاملك فطرینه
دلیل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك {ان الله وضع عن المسافر الصوم
وشطر الصلاة وعن الحامل والمرضع الصوم} قول شریفیدر حامل بطننده
ولد اولاندر حائله باشنده ویا ارقه سنده حمل اولاندر حانك کسریله حمل یوکدر
فتحیله ولددر مرضع ارضاع شاننده اولان عورتدر بالفعل مباشرت لازم
دکل مرضعه ممه سنی صبینك اغزینه ادخالی حالنده اطلاق اولنور صاحب
کشاف اشبو مضمون مشروحله بونده تانك دخولی لازم دکلدر حائض وطالق
کبی صفات لازمه دندر دیو وارد اولان سؤال مندفع اولدی دیدی ظاهر
روایت اوزره مرضع انا اولسون ویا امزیجی اولسون امزیجیده فطرك
جوازی عقدیله ارضاع اوزرینه واجب اولدیغندن عقد رمضانده اولسون
ویا رمضانك غیرنده اولسون نتکم برجندیده بو یلجه مسطوردر صدر الشریعه ده
افطارك حلنی عقدك رمضاندن مقدم اولمسیله تقیید ایلدی امك فطری
ارضاع اوزرینه دیانة واجب اولدیغندندر بابا کرك معسر اولسون وکرك
موسر اولسون وبهنسی ابن کماله تبعا مرضعی ارضاعه تعینله قیدلدی لکن اشبو تقییده
پك حاجتده یوقدر زیرا اولده خوف انجق ارضاعه تعینله اولور ارضاعه
تعین یا امزیجی مفقود اولمیله ویا زوجك معسر اولمسیله ویا ولدك کندونك
ممه سندن غیری یی عدم اخذیله اولور واب معسر اولوب وولد کندونك
غیری یی امزسه انا قضاء ارضاع ایدر ﴿(او مریض خاف الزیادة) لمرضه
وصحیح خاف المرض وخادمة خافت الضعف بغلبة الظن بامارة او تجربة
او باخبار طبیب حاذق مسلم مستور ﴾ ویاخود یا علامت ایله که یعنی کندونك
اجتهادیله کندویه ظاهر اولان شیله ویا تجربه ایله هرنقدر مریضك غیرنده
اولورسه ده مرض متحد اولورسه ویا طبیب حاذقکه طبده کندو ایچون
معرفت تامه اولوب ومسلم مستور الحالك اخباریله غلبهٔ ظن سببیله مرضك
زیاده سندن ویا بطیٔ برأدن خوف ایدن مریض ومریض اولمسینه ظن غالبی
اولان صحیح وضعفندن خوف ایدن خادمه ایچون فطر واردر {فمن کان منکم
مریضا او علی سفر فعدة من ایام اخر} ایت کریمه سندن ناشی بغلبة الظن
علی سبیل التنازع متنده وشرحده اولان خاف فعللرینه متعلقدر اما طبیب
کافرك قولنه اعتماد واعتبار اولنمز آنك غرضی عبادتی ابطال وافساد اولمق احتمالندن
نیجه نمازه شروع ایدن مسلم کافرك صوعدیله نمازی عدم قطعی کبی ☼ بحر ☼
﴾ وافاد فی النهر تبعا للبحر جواز التطبب بالکافر فیما لیس فیه ابطال
عبادة قلت وفیه کلام لان عندهم نصح المسلم کفر فانی یتطبب بهم وفی البحر

(عن)

عن الظهیریة الامة ان تمتنع من امتثال امر المولی اذا کان یعجزها عن اقامة
الفرائض لانها مبقاة علی اصل الحریة فی الفرائض (الفطر) یوم العذر الا السفر
کما سیجیٔ ﴾ نهرده بحره تبعیتله کندوده ابطال عبادت اولمیان محلده کافر
طبیب اتخاذینك جوازینی افاده ایتدی شارح دیرکه بودخی مسلم دکل زیرا
مسفورلرك نزدنده مسلمه طبله ویاغیری شیله نصح کفر بس انلردن نه کونا تطبب
اولنور یعنی جائز اولمز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن مروی اولان
{ماخلا کافر بمسلم الا عزم علی قتله} مضمون سابق تأییدایدر بحرده ظهیریه دن
نقل اولنمشدرکه جاریه یی اغاسنك امرینه امتثال فرائضی ادادن
عاجز ایدرسه کندو یه امرینه امتثالدن امتناع واردر عبد دخی بویلجه در
زیرا جاریه فرائض الهیه اداده اصل حریت اوزره باقیه در الفطر
لمسافر مقدم خبرینك مبتدای مؤخریدر یعنی مزبورلر ایچون عذرلری
ظهور ایتدیکی کونده افطار جائزدر الا سفر عذرنده دکل یعنی مسافره کوره
افطار حلال دکلدر زیرا سفر افطاری مبیح دکلدر بلکه انجق صومه عدم
شروعی مبیحدر لکن افطار ایتسه کفارت لازم اولمز نیت که متنده صورت
مشروحه ده مسافره فطرك عدم جوازی کما یجب علی مقیم اتمام یوم منه
سافر فیه ترکیبنده کلور ﴿(وقضوا) لزوما (ماقدروا بلا فدیة و) بلا (ولاء)
لانه علی التراخی ولذا جاز التطوع قبله بخلاف قضاء الصلاة (و) او جاء
رمضان الثانی (قدم الاداء علی القضاء) ولا فدیة لما مر خلافا للشافعی ﴾
مزبور مفطرلر قادر اولدقلری مدتده بلا فدیة ولا ولاء واجب اوله رق قضا
ایدرلر قضا تراخی که فعله زمن اولی تعیین اوزره اولمدیغندن زیرا قضاده
امر مطلقدر قنغی وقتده شروع اولنسه امره امتثال بولنور تأخیرایله آثم اولمز
وجوب آخر عمرنده ادایه متمکن اولدیغی حینده اوزرینه موتندن اقدم تضیق
ایدر قضایه قادر اولمدین وفات ایتسه فدیه ایله وصیت لازم اولمز فدیه انجق شیخ
فانی حقنده مشروعدر غیری اکا قیاس اولنمز ولا واوك کسریله متابعت معناسنه
قضا تراخی اوزره اولدیغندن کندودن اقدم نافله صوم جائز اولدی فوری
اولسه تطوع مکروه اولور ایدی نمازی قضا صومك خلافنده در فوری
اولدیغندن زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم {من نام عن صلاة
او نسیها فلیصلها اذا ذکرها} بیورمشدر جزاء شرط کندودن تأخر ایتمز
بوندن ظاهر اولان اوزرنده فائته اولان کمسه یه نفلك عدم جوازیدر لکن
صاحب نهر فقهانك تصریحلرینی کوره مدم در طحطاوی قضاء فوائتده
رواتب ورغائبك ماعداسنده کراهت واردر دیو بیان ایلدی اوزرنده قضا

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

وار ایکن رمضان ثانی کلسه ادا قضا اوزرینه تقدیم اولنور قضانك وقتی
عمری اولوب وترا نحی اوزره اولد یغندن فدیه دخی لازم دكلدر نتکم ماسبقده
مرور ایلدی امام شافعی ایچوندر اختلاف ❋(ویندب لمسافر الصوم) لایة
وان تصوموا والخير بمعنى البر لا افعل تفضيل (ان لم يضره) فان شق عليه اوعلى رفقته
فالفطر افضل لموافقته الجماعة ❋ مسافره صوم ضرر ویرمز سه مندوبدر
{وان تصوموا} آیة كريمه سنه بناً ورمضان افضل وقتین اولدیغندن
کندوده ادا افضل اولدی رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك {ليس
من البر الصيام فى السفر} قول شریفی کندویه صومك ضرری اولان مسافر
حقنده وارددر ❋زیلعی ❋نظم مجیدده خیرلفظ شریفی برو احسان معناسنه در
اسم تفضیل دكلدر زیرا اسم تفضیل اولسه سفرده افطارك خیرلو اولمسنه
دلالت ایدر حالبوکه مباحدر مسافره ویارفیقلرینه صومده مشقت اولورسه جماعته
موافقت ایچون افطار افضلدر صاحب بحر نفقه‌ده مشترك اولمغله قید لدی ❋(فان
ماتوا فيه) اى فى ذلك العذر (فلا تجب) عليهم (الوصية بالفدية) لعدم ادراكهم عدة
من ايام اخر (ولوماتو بعدزوال العذر) وجبت الوصيت بقدرادراكهم عدة من ايام
آخروامامن افطرعدا فوجوبها عليه بالاولى ❋معذورلر اکل ایتدکلری عذرده وفات
ایتسه‌لر اوزرلرینه فدیه ایله وصیت واجب دكل ایام اخردن عدته ادراکلری
اولمدیغندن ومن بورلر عذرلری زوال لندن صكره وفات ایدرلرسه ایام اخردن عدته
ادراکلری مقداریله وصیت واجبه اولور فدیه فدادن اسمدر فدا انسانه توجه ایدن
مکروهدن کندوایله خلاص اولنان بدلدر اما عمدا افطار ایدن کسه یه وصیتك وجوبی
بالطريق الاولیدر ❋ (وفدى)لزوما (عنه) اى عن الميت (وليه) الذى يتصرف فى ماله
(كالفطرة)قدرا (بعدقدرته عليه) اى على قضاء الصوم (وفوته) اى فوت القضاء
بالموت فلوفاته عشرة ايام فقدر على خمسة فداها فقط (بوصية من الثلث) متعلق بفدا
وهذا لوله وارث والا فمن الكل قهستانى ❋ میتك مالنده متصرف اولان ولیسی
کرك وصی وکرك وارث اعذار ثمانیه‌دن برعذر ایله معذور اولان میت قضاء
صومه قادر اولوب وموتیله قضا فوت اولد قد نصکره ثلثدن وصیت شرطیله
میتدن اوتوری لازم اوله رق فطره قدر مبلغی فدا ایدوب فقرایه ویربس
مثلا میت مز بوری اون كون فوت ایتمش اولسه بعده بشنی قضایه مقتدر اولوب
قضا ایتمکسزین وفات ایتسه انجق مز بوربش ایچون فدیه ویریلور بوصیته فدا
فعلنه متعلقدر واشبو وصیتك ثلثدن اولدیغی میت ایچون وارث اولدیغنه کوره‌در
وارثی اولمزسه مالك کلیسندن ویریلور ❋(وان) لم يوص و(تبرع وليه به جاز)
ان شاء الله تعالى ويكون الثواب للولى اختيار (وان صام او صلى عنه)الولى (لا)
لحديث النسائى لايصوم احد عن احد ولا يصلى احد عن احد ولكن يطعم عنه وليه ❋

میت فدیه‌یی وصیت ایتمیوب ولیسی آنکله تبرع ایتسه جائزدر الله جلیل دیلرسه
قبول ایدر ثواب ولی ایچون اولور اختیار نام کتابده منقولدر ولی میتدن
اوتوری صائم اولوب ویا نماز قیلسه اولمز امام نسائینك روایت ایتدیکی برکسه
برکسه‌دن اوتوری صائم ومصلی اولمز لکن اطعام ایدر مضمونی حدیث شریفه
مبنی ❋(وكذا) يجوز (لوتبرع عنه) وليه (بكفارة يمين اوقتل) باطعام او كسوة
(بغير الاعتاق) لمافيه من الزام الولاء للميت بلا رضاه ❋ ینه بو یلجه جائزدر ولی
میتدن اوتوری بلااعتاق اطعام ویا کسوه ایله کفارۀ یمینی ویا کفارۀ قتل صیدنی
تبرع ایتسه اعتاقده رضاسز ولایی میته الزام اولدیغندن جائز اولمدی قتلك
صیده حمل اولندیغی قتل نفسده کفارت ایچون اطعام اولمدیغندن ❋(وفدية
كل صلاة ولو وترا) كما مر فى قضاء الفوائت (كصوم يوم) على المذهب وكذا
الفطرة والاعتكاف الواجب يطعم عنه لكل يوم كالفطرة ولو الجية
والحاصل ان كل ما كان عبادة بدنية فان الوصى يطعم عنه بعد موته عن كل
واجب كالفطرة والمالية كالزكاة يخرج عنه القدر الواجب والمركب كالحج يحج
عنه رجلا من مال الميت بحر ❋ هر بر نمازك وتردخی اولورسه قضاء
فوائتده مرور ایتدیکی کبی مذهب اصح اوزره فدیه‌سی برصومك فدیه‌سی
کبیدر فطره وواجب اولان اعتکاف دخی ینه بو یلجه‌در ❋بهر كون ایچون
فطره کبی نصف صاع مثلا بغدای اطعام اولنور اعتکافك وجوبی نذر ایله
اولور خلاصۀ کلام هر بر شیکه عبادۀ بدنیه اولدی وصی بعدالموت اندن اوتوری
هر بر واجبدن فطره مقداری اطعام ایدر وصیتله اولورسه وجوبا ووصیتسز
اولورسه ندبا مالیه اولورسه مثلا زکات کبی واجب مقداری مالدن اخراج اولنور
حج کبی مرکبده میتك مالندن برکسه‌یه کندو ایچون برحج ایتدیریلور
اکر وصیت ایتدیسه یوق تبرعا کندو مالندن ویرسه‌ده
اولور زکات دخی ینه بو یلجه‌در ❋(وللشيخ الفانى
(العاجز عن الصوم الفطر ويفدى) وجوبا ولوفى اول الشهر وبلا
تعدد فقير كالفطرة لوموسرا والا فيستغفر الله هذا اذا كان الصوم اصلا بنفسه
وخوطب بادائه حتى لولزمه الصوم لكفارة يمين اوقتل ثم عجز لم تجز الفدية لان
الصوم هنا بدل عن غيره ولوكان مسافرا فمات قبل الاقامة لم يجب الايصاء ومتى
قدر قضى لان استمرار العجز شرط الخليفة وهل تكفى الاباحة فى الفدية قولان
المشهور نعم واعتمده الكمال ❋ صومدن عاجز شیخ فانی ایچون فطر واردر وشاب
مریض عاجز دخی ینه بو یلجه‌در اکر موسر ایسه فطره کبی واجب اوله رق
فداویرر هر نقدر شهرك اولنده ومدفوع الیهده تعدد سز اولورسه‌ده واکر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

فقیر اولورسه الله جلیل حضرتلرینه استغفار ایدر اشبو جواز فدیه صوم
بنفسه اصل اولوب وخطاب اولنورسه یعنی مسلم عاقل بالغ مقیم اولورسه
اما صوم بنفسه اصل اولمیوب بلکه کفارت یمین ویا کفارة قتل ایچون کندویه
لازم اولوب وسائر کفارت اولور نسنه‌لریده بولمیوب صومدنده عاجز اولسه
فدیه جائز اولمز زیرا صوم بو مقامده غیریدنکه یمینه کوره اعتاق واطعام
وکسوه‌دن برندن خطاء قتلده عتقدن بدلدر شیخ فانی مسافر اولوب قبل الاقامة
وفات ایتسه ایصا واجب اولمز وهر زمان صومه قادر اولورسه اول وقت قضا
ایدر زیرا عجزک موته دک استمراری صومده خلفیتک شرطیدر
فدیه ده اعطا اولنان نسنه‌یی اباحه‌نک کافی اولمسنده ایکی قول واردر
مشهور اولان کفایتی قولیدر کمال اشبو قول معتمددر دیدی ❊ (ولزم نفل
شرع فیه قصدا) کما فی الصلاة فلو شرع ظنا فافطر ای فورا فلا قضاء اما لو
مضی ساعة لزمه القضاء لانه بمضیها صار کانه نوی المضی علیه فی هذه الساعة
تجنیس ومجتبی (اداء وقضاء) ای یجب اتمامه فان فسد ولو بعروض حیض فی الاصح
وجب القضاء (الا فی العیدین وایام التشریق) فلا یلزم لصیرورته صائما
بنفس الشروع فیصیر مرتکبا للنهی اما الصلاة فلا یکون مصلیا ما لم یسجد
بدلیل مسئلة الیمین ❊ قصدی کندویه شروع اولنان نافله صوم قضاء واداء
علی جهة الوجوب لازم اولور نتکم نمازده مرور ایلدی ظنا شروع ایدوب
عقیبنده فوری افطار ایتسه قضاسی لازم اولمز اما بر ساعتکه بر مقدار زمن قلیل
کچوب بعده افطار ایتسه کندویه قضا لازم اولور زیرا اول ساعتک کچمسیله
کانه انده صوم اوزره مضیه نیت ایتمش اولور لزوم مشروحک معناسی یعنی اتمامی
واجب اولور دیمک پس مزبور صوم هر نقدر حیضک عروضیله فساده کیدرسه ده
قول اصحده قضاسی واجب اولور لکن بش کونکه بیرام کونلری وایام
تشریقکه یوم نحردن صکره‌کی اوچ کونده شروع اولنورسه اداء وقضاء لازم
اولمز شارع نفس شروعله صائم اولدیغی ایچون نهیی مرتکب اولدیغندن
صیانتی واجب اولمدی بلکه ابطالی واجبدر قضانک وجوبی صیانتک وجوبنه
مبتنی اولدیغندن قضاسی واجب اولمدیغی کبی اما اشبو ایام خمسهٔ مزبوره‌ده
صومه نذر ایتسه مسئلهٔ مشروحه‌نک خلافنه‌در یعنی نذر مزبور لازم اولور
وسائر کونلرده قضا ایدر نفس نذر ایله نهیی مرتکب اولمش اولمز بلکه الله جلیله
طاعتی التزام ایتمش اولور معصیت انجق فعلله‌در اما نمازه اوقات مکروهه‌ده
شروع ایله واجب اولدیغی سجده ایتمدکجه مصلی اولمدیغیچوندر یعنی مجرد
شروعله صوم کبی معصیته شروع ایتمش اولمز بلکه معصیته شروعی انجق سجده

ایله اولور یمین مسئله‌سی دلالتیله که یعنی برکسه نماز قیلمم دیو یمین ایتسه
سجده ایتمدکجه حانث اولمز اما صوم بونک خلافنه‌در مجرد شروعله حانث اولور
❊ (ولا یفطر) الشارع فی نفل (بلا عذر فی روایة) وهی الصحیحة وفی اخری
یحل بشرط ان یکون من نیته القضاء واختارها الکمال وتاج الشریعة وصدرها
فی الوقایة وشرحها ❊ نافله صومه شروع ایدن کمسه بر روایتده که اول روایت
صحیحه‌در بلا عذر افطار ایده‌مز ابطال عمل اولدیغندن اما حیض ونفاس
وخوف هلاک ونقصان عقل امثالی عذردن ناشی جائز اولور روایت اخریده
افطار حلالدر قضایه نیت شرطیله واشبو روایتی کمال وتاج الشریعة وصدر
الشریعة وقایه‌ده وشرحنده اختیار ایلدیلر قضا خلقی اولدیغندن ❊ (والضیافة
عذر) للضیف والمضیف (ان کان صاحبها ممن لا یرضی بمجرد حضوره ویتأذی
بترکه الافطار) فیفطر (والا لا) هو الصحیح من المذهب ظهیریة ❊ ضیافت
نافله‌ده وعلی قول کفارت وقضا ونذر مثللو واجبلرده دخی افطاری مبیح
عذردندر کرک مسافر وکرک صاحب دعوت معذوردرلر اکر ضیافت
صاحبی فقط حضور مسافره راضی اولمیوب افطاری ترکیله متأذی اولورسه
افطار ایدر یوق مجرد حضوریله ممنون اولوب افطاری ترکیله متأذی اولمزسه
ضیافت عذر اولمز انجق صحیح اولان مذهب بودر وبعضیلر مطلقا عذردر
وبعضیلر مطلقا عذر دکلدر دیدیلر عند البعض قبل الزوال عذردر بعد الزوال دکلدر
بعضیلر قضایه نفسنه اعتمادی اولورسه عذردر یوقسه عذر دکلدر افطار ایده‌مز
دیدیلر عذر اولمسی ابو سعید الخدری رضی الله تعالی عنهک طعام یاپوب رسول
اکرم ونبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمی وبعض اصحاب کرین رضوان الله تعالی علیهم
اجمعینی دعوت بیوروب وقتا که تشریفلرنده طعام حاضر اولدقده طعامدن
اصحابک بریسی تبعد ایتدکده سعادتله سلطان مشکل کشا علیه افضل التحایا استفسار
ایتدیلرکه سکانه اولدیکه طعامدن تجنب ایدیورسک اول کمسه صائمم دیو
جواب ویردکده سعادتله بیوردیلرکه سنک اشبو دین قرنداشک تکلف ایدوب
طعام یاپمش سز صائمم دیورسکز اکل ایله صکره کوننه کون طوت
مضموننده مبنیدر مضیف مضیوفدن اعلال اولنمه‌در ❊ (ولو حلف)
رجل علی الصائم (بطلاق امرئته ان لم یفطر افطر ولو) کان صائما (قضاء) ولا
یحنثه (علی المعتمد) بزازیة وفی النهر عن الذخیرة وغیرها هذا اذا کان قبل الزوال
اما بعده فلا الا لاحد ابویه الی العصر لا بعده ❊ برکسه برصائمه افطار ایتمزسک
عورتم بوش اولسون دیو کندو عورتنک طلاقنه حلف ایتسه محلوف علیه
مندوب اوله‌رق افطار ایدر دین قرنداشنک متأذی اولمسنی دفع ایچون انی

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

حانث ایتمز قول معتمد اوزره ومز بور صائمك صومی هرنقدر قضاده اولورسه
لکن حالفك مالك وقادر اولدیغی شیده مجرد قولیله یميننده بار اولور دیو
فقهانك تصریحلری شارح مرحومك ولایحنثه قولنه آیدر بلکه مجرد افطار
قولیله حالف بار اولور حانث اولمز اشبو مزبور ضیافت وحلف مسئله لرنده
فطرك جوازی فطر قبل الزوال که یعنی قبل نصف النهار اولورسه اما افطار
بعد الزوال اولورسه ضیافت ویمین افطارده عذر اولمز وصائم افطار ایتمز
الا افطاری احد ابوینك رضالرینی تحصیل ایچون عصره دك ایدر بعد العصر
ایتمز ❊ وفی الاشباه دعاه احد اخوانه لایکره فطره لوصائما غیر قضاء رمضان ❊
اشباهده مرسومدرکه رمضانی قضا ایدن صائمك غیری صائمی اصدقاسندن
بری دعوت ایلسه کندویه فطری مکروه دکلدر قضاء رمضانده مکروهدر
❊ ولا تصوم المرئة نفلا الا باذن الزوج الا عند عدم الضرر به ولو فطرها وجب
القضاء باذنه او بعد البینونة ❊ عورت نافله اوروجی طوتمز الا زوجك
اذنیله طوتر الا زوجه صومیله ضرر اولمز سه ینه طوتر بلا اذن رمضان
قضاسنی طوتر ضرر اولمق زوجك مریض ویا صائم اولمسیله اولور بو صورتده
حقنی ابطال اولمز بحر هزلیله بدن مرئیه ضرر احتمالندن مطلقا زوج
منع ایدردیدی زوج افطار ایدررسه اذنیله وبعد البینونة قضا واجب اولور
❊ ولو صام العبد ومافی حکمه بلا اذن المولی لم یجز وان فطره قضی باذنه او بعد
العتق ❊ عبد وعبد حکمنده اولان مثلا مدبر اغاسنك اذنی اولمقسزن صائم
اولسه جائز اولمز اولدیغی تقدیرجه اغاسی افطار ایدررسه اذنیله ویا بعد
العتق قضا ایدر ❊ (ولو نوی مسافر الفطر) اولم ینون (فاقام ونو الصوم
فی وقتها) قبل الزوال (صح) مطلقا (ویجب علیه) الصوم (او) کان
(فی رمضان) لزوال المرخص (کما یجب علی مقیم اتمام) صوم (یوم منه
ای رمضان (سافر فیه) ای فی ذلك الیوم (و) لکن (لا کفارة علیه لو افطر فیهما)
للشبهة فی اوله وآخره الا اذا دخل مصره لشیئ نسیه فافطر فانه یکفر ❊
مسافر فطره نیت ایتسون ویا ایتمسون اقامت ایدوب وقتنده که قبل الزوال
صومه نیت ایتسه مطلقا که کرك نفل وکرك نذر وکرك اداء رمضان
صحیح اولور زیرا سفر اهلیت وجوبه وصحت شروعه منافی دکلدر اکر رمضانده
ایسه اوزرینه صوم واجب اولور مرخص اولان سفرك زوالندن ناشی نتکم
رمضاندن کندوده سفر ایتدیکی کونك صومنی مقیم اوزره اتمام واجب
اولدیغی کبی لکن صورت مشروحه لرك ایکیسنده ده افطار ایتسه اولنده
وآخرنده شبهه اولدیغندن کفارت لازم اولمز الا مسافر نسیان ایتدیکی شی

ایچون مصرینه دخول وافطار ایلسه کفارت لازم اولور ❊ (ولو نوی
الصائم الفطر لم یکن مفطرا) کامر (کما لو نوی التکلم فی صلاته ولم یتکلم)
شرح الوهبانیة قال وفیه خلاف الشافعی ❊ بر صائم فطره نیت ایتسه
مفطر اولمز نتکم ماسبقده مرور ایتدی نمازنده تکلمه نیتله متکلم اولمدیغی کبی
شرح وهبانیه ده امام شافعینك بونده خلافی وارددیدی ❊ (وقضی ایام
اغمائه ولو) کان الاغماء (مستغرقا للشهر) لندرة امتداده (سوی یوم حدث الاغماء
فیه او فی لیلته) فلا یقضیه الا اذا علم انه لم ینوه ❊ معلوم اوله سونکه عذرلر
درت قسمدر بری غالبا ممتد اولمیاندر بونکله عبادتدن برشی ساقط اولمز کندوده
حرج اولمدیغندن نوم کبی برقسمی خلقة ممتد اولاندر صباوت کبی بوندن
حرجی دفع ایچون کندو ایله عبادتك جمله سی ساقط اولور برنوعی
اغما کبی وقت صلاتده غالبا ممتد اولور وقت صومده اولمز نمازده ممتد اولور
مثلا برکون وبرکیجه نك اوزرینه زائد اولورسه دفعا للحرج غالب اولدیغندن
عذر اولدی صومده عذر اولمدیغی برماه امتدادی نادر اولدیغندن ایجابنده
حرج اولمدی وطویلا ممتد اولمدیغنه دلیل مبتلانك اکل وشرب ایتمه مسیدر
اکر طویلا ممتد اولسه هلاك اولور زیرا بونلرسز انسانك حیاتنك بقاسی
نادردر نوادرده حرج یوقدر وبر نوعی نمازده وصومده بعضا ممتد اولوب
وبعضا اولمیاندر بو جنوندر اکر بو ایکیسنده ده ممتد اولورسه کندولری اسقاط
ایدر اولمزسه ایتمز ❊ زیلعی ❊ اغما بر مرضدر که قوالرده ضعف ویرر عقلی
بالکلیه ازاله ایتمز وتأخیره عذر اولور اسقاطه اولمز سائر مرضلر کبی مغمی علیه
کندوده اغما واقع اولان کونك وکیجه نك ماعداسنده ایام اغماسنی قضا
ایدر اغما هرنقدر شهری مستغرق اولورسه ده امتدادی نادر اولدیغندن اغمانك
حادث اولدیغی کونده نیت بولنورسه صوم بولنمش اولور اول کونی قضا
لازم اولمز یوق نیت ایتمدیکی معلومی اولورسه قضا ایدر ❊ (وفی الجنون ان لم
یستوعب) الشهر (قضی) مامضی (وان استوعب) لجمیع مایمکنه انشاء
الصوم فیه علی مامر (لا) یقضی مطلقا للحرج ❊ وفی الجنون مؤخر قضی فعلته
متعلقدر یعنی جنونده شهری مستوعب اولمیه رق کندوده صومی انشا
ممکن اوله جق قدر وقت افاقت اولورسه هرنقدر شهردن آخر یومده
اولورسه ده مامضا یی قضا ایدر یوق کندوده صومی انشا ممکن اوله جق
وقتك جمله سنی استیعاب ایدرسه مطلقا که کرك جنون اصلی وکرك عارضی
حرج اولدیغندن قضا ایتمز وسبب صوم رمضان شهود جزء من الشهر
قولنده مرور ایتدیکنه بنا ❊ (ولو نذر صوم الایام المنهیة او) صوم هذه

(السنة صح) مطلقا على المختار وفرقوا بين النذر والشروع فيها بان نفس الشروع معصية ونفس النذر طاعة فصح (و) لكنه (افطر) الايام المنهية (وجوبا) تحاميا عن المعصية (وقضاها) اسقاطا للواجب ✻ بر كمسه ايام منهيه يى وياشبو سنه يى صومى نذر ايلسه قول مختار اوزره مطلقا كه منهى عنهى كرك صراحة ذكر ايتسون وكرك ضمنا وتبعيتله ذكر ايتسون هذه السنه ده اولديغى كبى صحيح اولور صوم مشروعله نذر ايتديكندن نهى عارضيدر ضيافة اللهه اجابتى ترك ايتديكنه مبنيدر بس نفس نذر صحيحدر لكن معصيته مجاوره دن ناشى افطار ايدوب بعده قضا ايدر ✻ فقها نذر ايله كندويه شروع بيننى فرق ايتديلر كه نفس شروع معصيت و نفس نذر طاعتدر وصحيحدر لكن دعوته عدم اجابته معصيت مجاوره سندن تحامى وتبعد ايچون وجوبا ايام منهيه ده افطار ايدوب وواجبى اسقاطا قضا ايدر نذرك لزومنك شرطى منذورك زنا كبى بالذات معصيت اولممسيدر اما ايام منهيه كبى معصيت اولمسى بالمجاوره اولورسه ضرر ايتمز وكندونك جنسندن واجب اولمقدر يعنى قبل النذر واجب اولملى سجدهٔ تلاوت كبى ومقصود بالذات اولملى ومستحيل الكون اولملى ويدنده اولان نذر ايتديكندن اقل اولملى مثلا عندنده بردرهم اولوب يوز درهم تصدقنى نذر كبى شرط اولله نذر بالمعصية شرط ثانيله عيادهٔ مريض وسجدهٔ تلاوت وتكفين ميت ثالثله مقصود لغيره اولان هر بر نماز ايچون وضؤ ايله نذر رابعله مثلا كچمش دونكى كونك صومنى مرور ايدن ماهك وياعتكافنى نذر خروج ايتدى سجدهٔ تلاوت كندونك نذرندن مقدم واجب اولديغندن تكفين ميت واجبدن اعلى اولان فرض كفايه اولديغندن كندولريله نذر صحيح اولمدى معصيتله نذر هرنقدر صحيح دكل ايسه حنثله كفارتى موجب يمين اوله رق منعقد اولور نفس منذورى ايشلرسه عاصى اولور حلف بالمعصية كبى نذر منحل اولور ✻ بحر انتهى ✻ (وان صامها خرج عن العهدة) مع الحرمة وهذا اذا نذر قبل الايام المنهية فلو بعدها لم يقض شيئا وانما يلزمه باقى السنة على ماهو الصواب وكذا الحكم لو نكر السنة اوشرط التتابع فيفطرها لكنه يقضيها هنا متتابعة ويعيد لو افطر يوما بخلاف المعينة ولو لم يشترط التتابع يقضى خمسة وثلاثين ولا يجزيه صوم الخمسة فى هذه الصورة ✻ ايام منهيهٔ مشروحه يى ناذر صائم اولسه مع الحرمة عهده دن خروج ايتمش اولور واشبو سنهٔ معينه يى صومى نذر صورتنده ايام منهيه يى قضا نذر ايام منهيه دن مقدم اولديغنه نظرادر اما نذر صكره اولورسه مثلا ذى الحجه نك اون بشنده اولسه برشى قضا ايتمز اوزرينه كچمشدن برشى لازم اولمديغندن

بلكه صواب اولان رأى اوزره انجق سنه نك باقيسى اولان ذى الحجة الحرامك تمامى اولان اون بش كون كندويه لازم اولور زيرا هر سنهٔ عربيه معينه در مدة معينه دن عبارتدر بس هذه السنة ديدكده انجق كندونك انده اولديغى سنه يه اشارت اولور وكلامنك حقيقتى مدة ماضيه يه ومستقبله يه نذر ايتمش اولور ماضيه ده لغو اولور لله على صوم امس مضموننده لغو اولديغى كبى حكم ينه بو يلجه در سنه لفظى نكره وتتابع شرط قيلنسه يعنى ايام منهيه يى افطار ايدر لكن متتابعة قضا ايدر متتابعا اولميوب مثلا ما بينلرنده بر كون افطار ايتسه اول كوندن اقدم صائم اولديغى كونلرى اعاده ايدر معينه بونك خلافنده در يعنى انده تتابع لازم دكلدر صورهٔ مزبوره ده تتابعى شرط ايتمسه اوتوز بش كون قضا ايدركه رمضانله بش ايام منهيه در بو صورتده مقدما سنه ده صائم اولديغى ايام منهيه كفايت ايتمز ناقص اولديغندن كامل مقام قائم اولماز ✻ واعلم ان صيغة النذر تحتمل اليمين فلهذا كانت ست صور ذكرها بقوله (فان لم ينو) بنذره الصوم (شيئا اونوى النذر فقط) دون اليمين (او) نوى (النذر ونوى ان لايكون يمينا كان) فى هذه الثلاث صور (نذرا فقط) اجماعا عملا بالصيغة ✻ معلوم اولسونكه نذر صيغه سى يمينه ده نذره ده وايكيسنه بردن محتملدر بنابرين التى صورت اولدى التى صورتى مصنف مرحوم فان لم ينواه قوليله بيان ايلديكه ناذر صومه نذريله اصلا برشيئه نيت ايتمسه وياخود فقط نذره نيت ايدوب يعنى نفيا واثباتا يمينه تعرض ايتمسه وياخود نذره ويمين اولممغه نيت ايتسه اشبو صور تلثه ده اجماعا فقط نذر اولور صيغهٔ نذر ايله عمله بناأ اولكنده بلا نية نذرك تعينى كلامنك حقيقتى اولديغندن ايكنجيده تعينى بالطريق الاوليدر نذرى عزيمتيله تقرير ايتديكندن اوچنجيده نذر اراده سى پك اولى واحريدر نذرى عزيمتيله تقرير ايدوب وغيرك مراد اولديغى نفى ايتديكندن ✻ ابو السعود انتهى ✻ (وان نوى اليمين وان لايكون نذرا كان) فى هذه الصورة (يمينا) فقط اجماعا عملا بتعيينه (وعليه كفارة) يمين (ان افطر) لحنثه ✻ يمين اولوب و نذر اولممغه نيت ايتسه بو صورتده تعيينه بناأ اجماعا انجق يمين اولور يمين محتمل كلامى اولديغندن زيرا لام با معناسنه كلور آمنتم له كلام مبيننده له به معناسنه اولديغى كبى بونده محتملى نيتله بيان ايتدى غيرى يى نفى ايتدى بس محتمل مراد اولور ولله على صوم يوم النحر قولى بالله تقديرنده اولدى ✻ ابو السعود ✻ وافطار ايتديكنه كوره كندويه كفارة يمين لازم اولور يميننده حانث اولديغندن ✻ (وان نواهما او) نوى (اليمين) بلا نفى النذر (كان) فى الصورتين (نذرا ويمينا حتى لو افطر يجب القضاء للنذر والكفارة لليمين) عملا بعموم المجاز

خلافا للثانى ❊ يمينه ونذره بردن ويا يمينه بلا نفى النذر نيت ايتسه اشبو ايكى
صورنده نذر ويمين اولور حتى افطار ايتسه نذره قضا ويمينه كفارت لازم
كلور عموم مجاز طريقيله امام ثانيكه ابى يوسف رحمه الله ايچوندر اختلاف
مشار اليه اولكنده فقط نذره ايكنجيده فقط يمينه حمل اولنور ديدى اولكنده
حقيقة ترجح ايدوب ايكنجيده نيتيله مجاز تعين ايتديكندن عموم مجاز كلفتنى
ارتكاب صاحب كنزك صيغهٔ نذرك نذره ويمينه دلالتنه كوره منافات لازم كلور
سؤالنه جواب ايچوندر سؤالى اشبو وجه اوزره ايراد ايتمشلركه يمينك اقتضا
ايتديكى وجوب بر نوع وجوبدركه متعلق اولان بو مقامده مثلا صوم اننك تركيله
كفارت لازم كلورنذرك ايجاب ايتديكى وجوبك متعلقنى تركله كفارت لازم كلمز
بس لوازمك منافاتى مغايرتلرينى اقتضا ايدر بوكا كوره لفظ واحد اولان
نذردن يميله نذر مراد اولنمز مكركه عموم مجازه مضطر اولنه
امام سرخسى جواب آخر ويرمش كه يمين لله لفظندن نذر على ان اصوم
كلامندن منفهمدر جواب قسم منذورك كندويه دلالت ايتديكى
محذوف لاصومن اولور تقدير كلام الله لاصومن وعلى ان اصوم
اولوب ايكيسى بر لفظدن اراده اولنمامش اولور ❊ (وندب تفريق صوم الست
من شوال) ولايكره التتابع على المختار خلافا للثانى حاوى والاتباع المكروه
ان يصوم الفطر وخمسة بعده فلو افطر الفطر لم يكره بل يستحب ويسن ابن
كمال) ❊ شوالدن صائم اولديغى التى كونى تفريق ايتمك مندوب اولدى قول
مختار اوزره تتابع مكروه دكلدر امام ثانى ايچوندر اختلاف تحريما مكروه
اولان يوم فطرى وكندودنصكره بشى متتابعا بلافصل صومدر صوملرينك
اوزرينه زياده اهل كتابه تشبه اولوب ويوم فطرى صومله دعوة اللهه اجابت
اولنمديغندن بس يوم فطرى افطار ايتدكده مكروه اولميوب بلكه مستحب
ومسنون اولور ❊ (ولونذر صوم شهر غير معين متتابعا فافطر يوما) ولو من الايام
المنهية (استقبل) لانه اخل بالوصف مع خلو شهر عن ايام النهى نهر بخلاف
السنة (لا) يستقبل (فى) نذر شهر (معين) لئلا يقع كله فى غير الوقت) ❊ بركمسه
شهر غير معينى متتابعا صومى نذر ايدوب اندن بركونى افطار ايتسه هرنقدر
اول كون ايام منهيه دن اولورسه ده اول شهرك صومنى اعاده ايدر وصف
تتابعه خلل ويرديكندن ايام منهيه سز شهر موجوددر ومزبور شهر عدديدر
هلالى دكلدر شهر معين هلاليدر ❊ قح ❊ سنه اشبو مزبورك خلافنه در يعنى
كندوده تتابع شرطيله نذر اولنسه ايام منهيه افطار اولنوب صكره
متصلة قضا اولنور سنه نك كندودن خلوى اولمديغندن شهر معينى نذرده

 (افطارينه)

افطارينه كوره استقبال ايتمز كليسى وقتك غيريده واقع اولمسون ايچون
❊ (والنذر) من اعتكاف اوحج اوصلاة اوصيام اوغيرها (غير المعلق) ولو معينا
(لايختص بزمان ومكان ودرهم وفقير) فلونذر التصدق يوم الجمعة بمكة بهذا الدرهم
على فلان فخالف جاز ❊ اعتكاف ويا حج ويا صلات ويا صوم ويا غير مثلا صدقه مثللو شيلرايله
برشيئه تعليق ايتميه رك نذر ايدوب مثلا لله على ان اعتكف هذا الشهر ديمك بزمانله
ومكانله ودرهمله وفقير ايله اختصاص قبول ايتمز مثلا جمعه كوننده مكهٔ مكرمه ده
اشبو درهمى فلان كمسه يه تصدقه نذر وبعده مخالفت ايتسه جائز اولور ❊ وكذا
لو عجل قبله فلو عين شهرا للاعتكاف اوللصوم فعجل قبله عنه صح وكذا لو نذر ان يحج سنة
كذا فحج سنة قبلها صح اوصلاة يوم كذا فصليها قبله لانه تعجيل بعد وجود السبب
وهو النذر فيلغو التعيين شرنبلالية فليحفظ ❊ ينه بو يلجه نذر اولنان وقتدن
اقدم تعجيل اولنوب مثلا اعتكاف ويا صوم ايچون برشهر تعيين اولنوب
اندن مقدم عجله ايدوب نذر ايتديكى شيئ اتيان ايلسه صحيح اولور ينه بويلجه
برمعين سنه يى حج ايتمكه نذر ايتسه اول سنه دن مقدم حج ايلسه اولور وياخود
فلان كونده ديو برنماز نذر ايدوب اول كوندن مقدم تعجيل ايدوب ادا ايلسه
صحيح اولور سبب اولان نذرك وجودندنصكره تعجيل اولنديغندن تعيين لغو اولور
تأخيره تصدى اولنمديغى ظاهر اولديغندن ❊ (بخلاف) النذر (المعلق) فانه لايجوز
تعجيله قبل وجود الشرط كما سيجيئ فى الايمان ❊ نذر معلق مزبورك خلافنه در
قبل الشرط سبب اولمديغندن تعجيلى جائز اولمدى تتكلم ايمانده كلور وبوندن
فهم اولنان زماننك ومكاننك وفقيرك ودرهمك تعيينى در مخالفتى جائز اولمز
زمانده ودرهمده مخالفت اولنسه قضا اولور مكانده وفقيرده انجق كندوده
وكندويه ادا اولنور ❊ (ولو قال مريض لله على ان اصوم شهرا فمات
قبل ان يصح لاشيئ عليه وان صح) ولو (يوما) ولم يصمه (لزمه الوصية بجميعه)
على الصحيح كالصحيح اذا نذر ذلك ومات قبل تمام الشهر لزمه الوصية
بالجميع بالاجماع كما فى الخبازية بخلاف القضاء فان سببه ادراك العدة ❊
برمريض لله على ان اصوم شهرا ديوب صحت بولمزدن مقدم وفات ايتسه برشيئ
لازم اولمز صحت بولوب هرنقدر بركون اولورسه ده صائم اولمسه قول
صحيح اوزره شهرك جمله سنى وصيت لازم اولور صحيحك مقابلى امام محمدك
افاقت بولديغى كون مقدارى وصيت لازم اولور قوليدر رمضان كبى اشبو
مريضك حكمى صحيح كبيدر يعنى نذر مشروحى ايدوب قبل تمام الشهر
وفات ايتسه اجماعا كندويه جمله سنى وصيت لازم اولور زيرا معناده وقت صحته
مضاف اولمش اولور قضاء رمضان بونك خلافنه در يعنى رمضان لعذر

كندوبى فوت ايدوب وصكره بعض عدته يتيشوب صائم اولمسه اولقدرى ايصا
كندويه اتفاقا واجب اولور سببى ادراك عدت اولديغندن مقدارنجه
تقدير اولنور ❊ فروع قال والله اصوم لاصوم عليه بل ان صام حنث كما سيجئ
فى الايمان نذر صوم رجب فدخل وهو مريض افطر وقضى كرمضان اوصوم
الابد فضعف لاشتغاله بالمعيشة افطر وكفر كامر ❊ بركسه والله اصوم ديسه
اوزرينه صوم لازم اولماز صائم اولديغى تقديرجه حانث اولور نتكم قريبا
يمين بحثنده كلور مضارع مثبت قسمه انجق نونله مؤكد اوله رق جواب
اولديغندن بس جواب اولمجق نفى تقديرا واجب اولور ❊ حلبى ❊
مقدسى ديديكه بوكا كوره اكثر يا عوامدن واقع
اولان اثبات اوزرينه قسم بالله تعالى لام ونون اولمديغندن يمين اولميوب
ايشلمديكينه كوره كفارت ايجاب ايتز لكن لايق اولان حالفلرك والله افعل مثللو
قوللرنده اول فعلى ايشلمزلرسه كفارتك لزوميدر هرنقدر لام ونون اولمزسه ده
بين الناس يمينده متعارف اولديغندن اثباتله نفى ميانه لرنده فرق انجق لاحرفنك
وجودى وعدميله اولور كانه عرف اولدى بركسه ماه رجب صومى نذر ايدوب
ايمدى رجب دخولنده مريض اولسه رمضان كبى افطار ايدوب قضا ايدر نذر معلق
ايسه بوقسه قريبا مرور ايتديكنه نظرا تعين ايتز وياخود بركسه ابدى صومه نذر
ايدوب اندن كندويه ضعف عارض اولسه امور معيشته اشتغالنه بنا افطار ايدوب
مثلا بغداى ايدن نصف صاع اطعامله كفارت ويرر نتكم شيخ فانيده مرور ايتدى
لكن كفارت اداسنه مقتدر ايسه يوق اكر فقير ايسه استغفار ايدر شارحه
تعبيرده اولى اولان كفر بدلنه فدى ايله تعبير ايدى شيخ فانى كبى اولديغندن ❊ او يوم
يقدم فلان فقدم بعد الاكل اوالزوال اوحيضها قضى عند الثانى خلافا للثالث
ولو قدم فى رمضان فلا قضاء اتفاقا ولو عنى به اليمين كفر فقط الا اذا قدم قبل نيته
فنواه عنه بر بالنية ووقع عن رمضان ❊ يا خود فلان كسه سفردن قدوم ايتديكى
كونده صوم نذر اولسون ديوب اول كسه اول كون اكل ايتدكدنصكره
وياز والدنصكره كه بعد نصف النهار الشرعى ويا حيضندنصكره قدوم
ايتسه امام ثانى نزدنده قضا ايدر امام ثالث ايچوندر اختلاف يعنى مشار اليه
كوره برشى لازم دكلدر مزبور اكر رمضانده قدوم ايدرسه اتفاقا قضا اولمز
نذرى رمضانده واقع اولديغى تبين ايدوب رمضانه نذر ايدن كمسهيه برشى
لازم كلمديكندن واكر كلامندن يمين مراد ايدرسه فقط كفارت ويرر برك
شرطى اولان صوم شكر بولنمديغندن يوق اول كمسه صوم نيتندن اقدم
قدوم ايدوب نازرده نذرندن اوتورى صومه نيت ايتسه يمينده نيتيله بار اولور

برك شرطى اولان شكر نيتيله صوم بولنديغندن ورمضاندن واقع اولور
رمضانى تطوع نيتيله اداده رمضاندن واقع اولديغى كبى قدومنه
نذر اولنان كمسه كيجه كلسه برشى لازم اولمز زيرا يوم صوم كبى نهاره مختص اولان
نسنه يه مقارن اولسه انكله بياض نهار مراد اولنور بوكا كوره كندوده
صومى واجب قيلديغى شيكه نهاردر بولنمامش اولور واكر مزبور قبل الزوال كه
قبل الضحوة الكبراددر انده قدوم ايدوب ناذر اكل ايتمامش اولورسه اول
كونى صائم اولور واكر قبل الزوال قدوم ايدوب وانده اكل بولنورسه ويا بعد الزوال
قدوم ايدوب وانده برشى اكل ايتمسه اول كونك مقابلنه كلجكده بر كون
صائم اولور ❊ ولو نذر شهرا لزمه كاملا او الشهر فبقيته او جمعة فالاسبوع الا ان
ينوى اليوم ولو نذر يوم السبت صوم ثمانية ايام صام سبتين ولو قال سبعة فسبعة
اسبت والفرق ان السبت لايتكرر فى السبعة فحمل على العدد بخلاف الاول ❊
بركسه منكرا بر ماه صوم نذر ايتسه هلالى اولميه رق عددا تمام اوتوز كون لازم
اولور معين شهره نذر ايدرسه اول كوندنصكره بقيهٔ شهرى صائم اولور معرف
اولديغندن حاضر معهود مراد اولور جمعه يى نذر ايلسه هفته لازم اولور لكن
جمعه كوننى مراد ايدرسه اول كون مراد اولور سبت كونى سكز كون صومه نيت
ايتسه ايكى سبت صائم اولور كانه كندوده سبت اولان سكزه نيت ايتمش اولور كه
اول ايكى سبتدر سبت كونى يدى يه نذر ايتسه يدى سبت واجب اولور يدى ايله
سكز بيننده فرق سبت يديده متكرر اولمديغندن عدده حمل اولندى اولكى
بونك خلافنه در كندوده سبت متكرر اولديغندن عدد مذكورده تكرار
مراد اولندى ❊ واعلم ان النذر الذى يقع للاموات من اكثر العوام وما يؤخذ
من الدراهم والشمع والزيت ونحوها الى ضرايح الاولياء الكرام تقربا اليهم فهو
بالاجماع باطل وحرام مالم يقصد واصرفها لفقراء الانام وقد ابتلى الناس
بذلك ولاسيما فى هذه الاعصار وقد بسطه العلامة قاسم فى شرح درر البحار
ولذا قال الامام محمد لو كان العوام عبيدى لاعتقتهم واسقطت ولائى وذلك
لانهم لايهتدون فالكل بهم يتعيرون ❊ معلوم اولسونكه اكثر عوام كاللهو امدن
اموات ايچون واقع اولان نذرلركه مثلا بركسه نك بر غائبى ويا بر مريضى
ويا بر حاجت ضروريه سى اولدقده بعض صلحا مزارينه كلوب ياسيدى فلان
اكر غائبم رد اولنورسه وخسته م صحت بولورسه ويا حاجتم روا اولورسه
سكا شوقدر التون وياكومش ويا قربان وزيت ويا شمع ديو وعدلرى كبى
وبونلردن اخذ اولنان انلره تقربا بومثللو شيلر اجماعا باطلدر فقراى انامه صرف
قصد اولنمزسه حرامدر اولا مخلوقه نذر اولديغندن جائز دكلدر ❊ زيرا نذر

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

عبادتدر عبادت ایسه مخلوقه اولمز ثانیا منذورله میتدر میت ایسه برشیئه مالك اولمز ثالثا میتك امورده تصرفی ومدبر الامور اولان ذات بی مثلك عدم تصرفنی ظن واعتقاد دربو اعتقاد ایسه کفردر العیاذ بالله تعالی بحرده مصرحدرکه مشار الیهمك خادملری ایچون مزبورلردن برشی اخذ وتناول ووجها من الوجوه انلرده تصرف جائز دکلدر الا الله تعالی نك رضاسیله نذر وصرف اولدقلرندن کندولرینه صرف اولنه فی زماننا ناس بوکا مبتلادر علامهٔ قاسم دررالبحار نام کتابنده بومضمونی تفصیل ایلدی بنا برین امام محمد بن حسن الشیبانی بیور دیلرکه عوام اکر بنم عبیدم اوله لر ایدی کلیسنی عتق وولامی اسقاط ایدردم احکام شرعیه ایله عامل اولوب طریق مستقیمه واصل اولمدقلرندن ناسك کلیسی کندولرندن عار ایدرلر والله سبحانه وتعالی اعلم بالصواب

م

عصر محاسن حصر حضرت ظل اللهیده اشبو بیك ایکیوز سکسان بش سنهٔ هجریه سی شعبان المعظمی اواخرنده ترجمهٔ طحطاوی نام مجلهٔ جمیله نك سکز جلدندن اشبو ایکنجی جلدینك طبعی دخی بوکره الاجه حمامده یکی چارشوده واقع بخاری زاده حاجی صالح بنده لرینك مطبعه سنده رسیدهٔ حسن ختام اوله رق دیکرلری دخی دردست طبع وتمثیل بولنمشدر

BELEDİYE KÜTÜPHANESİ No.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI